

לזכר עולם יחי צדק

ספר

להב אש

חלק ראשון

זה ספר, חולדות ומקורות, מי היה חידושי תורה
וקדושת עבדות הנפלאות והנוראות אשר פעל האdam
הגדול בענקים אַדְמֹן הגאון הקדוש רבן של ישראל
המפורסם בשמו הקדוש רבינו שמואל אבא זצוקלה"ה
ז"ע מזוכליין, גם מגוזלתו ותפארתו וחידושים תורתו
של בנו יהיזו ותלמידו וממלא מקומו אַדְמֹן
הקדוש רבינו משה נתנאל זצוקלה"ה ז"ע מזוכליין.

נת בו ימزا הרבה דברים בכוהים ורמים מגודלו ותפארתו של
תאי סבא קדישא נורא ואוים הרביה ר' פישלי זצוקלה"ה ז"ע
מסטריקוב. חותן זקינו של רבינו הק' ז"ע.

אסף ונכתב ונסדר והובא יביה"ד בעזיה צ"י הר"ר אפרים
טאו"ר נד זוכליינסקי בהגה"ק אַדְמֹן שיליט"א מסטריקוב
זיפלאין וננד רבוטינו הקדושים הנושאים התולדת. הללו.

פיעטרקוב

ספר טוב להב אש
שנת מצדיκי אמרת לפ"ק

העוזת כבוד קדושת עטר

אדמו"ר הగה"ק שליט"א

כאמיר העיר ה' את רוח בני הצעיר הרב החטיד מובלג בתורה ויראה
יקר במעלותיו ובמידותיו הטובות וכו' מוה אפדים מאיר
גד שיחי לאטוף אמרות טהורות וטיפות נוראים ותלהכות דרכיו
בקודש של האי גאון אלקי וקדוש לעילו יחד מן קאמיא וכו'
ה"ה אפי אבי אדמו"ר זצוקלה"ה ז"ע שהי' חוקקים עלי לכות אנשיך
חסידים ת"ח ויראי ד', אשר הסתו פפו בצלו צל הקדוש זקנינו ז"צ
ורובם בכלם שמעתי מפי כ"ק אבי אדמו"ר הקדוש זצלא"ה ז"ע, אשר
באזניהם שמעו ובעיניהם ראו כל זאת וגם המארים האחדים שנשארא
לנו בכתי"ק מטה, והקק אותן הדברים עלי ספר להביא על מכונש
הדף ספר תולדות האdam הגדל בענקים זהה זקנינו ז"ע מאד
ישרים בעני מעשי ידיו אשר עשה ותיקן בחכמה, באופן וסדר
נכון כל דבר ודבר על מקומו הגם כי מי יכול למלל ולצייר בכתב
על' גלון את עצם קדושתו ופרישתו של האי קדוש לעילו נורא מה,
ומי יכול לצייר גודל מעתלו בתורה הנגנית, ומה גם חלק סוד ה'
ליראיין, וכחו הגדל בעניין המיעוד להשיב רבים מעון, וגם אשר כבר
היי נפרדים מכל דרך הטוב וטעו לילכת ח"ז בדרכיהם לא טובים, ובכח
קדושתו החזירים למוטב והעמידם על בסיס נאמן בתורה ובעוזה ונעשה
חסידים בעלי מעשה, והראה נפלאות לחזק ידיים רפות וברכיים כושלות
החוירן תחת כנפי השכינה באמונה שלימה, וכי יכול לצייר כחו הגדל
בעבודת ה' בכלל ועבודה שבבל זו חפה נפרט שהי' קולו קו' חזב
gebatt ash אשר ממש נפשו יצאה בדברו, וכל תנועה ותנוועה בעת
עמדו לפני ה' הי' ממש במתירת נפש אשר כל רואין לא הבינו איך
יכול הגוף להזדקך כל כך שישబול עבודה מזוכחת כל כך, וכי יכול
לספר את רוח הקדוש אשר הופיע בניתן מדורשו להגיד חעלומות
להשיב רבים מעון, וגודל כחו בבחיה. צדיק מושל ביראת אלקים
להשפייע על ישראל רב חסד ורחמים, ואף אם יחי גבר שנין אלף לא
יספיק לספר סדר הנהגתו בקדושה וטהרה, והיא כתיפה מן הים
הגוזל

אדם כיודע גורם כפירה מכח אמרותיו הטהורות עליו שולחן לפני ה' לעזרת הלבבות לתשובה מהאהבה ולעוזר ישועות, כן עתה יתעוזר תשובה בצרוף ישועה, בקראו ואת הקראיה, כי מי יוכל לצייר אם לא מי שבאו נא שמע את דבריו הקדושים שיצאו מפיו הקדוש, ומופתיו וקדושתו עבודתו במסירת נפש המבוֹא במלח השני רובם כולם בעיני ראייתך, וגם בגודל ענותנותו מבלי להראות גדוֹל ותפארתך. אבל הניצוץין הקדישין התנוצצו מתוך ההסתדר בעצת הש"ת להגיד גדוֹל ותפארתו בתורה ובצדקה, ואקוֹה לה' כי הספר הזה יהיה לט戈לה לכל המבוֹא לתוך ביתו בנפש ובגוף להתעוזר לתשובה מתוך ישועות, כבחינות אמרותיהם שהיו דו פרצופין התעוורות התשובה בהשתפות הישועה, וכמו"ש חז"ל (יבמות צ"ז ע"א) שפטותיו דובבות בקבלה, כלומר הלומד בספר של איש צדיק שפטותיו דובבות בתפללה לפני ה' שייתעוזר על הלמד כפי בחינותו של הצדיק ואמרותיו ורעניינו בעת עמדו לפני ה' והבן:

מאית המדבר לכבוד התוה"ק ולכבוד אבותי הקדושים
והמצפה לישועות ישראל בכל ונperfט.

היום יום ד' ט' נשא שנת תרצ"ה.

חנוך סערדי מטטריקוב

בהרה"ק זכללה"ה ו"ע מזיבליין.

הגודל אשר היו לעינים לפני בעלי מזע חסידים אנשי שם, והוא רקזכור לדבר, נהירנא כד הרינה טליה בעז העלות זכרונו על הלב קדושת עבדתו וצורתו הקדשה חרדה ופחד אחו לכל זכרייה, והנפש נמחפה בהתערות דקדשה ואהבה ויראה, אך גם המעד הזה היה לנו למרפא בנפש ובגוף בעורתו ית"ש — ומה גם שמניא כאן מעת מגדלת אבוי אדמו"ר זכללה"ה ז"ע, וסדר עבדתו בקדשו, גם זאת מי יכול לצייר, אם יחפוּץ אדם לתאר עצם קדשוּתוילאה העט מלhalbיא, וגם נתתי לו לצרף אל הקדש אבוי אדמו"ר זכללה"ה ז"ע, אשר זכתי לשמוּע מפיו הקדש אבוי אדמו"ר זכללה"ה ז"ע, ביעבו על שולחן והטהור לפני ה' להשמי עט תורה ה' תמיימה משיבת נפש, אשר כל מי ששמע פעם את דברי קדשו שייצאו בקדשה וטהרה הי' ממש כשוואב רוח קדשה, וכל רואיו יעדון כי שכינה מדברת מתוך גורני, וחוץ ממה שהראה בקיותו וחריפותו באמרותיו הטהורות, הי' דבריו הקדושים כח' היורה רPsiי אש שלחתם עליון והלבבות נעשו כמטרה לחץ היורה שלחתם קדשה להתלהב בהתערות התשובה מהאהבה ויראה ולהתחזק באמונה שלימה בישועות ה', וכל מי חייו לא עלה על דעת איש שהמעין המתגבר יפסוק להצער לחוק הדברים עלי ספר למן היה לזכרת, אבל אחר שנלקח ארון הקדש ועלה השמימה ונחassoc המאורות המאור הגודל למשלחת התורה להורות זרכיה ה', נחפכו הלבבות לחרדה ודאגה על בלי שומע עוד דברי אלקים חיים, וזאת היתה נחמתיב עניי בליך עט ספר לחקוק הדברים הקדושים אשר היו בזכרוני עלי ספר למען היה לי לזכרת עולם, כי אריכת הזמן וטרדות הסובבים בעולם מבאים לידי שכחה שהיא אבידה שאינה חוזרת, וכן כל פעם אשר אני מעין בהם ומציר לי צורתו הקדשה לנגד עיני בעת אשר יצאו הדברים מפיו הקדש אשר ממש ה' כראות פני מלאך ה' צבאות, הנה למשיב נפש והסרת הדאגה בנפש ובגוף, כמו"ש חז"ל (חגיגה ט"ז ע"ב) אם הרוב דומה למלאך ה' צבאות תורה יבקשו מפיו, כלומר אם הזרה של הצדיק בעת אשר דברי תורה יוצאים מפי, מצוירת לפני האיש בעת שמעלה על רעניינו קדושת אמרותיה אז התוה"ק מבקש ליכנס בלב המein בה לעשה בו רושם כפי הצדיק והבן — והגם כי כל מה שרשותי היא כתיפה מן הימ', כי בחודש אחד שמענו הרבה מזה, אבל גם הטעפה הזאת תה' לנו כטל התחיה לרפאות לבות הנשברות בנפש ובגוף כמו היהו בחיים חייתו בעמדו לפני ה' בשלחנו הטהור, שאמרותיו הטהורות היו ללהב לבות בני ישראל לחשונה שלימה מתוך רב ישועות, כאמור ז"ל (סוף חגיגה) עכשו שלחנו של אדם מכפר, כלומר שולחן של איש צדיק אשר נקרא אדם

הקדמה

אודה לה' על הפסד הנadol שוכני טום הולדי עד עתה, להיות נדל אני תמיד בין הכתבים ונבונים אנשים רמי המעלת חסידים ואנשי מעשה תלמידי חכמים וצדיקים, ומעת כה הינו מילא עד עתה הטהיר את אוני אליהם לשפטם דברים נפלאים ונוראים, אשר זכו בעצמת לראות בעיניהם אצל כבוד קדושת רבותינו הנדולים בתורה ובחסידות, אנשי מידות, חכמי מידות, יודעי עתידות, הלא מה א"ז רב האי גנו איש אלקים עיר וקידיש מן שמי נחת להארץ ולדורים, לדורי דורים, בקשת רבינו ר' שמואל אבא צללהה, הנקרא הרב זקן מזובליין ז"ע, ובנו יהודה ותלמידו היטלא מקוטו בתורה ובקדושה, הוא מרן ר' משה נתנאל מזובליין ז"ע, והנה כאשר כל דבר זקן בוצינה קדישא, דחילה וטירה ופרישא, קדוש ישראל ותפארתו בקשת ר' מזובליין ז"ע, וסיפור ושיח קדוש מהני תרי קדושי עליון הניל שמעו אוני הכו שורש נдол בלביבי ובתוםיו, וכן הוא כבר נתעורה תשובה נдолה במוחו לאמר מי יתן והי כל הדברים הקדושים האלה יתוקנו בספר ויהיו למאורות להoir לכל העולם, אך מפאת כמה סבות לא מצאתי עת הכוشر לוה עד עתה, אטמן כאשר נתתי אל לבני שהננים חולפים והולכים, והזר הוקן מהתמעט והולך כדרבו של עולם, כי כבר עברו קרוב לששים שנה מעת עלות השטימה כ"ק רבינו הוקן ז"ל וכבר נתמעו הבני עלי' יהידי סגולה אשר זכו לחסות בצל קדשו ז"ע, אבל ריבס הטה תליית הגזטים ותאבים לשטוונ נפלאות ה' אשר נעשו עיי שליחיו הנאמנים hei תרי צנתרא דדבהא פיא קדושי עליון הניל ז"ע, והמה אשר אלצנו עלי לאמור קח כספת הסופר בידך והעללה על הנליון את אשר ידעת נאמנה, ואל תמנע הטוב אבעלוין, וטילתא אלבושיהו יקירה נם על דורות הבאים אשר ישמעו את שמע הטוב מרבותינו הקדושים האלה ז"ע ויוננו ויאמרו מי יש��נו מבאר מים חיים הזה להשכיע צחחות נפשינו מנועם זוי קדושתם, ואני בעני' נגעתי להם ראשית ותפכתי מועט תפости לתקוק על הכתב ולהזכיר על פוזח הדרופים עב"פ מועט טן המעת טקורות ימי חייהם, וטקדושת מעשיהם, וטנוועם מדותיהם, ומחדשי תורהיהם, ונמ פרשתי מועט תרומות מדותיו ותורתו של זקנינו הסבא קדישא רבן של ישראל איש הרבי ר' פישלי' צללהה מעיר סטראקוב ז"ע, והנה העצתי דברי לפני הדורת כ"ק אבי אדמוני' הנה'ק שליט'א לשאול הסכמתו ה' על טעשה ידי אצבעותי אשר כוננתי בעוחייה, ובראותי כי נס לפניו שליט'א נבן וכשר הדבר, ואואר בפה קדשו כי יהי' הדבר הזה לתועלת נдол, ולראי' על זה מסר לי כתוב ידי קדשו מחדשי תורה אשר הי' בוכרנו ממה שטעט טפה קדוש אביו הוא זקן הנה'ק טרן צללהה ז"ע הנה'ל לצרף בחכורי זה, ואמר אבי אדמוני' שליט'א בפה קדשו שמorder לי החידושי תורה האלו להדרפסם לטען יטדו ישראל בהדברים הקדושים האלו ייכנסם בכלכם

הקדמה

בלבבם אהבת ויראת ה', כי דברים הוציאים מלכ' קדוש וטהור כי אביו מラン צללהה' היו נכנים ללבות ישראל עם קדוש וטהור, ואומר בפה קדשו שליט'א שהרו ציריך להזה כפי ששמע פעם א' מפני אביו ה' מラン ציל פירוש הכתוב בקהלת דור הולך ודור בא והארץ לעולם עומדת, כלומר שהדור אשר כבר היל' טטרו נפשם למד לעם דרך ה', ועובדתו ית'ש, אבל ודור בא והארץ לעולם עומדת כלומר כי הארץ עידין עוד בהדור הבא, ולכן צרייכים לחזור לפניהם החדשוי תורה שלחבת אש אשר יצא מפי הצדיקים בדור שלפניהם, ואו אף אחר פפירתם שפתותיהם ידכבו להליב לבות בני ישראל לעבודת הכרובא ית'ש עבדה'ק:

ומודעה דברינו לכל האנשים החסידים קרובי מילכות מלכי רכנן רכובינו הקדושים, כאשר התעורר השאלת בלבבם לאמר מה זאת אשר הباتת לנו מעט צרי' ומעט דבר משלחן החליכים, והלא בשנה אחת זכינו לראות ולשטווע הרבה יותר מהכתב על הספר הזה, אך לעומת זה הנני בטוח שידונו אותו לכף וכות בזידעם שכל עבדותיה היהת התחלתי זה ומן קרוב ואנשימים אחרים עלי לאמר אלה דבריך בדפוס יהנו רבים לאורו, لكن בעת החרחות לצתם עבדותי ולהוציאו לאור עולם זה המעת מועיר. וקראי הספר ה' הזה בשם **להב א'ש** טעם של דבר הוא כי הר' של שם רבינו הקדוש נשא התולדה הלו' (שמואל אבא) מההאותיות של אש, וחיבת להב עליה מספר ל'ז ר'ת זכרנו לברכה ואין המקרה יוצא פDIST שמו כנ' הי' רבינו הקדוש זיל' מש להב אש בגדרו והפערתו בתוע' בידוע כל'. חלקי הספר הזה לשני חלקים ולע' ע' אני טזיא לא/or חלק ראשון ואיה' בזמן קרוב אחשוב להוציאו לא/or חלק שני אשר בו ידובר ביחס טנדות כ'ק טרן זקנ' הרמן' ז"ע. גם ואת למודע' כי בכל מקום אשר אני מוכיר ומתראר בלשון רבינו סתם מורה על א"ז רבינו הוקן הרש'א ז"ע, נשא התולדה הלו', ומה שאני מתאר בתואר מラン סתם מורה על מラン זקנ' הרמן' ז"ע. ועתה בכינויי אל הקדש הנני מתפלל תפלת קרצה יה' שאוכה בוכות עבדותי ואת אין' ואת אל' תורה. לישב באותלו של תורה מתוך רחבה וישוב הדעת האמית' כי מורה אנשי אמרת מדור מהצבי:

חאת הגער לבי' כ'ק אבוי אדמוני' הנה'ק שליט'א

אפרים מאיר ג' זילינסקי

בחנה'ק שליט'א

מסטריקוב-זילינסקי.

וחתן הרה'ץ בנשיך וכו' טוהר' רב'

יואל היילשטיין. שליט'א מברעוזן.

סִפְרַתְּ לְהַבָּאָשׁ

פרק א'

צמֶח צְדִיק

רבענו הקדוש נושא התולדות הצעיר. מקור מחabinetו קודש, בעיר לוייביטש אשר במדינת פולין פֿלִז' ווארשא, בן לאביו הרוב הנדוול בתורה ויראה נבר וקצין מפורסם בשמו ר' זעַלְיָן זיל, בן גרהיגן תזריך בקשית רבי יצחק אייזק וצ'יל מזובילין, בן הרץ' שטואל זיל שטשערויננסק, הנקרא בפי כל ר' שטואל רשי' (ט) [טהו'] ננד להאי קדוש עליון נורא טאוד המפורסם בשטו החשוב רבינו בעריש אסיד זכללה'ה (ז) מקומנן, והוא האן ר' שטואל הניל הי' גיטו של הנזון הנדוול המפורסם בסען קדשו רבוי אבלי חריף זכללה'ה אבדיק קאלישן, והרהיגן רבוי יצחק נ האןיל הי' חתנה דבי נשיאה האי סבא קדרישא איש אלקיהם

(ט) מטעם ודוקי וקדוצי דוועו נגע'ת, הטעו עליו סטי' לו פטס גלו' רשי' כקדוט זיל :

(ט) דרכו נקווט סי' לעורך גלו'ת כסכינה ימ', לאתנווער ממוקס למקום, וככל מוקס צו' כסמייל יה דרכיו כי' למטען להוות כלענ'ת לכת טס פ'ג', וכמהפֿס מעלו' להויס פזום, אך גדויל טרולן זכי פראחות טס היכרו היה מדרגתנו הכרמה ורכשו טלו' גדורות, אלל מוקס גו'ו כו'ל יה' חן יה' האל טס הוועה מריהטומיין, ופל' סנית זדריך יה' רוחו טפער נטט טינטו, [טפעריס סטטונו כסכילה קרטה' קרבני' ר', פישל' זיע' מסטרוקוב פער ליטס וועל נגע'זון, חירט יה' הכרבנית זיל כלב' סינט' ליט' גמאך זמן רב, וועל פזלה מירופה, ווילר יה' סטסן קדריסן שמאניס טיס נירק וקרוז גניל' פטום, ולען גט'ו'ו לאקז'ו ומלאה יה' כקרוס ר', בער'יט זיל כלב' נער' יהט, וננט' יה' קראיב' זיע' סנו'ס פער' כוטכ' יה], וכעת קלחדרונה לימי חייו, כי' נער' קויטעל [כמה טה טס יה' וורט]. ורחל יה' האמי החק' קודס פער'יטו וויל' טרולקה כי' בטוד זמן מישוט ישתקן מעטלט דן. ומונקס טהנו לו מוקס כבוד לכנורומו ויסגע'נו יה'ו בקדוזא, וויל' סהן זדריך יה' צען לו למלכת קברין, וכן מללו' דקקתו וכיהן הוויה טומלה' לנו על קברנו פ'ק' עד כס' קזא:

(ט) הוא קדושים זיל סי' חמיב' מודה בעי' חותנו כסכיה קדריס' זיע' מסטרוקוב, ומכל קבכו לcker שעמדו לנכ' נער' זילען כתוב להמאר טס' חמגה' דסלא' סי' קראיב'

四百九

להב צמח צדיק
המפורכם בשם הנadol והקדוש טרן ז
מברירוכ ב

[ח] הסבה שנחככה מלה כתמים טיכו מין הסיק היל זיט ל�ונע מזון קדרו נט טרייקוב, מהר טלח פ' כלל מילויו בטיר כולה, ונס לו נשל חס סוח וחכינו כקוקוס וננוולו גנוזן כי יוסף יהודא ליב טלח כי יולד טיר גאנבן, וו נמכןך למכ והכיד בער שרה החדש במדינה רוסיו [ה'ס' טמה קלען לעז' יונעה לאטונג]

הה

צמחי צדיק

四百一

גדות ר' רבינו יונה אמרו בתרותם לדור דורות היה הַמְגִעָן והבָּחֵן וזה ערך

זוגון רבי זעליג הניל ואשתו מרת יוטל זכרם לברכה, שהו הרבה שנים לאחר חתונתם, ולא זכו עדין לבניין, והתהילה לדורותם ברופאים מומחהים.

ג) מדריכים קדושים מון חסיד קדיש מטודיקו זצ"ע, ילהה כל חות לשביר יסצ'רין, ונס יד כל הדר תליה נחלתו כתרת עלי הנזקן, כי נס נדול וקורות ישלהל במלעדי

אך בולם ענו ואטרו נואש ח'ז שצאנץ הטען אבדה להס כל תקווה להבנות עוד בפרי בטן:

ויהי כאשר ראה הרב ר' זעיריג שלא ובה לבנים, עלה בלבו לחת לאשותו נת פטורין ואולי יוכחה עוד לבנים אם אחרית יקח לו, ובאשר צותה תורתיינו הק', והחל לבקש מatat אשתו שתאבה להקחת מטנו נת למען לחטול ולהזמין על נפשו אולי יהגנו השם עוד ויתן לו בניים, אך מובן כי מתחילה

המְלָאכִים הַלְּקָס אֶבֶר כִּי מְהֵרָה בְּדוּרוֹ כִּי מְגִילָּה כִּי קְדֻשָּׁה וְדִינְקוּסָׁו גְּזִיעִית, וְמַיְּנָא
גְּדוֹלָה מְלָאכִינוּ כְּקָדוֹס וְזָהָזָה מְזֹבְּלִין נֵס כְּוֹן גְּעִידָה צְהָן בְּגַמְלָא לִיחְיָה סְיטִיָּה תְּמִימָה גְּדָרְקִים
גְּזִיעִים צְהָן אֲבָנָה קְרִידָה מְסִינְקִים... וְסִמְסָסָה זְבִּיבָה כִּי: דְּרָכוֹ נְקָרָת שְׁלָמָן חִיט
מְלָקִים הַסִּיק זְיִינָה, כִּי יְיָה נְסִילָתוֹ מֵעַד יְוָסֵס קְסָחָה קְזָקָ� טְבִימִי הַמְלִירִיס מִן יְיָה נְקָחוֹ עַד
סְיִינָה גְּמַיּוֹם נְגִינָה, לְכִי נְסָעָה בְּדָרְכָה וְנְכָלָה זְיִינָה צְבָת הַלְּלָה נְדִיקָה הַמְּדָרָה מִן
טְמִירָה בְּצָרְעָלָס שְׁעוֹרָה טְלִיגָּס, הַלְּאָן כִּמה הַלְּדָקִים הַקְּרִיָּה אַכְּרִי מְלָכָלָן, וְשָׁגְנִי מְקָחָן,
וְסִפְרִיִּי קְקִי מְפִרְבִּיסָה וְצִוָּסָה יְמִין עַלְיוֹנוֹ וְעַלְמִיא, מַיְנָן דְּכָלָל מְקוֹס כּוֹפְעָתוֹ סִי מְכִנָּסִים
וְמְפִרְבִּיסִים לְיִוּנוֹ עַד מִיחְוָה מִחוָה, סִיכְוִיִּי קְקִי פְּכָנִיעָה הַמְּעָלָמוֹ לְפִנֵּי כִּי עַד סְכִינִיק
סִי מִיסְרָה הַגְּנָכָחָה כִּי דְּכָרָה לְהַכְּיָקָה וְהַוְּיָה יְסָכָה מִן הַגָּדָר כְּנָדרָה לְלִימָדָה לְפִנֵּי רְכִיָּה, וּפְעָסָה הַיְּיָה קְרִיאָה
פְּנִיה הַסִּיק זְיִעָט לְלִכְיָין צְבָנוּעָה שְׁתָלָה צְוָה צְבָה, וְנְעָשָׂה רְעָשָׂה וְסִפְפָלָות הַגָּלָל מְנִיחָתָה,
וְאַרְבִּי קְדָשָׁה קְיָי שְׁמָחָה מְהָרָה, וּפְקָדָח חִיקָּה לְפָחָלָן דְּבִיתָה הַסִּבְבָּה קְרִיָּה, וְלָוָה תִּיכְּחַדְשָׁה לְפִכְךָן
מְסָלָה לְזִוְּנָן יְוָלָה, וְלִכְרִיִּי קְיָי יְסָבֵד לְכָבוֹד בִּיהְוָה הַסִּבְבָּה קְרִיָּה, וְלָוָה תִּיכְּחַדְשָׁה
לְכִנּוֹנוֹ סְנָהָה גְּדוֹלָה, וְלִכְרִיִּי קְיָי יְסָבֵד לְכָלְמָנוֹ טְפָזָה וְסִיקָּה חָלָל, וְלָלָל גְּדוֹלָיִלְיָה
גְּלָבִּי זְיִעָט מְכִבִּים, וְיִשְׁיָּוָה כְּלָבָה כְּכָרָה נְהִירָה טְבִיטָה אַדְבִּי וְלָלָדָרָה בָּל זְגָנוֹ טְסָכָה
קְרִיסָה בָּלָה גְּלָבָל כְּבָר מְטוֹלָס נְדָבָה צְבָרָה וְנְכִוּרָה מְלוֹא, וְנָסָה הַזְּבָרָה כְּבָר שָׁוָק
גְּלָבָר, וְלָקָן כְּבִזְבִּילוֹ זְבָר הַלְּבָלָקָן בְּמִכּוֹן הַלְּלָה סְסָנוֹ קְרִיְּבָה זְבָר קְוִירָקָן לְמִעְן
וְלָהָה וְיִכְּרִיכָּה תִּכְּבָר יְזָבָר שָׁוָק בְּוֹהָה וְלָמָה זְבָר בְּהַמָּה, הַמְּנָסָה הַסִּיק גְּלָבָל וְבִזְבִּיקָוֹ זְבָבִי
לְהַרְהָה הַקָּהָה מְוֹסָה בְּמַעְמָה לְפִנֵּי צְבָנָה וְלָמָה סְכִינָה לְיִזְרָה בְּכָלְפָה סְוּהָ, וְלָקָן צְהָל עַל כְּכָל
סְכִינָה לְפִנֵּי הַסִּיק לְהַזְּבָר בְּסָמָה כְּוֹה יְזָבָר לְהַלְּמָד לְפִנֵּי כְּבָר כְּבָר
סְמִיחָה הַסִּיק חָלָה הַסִּיק קְרָדוֹ וְזָפָק הַזְּבָר הַזְּבָר הַזְּבָר בְּכָלְפָה וְסִינְעָוָה סְלִכִּי
לְמָדוֹה הַזְּבָר בְּלִיקָן סְמִיחָה לְפִוּתָה דְּזָכוֹר בְּדָרְחָה שְׁרוֹתָה בְּנִיעָוָה כְּנֶמֶתָּים וְמָה סְמִונָה
כְּבָקָעָה מְמַזְּלָה מְנַדְּלָה דְּנִיקָוֹתָה לְזָעָם מְזַחְקָן לְעַטָּה מְהַזָּה, רְחוֹן הַזְּבָר אַחֲרָה דְּבִיקָוֹתָה כָּל הַסִּיק
כְּבָקָעָה מְגַשֵּׁת גְּמַלְמָה גְּמַלְמָה נְגַמְלָמָה כְּמַמְלָמָה כְּמַמְלָמָה זְעַמָּה:

[ג] בעה זאי, מהפכה הגדולה ביטחוןילג, האל נלפסו סס פרכויס דועי יפלטן למעת כל הלאיזיס קין סנדוויך האהוי, זו נס ספיק הרבי ר' פישלי זיען קי מון הקראוייס לכוון צמה על צחצוכס, וככל קי' מוקן ליפשו, וככדי יוס סמנונבל לאנטעה כתחל נמנזום פכניות זהה, וככל לנטול טליתו גמוקה, לך כאלצ אב מומוקה גודר גולדטני כי מתהרט ווריינ וויסט, ובקזוי מינוו לאנו נאנס בטענס סנטאנס הדבל גודל האל מוקן לה, ואסזיג לאס כי גומאל ט' בסאמוקה סכנייל סטראיקוב טימודת ססאנס גודלה, لكن לך יסטע מלן וויסס זיבסאנס, וזה ערך סכמי קרייטו מכתב לנכוד קדושה קהלהוחניס וויאן קמכתב ציד חדר בטונזיס פגינו לה, ס'ה פלאין גולדיק ר' מצס האקליגויסקי זיליל [חמן גאנז'ק ר' מיס אורכץ זיליל האדריך לינטשין זס' מיכבדי חסידי סטראיקוב [ס'ו קי' לחיכ מיקורי חסידי רכינו הך, נטס סטולדה פלו זיען] וחוטו שלאם להויטיל, וויאן פונכטב קי' נרכם מזעט להונג ולכמהיניס ולכל קאנטספם, ונסוק גמאכט פירען לה

לְהַבָּשָׂה צִמְחָ צָדִיק אַשְׁר נֶגֶד פְּטוֹרֵין סְמִינָה וְהַא תָשׁוּב לְכִתְמַת אֲבִי וְתָשׁוּב שֶׁעַלְוָה וְגַלְטוֹדָה, וְלֹכֶן סְרִבָּה טְלָקְבָּל גַּט סְמִינָה:

אכן כאשר רבו היטים והאשה ראתה שסבירו הוחלט בדעת בעלייה בהחלמה נמורה בכל אופן שהוא רק לנרגשה, אז גם היא עצמה לא חפיצה כל כך למןעו הטוב סבילה, ואמרה פעמי' לבעליה הרבה וללה' שמע נא בעלי'

הה מלוּמוֹ טלְלָה פֵי בַּכְּלָלָה לְכוֹן גַּמְלָנוֹ עַל חַקְוִינָה מְטוּסָה כִּיל שְׁרוֹתָה שְׁפִירָה שְׁפִירִיקָה עַוְדָה צְסִכָּה גְדוּלה. וְגַם כִּחְבָּה פְּרִיסָה שְׁלָוָס מְיוֹחָדָה לְכֻבוֹר כֶּרֶלֶס גַּמְחוֹי' 'גַּנְסִיק' הַפְּטָה בְּעֵל סְגִ'יק אֲוֹהָב יִשְׂרָאֵל, וְונַךְ הָוּתוֹ בְּכָלָה מְיוֹחָדָה סְפִירִית הַתְּעוּמָה הָוּתוֹ כְּלָל מְכַלְּבָל, וְכַרְבָּל 'ר' מְשָׁה וְלַל הַנְּלָל נְקָה הַתְּמִכְתָּב וְנְסָעָה לְחוֹסְטִילָה, וְכַיְצָוָן שְׁלָזָה צְהָוִיטִילָה חֹזֶן מְכַלְּדִיקִיס בְּנָהָדוֹר נְלָסְפָו זְמָה כְּמוֹת הַלְּפִיס וְרוֹבְנוֹת מִיְּלָדָלָן עַד בְּנָס בְּתוֹךְ הַנְּגִיר נִיכְרָה נִיכְרָה לְהַלְלָה לְכוֹן סְסָמָה קְדוּחָה עַל הַנְּסִיס רְכִיס, וְכַנְּוָה נִיכְרָה אֲכִירָה כְּנָל דְּחָק עַלְלוֹה הַזָּהָר שְׁטָוָה בְּנָסִירָה נְפָס מְנוּס טַדְחָק עַלְלוֹה נְלָמָה נְמַרְכָּז עַל כְּנִילָה, וְהַלְלָה הַתְּמִכְתָּב שְׁמָמָה לְהַכִּים הָלָר בְּסָס יְסָכוֹ גְּלִיאָקִיס וּמְלָכָס כְּלָהָבָס כְּוֹתְקָרְדָּש בְּגַל הַהְוָיָה הַכִּילָה וְתְּרָהָלָן, [לִי] כְּן פְּקָד עַלְלוֹה כְּסִיק זִיעַ שְׁוֹמֶרֶל מְמָח לְרִי קְדוּחָה עַל לְלָזְזָן בְּכָל כְּחוֹן סְכוֹן שְׁלָוָנוֹ סְלָל כְּסִיק מְסֻלְקִים וְוִיסְטִים הַמְּלָכָב נְהָרוֹת לְנוּסָוֹר לְרִי קְרוּדָה עַל הַהְוָיָה וְתְּרָהָלָן, וְזָמָס כְּכָוָן סְלָל כְּסִיק הַכִּימָוָה הָוּתוֹ לְהַכִּים לְהַכִּים קְרָהָלָה הַקְּדוּחָה בְּגַל הַהְוָיָה וְסְהָרוֹי הַגְּדוּרִיקִיס וּמוֹסֵר הַמְּמַכְּבָב מְמָח לְרִי קְדוּחָה, וְהַהְוָיָה יְסָחָרָלָה הַקְּדוּחָה בְּגַל הַהְוָיָה כְּמָה בְּמִלְאָה נְדָרָה גְּדוּלָה נְדָרָה לְהַמְּלָאָה שְׁהָרָגָע יְסָלָלָה נְדָרָה בְּצָהָק שְׁלָצָהָה, וְהָנָלָה בְּלָעָן שְׁעִיר סְטִילִיקָה עַוְודָה בְּסָכָנה נְדוּלָה הַחַמְלִיל הַהְוָיָה כָּל כָּךְ גְּדוּלָה גְּלוּיָה כְּמוֹת גְּדוּלָה כְּלָהָרָגָע יְסָלָלָה נְדָרָה לְהַמְּלָאָה, וְהָנָלָה בְּלָעָן שְׁעִיר סְטִילִיקָה, וְכָל הַגְּדוּרִיקִיס כְּמָה חָולָה בְּסָכָנה לְהַיּוֹת כָּל כָּךְ גְּדוּלָה גְּלוּיָה כְּמוֹת גְּדוּלָה כְּלָזָהָה, וְהָנָלָה בְּלָעָן שְׁעִיר סְטִילִיקָה, וְכָל הַגְּדוּרִיקִיס כְּצָמָעָה הַמִּילִי דְּכִידְחוּמָה, הַכָּל יְלָי מְפִי קְדוּשָׁה שְׁמָמָה כְּלָזָהָה, וְהָמִיכָה קְרָהָלָה כְּלָהָרָגָע לְפָרִירִיסָה עַלְלוֹס סְכָבָב הַכְּסִיק הַלְּיָוָן שְׁמָבְרָכָה שְׁאַצְ'יָה יְשָׁמְרוֹתָה מְכַל מְכַלְוָה, נְמַהָּבָה הַהְוָיָה אַסְרָהָלָן בְּכַלְלָדוֹתָה דְּקוּרוֹזָה וְהַמָּרָה סְמָעוֹ נְהָרָה וְרָלוֹה הַתְּנוּלָה כְּלָהָיָה סְכָבָה קְרִיסָה מְסְטִירִיקָה, הַכָּוָר וְהַהְוָיָה סְמָה כָּל מָה בְּגַנְגָהָה פֵי, וְגַנְגָהָה כָּרָקָה כְּרִיקָה כְּרִיקָה כְּלָהָרָגָע הַהְוָיָה וְסְלָלָל הַמְּלָרָה הַכָּרָלָה יְסָבָוָה כָּל הַגְּדוּרִיקִיס, כָּל כָּךְ כְּוֹתְקָרְדָּש בְּגַלְלָה כְּרִיקָה כְּרִיקָה כְּלָהָרָגָע בְּצָהָק, וְזָהָק כָּךְ נְפָלָה הַקְּחִיכָה פְּתִילָה דְּלָקָת עַל יְדוֹ כְּרִיקָה וְגַנְגָה, וְעַל וְזַהַב לְזָהָק לְכָנּוֹת, וְזָהָק כָּךְ נְפָלָה הַקְּחִיכָה פְּתִילָה דְּלָקָת עַל יְדוֹ כְּרִיקָה וְגַנְגָה, וְמַה שְׁרָהָה כְּסִיק שְׁעִיר סְטִילִיקָה טְוּמָה דְּסָכָנה, כְּסִיק שְׁאַצְ'יָה יְשָׁמְרוֹתָה מְכַל מְכַלְוָה — וְמַה שְׁרָהָה כְּסִיק שְׁעִיר סְטִילִיקָה טְוּמָה דְּסָכָנה, כְּסִיק הַגְּדוּלָה יְמִינָה נְמָהָה סְרִיפָה גְּדוּלָה בְּעֵיר סְטִילִיקָה וְגַסְפָּו רְיִלְמָטָן כָּל נְמִיָּה הַפְּנִיר, דַי יְסָמְרוֹן וְלָלָנוֹ נְכָל דַעַתְנוֹן:

[ג] פעם חחת נימי זוקניו הסכום קריישן הרבי ר' פישל זילץיה, גולדס קמלכות טיקווקו
קדיליס צכליס ומוחזקיס הדרענדיים טיביגדו חות זוכות נזה, רק מעת ישלו
טפל עמדס כפוי שחצנין המגניע ליאודיס אדריס צמודינה ננד כל האיס יוכודיס קדריס סס
בגמינה, וכו' זו לרה נהולה לחכמי נכלל ולזבני קדריס צפרט טמי' מלחמת מכביה גודלה
לכמה וכמה טזריות תליס מיטרלה, וכחו זו כמה מכבי קדריס טבריס יסודו סדרו סכינוט
ספעריקוב לפעי בכור קדומות הסנה קריישן זיע' נבקע מפניהם שיטרל רחיזיס לפעי
טאצית טיחנטל הגיירה הרכעה הזלה, ונוכנמו אל קדומות פינימה וכליינו קתקחס ודרכנו
צוזהו צונעט לפרטשת גלאיס דיבס מזבי יתחלל ציוו מוכחות לועז מוקס דירקס
פרינסאט ולצונו לדור לעיר נלהן כל, וככסמעה הסיק זיע' הח טזנחת, הביס חדרזון
בלע טוב לפיניכס קדרכ הקואו מוחו טפס בקען יקי' קוולט בילדס לאטפּלן חמייד מגניין
עצלס

בשברון לב ואנחות נדolute, השיב להם וכי זה הוא החדשות אשר באთם עתה
להצע לפניהם הלא וזה ידעתם מכך, ואו תחילת האשמה מרתק יומל וכראה לברכה
וחתרטטר לפניו ברכיו, ואמרה כי מתרת ביאתנו עתה יסובב על זה כי דרשוינו
ברופאים ובלם כאחד אמרו נושא ח' שנוכה יחד להבנותם בפרי בטן, וכן חילוץ
בעל בדעתו לגרשני ואחרת יקח לו להבנותם מטנה, כי בעלי חושב רק מטני
מנע ד' ולא טמנו ولو עוד תשועה והתרטטרה ברכיו נדולה מאד:

בשנויות הסבא קדישא הרב ר' פישלי ויע את דבריו הוזאים משבירת לבה, החזר את פניו לבן חתנו, והוא הרב ר' זעליג זיל, ופתח את פי קדרעו ואמר לו בפנים זהבות, זעליגל איך פעלה בנפשך להחליט כל כך מהר לעשות פירוד בין הדברים, ולא עוד אלא שבאת אליו שאסבים לזה, כי אוכל אני להפכים בדבר אשר הוא ננד דעתו לנטרוי, אין זה כי אם מעשה עיד ר' הלא רואה אגבי שעתיד לנצח מחליצים אור גדור כל כך שיואר

אות העולם יהיה מושיען של ישראל ברוחניות ובנשיות:

ו' פעם ח' כבויום זקיינו ססנו קרייט ו'ע נמקות בעייו סטראיקו', מהחוי לי' עמורה דנולח וסמען קול מדבר אילו 'החל צני מה המן לך' וכזיב הסיך וזה שאלמי נקחתה טلغ יטהנו לי טיר הפסנץ כוות. וכשאלהלו למס פציב כו, ענצה וויהר כי מורה נגשה על רחוב מולו ייטמאו כגע'ן' טראבל נטממו צלרכי הנוף וויל' סקרו נאקסטרו, וכוכב חילוקין כוין פסי' ח' מם רלו' מדווע לא' טהיל עבעו טוועך אכלל' צוינטו. ח' הסטיל'

לעכתי, הלא רואה אני כי דעתך באחת רക לנרגשני, ובאותה אין כי חפץ ורצון לו
כלל, שכן עצמי אטונה נטע נא ונכוואה יחד לבטראקיוב ונוציא כל הענן לפני
חותן אביך עטרת ראשנו הסבא קדישא דשם, ובאשר יגוזר אווטר הוא הקדוש
בן יהו' וכן יקום אפי' אם יאמר שנכון לפניך לנרגשני אז טובנתן אני לזה תיכוף
ומיד לקבל פסוד גט פטוריון מדעתני וחפציכי בלי שם טעונה:

וכשמדובר הרב ר' זעירן זיל את דבריו אשתו הנאמרים. באותו מאור, הוטבו בעינויו, והסכים לנסוע עמה לסתטרוקוב, אל חותן אביו הסבא הרושאַיא גיַע ולבאשוּ�ו יאצחוּ וראשר יונגוּ אומער צוּ יקופּ :

ובבוקאות לפני המלך מלכי רבען הוא הסכאה קדושה הרביה ר' פישלי ז"ע בסטראיקו, והוציאו לפניו כל לבם לאמור כי עברו כבר שנים הרבה אחר חתונתם ובנים אין להם, וכשהשטע הפס"ק הדברים הללו אשר יצאו מפיים

עשרה ולמר קדושה וכרכו, וכטמ מלת ד' פימה כולה קמיטים נכס מן קבושים מקמיים ביד עס יפהל ולה מדרו ככפריס במקום ה' למדו ממעניכם קראים, ווח'כ' גילס כס'ק בכרכת הפיריה, וסמל יה'ו מעתן קרטו מנוכלים, כי רלו' כי כלמה הלייס הכרעה מי', ומי' כי כחמו לפונסם, והחסידים הפל' עמו נחדר הקילן רלו' לא פני טופדים הילנו יוזחים מחד רכש הקודש ודמעתעס נעל לחיים נכסלו, וטהלו מה זלח וועל מה זלח, וספפו להס כל בעין ועם פוטובם כס'ק זי'ע טהרב' לאס נכ'ל, ונפל פמד נדול על סחדרים כי הבינו שסתמאת רנס פקוקות על בגירה בטיח לא דרכ' כל הום, לנו' פתייננו החסידים צוינפס למפע ולונחו מכו' וחכונה, חיך' נכו' אל פקודת פגימה ולכק' מלחת רנס פק' טיעור רחמים וחסידים טוינס על הרכה הלאיס מיטרול' כל' יהודו מוחיקת ח', ובגיניס ט珥 לו' קרב החסיד המופלג ר' הירש ליב מפלולק זיל', [גוז' ס'י' ח'כ' מן הסחדרים כל'חוניס היל' כי זקנינו רבינו הוקן מורה ר' זעיר, וגוע' טפער ממצתה הוקה' רביינו הוקן כי['], נטע' לאס וחל' מלי' הרכ' בנטפי' והכנס' היל' הרכ' כקדושים ומלהו' כי הני הפלול' על נכו' פק', ווועל רחמים נבל' בגירה, והחסידים היטינו טוב' הדר' נך לרכ' ולצח' ור' ומי' טruk' לפטול' לטוכה יפהל, ומוו' נכם לאר' ר' ר' זיל' הנ'ל אל פקודת פגימה, וטהלו' כס'ק זי'ע מה בקדשה, ויונ' וויל' בר' לפרש לפאי' זיל' הנ'ל כל' המניין הפל' על זה זיל' הפל' הנטפים צוינ' הפל' לאל' נטע' לו' קרכ' זיל' הנ'ל זו' פט' דכרי', הוי טנה וחל' מלה' גה'ל' זיל' רבינו היל' בגירה פלע' הי'נה נונמת צוינ' הפל'ים נבד' היל' עט' כל' הכל'ל' יטה' יה'ה, וגפרט לדרכ' הקב'ה וחסידות צל' רבינו סאנט' זעיר, וככמושם בסכ' קרייט' היל' דכבי' קרכ' זיל' הנ'ס' היל' הנ'ס' זיל' הא'ל' להכון, הוי כלהיכ' פטה'ל' הום דכרי', וחל' מלה' רבינו היל' יוע' דרכ'י החסידים זנסע' להל'ז'יוקס למוד' זר' ד' וענ'ו'מו יט'. וויל' הום מלתק' דרכ' צוינס לנו' רנס' זיל' ח'ס' נמנ'ז'ו ווועס' וויל'ז'ים כל' היל' נבד' טס' טווע' קדושת נפ'ו' כירעומ', וויל' זי' מוח'ם דרכ' רב' וקס' היל' מוח'ם עט' קב' טס' זונע' קדושת נפ'ו' כירעומ', וכל' פט' וויל' היל' פט' קוויס' קדריס' צמא', ח'ב' הום ג'ה' יט' לאס מוקס' ליגעפס' נבדך' בכ'ים יט'ה'ל' הוי יוכחו מל'ה למאו' לגמ'ו מל'כת' לר'ס', וטהו' זא' זיל' להחכט' כל' זרך' חמיסdom מ', ווין זי' אס מעזה הגער' הפל' ממעול' חמ'יד למש'ו' טיל'ו' נבטל' ג'ק

דברה, וכן מכל המגיד ה' זי' דבריו ה'ק, וסימן "אמת" "אמת" בצדך דיבר הס'ק מטטריקוב שמהלציכם יצא בן שייר את העולם, אך קטע לא נתן להם המגיד ה'ק רק סנוליה ז) וגם ברך אותם בברכתו הטהורת שיצו ה' אתם את הברכה אשר ברוכם חותן אביהם, הוא הסבאה קדישא הר'פ, וושענו בקרוב בישועה הנדרעת להם:

מקאנזינץ נכוו חורה לסטראיקוב, וספרו להס'ק הרבוי ר' פישלי וייעת את כל המונאת אותו בדרך, ובפרט בקאזינוין בבית נאה קודש האתנייד הק' זי'ע, וגם זאת ספרו שלא נתן להם המניד הקדוש קמייע רק סנולה, או אמר הסבא קדישא זי'ע בלשון תימה הלא סנולה נם אני יכולתי לתת לכם, וכי זו לי כוונה מיוחדת שתקבלו קמייע טהרב המניד הקדוש לתרועלות עניין גנדול^ח), אך הכל הוא מן השטמים, ואם כן הוא רצון הבורא ית'ש או מבטל אני דעתך ורצוני לפני רצונו ית':

ומסתראיקוב שוב נסעו היר זעליג ואשתו זכרם לברכה חורה הביתה לילוייביטש
בשמחה רבה ואמונה שלימוד, ובכפthon בדברי הסבא קדישא ז"ע.
ובצפיפות ישועה קרובה שתתקיים ברכתו של אותו צדיק חותן אביהם הוא הס"ק י"ע
בהשתתפות ברכת המניד הך, מקאינזנץ וכותם יגון עליינו ועביד'א:

ז' ערך זהה טברכותיהם של אותם הצדיקים הנודלים והקדושים ממכתריוק ומקאנין ז"ע לא נפל צורר ארצה, ולא עלתה שנה תטימה טעת להיות אצל הצדיקים התקדושים הנ"ל, והנה ביום י"ט כסלו שנה תק"ע נולד להרב ר' זעליג זיל זאשטו מרת יונשל זכרה לברכה בן, וביום הכנסיו אותו בבריתו של אבא'ה קרא הרב ר' זעליג זיל את שם בנו הנולד לו שמןאל' אבא' (ט):

מוחה הבן הנולד להרב ר' זעיר ז"ל מעריך לוייביטש נתndl האדם הנadol בענקים. רב רבנן, גאון אלקי וקדוש עליון נורא מאד, אשר האיר את העולם בקדושתו וטהרתתו וועבידתו, ציס"ע מופחד פועל ישועות בקרוב הארץ, הפק כח הטבע מצד מי מושל כי צדיק לטובות ישראל, ועד היום זהה קדושתו וזרחת. ונקרה בפי כל רבינו הICON זצוקללה טיכילין ויע, [עד אلطער רבי י"ע פון ייכלן]

ח) ערד ידועה לנו בסוגלת מושגנן רכינו פמג'ן קפודס מקוחין ז"ע להס זכלנו רק
הדרמן"ר כוזק זילליס ז"ע:
ט) גם רכינו הדרמן"ר כוזק זיל ז"ע מוחר שכינה כס"ק ז"ע שרלה שחמיגן הק' יון לאס
קמיעט קי' כהו לאليل החון מזגדפיין צי' לו וויא קי' לו פקמיעט געם צי' יוניל
וועז, לך זילוי דען סכומים בוה:

(ט) השם "סָמוֹאֵל" קלה חוטה בסיס זקיעי כלכך לר' שמואל מטאשורויניסק זל"ל, וככס אבא על כס הווע פגנון הקדום רבי אבלי מליכע מגד"ק קהילע זל"ל נימשן כל לר' סמוואל זקעו רב"ל:

הדברים יראו טפה קדוש **הסיק הררייפ** זי'ע והרי זעליג זיל ואשתו וכרכ
לברכה נבהלו ונשתומטו, כי יידעו שככל דבר ודברו היוציא טפה
קדשו חותן אכיהות זי'ע יש בו טפש, לכן נשתומטו, ומהנים כי מהה היו כבר אחר
יאוש להבנות יחד בבניהם כאשר החליטו רופאים גנדיים וסומחים:

יעודם עומדים ומתחומים, על דבריו הפס'ק זי'ע, הוסיף הפס'ק על דבריו ה'ק, ואמר להם, בעבורו שישועתכם תצטיח טהרה בלי שם עיקוב, שכן מادر שתסעו אל כ'ק המגיד ה'ק סקאוניין זי'ע והוא יתן לכם קמע ס': והסביר קדישא זי'ע ערך מכתב לכ'ק המגיד סקאוניין, זי'ע, ומסרו ביד הרץ ועלגנ. וכן הודיע מטרת נסיעתנו, ונעם הוסיף לבקש מהמגיד הקדו'ש זי'ע שنم הוא יעורר רחמים עבורי בן חתנו האזהוב לו ואשתו, שיוכו לשיעור קרובה, ואח'ז נתן להם הפס'ק את ברכתו שניתן הש"ת שנסייעתם תה' צלחח והש"י ניתן את שאלתכם בקרוב ויושענו בורע של קיטא, וכן ביום נסעו הר"ר זעלג

ו Ashton זכרה לברכה יהוד, מסטריקוב לאזונין: זיהי בוגם לказיני, גננוו שנייהם אל הקודש פנימה וטסרו המכתב מה הס'ק זי"ע ליר' קדשו של המגיד ה'ק' זי"ע, ובקרואו הכתבה נתלהנו פנוי קדשו ופתח את פיו ה'ק' וויבר אליהם דברים אלה: הבינו וראו נא איה פסקחות עניינו של הסבא קדרישא מסטריקוב ורואה בכל

בשנה קדישא זי"ע נרכות ווילר על פניו הילג כתוב מזבח חכמים חמי'ר וגוי' וכחמי'ר מכבב', רה' וככט טד כמה גרוולא כה לדקה חמימותו של הסכך קידשא זי"ע ספלהנו לאן מן כסמים לודוטס כל מה שיחפוץ וטירב מירלהטו מליה נגיעה לטלו'ו זי"ע:
 [ג] סיפר לי הנגיד הכהן מוויל'ה חרכן דרכיהן עה הילג, חזק בזקנו חכ'יו חיו'ו כי דוד נסטראיקוב, וה' מופלן נכיה מדרשו של הסבא קדישא זי"ע, ופטש ח' פיעמי החיל צחאי' טמוד ומוחפלן בכית מרשו טס, צה' הסכך קידשא הילו' בז'ילוב' ווילר אלילו רוז' נון ווילר חמפניון לפיסלהרקי' זה כוח כperf סווין' למטריקוב כבני פרהורי' כי סיוע חאנכי' בליעק מי' בזוק' צחה' ומלהלך נול' כבן' כלל חמוץ'ו לך' יכול' כורנ' לבאות' לאצער' קוקול' לטקה' מונחיק צני' פרהוז', חזק הסכך קידשא כפלי' כו' מליה' וויס' וויל' בז'ילוב' ליככפל' הילג', וויל' כנורו' סמה' נול'ה לנגרו' בז'ו' יולדת' בז' זי'כ' סלאס'. [ה'ין' קיט'ה' חח' זי' כט' ר' חרכן פג'יל', וטפה'ה לו' כי פ'ל' נול'ה מומות' לחיש' כי זי' כט' זי' סטען' ש'יח'ת' טומלה' כברמוייס' דרכ' קרכ' היל' הלחופיס' כל' רק' עד' סנדרי' נסבכ' גוז'יקן' בסינוג' מונגלל', וטחופן' לחת' הויה' וגונכיה' למצללה', וכוחילה' ללטוק' בזוק' גדור' סנ'לו' חאנס' ווילס' גדור' היל'ו' הויה' צלי' סוס' נוק' כל' חיליה', וויל' רה' וכחכון' על' דכוי' כס'ק' זי'ע ספלהנו' בחוק' גדול' להילר' לו' רוז' חיכ'ש' סמה', כוח' מוחטם' סיג'יניס' ברום' קרכ'ו' וויל' סנאנחה' עט' בחו' ככפר' צחה', וכוכ'יו' לרוץ' לקרלהטה' לא-טיכ' לח' נספה' ברגליים' פג'י' חביב' — זיני'ו' הסכך קידשא זי'ע מסטריקוב' נהנקע' ציט'ה' כל' מעלה' בז'וס' כ' פ' טנומ' טו'כ' פנעם' טג' חפק' זי'ט' וועל'יה':

ג) הרב ר' פישלי ז"ע ל"ז כי מכנו ליהן קמיות, וכן כה"י מלהק ליהן קמיות ט"ז

) כן קראו לו כל גדוֹי יוכהָל להם זקנינו הכהן הקדש סכמַן קריינַן זי'ע נור

פרק ב

אור ורועל לצדיק

ותיבתך כאשר נולד ר宾ינו זל' שלח אביו הרב ר' זעליג זל' שליח מיזוח לסטראיקוב להודיע לחותן אביו הוא הס"ק ז"ע ולכשרתו בכבודה טוביה, בשורת מזוז טוב מהבן הנולד לו, והוא כשתוע הס"ק הבשורה הטובה הותת נתמלא שמחה וניל, ותיכף עם אותו השילוח כתוב הס"ק ז"ע מכתב לבן חתנו הו רב ר' זעליג זל' למדוד חותם רשי' וכן חתנו הו רב ר' זעליג זל' להחליף המטפסים עכברו, בכל פעם מטלד אחר וטוב יותר כי המטפסים נסנו אחר טמנו תמיד באיכותם ולא יכולו להשפיע בכ' ולודוף אחר כשורונית, ור宾ינו זל' עודנו עוד נער קטן בן חמיש שנים וכבר לטד גנט', ושטעו המטו נשמעו בעיר לוייטש בשם עילוי כי החל ונתנדל בתכליות הלימוד, אכן בנסיבות הוא בד' ית'ש כי לאילנא רברבא יתעביד, ועוד כתוב גדלות על היילד הנולד הוא ר宾ינו זל' יט):

פלא גדויל, הי' או בעיר לוייטש, כי בעת שנפקדה אם ר宾ינו זל', נפקדו אן, כמה וכמה עקרות, יט) וכל הנערים שנולדו אן נתנדלו לת"ח ייר"ש:

אבי ר宾ינו זל' ואטו שטרו פקדות הסבא קדישא זל' מסטריקוב ושמו עיניהם על בנם משאת נפשם והלך רוחם, אחורי כי זכו להה בן בדור נס ופל"ג בוכות חפילת הזרקים, ופקודת חותן אביהם הסבא קדישא ז"ע הי' עליהם משמורת למשטרת, וננתנו כל פנאי שלהם אך ורק בגין החביב להם בשמייה וגיטרתא יתירחתא, ואכיו שטר את הדבר שאמר הס"ק הרבי ר' פישלי זל' כי לאילנא רברבא יתעביד ויואר את העולם בקדושתו וטהרטון: אך זאת הי' לטורת רוחם, של הו רב ר宾ינו זל', ולכם הי' טלא דאניה ברואם כי בגין הנולד להם חולש טאווד במוננו הטבעי ואינו מתנדל בשאר ידי בני אדם בערך ומני נידוליהם, אך זאת הפין מעט פרהם ודאנתם באשר ראו כשרונות של בגין היילד החביב להם באיכותו, כי מעת אשר החל לבוא אך

כלל מדע הראה בשרונות להפליא עד טאור:

והי כאשר הניע ר宾ינו זל' למלאות נ' שנים הי' טאור לטורת רוח היינו שלא יכולו להוביל את בנם לחדר בחוק מנהג בני ישראל בעבר שהי' או חולש טאור ואף לא החל עוד להלוך ברגלו, יותר נדל להם הצער ברואם כי כל הנערים אשר נולדו בפרק אחד עם בגין כבר הולכים לחדר:

יב' בצעי כנולס מוה לג' ס' ס' סמ"ק ז"ע על לכליות מילא, לך בכירול גל' כולם גל' :

יג') בעזהר הכלב סמליך לך' פוא, גנעה ס' גניצה בכינס מון רפיין זל', כימד מסרכנא מכחבי קוווטה לך' כי רלית סעתקה לך' סכלכין גטן ומופטטס וויל' לסמנוקו לום נלום ונלקן, חי' גטי מונטיק נקומו:

יג') כטובא גמלרט רנכה (פ' ורלה פנין) בפקידת אלה למן ז"ב.

כדרוי

וכאשר ראה הרב ר' זעליג זל' שאין שום אפשרות להוביל את בנים לחדר אחרי כי הוא נכה רגלו, הביא פלמוד תינוקות לתוך ביתו, ללמד את בנו תורה, ור宾ינו זל' אף כי החל ללמד הרבה הראה תיכף גודל חירפו עד להפליא, הבנו כל דבר היה עד אין לשער, וכל דבר ודבר לא הי' צרי' מטלד להראות או לאמור לו רק פעם א' וכבר הי' חרות על לוח לבן, וטום ליום נDEL ר宾ינו זל' בלימוד עד שבתקדש זמן קצר כבר החל ללמד חותם רשי' וכן חלאה, ומני אז כאשר החל ר宾ינו זל' למדוד גמרא הי' מוכחה אביו הרב ר' זעליג זל' להחליף המטפסים עכברו, בכל פעם מטלד אחר וטוב יותר כי המטפסים נסנו אחר טמנו תמיד באיכותם ולא יכולו להשפיע בכ' ולודוף אחר כשורונית, ור宾ינו זל' עודנו עוד נער קטן בן חמיש שנים וכבר לטד גנט', ושטעו המטו נשמעו בעיר לוייטש בשם עילוי כי החל ונתנדל בתכליות הלימוד, אכן בנסיבות לא נראה עוד ברבינו זל' שם השתנות והי' עוד נכח רגלים כניל':

במובן אף כי נדלה שמתה הווי ר宾ינו זל' בגין החביב אשר נתנדל טום ליום בלימוד התורה וראו בעיליל אשר ברבות הימים היה' לטופת בישראל, אכן לעומת זה הי' שמתה מהולה בתונגה כי נכח רגלים הוא ואני יכול להלן. וכאשר נתגבור חולשת דעתם של הווי זל', אמרה אמו בלבבה לנסוע לסטראיקוב ולתאנצל לפניה חותן חסינה היטבא קדישא ז"ע, לבקש ולהתחנן לו שייעור רוחמים לפני הש"י עבר צאצאי חתנו האהוב לו על אודות בגין הנחמד והגעלה:

בטעותו שיחוק ד' כתהו ויהי בריא כאחד האדם: זכובואה לפני המלך מלכי רבען הסבא קדישא ז"ע לשפוך טרירות לבת, והצעיטה לפני כבוד קדשו כל שאלה ובקשה, השיב לה הס"ק ז"ע אל תדאני בת רצאות ד' ית'ש תראי שיתחוק כחו ויהי' עוד בריא כאחד האדם, וסימן הסבא קדישא ז"ע מה את דואנת הלא שטעה עליו כי עילוי נDEL הוא, וכן בטעות אני בחשיות כי יתנדל לנאון ותפארת ישראל וכן יהי' בריא אולס כאחד האדם יט):

ומיום בו אם ר宾ינו זל' חורה פסטראיקוב, החל ר宾ינו זל' להתחזק והתחילה להלוך מעט מעט ברגלו וטום ליום הוטב לו, ואחר זמן לא רב כבר הילך ר宾ינו זל' כאחד האדם, ולא נראתה עוד שום חולשה ברגלו ובכנומו התהרו:

כאשר ראה הרב ר' זעליג זל' שנתהוק בריאות בגין החביב לו וכבר עוד על בורין, טבר אותו לאיש תה' נDEL לפניו תורה ד', ואו החל ר宾ינו

יג') בדאי לפוכיל כלון, טהור חכל נתחזקו כמותו מנרכמו טל חומו לדיק סמ"ק ז"ע גל' כי לירך טור כל ימי חי' לגטקל מקסס רופף, ולטולס גל' ילו' קורות ניטו:

טס רופף, ולגטקל מקסס רופף, ולגטקל מקסס רופף:

סגן

אה ובונן ויל' נתן לו שלום, ואמר לו בני יקורי ראשית אהוה לך דעת מה שאתה צריך לדעת כל ימי חייך, וזהו לך תועלת גדול לעובתך עבودת הבווארת', שאין מהనון להאדם להניר לחברו תיכף כל דבר שראה או מבין מדעתו אף שידעו בכירור שבן הוא, כי סוד ר' לרairoו יי', ואנו בשמו אביו הרב ר' זעליג זיל את דבריו חס'ק וייע בשם'ם הם דברים שיש בהם ממש, ועליהם יסובב הכוונות שכון הס'ק וייע בשם'ם הם דבריהם שיש בהם ממש, ועליהם יסובב נ'כ כוונת הס'ק וייע בדיבורו הק' שדיבר לבנו הילד היניק ותחום שמהווים והלאה לא יגלה הסודות שודע וככני, ולבן מאו והלאה הביטר רב' ר' זעליג זיל על בנו הילד הנטה לתעללה יותר מעז אג, כי ראה ונכח כי דרכיו הנער שנכח טני דרכינו ורוח ר' גוספה בו, ויתנדל להיות עטרת ותפארת ישראלי:

כל ימי היהת היב ר' זעליג זיל עם בנו הילד הוא רביבנו זיל בסטריקוב החסות תחת כל הקורש הס'ק הרבי ר' פישלי וייע, נודע הסבא קדישא וייע לרביבנו זיל בחבה תורה והשתעשע עמו באחבה, כי מארט טאוד הדברים אשר אטר לי טורי ורבי יי' הסבא קדישא הרבי ר' פישלי וייע נsha רביבנו זיל חן בעני חס'ק, ברואו את נדולת הילד הזה, והס'ק וייע פעם אחת בעת שי' רביבנו זיל להרוכו ולהחנכו ביראת ד' תורה האתנית, שם עיניו הקדושים על רביבנו זיל להרוכו ולהחנכו ביראת ד' תורה האתנית, ועשה לו תרעא לדורתא, דרתא של תורה שעמך בהתרמאה תורה בחירותך

ו) הענן זה סיפר כי' רביבנו זיל נעלמא כתפקידם חסידים צמורות ר' ר' רביבנו זיל סי' יוספ' לאל סטלאן היטול וסכיב לו טמדו הכרכה הילסיט, ומו' כי' וכי' זקנ' אדרטור' ס'ק' מרכ' ר' משה בגאנל זוקללא'ס זיע' צו' יוספ' כל רביבנו זיל' זיל' קדישא ומפלל, זיהי אך עמד שם רגעים אחדים בא בטהירות אל החדר החזון אמנס רביבנו זיל שי' או יל' נכם ישר לפני ולפנים בהחדר שי' עמד הסבא קדישא ומפלל, זיהי אך עמד שם רגעים אחדים בא בטהירות אל החדר החזון אשר ישב שמה אביו הניל' וצעק בקול אבוי הא לא זקנ' פ' מכוון עתה בתפלתו בוגנות אלו ואלו, אך אבוי הרב ר' זעליג לא שם לבו לדברי בנו הילד העזיר ליטים, אך כי' חביב לו בכbatch עינן, כי לא העטיק או אבוי לדעת שבנו הילד כבר מתגלה לו עמק סודות התפללה, וכי מרני שברואה' מה שמכoon הסבא קדישא וייע בתפלתו הק', אשריו يولדו והורתו:

וכאשר גמר הסבא קדישא וייע את תפלו התקדשה, זיהי בראשותו את בן חתנו הרב ר' זעליג זיל נתן לו שלום, גם קרוא בקריאת של חבה

וזיל להראות בither שאח וועו את חריפתו בליטו, ובמשק זמן קצר הילך וגDEL בתורתו וחכמתו עד כי הגע לשנת הח' כבר לטד רביבנו זיל בעצמו נטפ'ת בדרכו חריפות ויהי:

בעת שי' הנאן הצדיק המפני ר' מישת' אחדן זצ'ל האבד' קומנא, עdoneו אבד' סטריקוב זי' נקרא פ' א' לבוא לבירות עניין א' לעיר לוייביטש, וכאשר שמע שיש להרב ר' זעליג בן יל' עילוי שליח עבורה להביא את העילוי לפניו לטען השתעה עטו בחידושי אוריתא, לרביבנו זיל' הי' או יל' בן ח' שנים, והגאן הניל' השתעה או עם רביבנו זיל' פצאושו שוכב שעות ואח'ב חילך לישן, זיהי בבורק כאשר נכננו אל הגאן זיל' פצאושו מה זה ואות על המטה וסמרוטון כרכום על ראשו סביב סכיב, ונתבחלו לשאלו מה זה ואות, והшиб להם הכאחים אליו אמש את העילוי הנдол הזה ווינע כי' את מוחו בחזרושו ופלפלו עד שהבאיini לכאב הראש, וסיטים הנאן את דבריו אין לקרו אוד את הילד שעשועים הזה בשם' עילוי רק שם גאון בתרורת נאה וויאה לה, ומה יצדקן הדברים אשר אטר לי טורי ורבי יי' הסבא קדישא הרבי ר' פישלי וייע על הילד הנחדר הזה, ומתפאר תמיד בנידח חתנו הזה ומרבה בו سبحان והילול פ' ע' פעם אחת בעת שי' רביבנו זיל' עוד יל' בן ח' שנים, לקח אותו אבוי אותו סטריקוב לחסות בצל הקודש חותן אבוי הק' הרבי ר' פישלי וייע, בזואם לסטריקוב לבית קדשים של הרבי זי' מצאוו עומד בתפלה, ולפען שלא לבבל חפלת הצדיק עמד עצמו הרב ר' זעליג זיל בחדר החיזון, אמנס רביבנו זיל שי' או יל' נכם ישר לפני ולפנים בהחדר שי' עמד הסבא קדישא ומפלל, זיהי אך עמד שם רגעים אחדים בא בטהירות אל החדר החזון אשר ישב שמה אביו הניל' וצעק בקול אבוי הא לא זקנ' פ' מכוון עתה בתפלתו בוגנות אלו ואלו, אך אבוי הרב ר' זעליג לא שם לבו לדברי בנו הילד העזיר ליטים, אך כי' חביב לו בכbatch עינן, כי לא העטיק או אבוי לדעת שבנו הילד כבר מתגלה לו עמק סודות התפללה, וכי מרני שברואה' מה שמכoon הסבא קדישא זי' בתפלתו הק', אשריו يولדו והורתו:

וכאשר גמר הסבא קדישא זי' את תפלו התקדשה, זיהי בראשותו את בן חתנו הרב ר' זעליג זיל נתן לו שלום, וגם קרוא בקריאת של חבה

ו) הנאן חסיד זה מקוטנע סי' מסמchospis ניל' כס'ק זי' כוודע: צ' כל זוק סיפר לי יידי סנט' ר' דוד יהודע בן ר' נון ע"ה, סיפר לו אבוי הכל' ט' בטמע בעטמו מפ' קנגון כלדיין קמפי' כלמ' זיל' מקוטיע הכל' זיל' סיפר זוק ס'ק' כההפע'ות נפני קקל' ונדזה:

בעוכר כי כס'ק זי' סי' מוקן זקנ' קרייטל מסטריקוב זי' ע' כס' זקנ' זיל' צווג צלי, וויאן זיל' סי' צו' צל' ס'ק' ר' זיל' מזוזה':
כענין

ובקיאות, וגם רבינו זיל בעצמו החזיק בקשר של קיימת בקדושת הפס' זי"ע והי' תמיד משתוקק לרות צמונו טמי הבהיר מים חיים של תורה חותן וקינו הפס' זי"ע, ולא עברו שבועיים שלא יבוא רבינו זיל **לסטודיו** לחנות בצל כתפיו של הפס' זי"ע, ולפעמים ישב בסטודיו כמה חדשים רצופים, ומ้อม ליום הלאך ונדרך רבינו זיל עד לטאוד בלימוד התורה הנגלית אשר עוז בunnerותיו הראה פלאות בלימודו, ולקח תמיד לך טוב מפני קדושים חותן וקינו הפס' זי"ע להשרותו דתוהיק שבמעיו בתכלין של תורה התסידות ויר"ש תורה:

והסביר קדישא זי"ע, בכל פעם בא רבינו זיל אללו הי' שעה עמו יותר ויתר, כי ראה הפס' זי"ע אצל רבינו בכל פעם השתנות לטובה בתורה וחכמה ובמוראו מורא שמיים עליון, ומיום ליום נדלחה אהבתו איהן אדונינו הפס' הרב ר' פישלי זי"ע לריבנו זיל, כי ראה בו ילד קטן ורק בשני

ואב ונדרך בתורה ויר"ש:

מואוד הי' הפס' זי"ע מתפאר בריבנו זיל תמיד, והוא אף כי בא בהיכל קדשו איש נכבד ות"ת, הי' מספר לו הפס' מנדרלה הילד שחנן השיח' לנו חתנו האהוב לו והפליג מאד בשבח טליתו הרבים והעצומים:

פרק ג'

צדיק בתמר יפרח

רבינו זיל עוד בטל ילדותו, הי' טופת לרביב עס נדרך שקידתו, בתורת ד' ועובדתו, וכזוכן רניל כבר מצא כדי מידתו, עד שבעירו עיר לוייביטש כבר לא הי' נמצא איש נドル בתורה כוה שי"ה, ביכולת בירוי להטיעו לריבנו זיל להיות לו תורה:

ויהי ביום ה' פ' שמות טויב לחודש טבת שנת תקfib' נחשבו הפטאות, הפטאות הנдолן צדיק טושל ביראת אלקיהם ממן הסבא קדישא הרב ר' פישלי זי"ע נתקבש בישיבתו של טעללה, ובאשר לא הי' עוד לריבנו זיל מקום לבוא לסטודיו לרווח צמונו להתבשס פאור הקדושה, לבן לא הי' עוד מוצא טנווה לנפשו הטהורה להשאר בעירו לובייטש. אחריו כי גם בתורת הנגלית לא הי' לו עוד שם מקור לשאוב טנוו בניל, והשקר טם חיים של הפס' זי"ע בסטודיו [הסמכה לוייביטש נ"כ פסק יט], ובכן החל רבינו זיל לדבר על לב

ימ') כי על כן קדשו כל הסבא קדישא זי"ע לנו יט' יוט' ה' מנגנו הקדושים. כי לנו בכוכב כל הפס' זי"ע קול הקדושים המפני רבי יעקל' בערזינער, לנו רלה נסוס לחוף לkidush על עלמו עלי הלכו ונכל מלה, אך כל לדיין דלוינו עליו כי קדוש קול, ועל זה רמו עלי לדיין דלוינו שפכו וס מנמו גנאל עלה עצכל טפוך מאלו לוייס גנסחים סנדוו, לריבנו זיל דונר ווועס כמאט, וסיס

אביו זיל שימצא לו מקום עכ"פ, שיזי' היכולת בידו לשאוב ולטלא תשוקתו סבואר טים היה התורה הנגלית כי גפשו חשקה בתורה, אף כי רבינו זיל הי' או כבר עליי גדול, כי לנדר חריופתו ובקיוחותן, גפשו נפש שוקחה הי' משתוקק טאווד מאד לעלות מעלה עלنبي מעלה בטעלות התורה, ורבינו זיל הי' או בן י"ב שנייה :

ובכן הסכים הרב ר' זעליג זיל לישע עם בנו חביבו לעיר פלאץק, ולהתנו תחת רשותו של רב האי גאנן וצדיק מפורהם בכל העולם בשם קדשו רבוי ליבוש חריף וציל אביד דשם, והוא ישפיע לו תורה, ורבינו זיל הי' שטח בחלקו טאווד, כי ידע שאצל הגאנן הנдолן האדריך הזה יטצא במחדי כחפרו אשר יחצר עוד לו להניע אל תכליתו בתורה הנגלית לפי מדרגתו:

בבואם לפלאץק בנויתו של הגאנן הנдолן הצדיק מורהיל הניל זצ"ל, תיאר הרב ר' זעליג זיל את עצמו שי הוא, ותיכף קרבבו טאווד הגאנן מורהיל ובאשר כי ידע מטשפתה הדרוי זיל, ובתוכך כדי הדיבור לפניו שלא להו הגאנן מורהיל מה שאלתו וטורת בואו לפניו מה הוא, השיבו הרב ר' זעליג כאשר חנן אלקים אותו בהבן הזה, لكن נפשו בשאלתו שכית יספחו בין תלמידיו להיות שואב מוטי התורה טבאר מים חיים שלו:

וירהי בשטוע הגאנן האדריך טורהיל חריף זיל את דבריו הרב ר' זעליג זיל, נשא את עיניו הקדושים להבitem בפני הילד התלמידי הזה, ראה וכן תמה וכי געד קטן כזה מראותו דומה כבן ח' שנים יט' בין ה' י"ט שנה, וכן כמה וכמה אברכים אותן בין תלמידיו בחורים מופלנים בני י"ח וויט' שנה, וכן כמה וכמה אברכים בגאנס וחריפים אחר חתונתם שלמדו אז אצל ביישותו ה'ק', וכןן שאל הגאנן טורהיל את הרב ר' זעליג בתמי' נдолה, וכי וזה הבן אשר אמרתם להבאיו אליו למלוד וכי מלמד תינוקות אני, וכי יש לי פנאי למלוד עם גערימ קטנים בני שטונה שנים — והשיב לו הרב ר' זעליג זיל בטח חושב כי' שתואן בן ח' או בן ט' שנים כטראהו החיצוני הלא הוא כבר בן י"ב שנים, אלום הגאנן טורהיל זיל שוב דחחו ואמר לו אעפ"כ ואם הוא בן י"ב שנים מה זאת לפנינו, הלא כאן לומדים אברכים ובחורים גודלים, וכי הילד הזה יהא בכחו לרדוף אחר התלמידים הנдолים בלימוד:

ובאשר ראה הרב ר' זעליג זיל שהגאנן זיל מפלאץק מדרחו כל כך, חשב שכז' זה הוא בעבר שהגאנן מורהיל אין מכיר עידין את נדלות

וטייס ממי, קדוקס ר' יעקל' זיל להוות לרבי לנו להעפיכ קלבי טלי סי' ככמ' עלייניס:

(ט) רבינו זיל ידוע טפי' קטן מקומו כל ימיון, וכן נעמ' לו טפי' כן יט' טנא סי' גלחס קומטו לך כנן ט' טיס:

קוטים

להב

צידיק כתמר יפרה

אש

כחו של בנו הילד בלימוד, אבל אם ינסה נא הנגנון מוחרל' לדבר עמו בלימוד ויראה את כחו העזם או בודאי לא ידחה יותר: והציג לפני הנגנון הצדיק מפלאץק וצ'יל שידבר עם בנו [הוא ר宾נו זיל] בחרוש תורה, ואמר לו שבתוחה הוא שאו יראה הנגנון בעצמו ולא יתפלל עוד על מה שהביא את בנו הילד לספרו בין תלמידיו אף אם הוא עדנו ילד בן י"ב שנה:

ועל המענה היו שהציג הר"ר זילגין זיל, כבר לא הי' ביכולת הנגנון מפלאץק וצ'יל לדחותו, והחל לדבר עם ר宾נו זיל, ותחלה דיברו הי' כמו שמדוברים עם עולם קטן הודיעו בלימוד גפ"ת, וקרא הנגנון הצדיק מפלאץק את ר宾נו זיל אליו בקריאה של חברה, ואמר לו בחורל' בוא הנה מה אתה לומד, השיב ר宾נו זיל כל מה שכבר נאנו רוצה:

אמר הנג"ץ מפלאץק וצ'יל **שאלת** נא אחת לראות מקודם עד היכן שככל בלימוד מניע, הנה מקשימים העולים (כ) על מה שאמר הקב"ה למשרעה"ה לך שוב מציריה כי מתוך כל האנשים המבקשים את נפשך, ופירושו חוויל (נדירים סדר ע"ב) דדתון ואבירם היו שירדו מנכסייהם וענוי חשוב במתה (ע"י שמות ד' וברשותי), וכותב הר"ן זיל (נדירים ז' ע"ב) דauseג' דאמירין (שם ס"ר ע"ב) דר' השובין במת עני וסומה ומוציאו וממי שאין לו בנים הכא ודאי טעניות קאמר, דאל' סומה דבטחולקתו של קרת כתיב העני אנשים תנקר, ואיל' מצורען דהא כתיב בקרוב כל ישראל בו עי"ש, והקשeo הלא נוכל לומר שהו מצורעים, ומה דעתך בהו בקרוב כל ישראל לא קשא, זהה שאמר הקב"ה למשרעה"ה לך שוב מציריה הי' קודם מתן תורה, והוא לא הי' עוד דין של טזרע להיות מחוץ למחנה, — ועודנו מלין בפה קדוש הנגנון מוחרל' זיל ולא הספיק לנטר את דבריו, ענה ר宾נו זיל תומ"י תוך ב"ד, והלא כל עיקר הטעם שהטזרע חשוב במת הוא בעבר שצורך להיות מחוץ למחנה ואינשי בדילן טני', ואט נאמר שהיו מצורעים רק היו בקרוב המתנה [בעבור שחי] קודם מתן תורה] א"ב כבר אין השוב במת, והקשיא אודה לה:

ובמשמעות הנגנון מוחרל' וצ'יל את התירוץ הנפלא מני' ובו יוצאת מפי הילד הקטן בשנים הות, התכוון תיכף כי חריף הואesch בשללו הוך והתפעל טאו, והתחיל להאריך עמו בדברו תרשון דאוריתא, הוא זגנון וצ'יל טוחיב והילד הוא ר宾נו זיל מפרק, והוא כבר ראה ונוכח הנגנון זיל כי ישנו לפניו

(כ) קושיא זו מונע כס' טהילה של טהילותות (חומר ל"ב). וכטהורי גלווי כטהורי וללהיה, וזה סיפר כת' סמץק' ר' פלוס פלייפוקן ע"ס מוחתק טכטונו במחול כהומו צויכנן טהיל פטס חומו ר宾נו זיל מה סתום למלר הוא כלע ר' פלוס פטס ר宾נו זיל כסוטין פטס ור宾נו זיל חמל לו כי זום בככ טהיל מלחת קנס' מוחרל' פטס ר宾נו זיל גבולה לגדוע מלנו ומלי' ובו עטס לו סטילון פטס:

צידיק כתמר יפרה

להב

עלם קטן בשנים טעם הנסיבות ורב האיכות, ועוד יותר התפללא הנגנון זיל שחויז טמה שראה חריפותו של ר宾נו זיל, עוד יצא בו בקיאות רב בgef'ת והראשונים, והדברו בינויהם נתרשך כמה שעות:

ואחרי נמר הדבר טפלולי דאוריתא ביניהם, פנה עצמו הנגנון הצדיק מוחרל' וצ'יל להרב ר' זילגין זיל, ואמר לו נעתייח לכם ותתחלו לי על אשר דתיתם אתכם בכוכם אלוי, כי לא האמנתי טעולם שהעלם הקטן הזה קפן הקופה וצעיר לשנים יניע לכל נдол שבתורה כמותו, ועתה רואה אני את דבריכם וכי ראו באמת להיות בחשבון תלמידיו ווכל להשאר בפה: והרב ר' זילגין זיל אחורי כי הקביע את בנו הילד הוא ר宾נו זיל בטוקום אחד לאשיל, נסע לו לבתו לעיר לוביטש, ובנו הוא ר宾נו זיל נשאר בפלאץק תחת ידו הנדרלה של הנגנון הנдол מוחרל' צינע וזוקיל האבד'ק פלאץק:

ותיקף ליום המחרת, הוшиб הנג"ץ מוחרל' וצ'יל את ר宾נו זיל בין תלמידיו בעת השיעור, וייחי אחריו כי כבר הי' לו ר宾נו זיל משפט גдол כוה נאנו הנגנון מפלאץק, או נתקיים בו ישמע חכם וויסוף לקת, והויסוף שקידעה על שקידתו ולמד בחתمرة עצמה ושם לילות כיטים, ועbor זה נשא חן בעני רבו הנגנון זיל ואהבה בלי טזרים אהבון, ותמד הפליג הנגנון בשבח תהלה ר宾נו זיל ברוואו השקע העזום בתורה אשר אין לתארו על הגלוין, שעלם רך בשנים יניע לאהבה עזה כי' בתהו'ק' כמותו:

וייחי כשכת ר宾נו זיל לפני טרוו הנגנון העזום ורב החhoe, וכבר האותו לפני המלך מלכי רבען את גודל חריפותו בקשיותיו החהיפות, הי' הנגנון המוחרל' טוכרת תמיד בכל עת השיעור רק לטיל בטsha ומתן של הלימוד עם תלמידו הזה הוא ר宾נו זיל, ועbor זה כל התלמידים הנדרלים בשנים הרבה מר宾נו זיל ולא הנגנו לכל חריפות כמותו מרוחק, ולא יכול רך לשטוע המומ' אשר הי' בין רבעם מוחרל' זיל ובין תלמידו החדש אשר כא' לחבר בתוכם, ויתקנו בו התלמידים והי' לטורת רוחם, ראשית גנע בלבם שהובא להם לחבר ילד קטן רך בשנים שעדיין לא הנג'ע לשנות בר מצוח, ושנית שבשביל גודל חריפותו נתקנתה מעלהם בעני רבעם הנдол, ושלישית מלבר כי ראו שרבעם הנдол כל חפציו וטמנתו הוא מניח בתלמידו החדש, ועbor זה אין לו עת לפנות אליהם, ולכן קנו בו עד מאד:

הנגנון הצדיק מוחרל' וצ'יל ראה את קנאת כל התלמידים בחברים החדש הות, רצתה להסור הקנאה מלבם, לכן קרא פ"א את ר宾נו זיל ואמר לו בני חבבי הלא הנך רואה כי חבריך אינס עטך בלבד שלם במתה הוא טחנת קנאתם כך, ולכן אבקש שבעת השיעור הכללי שהגנו מניד לכל התלמידים, אל תכבד עלי בקשיותיך למען שיא להצטרך לעמוד להשיב לך, כדי שלא להטע את עצמי

בזאת רבניו זיל מה היום מיוםים, והшибו רבינו זיל אין זה כי בטענה ישיב פה א' בין התלמידים אשר חושט מחשבות ורותח ח'ג, וזהו ממחיצה של ברול טפסקת בין הרוב להתלמידים, ולבן כל יכול לשמעו ולהבין את דבריו בכבוד תורה, ותמה הגאון זצ"ל מאד מדבריו חק', וכן חקר ודרש בזה טבל לתלמידים, עד שהורה אחד מהם שבו האשם תלוי והוא ה' הטהרה נוראה רעים ר' בעית אמר הגאון זצ"ל החידוש העמוק הניל'. [אות ספר לנו איש זקן אחד שהיה מהתלמידי הגה'ג בעל הזיה רענן זצ"ל, שהוא ה' בישובו לבדו לפניו רבו ה' יכול ליהנות מפיו תורה רבינו הגאון זצ"ל ביתר שאות באין טפראע, ועל ידי זאת רבני זיל הילך ונגדל בתורה טיום בשעת המעשה הזאת:

ובבאו חורה ללבויטש, כבר בא רבינו זיל פלא ונודע בתכליות ליטוד התורה הנגלית, כיון שלם מחזק ברכה ברכת התה'ק אשר ה' לו בסירה גדולה עוד מקודם, ונוסף עוד אשר שבב טרבותיו הנדולים, ומואז החל ליטודו בעצמו בהתמדוד נפלאה אשר אין להאר מפש יום ולילה בלי הפג, גם תשומות הקץ וקרירות החורף לא שבתו מהתמדודו ושקידתו על גפתה והראשונים זאת ה' כל עסוקו:

ואבינו הרב ר' זעליג זצ"ל, בראותו עבדותו בקדושים כי רבה היא מאד מאוד ועודנו רך בשנים, ואבינו אהבו ונפשו קשורה בנפשו, لكن מראה על ראנן, אולי ח'ז' העבודה הנדולה הזאת תוקע עוד לביראות נפש בנו רבינו זיל, ולו החול להמניע את בנו מעבודתו מעט, ודבר אליו רכות כי העבודה הזאת היא גדולה וקשה עבورو, וביקש טמנו שיחום על נפשו, ולא יינגע נופו כל כך לעטוד תמיד בחזות לילה לילך בבית המדרש ליטוד, וכי לא די שיקום קודם אוור היום כדרך שמתנהנים כל בחורי העיר הובשי ביהה'ה, אך רבינו זיל מרובה אהבתו וחשקו לתה'ק לא ה' ביכולתו ליתן און קשחת לכול דברי אביו בוה, רק הוסיף תמיד התמדדה על התמדודו וארך בתורה עטל:

וrab ר' זעליג זיל, כאשר ראה כי לא יפעול טאותה אצל בנו חביבו אף ליותר שעה א' ביום מכפי הרגלו בליתוד, חドル מלדבר אותו עוד בדבר הוה, כי ראה ונוכח כל' אם ייחדלו בעיכ' או יוכל להביא את בנו לכל מסירת נפש וסכ'ן חי', ומני א' וhalbaha שמו הטוב טמונת הילך

כל' פעם ה' ספ'ל מלה' ררכ' ר' זעליג זיל גננו רבינו זיל טומען קלח מעכוותיו לכרכ' גולו, וכלהעלו הילו יוס וויס ולוי סמע הילו, כס חננו צלחת נעם שרניין זיל סי' יסן גנדיין, ולקח מס' כל הספרים ובסגנון הדלן מכתין, ותחכ' טחים יוקס כלילם ולג' יול לילך מס' ויכל מוכרכ' לטוב לסק', וויס מחלות קליל' כס רכינו זיל כדריכ' קוז'ס ומלה' הדלן סגירה' וגס הין ספר בכית', סכ'ן כי לא מלה'ס קוח מלען להבדיל פאנדרו, ומרכוב חטוקתו לענודות כ"י' נג' הכלן ופפח' וקפק' טהילך, וכחיק' סי' גנוק' יומך מקומה היל', וכן לנישט' לדורחו וטנורתו וויח'ז' טרלה' קכו' זיל גולד ממי' נפכו מיל' מל'קמעיט לו טוד:

עצמיו מלהשפיו לשאר התלטידים, ורק לבך אפנה לטoil עטך בקושיות והווית בכל אשר תחפוץ בזמן מיוחד בכל יום תפיד, וסורה קנאתך ויהי אך טוב ושולם:

ורבניו זיל קיים בקשת ופקודת רבבו הנגן זצ"ל, ובעת השיעור הכללי ישב לו כאחד התלמידים, ولو לבדו נפתחו לו שעריו אוראה בכל יום ויום שעור טיז' עם רבבו הנגן זצ"ל כפי הבטהחו הניל', ודין אהנין זיל לרבניו זיל ביתר שאות באין טפראע, ועל ידי זאת רבני זיל הילך ונגדל בתורה טיום בימי:

וכן עבר על רבינו זיל ערך שנה שח' תלמיד מובהק, ושבב מי התורה טבואר מיט' חייט של נגן הנגנים מורה'ל טפלאצ'ק זצ"ל, ואחר זה אהנו צדק דרכו והגן זיל טפלאצ'ק ה'בון א"ע לעקור דירותו משם, ורבינו שב לבתו לעיר לובייש אחר שנעשה בר מצוח:

סיפר לי יידי'ג החסיד המופלג טו'ה יוסף אליעזר ני' פיליטוואן מליפניא, שאבוי הרה'ח המנוח מה'יר' אברהם יהודא זיל טווארשא, ה' יוצא ונכנס בביתו של הגאון הצדיק מורה'ל טפלאצ'ק זצ"ל בהיותו כבר דר בווארשא, ושמע כמיט' מפ'ק הגאון שהפליג מאד לדבר בשבחת, ונודלה רבינו זיל, [אף אסנה חראי' הניל' לא הכר' ולא ידע אז כלל את רבינו זיל, וכי רבינו זיל ה' שעוד בחור, אך הוא שטעה מהגן זיל טפ'ר כט'פ' בהתאספות אנשים, כי בהיותו דר בטלאצ'ק למד אצל עלם קטן בשנים מעיר לובייש וויה' עליו גדול, ונוסף על זה ה'ר' לנש וטופת באחבותו העזה לתה'ק, ולפי מעת שני' הרבהה מנקתו בתורה ובמדות, וסימן שבצח' ה' לאיילנא רבראא ויתנדל לנודל וקורש בישראל, וזאת היהת הסבה בעית שנתרפסם בעולם קדושת רבינו זיל, החל נם הרה'ג החסיד ר' אברהם יודא הניל' לבוא ולחסוט בצל קדושת רבינו זיל:]

ויר' כי בא רבינו זיל חורה טעיר פלאצ'ק, עוד נגע אל הגאון הצדיק המפורסם טוחיר' משה יהודה זיל אבדיק קומנא בעהמ'ה ספרי זית רען והפארת ירושלים, ולמד אצל עלה' עוד ערך חי' נשנה, ואו שב לבתו בית אבוי לעיר לובייש:

פעם אחת בעית ישב רבינו זיל בהשיעור שלמד אצל הגאון הצדיק המפורסם בעל זית רענן זצ"ל הניל', אמר אז הגאון זצ"ל חירש עטוק בלמות, ובאשר רבינו זיל ישב או חמוש ברעונו ה'ק' דימתה הגאון זצ"ל שרבניו זצ"ל לא שטעה את החיזוש הלהזה, ולכן שאל את רבינו זיל אם הבין עמוק דבריו והשיב לא, או החביר הגאון זיל את החירש עוד הפעם ושאל א' אם עתה הבין, ושוב השיב לו רבינו זיל, או החביר הגאון זצ"ל כי ידע ערך רבינו זיל להריף ועטכן גדול וככשו אומר במא פעים שאינו מכין, ולכנ' שאל

בכל הסביבות, כי כל התה' אשר هي' להם משא ומתן עם ר宾ו ויל בפלפולא דאוריתא, נתרגשו ונחפלו מנדולת הבהיר רך בשנים ואב בחכמתה הוה, והנמצא כזה איש צער אשר רוח אלקיהם בו, ומאו נבחר בכרת שם טוב בשם הלוייטשער עולי [ובן קראותו כל יושבי סביבות עיר לוייטש]:

מעת היו ר宾ו ויל כבר בחורה בעיר לוייטש, התחל להסיפה קדושה על קדושתו, וטלבד החמדתו בתורה הנגלית אשר הי' דבוק אליו בטעין בכתבי האריז'ל ז"ל ויע ולהעטיק בקדשה וטהרה בספרי התקובלים בכל וכפרט מעת שער החכמה הנדולה והאמתיות הזאת, התקשר אליה בסדור אמיין קשר עלון ואורייתא ולא פסק עוד מלעדתה, ומאו קבע שיעורין תפידין בסדרן בכל ימים נס ללימוד חכמת האמתית הזאת, וננס התנהג מני או להתפלל בכל יום בסידור האריז'ל (ב), וכל התנהגו הנטהיה הי' מאו בדרך החסידות, חסידות האמתית, אשר סלל לנו העיר וקידיש מן שמי לא היה להארץ ולדרום לדור דורם, **הה ר宾ו שבנולה הבעש"ט** ויע, אשר הדרכו לרבינו ויל חותן זקיט הוא זקינו טרן הסבא קדושא הרב ר' פישלי ז"ע, ור宾ו ויל לך לו דרך עבודתה שבבל זו הפללה להתפלל בחתלהבות דקדושה בטעינת הנפש עד מהו, ולא יכולו הבין כל יודעיו ומכיריו איך שכוא לבוחר רך בשנים כתומו וכפרט עלייו גדול בתכליות הליטור, דרך הקדוש הזה להתנהג בתפלתו (ב) תמיד בקולן קולות, כול ד' בכח גדול אשר לאלה שכל האנו שילובן מאיין יש בח כוח לאיש בו'ד להתגבר בכח ונבראה כוות בעבודת הש', כי עבorthו בקדוש הי' לטعلا משכל והשנת מין אנושי, אף גודלים תקרי לב ראיין: **תמהו (ב):**

בעת שבא ר宾ו ויל חורה לוייטש, לך לו ר宾ו ויל חבר טוב בדור אחד

(ב) כל ימו ה啻לן ר宾ו ויל צסודו הילוי זיל טסילק ק' רפי טמי זיל מלוחטקאג' לנדר ביזיט צמל להוים גמולד'ק הփלן ערניכ' צסילו הילוי זיל טסילק ק'

רבי קהפל זיל צעל ס"ק טגעיט':
נ' לא לנדר פטילמו קדושה ס' נסחנבריות כל כך גמצלת מזענאה רק צכל דנד מלוס אלר סנייט ליל ר宾ו זיל ס' ק' נסחלהבות וקרוטס וכטנגלאוט עזורה, נל טרלו כולם סגיגט למסירת נס מומת, וכטנין זס מדיך ועמיק יוכו גויס:

נדרכינו לך'ן דמערכס מוייחס:
פָּלַגְלָק הַלְּגָלְקָן גַּנְגָּן נֶלְדִּיק קְמַפּוֹלֵס צָלָל קְלִי הַרְקִצְצָה לְכִילָּת מְרִיעָה,
וְלָלָה'ה, וְסָמָס קְמַחְלִיל רְבִזְזָה זַל לְגַנִּית חַפְלָן, פְּנָס ח' כְּסִימָוּן שָׂוֹמֵד כְּפִים סְמַדְסָכִים
כְּפִי קְלָל וְמְדָה, וְכְלָדָר בְּרִיךְ נְלִיכָמָד כְּפִי וְכְמַחְלִיל לְרַקְדָּן
טַקְפָּן טַל כְּלָמָן, וְלַל רְוֹאנוּ נְכָלָן וְסָקְמָמוּן, וְלַל בְּמַטָּשָׁה צִיְּרָה לְיַעֲנָה
כל מסקנשת טמו:

ונכ' הריף ומונגן נחול בתורה: בזירה ועשו שניהם חיבור לטהרת ולטהר שניהב
זהה (ב):

ונכ' רב אהנו להם דרך הקודש יהה, ר宾ו ויל והבהיר הניל, כאשר האור
הבהיר אחד שיטחו יחד בלילה עד נסח' השתה, יצאי השרה מהן זעיר
לעוזה שנות ודברו בינהות היוזשי תורה, ובך הי' דרכם אחד טקשן והשני
כץין אחד כוואר ואחד בונה בדרכה של תורה, וכן נטשך הדבר בינהה עד
שהניעו מן התפללה וחזרו לבייחדר:

ופצעם אחת יצאו בבורק השם השדה בדרכם בקדוש בכל יום. ודרכו בינהם
בדרך תורה, ומחיבת השיחה של תורה שהי' או בינהם נפשם מהם
הברושים ניל דבר שבועלם, בלתי אל שיחת הקודש עיניהם, ותשוקתם אך אל
עקה של הצלחה לבורה, עד שהלא: טראק זב טהער אריה פרסאות, ובאשר
פצעם מלדרר ורצו ללבת חורה העירה, או נפקחו עיניהם וראו כי מועם המתה
ברוך ואינם יודעים אננה לפנות, והלכו עוד מעט למפען יבונו למקום ישוב לדעת
הזרק אשר ילכו בו חורה העירה, ופנסו באחד אחד ושאלו אותו אי' מכוא
הזרק לבוא העירה, שאלת לאיזה עיר, השיבו לו לעיר לוייטש, צחק עליהם
האבר ואמר הלא מרחק רב הנכם מעיר לוייטש איזה פרכאות, ויש עירות
אזורות קרכות פבאן מלאהעיר לוייטש, ולא עוד אלא שלהער לוייטש מפה
הזרק מעוקב ביזירות, וכי בשמי הדבר הזה ויתענבו אז לבם על הדבר הזה
איך שהלכו מרחק רב כזה, ואין מבוא עוד לבוא חיבותה מורה, וכי המתה עוד
קצת התפללה, והבינו כי כבר השעה מאוחרת הרבה, ותויבך שברו להם הענלה
אשר להאבל לנוצע אתם לוייטש, ונפשו ערף כי' שעוט עד שבאו לוייטש,
וכאו לבותם בשעה ד' אחר הצות וכל אחד שבלבתו להתפלל:

בזאתן היו עייפים פאוד אחורי העבודה כוות בימי הקין ללבת מרחק רב כזה

רנלי, ולחות נפק ברעונות לחדש זיהושין של תורה בעומק עיון

ביב', עד שכחו עד כמה הולכים ובפה שעוט הילכו:

ויריו אך בא חבירו לבתו בעיופת בה מעבודהו הזבה שעבד כ"ב יום הוה
והטריה כ"ב את מותו לחיש חרושי דאוריתא בפלפולא חריפתא, שעוט
הרבה בלי הרוגש ידיעת עצמותו כלל ובלי הפק כלל, על ידי זה נחלש מותו
עד מוד ויצא ר' ל' מדרעוטו:

וכראות הוריו שבنم יצא מדרעוטו ר' ל', המת מדרניות אלו והוא אינו טшиб
כהלכה, צעק בקהל, ומומר ומירות כאחד המשוגעים ר' ל', יצא לבם
פנורל הפחד שראו את בנים במנצ' הרע הוה, והבינו תיכף כי בא כל זאת לו
עbor שהרבה להכיר את מותו ושם לילות כיטים בתורה ועובדת יותר מכחן,

(ב) הבהיר קה, פון גראנ'ג קטס'ק גאנפלג'הוף' ר' יונה זיל קלין סנקט צפי כל כי
וונס לוייטשען, וכי מה' מקומי חמיין זילן וס' טיפר קאנון (מעט):

וכאשר חשבו לבונן שכיריו הוא ר' ביבינו ז"ל הbiaו אותו לכל ות, לבן רצתה ALSO של הבוחר הניל תיכף לבית חורי ר' ביבינו ז"ל בעקבות גדולה בטענה אשר אמר ידי בנים [הוא ר' ביבינו ז"ל] נחלה בנה ר' ליל, כי הוא רק הוא טלהו שرك על ר' ביבינו ז"ל מעדתו, והבעיקות שעשתה או אם הבוחר גדל ב' עד שנאנטו מוהו ויצא ר' ליל מעדתו, והבעיקות שעשתה מה זה ואת ועל מה זה:

לכללה אנשים הרבח לבית חורי ר' ביבינו ז"ל לדעת מה זאת ועל מה זה:
ור' ביבינו ז"ל הי' או בהחדר הבנאי ועסוק באיזה עניין, וכן הוא מתעורר לקול הצעקה, ופתח הדלת להדר התיכון לשמעו ולראות מה הוא, ובאשר נתודע לו לר' ביבינו ז"ל שלחכיו החביב הניע בכנה, או תיכף הילך אליו לראותו

ולדרוש בשלומו:

ובਆשר בא ר' ביבינו ז"ל לבית חורי וראה את פניו חבירו איננו בתמל שלושים ומתהנה כאחד הטשוגים ר' ליל נצער מאוד, אך ברגע שראה חבירו את פניו ר' ביבינו ז"ל התאפק מעט מהמת חבירו ר' ביבינו ז"ל, ושאל ר' ביבינו ז"ל הוכור תוכור עוד את אשר חדשנו היה בחילובנו מוחן לעיר ובאיות עניין, אבל חבירו לא השיב בלהגון רק דבר דברי שמות וכחותה, או ראה ר' ביבינו ז"ל שהוא במצב לא טוב ר' ליל, ולקח ר' ביבינו ז"ל את יד חבירו לתוך ידו ותחליל לחורר לפני את החידושים שחדרו באותו היום, ובעוד שכול ר' ביבינו ז"ל מדבר אליו נפלת תרדמתה על חבירו ומעט פסק מלדבר ויישן, והשכיבוהו על טיטו יישן אך מן רב, ור' ביבינו ז"ל היל משפט והור לעבדתו, ובעצמו לא ידע מצלם שישתו תיכף נחפה לאיש אחר ושב לאיונו הראשן, ר' ביבינו ז"ל בן חמיש עשרה שנה: ועוד הי' דבר פלא לחבירו הרץ הניל אצל ר' ביבינו ז"ל, בעת היוותם עוד בחורות

חברים יחד בעיר לובייטש:

פעם אחת בא הרץ ז"ל הניל לחבירו ר' ביבינו ז"ל, וסיפר לו שאבוי צשה אותו שיחזקין וביום ההוא הי' התנאים שלו עם איש נבכד ונכיר מפודרבן, ור' ביבינו ז"ל בשמעו את דבריו חבירו האלו על שם המחותן ושם המודברות ושם אטם והרץ ז"ל פריש לו את שמותה, ושוב לא ענה ר' ביבינו ז"ל שום דבר ואף לא בירכו בברכת טו"ט, והשיב לו ר' ביבינו ז"ל בע"ל "געע להר'ק מממאגלאיניזא ומה תמנע מהה' ר' ביבינו ז"ל, וזה שיב לו ר' ביבינו ז"ל כו) ושאל את פי כבוד קדשו על השידוך הזה וזו כאשר ישיב לך תשוכתו אט' ז"ל כו) ושאל את פי כבוד קדשו על מניעתי מלבריך בברכת טו"ט, והנה אף שביעי הקדושה יודע לך הטעם על מניעתי מלבריך בברכת טו"ט, והנה אף שביעי הר' יונה ז"ל הי' הדברים היוזאים מפה קדוש חבירו ר' ביבינו ז"ל יקרים טואו, וכן בחיותם עוד חבירים צעריים ליטים הטה ר' יונה אוניו לכל הנה אשר שטע

(כו) כי אכן ר' יונה כליל כי מהסדי מלחנילך, ונס ר' יונה כעלינו נטולו קוות זמאנלה ר' ביבינו ז"ל נסן למחלנילך טס חציו:

שפי קדוש ר' ביבינו ז"ל ושמרו בככת עניין, [ובפרט אחר שהי' לו הטעמה הניל]
אעפ"כ תחת חסימות השידוך אצל לא השיג או המטרה לשום אל לבו עד
היכן דברי ר' ביבינו ז"ל מנייעים, ולא נסע בעצמו למאנלניצא, וגם לא סיפר
להוריו מה שריבר אליו חבירו ר' ביבינו ז"ל:

והנה במשך הזמן שהי' הרץ הניל חתן, אמר לו ר' ביבינו ז"ל פעם א', טair
הי' נכוון שתנתק קשר החיתון שלו, ואם אתה לא תעשה כן, אז באת
חחו יעשה זאת, כי אין השמים אין זה ווונגן, ולא עוד אלא הלוואי שלא
תתחרט', אכן הרץ ז"ל שהי' עוד או בחור צער ליטים לא ירד לסוף דבריו
ר' ביבינו ז"ל ולא שם לבו כלל זהה, והוא בעבורו וכן מועט וחורי ז"ל הי'
בתקות בערב שיק לטבול לכבוד שיק, או כאשר הילך על הרצפה נחלקו רגלו
על הארץ ונפל שטה ולא הי' ביכולתו לעמוד עצמו עד שהגביהו אותו אנשים
וישאווה לבית חוריו על טיטו, והיסורים שלו דיל היו גורלם מארוד טהטה
רבה שהשיג בנפלו ארצתו ולאחר מכן יטם שעשו לו רפאות נעה לו החוטרת
בסקס הטכח ר' ליל, והוא באשר שמע מהותנו شهر' המליך געשה בעל טום ר' ליל,
תיקף שינוי את טעמו ודרש מאת חורי הרץ שיטחול לו ולטטרו מהשידוך,
כי לא רצחה ליה חתן לבתו איש אשר בו מום ר' ליל, ולא פעלו שום בקשנות
בזה, והמתהוון שלו נתק הקשר ועשה שידוך אחר עם בתו:

זה הרץ הניל והוריו התעכבו אל לבם מארוד דבר הות, וגם בוכרו את
הדברים ה'ק' אשר אמר אליו חבירו הוא ר' ביבינו ז"ל תיכף אחר
תיבות התנאים, וגם מה שלא בירכו בברכת טו"ט כתנתן העולם, מכל זה
ראה כהושך שרוח ד' דבר ר' ביבינו ז"ל, וכי כל העין טן השיטום הוא
שניצף עליו כוס של יסורים, טוה שנעשה בעל טום ר' ליל, וגם הכוונה הנדרלה
שנתהזה לו ולהוריו מהתרת קשר השידוך:

אמנם גםWer הרץ את עצמו שטמע טרביינו ז"ל שצחו ליפע להר'ה'ק
טמאנלניצא ז"ל, ומתחבתו הקדוצה בין העין מה שלא רצה
ר' ביבינו ז"ל לברכו בברכת טו"ט, ובכן נסע למאנלניצא לשופך שיח לבבו הנשבר
והנדכא לפני הרה'ק דשם ז"ע:

זה הרץ כאשר סיפר לפני הרה'ק טמאנלניצא ז"ל את כל אשר עבר עליו
והכיוון שפובל הוא והוריו מהתנקת הקשר השידוך נnil, או השיבו
הרה'ק הניל ז"ע חדס עליון הי' עליך שנפסק הקשר הזה כי באם לאו הי' לך
אה'ב בזונות יותר גדלות חילתה:

והרץ לא הבין כלל את דברי הרה'ק הניל ז"ע ונסע לבתו, אך זאת ראה
שדברי ר' ביבינו ז"ל הם קדושים מטבחונים ישר עם דברי קודש
ב'ק הרה'ק טמאנלניצא ז"ע, אבל לא הבין עדין תבליתן של הדברים,
וינה לא ארכו חיים והcoil נטמע מהותנו של ר'י הניל כבר הבין
עצמי מהתנקת בתו הניל, והי' ואת לתונה ביזור לר' יונה והוריו, אבל
באשר

הוא ר宾נו זיל, אבל הרב ר' זעליג זיל לא נתן עינוי ביטון ולא רצה לשוץ עם שם נגיד אף אם הוא ת"ת, רק נתן עינוי במשפה, [עין ברגט סוף ט"ט] תענית:

פעם אחת בא אליו ת"ח נдол ונגיד עצום לתחות על קנקנו, שהיה משtopicק לחתת לר宾נו זיל לחתן עבור בתו, ובתו אחיה השיחות של דברי תורה הוכיר לפני ר宾נו זיל את קושית התוס' (כתובות ס"ג ע"א) על מה שאטרו בוגם שם דרע"ק הי' ריעיא דבן נם) כלבא שבוע בו' שמע אבוח אפקא מבית' אדרה הנאה בו' שמע אבוח דראתא נגיד רבא למאת אמר איזיל לנבי' אפשר דמפר נגידאי אתה לנבי' אל אדרעתא נגיד רבא מי נדרת בו' והקשו התוס' והוא אין פותחן בנולד, ותרוץ כיוון שהליך לבוי רב בודאי יעשה אדם נдол עי' וקצת דחוק דמשום זה לא יהא נקרא נולד, ותרץ לר宾נו זיל כיוון של זקנינו בו') רב האי גאון הנдол וקדוש לעלון מופחד' שלילת היוחסין טרן ר' משה אפרים זוקלה'ה זי' האב' דשם, ומתחילה מאיה סבה לא הי' עדין לר宾נו זיל בבית זקנינו זקנינו הנה'ק הרמן'א זיל לקבל את פניו ולא הבירו מטבחו טהמוכה או ירד לר宾נו זיל כנידר לטבול, וכאשר בא בנדדו וראה הנה'ק זיל את פני לר宾נו זיל הביט אל פני ר宾נו זיל בפנים שוחקות, וכאשר יצא מבית הטבילה פגשו שניהם זה את זה, ואו פנה הנה'ק זיל אל לר宾נו זיל ואמר לו, בחורל לטה אין אתה בא אצל', ומאו תיכף החל לר宾נו זיל לבית הנה'ק זיל ונעשה התקשרות אהבה וחיבת בינויהם, וכפעם בפעם הלאה לר宾נו זיל לבית הנה'ק להשתעשע יחד בחידושי דאוריתא בגנות ובנטורת, וזה הי' כך כי ימי משך שבתו של לר宾נו זיל בקהל, וברבות הימים כאשר לך לר宾נו זיל לבנו [אי' אדרמור הרמן זיל]asha, בתו של אי' הגאון גדריך לר宾נו זיל לבנו של הנה'ק הרמן'א זי' הניל, או אמר אי' לר宾נו זיל עתה הגני מבין את השחוק ששחק בנדדי הנה'ק הרמן'א זיל בעית עלתו מן הטקוה, כי בטח ראה בrhoת קדשו שכבות חיים נהי' מוחותנים:

והנה להרב ר' זעליג זיל הי' אח מאב אחד הוא אביהם הק' ר' יצחק זיל, והי' ת"ח מופלג וחסיד גדול בר מעלה ושמו ר' מרדכי זיל שהי' דר בעיר בודז'נוב, והי' חתן אמו חורנתו אשת אביו הק' ר' יצחק זיל הניל, היה האשוח הצדיק בת קדושים מרת דבורות וכורה לברכה, בתו

של האי סבא קדישא הרבי ר' פישלי זי' מסטריקוב: ולהרבר טוהר' ר' מרדכי הניל, בת בתולה חכיה ושם גאלדא ראנזא וכורה לברכה, אף כי הרב ר' מרדכי הניל לא הי' איש אמיד ובעל נכסין, לא הביט הרב ר' זעליג זיל על זה כלל, [=חמת כי בכיתו של הריר זעליג לא הי' חסר כלל] והשתרכ עט בנו הוא לר宾נו זיל עם בת אחיו הניל, והרב ר' זעליג זיל התהיב עצמו על כל ההוצאות ונעם להחיק הווען כל יש חייו בכיתו ולתת להם כל מהחומר, ובמישך החומן הי' החותנה, והמסדר קדושין הי' הגאון הצדיק המפוארם הר' משה אהרן זיל האבד'ק קומטנא:

(ט) בן סבו ניריס נס (גניעין כי' ט"ה) בן כללו טכוע, למס נגמ' (נדירים ל' ג'ה) נרכמי' דכל' כללו טכוע, מל' ר'רכ' סס מוקף, וכן סס סמס נר כללו טכוע, מל' 'בל' מוקף, נרכמה דכמץ' נ' ג' גרם לא מזס סס' כללו טכוע צפטע גבירות ותית רצוי לפור הון רב בכדי לבוא בקשר החיתון עטן למען לזכות בבנו הכל' נרכשה זו זע' חמי' סס קטול דק' סס קהה'ל ט'פ' מעצמי' וכן בן י' ליט' כתט' כמו סלה' נגמ' (ניטן סס) ומלאן בן סימ' קוול' ליט' וכיהלו לאיל' ליט' כללו טכוע ומליינו כה' כרכגה מוקומות דוק' והבכ' וכן כל'ון הרגנס מל' נר קוול' למלא' ליט' וכו':

כאשר בא يوم המונבל של החותנה והכל ז' מוכן וטומן כנהוג, נעשת רعش נдол שהכללה נعبدת טען כל רואים ואיננה וחפשו ולא מצאו אותה בשום מקום, ובערו: איזה יטם ונודע כי ברחה עם ערל אחד והטירה דתה ר' ר'יל, וזו נתיאשה דעתם של ר' יונה והוריין, ועמד על דעת קדושים אלה הטה ר宾נו זיל והורה'ק זיל טמאנלניצא, זוכותם יין עליינו, אך זאת ר' יונה מתחרט על מה שלא שמע טאו בקהל חבירו לר宾נו זיל ואו הי' עכ"פ נשאר שלם בנובו בנויל:

בஹות לר宾נו זיל עוד בחור צער ליטים, ז' ומן לא בכיר בעיר קאליש לצורך איזה עניין, ואו הי' וורה בעיר קאליש האור הנдол של זקנינו בו') רב האי גאון הנдол וקדוש לעלון מופחד' שלילת היוחסין טרן ר' משה אפרים זוקלה'ה זי' האב' דשם, ומתחילה מאיה סבה לא הי' עדין לר宾נו זיל בבית זקנינו זקנינו הנה'ק הרמן'א זיל עליה עוד זה את זה, פעם א' בעש'ק קרה שבעת שהנה'ק הרמן'א זיל עליה מטבחו טהמוכה או ירד לר宾נו זיל כנידר לטבול, וכאשר בא בנדדו וראה הנה'ק זיל את פני לר宾נו זיל הביט אל פני ר宾נו זיל בפנים שוחקות, וכאשר יצא מבית הטבילה פגשו שניהם זה את זה, ואו פנה הנה'ק זיל אל לר宾נו זיל ואמר לו, בחורל לטה אין אתה בא אצל', ומאו תיכף החל לר宾נו זיל לבית הנה'ק זיל ונעשה התקשרות אהבה וחיבת בינויהם, וכפעם בפעם הלאה לר宾נו זיל לבית הנה'ק להשתעשע יחד בחידושי דאוריתא בגנות ובנטורת, וזה הי' כך כי ימי משך שבתו של לר宾נו זיל בקהל, וברבות הימים אשר לך לר宾נו זיל לבנו [אי' אדרמור הרמן זיל]asha, בתו של אי' הגאון גדריך לר宾נו זיל לבנו של הנה'ק הרמן'א זי' הניל, או אמר אי' לר宾נו זיל עתה הגני מבין את השחוק ששחק בנדדי הנה'ק הרמן'א זיל בעית עלותו מן הטקוה, כי בטח ראה בrhoת קדשו שכבות חיים נהי' מוחותנים:

פרק ד

צדיק יוצא מחויפות

ויהי כי הגאון לר宾נו זיל לפרק נשואן, התחילו השדכנים להציג לפני הרב ר' זעליג זיל שידוכים הרבה עברו בנו ייחרו וחביבו, והרבה אנשיהם נבירות ותית רצוי לפור הון רב בכדי לבוא בקשר החיתון עטן למען לזכות בבנו

(ט) כי למי וקמי הכרניות סדריקת מרת סרס חינוך זכרה לדריכת לחם כיק זקיי פדרמי' ר' משה נמנאל זיל זי'ם, כס' נר סל' נג'ק ר' מטה פלרים זיל ניל, והו'ס חמץ ב' אצל נעריך ב' חי' הדרמור הרמן זיל זיל מטה כס' נס מחלמת זקנינו קנס'ל הרח'צ זיל ומקו'ג נג'ק הרמן'א זיל זיל:

דרכו בקדוש של הנרע"א וצ"ל תמיד, כי אף בכואו לבית אף שהיה, באם הדרן, תיכף פתח אפתחתו ולכך מטהנו גטרא וישב לו ללווד, וכן בכואו לחדרו אשר הוכן לו עשה כן, והביה כי מלא אנשים נכדי העיר ונдолוי הת"ח שבעיר ורכינו ז"ל בתוכם:

ויהי כי החל הנרע"א ז"ל למלואה, התחיל תיכף הנרע"א לעמזר על עותם דבריו חז"ל בקשות חתורות כדרכו בקדוש [קשות הנרע"א], וכמה מהם תירין הנרע"א ז"ל תיכף בעצמו, ועוד כתה קשות חוקות אשר התריהם עצמו הנרע"א לתרצץ ולא עליה בידו לטפי שעיה, או פנה הנרע"א ז"ל להלודדים אשר עמדו בלבבו והחויר לפניויהם להבינם הקשות החמורות, וכל הלודדים אשר היו שפה התהילו לפלפל ולתרצץ בתירוצים שונים כל אחד ואחד לטפי הדונתו והשנותו, והי' מהם תירוצים שהוטבו עבini הנרע"א ז"ל, ומהם אשר רחה וסתר אותם, ורבינו ז"ל עמד לו מן הצד לעצמו ולא התערב כלל רק הטה און לשטו מה שנושאים ונונתים בינויהם הנרע"א ז"ל עם הת"ח שעדנו שמה:

ויהי כי שאל והנרע"א ז"ל קושיא את חטורה ותריפה כ"כ, שככל הת"ח שעמדו שפה הטרינו את עצם מאד לתרצה ולא יכולו, כי לא הוטבו עבini הנרע"א ז"ל וזכה דבריהם ברגע, ורכינו ז"ל שעד לו מן הצד כאשר עיר לוייטש, או געשה רעש נдол בהעיר וכל בני העיר עשו המכונות גדולות להקביל פני הגאון וקדוש ד' רעק"א ז"ע, והוכרו בעיר שכל אחד ילך להקבי פני הגאון הנ"ל לבוש בבגדי שבת, וכן עשו כל אנשי העיר לוייטש ויצאו מחוץ לעיר לבושים בבגדי שבת, וכן רבינו ז"ל בתוכם לבוש בבגדי שבת

והנרע"א ז"ל עמד טכאמו ואמר הלא אמרתם, כי יש בינוים איש אשר יכונה בשם לוייטשער עילוי, יענה הו את חלקו אויל תירץ הו, או לא הי' יכול עוד רבינו ז"ל להתפרק לכל הנזבים שם, ונפש אל הנרע"א ז"ל ואמר לפניו תירוץ טפחים בראיו בחrifות ועתקות אשר ממש הי' להפליא:

בשנוצע הנרע"א ז"ל את התירוץ שיצא מפה קירוש רבינו ז"ל, צהבו פניו מאד ונעשה מלא שמהה, והפליג מאוד בשבח התירוץ שהיה בעתקות וחריפות זוכה תיכף שרבינו ז"ל יש לבני, ואו נפתח בינוים שית של ד"ה, ולא עוב עוד הנרע"א ז"ל את רבינו ז"ל כל משך השעות אשר התמהמה בלוייטש:

וכאשר ראה הנרע"א ז"ל את נדליו וידו החקה בתורה, שאל את רבינו ז"ל אצל מי למד שוכה לרוך הלמוד הוק ההור, והשיב לו כי עיר השנתו דרך בלימוד השיג אצל רבו הגאון הצדיק ר' ליבוש צינו מלפ Lazek, או אמר הנרע"א ז"ל לבן הנכם עומדים באופן כהה בדרך הלימוד הוק ונקי ההור כי רוח רבכם הגאון הנ"ל חוכר בכם והאצל מרוחו עליכם, וכל הנזבים שם פנה הנרע"א ז"ל ואמר להם תדע כי יהה ונאה לו (ג) רבינו ז"ל קל נסיך נגלי מתי לנכיס, ממגן הכליז'ל כירעו השם

בעת שיצאו החתן והכלה מתחת חופתם, עודנו הרבה הגאון הצדיק הר"ר משה אהרן וצ"ל עומד בדרכות מואוד, ואח"כ פנה עצמו להאנשים העוטרים זיע מה שאמר עליו על החתן [הוא רבינו ז"ל] ואת אשר התפאר בו תמיד, ובוטה אני בעצם שכבר עכבר ועכבר ומנים הרבה שלא הי' לו להקב"ה וזה חתן ובלה שיעמדו תחת חופתם בדרכות הבודא ית', קדושה וטהרה בטוחה, וממש בעטדם תחת החופה הי' בוער אש של קדושת שלחתת י"ה ומ"י ידתה להפ, בן סיום הנה"צ הטפו הרם"א ז"ל מוקטנא:

תיכף אחר החתונה הי' סמוך רבינו ז"ל ואשתו על שלחן אביו הרב ר' זעליג ז"ל, ורבינו ז"ל שקד על עכודתו עכודת הקודש בקדושה וטהרת, והנה יומ ולילה בתורה כדרכו בקדוש, ובתופתות קדושה יתרה שנשענה נבר שלם אחר חתונתג, וכן עכבר עליו איזה שנים בישבו בעיר לוייטש וועסק בחורה ועובדת:

במשך ימי שבתו בעיר לוייטש בבית אביו ז"ל, באה פעם א' שטעה טוביה לעיר לוייטש שריב האי גאון הקדוש המפורסם בכל העולם בקדושת שלו ר' עקיבא איגל וזוקיל, גנטע לאיזה עיר ויעבור דרכ' עיר לוייטש, או געשה רעש נдол בהעיר וכל בני העיר עשו המכונות גדולות להקביל פני הגאון וקדוש ד' רעק"א ז"ע, והוכרו בעיר שכל אחד ילך להקבי פני הגאון הנ"ל לבוש בבגדי שבת, וכן עשו כל אנשי העיר לוייטש ויצאו מחוץ לעיר לבושים בבגדי שבת, וכן רבינו ז"ל בתוכם לבוש בבגדי שבת של צע) בגדי nisi לבנים:

ויהי כי בא הנה"ק רעק"א ז"ל סמוך להעיר לוייטש, וראה את העדה הנזהלה עדת ישראל אשר יצאו לקבל פני, או מחתת נдол עונתנותו דהאי גאון וקדוש ז"ל, ירד בעצמו מן העגלה אשר ישב עלי' והלך בין העם רגלי העירה, וכולם דחפו זה את זה ולמען ליקרב אל הגאון ז"ל לחת לו שלום, וכן רבינו ז"ל נתן שלם להגאון ז"ל בתוכם הבאים, וכבראות הנרע"א ז"ל את רבינו ז"ל אברך רך בשנים לבוש בבגדי לבנים של משי, שאל מי הוא האיש הזה החולק לבוש כן, והשיבו לו וזה האברך הוא מתושבי עירינו הנקרא בשם לוייטשער עליו (כפי כן הי' רבינו ז"ל נקרא בפי כל): והאנשים נכדי העיר ובראשם האב"ד הרב הגאון ר' יוסף דוב ז"ל, הציעו בקשתם לפני דגרא"א ז"ל שכבד את עירם ולובוא בתוכן העיר וגננס בבית טקובד"א, אשר הוכן עוד קודם קשחתם וכוא בתוכן העיר הנרע"א ז"ל:

השם הנכבד זה שנקרא בשם עילוי מלובייטש כי כן הוא באמת, והוא יקר במציאות:

ויהי אחורי כי הגרע"א זיל כבר הי' מוכן לנסוע הלאה, וכבר הלך התוצאה לישב על הענלה, בא איש אחד בטרופזה גדולה, ורחק את עצמו בין האנשים ונכנס אל הגרע"א זיל ומסר לו מכתב כתוב בשאלת המורה, אשר הי' נחוצה מאד לפि הרגע (ל), וייה כי קרא הגרע"א זיל את השאלה צוה להביא לו נייר ודיו, ועל ברכיו סטף הנייר וכותב התשובה להלכה, וכאשר נמר בכתב קרא הגרע"א זיל את ריבינו זיל אלו וננתן בידו מכתב התשובה, ואמר לו בדברים האלה, הא לכם את התשובה ותניחו זאת היטב אחורי כי אז אני לדרכי ובכתבתי כל זה בחפוף טואר, لكن יראו אם ח'ז לא טיעתי בהלכה זואת, ואם תראו שכהכח נכתבה או תמסרו זאת להשליח המתכחה להתשובה, ואותכם ראייתי לפני פניהם לשוכלים לסמן עליהם, ויברך הגרע"א זיל ברכת הפרידה לרבינו זיל ולכל העודדים שמה, ויש עצמו על הענלה ונסע לדרכו וכל העם הלוויו כנהוג:

וריבינו זיל נשאר במקומו לקיים מצות הכם הגרע"א זיל לעין בתשובהו, ואחר אשר עבר עלי ריבינו זיל הדק היטב, וראה שהדבר יצא מתוון היטב מתחת ידי קורש הגרע"א זיל והכל כהונן ואף לא הי' לו לחזק בה אפי' אחת, הפליג טואר תמיד ריבינו זיל מקדושת תורהו של הגרע"א זיל, דאך שהי' אז לדרכו, כתוב תשוכה בענין חמוץ במשך איזה רגעים וסתוך עצמו על הראשונים, ולא טעה בדבריהם כתוב טכל אחד ואחד כלשונו המהורה, כמה גודל בח האיתן הזה הגרע"א זיל:

ובכל העיר לובייטש היו מדברים מנודל הכבוד שהי' לו לרבינו זיל מעת הגרע"א זיל, בראותו אותו בפעם הראשונה, וכי הגרע"א זיל העיר בפני כל מגאונותו של ריבינו זיל:

פרק ה

שפטין צדיק ידוען רצון

בשבת ריבינו זיל בלובייטש, או נתנדל ונתקדש שמו הך' מיום ליום, וכולם רק נתנו עיניהם בריבינו זיל, ורכבים וכן שליטים באו ואמרנו לרבינו זיל שטלה לה כץין תה' לנג' נה' לך לתלמידים ואתה תה'

(ל) זה כליחס כי מעיר ה' כסומה ללויניטס, וככועל כי לארכ' דמיטל טוללה נחולת טולם חכס, וככצעט כי גאנ"ק רעקב"ה זיל יענור דרך מעיר לויניטס. טולם טלית מוחה גמלינה ללויניטס לטולל קטהלה לגאנטער' זיל להוות לו סקנס:

לנו לרבי ומנהיג להדריכנו בדרך האמת והצדקה, וכפרט האנשים אשר התפללו בבייחטס של הס'ק הרב' ר' פישל זיל [אף אחריו פטירת הס'ק זיל הי' עדין נקרא הביהחה' בשם הסטראקיוקער שטיבעל] גנשו טואר בריבינו זיל לעשותו עליהם לרבי ומנהיג, אחריו כי ראו את גודלה וקדושת ריבינו זיל, ועוד וכרו מה שאטר עליו רבס הסבא קדרישא זיל, אבל ריבינו זיל טרב ולא חטה און אל דבריהם, והשיכם כי הן עוד הווים גודל לא עת האספה המקנה לבו רעו עצטיכם אצל צדיקים אחרים, זרבינו זיל נהג כטנהנו בתורה ועכודה בקדושה ונירה זיל:

אבל בעת שבת ריבינו זיל בלובייטש סטוך על שלחן אביו ברכונה ושלוחה, נאסר אליו לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם גאנז'יב גוד רוץ מלייב בשלוחה בעווה', ואו גנעה בו יר' ה' שבאיו הרב' ר' זעליג זיל נטדרל, ונשאוב בעירום וחוסר כל באין שום מקור פרנסת (ל), ולא הי' עוד לא ידו לפרנס את עצמו, וגס לרבות לפרנס את בנו הקדוש והחביב לו, וזה גנע בו עד טואר, אמןם קיבל הכל באחבה בדרך הצדיקים:

ויהי כי ראה הרב' ר' מרדכי זיל מאדרונאו, דודו וחותנו של ריבינו זיל, כי אתיו אבוי חתנו נטדרל וירד מנכסי, ואין לא ידו לפרנס את עצמו, בפרט אין ידו משנת להחויק הונג ולפרנסת, אף כי הרב' ר' זיל לא הי' איש עשר רך התפרנס את עצמו בדוחק, [פרנסתו הי' פראפענאנציג של יי'ש] אעפ"כ הי' או היכולת בידו עכ"פ יותר מאחיו הרב' ר' זעליג זיל (ל), ונגע לליובייטש ליקח אצל את בטח עם בעלה חתנו ריבינו זיל, לדור בברתו שם בגודונוב, והוא בעורה"י יפרנסט כפי אשר תשיג ידו, ואבוי ריבינו זיל הי' מוכרת להיות מרווחה לוה לעובב את בנו יחידו לילך להזר אצל חמוץ הוא דודו למטען שהוא ישייה' לו עכ"פ טרפ, לטען שלא יפריעו טבעודתו:

ויהי כבאו ריבינו זיל לעיר באוזנו בית חמוץ הרב' ר' מרדכי זיל, וחתנהו כטנהנו בתורה ועכודה, אבל לא מזא'ם צבור ייחד שיתפללו בנוסח ספרדי, כי כל בני העיר התפללו רק בכיהכנים או בכיהט'ד נסח אשכנו כנהוג אג, ואו תיקן שם הרב' ר' מרדכי זיל בית תפלה מיוחד בכיתו להתפלל בנוסח ספרדי ולמען שיהי' לחתנו הוא ריבינו זיל מניין בכל יום תמיד להתפלל בנוסח ספרדי,

(ל) פרנסת ועיטורו כל הרכ' ר' זעליג זיל כי, מה סטאגן מן קומפלקס קאנטער' מן טלבזק, וכחולר כי' כסוטר כזה שמוד על סייס' רק מקוינס לינס יגוליס, אלה פקורס מכםוסלא שטטעו יסח פטום נס נס'ק למן ימלחו קאניס כי' קאניס הלאו נס בס'ק, וכטונן כל הרכ' ר' זעליג זיל הם חווינו מה' כלל, וכלהק ממענו יה' קאנטער' וסול עמד גאנסן, וכטונן זון קאנט ער' טאט' מוסחר טט' קאנט ער' טט' קאנט ער' זיל כליה לא' ורד עד מהו, וכטונן כל חלחוטי כי' עד עט' גאנט ער' לא' קאנט ער' על טשררי, ואנד נס' הנט' היל' באנט' קאנטער' ממענו:

(ל') גם זול זיל כי' לו מוסחר כה מייך, יושא פירנס למ' רכינו זיל:

על ידי הנוראים, וכן נעה חטפה והחלפה ביןיהם כי תיכף כאשר יבואו לבורוא. יוכלו מרות רבינו ויל עליהם, להוות קשרים ודובוקים ואדוקים בו בקשר אמץ יותר חזק שלא תםוט לעולם, ורבינו ויל יהי מדרכם ומנחים האפשר לדרותם להם הדרך האסירות אשר ילכו בה, כאשר דרכו בהיותם תחת כל הPTION זקנו הוא רכם הסבא קדוש רבינו זיל, שרוב חכמו בדורך האמת של החסידות שאב טמי באדר טם היה חותן זקנו זקסה קדישא זיל מפלצת, שבחיות רבינו זיל בבדונוב, הי' מנהנו זיל בכל שבוע ושבוע כהאי יומא דשока ביום הו, התהפש עצמו רבינו זיל לטען שלא להכיוו, והליך עם כד מלא מיט קרם לחלקם על נשע עיפה, היהודים שעמדו שם כל היום על השוק וצמאים לשות, השקה להם רבינו זיל בעזמו לתהnil השיב נפשם ולרוחם צמאן, וככה התהנגן זמן ארוך עד שהתחילה אנשים להכיוו והראו התפעלותם בוה, או הוכחה רבינו זיל להдол מות:

אך אנשי העיר באודנוב אשר עיניהם חוו מפושע את גדויל רבינו זיל בתורה ובקדושים, לא נהו ולא שקו מלהפץ בריבינו זיל שיאות לחופש להרביו לאלו לראשם, ובאו אלו כפעם בפעם לשמע לך מפי בדברי אלקים חיים, ולשאוב מבוואר מים חיים תורה ועובדיה, וככה נשמע ונAPERט שמם המבו לטרחיקים:

יהעיר לובייטש, כאשר עוברים ורבינו זיל, מאוד היה להם זאת למות רוח, כי כבר הרגנו לחיות אותו בצוותא חזא וליحانות טאה קדושתו, ובפרט האנשים הקרובים אשר התפללו אותו יחד בבית ה' שהי' נקרא על שם הסבא קדישא מטהיריקוב זיל, אחוי להם גענונים והשתוקקות נדל לחוו את פניו פני הקודש, והוא כי קרויבו ימי הנוראים הוכבל להם הנגענים והשתוקקות לריבינו זיל, כי כבר הרגנו לשמייע מנהו התקיעת שופר בראש השנה (ג) לבן נתאספו החסידים ווחלito בינוותם לנעו לבודנוב

נשא פאום, הזכן מלה כל ימי בנהו בלויזיטס פיי טוקע נבייחיס וסטנוקינג, סקס פטפוף וג') איך סגעעס רבינו זיל לבענאל סוקע נרא, נודע קדיגר סגעער לוייפיטס כי זו רך

ווכיד לדיין גודל הגראיל ר' צער זיל, והוא לערע מעכ' פטס ה' כיימי סמואק תלול דרך כבב' חלל זר סמס רבינו זיל טמע מקישיט של סופא, וקלב' חן הקדים וכילנא וצאל מי סוז' הטעונע, וכרטה' לו במחדר רבינו זיל טוקפיס וכילנא זיל טמע, כל יוס' מהר סמפלא, לו כליעט לפוי דכינוי זיל טשי' געל חוקע נרא, נבייחיס טעה' בליגוועה, ומוחלה סילב' רבינו זיל חומור' כי סוז' מוד' גערל לוייס, וכי אויל גזוע' (כל' ר'כ) דטליימ' נכוו' צויניס סיגולדיס לע' יסוי עכ' פחוטיס מבי' בלעדי' זיא' לה' כלער גאנז' קחסד רני' גענאל ספלייר דו' דספלוות רנטו, לא' פיי יכל' רבינו זיל סריך ער' וסכטיה לו טיעס בקפטו וו'קי' געל חוקע נבייחיס (בר'ה), וו' כייל' גאנז' סלאנד' זיל מלת רבינו זיל, האל לאטניטס צמאטס גאנר צ'ה ספאנז' געל חוקע צירוף לאנץ' זיל מלת ערנרטי דרכ' סנטיס זיס' וטאעטי קהיניות פאן, לא' ווילט' נצבר מס' פלאן זיל טמעטי ממ' קול דיבער מפקיעות פלאן, ונקן ניכסאי' ללחוט מי כו' ספוקע, וכי' ער' צ'י' ונאט' זיל דק' ספאנז'

ונמלמיס גאנל, נחומרס. מוי פלאן דיל' זעם מה' גאנטנות פלאן קנדול כהה, לא' דאס' ספאנז' זיל ממי':

בְּלֹבֶב כָּל וְעַמְתָנוּ הַקָדָשׁ רַבִינוּ וְלֹבֶב פְרַטֵּת (פ), וְעַלְיָה לְחַזְיקָה כָל מַחְסּוּרָה בְכָל הַפְרָטִים, וְהַיְתָה בְּכוֹלָת לְכָל וְהַיְתָה כִּי בְּרָכָה ד' בְּעוֹשָר רַב :

וְלֹהֲרָב ר' מְרַדְכִי וְלֹי הָיָה לוֹ זָאת לְבָשָׂרָה טוֹבָה, אַתְּהִי כִּי הַשְׁתָדָל הַרְבָה וְלֹא
פְצָא שָׁוֹם טָקוֹר פְרִנְסָה, וְתִיכְפַּף נְכָנס הַרְבָה ר' מְרַדְכִי וְצִיל לְחַתָנוּ
הַקָדָשׁ רַבִינוּ וְלֹי, וְהַצִעַד לְפָנָיו בִּיאַת דּוֹדָתוֹ וְמַתְרָתָה בִּיאַתָה אַלְיָה אַךְ רַבִינוּ וְלֹי
מַתְחָלָה סִירָב מָאוֹד בְּדָבָר הַזָה, וְהַשִּׁיבָה כִּי לוֹ לֹא יַהֲסִר פָה שָׁוֹם דָבָר וְכִי יִשְׁלַח
לוֹ כָל מ'), אַךְ חַותָנוּ וְדוֹדָתוֹ וְצִיל הַפְצִיר בּוֹ מָאוֹד, וְגַם דּוֹדָתוֹ הַצִדְקָת הַנְיל
הַפְצִירה בּוֹ מָאוֹד בְּטֻעָנָה, שָׁאָם יִבוֹא הַצִדְקָת הַזָה לְיַכְלָן אֹו לֹא יִשְׁכַח שָׁם אַכְי'
הַקָדָשׁ ר', אַיְצָק וְצִיל אֲשֶר דָר תִמְדִיד בּוֹיכָלִין, וְאַתְּהִי הַפְצִירות וְרָכּוֹת הַסְכִים לְהַמָּם
רַבִינוּ וְלֹי וְגַעֲנָה לְהַמָּם אֲשֶר דָר תִמְדִיד בּוֹיכָלִין, וְאַתְּהִי הַתְנָה עַמְדָתוֹ זָכָרָה לְבָרָכָה, כִּי
מַקְבָּלָה עַל עַצְמָה לְהַסְפִּיק כָל צְרוּבִי בַּתְּאֵחָי הַרְבָה ר' מְרַדְכִי וְצִיל וְהָוָה בְכָלָם,
בְּطַח תְּרַחְיָב בְּנֶפֶשָׁה בְכָל פָעָם לְבָבָל אֶתְהָוָה בְבָקְשָׁוֹתִי' בְעֲגַנְיִי הַבְּלִי עַוְהָזִי מַעֲסָקִי'
וְכָדוֹתָה, לְכָן מַתְנָה עַתָה מַתְחִילָה לְבָב תְקַשָּׁה עַלְוָה כּוֹאָת לְבָבָל מַיוֹחוֹ בְדָבָרִים
נְשָׁמִים, שָׁוֹאָת יְהִי לְלִפְרִיעָה בְעֲבוּדָת הַבָּרוֹא יִתְש' :

וּבְאֵשֶר דּוֹדָתוֹ הַנְיל הַכְבָּדָה לֹו עַל הַצָעָתוֹ הוּוֹ, אוֹ הַסְכִים רַבִינוּ וְלֹי גַם לְהַצָעָתָה
שִׁקְבָּעָ דִירָתוֹ בּוֹיכָלִין, וְדּוֹדָתוֹ הַצִדְקָת הַנְיל נְסָעָה תִיכְפַּף לְיַכְלָן,
וְהַכִּינָה בְבִיתָה הַחַותָה שֶׁלְהָ דִירָה נְדוֹלָה וְרָחָבָה עַבְורָ רַבִינוּ וְלֹי בְכָל הַצְטָרָכּוֹת, וְגַם דִירָה
הַגּוֹנוֹה וְכָל הַצְטָרָכּוֹת עַבְורָ אֲחָי' חַותָן רַבִינוּ וְצִיל, וּבְסֻפָּה שְׁנָת תְדָרְךָ ר' מְפִיק
הַתִּשְׁבָּחוּ רַבִינוּ וְלֹי וְכָל מְרַבָּת בֵית חַותָנוּ וְלֹי בָעֵיר זַיְכָלִין, וְדּוֹדָתוֹ הַאֲשָׁה מ'
בִּיּוֹלָא הַנְיל זְכָרָה לְבָרָכָה הַסְפִיקָה כָל הַצְטָרָכּוֹת הַגָּדוֹלָה וְהַקָדָשָׁה :

פרק ז'

צדיק מה פועל

תִיכְפַּף בְּלִילָה הַרְאָשׁוֹנָה מִבְיאָת רַבִינוּ וְלֹי לְיַכְלָן, בָּאַתָה דּוֹדָתוֹ הַנְיל
בְצַעַקה לְרַבִינוּ וְלֹי שְׁוֹשָׁעָה לְהַתְפִלָתוֹ חֻכָה קְרָם רַבָּן עַלְמָא
יִתְש' עַבְורָ בְנָה, וְמָאוֹד הָיָה זָאת לְמֹתָרָת רָוח לְרַבִינוּ וְלֹי, אַתְּהִי רָאוֹתָה
שְׁדּוֹדָתוֹ זְכָרָה לְבָרָכָה הַנְיל אַיִנה שְׁוֹרָתָה הַבְּתָחָתָה מְבָלִי לְבָבָל בְּצִרכָי
עוֹהָזָה, אַךְ בְּעֵיכָה הָיָה טּוֹכְרָת לְהַטָּות אָנוֹן וְלְשָׁמוּעָ צַעַקָתָה הַבָּאָה אָלוֹן מְטוֹרָתָה
לְבָה וְנֶפֶשָׁה, וְהַמְעָשָׁה שְׁהִי כְךָ הָיָה :

(ט) בָּאָשָׁר כְּוֹנְמָה כִּי לְמַעַן שְׁמָנוֹ רַכְנוּ וְלֹי יְכוֹן לְדוֹלָן זַיְכָלִין, כִּי נְסָעָה סִי מְקָם
הַמְּסֻתָּפִים כָּכָל כָּל צִוְהָרָא רַכְנוּ וְלֹי :

(ט) כִּי רַכְנוּ וְלֹי מְרַוכָּב קְרוּטָמוּ לְלֹבֶב קְרָנִיסָה כָל מְתוּסָר מְנִיעָי מְסָעָי, וְקַעַפְנָס וּמְמֻקָם
(ט) יְדוֹעָ שְׁדַנְנוּ וְלֹי כָל כְּפָרִיאַנָּס כָל מְתוּסָר וּמְבָרָטָמוּ יְיָעָ :

(ל) הָוָא קְרוּטָס כָּר' מְלַקְקָדָס מְלַקְקָדָס :

פרק ו'

אַךְ פְרִי לְצִדְיק

רַבִינוּ וְלֹי, נְמַשְׁקָה לוֹ יִטְיָה שְׁבָתוֹ עַל בְּסָא קְדָשָׁו בְּעִיר בְּוּדָזָנוּבָה אַוְהָ שְׁנָים עַד
שָׁנָת תְּרִידָה, וּבְשָׁנָה זוּ שָׁנָת תְדָרְךָ נָולֵד לוֹ לְרַבִינוּ וְלֹי בְּעִיר בְּוּדָזָנוּבָה בְּנָן,
אֲשֶׁר יַלְדָה לוֹ אֲשֶׁתוֹ הַרְבִּנִית הַצִדְקָת מְרַת גָּאַלְדָא רָאַצָּא עִיה בַיּוֹם כִּי' אַדר,
וּבְיָמָי אֲשֶׁר הַבְּנִיסוּ אֲכִיּוֹ רַבִינוּ וְלֹי בְּכִרְבִּתוֹ שֶׁל אֲאַעַה הַיּוֹם בְיַם' נִיסְן, קְרָא לוֹ
אֲכִיּוֹ רַבִינוּ וְלֹי בְשָׁם מִשְׁהָ נְתָנָאָל (ל) הָוָא הַבָּן יִתְהִדוּ אֲשֶׁר הָיָי לוֹ לְרַבִינוּ
וְלֹי, בְּרָא כְּרָעָא דָאָבָה וְכָה האָבָה בְכָן, הָוָא הַבָּן נְתָגֵל עַל בְּרָכִי אֲכִיּוֹ רַבִינוּ
וְלֹא תּוֹרָה וְלַעֲתָודָה, וְהָוָא האָדָם הַגְּדוֹלָה קְדוּשָׁה עַלְיוֹן הַמְּטָלָא מְקוֹם אֲכִיּוֹ
אַחֲרִי פְטִירָתוֹ לְחַיִי עַוְהָבָה, אֲשֶׁר מְאָתוֹ וְצִיל יִבוֹא אֵיה בְמִעּרְכָה מִיּוֹדָה לְהַנּוֹת
אַגְּדָלוֹ וְתְפָאָרָתוֹ עַל יִשְׂרָאֵל :

רַבִינוּ וְלֹי שְׁמָח בְשְׁתָחָתָה של מִצְוֹת, מְבָנָו יִתְהִדוּ הַמְּטָלָא מְקוֹמוֹ בְתּוֹרָה וּבְרִיאָתָה
וְהַבְּעֵד עַדְיָן לֹא נָח וְלֹא שְׁקָט לְמַעַן לְגַעַן בְּרַבִינוּ וְלֹי לְהַפְרִיעָהוּ
מְבָעָדָתוֹ הַקְדָשָׁה וְהַתְהָרוֹת, כִּי דּוֹדָו וְחַותָנוֹ שֶׁל רַבִינוּ וְלֹי הַרְבָה הַצִדְקָקָר ר'
מְרַדְכִי וְצִיל, גַם הוּא נְתָדְלָל וְיַרְדֵן מְנַכְּסָיו רַיִל מְאָתוֹו סְכָה שְׁהִי לְאַתָהוּ הַרְבָה
הַזְעִילָג וְלֹי, שָׁנָם הוּא נְפָקֵד מְטָעָם הַמְּטָמֵלָה לְפָתָות חַנּוֹתָו בְשִׁקְקָה, וְעַיִן
הַיּוֹם תְּרַחְיָב לְעַזְבָּה אֶת מְרַגְנָסָתוֹ וְנִשְׁאָר בְּעִירָוֹתָו וּבְחוֹסָרָכָל, וְלֹא הָיָי לְאַל יְדוֹ
לְפָרְנָס אֶת בֵיתוֹ בְכָל וְלַתְחָנוּ הַקְרֹשָׁה הַאֲחָובָה לוֹ בְפְרַט (ל) :

לְהַנְיִי תְרִי אֲחָים הַרְבָה ר' זְעִילָג וְלֹי וְהָרָב ר' מְרַדְכִי וְלֹי, הָיָי אַחֲוָת א'
עִשְׂרָה בְעִיר זַיְכָלִין וְשָׁמָה בְיַוְילָא, מְפּוֹרָסָת בְצִדְקָתָה כְּרָאוֹי לְבַת אֲכִיּוֹ
הַצִדְקָקָר וְלֹי (ל) :

וַיְהִי כָאָדָר נְדֹעַ לְהַמְּלָחָץ הַשּׁוֹרֵד בְבֵית אֲחָי' הַרְבָה ר' מְרַדְכִי וְלֹי, עַגְתָה
לְהַנֶּפֶשָׁה מָאוֹר, בְפְרַט כִּי יִדְעָה הַצִעְרָה שֶׁל אֲחָי' הַיְקָר הַרְבָה הַרְמָטָה וְלֹי
מְאָדָר אָן לוֹ לְפָרְנָס אֶת בֵן אֲחָי' הָוָא חַתָנוֹ הַקְדָשָׁה רַבִינוּ וְלֹי, נְסָעָה בְמַכְוֹן
לְבָאַדְזָנוּבָה וְהַצִעְעָה לְפָנֵי אֲחָי' הַרְבָה ר' מְרַדְכִי וְצִיל שִׁבְיָוָה לְדָוָר לְיַכְלָן עַם

הַשָּׁם מְנַגְּלָל גְּלָפָר קְרָמָה לְמוֹמוֹ נְמַכְוֹר כִּי כְּכָרִים מִילָה כִּי' גִוּס כִּי לְמוֹתָת נִיסְן
נְסִילָה נְמַכְוֹר בָּן לְעַמְלָה, הָלְכָה הָלְכָה כִּי דְבָרָה שָׁלְלָה כִּי נְלַעַט כָּל רַכְנוּ וְלֹי
כָּא, הָרָקָה מִי נְכָמוֹר לְכָרְכָה הָלְכָה כִּי כָל לְהַכְן כָּלָמָד כִּי דְבָרָה שָׁלְלָה כִּי
וְחַנוּפָה כִּי צִומְדָוָס וְכָוּוֹת, וְמי יַוְלֵד לְמַדְמָקָה כָל כָוָסָה לִימָקָה הָלְקָדָס כִּי
וְהַפְּסָל פָּדוֹ לְמַדְמָקָה וְלֹי (ל) (מַגְנִילָה יִגְנִילָה, טָמוֹעָל פְּיָה) " פָמָום יַסְלַמָּה כִּי
גְּמַלְלָה טְמִינָה לוֹ כְּפָהָה מִיד לִיד עַד עַיְיִיךְ, וְתוּלִי כְּיוֹן כָּס כָּפָר סְלָא
וְעַנְכָוָס וְוְקָמָלָה [ל] :

לְהָוָא קְרוּטָס כָּר' מְלַקְקָדָס מְלַקְקָדָס :

פתח דבר

מאות שורות עליזות הרוזאות את פני ההזרא

טרם נחיל להזכיר עלי הנלין את פרנסט אלקוטו יה' ויהעלה שנעשה בעולם ע"י ר' רבינו ז"ל, מאו קבע רבינו ז"ל את משכן קרצו בעוד זיכרין, אלצוני ההכרה לחתנץ' לפני הקוראים הרואים את שבחי רבינו ז"ל אשר יזאו ספריו עטן, וישאלו כענן מה זה נתן לפני הכתוב הלו, ומה זה מוחש לפני איש אלקים קדוש ונורא א"ז הרב הוקן מזוכבלין ויע, אשר זה בדור שלפניו היה כל הנולא כמורות אש שלהבתיה, מחרתו וצדרתו וקדשו ועווע עבדותיו ואותותיו ומופתוי, אשר הראה רבינו ז"ל לעין כל העם, וכל אשר וכו' גראות הדרו וישראלו לה', ואמרו זו' **זה הוא אלקים**, ורבינו ז"ל הארנו אמרנו עיר וקדוש נשלח מן שפיא לא-אריך העילס בפרוכות התגנות אלקות יה' יש ותעלת, ולהבננס אנשים לאלפים ורבותה תחת בפני השכינה יה', ולהשיב רכיס מעון, ולעומת השואלים כאלה השואלים בענן, אף אני טוכרה להשב באמת הבניין, ידעתי אהיו ורعي נס יוציאי כי צער וחיר אנסי למלא נברות א"ז רבינו הקדוש ז"ל ולהמשיע כל ההלתו, רק טאשר זכיתו להרות אוני לשותוף טפי כ"ק אבוי ארמור הנגה'ק שליט'א שהוא שמע מפי ביך אבוי טרן הנגה'ק וצללה'ה ונס טוקנים חסדים נאמנים, אשר עוד רודרים ווהלט בהחים את הנראות והרגלות אשר עיניהם ראו ז"ה, אצל רבינו ז"ל, ואה אשר פעיל בשיטים בכח נודע קדשו לפועל לטובה ישראל ברוחניות ובונשיות, אשר עודם ירועים בעולם וספרוסות, אמרתי אני בלב לחתך יתרותי על ספר ההכמהiao הא הסה'ק קוווזת לרי שפרק מסטר חוויל (אבות פ"ב מ"ט) אם למתר חורה הרבה אל תהייך טוביה לעצמן, דהינו שאל החוק המיב הוה רק לעצמן אלא תלמוד ותודיע הטוב הוה נס לרבים שהנו נס הם מאור הנול הוה, כי פ"ך נוצרת, להנות נס לאחים מטה שיש לך, ואתה היא הורה שליטה, שירע כל ארום טישראל למן יספרו לדור אחרון את מה העדיקם, וכברט כה רבינו ז"ל אשר בכח קדשו נפלאות יודבר בו לאין שיעזר וערך, ובנדות העבר ניבר נדולת הארץ כל עולם וה'ש, ומכנים יה' עליה טהרה עיקר ואשרSEA רכל עלטן בלבד כל אדם, בך-שפירוש הטפרושים ז"ל מה שאמרו חז"ל (פסחים כ"ב ע"א) את ה' אלקוך היה לרובות הלקבי הנטם, ואין ירבן לרבות פל' להשיות, אך הענין הוא בכך להזכיר טנורות העבר את נדולת הארץ יה' זכאות יה'ש, ואכט'ל. וכן אף כי קדשה הירעה מהיכל'ה העולות על הנלין ולהאר את פני הקורא את כל העניות הנבלאייס, אשר ברורים לנו כשלמה עותה

לודודתו מרת ביילא הניל, הי' בן ושמו ר' ישראל הירש ע"ה, ובכל עת שנולד לו בן לא זכה ר"ל להכינוי בכינויו של אבא'ה כי גוע ר'יל בתוך שמונת ימי חמילה, וכן באותו הימים טרם שבא רבינו ז"ל לווילן נ"ב נולד לו בן, ובאותו הלילה שבא רבינו ז"ל לווילן הי' געתה שינוי גדול בחילד וה' נטה זהה שלחמותו הי' נדריך להחות הכרוי'ם, הי' געתה רשות בית היולד וה' נטה למות ר'יל, ואו געשה רעש גדול בבית היולדת, ואנו מרת בית ביילא הניל רצתה לבית דרבינו ז"ל להזכיר הדבר לפני עולי יעדור ד' בזכות תפלותו הזכה:

ויהי כאשר שמע רבינו ז"ל את צעקת דודתו הניל, קם תיכף ממוקומו ולקה עמו איש א' והלך תיכף לבית היולדת, ורבינו ז"ל קרב אל הפתח אשר שפה היולדת נתן ידו הקדושה על המותה, וכן עמד כחצ'י שעה דבוק מאד ברעינוו הקדושים ודיבור אין לפני, ואח'ב הסיר ידו מעל המותה ואמר כי בעורת השית' יה' אך טוב:

וכן היה שנעשה תיכף בהילד שינוי לטובה, וביום המחרת היה הברית מילה מלה, וההמשה הזאת עשתה לה בנים בעיר ונתרכשו כל בני העיר טוה, ורבינו ז"ל החל לעבוד עבודתו בקדוש בעיר זיכרין עד ביתר שאות וכח גדול חז' לדרך הטבע, ואנשי עיר זיכרין ברואם האבן הטוב אשר הבהיר אורו עד הנה בעיר בודזאנוב, התחל עתה להבהיר באור בהילד זיכרין ונגדל בערים זיכרין, הטע את שבטם וחרבינו את ראמש לקרה רבינו ז"ל, ונתקרכבו לרבני ז"ל בקשרות נפשם בנפשו הקדושה, וכמה מהם געשו דבוקים כל בך ברבני ז"ל עד שהלכו מאטם כל צרכי העווה ז' וקבעו להם מקום קבוע לתורה ועובדת בבית מדרשו של רבינו ז"ל להיות אור קדשו ותורתו של רבינו ז"ל שופע עליהם בכל עת:

והשMOVEDה טובה פשטה לה בנים, בכל סביבות עיר זיכרין, כי אוו' של רבינו ז"ל זורה עתה שמה בזכרין, או כל איש אשר ריח תורה ויראת שמיים בו נס מטרחק בא יבוא לרבני ז"ל להתבשם טאור תורה וקדשו, ולהנות טמן עצה ותשוי, ומיום ליום נתנדל שמו של רבינו ז"ל, ומני אן נתפרנס שם בכל המדינה בשם **הזיכרין** רב:

מ"ל וה' נפלג, כי מני זו וכלה נ"ל כי בכינוי כל קן דונמו מ' יטכלל וכי ע"ס סיס דבר רע רק טוב ליפחלן:

ב) מערבת רבים השיב מעון

בעת שהי' רבינו בעיר אוזרקוב משנת תרט"ו, [כי بعد וילון ה' שלטת או מלחה כבודה ר'ל, או אנטש של רבינו ז'ל באוזרקוב גם הרבה שם ליקחו את רבינו ז'ל וב'ב' לבוא לדור אצלם עם, ונמשך מה שרבינו ז'ל ה' דר שפה ערך שתים וחצי שנה], ואז ה' שם באוזרקוב בנווייא טהרבה אנשים אשר היו חסרים תחת השפעת של אחד הנדול הראש שביהם, אשר השפיע והשריש בכלם טינות ואפיקוריות ר'ל, ודרכו דרך רשות ה' בהצנע, ובגלווי ה' פושט טליתו להראות עצמו לאדם כשר, וגם לבוש ה' באחד הבשרים שבישראל, וזה האיש ה' לומדר שיעור קבוע בכל יום ויום עם הכנופיא דילוי, ולבן ה' השפעתו הרעה נדולה עליהם מADOW:

זיהוי כי בא רבינו ז'ל לאוזרקוב ונודע לו טהמושב לצים הו, לך לו דרך מיוחד וקבע לומר בכל יום ויום שיעור פלפל לפני קהל ועדת, וכאשר שמעו כל מופלני תורה אשר בעיר אוזרקוב מז) את גודל הליטוד בעוטק וחיריפות של רבינו ז'ל, באו כולם לשמעו השיעור, ובמשך זמן טועט נלו אלו גם רבים מהאנשים אשר היו מתלמידי הרשות הנ'ל, וגם המה באו בחוק הבאים לשטוע לך טוב מפני רבינו ז'ל, ותורת קדושת רבינו ז'ל עשה פרי ושירות קדושה בכלכם עד שהכנים בהם אמונה שליטה, והמה עובו את דרכיהם הרעים וקשו נפשם בנפש רבינו ז'ל ונעשו הסדים מופלנים בתורה וביראה בראיו:

ואותנו איש הרשות ברואו כי נשאר יהידי וכל תלמידיו נתפרדו טעליו ועוביוה, פאוד הרה אפיו על רבינו ז'ל ברואו כי רבינו ז'ל גלה קלונו ברבים, ואז לך עצו לדרך והתקין בעיר אוזרקוב הדר מסוכן לטען לנDEL בנים سورירים ברוח טינות ר'ל, לבצע מהשיבו הרעה אצל האנשים פשוטי עם שבעיר אוזרקוב, אשר בעיניהם ה' עדין מוחזק לאריש בשער לפ' לבושו ולפי התנהנותו בಗלווי לעיניהם, וכאשר לא רצתה לעמוד בראש החדר לפי שהי' ירא מרביבנו ז'ל שודאי ישפיע על האנשים שלא יתנו בהם להחדר הוה, וכן העמיד בראש איש אשר ה' נ'ב' רשות כמותו אך אשר לא היה עוד מוחזק ברשות לשות איש, ושתו יוזע להיות פנאי החדר, אעפ'ב רבינו ז'ל הרנית בוה וזרו תheid שלא לחת שום איש את בנו בהחדר הוה, והנה האנשים אשר התקשו ברביבנו ז'ל שמעו בקולו אבל ה' עוד כתה אנשים אשר החיקו באיש הרשות הנ'ל לאדם כשר וירא ה' ומבראו לו את בניםם למלוד בחררו:

מן) עיר הוציאק כיפה לו עיל מלאה ק"מ גולאט.

עיטה אורה, מאת רבינו ז'ל הקדוש והנורא, אך כדי שלא להיות חיז טאות הטונאים בר וטרף מפי הרעבים והצאים לדבר ה', וכך שלא להזוק התוב רק לי לבך, ויאו רבים ונס שלטים לאור כי טוב הוה, אצין עכ'פ' לעין הקורא מעת מועיד מהגלוויות ומהירויות לנו, ומזה נכח לעכור השיטת באמת ובחתמים וכלבב שלם, בדרך אשר סל לנו רבינו ז'ל אוצר בלום, יושב אורלים, עשה נוראות, פלאות, אשר פעל מאת ה' צבאות, ארון כל הנפלאות:

וזהה כדי להזכיר עין הקורא אמרתי ליתן ריח בין פרשה ולהלקתי הפרק הזה (פרק ז') פרק אחד משבחי ותחילה רבינו ז'ל לשיטים עשרה מערכות וגם תחת שם צדיק מה פעל נערחות ואלו הן. א) הדרך המזוחה של. ב) רבים השיב מעון. ג) גלו בתרה בגלה ובנצרה. ד) זמירות האזיק. ה) עבדתו בכלל ובבודה שבבל זו תפלה בפרט. ו) גדלתו במצוות זדקה בכלל ובפרט שנאתו אל הבצע. ז) השתווף בצל צדיקים (מידי הבשע"ט נ"ע. ח) הרוח הקדוש שהי' שורה צליין. ט) מופתו הנוראי. ז) התנגדותו אל הרופאים. יא) נסיעתו למדינת אשכנז. יב) אין משא פניות פנויו. ועתה נטייל אל בית המערכת פנימה:

מערכת א.

הדרך המזוחה שלו

הדרך המזוחה אשר דרך בו רבינו ז'ל בדרבי החסידות, ה' העיקר להשריש בכל אנשים אמונה אלקי עולם ית'ש, על ידי התעוררות חסדים טובים עליהם לעבדו ית'ש מתוך שמחת הלב והרחבת הדעת, ולהתעוריר עי'ו הגפרדויות תחת כנפי השכינה ית', לעשותם בעלי השובה גמורים, ובפרט האנשים אשר חלק להם מהאטון בר' ובဓורתו הק' קבע רבינו ז'ל בהם אמונה ית', והכל עירו ביחס השפעות טובות לישראל טיהר את לבכם וויככם מכל מני תאות רעות ר'ל עד שקרובם לעבודות הבורא. ית'ש, אכן מי שסרב לשטוע בצעתה האובה של רבינו ז'ל לשוב להשיות מתחך טוב, או ה' רבינו ז'ל מעורר עליו דין ר'ל עד שכ ורפא לו:

בעיר לאדו ה' איש א' שמו מרדכי לאסקי, וה' א' מהగבירים והנכדים
שבעיר לאדו, אך ה' אדם חופשי טן המצוות ר'יל, ונילוח הוקן, וקרה
פעם א' שהי' לו חוללה בתוך ביתו והרופאים לא מצאו לו טoor וטורפה, וכשהר
נתרפסם או בהעולם מטופתי לר宾נו זיל בויכלון, נסע נם הוא לווילין להזכיר
החוללה שלו לפני לר宾נו זיל, וכשהר פעל הטוב שמה או מעת לעת נסע לר宾נו
רבנן זיל, והוא יראהו אליו זיל, וזה פעם א' כאשר בא מרדכי הניל
רבנן זיל קשה שהי' לו יביאחו אליו זיל, והוא פעם א' כאשר בא מרדכי הניל
לייבלין להזכיר לפני לר宾נו זיל איזה עניין, ועתד בין העומדים שמה בבית
המדרש הכן ליכנס אל הקודש פנימה, פתאותם בא לר宾נו זיל לבית מדרשו
ההבית כה וכלה, ראה את האיש מרדכי הניל עומד לבוש בכנד פיטער יקר
לטאור, ובויתר הקאלגער של הפיטר ה' יקר המיצאות ומחריו על סך רב מאה.
גינиш לר宾נו זיל אליו ושאלו מאין יש לך הפיטער הנהה כי'ו, וגונתבהל האיש מרדכי
הניל ולא ענה דבר טנודל הפחד אשר נפל עליו, ואח'כ שאלו לר宾נו זיל כתה
רפחים מהקאלגער היקר הזה, ועל זה השיב ה' מרדכי הניל מחריו עולה לאזוה
מאות ר'וב' :

יב' עמד נ"ב בביוחט"ד הרה"ג החסיד המופלג ר' שמשון ט"ט ומלייפנאג, והי' ג"כ עומד לבוש בבגד פיטער אבל כטובן הי' מלכוש וול מואוד, ושאל אם אותו רבינו ז"ל כמה מחריר של הפיטער שלו, והשיב הרב ר' שמשון ז"ל שחריר נטך מואוד איזה סכום קטן, ואנו שאל רבינו ז"ל בהחפלוות ובתמתהון גודל זהה ואות שהקהלגער שלו, [זהראה על האיש מרדכי הגיל] מהירנו כי' גודל איזה מינאות ר'וב', וכל הפיטער שלו איננה עולה רק איזה ר'וב', ואנו ענה ה' מרדכי

כטורי זילין, המר סמג'יט במלמו נלה מוכ ר"ל, והמל להז און מושט ילאס סצ'טן בטראר, וסב'לוו'ו חולס פטירה זילין, וגונטה רעך גודל בן מסדי זילין, כי נלקח מהס חד מגדולי החכונה חמץ סטפלג שלוא, וכחאלל סכינו לו לדי קדולס נון זוקי איזבוריך לי למת לו לוחות ננדס טמוך לא הטהול סקרוט כל חבי רביינו ההזון זילין, וועל הלי' זוועו נס זקי חרמוני זילין, וכוחאלל סרכחוב ווא נעמור טס סטפה, חז'צ'ר חרמוני זילין חוו אל האחסן האנטער דוא הלאון "סטעט כי אין האסמים נאחסן חרחסלאק נספ טיר זילין וכן זויינ' למת נך מקום טמוך לאטול פק' לנען ספס' סז'ר למני פק' [סוז רביינו זילין] זויכל טיק' להקלות זטמולס טליון מיס עסס מנק'!', ופייס גהלה חצופה מקום צאנעל' חצוכה שעומדין כי':
 (ה) חוא כי ר'ג' לדיסים למ בספל הדרומה פ'ג' נסכווקין, וזה מיקורי מסדי זילין, עיין במאכלת חלמיין לרביין זילין:

ופעם אחת אחר גמר השיעור של ר' בינו ז"ל אמר ר' בינו ז"ל לכל העומדים לפניו בזזה הלשון כל מי אשר איןנו שומע בקולי למןעו את עצמו מלהת את בנו להחדר מסוכן או בחכורת יתחרט ובאותו הילילה נחלה פתאום בחוליה מסוכנת ר' ל' איש אחד נביר יותר גדול בעיר אוזערקוב, ולו הי' נבד אשר למד בחדר המסוכן הנ"ל, ואחותה הגביר זהה שהיתה אשת איש חסיד מחסידי ר' בינו ז"ל, בראשותה מצבו הרע של אחיה הנ"ל ר' ל' צעה לפניה בעלה שילך לרבינו ז"ל להוכיח לפניו את אחיה, וכשבא לפניו ר' בינו ז"ל והוכיחו שאלו הוא אם אין להחוליה טין מבניו שלומר בחדר מסוכן, והשיב דן, או אמר ר' בינו ז"ל אם יבטיח שיקח הנער ממש או יתרפא, והלך מיד לנישו החוליה ר' ל' והביע לפניו דבריו ר' בינו ז"ל, והשיב שאין ואת בידו כי אין לו השפעה על חתנו אבי הנער בדבר הזה, והאיש חסיד הנ"ל בא לבית ר' בינו ז"ל בתשובה זוatta, או אמר ר' בינו ז"ל אחת דברתי באן לי עצה אחרת לדפוסה החוליה, אכן חתן החוליה לא הי' מרווחה כלל למלאות רצין צדק אף בפוקין חותנו, כי הי' מהמתוקים בידי הרשעים הנ"ל:

א' כאשר נברה החוליה והגינוי ממש עד שערי מות ר'יל, והצעקות והכויות של בית הנביר על השטימה, או וירך לבב חתנו ומילא את בקשתם והבטיח שיקה את בנו מהחדר הנ'ל לטען הצל נפש חותנו מרדת שחת ר'יל, ובאותו הרגע נעשה השתגנות נдол לטוב אצל החולה ומיד במשך זמן קצר שבלאיתנו בבריאות השליטות, — וכזאת אירע אייה פעמים באנשוס שהחזיקו את בניהם בהחדר הנ'ל, עד שלקו משם את בניהם והחלTed עקר דירותו טעם והחדר :

שבועתי מפי כ"ק אבי אדריכן' הגה' ק שליט'א, ששטע מחסיד טופלן ות"ח א', שהוא בעצם ה' נ'ב מקודם מתלמידי הרשע הגיל באוצרקוב, וממש ה' מלא טינות ואפיקורוסות ר'יל אשר לא ה' כמותו, וכאשר בא רבינו ז'ל לאוצרקוב השפיע עליו מוגדל קדושתו ועקר ממנו כל הרע ונחפר למאטין גודל וחסיד יר"א מרבים, והי' אח'ב יקר וחביב אצל רבינו ז'ל עד ש'י' קוראו תמיד בלשון חבה "טין חסיד" מ'), והוא על דרך הכתוב ואת הנפש אשר עשו במקן בטובנו

מג) היפויור כוס שמנתי מלת יי'ין' חמץ המופלג ר' הלטור ר'יכערט סיטי' מפה
לידר, שמאן געטמו כל זוח מאפי קלחא חותם חמוץ היל' :
מד) החסיד ניל' ט' נס חמרי עלות האסמים כי'יך רבינו חזק ז"ע, מסחוף כל
CKERות סל זקי' מון פק' זונגעז'ה צוילן וס' נס גלו' חביב טד
מהו, ופנס ער' בכיוון הקסיד לר' הניל' צוילן אל' זקי' פק' ז"ע סכיל' צוים
פקודות, וכוכנוג דה לפע' זקי' פק' ז"ע למחרה יוכ'יפ. לך'ל נכל' ספירות נכסע
לכינו, ער' הניל' ער' חי' אדמור' זיל' "הה' פטאל' פס מל' תנ' כסוכומ" ער' פון
פאנ'יר מהו' ליקן ער' רשות ורכשו נסוע לכיתו, וו' כי נס עטען מהען' וכוכ' להן' פמסינ'ג
כפער

בתפלת קבלת ש"ק, או תיכף גלקה ונשרש ממנה כל הווונות המשובשות, ואח"כ כאשר ראה בעינו את עבדות הקודש של רビינו ז"ל בכל ים הש"ק עברות במנג' ממש נעשה טאטן נמור:

פעם בא לבית המדרש של רביינו ז"ל איש משכילים אחד מעיר קויל, והתחילה לדבר עם הוושבים ביביה המדרש בדברי רוח הנקרה אצלם השכלת והחל לשאל אותם קשותות של הכל בדרכם הרע, ופתאום בא רביינו ז"ל בבית המדרש ונשתחתקו כולם טאות וזרק ארץ מפני רבם הק', ואצל התנור עד או הרב ר' ישראל בן הרה'ק ר' יעקב ליב וציל מון נבוק ברעינו ז"ל כי לא היו הרבה נבדעת השלים ר' ל. ותיכף רק כאשר ראה רביינו ז"ל את האיש המשכילים פנה אל הרב ר' ישראל ואמר לו ישראל למה אין אתה אומר לו כלום, ואז כאשר ר' ישראל ראה פתאות את רביינו ז"ל מתפעל מאד ולא ידע אף כוונתו רביינו ז"ל בדבריו אלו, רק ענה תוט' הלא אני אמרתי לו למתה השיעורים תשירים כסדרן, ומה זה עתה בא פתאות לביהם"ר לדבר דברים כאלה אל ה' מרדכי הניל, וביותר עשה הדבר רועש נдол על ה' מרדכי הניל, מודע

מערכת ג'

ג) ידו החזקה והגדולה בתורה בנגלה ובנצח

ידוע וטהורם גדלות רביינו ז"ל בתורה בנגלה ובנצח, וכבר טובה טוה בדברינו לטعلاה עוד פטול יולדתו דרשו שם:

מן) הוא כרב ס"ק ר' יעקב ליב ז"ל טה' מופרס למקובל גדול, וכי"ד פיר גמלין פלך קהיל'ס טוה, וח"כ ה Kapoor חכלו טה' ועד צי לחוי הכרביס זלה"ק תוכב"ה, וכמ"פ ימי סצטו נלה"ק תוגכ"ה נסלח כסודים לckerן מותם מלה"כ" במודינם פולין עכו עיי' הרכז יטלול, וגסטע צה"ן פולין דה ג"כ גיטול וכליין, וכיהל גל' לכת רביינו ז"ל האקהיל הלי' מהו ונטה"ר נזילן און מוס לנטכס מוחלו וקדוטו של רביינו ז"ל, ומ"כ חור לעלות נא"פ'ק, וכיהל פכיפה מלך למ' צנו כרב ס"ק ר' יטאל גמליך רע ר"ל סיל' מודעטו ומלס סחורה סכגו"ו ר"ל, וכיהה לו זעם מהמת סכתמי מלה"ר דלמיות חכמה סקגדלה יופל מכחן וכיהל כיכיל כרס"ק ר' יעקב ליב ז"ל לח' נפלחים קדוטם רביינו ז"ל, לך סל"ם מיזח שמעתי מאחד שבא ליזבלין, שה' פוסח על שתי סעיפים ומקטני אמנה הי' מסאין ואינו מסיין, ראשו טוחו ולבו הי' מלאים דעתות טשובשות ובוכות ר"ל, וייה רק שמע טב"ק רביינו ז"ל באומרו סומא שר ליום החשבת

הnil ואמר הלא הקאלנער של' בא טעור היה אשר מתנדלת בדבר, וצרכיהם לנודר שמה בטרכחים ולסכן נפשות עד שמשנים אותה ולכך עולה מהירות כל כה, ושוב שאל רביינו ז"ל להאיש מרדכי הניל ואם נתלשין השערות מן הקאלנער היקר הזה, ונמס מן הקאלנער הזה יש עוד נפקי טינה בין זה וזה והשיב כי כבר אין נפקי טינה כי שניהם שווים — או נתלהב פנוי קדוש של רביינו ז"ל ואמר למרדי כי זה הלשון ישמעו אוניך מה שפוך מדבר, או איבער אפאהר האחר שטעלט מען זיך... אין אדם לעבען זיך צובעkomען, ואח"כ אם נתלשין, נשאר העור פשוט, ואז לא נחשב לכלום, ואתה שטעלט דיר איןין דאם לעבען אוועקצוווארטען די האחר והעור נשאר פשוט בלי שם שוו"י וכאש רנבר רביינו ז"ל את הרוברים האלה תיכף עוז אותם בבייהם"ר והור לחדר קדשו, וכל העולם אשר היו אז במעמד ההוא כולם נתבהלו ונתרעשו מדברי רביינו ז"ל האלו לה' מרדכי הניל, כי ידעו התנהנות רביינו ז"ל אשר דרכו בקדוש הי' להיות תמיד בתדר קדשו סנוור ולא הי' טוער כל בין הכריות, חז' מטה שהתחפַל בבייהם"ר או למ"ד השיעורים תשירים כסדרן, ומה זה עתה בא פתאות לביהם"ר לדבר דברים כאלה אל ה' מרדכי הניל, וביותר עשה הדבר רועש נдол על ה' מרדכי הניל, מודע

דובדא:

ויהי כאשר נכנס ה' מרדכי הניל לחדר רביינו ז"ל להציג בקשתו אשר בא בעכורה, או עוד קודם שקרא רביינו ז"ל הפתתקה שלו שוב פנה אליו ואמר לו מרדכי מה נשטע בשיטים, או השיב מרדכי בתהונן מה זאת שהרבי הק' שואל כואת אותו וכי בשיטים אני, והשיב לו רביינו ז"ל הלא אתה היה שפה, וגונפעל ה' מרדכי הניל עוד יותר ואמר בלשון תמי' הלא אני יודע כוונת רביינו הק' בויה כלל, או אמר לו רביינו ז"ל מה אתה סתמה בפה היה שפה בשיטים, וכי אם לא היה שפה א"כ מאין אתה יודע שאין נינהם בשיטים, ומהו שאתה אומר שאון נינהם בשיטים להעניש הרשעים לנו אין ירא לחטא בפה היה שפה וראית זאת, אמנים אנכי לא הייתה בשיטים, והן אני מאמין בדברי רבותינו ז"ל אשר הוא נהירין להו שביל' דשיטים, שיש נינהם שם להעניש

העוברים על דבריו תורה וכן אני ירא לחטא:

הדברים האלה אשר יצאו בשלחתה מפי כי'ק רביינו ז"ל, ירדן בעומק חדרי בתן של האיש מרדכי הניל, ופעלו בכ' בלבבו עד אשר התחל לזכות מאין הפוננות, ובירך והת漢ן לפני רביינו ז"ל שינוי אותו ולא יחתוך את בשרו בכ', כי מادر מתחדר על מעשו ורואה לשעות תשובה שליטה, ואו הורה לו רביינו ז"ל דרך האמת איך לשוב לפניו ית', ומני או געשה הר' פרודכי לאסקין הניל לבעל תשובה נמור:

שמעתי מאחד שבא ליזבלין, שה' פוסח על שתי סעיפים ומקטני אמנה הי' מסיין ואינו מסיין, ראשו טוחו ולבו הי' מלאים דעתות טשובשות ובוכות ר"ל, וייה רק שמע טב"ק רביינו ז"ל באומרו סומא שר ליום החשבת

להב

כי ר宾ינו זל במאמרי קדשו חושב לו כל מה שעשה טוים הולרו, בכלל הי' הליטוד המדראש אצל ר宾ינו זל ענן נдол מאות, כי הרבה מאות נפשות טישראל החoir ר宾ינו זל תחת כנפי השבינה בכח לימוד המדראש, הרבה פלאות עשת עלי למוד הזזה כמו ריפוי חלאים ר' זל ופדיון שבויים ובהגה זו:

אם היו דיבוקים ר' זל בויכלון לתקנים מט), היו מוכרים לחוויה בבית מדורי שבעת לימוד המדראש. ור宾ינו זל תיקנס בשעת ליטותו הק':

גם בין כל חפדיי ויכלון הי' ענן ליטוד המדראש דבר נдол אצלם, שוה הליטוד הי' להם לבאר מים חיים לשאוב מטנה דרכי החסידות, והי' להם נסיעות מיוחדות בטבען לשטעה ליטוד המדראש מפי ר宾ינו זל, וכטה דבריהם נפלאים עד אשר נעשה אצל ר宾ינו זל בליטוד הזזה, כמו רוח הקודש אשר יובא מוה אייה להלן בטדור בפ' ע, ولو זכינו שיישאר לנו עכ' פירוש המדראש שפירש ר宾ינו זל הי' למאורות עולם, והלוואי הי' נשאר לנו עכ' חלק הפשט שפירש ר宾ינו זל, אכן בעונינו לא נשאר לנו בכתב כלום, ורק מאטרים אחדים אשר שמענו מהסידים ישישים), והרבדים עתיקים, ואיה יבואר להלן:

ר宾ינו זל בעת אמרתו דית על שלחנו הטהורה לפני ה', ביוושבו בסוד ישרים עדה בש"ק וויט ור' ר' וסעודת מצות, הראה בה נдол וקדוש מודע, כי בש"ק לא דבר כלל, רק תורה אמר בלשון הקודש בלבד, וכל מאמר ומאמר טאטירתו הק' הי' מתmesh שנות, ודבר ברמוצה טואן, והי' רגיל בשפת לשון הקודש כמו ט שמדובר תמיד בשפה זו בלבד, וכמוון לא כלום מהשורעים הי' יכולם להבין דבריו הקדושים, כי לא כל אדם יוכל להבין שפתullah' ק בשעת אדם מדבר בה ברמוצה נдолה, ולא עוד אלא שהי' מאמרי הקדושים שאלבים בסתרי תורה על פי חכמת הקבלה, ולאו כל מוחא סביל דא, ורק

ז' שטעתי מידיין סנדי הקסוי מוקיז להנכיה יסודו פלי' ע הגדלאים, טסוי וכלה נועז להיות פנס ח' מצל' ר宾ינו חזק זי' ע, וכי' לו סיג' קיד' מוקטנו גנט' לרגנו זל לקלן ברכמו פק', וס' גס גנט' ליטוד המדרש, וכלה פט' קול' חול' להכתה חט' יול' מפי ר宾ינו זל בלטומו חט' מניד' למוץ טימו וככ' גל' הקטנוו הגדלאים דל' לדע נקען עד קטעט טנופל טל' כלךן, וויה' ס' ר' ר' לגט' למחר קרטו זל רכינו זל' מחתם פחה' ומורהו:

מח) הריבוקים ר' זל צהלו אל ר宾ינו זל למקנס, קינס' רק פט' להמת נטנווע פ'ז' נכל, וקס צלו' בוס' ד' ולכ' חמל' ק' קוי מוכלים למכה פט' יוס' צ' נטנווע נכל', וטממי מחסידיס' להכיה זיל' חיל'יס וזלמיס', סלהו' כרכיה פט'ים גנט' שר宾ינו דל' לנוד' קמדיס' וכו' דיזוקיס' להכיה זו' נכית' המדרש, וככסחמל' רביוט זל' למחר ופרט' דניכיס' חאכ' סיל' מיס' וחאניס' שעכלי'ס וויל'ס טני'ס וועל' זוי' זא' מוכלים' קראל' זונט'ס' זל' זו' גט'ה רעט' בין' קלינוקיס' ופצע'ו זיל' עט' כלךן, ולען' זוקו' זא' המדרש ז' עומד ביראה ורחת ופתח, כי כל אחד ואחד הי' נרדה לו כי רק אווז' כוון במאמרו ואלו שלא המדרשה, כי כל אחד הי' מרגיש ונדרה לו טש'

ר宾ינו זל אמר פעם בעצמו, כי מהשיטה של יווש (ביב' פרק ב') וכיה להשיג עומק התורה הנגלית, וטהענין הטובא בגט' (תענית פרק ג') במאני המعلن וכיה להשיג עניין וטהות הניטענדי'ו':

דרךו של ר宾ינו זל הי' העיקר ללימוד ספרי פרי מנדים על שוי', וכן ח' האחרונים זל הי' עיקר עיונו בספרים משלום אנרא, ירוע שר宾ינו זל הי' בקי בכל כתבי מהבב טאוד ספרי ר宾ינו משלום אנרא, ירוע שר宾ינו זל הי' בקי כל כתבי הארי' זל בע' בפרט הספר הק' פרי עץ חיים וען חיים היה אומר תפיר בע' (עיין מערבת עבודה ר' ר' קורם תקיעת שופר):

כח הוכרון של ר宾ינו זל הי' עד להפליא, ופעם א' עוד בימי בחרותו לטר בספר קדוש א' מספרי קבלת, ואח' ב' כאשר עברו וחלפו זטן וטנים טובא כערך עשרים שנה, הזכיר עצמו בוה הספר והי' משתווך לקנותו ולא השיגו, רק אה' הזכא לפניו הספר הללו אבל הי' חסר שם אויה דפין ולקחו בדמים יקרים כי הרי יזכיר המציגות טאוור, והרפן שחי' חסר שם כתוב בעצמו בידיו קדרו על נורות ודבקם אל הספר, וכל זה כתוב רק מירונו שלמר בו אז בעשרים שנה מקודם כניל, והי' לפלא כי אחר אויה שנים נדפס הטה'ק הוה מתחדש, ואו שלח ר宾ינו נ' ב' לקנותו, ונשתחמות כל הרואים בו כי אליו הספר והוו שפיר כי ר宾ינו זל כתוב או הר芬ין החסרים מוכרונו ממש אותן באות כתו שכתוב בספר הנדפס הניל, וכולם הווו ואמרו על ר宾ינו זל וזה סיינ' בקדוש, כי כל דברי תורה בנילוי ובスター היו חוקים על לוח לבו כנתינתם מסינו:

דרךו בקורס של ר宾ינו זל ללימוד שיעוריין תמידין סדרון בכל יום בפליאול' דאורייתא עם ת' מופלנים, (עיין התנהגותו במערכת עבודה), בימוד הי' כחו וידיו החזקה בליטוד המדראש רביה, וכן לטד בכל יום בין פנאא למעריך טום חמsha שעדר באכ' עד יומ שלפנ' ערבי פסת, ומבני מרע' שבדורו אמרו 'ט' שא' ז' פעם אצל ר宾ינו זל בליטוד המדראש לא פעם טעם ליטוד המדראש טעוולם', דרך ליטוד המדראש ז' עפ' פרד'ם, בתחלת פירש בו הפירוש הפשט אשר כל חיך הטעומו אוטר לי' וכ' הוא, כי טעמ' הראה נפלאות וגאונות בדרך הפשט שלו, ואחר זה פירש אותו מאמר בדרכ' דרוש נפלא, ואח' הפליא בו רמזים נפלאים, ולבסוף פירש אותו המאמר בדרכ' סוד ה' ליראי, והי' דרכו בקדוש כן תמיד להרחב מאמר המדראש זמן רב בחריות הרבה מקראי קודש ומאמרי חכט'יל, ונום בשיטת מאמרים נפלאים ברוח אסידות ויריש' והדריכות שירות, וכל מי שוכה להיות שם בעת לימוד המדרש ז' עומד ביראה ורחת ופתח, כי כל אחד ואחד הי' נרדה לו כי רק אווז' כוון במאמרו ואלו שלא המדרשה, כי כל אחד הי' מרגיש ונדרה לו טש' '

יחידי סגולה היו ביכולת לחזור לפני העולם אחר השלחן מאמרי ר宾נו חק' זי"ע:

ר宾נו זיל הי' אומר תורה בשיק על השלחן בתהלהבות אש קודש טאוד טאוד, ופינוי חק' הי' בווער קלפר אש — והשורי טהרה מדבריו חק' אעד יודיעם לנו מפי אנשים ידועים ונאמנים, ואעד מוכאים בסח'ק הוה, המת רק בטפה מן הטפה מהים הנדוול, כיינחל הי' נבעט טקור חכמת החורת טפי ר宾נו הקירוש זי"ע [עין להלן]:

בעת שהי' הנאן הנדור מלבים זיל בוילין בכל קירש ר宾נו זיל הי' ר宾נו זיל טקרבו וטכבדו מאוד, וצזה ר宾נו זיל להבייא כיבוד לכבוד הנאן מלבים זיל, ובהתוך הכבוד הי' פירות ונומ פט האה באסנין מה' מינין, והתחל הנאן מלבים זיל לשיח טדיינו קידית הכרכת, ור宾נו זיל פלאפ עטו ובירר הדבר להלכה על ידי חריפות ובקיות גדול בענינים האלו, וכשה נמשך הדיבור ביןיהם זטן רב, ובצאת הנאן מלבים זיל מחר ר宾נו זיל פנה עצמו אל האנשים שעמדו שטה, ואטרא ממש נתפעטלאי איך שוכתי להכיר האדם הנדור בתורה הוה, כי טפש כל מקורי השם הראשונים שנוראים ומפודרים אצלו בנתינותם טסני, וחביבתו בצדו:

פעם א' ישב הנאן מלבים זיל לפני ר宾נו זיל בסעודה, ובכבר ר宾נו זיל את הנאן מלבים זיל שיאטרא דברי תורה, והשב הנאן זיל לר宾נו זיל בעל הבית בוצע, או החל ר宾נו זיל ואטרא תורה רק רגעים אחדים ודברים טמורים מאד וסימ תיפא, ואטרא להמלבים זיל שעטה יאטרא הווע תורה, ואו החל לוטר ד'ת אמר אריך ערץ שעה שלמה, וכל מאטרו הי' רק לבאר ולפרש הדיבור תורה שאטרא ר宾נו זיל רק הדברים האחים בנ'ל, ואטרא הסודה כאשר יצא הנאן מלבים זיל מחר ר宾נו זיל, אמר להאנשים החודים אשר הי' בכית המדרש, אף כי ידעת כי הוא [ר宾נו זיל] נאן גדול, אך לא האמנטי טעולם שיש יכולת להלביש דברים גבויים ורטים, אשר מרטומים על כמה ענינים, ואטרא לפרש צירוקים לוטר כמה שעתות, והוא היביש כל זה בדברים אחדים, ולא האמנטי שי' בדור ההוא איש כות, והנה ישובי לפניו בדורן ארץ מאוד, ואט לא הי' עלי הדרך ארץ הייתי מדבר כמה שעתות לפוש דבריו הנדוולים והקדושים האחדים מט):

בעת היה ר宾נו זיל דר בעיר אונרקב, והיו גלוים אליו מיום ליום אנשים ת'ז מופלנים, ואחד מאנ'ש הר' יצחק אייונגעברג ע"ה לקח לחתן אברך מופלן נドル בתורה הוא החסיד המנוח ר' זטן לאנדא זיל, תלמיד מובהק של

ט) זאת סטטטי מפי ט'כ' כסיר קמופלן מוכיר שלמה מרדיי בעלהטום כי' סופר, ניכים כי' הי' מון רק' זילג'ה, קסוח טמץ זו פלכיס סלה מפי גהן, כתמ'יס זיל ג'ל:

להב

צידק מה פעל

אש

כז 53

היה' ר' חייט אורבאך זצ"ל האבד'ק לנוטשיין, ואחר התונטו הי' חותנו שדבר על לבו שילך להתקשר בנפש ר宾נו חק' זצ"ל, אך הוא לאשר גתיגל בחברות של טאנדרדים הי' רוחוק מלשומו בדבורי חותנו הניל ולא רצח ללבת, אך חותנו הפציר בו פעם אחר פעם עד שהבטיחה לחותנו שילך, אבל באמת בלבו לא הי' מתרצה, אך כאשר לא רצח כ"כ למורת פיי חותנה, הי' אומר בלבו להכין לעצמו איזה קושיות חמורות, ובזה יבוא לפני המליך מלכי ר宾נו זיל לישאל אותו, והי' בטוח כי לא יהיה היכולת ביד ר宾נו זיל להשיבו, ואו טמילא כבר חותנו לא יರיחו עוד ללכת אל ר宾נו זיל, מהמת שי' לו תשובתו בצדו כי הוא יכול ללמוד יותר מר宾נו, ואס' עלה ביד ר宾נו זיל להשיבו א'כ' יראה שנדול בתורה הוא וראוי הוא באמת שירכין את ראשו מלפניו:

ויהיו כי בא עם חותנו בתוך הכאים לפני ר宾נו זיל, הראה חותנו לר宾נו זיל עליו שהוא חתנו המופלגן, ואו קרא ר宾נו זיל אותו אליו ושאלו אותו יונגערטאן מה אתה לומד, וזה הביאו לו שעת הקשר להצעיך הקושיות אשר הכנין לו לפני ר宾נו זיל, ועגה לו חיבך הענין שלומד, או אמר לו ר宾נו זיל קושיא אפשר יש לך מה לוטר בזה איזה חדשות, ותיכף הצעיך לפני ר宾נו זיל קושיא חמורה אחת, ור宾נו זיל לא ענה לו דבר, וכאשר נטר ושוב שאלו ר宾נו זיל את ר宾נו זיל כמה פעמים עד שנגמר להצעיך לפני ר宾נו זיל כל הקושיות החמורות שהכין לו:

וכאשר גמר הכל, או אמר ר宾נו זיל כבר הגיע ומן מנהה ומונטר להתפלל, ותיכף עמד ר宾נו זיל והתחילה לאמר קרבות והתפלל מנהה, ולהדר' ולמן הניל הי' לו זאת לפלאה נשנה מה שלא ענה לו ר宾נו זיל אף דבר כל ונחטף מה מואוד, ובאמת כבר הי' לו זאת לנחת רוח לתמען לפטור מהפצרת חותנו, כי כבר נתרבר לו עתה שאין לו עוד שום צורך לקשור עצמו בר宾נו זיל, דהלא לא ידע להשיב לו אף דבר כל, וטן הסטם לא הבין כלל מה שהצעיך לפני, ועוד יותר הי' בעניינו לפלא, הלא ידע כי מהללים את ר宾נו זיל לנאן בגנלה ואיה גאננותו, והנה תיכף אחר מנהה הילך ר宾נו זיל ללמוד מדרש ברבים בדרכו בקודש, ונמ' לימודו במדרשו לא היה באותו פעם בחריפות כ"כ כדרכו בקודש תניא, ואחר המדרש תיכף התפלל מעירב:

והנה אחר תפלת מעירב, והר' זטן הניל כבר הכנין את פעמי רגליו ללכת לבתו, והי' כאשר כבר הי' סמוך לפתח לצאת, שבע קול קרא אותו והחויר את ראשו ושטע שר宾נו זיל צוה לקרות אותו, ואו גנש אל הקודש ור宾נו זיל הראה לו פנים שוחקות ואמר לו, האמת שאתה בן תורה ונמ' שטעי שאתה מתלמידי הנאן הזריק ר' חייט אבד'ק לנוטשיין זצ"ל, וא'כ' הי' באת לידי טעויות נדוולים בהנה, ואיך הרשות לשאול שאלות באלה אשר

דברי התחום, ואח"כ לקחו מטה הרבה דשים ברכת הפרידה, ונמען הילאה למטרת נסיעתם לרבינו ז"ל בעיד זיכלון: ויהי בכוואם אל הקודש פנימה לפני רビינו ה'ק' ז'ל, ונכנסו עמו בדבירות דבריו להבט אש, החיז הרב ר' שטשן ז'ל את הקושיא החמורה על התום' הניל לפני לפני רביינו ז'ל נ"כ, אבל את התירוץ של הרב הנאנן הניל לא החיז לפניו, וגם אף לא סיפר לפניו כלל שהו אצל הנאנן הניל, ובשטעו רביינו ז'ל הקושיא,فتح חותמי את פיו הקדוש ואמר אף שיכולים לתרץ תירץ אחד כך וכך, [זהה ח'י] אותו התירוץ ממש שטשו מפני הרב הנאנן הניל' אך איןנו אליבא דאמתא, ודחה כל התירוץ בנקל, ושוב אמר רביינו ז'ל שיתרכז תירוץ מספיק, ותירוץ בעמאות כי' עד שחרה'ג ר' שטשן ז'ל לא הי' יכול לתפוס במוחו, וביקש מטה רביינו ז'ל שימושיו ויזהו לו דבריו ה'ק' פעם שניית, ורביינו ה'ק' ז'ל החזר לו פעם שטים ושלש עד שאמר לו ר' שטשן ז'ל שכבר תפסו לו בטוח וymbין את התירוץ, אך ח'ר' אליעזר חיים תלמידו אף כי' או כבר אמר כלול כלו מעניין מצות אכילת דנים בש'ק' ובויט', והרחיב וחתמך במאמר ה'ק' זהה מדברי חז'ל בגמרא ומדרשי זהה'ק' ושאר ספרי חכמי אמתה, להראות הענן הנגדל וכל התקונות שמתנקים באכילת דנים בשבות וויט', ונשותם כל העם החסידים טסביב מדיבורי ה'ק', וכך משך המאמר ה'ק' משך זמן רב, ואמר רביינו ז'ל בשמה נדר המאמר שתה טעת י"ש כדרך שותים אחר דנים, ואמר רביינו ז'ל בצעמתה ובצלהת פניהם תלויות שעשינו התקונים במאמר הזה ממש כאלו דני:

רב נдол אחד חתנו של רב האי גאנן וקדוש רבינו עקיבא אינגר זכללה'ה, אשר הדפיט את חדשיו רעקי'א על שוי'ע חוויט ואה'ע, ה'י לו פעם את חומרה נдолה בענין אחד בשיס ולא מצא לו תירוץ, וקבע על עצמו לנוצע לנдолו ישראאל לטען יוציאו אותו מטבחו ולפרק לו קושיתו, וכן ה'י נסע ערד חז'י שנגה מנדול לנдол, ולא מצא בשום מקום שיתרכזו לו תירוץ מספיק לפיערתו, וכל התירוצים נגעלו בפניז ולא נכנסו באוניג, עד שנודע לו באם הדרך מנדולתו של רביינו ה'ק' בתורה, ונמען לוכlein ונכנס לטעון קדשו, ורביינו ז'ל קרבהו מאד לטען בבוד התורה וכבוד חמיו זכללה'ה, ושאל אותו רביינו ז'ל מחרת ביאתו אליג, אז החיז לפניו שאלתו העשקה והחמורה, וטרם הספיק למים את דבריו ענה לו רביינו ז'ל תירוץ מספיק בחוריפות ובקיאות נдол, עד שהרב הניל נתפעל טואוד טנוד חירופתו ועטוקתו של רביינו ז'ל, ועמד מהכסא בהתקפות נдолה ושאל בקהל מה זאת, וכי יכול להיות בדור הזה עטוק נдол וגאנן במו'ו נ'כ' ז'ע':

ה) אמר לי כספי לר' הליטא מיטס ה'כ'ל נ'י, כי טנום רצום וכל מוד כתליין אפטומ סל רביינו ז'ל סלמודו ממו'ו פ'ק'ג כספי ד' שטשן ז'ל לך מה'יכ הכרנס טימיס נכסח ממנו וחכל כ'': נ'כ' ז'את סמאנ' מי' פ'ק'ג לדינן כספי ליטא מיטס ה'כ'ל נ'י כטעה'וט, סופ' מועלך'ם, נ'כ' סל פ'לכני כספי פ'ר' למון למ'דו ז'ל ה'כ'ל:

אשר על פי נראה מפורשת אין שם טבוא לקושיותיך כלל, ורביינו ז'ל דחה כלאוחר יד את כל דבריו, ואו נחפק לב ה'ר' למון לאנדא ז'ל ושם אל לנו לראות את גדלות רביינו ה'ק' ז'ל, ועוד יותר כי בעית החיז לפנוי הקושים חשב כי רביינו ז'ל אינו שומע את דבריו כלל באלו אין לו שם ידיעה בוה, ועתה הבין את גודל כח תורה וקדושתו, ומماו נתקשר ה'ר' למון ז'ל בנפש רביינו ז'ל והסתופף תמיד בגל קדרו ז'ע'ן:

פעם א' קרה שלא ה'י ביכולת להשיג בעיר זיכלון לכאןות דנים על יט'ים הראשונים של ח'ג הסוכות, כי בתחילת המתינו מחתת הבתוות בהסתור דגיט שודאי יהיו להם דנים על יויט', ואח'כ לא ה'י עוד זמן לנוצע לעיר אחרה רח'קה, כי בעירות הסטוקות נ'כ' לא ה'י במנצ'א, ורביינו ז'ל באשר נודע לו שנשאר בלי דנים על ה'ג' הק' נצטער מאוד, בפרט בחג קדוש כזה שנראה כפונם ח'ז' בכבוד האושפיזין קדישין, ויהי כי ישב לו רביינו בלילה ראשונה בהסתבה על שלחנו ה'ק', אז תיכף אחר בלילה תחיכת הטזיא, התחליל לומר תורה אמר כלול כלו מעניין מצות אכילת דנים בש'ק' ובויט', והרחיב וחתמך במאמר ה'ק' זהה מדברי חז'ל בגמרא ומדרשי זהה'ק' ושאר ספרי חכמי אמתה, להראות הענן הנגדל וכל התקונות שמתנקים באכילת דנים בשבות וויט', ונשותם כל העם החסידים טסביב מדיבורי ה'ק', וכך משך המאמר ה'ק' משך זמן רב, ואמר רביינו ז'ל בשמה נדר המאמר שתה טעת י"ש כדרך שותים אחר דנים, ואמר רביינו ז'ל בצעמתם:

סיפר לי יודין החסיד היישם המופלא ר' אליעזר חיים ריבערט נ'י מלארן, שבימי בחרותו למד אצל הרה'ג החסיד המפורסם ר' שטשן ז'ל מליפנא, [המובה לבעל בדרכינו], פעם אחת בנ讼ו הרב ר' שטשן הניל' לזכלון להסתופף בצל הקודש של רביינו ז'ל, לך נס אותו עמו, והגנה קודם הגטיעת ה'י ז'ל להרב ר' שטשן ז'ל קושיא חטורה על תוספות א', במש' מכות ולא ה'י לאל ידו לפרקה, וחשב בצעמו דברא יה' זוכlein לנו בעיר אחת אשר ה'י שם רב והגנה באם הדרך בנסיעתו לזכלון לנו בעיר אחת אשר ה'י שם רב ואב'ד אחד מהגאניגים המפוזרים בפולן, והלכו לקבל את פניו רביינו הקדוש ז'ל, והגנה בתירוש תורה, ובתווך הדברים החיז ר' שטשן לפניו הרב האב'ד את הקושיא שיש לו על התום' נ'כ'ל, והרב דשם התפללא על חומר הקושיא ואחר עין רב האב'ד דשם העמידה על בונת התום', שה'י אליו מקשי הבנה וזה זמן רב, ונם תלמידו הר' אליעזר חיים נ'י הניל נהנה טוה ושמחה על שעתה לו לה賓ן

❷ זאת קלמי מפי הכרנ'י הכרנ'י וכנק'י כספי רעקי'א כספי פ'לכני ימ'ק' נ'לנ'ה ז'ל

פי צדיק יהגה חכמה

ידוע לכל זהות אשר יצא מפי קורש קדשים רביינו ה' וצ"ל מה קדוש מupil טרנגולות ממארטיר קורטש בחירות ובקיות בוניה ובנהר היה בעין המבנה והלאו ה' נשאר לנו אף טפה אחת מן הים התלמוד המלמד תורה עדרת קהיל חסידים אשר באו לשםך לך מפי ה' לנו לעשות הרבה חוכמתם לטהרה והוי לכאורה על פני חבל ולכנו רוי על האי שופרא דמאמרי קדשו דברי, ולא יכינו לאורים, ועתה כאשר עבר יותר מהמשיים שנה אחד פטירת רביינו ויל ואברהי עכ"פ להוציא לאור עולם הנז מילוי מעלוות אשר עוזר בוכרוני שוכנו לבב ולשטו מפי חסידי קשייאי, קושטא בפטוחו קזין באורייתא טיזו ולען אשר נכו עוד וכתחו גנלים ובאו, לחסות בצל אילן נאה, הלא הוא אל הקדושים, משמה אלקים אאנשימים, כי"א זקנין רביינו הרוך זילך הו, דהנה חנוך צדיק אמנם רביינו ויל פירש דכונת רשיי וילך הו, דהנה חנוך צדיק גודל היי כיב עד שכורב צדקהו וקוושתו היי היכולת בידו להחויר כל בני דורו הרשעים לתשובה, וכמו בא בטה"ק שתנוך תופר מנעלים היי ועל כל תפירה וכל הדרים עליה, וכמו בא בטה"ק שתנוך תופר מנעלים היי וכשר אטרו חז"ל (יבמות השניה על בני דורו להציגם ומתו קודם וממן בטבול, וכשר אטרו חז"ל (יבמות קכ"א ע"ב) וככינוי נשערה מאד דהקב"ה מדקדק עם סביביו בחוץ השערת רביינו זיל מא ראייה פזה דהמץינן מצינו דיכפול הכתוב ב') פעמים השם ה' לפיכך אין אותו הש"ת ג"ב מודה לנדר טדה וסילוקו קודם זמןנו — וזה כוונת לטובה ולהושך קרא אלקים ליליה אין כתיב כאן אלא ולהושך קרא ליליה, ודקורק רביינו זיל מא ראייה פזה דהמץינן מצינו דיכפול הכתוב ב') פעמים השם ה' שלא לזרקה, וכיון שטחילה הכתוב ויקרא אלקים, שפיר קאי האים ה' אהרוויו על האור ועל החושך, ואדרבא אם ה' כתיב ולהושך קרא אלקים ליליה היי שיך לדקדק דאלקים הנין פזה, ומאי דהכפל הכתוב הקריאת, כבר פירשו חז"ל בנם' (פסחים ב') דקראי הש"ת לכל אחד בפני עצמו וציהו: לטשטש כל אחד בגבונו שהגבל לו, וויב' קשה טהיכן לטד ר' אלעור גומד כן — ואמר רביינו זיל דיעיק ראייתו הוא מדשינה כאן הכתוב סדרו צברא הבריאות, דהנה אטרו חז"ל בנם' (שבת ע"ז ע"ב) כבריותו של עולם דכתיב וייה חשובא והדר נהරא, וכן בנם' (ברכות ב') ילי' טבריותו של עולם דכתיב וייה ערב וייה בוקר, וא"כ קשה דלפי זה היי צריך לטיבתב ויקרא אלקים לחשך ליליה ולהאור קרא יום, דהשתא היי בסדר בריותו של עילן, אלה נדי כבשビル וה היבך כאן הסדר טחים שאון הקב"ה טיהר טמו על הרעה ודו"ק:

יעש ה' זיל לאדם ולאשתו כתנות עור וילנישם. אתה במדרש (בר"ז פרשה ב') בתורתו של רב' מאיר טזאו כתוב כתנות או, ודקק רביינו

רבינו זיל אוק נרמז ואת בקראי, דמסתפא רב' מאיר רמו מצא ותוכו דרש — ואמר רביינו זיל דהרטמו הו א מתיכת וילבישם, דלבוארה נראת כתויר דרי באימרו ויעש ד' אלקיים לאדם ולאשתו כתנות עור, ופשיטה דלבישת הו, אלא ררטמו בו דמה שהיה הכתנות של עור היי רק על הגנו והלבוש, אבל תוכם ופנימיותם של הכתנות היו כלו או, והבן מאד:

ויתהלך הנוך את האלקים ואיננו כי לכתו אחוריהם, פירשיי זיל צדיק היי וקל בדעתו לשוכן לאחרישע לפיכך מהיר הקב"ה וסילוקו וחתמו קודם ומנו, והנה על דבריו רשיי זיל הקדושים האלו כתה דיות נשפכו וכמה קולטסן נשברו להבין כוונתו זיל, דלבוארה למה ידרשו את הצדיק לנגנאי חז"ו והיכן רטו זאת בקראי, וכל אחר מן הפה"ק מפרשיו כפי דרכו בקדוש: אמנים רביינו זיל פירש דכונת רשיי זילך הו, דהנה חנוך צדיק גודל היי כיב עד שכורב צדקהו וקוושתו היי היכולת בידו להחויר כל בני דורו הרשעים לתשובה, וכמו בא להשחית את הארץ וכל הדרים עליה, וכמו בא בטה"ק שתנוך תופר מנעלים היי ועל כל תפירה ותפירה היי מיהדר יהודים, אבל הו יש לו לבדוק ועסוק בעבודתו הקדושה ולא השניה על בני דורו להציגם ומתו קודם וממן בטבול, וכשר אטרו חז"ל (יבמות קכ"א ע"ב) וככינוי נשערה מאד דהקב"ה מדקדק עם סביביו בחוץ השערת לפיכך אין אותו הש"ת ג"ב מודה לנדר טדה וסילוקו קודם זמןנו — וזה כוונת לטובה ולהושך קרא אלקים ליליה אין כתיב כאן אלא ולהושך קרא ליליה, ודקורק רביינו זיל מא ראייה פזה דהמץינן מצינו דיכפול הכתוב ב') פעמים השם ה' שלא לזרקה, וכיון שטחילה הכתוב ויקרא אלקים, שפיר קאי האים ה' אהרוויו על האור ועל החושך, ואדרבא אם ה' כתיב ולהושך קרא אלקים ליליה היי שיך לדקדק דאלקים הנין פזה, ומאי דהכפל הכתוב הקריאת, כבר פירשו חז"ל בנם' (פסחים ב') דקראי הש"ת לכל אחד בפני עצמו וציהו: לטשטש כל אחד בגבונו שהגבל לו, וויב' קשה טהיכן לטד ר' אלעור גומד כן — ואמר רביינו זיל דיעיק ראייתו הוא מדשינה כאן הכתוב סדרו צברא הבריאות, דהנה אטרו חז"ל בנם' (שבת ע"ז ע"ב) כבריותו של עולם דכתיב וייה חשובא והדר נהר, וכן בנם' (ברכות ב') ילי' טבריותו של עולם דכתיב וייה ערב וייה בוקר, וא"כ קשה דלפי זה היי צריך לטיבתב ויקרא אלקים לחשך ליליה ולהאור קרא יום, דהשתא היי בסדר בריותו של עילן, אלה נדי כבשビル וה היבך כאן הסדר טחים שאון הקב"ה טיהר טמו על הרעה ודו"ק:

פרשת וירא

טרם ישבבו ואנשי העיר אנשי סדום נסבו על הבית וננו', ויש לדرك מה נסבו על הבית וכי כוונתם להרע לבני הבית היה, הרי כוונתם היי עיקר להרע לLOT, ואמר רביינו זיל דרטמו ירטמו לנו הכתוב בותה, אבל כוונתם של אנשי סדום להרע לLOT היי מוטב על הבית הידוע זו בית; מקדשין, שרצה דוד חמץ' לבנותו ובנה בנו שלטה חמוץ' תחתיו, והמה באים מLOT, והוא היי כל עיקר מגנת פני הרשעים האלה אנשי סדום להפריע צפחת קרו דוד ומפליא לא יבנה

להב

צדיק מה פעל

אש

יבנה הביהם^א, וזה ואנשי סדור נסבו על הבית שעיקר חפצם הרע נסב על הגזית הידוע, וזהו כונת המדרש (בריר פרשה נ') אמר רבי יצחק מצאתי דוד עבדי מכאן טצאיו אותו בסדור, והיינו שהי' דוד המעה כמו מציאות הבאה ביחסה הדעת, שהרשעים אנשי סדור הם כל חפצם להפריע לידת דוד המעה, אבל השיטת הפריע את חפצם הרע, ודין קא אז נגמר צטחת קון דוד מלכא משיחא והבן:

פרקשת וינש

ויברך יעקב את פרעה ויצא מלפני פרעה, ודקיק רבינו ויל איד בירן לאתו רשות, והלא ידע ברות קדשו שבינוי ישתעבו לפרקעה והוא עינם בעכבה קשה. — ואמר רבינו ויל שהברכה הי' רק לפנים טשומ כבוד טלכות, אבל באמת ריטמו לו עוד קללה בות, והיינו שרטו לו דבמו שטמננו מטהיל השיעבוד לשעבד את ישראל, כמו כן יראה עוד בעינוי את ישועת ישראל ביציאת מצרים, וכיום בו חבטחת השית' ונם את הנני אשר יעבדו דין אנכי, וכן יקווים בו טאמר הכתוב בין רשות וצדיק ילבש, כמו שנאמר ואחר כן יצאו ברכוש גдол, וזה הרמו ושאללה אישנו ונוו' ושמלות ושותם על בניכם גנו'. וזהו הרמו הסמכות ויברך יעקב את פרעה ויצא מלפני פרעה גנו', והיינו שרטו לו תיכף את יציאת מצרים שית' ג' לפניו פרעה הווה שטמננו מטהיל השיעבוד, והבן:

ויברך יעקב את פרעה ויצא מלפני פרעה, פירוש' ויל ברכו שיעלה הנילוס לרגליו כו', והוא מדרש חול', ודקיק רבינו ויל מהיכן יצא לנו והדרש והיכן רמו בקרא. — ואמר רבינו ויל שבאמת יש עוד לדקדק שדי באומרו ויברך יעקב את פרעה ויצא, וטמיא שטענן דיצה מאת פרעה, וב' תיבות אלו מלפני פרעה נראים כתיפותם, ולכן פירשו חול' וריש' ויל דרטו בות על הנילוס שיצא לקרה פרעה, וזהו ויצא מלפני פרעה:

פרקשת שמוטות

ויאמר כי א' שלח נא ביד תשלה, ודקיק רבינו ויל דיש להבן טואד על אדונינו משעריה אין סירב כי' בשליחת המקום ב'ה, והלא ידע שכח אלקי

אלקי הוא השליחות הזאת ובוזאי יכולת בשליחות, ואם אמר שטפנ' ענותנונו הנזולות סירב כל כך שהי' מהIQUE עצמו בתכלית השפה שאננו ראוי לכך. אבל זה אין דהרי הקביה ביכולת לעשות שלוחות אף' על ידי בריה לחותה שביבירות, ואף' על ידי דומם אם ירצה השית' — ואמר רבינו ויל רבינו פערעה בסירובו, כי' בשבייל אהבתו את ישראל ומוכירת נפשו עליהם, והנה טיר בתקלה כשאמר לו הקביה לך ואשליך אל פרעה וכו', אשר צביעיה ואטריו לי מה שמו מה אומר אלהם השיב לו הקביה אה' אשר אה' פירוש' ויל אה' עטם בצרה הזאת אשר אה' עטם בשעבוד שאור אה' פירוש' ויל אה' פלכיות, ומה ראה משערעה' שבגנות מזרים בלבד עוד לא יהיה' התקיקון הנחות, רק צוריך עוד להשתלשלות והתנוונת אורה של משה בנויות ושעבוד טלכות אחרות ג'כ', ואחר הרובה סבלות וצירופים של ישראל באחריות חיטים או יוכו לתיקון הנמורה, והצער רבן ואביהן של כל ישראל משערעה' על זה טאות, כי מחד שישראל לא היה' בכם לסבול כי' צרות דבות ורעות, וכן בקש טאת השית' שיעשה תיקף התקיקון הנמור והתכלית הנרצה, ולא יצטרכו ישראל עוד לסבול בנויות. — וזה שאמר משערעה' כי' א' שלח נא ביד' תשלת' הינו שלח תיקף עתה האיש שatta עתיד לשלווח אחר כמה נילות, שלח אותו תיקף ויהי התקיקון מיד, והנה תיבת ב'יד' ר' ר' ר' דוד בן יש' והוא רמו נכוון והבן הייטב:

ואת המטה הזאת תקח בידך אשר תעשה בו את האותות. רבינו ויל אמר. דהכתוב הוה רמו על הצדיק שנתן לו השית' הכה להכנים ישראל תחת בני השבינה ית', ולהחארם בתשובה על ידי שטראה לטפניהם וטופתיהם, ויתפעלו על ידי הנפלאות ההם לשוב אל השית', והנה נחוי אנן מהותו של מטה אשר לאיש ז肯 וחוללה שכבר עבר ובטל מן העולם לו לא יועיל כלל עוד המטה ואיש הכריא אולם הוא לא יצטרך למטה כלל, רק איש ממוצע שאנונו חוללה עצר ובטל וגס בריא אולם איןנו לו יונעל המטה להשען עליין, וזה העניין הוא ג'כ' בענייני אותן וטופתיהם, להאדם שהוא ר'יל בופר הכל ואינו טאטן כלל לא יועיל כלל שום טופת וגם על ידי זה לא יבוא לידי אמונה, ולאיש ישראלי המתאין לא יוצרך המטה כלל, רק לאיש ממוצע אשר פוסח על שתי המפעפים איןנו כופר ח'ו אבל אטונתו איננה חזקה כל כך, לו יועיל ראות אותן וטופתיהם לתקוע בלבו אמונה ה' והתחזק כיתד שלא תמות באמונה שלימות. והש רמו הכתוב ואת המטה הזאת תקח בידך, הינו בת' המטה תקח בידך בעת אשר תעשה אותן וטופתים, לידע עת לעשות ועת לטנווע והבן:

פרשת ויכח'

זיהה משה את כל עדת בני ישראל ויאמרו אליהם אלה הדברים אשר נזהה ה' לעשותות אתם. – רビינו זיל אמר בביבור הכתוב כך, אלה הדברים אשר נזהה ה', היינו רק זאת אשר צוה ה' בתורה מצויה, לעשותות אותם, ככלור רק אותך הדברים תעשו, ואין לך לחפש עניינים או חיתורים בתזה' רק מה שצוה לך ה' יתיש בוגדר מצויה זה בלבד תעשו כמובן:

אנו לא מודים לך בזאת כי אתה לא תזכיר לנו דבר אחד

פרשת וילך

במורשת [רבה סוף וילך] קרא את יהושע, אמר לפניו רבשׁע יטול יהושע ערבי שליו ואהא חי אמר הקב'יה עשה לו בדרך שהוא עשה לך זיד העצם טעה והלך לבתו של יהושע גתיירא יהושע ואמר משה רב' כי אין אבל, יצאו להלך הילך משה לשמאלו של יהושע, נכנסו לאוהל מועד דמדמי לה לאמתהן הילך שמעניש שעה עבדה לשלמה, דהו שטעה עכ"ב מטהני מעירה שעשה אף שכונתו לשטה, ובזה אין דומה לטענה שלא לשטה, דשם ייל דעם שבר מניע לו נ'יך דהרי עכ'פ' עשה וקיים ציווי חול לעולם יוסוקכו, כהניל, וזהו שמקשה שם הנمرا על יעל והוא קא מטהニア מעירה, היינו דמקשה דכון שטהニア מעירה אף שאין מניע לח עונש מפני שעשה לשטה, אבל לטה עוד טשבחה הכתוב מנשים באוהל תבורן טשני הנם, שלא אותהニア ביל דמויבטן של רשות רעה היא אצל צדיקים עי'יש, ולה נס שבר מניע בטו לאחאות שביל שהעירה עוד חזק לה ודוק, נמצא דהה דמדמי לה הנם, אוחדי הוא ורק שלא גינע עונש על זה אבל לענן קבל שבר שפיר אין דוטים זה לה וכהניל, – וזה שרומו הכתוב, וכי ישאל איש, היינו ששאל את הנשמה בשאלת הדורא בעינה לאחר פטירתו של אדם, מעם דעוזו, היינו ששאל את הקב'יה שנקרה רעה כבביל, בגין שנאמר רעך וריע אביך אל תעובי דקאי רעך על הקב'יה בנודה, ואדם לוקח הנשמה רק בשאלת על מן משך חייו בחאי עלה, ונשבר, שהאדם פנים ועשה שבורה חילתה בהנשמה עי' מעשיו בלתי הנונים, או מות, היינו שפנום חילתה הרבה ביכ' עד שעשה את הנשמה בכח' טיטה לנטר, בעילו אין עמו, כלומר שאין לו בו הפני שום כונה טוביה שם בעלי רהינו הקב'יה או שלם ישלא, היינו שגינע לו עונשים חי' עבר זה, ואם בעליו עמו, כלומר צבונתו לכבוד שמים דהינו עירה לשטה לא ישלא, היינו שלא גינע לו שום עונש על עירה כען זו, אבל שבר נ'יך אין טיעו לו כי עכ'פ' עשה ונגהנה מעירה ר'ל, וזה שפנום אם שביר הוא, כלומר אבל אם עשה דבר שמניע לו שבר דהינו מצויה, או בא בשברן, שיקבל שבר טוב על מעשה החטון שעשה בזה וככ'א אכ'יר:

פרשת משפטים

ובci ישאל איש מעז רעה ונשבר או מת רעליז אין עמו שלם ישלא: אם בעילו עמו לא יאלם ואת שביר בא בשכורת – אמר רביינו הקדוש זביל דbatchekrai קדוש האלו פרומו מה שאמרו חול' בנטרא (זעיר בג' עב'), גrolella עבירה לשטה מטגהה שלא לשטה, ומקשין שם בגט עי'יש, ומסקין שם אלא איתא במטגהה שלא לשטה, והיינוadam עשה עבירה לשם השטה היין לשם נזהה כמו ביעל אשת חבר הקני, או אין מניע לו עונש עבר זה, והו כמו מטגהה שלא לשטה, דג'יך אין בגין לו עונש עבר שעשה שלא לשטה דהרי אמרו חול' שטם לעולם יעוק אדם בתורה אפי' שלא לשמן דמתוך שלא לשמן בא לשטה, אבל שבר נ'יך אין מניע לו אם עשה עבירה לשטה, דהו עכ'ב מטהני מעירה שעשה אף שכונתו לשטה, ובזה אין דומה לטענה שלא לשטה, דשם ייל דעם שבר מניע לו נ'יך דהרי עכ'פ' עשה וקיים ציווי חול לעולם יוסוקכו, כהניל, וזהו שמקשה שם הנمرا על יעל והוא קא מטהニア מעירה, היינו דמקשה דכון שטהニア מעירה אף שאין מניע לח עונש מפני שעשה לשטה, אבל לטה עוד טשבחה הכתוב מנשים באוהל תבורן טשני הנם, שלא אותהニア ביל דמויבטן של רשות רעה היא אצל צדיקים עי'יש, ולה נס שבר מניע בטו לאחאות שביל שהעירה עוד חזק לה ודוק, נמצא דהה דמדמי לה הנם, אוחדי הוא ורק שלא גינע עונש על זה אבל לענן קבל שבר שפיר אין דוטים זה לה וכהניל, – וזה שרומו הכתוב, וכי ישאל איש, היינו ששאל את הנשמה בשאלת הדורא בעינה לאחר פטירתו של אדם, מעם דעוזו, היינו ששאל את הקב'יה שנקרה רעה כבביל, בגין שנאמר רעך וריע אביך אל תעובי דקאי רעך על הקב'יה בנודה, ואדם לוקח הנשמה רק בשאלת על מן משך חייו בחאי עלה, ונשבר, שהאדם פנים ועשה שבורה חילתה בהנשמה עי' מעשיו בלתי הנונים, או מות, היינו שפנום חילתה הרבה ביכ' עד שעשה את הנשמה בכח' טיטה לנטר, בעילו אין עמו, כלומר שאין לו בו הפני שום כונה טוביה שם בעלי רהינו הקב'יה או שלם ישלא, היינו שגינע לו עונשים חי' עבר זה, ואם בעליו עמו, כלומר צבונתו לכבוד שמים דהינו עירה לשטה לא ישלא, היינו שלא גינע לו שום עונש על עירה כען זו, אבל שבר נ'יך אין טיעו לו כי עכ'פ' עשה ונגהנה מעירה ר'ל, וזה שפנום אם שביר הוא, כלומר אבל אם עשה דבר שמניע לו שבר דהינו מצויה, או בא בשברן, שיקבל שבר טוב על מעשה החטון שעשה בזה וככ'א אכ'יר:

... ג' עכ'פ' עשה ...

שיר השירים (ק' ו', פסוק י"ב).

לא ידעתי נפשי שמתני מרכבות עמי נדי, פיאר בזה רביינו זל רהנה על ידי סדה עניות ו舍לות יכול האדם לוכות למעלה נבואה להעשות בחיי כבה להשכינה הקדושה ית', והוא לא ידעתי נפשי, הינו באותו שחנعني לזרע טדה זו שאין אני יודע כבר שנפשי השובח כלום, או שפתני טרכות עמי גנו, אוכל להחitemת בחיי טרכבה להשכינה הך, והבן:

הנה כך: קני מון הק' הרמן זצ'ל, ספר שפעם אחת בעת עטדו לפני
אבי ר宾נו הק' זצ'ל, בשעה קידושא רבא ביום ש'ק, פנה אליו
אבי ר宾נו זצ'ל, ואמר לפ'ך בלשון התנצלות את הפסוק הזה לא ידעת
נפשי שתהני מרכבות עמי נדיב, -- ופירשו כך אני איני מרגיש כי
כל את גholות נפשי להיות ראוי להשיטה לבתי' מרכיבה להשבינה הקדושה
ית'ש. והכו:

ההָרֶת (ק' נ' פסוק ט'ז).

ויתאלקים יבקש אמרנידך, בעת שהי' כ"ק רבינו זיל פעם א' במדינת רוסיא עבר פעם דרך עיר ניסחוי, ונסע רבינו זיל בטכון העירה לטען זריזותאות עם הצדיק הקדוש איש אלקיים מהרי' זצ"ל ויע' שם, ובשבת רבינו זיל עם הקדוש טניסחוי זצ"ל ונזכרנו יחד יראין ה' איש אל רעהו רדעתינו סוד בינהם, או תחת אחד השיתום באו לזרי דיבור מאתן מנדרול, ישראל אשר בגולות הארץ, ורבינו זצ"ל ראה אותו או בדרך נסיעתו, הנגידול הניל ה' לו או מחלוקת עם במה צדיקים בדור ההוא, ושאל הרבה קדושים טניסחוי זיל את רבינו זיל אויך תיאר הנגידול ההוא את עצמו לפני כבוד זדשותו, והשיב רביה זיל כי לפניו זאאר את עצמו בתואר נרדף, וענה קדרוש טניסחוי אנחנו יודעים שהוא רודף, או ענה רבינו זיל ואחר יוכל להיות שניחים אמת, כי בתקלת המתולקה או אחד רודף והשני הוא נרדף, אז האי היגרא דמי לבידק א דמי אי ביוון דורות רות, ואו נהפק נס הנרדף גירודף ושניהם נעשים רודפים זה לזו, — וזה כוננת הכתוב והאלקים יבקש את גדרך, ככלור החישית טבקש אחד מהם לבנותו בשם נרדף כדי לעתוד ליטינו וכו' שנאמר אני את דבר ואנו, אבל אנו מוצא כי כבר שניהם נעשו בבחין ירדעים עבדה'ק והקדוש מניסחוי יע' קליפ צאדור הדיבור ה' הוה טאת רבינו זיל ויע'

שלא יהא יהושע עוד בבחוי' מתקבל, והנה באחת לא הי' או שום דברו שם, ורק כאשר ידעו שתפקידם בכאן הענין בא כן גם דברו השם ית', לבן סברו שניים שנות עת מה היה דברו, רק מצד שעמוד הענן הפסיק ביןיהם ולא ראו זה את זה, חשב מושיע'ה שהיה הדיבור לייהושע בעבורו כי לו ניתנה השורה, ויהושע השב שודאי היה הדיבור למשה כמאו, וכאשר שאל מושיע'ה את יהושע מה אמור לו הדיבור, השיבו יהושע בשתייה הדיבור נגלה אליו יודע היותי — מה מדובר עמו, והינו שאמיר יודע אני שהדיבור נגלה אליו כמאו בן עתה, ולבן אני שואל אותה מה מדובר עמו עתה, אטמנם מושיע'ה שחשב שליהושע בא הדיבור ואינו רוצה להניד לנו, לבן צעק מהה מיתות כו', כי התחרט מה שהתרצה לירד מבחוי' משפיע לבחוי' מתקבל, טשומ שלפי דעתו לא התחנה יהושע תיכף כמו שתתנווג הוא עם יהושע, שמסכער לו בכל פעם מה שקיבל מדבריו השית' והוא לא ירצה למסור לו, ודוק' :

שדרשת האזינו

וירא ד' וינאץ מבצע בינוי ובנותיו ריאמר אסתיריה פניו מהם אדראה מה אחירותם כי דור מהפכותה המה בניים לא אמונן במם, רבינו זיל בירא הכתובים האלו בדרך מיליצה טובח על ישראל, דנהנה כאשר יבוא המקטרן וטקרברג על ישראל שמתנהנים בדרך לא טוב חיין, וטערור דיןיהם עליהם ח'ן או מתעורר השית' במדת רחפני ברהם אב על הבנים וממלין בעצמו יה' מליצה טובה بعد ישראל, וזהו וירא ה', היינו מدت הרחמים, היינו שרואה מה שטקטרנים על ישראל והמקטרן רוץ לעורר כעם ח' על ישראל, אכן ינאנץ מכעם בניו ובנותיו, היינו שהשיות' טמאן מלכועם על ישראל שהם בניו ובנותיו, ואדרבה מטליין עליהם, ריאמר אסתיריה פניו מהם, היינו שאסתיר רואעים את בעשייהם ואמתין ואראה מה אתריתך, כלומר שניי מצפה וטקה שאחריותם ודאי יהיה טוב כי יוטיבו את מעשיהם ולמה לי לבעום עליהם, כי דור מהפכות חמתה, היינו שאינם עומדים תמיד על הרגל אחד רק פעם כך ופעם כך, וכי החוויה אפי' שאם יהיה עתה האמת עם המקטרן הלא בודאי יתהפכו לטוב, כי החוויה בידם ובפרט שטבעם להתחזק וכמו שנחפכו מטוביים ללא טובים, כן יתהפכו עתה מלא טובים לטוביים וכחניל, ولكن בניים חמתה לי, לא אשון המקטרן במם, היינו שלא אאטני לי כלל להמקטרן ולא אקבל את דבריו, רק אעורר עליהם מכם הרכמות רוחא' :

זהו הטשל הפטוק להחיק הנשמי ודי לו בוה לפי שפטותו וממילא לא נשאר אצלו כלום. — ובתו כן בכלל דבר ודבר אשר גדויל עולם מתחאים דברים נכהחים אפסים בפטלים מעניינים פשוטים, ולכן ציריך כל איש אשר חלק לו ה' בכינה לחקור היטוב להבין כוונת האומר ולא יספיק לעצמו בהמשל בלבד, וכמماמר החכם מכל אדם אם תකשנה בכיסף ככמתונות תחפשה אז תבין יראת ה'. — ולסה הדבר דומה, לשיכור אהורי ששתה הרבה, והנה רוזה יצאת להן לטיפל עם יהנות טווי מתייקות ריח שושנים אשר נצרך לו לבראות נופו, אך מחתמת המנוול, אבל אם עדין לא הבניין היזכר בידיו, שולח יד מהנייע לשכוורת איינו מבחין ובמקום שרצתה ליקח שוננה בירן, שכן החוחים הסוכבבים את השושנים וטעה חותם בידו ואו יצא שכורו בהפסdon, כי סררט את ידיו ונעם את חוטמו בעת שמניע את החותם לחוטמו להריה בחושבו שהוא שוננה, והוא מחמת שכורות איינו מתריש כלל, כי אם ישאל טוי נופלים ביאוש, וסוכרים שכבר גנבר המלחמה בין היצרים ותתאה גבר הוא היזכר וכביר גנבר בידו חז', ולכן מודה בידים את החרהורי תשובה ואינו שבבחשו שלא יוועל עוד חלילה, וזה שמנחט השית' ואומר לרשעים אין שלום רק עדין המלחמה במקומה עומדת וחיז' לא בגנער היז'ט לנמי, ואם יפתחו פתח רק כחו של מחת בתשובה, או יפתח להם השית'فتح כפתחו של אולם ויתקבלו בתשובה שלימה לפניו ית' אביך':

ישע' (ק' ט"ח פסוק ב"ז).

אין שלום אמר ה' לרשעים, — ופרש בוה רבינו זיל שהקב"ה מנהם בזה את הרשעים שלא יתיאשו ה' מן התשובה, ואומר להם כי עוד ביכולתם לשוב לפניו ית'ש, והענין הוא_DACZL כל אחד להכנייע את חבריו, ואם היז'ט והיז'ר כל אחד להכנייע את חבריו, כי כבר גנבר ביד היז'ט מהלחמת היינרים את היז'ט גנמי, או היז' לא הבניין היז'ר להיז'ט ומהלחמה מתנהנת עדין המנוול, אבל אם עדין לא יכולת ביד האדם לשוב בתשוכת, והנה הרשעים המרבים לחתוא ר'ל, או אף אם בא לפעמים הרהורי תשובה בלבכם כירוע דרישים מלאים הרות, אבל בוכרם שהרבו לפשוע ר'ל גנפרים ביאוש, וסוכרים שכבר גנבר המלחמה בין היצרים ותתאה גבר הוא היז'ר וכבר גנבר בידו חז', ולכן מודה בידים את החרהורי תשובה ואינו שבבחשו שלא יוועל עוד חלילה, וזה שמנחט השית' ואומר לרשעים אין שלום רק עדין המלחמה במקומה עומדת וחיז' לא בגנער היז'ט לנמי, ואם יפתחו פתח רק כחו של מחת בתשובה, או יפתח להם השית'فتح כפתחו של אולם ויתקבלו בתשובה שלימה לפניו ית' אביך':

תהלים (ק' ב"ז פסוק ג').

אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח, — פירש רבינו זיל דהכוונה בזה אם היז'ר קם עלי במלחמה, או אני בטוח כי אשתלם בעבודתי לפניו ית'ש, כי לו לא מלחמת היז'ר بما נחשב עבודתי, כי ה' בלי תלויות ושלימות כלל וכלל, והבן:

שם (ק' ט' פסוק ב"א).

אדם ביקר ולא יבין נמשל כבבמות נדמא, והודוק ידוע דכיפות הלשון נמשל ונם נדטו לטה ל', — ואמר כ"ק רבינו זיל דהנה כתיב (ומשל ב"ז ט') חות עליה ביר שיכור ומשל בפי כסילים, ויש להתבונן בזה להבין מה ענן זה לוה, אך הענן הוא דהנה מונאים אנחנו בתוה"ק הרבה דברים נסתורים עמודים ברומו של עולם אך מלובשים לבבשי הדוות, כמו שיר השירים שהוא קודש קדשים והנהו מלובש לבבוש ונונע פשוט, וכן הביר דעת היהודע ומפני מחתט ומפהש בכל כהו, עד שמנתלה לו ומווץ גנואה הנסתירות תחת הלבוש, אבל השוטה שאין לו יד ותלם במבנה, מפפיו לו בלוקח לעצמו רק הלבוש דהו

שם (ק' נ"א פסוק ט').

אלנידה פושעים דרכיך וחטאיהם אליך ישובו — אמר בוה רבינו זיל [עפ"י מה שפירש רבינו זיל את הפטוק והוא יפהה את ישראל מכל עונחין, מובא להלן], כי בעת שאלטוד הפשעים את דרכי התשובה, או החטאיהם יבכו אליך, כי יאמר הקב"ה ואשר הרעות והודה בוה לאלי זלט, כמו שטובא בנטרא (ברכות ל"ב): עיי"ש, והבן:

שם (ק' ע"ג פסוק ט').

אם אמרתني אספורה כמו הנה דור בגין בגדי, — ביאר רבינו זיל בוה דהנה ידוע אכן חפץ להשיות למשמעותו בגיןן של ישראל, כמו שאמרו זיל במדרש (חנומא וישראל ב') בשעה שאמר ישע' כי איש טמא שפתים אנכי ובתווך עם טמא שפתים אנכי יושב אל הקב"ה ישע' רצטמד אתה רשאי לומר איש טמא שפתים

שפטים אבל לישראל אתה אומר כי, ואיטה בזה'ק (ריעיט ח'ג פ'יו ע'א) דקודב'ה' חם על יקרה דבר נש אפי' בחיביא, ואף אטנס שטדרבר אמר ט'ט כין שהוא גנד רצונו ית', נקרא בבח'י בונד, והוא ביאור הכתוב אם אמרתי אספראה כתו הנה דור בני, היינו שאספרא האמת כמו שהוא מתנהג בדרך בנייך שלא ביהונן ח'ז', או בנדתי, הנני בבח'י בונד ח'ז' כי השית' חפץ רק לשטווע בשבע של ישראל וכחניל והבן:

שם (ק' ק"ג פסוק ג').

הסוויז' לכ' עונבי והרופא לכל תחלואכי, מוכא בנטרא (נדרים דף ט'א) אמר ר' אלכאנדי א'ר חייא בר אבא אין החולה עומד מהלו עד שטוחלין לו כל עונתו שנאמר וגנו, — ואמר בות רביבנו ה'ק, זצ'ל שיום הקוש יהכ'פ הוא טפוגל ומוחוד להחולים שיתרפהו בו, כי בוטן הסולח לכל עונבי אז הרופא לכל תחלואכי, אכ'ר:

שם (ק' ק"ט פסוק ד')

תורת אהבתך ישטנוני ואני תפלה, מרנלא בפומי' דוקני מון הקוש הרמן'ג זצ'ל זי'ע, מה שטעט מפה קדוש אבוי הו רביבנו וצ'ל זי'ע לפרש הפסוק הזה בעת אה'י לו רדיפות, ואמר רביבנו ויל כי בעבור שאנוי מתפלל עליהם לטובתם עוד המה משטיניס עלי, אך מה שטדרבים עלי סרה אין נגע לי כלל, אלא חלא צרי אני עוד לעטוד ולהתפלל עבור שובת ישראל, או יטען המקטרן על מי אתה מתפלל על האנשים אשר דוברים عليك סרה, וזה אמר דוד המעה תחת אהבתך אני אהב אותך ומתפלל עבורה יאטנוני, עוד המה רופאים אותו ומשטיניס עלי, ובאמת אין נגע בי זאת כלל, אלא — ואני תפלה — היינו כי אני צריך להתפלל עוד עברום, ובאייה פנים ואוכל ליגש להתפלל עבורה לטובתם וכחניל והבן:

שם (ק' קו'ה פסוק ט'ו).

קול רנה וירושעה באהלי צדייקים ימין ה' עשרה חיל, אמר רביבנו וצ'ל בות, דהנה נאמר בשם ה'ק, המפروس חרבוי ר' ברוך'ל טמבעביש זי'ע על מה דטובה בנט' (תענית כ'א), כל מה דעביד רחמנא לטב עביד, דהפרוש הוא לכל מה דעביד רחמנא לטב וזה דוקא הו עכיד, אבל אם אוננו לטב ח'ז' איינו עכיד דהקב'ה גנוה, וצדיק מבטל. — ואמר רביבנו ויל דוחו כוונת הכתוב נ'כ אם קול רנה וירושעה באהלי צדייקים, דהינו אם השית' עשה לטב, או יטן ד' עשרה חיל בגביכל באין מפערע דטנאי טה דעביד, ואם אין קול רנה

רנה וגנו רק להיפך ח'ז', או בכיכול אין יטין וגנו' כי הקב'ה גנוה וצדיק טבטל, והבן:

שם (פסוק ב'ד).

וזה היום עשה ה' נגילה ונשמה'ה בה, — אסר ד'בינו ויל פעט אחת בעת הסדר של פשת, שמי שאומר שהשיות אינו עשה היום נסים ונפלאות ממש כמו שעשה ביטוי קדם, הוא בכלל אינו טאטין ח'ז' אבל המטען באמת אוור זה היום עשה ה', היינו שעשו השית' נסים ונפלאות בוה הום כמו צעשה טשי קדם, ולכון מה ערד לחשוב ולדאוג רק נגילה ונשתחה בו בישועת ה', בכל רגע ורגע עכדה'ק:

שם (ק' ק"ל פסוק ח').

והוא ירצה את ישראל מכל עונותיו — פעם אחת קודם תקיעת שופר בר'ת אמר רביבנו וצ'ל כתיב והוא יerde את ישראל מבל עונותיו, ולכאורה עונותיהם היו לי' לוטר, אך העניין הוא רבעת ישראלי עוישם תשובה הקב'ה מתרחשת על אשר ברא את ח'ז'ה', ותולה עונות ישראל בו כביכול שהוא כביכול הנורם זהה, וכדרך שאמרו חול' (ברכות ל'ב ע'א) עי'ש, והוא הכוונה והוא יerde את ישראל מכל עונותיו כביכול, והבן היטב:

+++++

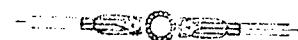
ב'ענלי (ק' ל'א פסוק י'ח).

טאג'מה כי טוב סחרה לא יכבה בלילה נורא, — ספר לי ידי'ן החסיד הטופלן ר' אליעזר חיים ריבכערט נ'ג, שumper בטעט הדוא שסיפרו לפני כי'ק רביבנו ויל, מה שטיפר הנאן הצעיר ר' שטנען פולר וצ'ל אבד'ק קראקא. מה שחי' פעם א' אצל אביו הנה'ק בעל חותם סופר וצ'ל, שדליך אצלו בלילה נר קמן שי' לו לדלק בחצ'י שעה והעטיק או בליטודו כל כך כל הלילה והנור'ה דליך, ובתקצ'ו טפשנתו כבר האיר הום ובאותו רגע בבה הנור'ה ליל'ו, וכוהה איתא בהקדמת יט של שלמה לב'ק שהראו לו מן השיטים בדור של מצוה, ועי' בוה בשח'ג להגיה'ק החיריא' ויל בערך המתרש'יל וצ'ל עי'ש', וכחסמע רביבנו ויל ואט, ענה תיכף ואמר ובו איזה חדשות הו' ואט, הלא בדור אסר שלמה המעה' טעתה כי טוב מהרה, — לא' יכבה בלילה נורא, ובכתה ידוע כי טוב ה' לי'ודו של הנה'ק החת'ס וצ'ל בעני הקב'ה ולכון לא נכבה נרו עכדה'ק והבן:

- ○○○ -

ה'כ יא י'צ'ר להם דבר המנגד לעובותם, ובלי בחירה אין וה שלימות העבודה לה, וכן אם כי הצדיקים מבנייעים את הרע אבל לא לנMRI, כדי שיוכלו שוב לעכור את ה' בסופו מרע ועשה טוב, ועל זה נאמר והחיתות רצוא ישב, כי זה הוא חיותו של הצדיק לעבד את הש"ת בבחיה' רצוא ושוב והבן:

וזאת אשר רמות לנו הגמרא הקדושה בסיפור הק' ההוא, רבבה ו/or יראה עבדו סעודות פורים בהדי הדדי, שהצדיק בבחיה' רכה שהוא טטרא דקדישא עונשתה הצעורת פורים שעיה האכילה ושת' שיש בה על הלבוש והגנו נם מכח' היכ'יר והט'א שהוא בבחיה' יורה (במו ווערא), כמו שנאמר ואכלת ושבעת האטרו לכט פן יפתח לבככם, ובנ'ם (ברכות ל'ב), היינו דארמי אינשי מל' בריס' זיין ביש', ופריש' זיל' מלוי הכרס הוא מטני חמאים הרעים, והצדיק דר' עבorthו באכילה ושת' כדי לבטל ולהכנייע הסט'א כנ'ל. — קפ' רכה ושהת' יר' ועירא, והיינו שהצדיק אבל בקדושה כל כך עד ששחת והכנייע לנMRI לא דין דאייה זעירא, הו האט'א שב התאות הנבראות בשם אכילה מהגנ'ל נתבללו לנMRI על זיז' און, למחר, היינו שאח'ך ראה שלא נשאר לו שום מנד בעבודתו, ועל זיז' זה לא יהיה עבדותה תמה ושלימה וכחנ'ל, בעי רהמי עלי' ואח'י, להשאיר לו קצת חיים ובチ שיכל להיות לנדר לו, והוא בבחירהו יתנבר עלי' בכל פעם כדי שהוא קצת חיים שלימה כנ'ל. — לשנה הבאה אמר שוב נתי ונעבד סעודת פורים עבorthו שלימה כנ'ל, והוא בעבודה קדושה כזאת ולבטל הסט'א לנMRI, ואם נראה בהדי הדדי, היינו בעבודה קדושה כזאת ולבטל הסט'א לנMRI, והוא צויאץ' לו עוד או שוב נח'י' אותו, אמר שלא בכל שעתה ושתה מתרחיש ניסא, שאחר הבוטול לנMRI יהא היובלות שוב ליתן בו חיות לפען לעבודה תמה, לנ'ן אין בו חפין לעשות עוד בטמא להכנייע אותו לנMRI, וזה יהיו באמת רק עתיר שא תא הקב'יה ושחת לשותה דעתם בא'א, אבל לע'ע מוכרים הצדיקים לעבד הש"ת עבודה תמה בסופו מרע ועשה טוב והבן:

בתפלת זכרונות ר'ה

כ' זוכר כל הנשכנות אתה הוא מעולם ואין שבחה לפניו כסא כבודך. — ציריכם להזכיר כיון שאין שבחה לפני ית', א'כ מהו לשון כל הנשכנות הלא אין זה במציאות כלל לפני ית', ואמר רבינו זיל על זה, דהנה אבל בשור ודם ע'ב' ישכר חמור גרים יש שכיר דואגרא דאגן דמשתדל באורייתא כו', ישכר דASHTELDOLI, באורייתא כפית לי' לחטור [היא הסט'א ר'יל] וגנות לי' מההוא גרטם המיעיות כו'. — אכן הצדיקים הנודלים כאשר אינם להכנייע להרע והט'א ר'יל, או ביכולתם להכנייע לנMRI, אבל אצלם אין זה עבודה תמה כי כאשר יכנע הרע לנMRI הכל ואין שבחה לפני, אעפ'ם אם רוצח שיערכו מלפניו מעשה התחתונים הבלתי

במדרש (בר' ס"פ ב'')

רבי עקיבא אומר ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה, — הנה ביום' כ' דחן השבועות האחרון של כ' ר'בינו זיל, כבר הי' השתנות נдол בבריאות גוףיו וישב או אצל השלחן בחולשת כת, ופתח או ר'בינו זיל ואמר ר'ע'ק שהוא כלל גדול בתורה, ולמה לא יכנו רזיל המצוות ששלוחים כנדר כל התורה יכולה כמו שבת וציצית וכדומה נ'כ בשם כלל נдол, ואמר ר'בינו זיל ודרבי עקיבא חידש בות, דהנה יש בעזה' ר' אהבת רעים אשר אהבתם היה בעסקם הבעלי עולם ומה נס ח'ז' בעברות ואהבתם בוערת בס' כ' בשיטותיהם והכלים שמוסרים נפשם זה بعد זה, אל יעלה על הדעת לומר שבזה מקרים אהבת לרעך ובאמת זאת איינו נחשב לאהבת רעים רק אם עוסקים בתורה ומצוות ואיש את רעה יעורו או נקרא אהבת רעים ומקרים בויה ואהבת לרעך כטוך זואת חידש ר' עקיבא על אהבת לרעך כטוך וזה כלל גדול — מתי נחשב כלל גדול אהבת רעים — בתורה — אם עוסקים יחד באהבה בתורה ומצוות:

* * * * *

גנ'רא (מנילה ו' ע'ב)

רב' זירא עבדו סעודת פורים בהדי הדדי איבטום קם רכה ושהת' ונעבד סעודת פורים בהדי הדדי אמר לי לא בכל שעתה ושתה מתרחיש ניסא, — ר'בינו זיל ביאר הגנ'ל הזאת על דרך רמו ועובדות ה' ומוסר חשלב, ואמר דסטרא דקדישא נקרא בבחיה' רכה כי גודול ורב' מאן דהוא וזה נקרא הסט'א ר'יל ר' זירא כי נס היא מחזיקה עצמה לרב אבל מאן דהוא רב' הוא זעיר וקסנה וזעירא היא לעומת הקדושה כמוכן. — והנה יודע הדענו של מצות שמתה פורים הוא באכילה ושת', כמו שmoboa בנ'ם (פסחים ס'ח): הכל מודים בפורים דבעינן גטי לכט מאי טמא ימי טטה וטהה כתיב כי', וממליאל יכול בכח המצווה הזה לאתקן ולבטל ולהכנייע לנMRI כל הסט'א ר'יל שיש בעגוני אכילה ושת' ובכל עניין שנקרו אכילה כטו אכלה ומחתה וכו' כידוע, ומובא בזוז'ק (ח' ארמ'יב ע'ב) ישכר חמור גרים יש שכיר דואגרא דאגן דמשתדל באורייתא כו', ישכר דASHTELDOLI באורייתא כפית לי' לחטור [היא הסט'א ר'יל] וגנות לי' מההוא גרטם המיעיות כו'. — אכן הצדיקים הנודלים כאשר אינם להכנייע להרע והט'א ר'יל, או ביכולתם להכנייע לנMRI, אבל אצלם אין זה עבודה תמה כי כאשר יכנע הרע לנMRI א'כ

ורבה ירות, בלי אומדות, בהלכות ובאנגדות, בכפתורים ופרחים טשודות, באחד מכתבי הורות. — אכן לי נודע הדבר טפי ידין החדר היישש הר' שלמה בעאטום נ"י שחי סופר בביתו וקמי כ"ק טון הק' זצלהה", ועינוי דוא ולא זר, שכחית ابو ר' צבי הורש זל והו טונחים תלי הילם כתבי ידי קודש של איי רבינו הוקן זיע בחידושים וחוזן דאוריתא. אך פעם בעת אשר צוה רבינו זל להביאו לפניו כל הכתביו ידי קדרשו בז' מגרעת ושרוף את לאחד, ואו כאיש גדור לו לר宾ו זל שנם אצל ابو החסיד ר' הורש הנ"ל טיגרים נם מכחבי ידי קדרשו כהנ"ל, צוה עליו בטפניע להביאו נם אותו לפניו ושרופם נ"כ, ולא הוועיל שם אסתלאות ובקשות בו

נ"מ שגנית מיידי החסיד ר' שמואל אברהם ויונטער נ"י מוארשא, שיטר לו ابوו הרה"ח התקובל ר' ישראלי זל ספר כתים בעיר קליש, שבעם בהיותו בילין באלו הקודש רבינו זל או בעינוי ראה פעם בימי החול אחר אשר נמר רבינו זל תפלת שט"ע בלחש הלק לחדר קדרשו ולכך שטונים נירות (בונין) כתובים בכתביו קדרשו בחודשי אורייתא ושרף אותם לעיני כל, ולאחד נמר כל התפללה, אמר רבינו זל שעשה אותה בעבר כי הכתבים האלה ר' מכבלים

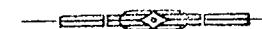
אותו בשעת התפללה:

אמנם קבלנו נאנה כי רבינו זל קודם הסתלקותו התחרת על זה, ואמר בפה קדרשו שלא טוב עשה בוה שלא השאיר הברכה הואה כי לבנייו היו הדברים האלו לஹול נדו לאזאת ראה ראיינו כי מן השיטים נסתכט הורבר שעוד מזאנו ראיינו איה דפים מבתני"ק של רבינו זל שהוא באמת כתפה טן דיום הנדו של נnalה ונמתר שחי' בקרוב איש אלקים קדרוש ההוא [והכחתי"ק ההוא טפניהם וננחים באוצר בית כ"ק אבא מאירי הנקה"ק אדרמו"ר שליט'א והוא הרשה לי לדром זאת במחברת הק' הוה] וגם מצאיו בין הרכבי בתביס של חסדים ישיים -- ומזרום אנחנו לך ר' אלקינו ואליך אבותינו על רטפה ההוא שהורדת האזלلت לנו ברכה מברכתו וקמי רבינו הק' זי'ע. ירווע מסה"ק שאין לך מפה יורחת טומעה שאין הארץ עולה לנוו טפיים. (ומקורות טגט' (תענית כ"ה ע"ב) ומדרש נבריר פ"ג) ושם הגירא בשינוי עי'ש. אמנם עי'ש במתנות כהונה שנרט' כאשר לרבינו ואכם' ודור'ק). אין בצלפייאנו נצפה ונקרה אל הר', כי היורדים פרק בחכמת האמת ומכני טרען זי'ע. דברים העומדים ברומו של עולם בחכמת האמת בנום, אשר רק לירוד'ן תבוחיו ואותיותיו ספורים ומינימום, ולהם הרכבים ראים, אמרתו להציגם, לפני אנשים חכמים ונבונים ודורעים, ומאת הר' הירחה ואתה לנו לנו לנו, להעתיקו מכתב יושן ומישנה, להזכירו על מזבח הדפוס בשמחה וברינה, ולמען ידרשו היורדים ויבינו המבינים, אורוד'ן לנאמנים, כי ירווע ומפורסם להריפים ושנוניים, חסדים ישרים והנוגים, שהסתופפו בצלו צל הקדרש של רבינו הוקן זל זי'ע ולזאת לא מנעו מלהעתיק אותן מטש מה שמצוינו כתובים בידיו הקדושים בנלאה ובנטר רבינו זל מחת חיבוכותה וקדושותה ומלחרפם, נם את הדפים הנמצאים

הבלתי הגונים בבחוי' שכח, או עברים ונעו באין כלו הם שכווות, מהוי זוכר, — לשכוו ולעבור מלפני להוות Cain ואפס וכשוותם עיקרא, כל הנשבחות, היינו המעשימים שלטובות ישראל צרייכם להיות בבחוי' נשבות, ואף שאין שכחה לפני כסא כבידך, וזה ממדת הקב"ה שלא במדתبشر ודם, והבן כי עטוק הוא:

פעם אהת ר' רבינו זל בווארשא, ואו ה' אחד טחסידי הגאון הקדוש הר' ישעיה'לי זוקל טפראנא זי'ע עשה ברית מילה, ופקד עליו רבו הקדוש ר' ישעיה'לי זצ"ל שכבר את רבינו זל בסנדקאות, וגם הוא הקדוש ר' ישעיה'לי זצ"ל ה' שם או על הברית, וכבוד חזקיהם הקדושים זצ"ל נאספו טמה אנשים רבים, וה' רבינו זל מכבד את הרה"ק ר' ישעיה'לי זצ"ל שיאמר תול'ה, והשיב שאינו מן הכבד בעת שרביבנו זצ"ל יושב על השלון שיאמר הוא תורה, ואו ענה לו רבינו זל, הנה חיל אמרו במקומ שיש חילול השם אין חולקין כבוד לר' והינו כי הילול הוא לשון חיל ואoir פנו, [וכמו חולקים חולקים כפי נירמת היריף והרא"ש זל בנט' ברכות ס'], והוא הפירוש במקום שיש חיל פניו להשתראת השכינה על ר' דברי תורה, על דרך שאמטו חיל (ברכות ח'), שאין לו להקב"ה בעולם אלא ר' אמות של הלכה בלבד, או אין חולקין כבוד לר' ואו התחיל הקדוש ר' ישעיה'לי זצ"ל לאמר תורה, ואחיך אמר רבינו זל תורה כדרכו בקדושים:

והנה בעת ויכני השית' עוד בחטורה נונה שערית הפליטה, אשר השair ה' לנו ברכה איזה דפים מכתבי' של כ"ק אאי' רבינו הנרול והק' זי'ע, דברים העומדים ברומו של עולם בחכמת האמת בנום, אשר רק לירוד'ן תבוחיו ואותיותיו ספורים ומינימום, ולהם הרכבים ראים, אמרתו להציגם, לפני אנשים חכמים ונבונים ודורעים, ומאת הר' הירחה ואתה לנו לנו לנו, להעתיקו מכתב יושן ומישנה, להזכירו על מזבח הדפוס בשמחה וברינה, ולמען ידרשו היורדים ויבינו המבינים, אורוד'ן לנאמנים, כי ירווע ומפורסם להריפים ושנוניים, חסדים ישרים והנוגים, שהסתופפו בצלו צל הקדרש של רבינו הוקן זל זי'ע

ואות הוא הפירוש וירא ישראל הוא פרצוף הבהיר אשר יינק מהבל טבר דא"ק, את בני יוטף הם ז' תחתונתו עם האחוריים הנ"ל שהם בני יוסף דהינו אבא ואמא שלהם בסוד יוסף הנ"ל, ויאמר מי אלה שעדיין לא נתנו בשלמות, יאמר יוסף הוא אבא ואמא הכניל דהינו עליית [נמקת מ"ה] אל אביו הוא פרצוף הבור הנ"ל, בנים אשר נתן לי אלקים בזאת וזה גיטריי ייב דהינו ז' בזות היוצאי מן עשר צפנוי רגלי א"ק וב' הבלתי מפי הטעור ומפי חיסוד הנ"ל, ראנדר קחן נא אלי ואברכם הפרש שירו תורה ובעובודה להעלות כל הבירורים הקדושים:

ואות מתרש בשני אופנים, דהנה ידוע שהו"ז מלביםם את הנה"י דאריך, והיקום הוא ע"י התבלשות הנה"י ארך בחרית אריך, ועטם נמצאו נ"כ אורות וכלים דז"ן, ונתנו שם בסוד עיבור בבטן אמא כדי שאחיכ' ילבשו את נה"י ארך, ואות הוא הפרש קחן נא אלי דהינו שיעלו למללה בסוד היוגן אריך בחרך אבא ואמא ועל ידו ואת יתוקנו וילבשו אחיכ' את הנה"י דאריך, ואות הוא הפרש ואברכם בסוד ברוכם כי הנה"י הם ברכים ומשם יקבלו ברכה בכלים, וע"י זה יעלו העולשות עד הטבור דא"ק כי הוא מקום האמתי, וזה שמתהיות עד הטבור וואגדה כי כאשר יעלו עד כאן יהי דבוק בעולם העקדות בכלים, וע"י זה יעלו העולשות עד הטבור דא"ק כי הוא מקום האמתי, וזה שמתהיות עד הטבור וואגדה כי בירורי הקדושה בין באורות ובין הפרש האספר וואגדה כי כשר יעלו עד כאן יהי דבוק בעולם העקדות גדרלה עד אין קץ:

ואות אשר יקרא אתכם באחרית הימים, כי טיש בסוד בקש יעקב לנלה את הקא, וידוע שהחת"ת הוא נחלק למעלה מן הטבור ולמטה מן הטבור, נמצא הוא כולל עולם העקדות אשר למULAה מן הטבור וועלם נקדומים וברורים אשר למULAה טן הטבור, لكن הוא האומר האספר וואגדה מלשון ואגדות לאנו ואתם ביחד, ידוע שהא"ק הטישך הארות מן הטבור ומן היסוד ומן עשר צפוני רגלים לעולם נקדומים, בסוד נקודת חולם הוא הבל היוצא טן הטבור דא"ק ונקודת שורק טן היסוד, ונקודת חולם הוא לבתר ונקודת שורק הוא י"ז היוד לאבא והו' לאיטה, והו"ז צפוני א"ק הם לו' תחתונות אשר נפלן, וטה עלים בחשכון עשר בסוד היכל ז' כולל נ"ר, ובפרט עם אחורי אבא ואיטה שהי' בהם ביטול ועם הנה"י שבכתר אשר הי' בהם פנים:

והמה טרומות ליב' שבtems עם אכחים, יעקב הוא הבל היוצא טן הטבור, יוסף הוא הבל הוזא מן היסוד והוא נחלק לשנים בסוד נקודת שורק הניל יוד לאבא ז' לאיטה, ואת הוא כנדיד יעקב כתר אשר יש לו הבל מהטבור בנימין כנדיד איטה, נמצא כי יעקב הוא כנדיד יעקב כתר אשר יש לו הבל מיסוד דא"ק, יוסף הוא כנדיד אבא אשר יש לו הבל מיסוד דא"ק ז' של שורק, ובנימין כנדיד איטה אשר יש לה הבל מיסוד דא"ק ז' של שורק וכו', והעשרות השבטים הם בסוד עשר צפוני רגלי א"ק והם ז' תחתונות ואחורי אבא ואמא ונה"י שבכתר:

וצריך לחת טעם טפי מה צרך התרגומים לקראם בו קראים, — אך זאת ניחא להוות בסוד תרגומים:

וניחא לחת טעם טפי מה צרך התרגומים לקראם בו קראים, — אך זאת ניחא

ה놈צים חקרים או מלחריהם או אויז' תיבות בתוכם כי יסתכל המבחן זיבין העין, ושולים בו הקניין, מטבחיות ומיניות האמתה הבניין, ובתוא יצאנו ידי שניהם, כי ט' שוכחה להבן דבריו הקדושים הלא ימצא לנפשו נתן ושגה דבריו בזמא ובצחח, ומוי שלא הניע לאות המעלת יהוה ז' וזה בביוחה גאנלה, כתני קודש מאת רבינו איש המעלת, רב הפעלה, ובוכחו יכח לרבי חרוה ונдолה:

בס"ר זאת מה שמצוינו בין כתבי ידי קודש רבינו הקדוש זיל ויען.

פרשת ויהי

בפסוק וירא ישראל את בני יוסף וכו', דהנה ידוע סכתבי האריז'ל דעתך תכלית עליות העולם מה שאנו מצפים, יהי' ביטוי טיש עד הטבור דא"ק, והנה ידוע כי הטבור הוא תית ותית הוא בחינת יעקב, וזאת היא הפרש ויקרא יעקב הוא תית דא"ק אל בניו הם העולמות, האספפו הפשיש שיראו לו רוח א"ע בתורה ובעובודה להעלות כל בירורי הקדושה בין באורות ובין הפרש האספר וואגדה כי כשר יעלו עד כאן יהי דבוק בעולם העקדות בכלים, וע"י זה יעלו העולשות עד הטבור דא"ק כי הוא מקום האמתי, וזה שמתהיות עד הטבור וואגדה מפה ע'ק בסוד הדבור והגדרה ויקבלו שם הארץ גדרלה עד אין קץ:

ואות אשר יקרא אתכם באחרית הימים, כי טיש בסוד בקש יעקב לנלה את הקא, וידוע שהחת"ת הוא נחלק למULAה מן הטבור ולמטה מן הטבור, נמצא הוא כולל עולם העקדות אשר למULAה מן הטבור וועלם נקדומים וברורים אשר למULAה טן הטבור, لكن הוא האומר האספר וואגדה מלשון ואגדות לאנו ואתם ביחד, ידוע שהא"ק הטישך הארות מן הטבור ומן היסוד ומן עשר צפוני רגלים לעולם נקדומים, בסוד נקודת חולם הוא הבל היוצא טן הטבור דא"ק ונקודת שורק טן היסוד, ונקודת חולם הוא לבתר ונקודת שורק הוא י"ז היוד לאבא והו' לאיטה, והו"ז צפוני א"ק הם לו' תחתונות אשר נפלן, וטה עלים בחשכון עשר בסוד היכל ז' כולל נ"ר, ובפרט עם אחורי אבא ואיטה שהי' בהם ביטול ועם הנה"י שבכתר אשר הי' בהם פנים:

יוסף הוא הבל הוזא מן היסוד והוא נחלק לשנים בסוד נקודת שורק הניל יוד לאבא ז' לאיטה, ואת הוא כנדיד יעקב כנדיד יעקב כתר אשר יש לו הבל מהטבור בנימין כנדיד איטה, נמצא כי יעקב הוא כנדיד יעקב כתר אשר יש לו הבל מיסוד דא"ק, יוסף הוא כנדיד אבא אשר יש לו הבל מיסוד דא"ק ז' של שורק, ובנימין כנדיד איטה אשר יש לה הבל מיסוד דא"ק ז' של שורק וכו', והעשרות השבטים הם בסוד עשר צפוני רגלי א"ק והם ז' תחתונות ואחורי אבא ואמא ונה"י שבכתר:

בנין הווא בינה עמם;

זה שתהא אתי שפיר הפנייש ויברך את יוסף ויאמר האלקים אשר
הזהלכו אגוזי לפניו אברהם ויצחק האלקים הרועה אוזי גו/
זהלכ' המזאך הגואל אומי מכל רע יברך את הנערם, כניל כי יעקב הוא
על תחת איק לטعلاה מן הטבור ולטעה מן הטבור, נטה עולם העקדות
לטעה מן הטבור איק מלבייש חמד נבורה תפארת איק הלא הטה אברהם
יעקב, וזה אמר האלקום הוא עולם העקדות אשר הוא אלהות
באלקים, וזה שם התחיל הבלתי להתגלות עי' צמץם שהוא אלקים נס
באלקים, וזה שם התחל הבלתי להתגלות עי' צמץם שהוא אלקים נס
שלו הוא פה איק אשר ההזהלכו אבותוי לפניו אברהם ויצחק,
שהלביש את ח'ג איק הוא אברהם ויצחק, וזה הרועה אומי כי הוא
בגאי ניכ לטعلاה מן הטבור, אבל מן האצילות ולטעה התחל להתגלות
בגאי נבראים, כי נשמת אדם הראשון כוללת מן יחידה דאצלות עד נפש
רוצח, ועיקר בריאות עולם הי' בשבייל אדם התחתון שיקבל עליו עול מלכות
על אור אין סוף בפ' ק"ש זיויזא טלכוו בכח אל הפועל בניין
דיאחו רחום וחפיד ודינן, ומן אור אין סוף בעצמו לא יכול
לכבל אדם התחתון, لكن החוצר אאס' להאצל מציאות ספרות אלהות מניה
כדי כתורן קמצא לדבושי' מיניה ובוי', ועל ידם מנהיג אאס' את כל העולמות
אתם התחתון ועוד בכלל, נמצא כאשר התחל להתגלות עולם האצילות
ההעלו המספרות הקדשות לעשוות שליחותן של אואס' ולהנהיין את הנבראים

לְבָנָן קאפר המלאך הנורא ג' הוא פרצוף הכתיר שהוא המתהיל' לעשות שליחות ובדרוא נבראים ממס' לעובדות הש"י, וידוע שיעקב הוא רומו לפרשוף הכתיר אַבְנָקָדִים שיוונק מן הכל טבור אֵיך' שהוא יעקב, והוא הגואל אוותי מכל רע, ג' הוא הפטהיל לתקן את כל עולם האצילות ולנואל אותם טן רע, והוא יברך לאָג' וגערדים חס' ז' תטאין זו"ג, ונם ילבישו את ברכיהם של אריך, או הפירוש עלי' ברכיהם דאייך כנ"ל בכוד יבזק ברכיהם, ויקרא בהםשמי ושם אבותיהם אַבְרָהָם ווַיַּצְחָק, דהינו כשיתקשר בעולם עקדות אשר מלכיש חסר ונכורה ד' אייך הוא אברהם וויאחיק, ונם וית דאייך למעליה טן הטעורה, ויקבל משם הארץ שליטות :

וזה שתהא יבודר ענין מכירת יוסף, כי יוסף הוא רומו על הכל היוצא מפני יסוד א'ק אשר ינקו משם או"א, נמצא כאשר נשברו ז' תחתונות הם שניות עשר שבטים שייצאו טן צפוני א'ק, גרמו נפילת אחורי אבא ואטמא אשר אלה מהו כי לא נפלו לעולם אחר אך יירדו מנדולתן באוטו עולם בעצמו, **ואז** דוא הפירוש יסיד יטרני י"ה ולמאות לא נחונני, כי י"ה הם או"א והם לא

ניחא בסיעיטה דשמייא בידוע שהנפילה אחוריו או"א וישס"ת גמר בשעה
שבירת כל ז' החרונות לבן עלייתן לא יכול להיות עד שיעלו כל זו החרונות
לבון נחלהן לו:

ויש עוד לאלקו מילין, דהנה שנים מקרא הוא כננד ז' תחthonות שנפלו נ' הפניים لكن צרייך להיות דיוקא מקרא שהוא הפנים, וצריך להיות עניות מקרא כי כאן צרייך שניheiten א' שיעולו אל אצילות כי הם נפלו מאנזילות אל עולם ההדריה, ואח"כ צרייך להעלות א' אותו למקומם מה שהוא לאחר התיקון לנו צ"ל שנים מקרא, אבל התרגומים הוא ד' אחרויות דאו"א וישטוט' ונו' אחוריים דהנ"י שבכתב, ואחרויות הוא הרוגם והם ג"כ ז', וכיון שהם לא נפלו מטעמן לעולם אלא בעולם האצילות עצמו, נמצוא שהם איןן צריבין כי אם עלי' אתה לפקומם, لكن א"צ כי אם אחד תרגום, שכן כיוון שהוא המקיים את זאת והוא מתקן את כל הבהירונות שנפנמו ונפלו ונשברו ומעלה אותם למוקם וטחיה אותן בסוד קריית התורה בנקודות ואוותיות, דהיינו שמכנים אורות הם הנקודות בתמן הכללים הם האותיות ומחיה אותן עיי' הדר פ"ח המדרש הם החטאים;

זוֹאת הוּא נִבְכָּה הַפִּירּוֹשׁ קָחָם נָא אַלְיָ וְאַבְרָכָם, כִּי נִיא רֵת נְקוּדֹת אָתוֹת
וְקַחְמָה הוּא אֲתוֹת קְטַמְתָּה הַזָּה אַהֲרֹן מֶלֶךְ חַ, לְכָן כַּיּוֹן שָׁהָא גָּרוּם לְזַאת
וְאֵלֶּה הוּא מָאָרוֹב וְתוֹמֵן בָּנוֹ אַמְּדָרְבָּה אֶת יְעִזְמָה בְּשִׂילָם בְּגַבּוֹן.

דזאת הוא הפרסום בו רץ למצוות, כי צרכין אנחנו לתיקן את אלו הבירורים שיצא מן צפנוי א'ך, לכון צריך לרווח לדבר מצואה לתיקן בחינות רגולט; ור'ת ר'ע' הטה אפרוני רגולט;

וזאת הוא הפירוש בכל צורותם לו צ"ר, ר"ת צפוני רגילים, כי מחתה שיעין
בלי תיקון דיין טעם בא כל צר, לנכן צריך להתפלל תפלה בגיןו
להעלוות אלו עשרה בחינות שיצאו מן צפניהם הם ו' תתайн אל או"א שניקנו מ-
היסוד א"ק נקרא ברית, וזאת הוא ר"ת צבורי ברית צפוני רגילים, ואח"ג
כאשר יתוקן הכל ויעלו כל העולמות עד המבור א"ק ויקום והיות כן רטוי ג-
אותיות טבור, ונס ר"ת טבור ברית ורגילים :

וזאת כל אלה שבטי ישראל שנים עשר, הם אלו שנים עשר בחינות הנ"ל עשר צפוני רגילים ובע' בחינות אשר טרומיות בnickod שורק או עם הכל התבור, וזאת אשר דבר להם אגיזם הוא יעקב תפארת דאי'ק איש אשכ' כברכתו ברך אותם; שיגוקנו כל הבחינות ויעלו כל העולמות פניהם' וחיצונות עד התבור דאי'ק מקום סיום עולם העוקדים הוא דבר זה אדם קרטן, ייקבלו שם האורה נדולה, וזאת הוא הפירוש וזאת אשר דבר להם אביהם זיברך אותם נ'כ שילבשו את ברכיהם דאי'ק כניל כל אחד ואחד במקומו בכור איש אשר כברכתו ברך אותם:

ובו שפען בן יהוחאי וחביריו השניו כל כך, אבל אעפ"כ בינו שבעת הוצאה זו"ן היו עד שם שם נקראים שת ימי המעשה וחלבשו את אבא ואשתא, וכן עירין המכבי הוזהר הלבשו את דבריהם שלא בין כלל כי אם מי שיזכה לרוח הקודש ע"י מעשיו הטובים שהוא יראת הארץ קדמתו, עד שבא האר"י וקדוש וחויריו שהם נטשין מזוויג יעקב ולאה אחר החוץ שם בעצמן אחורי אבא ואשתא, כמו הוא נלה מבואר לכל, לכל אחד כפי השגתו בכיעיטה דשמיא ואמר שבימיו הותר לנלוות זאת הוכחמה:

השתה יבואר היטב שבicular נקרה פנים, מבני שבאר שפה נפלו נה"י שבכתר לא רום שום ענן בכל הארץ, וכן אינו כי אם פנים, אבל בא"א רצית באשר נפלו אלו המהוון שנקרו אחוריות הניל, נרמו גם בא"א השכמת הנשאים הפיכת אחר באחרו לבן נקרה ביטול בא"א, משאכ' בורן יעקב אבינה, וגם בן הפיקת אב"א אחר נקרה טבויות יוסף לטזרים:

זהב�ו יתגרין קושא אחת בעוה", דהנה אמרת קשה הניל מפני מה הם נהנניין ע"א סטני הקשות אישר בננדם נצענו י"א אמורים שבפרשת כי הוציא, הלא ד' אחים דאו"א יושפת לא נפלו לעולם הבריאת, ויתורע דהנה נס הננות לא נפלו וגם ביטול לא הי' בהם, ואעפ"כ ירדו האורות גאנן בעלות האשלות כדי להאר על הכלים בבחינות חנין על האותיות, וזאת אשר נצדר בעולות האצלות, אבל ירדו עוד רעה ניצוצין מהאורות עם הכלים לעולות הבריאת, ולא בסיבת עצמן כי אם כדי ליתן מיט חיות לכלים שיבלו לחיות בעת התקון, לבן בינו שד' אחים דאבא ואמא יושפות וננה"י שיבלו שיבלו שיבלו בעת התקון, לבן בינו שד' אחים דאבא ואמא יושפות וננה"י שיבלו אשר נפלו עטחן למוקם זוזן הלבישון את אורות זוזן כירוע מכתבי חיין זיל, לבן כאשר רפ"ח ניצוצין ירדו עם הכלים נ"כ ירדו עטחן חלקיים שאחוריים הניל, ולא לסיבת עצמן כי אם לזרוך הכלים דו"ן להחות אוטם בכת הרקון, אבל עירון נשארין לטעללה בעולות האצלות כמו האורות דו"ן, אם מה שירד לא ירד בשוביל עטחו כי אם להחות הכלים לבן השניות הסברות שאחריות, כי אחים הניל נשארו בעולות האצלות, וגם הם י"א סטני השגגה, לבן נגענו עשרה הרוני מלוכה בוגר אלן עשר בבחינות צפראים הניל:

זאת הוא המא עין הדעת, כי ע"ז הוא ר"ת עמר צפראים הניל, ומכל עז הגן גכל תאבל ואת מה שנברר כבר אזבל מתוך הפסולת, אבל מות פ"א נברר עירין אינו רשאי, וזהו עין הדעת בינו ש' בחינות טהילין טהילין טהילת ובמה ה"י טוב ורע, אבל בגין גרכמו תיקנו תיקן, כי טוב מז' הוא אותן טבורה עין, הפירוש שלעתיד יתוקן הכל וועל כל העולמות עד זכרו א"ק, וידוע שהנקודות יצאו מין עיני א"ק לבן הוא עין מבור ובעת היות ה"י הכל טוב, ונרמו בגין שלמלא אדם הראשון לא חטא או עז אב"א אשר נפלו למקום עי"ב יש להם יכולת לעלות עד שם, ובין שעלו עד אב"א ואמא לבן יש יכולת להציג הוכחה ובינה ברזין דאוריתא ממש, לבן

מטו אך שי"י בהם ביטול וזהו יסוריין ה"ג, וזהו טכירת יוסף כי נשא בו הוה העולם אך שירד ממקום גודלו באותו עולם בעצמו, וכן בינו שאחורי אב"א נפלו מתו ו' תחתנות אשר הם רוטמיים לעשר בחינות אשר יצא מפזרוני רגלי א"ק בסוד היכל ז' כולל נ"ר, וכן הם נגענו אח"ב בימי שרת הרוני ואל תחתה על החפץ איך נענו עשרה הרוני מלוכה, הלא למללה לא נטבר כי אם ז' מלכון, יתרו על כן עשרה סוד אחד عشر סטני קטרות שהם כנדי ר' אחים דאו"א יושפות ו' תחתנות, אם אטנס שלא נשברו כי אם ר' תחתנות, אך בינו שכבר נתחברו ו' תחתנות עם ד' אחים אווי כבר נקרו בשם זוזן, וגם שה' מלכים נחלקו לו"ד בסוד היכל ז' כולל נ"ר, וגם בסוד אלה שנתקנה לטעללה, ולטטה בעולם החוטמי לא נתקנה בימי אדרס הראשון עד יעקב אבינה, וגם בן הפיקת אב"א אחר נקרה טבויות יוסף לטזרים:

כי מקרים הם ינקו מן אחים:

והשתא יבואר שפיר ואתם חשבם עלי רעה אלקים חשבה לטובה, כי אם אמנים שאחר אבא ואמא נפלו אבל נשרו בעולם האצלות, ואורבאה ע"י את טකבלן אה"ב זוזן המוחין שליהם מלכים באחים הניל, כי איןם יכולם לקבל לנודל אריה בל' לבוש, וזהו הפרוש למן עשה כיום ההוא דהינו בכל יום ויום להפטין טוחין הדשים בכל יום ויום להחיות עם רב דהיינו זוזן וככל העולמות התולים בהם:

ולבן נתחבר סבר הוזהר בלשון תרגום, כי ע"ז קיום התורה בפשט מתקין וחתנות שם שית ימי המעשה, אבל הסוד שתליה בהשנת הטוחן או מתקין אהורי אבא ואמא נפלו ואישביות, ואחריהם הוא תרגום, לבן סוד ד' ליראיו ובריתו להודיעם, כי כאשר מעלת אהורי אבא ואמא עד אבא ואמא שינקו ט' היסוד א"ק נקרה ברות, לבן ובריתו להודיעם, אבל בינו שנפייה אהורי אבא ואמא וישראל וישראל היה ע"ז שבירת ו' תחתנות, לבן צרייך להעלות מקדש ו' תחתנות ע"ז מעשה בסוד יראת הנא קדמת להבטהו, אווי אח"ב גורם עלית אהורי א"ק וישראל וישראל ע"ז ואת טשין הסבוי, וזהו סוד ד' ליראיו:

והשתאathy שפיר שחכמי זוהר הקפידו כי' על הוצאה, כיון שבעת הוצאה היא זוויג יעקב ולאה, וידוע שיעקב ולאה הוא אחים דאבא ואמא, וכן הלויד בעת הוצאה הוא מיטג ניל להשנה בין שהוא ובינה לבן וכמה הדברין:

לבן נתגלה הוכחה הוצאה ע"ז רבינו שמיעון בן יהוחאי וחביריו שהם נטמעו טויזון ישראל ורחל, כאשר עלו לאב"א ואמא בתפלת מוסף שבת כירוע ספר גלגולים, ועליתן הוא ע"ז שהם טעלין תמיד את האחים הניל לאב"א ואב"א אשר נפלו למקום עי"ב יש להם יכולת לעלות עד שם, ובין שעלו עד אב"א ואמא לבן יש יכולת להציג הוכחה ובינה ברזין דאוריתא ממש, לבן

ען הווא בא מן השבירה בשירדו מפקום קדושתג, והטעות בא מן האחוריים דחכמתו ובינה שנפלו, בסוד טשב חכמים אחור ר'ל, لكن כאשר הווא אומרים דבר בלתי שתתקבל הי' אומר לא ירד בני עטכם, דהינו שהבינה לא נשברה שרומו על בני טן' ו'הוא לא יט'עה, וכאשר היו אומרים אלו דבר מתkowski, שכן הי' אומר עצות איך להעלות הבדיקות הקדשות שנפלו אל פקום קדושתג, لكن הי' אומר כפתור ופרת, כי 'פר'ח הווא אותו רפה ניזונין אשר ירדו להעלות את הכלים, ונס כפתור הווא אותו כתר ו'יפ' הווא אותו פנס. **ופ'ז הווא ני' אלקיים**, בסוד י'ג' תיקוני דיקוגא אשר יזאנין פאריך. ועל ידי זאת עולין כל הבדיקות הקדשות שנפלו אל מקומן, כמו כן מי שטפלל בפללו וטבר האמת הווא מחויר את הנובלת חכמה ובינה למפקומם להוות פנים בגנים, אם אמנים שבפלול יש מקודם כפה הווא אמינה שהם בטעות דוגמת נפלית, [חצ' לוי פ'] אבל אחיך עליון עי' ואת דוגמת רפה ניזונין שירדו ועי' ואת עולין הכלים עטם, שכן הווא רפה אותו חריף כתו שאמר תנא אחד שח'יו אם נשתחבה תורה הווא מהדרנא בפלולי דיל':

ובזה יבואר זאת מה שאמר רבי טרפון אקפה, כי ידוע בין מהנהר קבלו מאורות און חוטם פה א'יק לבן לא נשבר, ידוע שהמת נ' שמות ס'ג' א' באון ב' חוטם נ', פה, ונ' שמות ס'ג' הם בנימטריא, פקה עם הכלול בסוד פקה ענייה, כי האורות שיצא מון עני א'ק היו פקחין בסוד איזוזו חכם הרואה את הנולד, لكن שאבו מאורות און חוטם פה א'ק כדי שיתקימו ולא ישברו, ואלו שלו נבלו נשברו כדי שייה' בחירה, וכן אמר רבי טרפון כאשר ראה שהלכת סקפתה שיצטמה מוה הטעות בהלכה מעשה שלא כהונן, שות מעשה שלא כהונן הוא בחינת שבירה ו' תחתנות והטעות הווא בחינת אחוריות נ'ג', וכן צקק כרכוכיא אקפה את בני, דהינו שינרמו ח'ו שבירה בו' תחתנות אשר הם הבנים, וכן הוא נתן עצה אקפה שיקח מהאורות און חוטם פה א'ק נ' שמות פג' שליהם אשר הווא בנימטריא אקפה, ונס אקפה הווא ר'ת און חוטם פה א'ק ועי' זאת יתקיימו:

זה העניין נאה לרבי טרפון, כי אותו טרפון יש בהש פטר בסוד פטר רחם הם רפה ניזונין, ונשאר א' עס ו'ן של טרפון בנימטריא זו ועם הכלול של סלה טרפון הווא און, להורות שהוא מטהשן מן הארץ און א'ק לניר וניר מאירין לו' תחתנות ועי' זאת יתקיימו:

יבואר הפסוק קוה קייתי ד' זומ' עלי', דהינו בשנהר נתנו תיקף בסוד קווין דהינו קוה קויטי [ממקט' ה'] מהבל שבור ויס'ט ר' וויט, וזה היא עי' שקבלו מאורות און א'ק והוא ישמע שועט:

ונחזר לעניינו מהכל טרומו בפסוק הנ'ג' המלאך הגואל אוטי, דהינו כהנ'ג' שהעולם הקדושים יעלו לעתיד עד הטבור א'ק ויקבלו שפע וברכה טועלם העקדדים אשר יצאו מהבל פה א'ק, וזאת גרטו בראש תיבות 'לרוב' בקרב הארץ 'ה'ב', וודוע דשם נתנו ד' אלףין ב' בעז'ר יי' יב' גז'ור יי' יד' בפוד אורות

הטבור דא'ק, ונם הפירוש כי נס עתה יש עלויות רבות בזמנים שונים נס ערך חוטן, אבל איןנו כי אם בפנימיות העולמות ולא בחיצונית דאל'כ בעניט היינו רואים, אבל לעתיד לכוא יعلו כל העולמות הקדושים בפנימיות וחיצונית עד המבור דא'ק ואו יקיים כי עין בעין יראו 'ב'ילז'ו':

וזאת הוא הפרוש עין טבור, שנראה בעינינו עלויות העולמות עד הטבור, אבל לע"ע עלי' אינה כי אם בפנימיות זינה נראית לעין כי אם בידעה יודען שפנימיות עולה, וכי שפנימיות עולה לעולם שכולה טוב. וחיצונית נשאר למטה במקום שרע עדין נמצא, שכן נקרה עץ הדעת טוב ורע ולעתיד לבוא טבור ע' כנ'ל:

והשתאathi שפיר אלה חולדות יעקב יוסף, כי יעקב הוא פרצוף הכתה אשר יונק מהבל הטבור א'ק שנקרה יעקב, וווסף הוא או'א אש יונקים טן חיסוד א'ק נק' יוסף, והו' תחתנות המתה חולדות יעקב יוסף הני': **ויבואר ושב ד' אלקיים את שבותך**, כי שב ר'ת شبורה ביטול, אשר ח'בו' תחתנות شبורה וכבר אחוריים דישס'ת ביטול, וזאת עליה הכל לעתיר: וזאת הוא הפרש קדמתי בנטף, כי הנקדומים קדמו ללא תיקון והיה בתם פנס וביטול شبורה נפילה ר'ת 'ב'ג'ש', ואשועה לדברך יהלמי דהינו שיעלו עלמות עד הטבור דא'ק סיום עולם העקדדים אשר הוא דברו א'ק, ויקבלו הארץ שם וזאת הוא לדברך יהלמי, ונם קדמו עני אשמדות, כי אלו הדקדים יצאו מן עני א'ק, אשמדות שאנו מצפים מלשון, שטר אמר הדבר, לשיח באמרתך כנ'ל שיקבלו הארץ מעולם העקדדים אשר הוא אשמדתן, וזאת הוא קולי שמעה אריך ואבא ואטא כשקבלו טן אורות און א'ק שטעה דיל', שכן במשפטך היינר כי לא נשברו:

והשתאathi יבואר שפיר וירא כי לא יכול לו ויגע בcpf' ריריכ, כי יודע לפני הנ'ג' שבפרצוף הכתה אשר יעקב רומו לעילו לא הי' כי אם פנים, דהינו הנהי' שלו שנפלו, ונם שנפלו לא גרטו בו שום עניין אחר לבן לא יכול לו, וווע' בכף' ירכו דהינו בנהי' שלו ואחיך נתן עי' מ'ח חדש וא' דא'ק שנקרה שטש, וכן כתיב וווע' לו המשמש כנ'ל בסוד שנים טרא, כי עי' קרייה קוראי במעטש שהוא מה החדש שיצא מטבח רצון דא'ק, ר'ת 'ט'ק'ר'א מצת רצון ארם קדרון, ונם בשעת ביטולו נשאר פרצוף כתר שלם, כי בא'ג' גרטו הכלום שנפלו

נס בהם היפיכת אחריו באחרו אבל כאן לא גרטו כלל כנ'ל: **וזאת הוא הפרש ויבא יעקב שלם**, פירוש פרצוף הכתה שנקרה יעקב על שם ינקתו טן הטבור א'ק הוא שלם, ונם שלם הוא בנימטריא ש'ע נהורן דאריך:

והשתאathi יבואר בעזה' לעניינו של רבי טרפון שבגדרא אתה שי' רניל לומר אקפה את בני, ובמדרש איתא שעיל דבר מתkowski הי' אומר כפתור ופרה ועל דבר בלתי מתkowski הי' אומר לא ירד בני עטכם, דהנה יש ר'ל טעות וען עין

לְהַבָּב

צִדְקַתְּ מֵה פָּעֵל

אֲשֶׁר

אורות פניטים ומקיפים וכלים חיצוניים ופניטיות שנחנלו בפה א"ק, גנטראיה שלחם הוא ציב' בסוף ס"ת של בקרוב' הארץ' הוא צ"ב:
והשתא יכואר שפיר הא דקאמר השי למשה רבינו י"תוך כך עלה במחשבת, מוזע כל גופי בעת כתבי רוז דנא וגלאי קמי שמיא דלא ליקרא אידי עבידנא כי אם ליקרא דשמיא, דהנה שורש הביטול ד"ה, נם בעולם העוקדים בסוד עליית האור כדי ליעשות בחינות כלים ואסור להרחבת הדברור בו, נמצא עליו האורות הם ב', אלף שצירות י"ז ונשארו בחינות אורות ב', אלף שצירות י"ד, لكن ניחם השי את משה עבדו על עניין רבי עקיבא וחביריו שדיו לעבד להיות כרבוג כי שורש זה ה' נם בעולם העוקדים שנשארו ב', אלף שצירות י"ד שבאחד בגנטראיה ד'/ וב', אלף הם כ"ה, הפירוש שנשאר ב' לך להיות כלים ע"ז שעלה במחשבת האורות, [האותיות] נמצא הפירוש לך עללה במחשבת לטעה נ"ב חי' לך ואם לא לך חי' לך, כמו שטמעה ה' כותר ע"ט לבנות כן כאן הי' סותר ע"ט לבנות, لكن בשעת רחמים אתה ויעבר ד' על פניו ויקרא ד' ד'
הפרוש שחورو האורות הם ב', אלף שצירות י"ז וכל אחד בגנטראיה ה' אתה נמצא שחورو ב', הויתם למקומן:

וידעו שב', אלף בציור י"ד מה מה בחינות הכלים מה היו בצד שמאל של הפה א"ק, והב', אלף בציור י"ז בחינות אורות היו בצד ימינו של פה א"ק, נמצאו האורות הם בחינות אברהםצד ימינו בצד התפשטות אורות בחינות חסדים, והכלים הם בחינות יצחקצד שמאל בצד צמצום והסתלקות בחינות גבורות, וידעו שבורת הכלים ה' בסוד שורש עליית אורות שלא קבלו אורות און א"ק בסוד שיבות הוקן, וכן ו וחכה עניין יצחק כי ואת מה שנעשה |
חשך בנקודים שיצא מעניין א"ק נמץ טושר הסתלקות אורות דפה א"ק, וזה הוא בחינות יצחק כניל:

וזאת הוא נ"ב בפירוש ועניין ישראאל כבדו מזוקן לא יוכל לראואו, ז פירוט שאורות עניין א"ק שנמשכו מן הטעור א"ק ולמטה שנקרה ישראאל נ"ב
נעשה בהם כבוד ונשברו, הסיבה היה מזוקן לא יכול לראות מהחת שלא קיבלו אורות און א"ק משיבות הוקן א"ק, אבל הניגר זקנים שקבלו מאורות און א"ק משיבות הוקן א"ק לא נשבר, נפצע ה' [כלן חכר מככתי' קלוו פיטוף] הם התפשטות אורות שהם בחינות אברהם הנ"לצד ימינו ב', אלף שצירות י"ז [כלן מס' מזקזק]
ליו פיטוף בכל, וזה הפירוש ואברהם זוקן בא בימים וד' ברך את אברהם בכל, דהינו ואברהם זוקן דהינו ג"ר זקנים שקבלו משיבות הוקן, אלו לא נשברו ואחו בשורת התפשטות, דהינו מטי אורות בכלים, והאורות הם הצד ימינו דהינו אברהם, והב', אלף שצירות י"ז המה האורות, כן ו' ברך את אברהם בכל, דהינו ואברהם זוקן דהינו ג"ר זקנים שקבלו משיבות הוקן, אלו לא נשברו ואחו בשורת התפשטות, דהינו מטי אורות בכלים, והאורות הם הצד ימינו דהינו אברהם, והב', אלף שצירות י"ז המה האורות, כן ו' ברך את אברהם בכל:

והשתא יכואר עניין הנראה, שמקשה פעם אדר נכתב נוצר חד לאלפים ופעם

לְהַבָּב

צִדְקַתְּ מֵה פָּעֵל

א' כתיב לאף דוח, ומתרצינן כאן בעושה טאהבה וכאן בעושה טיראה, העניין זונגה יש ד' אלף', ב' בצד י"ז הם האורות פניטים ומkipifs, וב' בצד י"ז הם בחינות כל' חיזוניות ופניטיות, ועתה נאמר בעוזי' דהנה הכל' הוא מפסיק בין אור פניטי ומkipif, لكن האור נחלק לב', פניטי ומkipif, אבל הכל' מהוחר יתד העוניי' בתוך חיזוני' לבן נהשכ' אחד:

ועתה יכואר פסוק באור פנוי מל' חיים ורצונו בעקב מל' קרש, ואת היא רומו על א'ק הנ"ל שהתחילה להטשין הארת און וחוטם ופה מצד פניא והוא טך מלכי המלבים ית/, וממש נמשך חיים לכל עולמות בסוד אתה מחה את כלום, כי מחה בני' ס"ג, כי מהתעמים דס"ג דא'ק התהילה מעת להתגלות נדי' לטבע את און, וכן חיים בגנטראיה ס"ג, כי הוא ה' ראשונה דהו' כולל א'ג' ונס' ס"ג, ורצונו כubb כי ד' אלף' הנילם הם בגנט' ציב' החשן' כ'ע'ב, ולפי' והסבירה הנילם אל' ב', אלף' שצירות י"ז הם נחשבין לב', כיון שהם אורות, אבל ב', אלף' שצירות י"ז הם נחשבין לאחת כיוון שהם כלים, נמזה' השבונים יהוד גנט' ע'ב, וזאת הוא כubb מל' חיים כי שם נתעבה מעת האור וזה הוא כubb, וזאת הוא הפירוש באור פנוי מל' חיים כי הכל' ה' אור אחד פשות ורצונו כubb:

כאשר המציג יתברך רצה נתעבה כubb:
ונזהoor לעניינינו, דהנה מי שעבוד את הש"ת מתוך יראה הוא נאחו בצד שטאילו אשר שם נמשכו בטה א'ק ב', אלף' בחינות כלים, והם נחשבין לאחת בין גורם שהם מן הצטוצם והסתלקות כדי שלא יתבטלו הכלים, וזה הוא שורש יראה, لكن לאף דור לראיין כיוון שה' אלף' נחשבין לאחת, משא'ב לאו'ב'יהם נאחזין בצד ימינו אשר שם נתנו'ה ה' אלף' שצירות י"ז בפה א'ק הם בחינות אורות זיהם בחינות התפשטות שורש אהבת, והם נחשבין לב', פניטי ומkipif מהמתה הכל' מפסיק לבן כתיב נוצר חד לאלפים דהינו ב', אלף' הניל' שצירות י"ז גנט' ב', היות, הם אל' ב', היות שנרטמו בפסוק ויעבור ד' על פניו דהינו לא מטי, ואה'ב' ויקרא ד' ד' דהינו מטי אורות בכלים, וההינו אורות ה' היות הם ה' אלף' הניל' ציר י"ז נחט' הוי', וכן נתן ה' ה' עזה לעזר רוחמים ממשם בין שאיל' י'ג' תיקוני דוקנא דאריך, ואיריך לא שבר ולא נתכטל בשעת השבירה מהמתה שקבל משבות הוקן א'ק, וכן ה' ה' צבירות התפשטות אורות בכלים ה' ב', אלף' שצירות י"ז הם ב', היות כניל', ואת מהנת שאהו' בשבות הוקן א'ק באשר שם נ'ב י'ג' תיקוני דוקנא, וכן יש לו כח לרוחם ולקיים את המדרגות הקדושות אשר תחתיו ולהעלות אותם מהתבירה אל מקום נאמן ולתקנן כל הנטנויות ח'ז אשר נפנתו על ידי מעשיהם של המתגנינים:

וזאת הוא הפירוש ויקרא ד' ד', כי שם אצל רבי עקיבא אמר הרש"ת שתוקן עלה במחשבת, כי שם ה' בבוד לא מטי אורות בכלים דהינו שודיבו לא יצא לחוץ מפה א'ק אך שנכנס לפה א'ק וכן נאמר לנו שתוקן והשתא יכואר עניין הנראה, שמקשה פעם אדר נכתב נוצר חד לאלפים ופעם אבל

אבל כאן הוא בסוד מטי אורות בכלים, נמצא אדרבא א'ק ית' הוציא את הדיבור מפיו הקדוש, לכн כתיב ויקרא ד' ד' כדי לעורר אורות און א'ק אשר נטשו עד שיבולת הוקן ע"י קולות הנשמעים באוון, לכн ויקרא ד' ד': ובזאת יבור ויקרא אל משה כתיב אל'ף ועירא, אל'ף זעירא היא הפירוש על אלו אלףין שצורים יוד', נמצא הוא קטנה מן האל'ף שכיריה יוי' ונם אותן יוד' היה קטנה שבאותיות, ואלו הב' אלףין נחשבין לאחד لكن נכתב א' אחד ועירא, וזאת וידבר ד' אליו מאוחל מועד לאמור, העשות בחינות הכלים שהם האל'ף בצורת יוד' והם בחינות הכלים, לכн ברך משה את ישראל יוסף ד' עליהם ככם אלף פעמים דהינו שיזכו להמשיך ע"י מעשים טובים בחינות מטי אורות בכלים, דהינו הב' אלףין בציור יוד' הם בחינות אורות שנחשבין לב' אלףין אור פנימי ואור טקי, لكن קامر אלף פעמים דהינו כי פעמים אלף ויברך אתכם כאשר דבר לכם דהינו עולם העוקדים הנ'ל שהוא דבר א'ק כהnil, ונם שיזכו לעבד את הש' מתוך אהבה לניל' ויזכו לב' אלףין הניל' וכן ואחบท גט' ב', פעמים אור להורות שמי שעבוד את הש' מתוך אהבה וככה לאלו הב' אלףין שצורים יוד' שהם בחינות אורות שנחשבין לב', ובאות יפורש הפזוק הניל' הימב באור פנוי מלך חיים, דיוק באור, כי אור נחשב לב' ב' אור :

והשתא יבור עניין עקדת יצחק בסגייתה רשותא לפי דברינו הנ'ל, והנה אברהם הוא רומו על האורות עולם העוקדים שנתנו בצד ימין מה א'ק ונם שהם בסוד החתפות אורות בסוד מטי שהוא בחינות חדים בחינות אברהם, ויצחק הוא רומו על כלים דעולם העוקדים שנתנו בצד שמאל דפה א'ק, ונם שהם נעשו בסוד הצטום והסתלקות שהוא בחינות נברות בחינות יצחק, אך זהה הש' לאברהם אבינו יצחק את יצחק בנו ויעלה לעולה, דהינו יעקו דוקא דגימת עולם העוקדים שיעשה רמו לשם, כי האורות עניין א'ק כאשר ירוו שאבו אורות וכלים ממש, לכן יצחק ה' רומו לשם, ויעלה לעולה דהינו כטו שעלו אורות דעולם העוקדים, שם ה' סותר ע"ט לבנות כיב' יומתקו הדינים שלו שיה' הכל לטובה, לכן כתיב ויעקור את יצחק בנו כי ע"י זה המסירה נפש וכבה לעורר במשמעותו עד שם בעולם העוקדים :

אבל ויקח את המאלות לשחות את בנה, כי ע"י אלו מעשים אח'ב יתעלן העולמות עד הטבר, א'ק ויקבלו הארה משם וידוע שאורות און נטשו עד שיבולת זון ואורות חטם נטשו עד חזה ואורות פה נטשו עד טבר ר'ת 'שכבות' חזה טבר הוא שחת, וזאת היא הפירוש ויקח את המאלות לשחות את בנו, דהינו שרצה לעורר אלו האורות ולעלות עד שם לשחת לשכבות חזה טבר, לכן נאמר עתה ידעת כי ירא אלקים אתה, דהינו שנעשה כבר הכלים בפועל ע"י הסתקות, וצמוץ הוא בחינות יראה, לכן כאשר אברהם ד' יראה אשד יאמר היום בהר ד' יראה הדינו

זהינו בין שנעשה כבר עולם עקרים, עתה אורות עניין א'ק הוא הראי' שלו כאשר תרד ותראה בו עולם עקרים תראה בראייתה, וזאת ד' יראה אשר יאמר היום, זהינו עולם העקרים שהוא בלונות דיבור ואטריה, והוא מלביש את תנ'ת א'ק שהם נקרים הרים דאין הרים אלא אבות והינו בהר ד' יראה: ובזה יפורש הפסוק רומי' ד' אלקין' והשתחו להדום רגלי' כי קדוש הוא, ואח'כ רומי' ד' אלקין' והשתחו להר קדשו כי קדוש ד' אלקין', דהינו כנ'ל שיחדרו בתורה ובעבודה להעלות העולמות כניל בסוד רוטמו ד' אלקין' עד הטבור א'ק, וילבשו אותו מן הטבור עד רגלו, וזאת הוא הפירוש והשתחו להדום רגלו כי קדוש הוא א'ק הניל', ועי' זאת יקבלו שפע כרכ' טרשם בעולם העקרים שטבליש את תנ'ת א'ק שנקרו הרים כניל, לכן כתיב אח'כ והשתחו להר קדשו :

ובזה יפורש הפסוק הוודיעני ד' קצ'י ומדת ימי, כי בזה א'ק נתנלה ה' באונו ו' בחוטמו ד' בפיו ואח'כ עניין, וזאת הוא אותיות הוי' וענ'י הוד באוון חוטם פה ועוני, וזאת הוא בא'ק אשר הוא קוצו של יוד של הוי' הכללות כל עולמות, וזאת טromo בתיבת קצ'י הוא ר'ת קוץ יוד, ושם בפיו נתנו ד' אלףין' ג' ר' אלףין' בני' מדת, ושם התחל להתגולות המתה ע"י כלים שהתחילה שם להתגולות להגביל האור ועד שם יULLו העולמות לימות המשית, לכן בקש דור הודיעני מתי הוי', וזאת, אבל זאת מלבא לפומה לא גלי', הפירוש שעיכוב משיח הוא בחינות לא מטי בכלים, כענ' שתוכן הניל', וזה הוא מלבא לא גלי': וזאת הוא נ'כ הפירוש בישוף יעקב ל'גלוות את הקע', דהינו שת'ת א'ק הנקרה, יעקב ראה שהיה' מטי בכלים, אוו האורות וכלים העולם העקרים יטשו יד הטבור שהוא ת'ת א'ק, וזאת הוא הפירוש האספה ואנידת דהינו שידבר ציא אורות טפה א'ק בסוד הדיבור שיה' מטי בכלים, ומשם יטשיך הארץ ותיקון לעולם הנקרים שיתוקן הכל כמו שיה' בעת גאולה, אבל נסתלקה טמו שיכינה, הפירוש שנסמ שחוור אורות בכלים דעולם העקרים, אבל אור הכתר לא חור, נטצא שם אוור מפלכות דועלם העקרים לא חור לכל' שלו אשר מלביש את תנ'ת א'ק הנקרה יעקב, וזאת הוא הפירוש נסתלקה טמו שכינה שטבלות נקרא בכל טעם שכינה, וזאת גרצה שנקרו אספקלריא דלית לה מניטה בעולם העקרים :

וזאת הוא נ'כ הפירוש הוודיעני ד' קצ'י ומדת ימי מה הוא אדעה מה חד' אני, דהגה אוור הכתר נשאר לטعلاה והכתר נקרו קוצו של יוד, וזאת טאל דוד הודיעני ד' קצ'י מתי יהוור אוור הכתר שהוא קוץ יוד אותיות קצ'י כלוי שלו, ומדת ימי מה היא דהינו שנרג שינוי אורות בכל המדרגות יטם שהם ו' קצ'ות, אבל אדעה מה חד' דהינו שטבלות לא נשאר כלום מהארות וזהן שקארט יעקב הוא ת'ת א'ק שעד מקומו נטשו אורות העקרים הפה א'ק, רואוון

ראובן אותיות אוירין כי האור הוא ב' אלף בציור יוי' בנטם' יחד ב', ואות הוא אוד בן, והאו שבסתר הוא הבכור והוא נסתלק, לבן קאטר ריאובן בכורי אתה כחי וראשית אוני יתר שתת פחו זע פחו כמים אל תותר, הפירוש שלא תרד לטמה כתו מים שירודין מזקום נבואה למקום נטוך, כי עליית משכבי אביך, הפירוש שעלה לשדרים אשר בפה א'ק והם נקראו אבות להענפים, ונ' הטעמים פנימים דס'ג א'ק הם בחינות אמא והם מודווים עם ע'ב הוא אבא שבא'ק, נצצא כאשר זה אוד הכתיר נכסם בפנים הוא עליה למשכבי אביו, הוא זוגן אבא ואמא דא'ק יה', אז חלلت, כי נעשה חלל או, יצועי עליה כי האורות התהונמים נקראים כסא ומצע לאורות העליונים لكنם על:

ובזה יבוא הפסוק רבכ אלקים רבותים אלף שנגן, ודרשין בנטרא י"ח אלף עולמות יש לו להשי' ואל תקרא שנאן אלא שאין, הפירוש הוא כה, דהנה האורות הם ב' אלף ציור יוי' ונחשבין לב' בניל אוד פני' וטקייף ע"ז הפסיק כל', אבל הכלים נחשבין לאחת, וגם אלףין של הכלים הם בציור יוי' אינם נקראין בשם אלף כי אם בציור יוי' לנ' נקראים ב' יודין וב' יודין הם יוד' אחת בטילי, לנ' כיוון שיש עשר ספירות בעולם העקודים והאורות נחלקין לב' אלףין בציור יוי' שהם נקראים אלף באחת, וב' פעעים אלף' בנטם' רבכ, ובכל ספירה יש ב' אלףין בציור יוי' שם אוד פני' ואוד מקייף, נמציא רבכ אלקים רבותים כי עשר פעעים ב' אלף הם בנטם' רבותים, ובכל אחד ואחד רבכ הם ב' אלףין בנטם' רבכ, אבל בין שבתור לא חור אודו באלו ב' בחינות אלט'ין אוד פני' וטקייף, לנ' הם ב' אלףין שאין לנ' נשאר י"ח אלףין, וכן הקע מלא שם כי הכלים נשארו, כל אחד הכלים מיאוד הם ק' ואורות נשארו ט' כל אחד כלול טי'ד הם צ' נמציא בירוח הוא ק' :

זו'את הוא קוה קויתי ד' ויט אלין, כי האורות הם ט' והכלים הם י' נמציא בירוח הם י"ט, זו'את הוא קוה קויתי ד' ויט אליו שיה' מטי בסוד ויט אלין שתבוא היושעה שם:

זו'את הוא רמו בשם יצחק, שנעקד ופרחה נשותו טמןו ואחיך חורה דונמת עולם העקודים נמציא הם קין בניל וח' אלף, וקע חי אותיות יצחק, אכן הוא י'ה' המליך לישראל בעת התקון עם עקריה, ונעם הורו אורות לכלים בסוד תחי', כתו כן כאן יתוקנו כל בחינות הקרושה שנשברו בסוד תחיתת המותים לישראל:

זו'את הוא הפירוש נдол העונה אמר יותר מן המברך, דהנה יש אוד פני' וטקייף, והנה מה שהתחthon מלכיש לעליון נקרא אוד פני', ומה שנשאר לטעללה נקרא אוד מקייף, והנה תמיד 'ג'ה' שבפרצוף לעליון מחלב בשתחthon נקרא אוד פני' והשאר מקייף, נמציא המברך מטšíיך מאוד פני' לחזק, וזה נקרא מברך בחינות ברכים שמתלבשין בסוד מה ברכות ברכים דעתא המחלבשת בזעיר ונוקבא

ונוקבא קדושה, אבל העונה הוא נдол יותר שטטשוך טלטולה למטה מן או, מקייף:

ונבר ארנו לעיל שעיקר מה שאנו צפיפים שייעלו העולמות עד הטבור א'ק ברכים שלו, וככלו שפע וברכה מן ברכים דא'ק ואת נקרא מברך, אבל העונה אמר הוא גורם הפטשת שפע טulos העקדדים אשר שכון עליו טלטולה, והמ' שהוא אין דיבור א'ק שהוא נאום ד' אורות אמן, וגם הד' אלףין שנתגלו בפה א'ק נגיל הם ב' אלףין בציור יוי' וב' בציור יוד' הם בנטם' ציב' החשוב נאום עם הכלול אורות אמן, משא'ק המברך ממשיך אוד פנימי בסוד אין הכרכה פניו' אלא בדבר הסטוי מן העין כטו אוד פנימי שהוא מכוסה, טשא'ק או, הקעף דוחה את התיצוגים והוא מאיר בראש גלי עד שחבל אומרים אמר שסוד:

ומלאן רע בע'כ יענה אמן: והשתא יבואר דאיתא שלקה יעקב ז' מלאיהו, ולכאורה אין לו פירוש, אבל העינו בניל כי יעקב הוא תית א'ק עוד שם, נמשכו אורות רפ'ח א'ק,

ובאיך האורות נסתלקו והאורות הם ב' אלףין שצירות יוי' ובנטם' שליהם נ'ב' החזבן אליהו, נמצא נשארו הכלים ב' אלףין שצירות יוד' בנטם' מ', אבל נאסר טפי אורות בכלים האוד פנימי טair ברכי פנימי, נמצא מתחבר אלף ציור יוי' עם אלף ציור יוד' בנטם' מ', וגם האוד מקייף מאיר בחינות הכלים וטחברון נ'ב' אלף צורות יוי' ואלף צורות יוד' או'ג'ב בנטם' מ':

והנה ביאת משה תלוי כאשר היה מטי בכלים ומקודם יבואר אליהו, וביאת אליהו הוא עניין מטי בכלים שלאו ה'ב', אלףין ציור יוי' בני' אליהו יהרו אל הכלים, لكن כאשר נסתלקו מן תית א'ק נ'ק' יעקב כי אם הכלים שהם ב' אלףין ציד בנטם' מ', لكن לך תית א'ק נ'ק' יעקב והמשיך את האורות בכלים בסוד טפי אורות בכלים, נמצא מתחבר אוד פנימי עם כל' חצוני ג'ב' מ', והוא מיאוד פני' כנייל, ואוד טקייף מתחבר עם כל' חצוני ג'ב' מ', נמצא זה האוד פנימי עם כל' פנימי אוד הפתה קרובים מאד אל תית א'ק נ'ק' יעקב הם מ'ו' והחייב חצוני עם אוד מקייף הם ג'ב' מ', נמצא נלפק ומן אליהו וניתן אל יעקב הוא תית א'ק בניל:

והשתא יבואר הפסוק פתחו שערים ויבוא גוי צדיק שומר אמונים, דהינו העונה אמר מטšíיך טן אוד מקייף, הוא בחינות ג'ר אשר הטה אינם מתלבשין בסוד באור פני מלך חיים, ושם יש שבעה שערים נקיי הראש, ב' אונים, ב' נקיי החותם, נקי הפתה, ב' נקיי עינים, וגם פתחו הוא רומו על נקודות פתח הוא חכמה בחינות תי' מקייף, ושערים הוא בנטם' כתר היא בה' יתידאת מקייף:

ובזה יבואר דברי התנא דברי אליהו שאומר אם יש בישראל תי' אחד הידוע לחדר ייחודי דאוריותה הוא עוטר בטקומות ארבעים אלף מישראל בסוד טן:

מן אם יראה בארכבים אלף, כי המתוך חדש אוורייתא לשטה, בדיברו הוא מעורר חידוש עולמות בפה א"ק שם נתחדרו כל העולמות בדיבור להתגלות אלהתו לבראוי כדי שיזכו להרבך ויזכו להיות מרכבה לקודשו יתרון, ואת הוא תכלית כל התורה כולה, שם ד' אלףין גניט' גניט' צ"ב עם הכלול מנן, וגם מן הוא מקיף את האדם, ונם שם הוא ארבעים אלף, שיש י' ספרות שם בבחינות אורות וכלים, והם שתים שחן ארבע דהינו אורות פניטים וטקייטים והכל פניטים וחיצוניים, נמצא הם כ' אלףין בכליים וכ' אלףין באורות, נמצאו הם ט' אלף, וכן בסוד הכלים הם ט' בניט' הב' אלףין שלחהם והם אלף אחד כלן הם ט' אלף, וזה המתוך חדש אוורייתא לשטה בפיו הוא גורם בחינות מימי בכליים דעלם העוקרים המתה אורות פה א"ק, וממשיך ממשם האריה לעזים נקודים ובירודים שיתוקנו בסוד חיית המתים, כי אין הנבראות מתהון אלא בראשן שם הי' סותר ע"ט לתוךן, וממן גניט' נ"פ אל כננד אור פניטי ואור מקוף וכל':

זואת הוא ובא לציון גואל, הוא אותן י' אל, ולשבוי פשע ביעקב, פשע הוא אותן י' שפע דהינו שיילו כל העולמות עד הטבור א"ק נק' יעקב, זאת הוא פירוש ולשבוי פשע ביעקב דהינו שע"י תשובה מאהבה הי', ואת בסוד אור פניטי, ואח"כ בסוד אור מקיף מן עולם העוקרים שיזא מפה א"ק הוא גנום ד', פירוש דבר א' ושם מתגלו ד' אלףין גניט' צ"ב חישבן נאים אותן י' אמן:

והשתתא יבואר עניין דוד המלך מה שרצתה שהשי' יקרה בשם עליו בטו שקרוא על אברהם ואמר לו הש夷' שאברהם אבינו נתנסה בנסונות והוא נ' בתנסה, העניין דנהנה דוד המלך רצתה שהי', ביאת משיח וכל התיקון ביטאי והנה ביאת משיח תלי בבחינות משיח אורות בכליים, ואברהם אבינו נתנסה בעשר נסונות, והנסין הוא בחינות רצתה שהשי' חיין, ובאשר עמד בעשר נסונות המשיך בחינות גנום הוא בחינות משיח, ואברהם אבינו שעמד בעשר נסונות המשיך בחינות טמי בעולם העוקרים בתוך ע"ס שלו, שכן הנסין עשרי הי' בענין עקידת לחראות שהי' בעולם העוקרים ובאורות ב' אלףין עם הכלים ב' אלףין בני' עם הכלול מן, שכן אומרים מן אברהם, ורצה דוד שהוא ימשיך במשיח טמי אורות בכליים העוקרים ויהי' מן וע"י זאת יבוא טshit, והшиб לו הש夷' שזכר נסין דהינו לא טמי וכאשר יעמוד בנסין הי' טמי, שכן נתנסה באשת איש דנהנה ידוע שאשתו כנופו דטיא, ונמצא בעולם העוקרים ע"י שאור הכתה נשר למעליה בפה א"ק אלו כל האורות בכלי של זולתו, ואסור להרחב הדיבור בויה כי שם הוא אחדות אחד, אבל הוא שורש למה שלמטה, שכן גורם שבועלם הנקדמים ובירודים לא נשתו עדין י' טמי' עם י' טמי' יודע שמי' הוא הרבד וב' היא הנוק, וגם כאן הוא אחדות אחד ומורה, אבל בעולם זה הוא קרוב לאשת איש בעולם החוטרי:

לכן

לכן אם דוד המלך הי' עומד בנסיוון הזה, והי' גורם להיות טמי בעולם העוקרים אויל אויל נכסם בכלי שלו, ועי' זאת נטשך וזה התיקון בעולם נקודים ובירודים שיתעלו כל י' טמי' דב'ן ויתחבירו עם י' טמי' דמה שהוא ולא הי' בכח' אשת איש, ובאמת לא הי' דוד ראוי לאותו מעשה אלא להורות לעם תשובה עyi תשובה יעלו כל י' טמי' דב'ן אל י' טמי' בשוי' ויהי' אז טמי' ויהי' מן כניל, כי אלו ד' אלףין ביחיד גניט' מןן לנן היתה ואת בת שבע, כי היה רומו על ז' מלכין דב'ן שצורך להעלות כל אחד ואחד למקומו, ובאמת בת שבע היה בת זונ' רך בדבר אורי החתי, דהינו שהוא הי' רוכזה להמשיך טמי' אורות בכליים, ואין הנבראות מתהון אלא בשורשן ויתבטל עניין שפיכות דמים מן עולם שהוא בחינות לא טמי, אכן וזה החטא עיבכ וזה העניין:

ובואר עתה עניין ביקש לעשות חוקיה טshit ונתעכבר על שלא אמר שירות ונרגמו בט' פתומה של מרבה המשרה, דהינו שחוקי' ביקש שיתרפה או חולמים ונענה ומפניו הי' חתירה, וגם חוקי' אמר שהוא אין לו כת לא ללחום ולא לשורר אך שהוא יישן על מטהו והשי' בעצמו יעשה זאת:

ובזה יזכיר הפסוק ראו עתה כי אני אני הוא לנו' אני אמית ואחוי מחצתי ואני ארפאה זנו', דנהנה המתו וחיים התחיל להתגלות בעולם הנקדמים ובירודים בסוד שבירה ותוקון, אבל בעולם העוקרים הי' דוגמת חוללה שנטרפה, וזאת הוא הפירוש מחצתי דהינו שנעשה כלים ומחייבות עyi לא טמי, ואח'ב ואני ארפאה בסוד טמי, וגם ארפאה הוא גנור מלאשו אור פ' ה' א"ק, וגם דוגמת ישן שנתהו רדרש נושא בו רושם גדויל מההווים גם בשעת השינה, אכן עyi תפילהו שפע לרפאות החולים וגם בבטחוונו שהשי' יעורר ישנים, אכן הוא הי' יכול להמשיך טמי בכליים והתערורת משינה של הנגולת, וזאת הוא ביתא משיח, ועי' זאת רצתה סימן שהשטוט ילק עשר מעלות אהובנית ואח'ב יחוור, דוגמת עולם העוקרים שהי' לא טמי בטפירות עשר ואח'ב טמי, אך הי' ציריך לוטר שירה בפיו להוציאו אורות מפה א"ק לעולם העוקדים להיות טמי בכליים, אכן ביוון שלא אמר שירה גרם להיות לא טמי ונשארו ב' אלףין צורת יוד' יוז' בחינות כלים ונינתן להם ני' ט', אכן רומו עלו מ' סתוםה של מרבה, ושם נאמר מקדם כי ילד יולד לנו' ננתן לנו', להורות שם בפה א"ק התחל להתילד בחינות כלים ונינתן להם האורות הם ב' אלףין צורת יוד' בניט' יוז' ב'ג', וזאת הוא בן ניתן לנו' ויקרא טמו פלא, כי פלא הוא אותן אורות אלף, אבל מתקן שלא אמר שירה גרם להיות לא טמי בכליים ונשארו ב' אלףין צורת יוד' בחינות כלים בניט' ט' סתוםה של מרבה המשרה, וזאת הוא ולשלום אין קע, וזאת הוא רומו על א"ק ר'ית אין קע נם שהוא אין סוף פירוש אין קע, וגם שם שאם הי' טמי בכליים היו נם האורות י' פעמים י' והי' בניט' קוף, ועם הכלים הי' בניט' ר'יש' אותן שיר וב' היא הנוק, וגם כאן הוא אחדות אחד ומורה, אבל בעולם זה הוא קרוב

שהי' ציריך לשורר חוקי':

וחזאת הוא אלף לך שלמה ומאותים לנטרים את ברוי, הפירוש שאם הי' נ' טמי

פומות א/or, ואלו הם ב' אלפיין הם אוור פנימי ומוקף שנסתלקו לטעלת, וע"ז ואת נצאר בח' כלים הוא בית מהושבן ב' אוור ואננס עתה כי אם ב' אוור; וזאת הוא הפירוש ברוך הכהן, הוא ב' אלפיין הם ר"ת ב' אלפיין, ואלו הכהן, אלפיין ציורים יויי בנימט' ביז' מנין היי', וזאת הוא בשם ד' דהינו ב' עצות היי' דהינו ב' אלפיין הנ'ל, ואלו הכהן אלפיין בנימט' ברוך וזהו הוא ברוך, והאות הוא בסוד מטי דהינו מלת הכהן והוא טמי, וע"ז סילוק הכהן א/orות הנ'ל: נצאר בחינת כלים הוא בית בנימט' ב' אוור בלא ב' אלפיין שנשארו לטעלת:

וזאת הוא ברוכנום מבית ד', כי הכל הוא ב' אלפיין במצוות יוד' בנימט' ט' וע"ז כי אם בבחינות ב' אוור וב' אוור בנימט' בית וזהו הוא מטבח ק' ט' בבחינות נ' אוור פועל כלים נצאר בחינת כלים, נמצאו [כלן הכל מטבח ק' ט' בבחינות נ'] אוור פועל בשום הוה, כי שחוק בנימט' ב' פעמים אוור, וכיון שעדרין לא נשלם בח' מטי ונשארו אלו ב' אוור בפה א'יך ולא יצאו לחוץ בסוד מלכאה לפומא לא נלי', לנן אסור לאדם שיטלא שחוק פיו דיקא, אבל לעתיד לבוא שיהי' בחינות טשי א/orות בכלים, והא'ק יוצא מתחוק פיי הקדוש אלו ב' א/orות נימט' שחוק לעולם העוקדים בסוד מטי א/orות בכלים, לנן או יטלא שחוק פינו, לנן קאמירין בנטרא על רב ברונא אדם גדול ושות במצות זימנא תרא ספק גאולה להפלחה ולא פסק הכהן טפומא כל יומא, דהינו ברונא הוא א/orות אוור בן דהינו ה'ב' אלפיין ציור יוד' בנימט' ב' זי' ואלו הם אוור הנ'ל נימט' שחוק פפה א'יך בבחינות מטי בעולם שותוק ה'י' ממשיך ב' אוור הנ'ל זי' שחוק פפה א'יך בבחינות שתחה ושותוק העוקדים, כי בחינת טשי הוא בסוד הסדים הוא בתנית שתחה ושותוק והשתוא יכואר הפסוק אמרם יוצאים בחודש האביב, הוא בסוד מטי בסוד הנאלה וKİצה משנה אשר הוא סוד מטי א/orות בכלים והא'ק טמץך א/orות מפיו הקדוש בסוד מטי בסוד הריבובו, וזאת הוא בסוד פסח מה דהינע פה א'יך כה ומרבר בסוד מטי, ושם נתגלו ד' אלפיין ב' ציור יוד' ב' ציור יוד' נמצאו הם ב' אלfine וב' יוד'ן, וזאת הוא ר'ת א'ביב' ב' אלfine' ב' יוד'ן, ושם

הנקודים כטו עולם העקדורים שיצא מפי א'יך:

וזאת הוא והיית כגן רטוב כי יULLו העולמות עד ר'ת'ב'צ'ר' הוא א/orות ר'ט'ז'וב' ושם הם יתקשרו בעולם העקדורים אשר הוא ד' אלfine' ב' ציור יוד' וחבלה שהוא והשתוא יכואר הפסוק אמרם יוצאים בחודש האביב, הוא בסוד מטי בסוד העוקדים אלף הוא נן, וב' אלfine' ציור יוד' הם ב' אווי' הוא א/orות כגן, וזה עולם העקדורים שפק ערד הטבור הוא א/orות רטוב, ושם הוא טעמי אשר הם ניגונים, לנ' חוק' ה'י' צייר לומר שירה כד' להמשן' פט' הנ'ל בעולם עקדורים, ושיר הווע א/orות ר'ט'ז'וב' הנ'ל וד' אלfine' הנ'ל נימט' מקדש, וזאת הוא הפירוש ועשוו לוי' מקדש ושכנתני בתחום דהינו שיטשיכו טמי א/orות בכלים ע"ז מיטשיכם, וזאת הוא

ושכנתני בתחום דהינו טמי ויהי' ד' אלfine' ביה' גיטט' מקדש:

ובזה יכואר הפירוש זו הנגרא עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים, כי מחול א/orות חולם, דהינו שיעלו כל העולמות עד הטבור א'יך, ושם הוא נקודות שלם, ובעת יתוקנו העגולים שצוא מן נקי עינים דא'ק וזאת הוא מחול פירוש עיגול:

זאת הוא הפירוש של הזהר עד אימתי ניתיב בחוד ספטמבר, כי עיגול הוא בתנית שטיך והוא רצח לתוך עד היישר של מ"ה החדש, לנן סומך ד' לבל שנדרך ונ' פעמים אוור בנימט' כתר וב' פעמים אוור בלא ב' אלfine' הם נימט' ב'ת', וזאת הוא להורות שאם ה'י' אוור הכתיר נ'ב' מטי בכל' שלו ה'י' טודך, הכלים וה'י' נ'ב' אוור, נמצוא ה'י' ב' פעמים אוור, אוור מנטי ומוקף, וכל' כלות עולמות נם הכלים שלו הם אוור, ונ' פעמים אוור ג'י' כתר כי הגוף שלו אינו כי אם לבוש הפנימי לאור עצמות כד' שיכל להאייר בכלים, אבל כא' בפה א'יך התחל להתגלות בח' כלים, לנן אינים נמצאים כי אם ב' פעמים אוור פנימי ומוקף, וב' פעמים אוור נימט' ב'ת', להורות שע"ז זאת שנשאר אוור הכתיר למעלה נשארו בח' כלים שהוא ב'ת', ונשאר עוד ב' אלfine' מהושבן ב'

ובות

טמי בפרט האור שהוא שווה [נמקת ט' ט'] מאותם, וזאת שירו לד' שיר חדך פירוש שהיה טמי בכלים ויהי' ר'יש א/orות שר ונמצא [כלן ספל ט'] מאותם, אבל כיוון שלא אמר שרירה אויל לא ה'י' עדרין טמי בכלים, לנן עדרין לא ה'י' הקין בשח' חוק', וזאת הוא הפירוש ולשלום אין קץ, لكن אה'כ כתיב קנאת ד' נכאות תעשה זאת, ר'ת קנאת ד' צבאות הוא א/orות קין בנימט' ר'יש דהינו שיהי' טמי בכלים ויהי' בנימט' ר'יש כניל, ומה שהי' מקדם קץ דהינו תשעה א/orות א/orות תעשה יהי' י' א/orות י' של קין, הוא א/orות יקין ויקץ כישן ד' הווע בחינות טשי א/orות בכלים:

וזאת יהי' ע"ז אלהו בעל קנאת ד' צבאות, ואליחו בנימט' ב' אלfine' ציור יוד' הוא בחינות טשי א/orות בכלים, לנן אסור שיטלא אדם שחק פועל בעולם הוה, כי שחוק בנימט' ב' פעמים אוור, וכיון שעדרין לא נשלם בח' מטי ונשארו אלו ב' אוור בפה א'יך ולא יצאו לחוץ בסוד מלכאה לפומא לא נלי', לנן אסור לאדם שיטלא שחוק פיו דיקא, אבל לעתיד לבוא שיהי' בחינות טשי א/orות בכלים, והא'ק יוצא מתחוק פיי הקדוש אלו ב' א/orות נימט' שחוק לעולם העוקדים בסוד מטי א/orות בכלים, לנן או יטלא שחוק פינו, לנן קאמירין בנטרא על רב ברונא אדם גדול ושות במצות זימנא תרא ספק גאולה להפלחה ולא פסק הכהן טפומא כל יומא, דהינו ברונא הוא א/orות אוור בן דהינו ה'ב' אלfine' ציור יוד' בנימט' ב' זי' ואלו הם אוור הנ'ל זי' שחוק פפה א'יך בבחינות מטי בעולם שותוק ה'י' ממשיך ב' אוור הנ'ל זי' שחוק פפה א'יך בבחינות שתחה ושותוק העוקדים, כי בחינת טשי הוא בסוד הסדים הוא בתנית שתחה ושותוק והשתוא יכואר הפסוק אמרם יוצאים בחודש האביב, הוא בסוד מטי בסוד הנאלה וKİצה משנה אשר הוא סוד מטי א/orות בכלים והא'ק טמץך א/orות מפיו הקדוש בסוד מטי בסוד הריבובו, וזאת הוא בסוד פסח מה דהינע פה א'יך כה ומרבר בסוד מטי, ושם נתגלו ד' אלfine' ב' ציור יוד' ב' ציור יוד' נמצאו הם ב' אלfine' וב' יוד'ן, וזאת הוא ר'ת א'ביב' ב' אלfine' ב' יוד'ן, ושם נתחרשו הכלים מפה א'יך ולמטה:

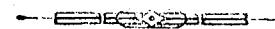
וזאת הוא הפירוש ברוך הבא בשם ד' ברוכנום מבית ד', כי ידוע נ' פעמים אוור הוא בנימט' כתר וב' פעמים אוור בלא ב' אלfine' הם נימט' ב'ת', וזאת הוא להורות שאם ה'י' אוור הכתיר נ'ב' מטי בכל' שלו ה'י' טודך, הכלים וה'י' נ'ב' אוור, נמצוא ה'י' ב' פעמים אוור, אוור מנטי ומוקף, וכל' שנדרך ונ' פעמים אוור בנימט' כתר, וע"ז זאת בא'יך בעצמו שהוא כתר כלות עולמות נם הכלים שלו הם אוור, ונ' פעמים אוור ג'י' כתר כי הגוף שלו בא'יך התחל להתגלות בח' כלים, לנן אינים נמצאים כי אם ב' פעמים אוור פנימי ומוקף, וב' פעמים אוור נימט' ב'ת', להורות שע"ז זאת שנשאר אוור הכתיר למעלה נשארו בח' כלים שהוא ב'ת', ונשאר עוד ב' אלfine' מהושבן ב'

פעמים

ובוזת יכואר הפסוק וירא העגלות אשר שלח יוסף לשאת אותו ומתי רוח יעקב אביהם, כי העגלות פירוש עיגולים, שוסף נילח ליעקב אבינו שע"י ירידתו. למן צרים יכול לעלות את הבוראים הקדושים של עיגולים דב"ן שנשברו בסוד כי יש שבר במצרים, ולכך ותהי רוח יעקב אביהם, כי רוח הוא ט"ה החדר ובן הוא נפש ומ"ה החדר הוא בסוד נ' קווין וכן הוא צורת ו' גן, ווין' הוא צורת ח', לבן אותן חיות חי"ת עם ו' הוא אותיות ותמן, וזהת גמישך מן הטעבור א"ק

ולטחה שהוא נקרא יעקב בן"ל:

ולבן ט"ה החדר הוא טלך ח' והוא רומו על נ' קווין, לבן גאות מצרים ח' בפסח, כי עיקר גאות להעלות ברורי בין להמשיך ט"ה החדר ולהחדר אותם בשרשם הוא טבור א"ק, ובירורי ב'ן הם סמק וט"ה הוא ח' ולהמשיך אור מלטעה מעולם עקדדים מה פה א"ק, והכל ביחיד הוא אותיות פסח דהינו ע"י מטי אורות כלים, לבן טשה ובינו הי' צועק שהו כבד פה, דהינו שעדיין לא נשלם ט夷 לנמר, כי אויר הבהיר נשאר לטעה, לבן כתוב אני ד' אלקיים המעלך ארץ מצרים הרחב פיך ואטלאהו, דהינו שע"י טעמים טובים יטשיך טטה רוחנו דהינו הרוח פיך ואטלאהו: (ע"כ מלאנו מהו סקוט סוכ נכני'ק):

פרשת בשלח

בסיועה דשםיא. נראה לי לפרש הפסוק ויעשו כן בני ישראל וילקטו המרבה והמעיט, (כלן סס' מ' מכלמ'') שאנתנו ממשיכים על ידי מעשינו הטובים אותות מקיפים ונפנימית לעולמות הקדושים, וידוע בכל עולמות הם בסוד עצמות וכלים, והכל הוא בערך אויר א"ס, וידוע שחיצנות הכלוי הוא יותר מעולה מן הפנימית אויר השם בתוכו נבלע בתוכו ממשיכים ע"י כdry שיווכל להיות אויר הטקיף כל בכי שלו ומair בו, ואור הפנימי יאיר בכל הפנימי, וע"י זאת מתי' אותות את הכלים, וידוע נ'ב' שאור א"ס מאיר בעולמות שני אופנים, בסוד אויר פנימי דהינו הקן היישר שנמישך מן אויר א"ס מצד אחד ונכנס בפנימיות של א"ק, ובסוד אויר פקיף בשווה טכל הצדרים, ואור הפנימי הוא היוצא ואור הטקיף הוא הנכנס, כי חזק במציאותם לדבוק יותר וע"י זאת מתקייטן כל העולמות:

VIDOU' שהפנימיות כל המעללה מתחבירו הוא יותר פנימי, עד שאור הפנימי של א"ק הוא יותר פנימי מכל העולמות והוא יונק בתחילת טן אויר א"ס הפנימי, ובענין המקיפים כל המעללה מתחבירו הוא יותר פקיף, עד שאור הטקיף של א"ק בבחיה' עצמות של א"ק ממש שנחלה לשני בחינות אויר מקיף ופנימי, הוא יותר טקיף והוא יונק בתחילת טן אויר א"ס הטקיף כל עולמות בשווה טכל הצדרים, נמצאו כל

כל טה שישראל יותר מטבחון מעשיהם יותר טפלאין כל העולמות באוצרות פנימיות ומפיקים, וכל מה שמתרבבים האורות הפנימיות יותר נבלע בתוכם אויר א"ס הפנימי ומair בם, וגם הם מזוכקין הכלים יותר ויכול להיות נבלע בחוץ יותר הארת אויר א"ס הפנימי, וכל טה שמתרבבים האורות מפיקים יותר נבלע בתוכם הארת אויר א"ס הטקיף, והם מזוכקים הכלים מצד החיצון נ'ב' יותר, וע"י זאת מתחבר אויר א"ס המקיים עם אויר א"ס הפנימי ואיר בכל העולמות הארה שלימה, וע"י זאת יתעלן העולמות למעלה מדורגתן והכלים יהיו כטעה כמו עצמות:

VIDOU' שאור דפנימי מצגמים עצמי'ו' וממעט את אוירו' בתוך הכל בדי להאר להכלים, וגם כן בכלי הפנימי הוא מועט אויר לפי ערך אויר הפנימי, ואיר הטקיף הוא מרובה אוירו' בחתפותו רב, וגם הכל היצרון הוא גדול כדי שיוכל לקבל אוירו', לבן נקרא אויר פנימי ממעיט ואור המקיים הרבה: וזאת הוא הפירוש ויישו בן בני ישראל, דהינו שעושים מעשים טובים, וילקטו המרבה והטמיעת, דהינו שע"י מעשיהם הטובים ממשיכים טן אויר א"ס לעולמות הקדושים אורות פנימיות דהינו הטמיעת, וע"י אלו אורות פנימיות נבלע יותר הארת א"ס, הפנימי ומair בהם, נמצאו שהם ממשיכים אורות פנימיות, ובתוכם (כלן חסר לו' פ' מכלמ'ק) הפנימי לעולמות הקדושים בסוד טמיעת, וגם טמיעת הוא הפירוש עטיפה מלשון עותה אויר בשילטה, דהינו שאור הפנימי מתעטף בכל ונס שהוא מתעטף באור הטקיף לבן נקרא טמיעת, וגם שהו ממשיכים אורות מקיפים ע"י נבלע הארת אויר א"ס המקיים בהם, כי האורות הם נחשיכים כלים בערך אויר א"ס, נמצאה הארות פנימיות נחשיכן בערך הכל הפנימי, והארות מקיפים נחשיכים בערך כל היצרון בערך אויר א"ס, וע"י שכלי היצרון הוא יותר גדול יותר נבלע בו הארת אויר הטקוף הוא אויר א"ס המקיים, נמצאו שכادر הוא מושיכן אורות המקיים וגם אויר א"ס המקיים בתוכם שהוא נקרא מרבה:

וזאת וילקטו המרבה והטמיעת, ולכוארה הי' צרי' להיות הכל היצרון יותר טעולה, אולם כיון שאור הפנימי הוא מוצצט בתוך הכלוי הוא טair בו הארת שלימה, ואור המקיים כיון שאין מזוכגים לבן אין מאיר כל כן הכל שלו:

לבן יפושט הפסוק לא העדיף המרבה, דהינו שאור הטקיף לא וכן הכל היצרון שלו יותר מדאי' כיון שאין מוצצט בו, והטמיעת לא החסיר, דהינו שאור הפנימי זכר הכל הרכבה ולא ההסר אortho, וזאת היהת ע"י שהכל היצרון הי' יותר מעולה, שאם לא הי' יכול לקבל כלים, VIDOU' שהכלים נעשו ע"י מוצצט אויר א"ס, ואח' באשר המשיך אויר א"ס אויר בכו הירושה, בירר בחינות הכלים כל היצרון לפי ערך, אויר הפקיף, וכל פנימי לפי ערך אויר פנימי, וגם ע"י חערך החינות בנ' ברו' כלם, דהינו בקרוב אל אויר א"ס הי' שם יותר פעולה האר, לבן גם הכל הרכבת ע"י יותר מעולה עד סוף כל המדרינונות: וזאת הוא איש לפי אכלו לקטנו, וגם שעיקר בחינות הכלים נתגלו בפה א"ק, וזאת

מן 93 אש זדיק מה פעל להב

ולאہ אין טקביין המוחין לצורך היוגה כי אם ע"י ז"א, בגין און נקרא היוגה הות אלא בשם זיוג וו"ן, כיון שכבר ירד זו יעקב ולאה במקומן:

ונם עוד על פי הקדמה אחת מדבריו הקדושים בסוד הבאת שלום בין אדם לחבריו ובין איש לאחנן, הכוונה כאשר אדם עושה שלום בין אדם לחבריו נורם הפתכלה אריך בפני עצמו, ע"י הבאת שלום בין איש לאשתו גורם הסתכלות ז"א בפני מלאכות שבינת עוזו, כי שככל פרצוף חכמה והסדר נצח (משיטם ל"ט פ"ג) קו ימן ובינה נבורה הוד פני לך שמאל, لكن לא נשאר בכו האמתצעי כי אם כתר ות"ת יסוד ומלכות, [למן מוצבם פ"ג] ונם יסוד נחשב בכלל הת"ת כי גוף וברית חשבנן חד ואחר המלכות לבן אין שם הפק בין כתר לת"ת ובון ת"ת לטלבות, لكن כתר מאייר לת"ת והת"ת מאיר למלאכות, لكن גם בכללות הפרטופין גם כן פרצוף הכתר הוא אריך אנפין טהור בפרטופין הת"ת הוא זעיר אנפין ופרטופין זעיר מאיר בפני המלכות בלי הפק: لكن נראה לפרש בס夷עתא דשטייא, בשלמא בכל הפתולות כיון שהחטיפות המוחין טמישכין אבא ואמא מאיריך אנפין, ובסוד הגיל דהינו אריך מאיר זעיר ועיר מאיר למלאכות, لكن יחרם הוא ע"י הפליה כי הפליה הוא יחד טעיר ומלאכות, ואפילו שיזוג הוא יעקב ולאה, גם בן רחל היא באצלות בעת הזאת ומקבלת או רndl מון היוגה הזה מהמתה הטעם הגיל, כיון שהמוחין נטשכין מן אריך ואריך יש לו יהוד אחד עם זעיר ומלאכות בכו אחת, لكن באדראה רבא אינו מוכיר אבא ואמא כי אם עתיקא זעיר ומלאכות:

ולפי זה יתרץ בס夷עתא דשטייא אמר אחד מעז חיים שאמר דתיקון ו'ק דזעירו מלכות בסוד פסיעה לבר, וזה היוגה נעשה על ידי אריך עיקר והטפל באבא ואמא, והמוחין ששה מהם יותר גודלים נעשין בזיזוג אבא ואמא עיקר והאריך טפל:

והשתא אתי שפיר בס夷עתא דשטייא, כי בשלמא ו'ק דזעיר ומלאכות בסוד פסיעת לבר, זאת הוא בסוד ת"ת ומלאכות כי ו'ק נכלין ונגרשין בגין הת"ת נטו בחיל הרצון, لكن זאת יש לו יהוד עם אריך בסוד קו אחד כהניל, וכן בחיל הרצון, המשא"כ המוחין הם "חכמה בינה ודעת" ועקר הם הכתפה תיקונים נעשה על ידי אריך, המשא"כ המוחין הם "חכמה בינה ודעת", וכן ערך קיימת דאבא ואמא טהירנה, כי דעת הוא התחרבות יסוד דאבא וראמא, וכן בגין שעיקרם הם בחינות אבא ואמא שבפרטות הפרטופים וכן ערך זיוג אבא ואמא בעיקר והאריך בטפל:

ונחזר לעניינו בס夷עתא דשטייא, כיון שכבור ובערב בשעת הפליה המוחין נטשכין פרצוף הכתר או דאריך או דתיקון, בגין היוגה הות נקרא בשם זיוג וו"ג בסוד הבאת שלום בין אדם לחבריו הוא יהוד הכתר והת"ת, והבאת שלום בין איש לאשתו הוא יהוד ת"ת ומלאכות, וכן ערך הפליה, המשא"כ בזיזוג לאחר החזות החטיפות המוחין נטשכין טבא ואמא בעצמן, וכן עיקרן הוא יעקב ולאה שהם אחוריים שלהם ומצוין את מינו וניעור כמו שאמר שמלאכות [למן מושטט פ"ג פ"ג] מאריך בה מחתמת חזק שיש לאטה להתחבר עם בחינות עצימותה הוא לאה

וזאת היא לפי אכלו לקטו, וגם בגין שיישראל הטשיכו אורות פניות וטקיפים לעולמות הקדושים כל עולם ועולם לפי ערכו, וזאת הוא לפי אבלו לקטו, ואיש רומו על עולמות או על ישראל שבכל אחד ממשיך לפי כחו: וידוע שהתחילה להתגלות א"ק את העולמות באון חוטם פה א"ק, ושם הם הטעמים הוא אותיות ממעיט, ושם נתנו הכלים מחתמת שנתחכרו האורות מקיפים ופניות בלבד בפה א"ק שהוא המרבה והמעיט, ע"י זאת נתנו הכלים בפה א"ק, וזאת הכל מטשיכים ישראל על ידי מעשיהם שהיו מטי בעולם עקרים באורות פניות ומקיפים, וזאת הוא יוטדו בעומר דהינו הכלים שהם הטידות, שכן עומר והעומר הוא הכל שמו מדה: (ע"כ מלון סמליאל סק' סזה מכמייק):

בגמרא ריש ברבות.

במיוחד דשטייא. ברכות להרץ קושות התוספות על רשיי דקאמר שקריאות שטע של הטיטה היא עיקר והוא לאחר צהיב, תימה והלא אין העולם רגילן לקרות סטוק לשכיבת אלא פרשה ראשונה והי' לו לקרות שלוש פרשיות, ועוד דהה' לנ' לבך בקריאת שטע שתים לפני ושתים לאחרי, בערבית, ועוד דאותה קריאת שטע סטוק לטיטה איננה אלא בשביב המזיקין ואם תלמיד חכם הוא אינו צרי, ועוד דאנן קייטה לנ' כרבי יוחנן דאמר איזהו בן עולם הבא וזה הסטוק נאולה להפליה:

ובמיוחד דשטייא נראה להרץ על פי דבריו עז חיים דאמר כי צריך להיות שני זוגים בין בא"א ובין בו"ן אחד לעשרות כל' לנוקבא שתקבל הדכר ואחד ליזוג מטש לזרק עיבור, והנה קריאת שטע של הטיטה הוא לצורך כל', בשמע לזרק אבא ואמא, ובשכטן לזרק ז"ג, ונם אומר כי זיוג וו"ג בחזות לילת הוא ויונא סתימא דאבא ואמא טהירנה זיוג הוא יעקב ולאה, ועודו שיעקב הוא מאחריים דאבא, ולאה היא מאחריים דאמא וכן און על ידי הפליה, והנה צריך עיון כי גם הפלת ערבות הוא זיוג יעקב ולאה א"כ גם זה יהי' בלבד הפליה:

וניל' לפרש בס夷עתא דשטייא עפ"ד נ"ב שהוא אומר שככל הפתולות טמישכין אבא ואמא בזיזוג הטיפות מכתר עליון כפי סדר הפטדרינות, בערבית מן היצוניות אריך אנפין, ודקרבנות פאניטוון, ובבורק מחצוניות עתיק יומין, אבל בקריאת שטע של הטיטה אין אבא ואמא טמישכין כי אם מתייצנויות אבא ואמא בעצמו:

ובזה יבוא הכל על נון בס夷עתא דשטייא, בשלמא כאשר המוחין הן נטשכין מאריך על ידי או"א לו"א, וכן אפי' שיעקב ולאה מודונין, בגין שייעקב ולאה

לאה, לנן אין נחשב מלכות אטא בכלל פוחין דועיר כתו נהי רידה פירוד ליוית :

גם כאן בnidion דידן כיון שביווג חצות, הטיפות המוחין נמשcin טאבא ואטא בעיר לצורך יעקב ולאה שהם אחוריים שלהם, لكن מזא מין את טו גנייעור ונקרא בשם זיוגן דאבא ואטא ואינו על ידי תפלה כי תפלה הוא יהוד תית ומלכות, והכא אדרבא החכמה והבינה איןין בקו שלהם, لكن איתא בספר הניל שציריך לכובן בברכת המפליל חבלי שנינה על עיני שהוא הסתרת הסתכלות :

אריך בזעיר ותנומה על עפערפי הוא הסרת הסתכלות זעיר בטלבות : אלא פאכא ואטא בעצמן, لكن נחשבו ליזוגן אבא ואטא ממש כיון

שיינקן ולאה הם אחוריים שלהם, ואינם מאריך אשר מסתכל לעזיר בפוד היבאת שלום בין אדם להבירו, וגנומת הסתכלות זעיר במלכות בסוד היבאת שלום בין איש לאשתו שהא נקרא בשם זיוג זיון, שם היה נקרא בשם זיוג זיון, אעיפ' שנודונו יעקב ולאה הי' רחל עכיפ' באצלות הקודש כתו בchaplat ערבית כהניל, لكن על הסרון זהה אנו מכוננים כניל בברכת המפליל :

והשתא את שפיר בס夷עתא דשמייא, שציריך לבובן בכור בזעיר היבאת שינה מעניין, שהא חורת הסתכלות אריך בפנוי זעיר שהוא פרצוף שלום בין אדם לחבירו כיון שהמוחין נמשcin עתה מאריך ומטעיק שהוא פרצוף היבת בכללות, ותנומה מעפערפי הוא חורת הסתכלות זעיר במלכות דהינו

היבאת שלום בין איש לאשתו, דהינו שהזיווג הוא זיוג זיון בין בכור כבודאי כנון שהזיווג הוא עם רחל, וייעקב איינו גננה אלא עי' זעיר, וכן שהוא מקבל מוחין הנמשcin טיפות ארכיך שיש לו יהוד עם זעיר ומלכות ובין ערבית כיון שהמוחין נמשcin עתה מאריך שיש לו יהוד עם זעיר ומלכות בקי אחד ואחת שאינן נמשcin טיפות אבא ואטא בעצמן שעז' ואת יתרהבו זיוג זיון כיון שעז' אלו שני הטועלות נחשב הזיווג בשם ייעקב לאה יתדר מית' ומלכות, لكن עז' אלו רחל היא באצלות בעת הזאת, ונם, כיון שהיא בסוד אחר באחרו עם זעיר בכותל אחד והזיווג באלו דמי פרצוף אחד, لكن בשמוחין הם בזעיר עיקר קודם שנגנו המוחין בייעקב ולאה מאידין בה ג'ב מאד, لكن הזיווג הזה נחשב בשם זיוג זיון :

והשתא יבואר שפיר טעם היציות בזעיר, שעז' היציות מהoir אריך השערות לאחוריין כדי שיטכל בפנוי העיר, והזיווג מהoir שערות לאחורי כדי שיטכל בפנוי המלכות, זאת הוא ענן מה שאמרנו לעיל בס夷עתא דשמייא שבבוקר מטהיל ואת, ענן המשכת המוחין טיפות ארכיך לאות, עז' זאה פודונג זיון בכור מטהש : וגבאר המשגה בס夷עתא דשמייא, מאימתי קורין שמע בשחרית צשין :

לן חמלות עילן, זאת הוא הפירוש דהגה האDEM הקורא הו זעיר, וכאשר יבר פירוש שיקבל האריה מלבן שהוא אריך לבון העליון, דהינו להמשיך המוחין טיפות אריך בסוד היבאת שלום בין אדם להבירו, ובין תבלת דהינו המלכות שהיא תבלות דבלחו סביראן דהינו היבאת שלום בין איש לאשתו בסוד זיוג זיון עז' תפלה כהניל, והן הנקראים אשר אומר ר' אליעזר שכיר בין תבלת הכרתי זנייעור ונקרא בשם זיוגן דאבא ואטא ואינו על ידי תפלה כי תפלה הוא יהוד תית ומלכות, והכא אדרבא החכמה והבינה איןין בקו שלהם, لكن איתא בספר הניל שציריך לכובן בברכת המפליל חבלי שנינה על עיני שהוא הסתרת הסתכלות להמשיך מבהר לתית ומית' למלאות על פי הג'ל הם נ' שעות, משאכ' בזיווג החזות לילו הזיווג הזה נקרא בשם אבא ואטא לבן איןם נ' שעות כי אם [כלן מטאומעך לויי פין] : גנוזoor לענינו בס夷עתא דשמייא לתדעך רשי' הניל, כי רשי' קיש' שלל המטה הוא העיקר, כי הוכחה רשי' לומר לך וגמ' בירושלמי משמע לך, כי איתא בפירי עז' חיים שבמלת ישראל אנחנו ממשיכים מוחין דקנות בזעיר כפי סדר הטדרנות, והנה בתפלה ערבית עדין יש מקיפים קמנית אמא מהחת כה היום הקודם, ואינו צריך להמשיך עתה אלא פניטים דאבא, لكن איך יכול להיות הפרש של המטה נו על קריית שמע וו' קודם תפלה ערבית, שאכ' הי' לו להקדומים קריית שמע דשרחית כתו שמקשים בנمرا, כיון שציריך לצרף כה קריית שמע של شهرית לקריית שמע וו' בעניין מקיפים קמנית דאמא, לבן אמר הירושלמי ורשי' ויל' דקריית שמע של המיטה הוא עיקר כיון שזה הוא לזרוך כל, ובכלו זו הקריית שמע לא יכול להיות קריית שמע של כל יומ' :

לבן קאטרין בנمرا יליף מרירתו של עולם, כמו בשעת בריאות הזורך להיות קודם הזיווג לעשות כל' בין ביוגן או'א, ובין ביוגן זיון, כמו כן בכל יומ' צריך לעשות כל' מחדש, וזה דכתיב בקרא ויהי ערבי והיה בוקר יום אחד, פירוש שהה זיווג של ערבי לעשות כל' עם זה זיווג של יום לצורך עיבור הוא אחד, כי והה לבנה לוה, לבן קאטר הירושלמי א'כ' למה אנו קורין קיש' בבי' כדי לעסוד בתפלה מתחך דברי תורה, הן הנקראים אשר אמרנו לעיל בס夷עתא דשמייא, שבו הקיש' נמשcin המוחין מן טיפות אריך אשר הוא יש' לו יהוד עם תית ומלכות בסוד קו האצצעי, לבן הזיווג נקרא בשם זיוג זיון והוא עז' תפלה :

וירודע שכמו שיחוד קיש' הוא יהוד או'א, כמו כן התפלה הוא יסוד תית ומלכות, וג'ב המלכות נקרא תפלה והזיווג נקרא תורה [וכן מטאומעך מ' ה'] אטצעי נקרא תורה, لكن יש לאלו יהוד בקו אחד לבן אמר כדי לעסוד בתפלה, פירוש שותה זיווג נקרא בשם זיוג זיון, שיחוד הוא על ידי תפלה, גם הפירוש שהתפלה הטלכות והמלכות מתייחדת עם תית שהיא התורה כי זיווג זה נקרא בשם זיון, בסוד יהוד כתיר תית מלכות בקו האצצעי, ונם המוחין נמשcin מקודם אל זעיר ואח'כ' לייעקב ולאה, וזאת הוא הנורם שהמלכות רחל היא באצלות בשעת התפלה ערבית והעמידה הוא באצלות :

לפניהם מתקן מואוד ליחס בכמה גוונין דבריו ירושלמי כדי לעמוד בתפללה מתווך דברי תורה, פירושו שהוא נקרא זיון בשם זיון והי' ציריך לתפללה בזון שהוא עלי תורת הוא הועיר ורחל היא באצלות בסוד עמידה, — ואני יכול לומר בכתוב כל כך אין מדויקים הדברים האלה בדברי הירושלמי בכמה גווני כדי לעמוד מהן:

דב"ת:

זה השגיאתי שפיר בס夷עתא דשמייה דהא דאיין קוראין כי אם פרישת ראשונה, כיוון שהיוגה זהה איינו נקרא בשם זיון שם כליה זיון כי אמר בשם או"א שם הרاش, לכן די ביטים הראשונים לקראות פרשת הרשונה בפוד הרаш עם מיב' דברישא דמלכא שעוז או"א, וכן מה שאין אומרים הברבית לפניה ולאחריה, כי הברכות הם ובסוד ז' התהנות דזעיר ומלאות, והיוגה הזה נקרא בשם או"א, והוא דתלמיד חכם איינו ציריך כיון שהוא בפוד התורתה והתורה הוא ק"ו אמצעי ומהתורה הם הטוחין נמשבן מטיזות אריך בעזה, בטמן גנלה להם כזון שהוא אריך, וגם תלמיד חכם מי שעשבנו זיון מן האצירות אלא שער' פנס יצא נשפטו, וטמוקום התהנות יכול לעלות בבורך אל נוקבא העיקרית רחל ואינו נערך להתקין בזיון וה של [טזבבצ'ת טי' טי'], כמו שאיתא בספר עץ החיים, והוא [טזבבצ'ת לי' פי'] המוקין בסוד [טזבבצ'ת לי' פי'], ואדרבא אתה שפיר כטו דקימא לנו כרבבי יהננן דאמר לךן איזהו בן העולם הבא וזה הקומץ גנאלה לתפללה של ערבית, ואתה הייא על קרי' של קודם תפלה ערבית, ורבבי יהושע בן לוי לא פליג אלא שהוא כי זו הק"ש של קודם תפלה ערבית עדין ציריך לנרכז בח ק"ש של שחרית, כמו שעמרנו לעיל בס夷עתא דשמייה, נמצא וזה קראית שפע אינה עולה בחשבון כיון שהוא מפארתם לкриית שמע של שחרית, נמצא באמיתת תפלות באמצעות תקנות בין ק"ש של שחרית ובין ק"ש של ערבית שהוא של הטימה כהניל', ואלו ואלו דברי אלהים חיים:

ב夷עתא דשמייה ניל' קושיות התהום על רשי' (ברכות נ') אמרו לו אדונינו הטלך עמק ישראל צריכין פרנצה אמר להם לכט והתפרנסו וזה טיה אמרו לו אין הקטן משבע את הארי ואין הבור מהתלא טහוליתו, ורש' פירש אם יחוור בו עפרו לא יהיה מלא, ותימה דאיין הנידון דומה לראי' שהרי לא היה אומר להם אלא ליטול מן העשרים וליתן לעניים ע'כ:

וב夷עתא דשמייה ותוריין עפ'ר' דברי עין חיים דקאטר בשעת רצון נקרא אדר ישר, כי חשקו ורצוינו וושרו להשבע בתהנותים להוליד נשימות הדשות ופניו לפיטה להשבע לנאלזים ונורם זיון פנסים בפנסים, פישא'ב בשעת הכתלקות חז', עכ'פ' השנתה המאיציל ית' איינו נפקק אפילו רגע אחד, אך שאר בא פאהור כזון שהוא בא בעית חורתו, ואני מועל כי אם להיות העולמית המוכרת בכוד זיון אחר אחר, דהיינו כאשר זיון דס במקומו דס אחר, דהיינו דס אחר, והנקבה אינה מקבלת אורותוי' כי אם עז'י הדבר, אלא שעולים בזקנות

אנ'א

היא ושם מודוגין פכ'פ', לבן נקרא אב'א, משא'ב ע'י אור היישר אשר דיא היפק לטטה להאריך זיון זיון פכ'פ' במקום עצמן, וגם אמר כי הטעם גזרין להיות אב'א הוא כדי שלא יגעו החיצונים מן האחים, אבל בישראל שטיבין מעשיהם אוין אין מתיראין מהם לבן טוונין זיון פכ'פ': השגיאתיatri שפיר בס夷עתא דשמייה, דהנה צריך להבין להבין לשון דוד המלך לו והתפרנסו זה מותה, הכלל לעשרים לכט והתפרנסו זה לוה כי בידם הבירה, משא'ב בידי העניים, אך השגיאתי שפיר בס夷עתא דשמייה, כזון שהם אמר להם שלענין מזון גם בשעת המתלקות חז' אברון ישראל צריכין פרנצה, והוא מוספיק למוניות וגנום זיון אב'א, נטצא אינו חסר, כי יש אור חור זזה האור מספיק מה מזון והיוגה מצד כמה גנקהה אין לה בעצמתה כי אם עז'י דכר, לבן נקרא וזה מתפרנס וזה מזון מצד כמה נזיב. אחת שהיא מקבלת מזונו והיוגה מותה, ועוד בשלטאותם מקבלת מזונו אז דבב'ז. בצעמתה מקבלת מזונו מה אחורי מה שננטץ לה מזונו אז הוא היו מתפרנס וזה לוה, אבל כאשר מקבלת מזונו מה אחורי מה אחורי מה שננטץ לה מזונו אז הוא בצעמתה מקבלת מזונו מה שבא לה מזונו, וגם כזון שהשפעת המאיציל ית' איינו כי דבב'ז. בצעמתה מקבלת מזונו מה שבא לה מזונו, וגם כזון להנתן תחתון כמו אור היישר שכמעט הוא נפרד אס בדרכ' אחים, לבן העליון איינו נתן תחתון כמו אור היישר שכמעט הוא נפרד בפוקוטו כדי להשבע תחתון, וגם גנום זיון פכ'פ' דהינו שאר'א נתן תחתון מזונו זיון שיזדונו פכ'פ' במקומן עצמן, ואו'ה נקרא מפרנס זה לוה, אבל עתה שאור זיון שיזדונו פכ'פ' במקומן עצמן, ואו'ה נקרא מפרנס זה לוה, אבל עתה שאור דבב'ז פניו נמצאו אין העליון נתן תחתון, אך התהנות מקבלת מה שמנשך אליו, והא ראי' שנורם זיון אב'א דהינו שעריכין זיון לילך למקום איזא ליזונג שם, נמצאו אין או'ה נזחנים זיון, אלא זיון הולכין וטקבלים מהם עצמן ולהם נקרא התפרנסו וה טוה, לבן תירצ'ו כתו שאין הבור מתמלא ממה שלקחו מזונו ולבן נקרא התפרנסו פכתלק [כלן מוטספס פי'] שחוור איינו מטלא לנמרי והוא בצעמות נдол, לבן אמר להם לכט ופשטו ידיכם בגדור, פירוש שתעתשו מעשים טובים ויסטולקו החיצונים עז'י יה' זיון פנסים בפנים בס' אור היישר [נמקה חי' טיב'] שום [נמקה] אור עז'י יה' זיון פנסים בפנים בס' אור היישר [נמקה] פפ' פפ' אמר:

ב夷עתא דשמייה נראה לי מעמו של שליחות על פי סוד, על פי דברי האורי'יל בספר הגנגולים דיש עיבור נמצאה הנשמה [טזבבצ'ת טי' טי'] לקיים תרי'ין מצות על ידי התלבשה בנוף אודם היישריאלי אשר מתחייב באלו המצוות וטקיים עתה עוד אמר דיש עיבור [] כזון דוד ויונגן על ידי מצווה אחת שעושין צניהם בבחינה אחת, לבן נראה לי דכלל דברי תורה יכול לעשות עז'י שלית, דאיתא נ'כ' מהאריז'ל' דאיינו נקרא מהשבה מתפשט תוך אצילות ואיהו ונרטות חד נהון, וכל אצילות מתגעגעים עז'י מהשבה אחת בסוד עצמות וכליים והוא מנהיג כל דעלות עז'י התלבשותו בהם ונשמה זהה וזה גוף להה עד שהמאיציל [עלין] אמרך פועל בכלים ונמ' בעולם הזה התהנות החומר, כי בקדושה אהו חד בהון כסוד עשר ולא אחד עשר, שאור אס' מתפשט בתוכן מטה, לבן רוצחה חז'י שנעתה באחור, והנקבה אינה מקבלת אורותוי' כי אם עז'י הדבר, אלא שעולים בזקנות

להב

דיק מה פעל

אש

יתברך עד שהוא יעשה עטנו כל המעשימים כמו שהנשמה עושה בגוף, וזאת היא עי' קיום רצונו יתרך אשר נקרא מחהשה מתפשט תוך אצלות טפש: וזה הבחת הכתוב לעתיד לבוא ואת רוחו אתן בקרבכם ועשית את אשר ילכי בדרך השם, היא ואת הפירוש שע"י שנחנו טקיטין התורה והמצות בעולם הזה אנחנו עושים עצמנו מרכבה לקדושתו יתרך עי' ואת אה"ב מטילא געשה רצונו, כי הכלי גטשך אחר הרוחניות והחיות הפנימיות אשר בקרבו, וזאת הוא סוד העיבור אשר אנחנו זכון עי' קיום מצות. וכל הנשמות אשר המתפשטים מונופם הם בכללין באלהות טפש, וכיון שהם מתעברי בתוכינו גנץ הא שי' מתעבר ומתרבש בתוכינו טפש, ובמו כן אדם אחד שהוא רוצה לעשות דבר אחד עי' שליח נמצא שהשליח עושה עצמו כלו ונפ למשלח שיתעבר בו כה צד אחד מן נשאת המשלה דמיוחד לוּה עסק התורה והמצואה כגון קדרון או נירוזין או תרומה או קדרים, זאת הוא במקרה שהמשלה מהווים והשליח אינם מהווים, ובמצוות מה שהוא נ"ב מוחיב הוא יוצא נ"ב בזאת כמו תפלה תקיעת שופר קידוש וברכת הטוון:

נמצא ואת הכליה הוא בסוד התכללות והלבשות האורות והעלומות וזה בוה בסוד פרצוף אחד, נמצא כל העולמות הם כך וזה עולם התחתון הוא שליח לעולם העליון וזה לעליון טפנו עד המאיצל עליון ובכחו הכל עושים, והוא המשלה השולח האրותיו ופעלוותיו בכל מקום:

זהן דברי הארויל על פירוש כתיר יתנו לך ד' אלקין מלאכיהם המוני מעלה, דשלותיהם הם אבא ואמא הם שלותים לכתר, כי מה שהם עושים עושים בשליחות הבהיר, ובן לטעה עד א"ס ית', וכמו שהנשמה חופשת על ידי חפית נופה בכל הדברים של עולם, כי אם לא לא היו נתפסין דבריו עולם לדקות הנשמה. במeo בן כל הפעולות הנפנויות מה לצריך להיות בעולמות אין נתפסין לטעה פנוי רב וקוטם, כי אם יהי האדם התחתון בעל חומר, וכאשר עשו הפעולות המצוירות לטעה על פי תורה, או מתרבש בו כה עליון המאיצל המשלה עי' התלבשות המדיניות, بما שיעור זה אדם וכמי שיעור זה המזווע וועשה עמו זו המזווע לטטהולטעה בדונמתה המכונת והמצירות לטעה:

נמצאו כל הפעולות נעשים בפנימיות עי' מחהשה ובחוון עי' טעה, וכן כיוון שתכלית כל המצות להן ולבר袍 אותן לנו לבן צריך להיות עי' ועי' התלבשו בתוכינו, כי זאת הוא תכלית כל התורה והמצואה לך נשמותינו עד שיכל להתלבש אורי בתוכינו, ובשעת עשיית המצואה בוראי שורה עליינו או רם יתרך, כי הכוונה היא הנשמה בין בדברו בין במעשה בדברי הארויל, נמצא כיוון שאנו חזו רצון וטהבה וכוונה של המאיצל עליון יתרך, נמצא הוא מהיצה מתחפט תוך אצלות טפש, מתחפט בתוכינו ומתרבש בנו כנשמה בגוף: ומפני טעם זה טועל השליחות, כי כאשר הוא שולח לחבירו לעשות והרבב, נמצא הוא נתן כוונתו ורצונו של זה הדבר בחבירו אשר הוא בהינתן נשאה וחבירו עשה לו רצונו נמצא חבירו געשה נוף לה הדבר, וכמו אדם אחר דמי

להב **דיק מה פעל** **אש**

דמי רעיקר הוא הנשמה, שכן נקרא בשם המשלה, שכן מצוה בו יותר מבשלות, כי עיריך הוא לקדש את נופנו נ"ב:

לכן ניחא השתה הא דאמירין אין שליח לדבר עבריה, כי כיוון שהוא שליח מן השית קיים התורה נמצאה עבריה עליון, כי נשאת חברו לא הכריתה אותו לדבר זה, נמציא הוא עשה בנשטו ואת לבן הוא חייב, כי הוא מחייב בכת חברוא ית', אשר מתרבש בו לנערו ביצרו ולא לעשות, והן הן דברי הנגרא דברי הרוב ודברי התלמיד דברי מי שומעין:

והשתא ניחא נ"ב דברי דברי רב שילא און שליח נעשה עד כיוון דאמר פר שלחו של אדם בטומו הוא לי' בגוף, פירוש כיוון דשלותו של אדם בטומו הוא הפירוש שהוא עשה בנשנת חבריו שנכנסה בו, נמציא הוא לי' הוא כנפו ופסול לעודות:

לכן מחרץ נ"ב זו הנגרא אין העבר געשה שליח לקל נט מיד בעל לאשה לפי שאיינו בתורת ניטין וקדושיםן, כמו שעיבור נשמה איינו מועיל אלא בישראל כמוותו:

והשתאأتي שפיר הא דבית שמאי חולקין ואמרין דיש שליח לדבר עבריה, דהנה ח"ו יש עיבור לא טוב ועי' חוטאיין, נמציא וזה החטא נחש על המשלה בסוד יש צדיקים אשר מנייע עליהם כמעשה הרשעים, וכן מיתי ראי' מדור כי רוד המלך הי' צדיק גדול בודאי אך בהכרח חטא עי' ניצוץ קטן לא טוב, ועל זה אמר יש שליח לדבר עבריה, שכן גבי מעילה או טביה ומכירה אמרין יש שליח לדבר עבריה, שכן שבין כך ובין כך נכנסו דבריו המסת בקרבו ועשה זאת, נמציא הוא נתבער בו ועשה זאת נמציא חל החוב על המשלה כיון שנשטו עשתה ואת, ובכטביה ומכירה [כלון מפסיקת כי'] בוגניתו, וכן כיוון שהוא שיק יותר לאות מתחבירו לבן משליכן עליו [כלון מפסיקת כי'] על חברו וכן כיוון שהשליח הוא שונג עם עיבור [כלון מפסיקת כי']:

לכן השתה מחרץ שפיר טעם זכיה מטעם שליחות, ומשמע נ"ב בכתה מקומות דאין מועיל שליחות וטועיל זכיה, נמציא צריכין אנחנו לומר נ"ב על פי הארויל דבמצות מה שהמלך מהויב לקיים כיוון שהמלך כולל אותם בשיתו וז המצאות אשר מחייב בהם המלך הם געשו מתקונים, נמציא צריכין אנחנו לומר להיפך כיון שהמלך גור והכל עוזן נמציא הכל שלוחון של המלך, נמציא נשמת המלך מתבערת ומתרבשת בתוך כל ישראל עד שהוא כולל כל הנשנות ותלים בו, ובפרט במצות המלכות מה שהוא חייב מצד המלוכה, נמציא הוא נשמת כל ישראל ויוצאן על ידו:

ולבן כאשר אחד מוכה לחבירו שלא מדעתו יכול לזכות מטעם זה, נמציא הוא מכון בשבייל חבריו ומתרבש בתוך חבריו [יכל] נשמת חבריו ואח'כ' עשה כנפו מטעם שליחות, ואני שפיר כיוון דעתו לגמול חסד הוא שליח חברוא ית', יוכראה הוא המלך אשר כולל הכל, וכן קרן מטבילין אותו על דעת ביד, ומקשה

מערכת ד' זמירות הצדיק

ומקשח התום' והוא זכיה מטעם שליחות ואין שליחות לקטן, זאת הוא התיווך בין שבידם הכללים ואדרבה קמן הוא נבל בתוכם הפלך וב"ד לכן הם וכנים בעוד, כי נשפטו בעצמו עשו זה את כי אצלם הוא גדולה, لكن נבי וכי החיו על מנהוני הדור לוכות לכל אחד שלא מדעתו, והם הכללים והוי באלו הוא בעצמו ידע זה, וכדאמירין בנمرا סתם לב"ד מיתה עליהם, لكن המזהה לעובר לא קנה רשותם דואז כבר יצא לעולם או נכלל בכלל מהני הדור יכולם לזכות בסוד נשחת הטלה, משא"כ כשעדין הוא בסוד העיבור נמצאה איננו נכלל בעולם ואין הם יכולים לזכות לנו, لكن אמרין בנمرا דבר מובה לבנו עובר כיוון שדעתו של אדם קרובה לבני, זאת הוא הפריש אדרבא כיוון דהוא עובר ולא יצא עדין לעולם נמצא עדין בכלל באביו ואטו והוא קונה שם כאלו هي נдол כבר נמצא הוא יכול לנקות עבו
בנו ע"כ:

ריש מס' ב'מ' (ג).

רש"י הוקא אוחזין, והקושיא מפורסתת Mai קט"ל, אך התום' אמרו אידי' דסיטים ביך בטעזר הרוי אלו שלו תנוי נמי הכא דיני חילוקות, נמצא לבארה קשה לתני במתניתן אם אחד אותו הרוי אלו שלו, בדקא סיטים, لكن אמר רשי' דין זה רבותא לאשטעין ומלהא דפשיטה היא:

רש"י ראיتي קודם שהנבהתי, והקושיא מפורסתת שמא חבירו ג"כ ראה אותה ונם טי שהנבהיה קודם, אך זאת לייכא הוות אמינה דבראה בעלמא קנה, וכמו שטפרש תום' בהבטחה בהפרק קני היינו בעשה מעשה כל דהוא, וכדאמירין בנمرا (דף ח' ע"א) זאת אומרת המנבהיה מציאה לחבירו קנה חבירו, כיוון שאחד מנביה חי לחדוד דחיי חצי השני, במאן דמנחה בקרען וליכא הנבהה, מכאן מוכח שאט אחד טנבהיה חצי בודאי איננו נחשב להנבהה אלא שנחשב לראי', וזאת מה שהנבהתי חציו נחשב לעשרה מעשה כל דהוא שכגן זה הבטה בהפרק א' קני, קודם שאתה הנבהת את החצי השני אשר בידך, ע"י זאת כבר נעשה הנבהה בכללה והנבהתך לא מהני כיוון שכבר קניתי אותה בראייה בהנבהת החצי הראשון אשר זאת נחשב לראייה בעשרה מעשה כל דהוא, ואם ראיית קודם זאת לחוד אין מועיל כי אינה שמה ראייה, וחבירו טוען ג"כ [כך], קט"ל דבראי' לחוד לא קני והחצי השני' לא נחשב לעשרה מעשה כל דהוא כי אם שנדר גדר וכדברי תום' ודוק' :

(ג) איזה נגרירים מסקטמיך מכטמיך רבינו זל ס"ס קמסיד טחכיף מופגע
הנynom ר' יתקן ר' קלמן זלמן לולנץ זל מווילגטן.

זמידות הצדיק

גם הנסי להציג בספר הקדוש חזה את הזמירות הקדשות, אשר חיבר ושר אאייז'ן רבינו הקדוש זצ"ל ברוח חדש, כאשר נחה עליו רוח השיר, וזה הוטר, נקרא בפי כל חסידי זוכהין בשם זמר צדק או בשם אבינו שבשמים *) מסודר בשבועה פדרום, כל סדר על שם אחד מהעצויות הקדושים של שבעה רוזי ישראל, וכל סדר נחרז בחרוזים, וכל ראשיו החווים מתחילה באותיות של שמותיהם הקדושים אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד, — חזמר הקדש חי' רבינו זצ"ל דרכו בקדוש לופרו בכל ש"ק בטעודה שלישית בעת רועא דרעווין [עיין במערכת עבודה לקמן] וגם בעת הקפות של שמע"ץ ושמ"ת, בכל הקפה החומר השיין לו:

הzmiorot hak' alala la hoi bedafot cil yimi chay rivotnei, kdroshim ha'ah rabinu hokn zc'il vbeno merzin zc'il, rak hi' shnor bpi cil hashidim be'af, vayehi yehidim mhabadim hi' lehem bactag matza shactbo leuzem hashidim harashonim shamnu mafha kadosh rabinu zc'il be'atzmo, be'ut vi halal lofer hotirot hallo b'meni khal udat ha'chassidim:

ובשנת תרס"ח עלה בלב דודי הרה"ח המפלג חוי' בנשיך הר"ד יהושע פרתני שלייט"א מלודז בן הצעיר לכ"ק א"ז מרים hak' herman' zayag vekribi atuto ul zoba dafot, l'man la l'manu satz ha'zmaim vata'evim ledaber rabinu zil, nem at ha'peneim ha'ikrim voharngliot ha'tobot, asher hanatzzo v'hafiu manroeno shel rabinu zc'il asher shchina hitah m'dbarot matuk neruno hakodosh:

ואח"ב בשנת תרע"ט כאשר כבר עברו י"א שנים מההפסה ראשונה, ונתרכזו הדורשים ומקשיים את zmiorot hak' hallo, ואחנגב עצמו פעם שניית דודי הירח הרה"ח מוהרי'פ' שלייט"א הג"ל וטוב הקRibim ul zoba dafot, afar vi dafot azo atot bascom rab, aupeh'v zo utcha casher ubar shov chashush shera shna, shov natravo dorshim vmekshim atot veainom, vekan libi avomer li lehacnis zmiorot hak' hallo b'hatchbarat hakodsh zeha v'bein fu'olot ha'zidak a'zanim, l'man yehu rabinim v'en shliyotim me'orai ha'behir, asher cashef yair, matz' rabinu hak' zelleyah zochto yin' ulino u'el cil dorotnei v'ucbi' amon:

*) טל פס הקמלם כומר קדושים פכו סממיול גמלות אבינו שבשמים:

משה

אמינים אנחנו ומחזיקים
בתורתך הנקרה תורה משה;
לכינת עוז ובניה
תחזיר במהרה בימינו
אל ארץ הקדושה;
לשפעות טובות תשפיע לנו
ולא תהיה לנו כנושה;

את שכינתך הקדושה ובניה במהרה בימינו להגאל:
לשנות שלום במהרה בימינו בין מלכות בית דוד ובין מלכות
בית שאול:

ישראל

חוֹדֵך ותוֹרַתך לְמִדְתָך
לְנוּ בְנֵי יַעֲקֹב
וּמְהַבְתָך שָׁאַהֲבָתְך אָתוֹ
קָרָאת אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל:
לְעַמָת לְנוּ אֱפְטָרוֹפְסָא רַבָה
כָּשָׁמִים וּהוּא הַמֶּלֶךְ מִיכָּאֵל:
לְצֹנְנֵינוּ וְתַקְוִתֵינוּ שִׁישָׁאָלוּ
הַמְלָאָכִים לְנוּ בַמְהֻרָה
בַיּוֹמָנוּ אֵל מָה פָעָל:

יצחק

לְרָאָתך וְאַהֲבָתך שְׁמַת
בְּלִבְנֵנוּ בְנֵי יִצְחָק עֲקִידָה
לְעַמָת שְׁכִינָתְך בֵין שְׁנֵי
בְּדֵי אָרוֹן עַד שְׁשָׁכָנָת
עַל קָהָל וְעַדָה:
חַי וּקְיָם שָׁלֹחַ מֶשִיחָה
קָדְשָׁך בְּלִי קַוְשִׁי חַבְלִי לִידָה:
קָרוֹת רֹוח מָהִיה לְך
שְׁתַשְׁפִיעַ לְנוּ חַיִם טוֹבִים
אֲרוֹכִים וּמַזְוָן וְצָדָה:

בְּלִיחָדֵך וְאוֹהָבָך אָנָהָנוּ לְקַבֵּל עַל מֶלֶכְתְך וַיְשַׁעַך אָנָהָנוּ בָאִים:

אברהם

אָבִינוּ שְׁבָשָׁמִים הָאָר
פְנֵיך לְבָנִי רְחוּמֵיך
בְנֵי אַבְרָהָם:
בָעַנֵּי פְקִיחָה תְרָאָה
כִי מְעָשָׂה בֵית
יִשְׂרָאֵל מָאֵד נָעִים:
רוֹאִים אָנָהָנוּ וּמַמְנִים
כִי מָאָתָך כָלָנו נְשָׁפָעִים:
חַיּוּם וְכָל יָמִים תִּנְשַׁחַ עָמָנוּ
חַסְדִים נְפָלָאִים:

צידיק מה פעל

ומר צדק

אהרן

אתה בחורת לכבלי קרבנות
וליחד יחויך על ידי
בני אהרן כהנא:
היום אין לנו קרבן
כי אם תהילותיך
שפטינו מבננה:
לעיטך בין הבנות, כמו
בין החותמים שושנה:
אמנו אתה להסיר מאתנו
שרש פרה ראש ולענה:

יוסף

לכלה בידך לשורוף
החותמים בזכות להבה
של בית יוסף צדיקה:
כל הצדיקים דומין, לפני
שכניתך כנור לפני האברקה:
ồמכים אנחנו על מורתך
שהיא עצה עמוקה:
פועלתנו וכל חפצנו
להמשיך הארץ פניו עתיקה:

דוד

לעת בינה וחכמה תשפייע לנו לקרב ביתך בן דוד מלכא משיחא:
עתה הכהנה לזאת ותתן לנו ישע רב וסעד ומנוחה:
לביקא בר וחביבה אני בשם הצלחה:

מערכת ה

גדלות עבודתו בכל ועבודה שבלב זו תפלה בפרטה.

כבר ידוע מעט עבודתו של רביינו ויל מטל יולדותנו, דרשו
משמעותו, אעפ"כ נציג דבריהם אחודים במערכת כפ"ע.

רבינו ה'ק' ז"ל, עבדתו של ה'ר' ית"ש היה להפליא מאוד בעין כל
רואייה, ולואה היה כל שכל אנושי להשיג, איך בכך בו"ז לכבותו חור
עבדות כוות אשר גם לצדיקים נדרתם להם בהר, מפש בכל רגע ונרגע בכל
דבר טוצה או טנהג ישראל תורה, היה עשוה בטסירות נפש והתלהבות
ודקירות לאין קץ ונבול, ובכל עבודה ועבודה היה חשבים הרואים שבבל יישוב
עור לכח האנושי, ומפש בכל עין הרואה זאת רעדת אתחווה טפחד
ומורא, כל תנועה ותנועה היה בדיקות גוראה והחפשתות הנשטי בפשטוות.
באין שום הרגש בו כלל וכל רואו בעת עבודתו איזה עבודה שהיה'
העיר בפה מלא שטלאך ד' צבאות בדומות אדם עומד לפניו, כי בכח
אנושי לא היה יכול להיות עובד עבודה כוות, אבל נתקיים בריבינו ויל
ספר הכתוב וקיי ד' יהלפו כת, כי כאשר רבינו ויל עבד הש"ת בפסירת
גנשו לטעלה מן הטבע, כן פרדה במדודו לו מן השמים, בחליפה כה
בכל פעם ופעם נם כן לטעלה מן הטבע:

ש"טulos לא עבר עליו חמות לילה בשינה, ומיד אחר ערכתו תיקון חמות
על חורבן הביהם"ק ועל גלות השכינה, [כదאיתא בנטרא ברוכות נג'
ע"א] לאייבע"א אנטכוות דעתצעותא] מיד ישב לו ללווד את שיעורייו עד אור
התקה, והוא לאה עצמו להתפלל, בן בימי החורף וכן בימי הקיץ, ואיש לא היה
בקדוש פגימה כל הלילה, וlotte בנו יהידו ותלמידו ברא כרעין דאכיהו, הוא
כ"ק וקני מרין ה'ק' רמן' זיל ויע"א:

ובכן היה טנהג רבינו ויל בכל לילה [חוון מליל] שבתות וויט ויטים שאין
אומרים בהם תחנוןן] טן שעה עשיריות עד שעה י"ב החותם הלילה, היה רבינו
רל וונס בנו א"ז מרטן ויל ז"ע עטו בחגרו] יישן לבוש במלבושים חזק מהטנעלים
[במי פועלם לא חלף מלבושים חזק בהמקוה] ואחר טהרטששים בקדש, היה יושב
בתחדר החיצון, והמתין עד שעה חמות, ואו היה נכסם לחדר קדשו [ווארת הי]
בקירות וסכות רבינו ויל] והעמיד את עצמן בין הנר הדלק על השולחן ובין
חסכה אשר רבינו ויל היה ישן עליו], וברגע הווות הקין רבינו ויל טשנתה, ותיכף
ווארת ידיו הקדושים וכמם בוריות נפלאת, ואו תיכף החל המשביך הגיל
הביתה

בשניהם אין באה בקשר לארון הקודש, ובדרכם מושג עליונות רוחנית. מושג זה מושג על ידי שיעוריין עד אורך הקורס, מי חכם ויבין זאת:

פעם אחת עוד בהיות רביינו הקדוש זצ"ל דר בער אוירוקוב וזה כי בערך (טשנת תרי"ב עד תרט"ו) כטבואר לטעה ויהי אז שם ר' גודען נר צדק אנלאונע ע"ה נ), וזכה לראות את רביינו זל' בעת עריכתו בזקן הוצאות (או באורוקוב הי' דר רביינו זל' בדירה אשר ההלנות היו בגדת הארץ קומות איש, ולא הי' ביכולת להביס בהחלנות אף בהעמידה והנער איזה דבר נכהה מעט), או לחק לו הנר צדק הניל' אכן גודלה ונגללה כל החלון ועד עצמו עלי' לראות בפנים בתוך חדר רביינו זל', וכרכען כאשר עיניו בחולון קם רביינו זל' ובא אצל החלו', ומחמת הפחד שנפל עליו פדור פניו רביינו זל' נפל מעל האבן והכח את עצמו מכח רבה ריל':

ג'בודה שבלב זו תעללה (עיזו תל ידרותו).

כבודת רבינו הָקֵן זצ"ל בתפללה הִי, באין מבין, מטהש במטס"ג, וכל רוזא בשעת התפלה לא ידע ולא הבין אם בו"ד לפניו, ולצדך חשב שהוא פלאק בצורת אדם, והיה דרכו בדורש תמיד להתפלל לפני העמוד כל התפילות, כל עת שריבינו ז"ל הִי בבית המדרש והתפלל בצבורו, היה הוא בעצם השליח צבור וכידוע:

נו) הוא ניגן לזכ"ה נקרול צפי כל חסידי זילין "דעך גלאוונצער גד זוק", אשר ייטס רג'יס מחסדי חיטט האקס קרייז בטל אוחוב ישראל זילל מהפטצ' ז"ע, בז' פער לאסחופף נאל קווודיס טל חיטט האקס קראוס בכינוי מהז' מלוכין ז"ע, וכטוף יומו גאנזע נאל קווודיס רבינו זיל וו"ע.

כ) פיעם לחתם בטענה זו מוד סמוקוס צחילנו ספי' דל, [ויז כהה צנעם ספי' גנץ יוזחטו ע"ה ככ"ל ונשכח לו סס נחל"יו מוקה מויומדה במקומו ללייך צייני ז". וכמוקה היה לנו הוכחה מעו"ל, לרבות זו של טגל בס כל יוס וויס נס נבמי קהירך

הכיתה ועובד חזר קדשו, אמנים בנו של רבינו זל הוא וכמי טרן רמ"ג זל תנ"א לא חי', קם ממתתו עד שיצא משם המשמש הניל נג):

ב) סיופר חheid האשביך ר' יעקב ע"ח [כי ברוב שנות חייהם של רבינו זל חי המשביך ר' הניל הממונה ע"ז] שמעולם לא אירע לו שכינוס בתפקיד רבינו בחדות לילה ויצטרך לעמודין וכן ספה בין הנר ובין מטה רבינו זל, ורק תמיד באוטו רגע שההיד את עצמו או מיד הקיע עצמו רבינו זל וככאש נכנס הי' תהייד חולץ את מנעליו ונכנס רק בפומוקאות בכדי שלא ינורום להקץ עי' שום פועלה, רק עשה כמו שנזכרוה להעמיד את עצמו בין הנר ובין המטה וכתביגל:

נ שמעתי מכתב חפידים שפעם בהיותם בזילין, ארע באחת הלילות שהו שם, וישבו או שם גדויל החפידים בתרור החיצן סטוק להדר קדשו של רבינו זיל וידיבו בינויהם דברי תורה ותסויות וגם המשביך החסיד ר' יעקב ע"ה הניל ישב או בינם, ואו הי כבר השחכה ליכנות בחדר קדשו בחצות לילה כניל, וכאשר הרחיבו והעיטקו את עצם בדברי תורה וחסידות, פתאום חרדה ואימה גדולה נפללה עליהם וחוכרו להפסיק הדיבור טנוול הפחד ולא ידעו מה היא זאת ואו הוצר עצמו המשביך הניל שכבר עבר איזה רגעים אחר חצות לילה, ונתלבנו פניו ונתבהל כי ראה כי אחר המועד שגעתו טפה קרויש רבינו זיל, ומיד החל המשביך במרודת לחדר קדשו לעשותות מצותנו, וייה בבאו לחדר קדשו נתבהל טאויד כי ראה שכב ר宾ו זיל נייר משינו וחולק בחדר קדשו והדרויש המשביך הניל, הקפאת רבינו זיל עליו על שיל בא בומנו, אך מיד נזכר כי אין לו רשות לעטו בעת החוא כהניל, או תיכף יצא והלך לו מחדר קדשו, והוא וכל האנשים אשר עיבו את הבית כלו והלכו להם ובכוקר כאשר בא המשביך ר' יעקב הניל לנו רבינו זיל בדרכו, אשר לו רבינו זיל. גוא יעקב מען קען זיך איז דיר פערלאזין חיז לו חכיתי ווישנתי עד שתבוא אתה לעורני או חי עבדה חצות לילה בשינה, ודי הניל ראה כי הקפאת רבינו זיל עליו גדולה טאויד, וכי גם ידע שחיז למשוך על עצמו הקפאת רבינו זיל אינו מן הדברים קפני האיזות, או התחל לבכות ואמר רבינו, איני זו מכאן עד שיתחול לי רבינו על זה, ונתפיפים רבינו זיל ואמר לו הנסי מוחל לך, ואו יצא הרוי מאת פני ורכיש:

ד) הענין תיקון חוות הי' בעני ריבינו זיל עני נдол ועתוק מאד שלא הי'

ג) כי דרך קדשו של ה' מון סק' רמ"ג ז"ע ס' ריק לטכע לכת, לנין כדי צב
ידם טוס חיט ווּף כמחמת טנס כוֹן מסיס לילום כימייס, ולכן חכה נס מגדלתו
שליחי כמסכך וח' קס, ובירור הדברים מהלך עין חמץ ומחרה נפלחים מקרים מה-
מן זול' ז"ע בפנין סוא.

ב) קולו בתפלה הי' בקול שאנת ארי', וכל העוטדים בשעת תפילתו לא חビינו איך ביכולת בו'ד להגבה קולו כל כך, ואמרו אין זה כי אם שכינה מדברת מתוך גרכונו:

ג) כשהיה רבינו זיל מטהiller לחתלה בקדושת עבדתו בתפלה, אז כשעמד את עצמו בויתה והיו מוגדים אותו בוית אחרה, מטה כטו שאמרו זיל (ברכות ל"א ע"א) על רבי עקיבא, ולא פעם אחת קרה שעמד עצמו רבינו זיל לחתפל אצל העמוד, ובאמת התפללה היו מוגדים אותו אצל הפתח וצעק בתפלתו:

ד) דרכו בקדוש הי' להתחילה לפני העמוד בתפלה פרק איזחו מקוםן ואחר הבריתיא דר' ישמעאל הי' אומר הוא בעצמו תמיד הקדיש דרבנן, וכשהגע רבינו זיל בחפה וברך דוד להטלות אתה מושל בכל, הי' מנהנו בקדוש להפריש על כל מלאה ומלאה מטבח אחת על צדקה, והי' מניח השלשה מטבחות האלו על החלון, ובאשר גמר רבינו זיל תפילה זו היו אנשים חוטפים אותן, והי' לפלא שבל מי שוכה לחטוף מטבחות הללו הי' וככה לעשוות, ופלא זה הי' ידוע ומפורסם לרבים, ולכנן הי' רבים דוחקים לחטוף מטבחות כאשר היו בטוחים (לובות לעשרות ע"ז):

ה) רבינו זיל כשהיה אמר בכ' וה' תחנן ותפלת וזה רחום, הי' ממש פה ומורה לעמוד לפניו, כי הבכיות והאנחות הי' אין לשער, ראשו הקדוש

הוילך טפי' מלה קלה וכפופה, ונס עמד כי זמן גמיס קרנה, ונפשו חמת נרים רבינו זיל מעוד כס זמן רב כסמים וסביכו מלך קלים וכפופה, ועמדו כס ניטו ומלימו כל רבינו זיל ס"כ חממי המשוגג ר' יצחק שנגא ע"ה, ועמדו מתקזקן ומתקומס על המלה פנולאה והוא ליר' טכ"ז יכל מילכת למכול כולה חמת לטבול טבול זלח ייך לו כלל, ולו חפץ בכיסו כס סוך יספה עכ"פ פנס חמת לטבול טבול זלח כפוף, והמן עד חאל היל נס רבינו זיל מהמקווה לכימו, ולו מוח כס וונכמס, וכמיסיות חלק מלבדו וקפין כתוך כסים וטבל חט לטמו וטלחה ונכדיו וכח' הביצה. וככינוי קניין מיקח חוס וקו מחלה וככינסה קידוש ר'ל, ומיקח לרפס ארכזו לדיבינו זיל לטבליים חם בצללה, וספילה זכללה לו זחת מחמת צפכל במקומה, ולו טבל רבינו זיל כמסמיה וכי חי' מן מקוה יהונה רטה חי', וככלמה בכינה וספלה זחים לטבלה זו חם מה בטלה לי' טכ"ל טהור לרבינו זיל צל' טכל חי' נס מקוה רק נסום חס יולס נסוד נס כס כפוף, וככספער רבינו זיל קר' חם פטח פי קלטו ומלל בצלון קשת כלם זחים ירע ככח, והוא אלכמיהכון הוא טון חיין אלגדער וולך, וולס ט' טכל חי' נסוד רבינו זיל נס מקוה לא ט' ניזוק כלל אין אלכמיהכון הוא נלהר אלכמיהכון, ערפי'יך רבינו זיל לנו פגלה וחיק' הוועך לא.

ו) פעם חמת ט' מוכך רבינו זיל דרכ' טיר פלאק, ולג' ט' גראנו סקדות נסאל לנון כס, וווק' לנפהל סס הל' רלה [חמי' טא' בילדתו למד מל' סלון סל'יק חמפי' מהריל חרף זילל'ה], מהו לה רלה לנון פלאק, כי חמר טפוא'יך מרכז ומפקן על סגנות פגע' פלאק] וכי נסע חז' לנפער געדר בגאר ווילסTEL וסמה' תל'יזען לנו' כס, ולמהרת קטפל בסייר הסמוך וככני' טומס מושל הכל, ספלי' נ' מטבחות דילוי' קולום

ה) מונח על העמוד בכל עת אמרת והוא רחום, ועל הרצפה סביביו הי' שפוך הדמעות הנגולים מן עיניו הקדושים כנהל מים ניגרים ארצתה:

ו) דרכו של רבינו זיל בכל יום בבוקר לאחר התפללה, הי' יוצא מחדר קדרו על ומן מה, ואו הי' מתקנים וטכבים את חדר קדרו, ואו מעד רבינו זיל בבית מדרשו, והחסידים כבר חכו על זה לטען לעמוד לפני רכם ה'ק' לשטוע ולהואין להגנה היוצא מפני קדרו, ואו לפחות שאל רבינו זיל את עצמו מה הנשטע חדשות בעולם, ונעם הי' מספר או איזו סיפור מרביבנו הבעשיט' ותלמידיו הקדושים ויע', ואחיזו חור לחדר קדרו, ומטעם מה לא אכל כי אם פת לא אכל כי אם פעם אחת במעל' היינו בלילה אחר תפלה ערבית, ואחר הטעטה הי' לו שיעור מיוחד למוד טור אורות חיים, ואחיז' הניה את עצמו לפחות מעתים לישן על איו' רגעים, ואחר זה זיל לומר שיעור פלפלן ברבים עם תלמידים, ואחר השיעור הי' מבנים האנשים הבאים לפניו מכל פנות העולם לדורש את איש אלקיהם כל אחד בבקשתו, [כי רבינו זיל הי' תלויות שמכל העולם הי' פונים אליו בידוע], וזה גמיש עד זפן מנהת, ואחר תפלה המנחה הי' לומר מدرس ברבים, [ע' למטה דף ב']: ואחיז' התפלל מעריב, רבינו זיל לא אמר במעריב ברכת יראו עינינו, והוא בונסת הרב זיל בעל התניאו ורב ש"ע בידוע ג'], ובימי החורף הכנים עוד הטעם אנשים גם אחר מעריב עד שעה חצי עשרה, ואו סגר חור קדרו ואין מבוא אליו עוד או עד למחזרה כהניל':

ז) דרכו זיל מעולם לא מש משלחנו המתו וטוקק הסהיק פרוי עין חיים, וגם ספר תהילים עם פירוש ה' ארץ החיים, וגם השערץ צוין, וגם הסה'ק קול' שמחה מהקדוש הרב' ר' בונם זוק'ל זי' ע' *), ובכל רגע ורגע הי' פותח ספר אחר מהספרים הקדושים הניל', וביתר הי' פותח ספר התהילים, וגם בעית שהי' מדבר עם אנשים שהיו לפני רבינו זיל בנסיבות שונות או טקודות שלהם תשובתו הקדשה, הי' פותח תקופה ספר אחד מהספרים הקדושים הניל':

ח) ובעת שלא הי' לו לישוד השיעורין דילוי' וגם בעית שלא הי' או הומן ביאת אנשים לפני או לא הי', רבינו זיל ישב רק הולך ana ואנה בחדר קדרו,

קורות והניחס טס בכימל מל' הולך, חמי' מהר כתפה המר רבינו זיל טמי' סיינט' שחטכום הילן פנוי מכנית לו עטרות, וכו' כמה מלהות הנטיס לאטער מהר כתפה המר כתפנחות פל'ג, וווק' מס' וסמו מנטס לפיפיסקי מל'הו פה היל' זכה למולחים וכי' מה' לא טמי' מדויל ר'ל וווק' זס גמיך זמן קלר וככה לעופר רב.

ט) בן סוך פמיגג עד פיס' קזה' בין חסרי' זיל'ן ער'ס' הומרים גרכ' ילה' ציני' נחפל' מעיל'.

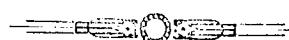
ו) עין לךן במערכת הפטוקוקום צו' היל' זידי' קווכ.

להב דיק מה פען נו 111

ויהי כאשר קרב ריבינו זל' לטקום החצר, והערלים הרשעים ראו מרחוק כי ריבינו וצ'ל קרב והולך, או החתילו לנרות בו הכלבים, והכלבים רעדו וכפכו על ריבינו זל', רק כרגע הריחו ותיכף חורו לאחוריהם וכפכו אל הערלים הרשעים והכו בהם מכה רבה ועשו בהם פצעים רבים ונאמנים, ונפלו הערלים על הארץ בלי שום הרגש חותן כלל, וכולם כאחד עשו בהם הכלבים שפטים, וריבינו זל' תוכףomid חור העירה בדרךו בדורכו בדורש תמיד:

וחנוך אחר איזה שעות בא האדון בעצמו חורה אל החירוג, וראה את הנעשה במשרתתו הערלים כולם שכובים כפנרים ארצתה, ואין איש שיאלאו מה הנעשה פה כי אם היהודי המחוק את הנן פירות, והוא סיפר לו באמת את כל אשר געשה ואת אשר יומו לעשות, ואנו נשאל השוכבים וראה שאיזה מהם כבר מתו ומהם עוד נסח חיים מעט ונם בתוך אוטם אשר עוד נסח בחיים, אין ביכלם למשמש כלל באברהם:

ויהי כשםוע השורה טאן בא כל זאת, או TICKF RZ העירה זילן למן לעטוד לפניו ריבינו זל' לבקש עכ' על נפש כתו היחידה לו וכאשר בא לפני ריבינו זל', והתחל לבקש ולפייסו באשר כי לא הי' או בתיו ולכך נהוה זאת, ועתה ייחסו עליו ריבינו זל' שUCKF בתו היחידה לו תשאר בחיים כי שאר הערלים אינם נוגעים לו כלל, או של ריבינו זל' אם מבינה עוד מה שדברים אלו' והшиб בן, ואו אמר לו ריבינו זל' אם תבטח שכל יישחיה בלה עשה שום רע לשום יהודי או מכחית שנם לה לא יאונה שם רע ותשוב לאיתנו, והוא רץ TICKF ושאלה על זאת ונגעעה בראשה שמקבלת עלי' כל זאת, ואח'ב שלח האדון אחורי רופאים מומחים, אכן הרופאים אמרו לה גואש, ואעפ'ב' אחר זמן מה נתרפהה ושבה לאיתנה במקדם, אבל השאר מתו כולם ולא נשאר אחד מהם ונתקיים בהם בור כרה זיהפרהו ויפול בשחת יפעל, אכן ריבינו זל' מנין או לא יס' עוד לרכת במקום התוא:

עבדותנו בש"ק

א) בש"ק הי' עובdot ריבינו זל' בחתלהבות דקדושה הרבה יותר וייתר כמובן, וככל אמנים ריבינו זל' לא הטה און קשבת לדברין, כי ריבינו זל' הי' כי' עמוק קול חזק להבת אש הי' נשמע בither עוז עד מבטי החול טי' יכול לתאר את הקולות והלפידים בעת אמרת מומור לדוד הבו לד' בני אלים מ' וכאשר הגיע למומור שר ליום השבת בקבלת ש'ק מטש רפו כל אונים מלסובל את הקולות

(מ) שביעתי מפי' כ"ק לחוי אדרמור' הגה'ק שליט'א תפס נקיינו מוע יעל' נן בpsilon ויסכ' על חנן ח' בכינ' קמולך וכעט כי חאנר זקנו כבגוז'ל ממזונ' לדוד ו' כי' קליס מחייב פ'קול טהגה נסנ'ל ונפל' מסחנן ומכתף.

וכל רואין או' יוזעיו הכיוו' בריבינו' הק' זל' שב' עת וכל רגע הי' בדיבות

נפלהה בלי שם הרגש מענייני עזה': ט) תמיד בכל יום הי' לו שעור מיוחד ליל' מהוין לעיר להתבודד, ובעת שהו' ריבינו זל' דר' עוד בהדרה הקודמת שהי' לו טרם שנבנה ביתן הי' או' נטש' מחצירו שביל' ושר' לדרכ' חוץ להעיר ערך תחום שבת, ומשם התחל להיות מקום רשות היחיד הנקרא הויף שהי' שיק' לשורה אחד, והי' הולך תמיד דבוק מאד בריעינו הקדושים טפש' בלי הרגש שום דבר מעצמותו כלל, ודרכו בדורש הי' להלך בין בין בימי הקין ובין בימי החורף רך במלבוש דק מאור, ולכן תמיד כאשר הנע להצער השורה היו הערלים מכיטים על ריבינו זל' בתהון אבל לא דברו שום דבר:

ופעם אחת דיברו הערלים ביניהם שם על אודות הדבר אשר ריבינו זל' בא לנבולם בכל يوم ובאשר בא לשם חור תיכף לדרך, והחולט ביניהם לעשות לו מעשה רשע להתרIOR את הכלבים האסורים בשלשלאות אשר הטה בכח לרצוח נפש אדם, ובעת כי בא יבוא ריבינו זל' סמוך לנבולם או TICKF ישסו בו הכלבים עוי נפש האלה ויעשו מה שייעשו ח'ז', והנבלו הדבר הזה בעת שardon החצר לא' הי' בבתיו ואו' הי' ביכלם להפיק וטמס הרע, וכאשר בא יבוא האדון בחזרה לבתו או' יצדקו עצם לנפנו לומר כי היו מוכראים להתרIOR הכלבים כי גולנים נפלו עליהם ולא ידעו שכעת זה בא יבוא איש ור סמוך להצער:

ויהי היום שאדון הכהן נסע לדרכו, והערלים המשרותים שם בהחצר ונם בת האדון הרודה באתחה עצה דעה, כולם המתינו לקרהת ביתן ריבינו זל', אכן בהחצר ההוא הי' נן פירות שהחזק אותו איש היהודי, והוא לא הי' ירא מהבלבים כי אותו הבירוי ולא נגע בו, וכי ראה היהודי פתאות הכלבים מותרים ורצים אנחה ואנה שאל את הערלים המשרותים מה היום מזמינים ומה זאת ועל טה זאת, ויין כי אצלם אין סוד סיפורו לו את אשר מזמינים עושים, וכמו כן בשמעו ואת יצאה נפשו מפה כי ידע שה'ז' יזקן את ריבינו זל', וושנס את מתנו רץ TICKF העירה למן להניד לריבינו זל' ולהדול היום טלייך בדרך המוכן הזה, וייה כי בא היהודי בא הדרכ' כבר פגע לריבינו זל' ההולך לדרכו דרך הקדוש לה, ונשא' לריבינו זל' ואמר לו נא בל' ילק' הרבי הלהה כי סכנה הוא וספר לו את כל:

אכמנ' ריבינו זל' לא הטה און קשבת לדברין, כי ריבינו זל' הי' כי' עמוק בריעינו הק' עד כי בטח לא ראה לפניו שום איש ולא שמע שום כל דבר אליו, אך וזה האיש היהודי הי' מטש צוק בקהל גדול לריבינו חoso נא על נפשכם, אך קולו לא ישמע, וריבינו זל' הלק' הלהה וזה איש הנ'ל הצטער עצמו

מאוד ויעורות ראשו עמדו מפהיר:

והי

נחי אחר אוו פעמים, שהחילה ריבינו ויל בדרכו בקדוש להחפטל בהתחשבות הנשיות והחילה לפקע קפץ כל כך בגהות עד שפקע מעל הנדר והי' לפלא נרול, אבל או ראו החסידים ונוכחו כי גם זה לא יועיל לנו לקחו שם הנדר והוא במקדים:

בשבת קודש, לא הי' ריבינו זצ"ל מדבר שום דבר של חול, וגם דבריו תורה על שולחנו הטהור לא אחר רק בלשון הקודש ולא עירב בו שום לשון לעיזו [עי' לעיל דף ב':]

תפלת המנחה בשבת קודש, אמרת אתה אחד הי' אצל ריבינו ויל עניין גדול טادر, והי' ריבינו זצ"ל מופעם התפללה הזאת של אתה אחד במגנות וערבות נדולה, אבל לא תמיד הי' ריבינו זצ"ל מופעם זאת בגין שוה כי בכל פעם הי' מופעם בגין אחר סמך:

סעודה שלישית בשיק הי' אצל ריבינו זצ"ל מפשע עבודה הרבה של קדושה, הומירות שומר ריבינו ויל בתלהבות נדולה, וגם התורה אשר אמר ריבינו ויל או דברים העוטדים ברומו של עולם בדרך פרדרם, נשכו כמה שעות בתלהבות קדושה כאש בעור, ואח"כ הי' מופעם ריבינו זצ"ל חומר הקדוש אבינו שבחשטיים שהחבר בעצמו בקדושה ובטהרה [חובא בחיבור זה לעיל], וכעת שי' ריבינו זצ"ל מופעם זמר זה הי' עומדת בימים בתנועות מתייקות ועריבות והתלהבות קדושה, אשר היו בעור כאשר עד אשר הי' קשה לעמוד סכיבו, כי לאו כל מוחא סכיל דא:

ריבינו זצ"ל הי' דרכו בקדוש לילך בחדר קדרו זמן הרבה אננה ואנה במוחין גנדות ובדבוקות נפלהה, בהניל וגס בזאת והיות יתרתא הי' בו, כי בשכת אודש הי' משנה החלוק הוה לצד השני ולא הצד שלחן בו אננה בחול, וזה הי' מטעם שאמרו חז"ל על הפסוק אם תשיב משבת רגליך, שלא יהא הילוך של שכת כהילוך של חול, בא וראה עד כמה נדלה קדושת ריבינו זצ"ל ותבן:

עבדתו הק' בראש השנה

ו והנה עוד דרי יותר נדול הלהב אש שהתחלה ריבינו זצ"ל ביטים טובים בכלל וביטים הנוראים בפרט, כל עובדא ועובד דילוי הי' בעור באש קוראש, טרי יכול למלא ולתאר את זה בעבודתו עבורה הקדוש, בריה הוה תפילה זו הקדשות מטהש באין מבין, כי עמד בתפלת העמידה כמה שעות בלי הרגש כלל בתלהבות

ס"ה) עוד סיטים זוכרים היו עוזר למלך אתה אחד בגין מה שאמר ריבינו זצ"ל מט לאן לט לככלך עז כסיס תה.

הקלות ואת הפלדים עד אין לשער ונמס לב כל אחד ואחד מהשומעים כתים, כלו קול אויר בנבראהDKROSHAH HI בוקע את לבבות השומעים והתעוורו ליראות שמיים נס:

ו אחר נמר כל תפלת ערבית בדרכו בקדש, בא אל שולחנו הטעו לעשות קידוש היום, טרי יכול לתאר שאנת המלוות يوم הששי וזה כמה אנשים שבאו פעם הראונה לשבות אצל ריבינו זצ"ל שהתעלפו מחתמת צול:

קול שאנת הארי באמירת המלוות يوم הששי:
בךrai להזכיר כאן, שעוד בתקלת ימי שבתו בעיר יכולן בבית דורתו מהגיל קרה פעם אחת בלילה ש'ק כאשר עשה ריבינו זצ"ל קידוש והי' מתחילה בשאנת התשובות יום הששי, באותו העת עבר ברחוב העיר ערל אושם במרכבה, ומחתמת קול השאננה הניל נתבלול העREL ויצא מעדתו ר'ל, והסתום נס מחתמת הפחר קפוץ על נחונו והפרק כל הענלה על הארץ ונעשה רעש עד שהחיש את הסוס, והערל נשאר משונע זמן רב ר'ל:

ו וכן ניכ' לתחזר ביום ש'ק הי' בעבורה רביה ב'כ כי ריבינו זצ"ל בא לביהם' בCKER השם זה בימי הקין והן בימי החורף וכן הי' עוטר לפני העטור ותחפל עדר אחר הצי היום זמן רב כאשר הגיע ריבינו זצ"ל לתפלת נשמת כל חן, מפש לא היו יכולים לעמוד או לפני, כי הרקודין וההתפשטות הנשיות והקלוא בל יחלון הי' לאין שיעור וווך, כי הי' מפרק ומפקץ עד אין לשער, וכברט כאשר הגיע להתיבות ואלו פינו מלא שירה כים וגס' מפש הי' מתלהב כאשר מהמת סביבותיו, תפילה המוסף הי' מתחשן זמן רב בפרט אמירת קדושת כהן, הי' בקהל קולות ושאנת ארי, ובאריכות לשון וכן בעריבות ומתייקות נדול מסאור:

קבלה תי' מכחה חסידים יששים, שפעם אחת כאשר ראו שבעת התפללה, הריקודין והקפיצות של ריבינו זצ"ל הם לאין שיעור, עד שבטה פעעים הי' נופל על האנשים בגין הרגש מחתמת גודל דרביקוט בהשטי', התישיטו אז החסידים בגיןם מה לעשות בדבר הוה, כי לא הי' אופן ואפשרות לზוות עוטר שט קרוב לריבינו הק' זצ"ל כי נפל עליהם כמה פעעים כניל, ואו הדלק בינויהם לעשות נדר מסביב העמוד ואו יכול להוות עופרים קרוב אצל רכם ולא יאונה להם כלל מתחנוותיו הקדושים, כי הנדר יפסיק וכן עשו גדר כהה ס"ה ויהי

(ט) גם מס סי' זו דינוקים ליל צוילן [עין ליטל מילויים מיט] סי' מלוא רכבי ויל הכהילך לנימם סמדר גנטם למליטו מומול טיל ליטס הנטנה, וטמעטי מפי לילין' חמיט לאפוגל ר' צלאס מלדי טופל גנטם הי' אדמור זיללה' צטמלו ללה צטמלו במעם סארכוקיס ר'ל צמעו לאט סמלות בסדרים לטפחים כמו נסיך וגס' מפה קrho ריבינו זצ"ל נאול פל הדרי ט' מהנפليس על האלין והקחתי לאטס ננטימות טוימות מען מהן מהלא. ס"ה זאת טופל חמיט פמוסט מוי' זלמה קרול ע"ה מהזעוק.

משמעותי מפי הרה"ג החתיד המפורסם חוי"ף ר' משה אהרן הכהן ז"ל בערטמאן דומ"ץ בעיר ליפניא, שקרה לו לעצמו פעמי' אחת שהי' עוטר להתחפלה בראש האננה בתפלת שחווית יהוד עם רבינו הכהן ז"ל, והוא הרותם"א ז"ל נ"כ הי' או מאיריך בתפלת שם"ע, וכאמור גמר הוא תפלה שם"ע דלחש לקח לו סידור וגמר כל ספר תהילים, ואחיך נשתחה עוד יותר וממן רב עד רבינו ז"ל גמר תפילה הלחש:

ה) **השלת** חורת דש"ז הי' רבינו ז"ל מתפלל, אך לא תמיד באופנת אחד, לפעם האריך ולפעמים הי' בדרך מוצע אחר קריאת הכהנה הי' הפסקה שנכנם רבינו ז"ל לחדר קדשו, ובנו הוא זקנינו מר"ן ז"ל יחד עם רבינו ז"ל אצלו, והם הקדושים פרי עין החיים בידיהם, ושותם דברי אלקים יביס עומר אצלו, ובונם ז"ל אשר הי' הולך או אנחה ואנה בחדר קדשו ומבואר כי ישר ובלתי שום תנועה כדרכו בקדוש, בא זבוב נдол ועמדת על מצח קדשו, ועקבנה כי' ומן רב כל העת שעוטר רבינו ז"ל שט"ע, עד שהובוב עשתה חבורת גדולה על מצחו הקדוש, ורבינו ז"ל לא הרגיש כלל כי לא עו אף תנועה קטינה, ולא הרוחיב שום איש עוזו בנפשו לנשת אל רבינו ז"ל להסיט הובוב מהמת איטה בטובן, וגם שלא לכלבל הי' תפילה צדיק רבינו ז"ל, ואחר כי גמר רבינו ז"ל את תפלו בלחש או חסיד הוא ז"ל בעצמו את הזובב מאותו והי' נראה חיבורת גדולה על מצחו הקדוש, וממן רב אח"ב הי' עדין ניכר רשות החיבורת על מצח קדשו ס"כ:

ו) **הפלת מוסוף** התmeshcha כי' ומן רב, עד שרבינו ז"ל התפלל תיכף תפלה מנהה והלך לתשליך בקהל החפדיים ואח"כ רצוי החסידיים בוריוות להאסניות ובקשי הפסיקו עוד לקדש קידוש היום בעוד יומם, ורבינו ז"ל כאשר בא לשלחנו התהוו כבר הי' קרוב ללילה, והשולchan התmeshך ומן רב בלילו, ואח"כ בלילה תיכף רבינו ז"ל והעם הקדוש תפלה מעריב, וכן באופן זה ממש המתגנגן רבינו ז"ל לטהרת גוים ב' דרא'ה:

•
...אנו מודים לך יתיר...

עבדתו ביום הכהורים

א) ביום הקروس יהה'ב'יפ, נ"כ הי' עבודת רבינו ז"ל גדולה למאור, וגם או התפלל כל התפלות מטהל ועד כליה עצמו לפני העוטר בדרכו ז"ל. ב' קדוש,ילאה כל עט סופר לתאר על הנגליין את עזם עבדתו בקדוש ביום

פעם

בהתלהבות אש קודש עד מאיין, עד שככל גונו הקדוש הי' בלא זעת ועינוי הקדושים היו מלאות דתאות שופכות:

ב) סיפור הנגיד החסיד ט' חיים משה הכהן ע"ה ולבערצוויניג מלארדו שבצעמו ראה כמה פעמים בר"ה, בעת שתור רבינו הכהן ז"ל מעמידתו תפלה לחש שעוטר כך כתה שעות, והי' בחמקו אשר עמד שם רבינו ז"ל מלא טים בצרות שני מנעלים, שהוועעה הי' כל כך מרובה עד שמרוב עטיווועה הי' נעשה צורה המגעלים שטה:

ג) רבינו ז"ל דרכו בקדוש הי' לעמוד בתפלת שט"ע בלחש בלי שום הרגש עצמו בכל וכל, ופעם אחת בעת עמד רבינו ז"ל בתפלת עמידה במא שעת כיב ישר ובלתי שום תנועה כדרכו בקדוש, בא זבוב נдол ועמדת על מצח קדשו, ועקבנה כי' ומן רב כל העת שעוטר רבינו ז"ל שט"ע, עד שהובוב עשתה חבורת גדולה על מצחו הקדוש, ורבינו ז"ל לא הרגיש כלל כי לא עו אף תנועה קטינה, ולא הרוחיב שום איש עוזו בנפשו לנשת אל רבינו ז"ל להסיט הובוב מהמת איטה בטובן, וגם שלא לכלבל הי' תפילה צדיק רבינו ז"ל, ואחר כי גמר רבינו ז"ל את תפלו בלחש או חסיד הוא ז"ל בעצמו את הזובב מאותו והי' נראה חיבורת גדולה על מצחו הקדוש, וממן רב אח"ב הי' עדין ניכר רשות החיבורת על מצח קדשו ס"כ:

ד) ביום אדר'ה הי' דרכו של רבינו הכהן ז"ל, לבוא להתפלל בבייחט"ד תיכף בכוקר השם אחר עולת השחר, אחר שאמר מקודם ברכבת התורה, וכאשר הגיע לפרשת העקידה לבש הטלית, ועמד עצמו תיכף לפני העוטר והתחליל להתפלל עד פ' קרטרת ס"נ) וכן אח'כ עמד כתה שעות עד שהגיע לשט"ע, בבריותא דרכבי ישמעאל היה מאיריך ומן הרבה מאור ונם הקדוש דברנן הי' הווא ז"ל מנהנו לוטר תמיד, וכן אח'כ בנסחת כל חי הי' מאיריך רבינו ז"ל מאור, באופן שהועולם לא הי' ביכולתם להתפלל יחד עם רבינו ז"ל מטהלה ועוד פוף, אך באשר רבינו ז"ל לкриיאת שטע, או התחליל כל העולם החסוריים להתפלל, [וזעם רבינו ז"ל ביחיד התפללו מטהלה ועוד סוף רק יהידי סנולה לבן], ואעפ'כ עוד אחרי אשר נטרו העולם תפלה ללחש, היו צרים עוד להבות ז"ל רב עד שינטור רבינו ז"ל תפלו בלחש:

משמעותי

ס"כ) זאת סמטעי מגניד כתפideal לי' יקוטע ווילטמלן כי' מלהריך סכטלאמו לרלה ס"כ) וזה מיר לאני טל זמן מה לחדר קדשו וכ"י נמי וכדיו הוי חמור קרטו וכ"י ז"ל הנט לאנייס פ' קרטרת, וויהיך חז'ס ניקא לאניאם להפלמו זטט סמטעי מס' כי' אני הדרומי רג'ס'ק סלטיאן זונכל עוד פטס לי' והם.

ב) פעם את בליל יהכ"פ אחר השטיע רישר הניע רビינו זיל לוחכnu ערפנו לשוב אליך באמתה הי' צעק בקולות נדולות מאד ורך אננה ואנה בכית מדרשו מקצה אל קצה, ומונדל האיטה ופחד געשה דחק נдол בבייחמ"ד, ואיש את רעה ירחקון לטען יעשו דרך לריצת רビינו זיל ביהמ"ד מקצה אל קצה כט'פ, וריבינו זיל צעק ב'ב' הרבה פעמים עד שהרבה אנשים נטו לקלו טבייחמ"ד לחוץ, כי נפל פחד רビינו זיל עליהם עד שהוכרחו לברוח החוצה:

ג) ביום הכהנים בעת תפלה העבודה בטופף, הייתה עבדתו בקדוש נדולה כל כך, עד שהי' נדמה לעני הוהאים מפשך ככחן נдол עוטם ומשרת, ובסדר הויו של העבודה כאשר הי' צעק רビינו זיל אני בשם וכו' מפשץ יצאה נפש הקהל הקדוש בדבריו טאייה ופחד:

ד) שמעתי מהטייד אחד שהי' ביהכ"פ בצל הקודש של רביינו זיל, וכאשר שמע את שאנת רビינו זיל בתיבות אלו, 'השם הנכבד והנורא יוציא מפני כהן נдол' נתעלף תיכף, והוכרחו להוציאו טבייחמ"ד חוצה אל התצר ובכווי במשך זמן רב הקיצו אותו:

ה) התפללות של יהכ"פ נתמשכו עד כמה שעות בלילה, ופעם קרה שנמנם חפלות יהכ"פ בשעה חצי י'ב בלילה, ומעולם לא אמר שם אחד מהרבבות מאות ואלפים המדיידים שהתפללו עמו, ש cedar לו הדבר במה שנתמן התענית עור הרבה שעות בלילה, כי יונעם להם להתפלל עם רビינו זיל יחד גם עוד יום וויטים, כאשר נדמה להם מפש שתחה בבייחט'ק והשליח צבור הו מפש הכהן נдол, ומי שוכה להיות בבייחט'ק ולשטע ולראות עבודת ה'ג', בטה נתרכזו כל רעינוינו וגנוו ואכניו בדביבות אלקות ולא עליה עוד על רעינוינו שם עניין מענייני עוזה, לא רעכ ללחט ולא צטא ליטים רק לדברי ה' וכו'azel רביינו זיל, כל האנשים החסידיים יראי אלקים אשר זכו להסתופף בצל קדש, ובפרט ביום הנוראים ה'ק' שמעו את תפלותו הקדושים מפש שכינה מדברת מתוך נרונו ועריבת ומתיקת תנויות הנגינה סל) שכחו או כל חיוי דהאי עטמא, והוא רעבים נס צמאים לשטוע רק דברי אלקים חיים יוצאים מזוק גרונו הקדוש של רביינו זיל ויעיא:

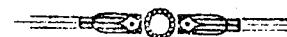
ו) פעם את ביום הקדוש יהכ"פ, בעת אשר הלק רביינו הקדוש זיל מחרור קרש לביהמ"ד

ס) מתיקות פריגות מניות רניינו זיל כי ליהן מנין כי מד פיס זה מופלים קטשקו פק' וגעמיום וטמוד מטפילה צמי סגוליות.

לביחמ"ד, ועבר על פני העומדים סמוך לפתח ביהמ"ד, (ואו הי' בvisor השכם לא הי' עדין ב'ב' הרבה אנשיים), ועטר שם איש פשוט טואד עם בנו שני שהיה מכפר מפנק ליזבלון, והי' אמר תחלה, ובתווך כך אמר באנחה מקירות לבו. אוי נט', בנו הפשוט בדורה לו בשפטם הדבר הווה מפי אביו, שלא את אביו, מאטע ירחקון לטען יעשו דרך לריצת רビינו זיל השאלת ההוא עמד את עצמו לשמעו גם את ווי איז נט', ובכאשר שטען רביינו זיל כי עמד את אביו לשמעו גם את התשובה, [והאריש הניל לא ראה את רביינו זיל כי עמד מהחריו], והלה השיב לבנו הניל הוכיז' גנארייש קינד די וויסט ניכט וויא נט איז נט איז אומטם אטוי כי אוננו אין שטמאלה', ובכאשר שמע. רביינו זיל את תשוכת האיש הניל נכנס תחכף לבית המדרש וויגש אל הארון הקודש והתחול לבכות ואמר בלשון קדש רבש'ע אנו טתיינעים תמיד להבין המצויאות אלקות בפשחות לדעת דעתך אחר פני מינ', ועובדת קשה לנו עד שיכלון להבין מה, ובכל פעם שבבניהם מה אנו באנו לידי בינה והכרה שעוד אין לנו שום ידיעה כלל, וזה האיש העומד סמוך לפתח בית המדרש כבר מבין בפשחות בלי חקר כלל, וידוע המצויאות האלקית נם ברפת בקר:

ו) במושאי יהכ"פ התקדוש, הי' דרכו בקדוש של רביינו זיל, שלא הlk לטעום עד שקידש הלבנה מקודם, ואם לא הי' תיכף לבנה הראו' לקדש, הי' מהכח ולא טעם עד שהי' לבנה בראו' :

ז) סיפר הנטש המפורס החסיד ר' יעקב ע"ה שפעם את במושאי יהכ"פ הי' נשם נдол, ולא הי' שום טבוא לחוכות שי'יה לבנה הראו' לקדש, ונכנס לחדר קדשו של רביינו זיל, ואמר לו שאינו רואה שום טבוא לחוכות עוד על לבנה כליה ההוא, בעבור כי השיטים נתקדרו בעבטים והגשם שוטף הרבה טואד, וריבינו זיל עדין לא טעם או בחנייל והשעה הי' כבר טוואורה, וריבינו זיל לא השיב לו כלום, וייה באשר עמד שם ר' יעקב ע"ה איה רגעים, פנה אליו רביינו זיל ואמר לו 'הא לא הי' לי הלבנה לקדשה במושאי יהכ"פ לא כן בא ריבינו זיל ריבינו זיל והמשב'ק הlk אחורי החוצה ונם עולם עשי החוצה ונראה', ואו הlk ריבינו זיל והמשב'ק הlk אחורי החוצה ונם עולם גזול חסידיים עטיהם, וכאשר ריבינו זיל בא החוצה וראה שהגשם שוטף טואד פנה לר' יעקב ואמר, 'אמור שיעמוד הנשים מליד ותורתה הלבנה', וכברנו פסק הנשים ומתפזרו העבים והלבנה ariaה בכבודה וקידש ריבינו זיל, ותיכף כאשר גמר רבית זיל הקידוש לבנה מיד שוב נתקדרו השיטים בעבטים והגשם החל לירד מחדש:

עבדותו בחג הפסובות

א) עבודה ריבינו הקדוש זיל בימי חג הפסובות עבודה אהבה להשיית, ט' זכל

פעמים כי צוקץ בקול אדריך הפסיק סورو טני מרעים ואוצרה מצות אלקי סס
וכן אטירת מן המצר בחહלן הי' נפשך כמה שנות:
ו בשמניגי עזרת ובשפתה תורה בכל וברט בעת הקפות, מי יכול לתאר את עבודתו
בקודש או, ונתקיך עצמינו במתה ששמעו אונינו מפני הסדים יישים מופלים
ונאנסים שאמרו, "מי שלא ראה את רבינו ז"ל בעת הקפות בשמע"ז ובשפתה
תורה לא ראה שפה נימיו", הריקון בהתקפות נמשכו כמה וכמה שנות:

תורתך נסב לשבטך ורשותך נסב לשבטך

ימי חנוכה

בחדלקת נרות של חנוכה, הי' רבינו ז"ל דרכו בקדוש להיות לבוש בגדי שבת
שלו, היינו בגדי משי יבנוט, והי' יושב אצל הנרות חנוכה עד אשר
עברה החצי שעה, ואנו הי' דרכו בקדוש לישאל אל העוטרים סבבו כמה הוא
השעה, אף שהשיבו לנו, מ"ט עמד עצמו מזבבא, נינש אל הקיר אשר שם השעון
תליו לראות פיעטו אם לא פחות הוא:

תורתך נסב לשבטך ורשותך נסב לשבטך

ט"ז בשבט

ביום טוב של ר'ה לאילנות הי' אצל רבינו קדוש ז"ל ענן גדול, והי' ישוב
על שולחן התהיר בפוד וטרום ועדת, ודרכו בקדוש הי' לחקל
לנערום טעות, והוא קוראים זוזו במשה עשר געל, והי' לו בוה ענן גדול, פירות
לא אמל שלילה כי אם ביום:

תורתך נסב לשבטך ורשותך נסב לשבטך

עובדתנו בר"ז אדר זמירות

א) ויהר כי הגיע ר'ח אדר, הי' נבר ניכרת השטחה ברבינו ז"ל ביתר שאת
ועתו, לקים דברי חכוי (תענית כ"ט פ"ע"ב) **משגננים אדר מרבים**
בשפתה

סק) ובמה וכמה פטמים געם לי ר'ך כ"כ נאכיה"ם עס כהגרונג וכלהק כיו ובדגנ
נקול מהנמנים חיים ופחים פ"י חמיטיס נסנו וילחו נסב"מ מפלד ולחימת רנס טלייס.
וכבר הי' יורד הגשם נס על רבינו ז"ל, או מתאנום כס רבינו ז"ל טבאס קדרשו
וצעק בקהל מים רבים לא יובילו לכבות את האהבה ס) ובאותה רגע נתפورو העננים
ויללו לבסיסה צלע לחולג כלג, וחוק כוונת רבינו ז"ל דכפם ה'ך טעמ' מוס לרוץ גן
נעלי מטה קדום מכאן חמי אדרומי' נג'יק טלייט' קסעל נ' פלט' ז' מלכינו ג'ק ז' גל
כך הכו מלין' ק' קרמ'ג' זלגלס' ז' יט' ועכ'י.

יכול לחאר ולטפר ולהשמע כל תחלות רבניו ז"ל בעבודת אהבה הו, בכל הימים
שבין יוכ"פ לסתות הי' מתענן רבינו בכל רגע ורגע בענייני מצות סוכה ולולב
אף כי חפיד הי' טקפיד רבינו ז"ל להיות לו האתרוג עוד קודם יהב"פ, ואמר
אם אין לו האתרוג מונח בתיכתו קודם יהב"פ או אין עמד בשטחה אז אל
העמוד בשעת אשירת כל גדריו:

ב) בليل סוכות בעת אטירת האשפזין וכן כל תחלוכותיו ומנהגו בהסוכה אלו
הי' עד להפליא בעין כל הרואים, לא דבר דבר חול אף בחו"ט
בחופכה שלו:

ג) שמעתי טיזורי החסיד ר' צמאן אברהם ויינטער נ"ז מואדרשא, שאבוי
הריה"ח ר' ישראל סופר כתים ז"ל מקאליש היה פעם ביום חנ
הסוכות מסעוף בצל הקידש של רבינו ה'ך ז'יל, ואנו בליל ראשון של סוכות
אתור תביבה, ויבך החל הגשם לירד בשפע רב, ולא הי' שום מגוון יכולות ליבנות
לקיים טאות נסכה, ויפירשו וגא לתפניהם רבינו ז"ל, אטמן רבינו ז"ל לא הנה אוננו
ככל ג' טעה לא טובה הוא וצווה תיכף להכין הכל בסוכה, והוא ז'יל לך בירוי
הקרושים את טידור המזיאיל ויצא מהדרו לכנס להסוכה, וכשהראו החטדים
שרביזון ז"ל יונאי יצאו כלם אחריו, וכאשר הגש ה'ך שוטף כנחלה,
ותה' ישראל הניל הי' עומד או טפוך אצל רבינו ז"ל, ואנו פנה רבינו ז"ל לר'
ישראל הניל בלשון קדרשו בזה חלשן ישראל אמר שיפסוק הגשם, ובתחלה לא
עננה ר' ישראל כלוב, אך מאחר שוב פנה אליו רבינו ז"ל ואמר לו שניית ישראל
לטה אין אתה אומר, זו בחתה את פיו ואמר בשפה רפה חרבי מצוה שיפסוק
הגשם, וברגע פסק הגשם טיריד, וסאו לא ירד עוד הגשם כל משך ימי הסוכות
ההוו:

ד) פעם אחד בעת ישוב רבינו ז"ל בטעובה בסעודת היום ואמר תורה זהול
הגשם לירד בזעקה עד שכולם ננטטו מהמים אשיר חמיר לתוכן הטעובת
אך רבינו ז"ל לא הפסיק טלומר תורה בזעקה, ובכל פעם נתלהב יותר
בהתהבות דסוציאה באמירה דברי אלקים ווים, עד שה' החסכה פטש שלאות מים,
וכבר הי' יורד הגשם נס על רבינו ז"ל, או מתאנום כס רבינו ז"ל טבאס קדרשו
וצעק בקהל מים רבים לא יובילו לכבות את האהבה ס) ובאותה רגע נתפورو העננים
והגשם חלף הילך לו, והמשמש התזוזיל לורות:

ה) אמרית ההלל עם הנענוים הי' ממש במסירת נפש, ולפעמים הי' רץ עם
האתרוג והלולב בבית המדרש אינה בקளות וברקם, וכמה
פעמים

בשפתה, וורכו בקדושה כי' תמיד בכל שנה ישנה לומר גוטריין על התיבות טשנכנס אדר כו', והגנוריקין מפעם אחת אמר רבינו הקדוש זיל ידוע עוד לנו וזה הוא:

משנכנס	אדיך	מרביין	בשםחיה
מוסף	אל	מטקו	בשתייה
שבת	דעת	מלכינס	רוח
נאמר	רבונוינו	חצר	בינה
כתר			יחי
גנטה		הטוב	גפשינו
ספרד			

ב) ויהי כי הניע ימי הפורים בעצם, או דומי תקופה, כי אלו היו כל הימים וכי כל קני חורתא עט סופר, לא יספיקו לתאר על הכתב לעין הקורא את נודל העבודה של שמחהDKדושה, אשר זכו החסידים הישירים והנאמנים לדאות בעיניהם אצל רבינו הך זיל, ו록 הרישמוDKדושה שוכנו עוד להשר ארצלינו מאת רבינו זיל, אותו נרשם על הגליון:

ג) בערב פורים לעת מנחה כי' חולק לפוקה לטבול לכבוד יום הפורים והי' לו בות עני נдол [עין שליה הך עני פורים]:

ד) עבודת רבינו הקדוש זיל בימי הפורים, בקריאת המנילה נטשכה ומן רב, מחצי השקל נתן רבינו זיל בתענית אסתר לעת מנחה:

ה) רבינו זיל כי' מקפיד פאוד על מי שולול כי' בכבוד יום הפורים, ונמ על מי שלא כי' לבוש בגדי שיק אף בלילה הראשונה לקריאת המנילה:

בדאי להזכיר כאן שפעם אחת בהיות רבינו זיל בעיר אוזערקובז [מן שנת תרי"ב עד שנת תרט"ו], ויהי בתענית אסתר לעת ערבעת כבר התאספו הרבה אנשים טאנשי רבינו זיל לבית מדרשו לשמעו קריית המנילה, וכבר היה כולל מלובשים בגין שבת כנחונו אצל רבינו זיל, אך איש אחד מתושבי העיר בא לבוש בגין חול, ושהלו אותו אנשים מודיע לא לבש בגין שבת לקריאת המנילה, השיב בלייצנות בוז הלשון, קדרות אי קיין קרענק און פורים איי קיין יו"ט, ובعود שלא נטר את דיבוריו נפתחה הדלת ורבינו זיל בא לביהם"ד להתפלל ועוד הספיק לשמעו דברי הילץ או חור רבינו זיל מלאחריו והabit בפני האיש אשר היך מדבר ככת ופנה אליו בויה הלשון, עה אננו אומרים פורים הוא יו"ט וקדחת היא מחלה, והדבריים יצאו מפי כי' רבינו זיל, והאיש הניל היל אחר התפללה לבתו והשין הפלחה

להב צדיק מה פעל אש מא 121

המחלה קדרות ריל בטודה גדולה, ויהי כעbor אויה יטמים וראה כי המחלה מתנברת ריל, שלח לר宾נו זיל לעשות לו טוביה, והשיב לר宾נו זיל זיל קדרות או אקרענק וחיסט ערד שווין ערד דאך אבער אויך וויסען או פורים אווי איטום טוב, בן כי' תשוכת לר宾נו זיל, וזה האיש כי' לו המחלה הניל ריל שנה תטימה עד עbor הפורים השני ואו נרפא מטחלהו, ולא העז עוד לומר שב דברי הליצנות הניל:

ו) בקריאת המנילה כי' מנהנו של רבינו זיל, בסיום קפיטל א' לקרווא, להיות כל איש שורר בভותו בשיז'ן ימנית לשון אשורנו ולא עתה, שכל אחד ואחר יראה בভתו שתתנהג הכל בשורה, ונעם במקום שהכתיב הוא יהודים בשני יודין' היך' מדרניש רבינו זיל לקורת בחברת השני יודין', בחיבת אחשוריש היך' רבינו זיל מדרניש תפיד השויא באות הואי, ובכל כל מיל שזכה לשמעו קריית המנילה מפה קדושה כי' רבינו זיל, הרנייש תעונג רוחני בכל איברו וגידייו לומן ומנים זטניהם טובא, וככרו לא יסוף מטנו, ובכל עת בא על זברונו קריית המנילה של רבינו זיל עורו ליראת השית', כתו שקבלתי מפי חסידי קשיישאי, גאנטני רוח בראי, אשר היו מן הזוכים ההם, וכל השומע הרנייש שר宾נו זיל מרמו סודות נפלאים ומיחיד יהודים בכל תיבה ותיבה, גם הניגון המתווך הנפלא שקרה בו רבינו זיל את המנילה כי' טערר את השומעים לעבורות ה', וליראותו ולאהבטו ית', אשר עין ואוון אשר ראתה ושמעה את כל אלה:

ז) מנהן רבינו זיל ביום הפורים בבורק כאשר גמר תפילהו, לך רבינו זיל את המלית וסיבבו על הכותב שלו בקייפול, ואמר בשפתה עצומה ונחפוך הוא אשר ישלטו היהודים המתה בשנאייהם:

ח) בבורק يوم הפורים, נמשכו התפללה וקריית המנילה עד שעטה ב', ונ' אחר חצות, אחר התפללה התבודד רבינו זיל על זטן מה, ואח'כ' פתח הדלת מתור קדרשו ואמר, סלח נא לעון העם הזה, וגוי, וככל העולם ענו אחריו זיל אמר ד' צלחתיך דבריך', ואח'כ' בא לעניון כל העולם, ורבינו זיל חילק לכל אחד גאנצנט יין עם חתיכת פת הבאה בכשנין ואמר לכ'יא שנונן לו משלאות מנות:

ט) רבינו זיל קיים טאמר רבא שאמר (מנילה ז' ע"ב) מיהיב איניש לבסומי בפורה, כפשומו

ט) נראה כטיל דכוונה לר宾נו זיל גזה לרבני סטיקני קוזה'ק (תיקון כי') יוס כפלויס דה כמו פורים עיין', ונדכל מוז כרכא גספיר, וכפלויס דלכמו גויאכיפ' ייטט לוחות להחרונוט ונסלט ליטטלט הטעט קוידט, כן גפלויס חמלו זיל (טcka פ"ח פ"ל) כד' קילוס נמי לחטולס דכטיכ' קיימו וקילו קיימו מס קאכלו כנכח, נמלל דכפלויס נ'יכ' זונן בלימה זוינק וחקמי'ל

פעם אחת בשושן פורים, בא ריבינו ה'ק' וציל פתאות לhabית המדרש שלו, ומצא את החסידים ששים ושמחים בשמחה החיים בנחוגו, ואו שאל להם ריבינו ציל, "שמחה וזה עוזה", ומואוד נרתעו כלם לאתנייהם, ולא ענו אותו דבר מוגדל הפחד והמורא שנפל עליהם מפניהם ריבנו ציל כי הבינו כי לא על חכם ששאל ריבינו ואז אך ריבינו ציל שאל אותן בטעון פעם ושתים את השалаה ההיא, או ענה חסיד אחד הוא המתנו ר' נתמן (בוקין) ע"ה מקאליש, רבי הלא פורים היה, ואז שאל ריבינו ציל אותן בפנים נחבות מאד מה זאת פורים, ואז הבינו וראו כלם כי כוננה מיוחדת יש לו לריבינו ציל בשאלת ההיא, ורוצה לשפטו סיפור ענן הפורים בפסקות לאייה ענן כתום לה, וכן ענה הניל ואמר יעראל היו בנות תחת משלחת פרט, והי' שם צורר היהודים אחד וביקש להשמיד ולהרונגכו, ועל פי נס גודל מן השיטים נסתובב שנחנק האבל לשונן, אשר שלטו היהודים בשונאייהם, ואת הצורר היהודים תלו על העץ لكن אנו עושים פורים לעשות זכר להנמ' וכי עוד טרם כי גמר חסיד ר'ג' הניל לדבר, נעשה ריבינו ציל בשמתה רבה כאור, ואמר אליהם אם כן נעשה נס גודל כוה ואתם ישבים ונרדמים כה' חלא צרייכים לשומות ולשומות ולשומות, ואז החל ריבינו ציל בעצמו לركד מתוך שמחה וכל הקהל עדת החסידים אחריו, ונשתתה הריקוד של שמחה היהiac כמת שעות, וראו כלם ממש כי לא ה' ריבינו ציל שום חיש מהאי עלמא, וויקוינו הקדושים היה מטש למטה מן הטעב וכח אנושי, וכבה התלהב ריבינו ציל מטבח הספרור היה שמספר לפני החסיד הניל ספ' ומ' יבוא בפודו סוד ה' ליראוו זיע' ועכ' יאמנא.

עובדתו ביום שבין פורים לפצת

- ריבינו ציל דרכו בקדוש ה' חיקף אחר חת המפסח: העניינים הצרייכים על חת המפסח:
- ביום אשר הותקן חדרו הקדוש של ריבינו ציל לכבוד התג' ה' דרכו בקדוש תשיעת בלילה, וריבינו זעיר החיק במאמר הניל, שהוא נובל לחבן טיזט דמעט מנוזל עזקה טזקי חק של ריבינו ציל שצל כד חרבת עזקה העתק בעין אחד מדברי תורה ולא נעשה עזק עזק כלות, אין כי עיר שתה הרבת והרבה אן בטזות יא: להנגן נט בשושן פורים ה' ריבינו ציל במאחר הדוחה מאיר פורים, והי' פנוג אולחנו התהמוד בסוד יצירות ועדת בדעת, ובמנועו בראשון בקדושה ובטהורה כד:

החותמות

(ספ') זאת סמפני מורי'ג ט'ב' קיניד' החק' מ' שמוא' אבראהם (כיק') כי מעד זיע' זעומ' בעלמו ס' נולקו מענער.

כפלו מטה, ושחה יין הרבה מאור לתהונן כל רואין, וכן ה' פזזה לבן אחד ואחד לשחות הרבה בפורים, ובפרט להאנשים אשר הטה חולין חריה ר'ל לאט דיקא הי' נתן או לשחות הרבה יין וגס ייש', וזאת היתה להט ליראתה וחיקן מטיבו של עולט.

פעם אחת עמד החסיד ר' יוחנן ציל מועלצלאווק מהבר ס' קויל יישר, וש'ם, אצל השולחן הטעור של ריבינו ציל בויכלין ויל בז'ילין ביום הפורים, והוא הניל הי' או חולה מוכן בחולין ריאה ר'ל, או לקח ריבינו ציל צלהית גודלה (טי' גלאו) ושפק להובח יין שרף חוק שוד בטעם ומואוד במקומה גודלה, והוא יונתן לר' יוחנן הניל ואמר לו שתה, והרי' הניל השותם ועד במקומו גודלה, כי חולה מסוכן ר'ל במוותו ידע בבירור כי בגעשו הו, אף איזה מיפה ייש' ומכ'ע צלהית גודלה מלאה כו', ואז צוה עליו ויל בחוקה ואמר אنبي מצוה לך שתה, ואז לא ה' ר' יוחנן ביכולת לטרב עינ' כי עוד מכבר ידע ברור שאין לפרב בדבורי ריבינו ציל, וכן עשה ושהאו' בלו בטנטש בגישה אחת, והנה בלב החסידים אשר ה' שם וראו' זאת חרדי פאוד מוה בו ידע את ר' יוחנן הניל לחולה מוכן, אונגן ריבינו ציל הוא' האזרע עשר ה' שבע רצין מות שצצעע אליו ר' יוחנן ועהה בפי פקדתנו, והנה מאו' ותלהה מזל מזונע בראשונו עד שבטעם נעשה ביאא אולם באחד האדרם, והי' ר' יוחנן הניל פאו אה'ב עיד יותר פיעלים' זינ' סמ':

(ר' ריבינו ציל ח') דרכו בקדוש ביום החנוכה, בעה שע' מג' לב המלך מלכי רבנן ביאין, ז'י' אוול' מזדה דבוי אלקיים חיים בלב הפקך רק בתוך כד שתה יון למרכה כה'ל, פום אצת בזום הבוחרם אחר כי הביבים ר' ריבינו ציל את החסידים שהי' שם, והי' או כבר קרוב אחר שעה וביעור בז'ילין [ר' ריבינו ציל בז'ילין] ואז כבר היה ואחר תפלת פנחתה, ומן ר' ריבינו ציל גאנז'ו מות יון וגאנז'יל לזרר תורה על עניין ומברשי איזה אלקין, והי' פאנץ' בלבן את האיסור הוז ואין זב, עד שכט ויזלט נלאו להזחיק עוד דהויסט מלהבן לאקנ' דבורי ריבינו ציל בתהשיך ועטקות רב בז'ה, עד צאנר מוד נפכם מדז'ילו, והហיט על השען ורונה שכבר הוא השעה חי' תשיעת בלילה, וריבינו זעיר החיק במאמר הניל, שהוא נובל לחבן טיזט דמעט מנוזל עזקה טזקי חק של ריבינו ציל שצל כד חרבת עזקה העתק בעין אחד מדברי תורה ולא נעשה עזק עזק כלות, אין כי עיר שתה הרבת והרבה אן בטזות חול' ובה'ל' :

הטהמוד בסוד יצירות ועדת בדעת, ובמנועו בראשון בקדושה ובטהורה כד מעשנדו שניי: פעם

(ספ') זאת סמפני מורי'ג ר' ס'גט פדרלי כי טופל נביה כי' ח' מיל' צ'ק' ציל'

להב

צדיק מה פעל

אש

נ) החומרות שהיו בבית ר宾ו יל' בחן הפטח היו לאין שיעור ולפעלה טהרת שכל האנושי, עבדתו בלקחת טימלצות מצוה הי' גדולה עד מאר, בדיקת חמץ הי' לר宾ו יל' עכבה הרבה משך שתי שעות רצופות, ושום איש לא הי' רשאי להיות או ב ביתו בשעת שבך ר宾ו החטף, מוץ מאנשי ביתו, והי' רבינו מועל וMING עצמו, בכל מני ניתוח לבודק בכל חור ובכל סדק, ובכל מקום איז יכול להגעה אפי' ע"י הדחק וע"י טירחא יתרתא היה מדריך את עצמו ליכנס וליבדק, ואף במקומות אשר הי' נדמה טפש שאיז אפשר להגעה שמה אכל רבינו יל' לא נח ולא שקט עד שהגיעו נם שמה, וגם בכל עלויות ובכל המרתקות הי' שמה טאו, ואמר את עצמו ומחפש ובודק, ואם אירע שטצא חמץ מה בבדיקהו הי' שמה טאו, ומתק שפהה כטה גדוילים דברי הכתים שאמרו כל מקום שטכנים בו חמץ צריך לבדוק:

עבדתו בערב פסח

א) מי שוכת לראות את הוריות של ר宾ו היל' ביום ערבי הפטח, הוא זכי' יכול להבין מעט את טדת הוריות מה הוא, והיתה מעוררו שיזכה נם הווא לבוא לידי הפטחה משובחת ההוא, כמו אמר זיל' ורויון טקדיטין למצוות, אמתם לר宾ו יל' הראה או טדת וריאות שכוריות, כי תיכף' בעלוט השתר התחל להיות מקין את הנידמים, כל בני ביתו ומשמשו וכל הבחורים והוואשים בכלל הקירוש, הי' לר宾ו זיל' בעצמו ובכבודו טרת ותליך אצלם וחויקם משיניהם, וצעק להם הקיצו גרדות הלא ערבי פסח היום:

ב) עניין אכילת חמץ בערב פסח, הי' בעינויו של לר宾ו יל' לעבודה גדולה וקושת והי' מנהל או שלחנו הטהור בסוד ישרים ועדיה, ונקרא עד היום האה' דעו שיש פון ביעור חמץ בערב פסח', ואף בשנה האחרון ליטי היין, שתי' או השנתה נдол בבריאות לר宾ו יל' שלא טעם עוד שום טעם אכילה פיום המשאה עשר בשבט [כאשר יבואר להלאה], אם' בערב פסח בכוקר התאםן לר宾ו יל' וכל כו' ורחק את עיניו מכל מני דתיקה לנhalb את שלחנו טהורה ואכל הטע כרי שביעת ולפלא הי' ע':

ג) רבינו זכי' הי' מנהנו בקודש, בעת שחיל ערבי פסח בש'ק היה אוכל על סעודה שלישית מצה מבושלת, והי' מצמצם לאפות על סעודה זו יב' מצות קטנות שעורו

כ) שיעור שני ותים בכל אחת, לפחות שנייה לו ייב' חלות בסעודת שלישית נ'יכ', וכי ר宾ו יל' הי' נוהג תמיד לבזען בי' כל חלות בכל הנ' סעודות בש'ק, והי' לר宾ו זיל' טרוח לבשל אותו הי' מצות שהchein על סעודת שלישית כנ'יל, בעבורת גדולה בהחלבות דקדווה יתרה, ואח' נטען לפני החמתה בערב ש'ק, ולטרחות הי' לוקחם לסעודת שלישית, והי' לר宾ו יל' מצמצם שלא יאכל שום אחד מthem יותר טובות:

סדר ליל פסח

א) עבדות לר宾ו היל' בלילה פסח על הסדר הייתה מAIRת עינים, אשר עין ראתה כל זאת, אךן לר宾ו יל' לא הניה שום איש שבועל זולת בני ביתו להיות בחדרו בשעת ערכו הסדר בקדושה, ואף משמשו בקדוש לא היו ראשיהם להיות בחדרו או, והחפיזים שכאו להסתופף בצלו הקדוש בחן הפטח, היו טברחים להיות או בשעת הסדר בחדר מיוחד רוחק מחר קדשו מקום עיריכתו הסדר:

ב) זכי' להזכיר כאן פעם אחת בא בחור אחר לבית המדרש הקטן בשעת עיריכת הסדר, וזה, זה הביהט'יך הקטן חדר חזלי שי מחר קדשו של לר宾ו יל' או תיק' ארניש את לר宾ו יל' ונתן צו לילך לראות אם ישנו טמי' שמה, והלבנו וטצאו את החטור הניגל בבייהם'יך הנ'יל והי' מוכראה תיכף לעזוב את הבית כולם, ומ'י ביכולת לבוא נטו' של לר宾ו יל' בות, החפיזים שבעיר יוכלו בא רוק אחריו נטרם את הסדר בתיום: עמדו אחריו החולנות לשטוע עכ' שטוע את קול הקדוש לר宾ו יל' בערכתו הסדר:

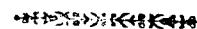
ג) ההתלהבות של לר宾ו יל' בעת הסדר הייתה גדולה טאו, והי' או בעבודתו בקדושה יוצאת מנדר טבע האנושי, וכמה פעמים קירה שמרוב חתלהבות דעך לר宾ו יל' כל השולחן וכל עירבת הסדר שעליו, עד שאוכרחו לעורק הסדר מחדש, ובורי תורמו היל' שאמטר על הסדר הי' רוא דרווין מפש, ורק בגין יזרו ותלמידו מוכחק הי', יכול להבין הרוא דרווין הנטה, ובכלל כל הסודות אשר היו צפונים ומטונים בכל התנהנותי בהסדר הקדוש היו טומעים רק לבנו הנ'יל הוא איז מרטין הקדוש הרט'ן וצללה'ה זי'ע:

ה) שטערני טפי כי' אבא טרי ארמוי' הנה'ק עליט'א, שעוד בוכרנו סדר אחד טוקינו היל' לר宾ו יל', שהי' או עודנו יידר קטן וישב על המטה ויל' כידות, וק' ס' נוגן בצלמו כל מני ניוט היכלה, פסיפס, וגס מפלר ואלה נ'יא נ'יא רדי כל סרנש

כךו, היו או פלאים ממש, כי ה' דומה מטה לכל אחד ואחדathy או בקריאת, אעגצמו הולך על הים ורואה את הנם בעיניו ממש, כל כך הכנים בהם רבינו של זקינו הוא רבינו זיל, ה' או מטה כל המטה רועדת עד שטמה ובמה פעמים נפל מהטמה מחתמת הפחד, והזכירו להתוין בידים בכל הסדר:

ספרה

ספרה אי' רבינו זצ"ל סופר בחדר מיוחד סנור ומסוגר ונעלם מעין כל זו, וכן כל ימי הספרה, וכי יבוא בסודו זי"ע:

עבדתו בל"ג בעומר

א) ביום ל'ג בעומר, יומא דהילא טבא של התנא הקדוש רבינו שטען בן יהאי בעל הזוהר הקדוש, אי' אצל רבינו זיל יומא טבא ממש, שבב' אצל שלוחנו המשhor בסעודה בסוד ישרים ועדיה, ובאמירתת תורה ה' מיסוד ה' תמיד על הפסוק עד הגל הזה ובזה הפסוק נילה הרבה סודות נפלאים מדברי הווה'ק, ונם ה' מהנו בקדוש בל"ג בעומר לאותה להביא לפני קשת ובצעמו ובכבודוירה בו כמת פעמים לזכר שבתי התנא הקדוש זה לא נראה הקשת, כמוואר בווה'ק (פ' נח) ובגמרא (כתובות ע' ז):

ב) כל דבר ודבר אשר יש לו איזה מקור אמרת בדברי חכזילובסה'ק, היה אצל רבינו זצ"ל על שלוחנו הטהור אף אמרתו הדברי תורה, או ביל' הק' לעניין נдол לעבד בו עבד להשי'ת במשמעות נפש ממש, כל ימי הספרה הראה רבינו זיל השתוקקות עצמה לביאת חן השבעות, וה' סופר פוגנה בכל יום מימי הספרה הסקום הימים שיש עוד לתgn השבעות הקדוש, במצופה וחושך שייעברו אלו הימים ויבוא החנן הקדוש של קבלת התורה:

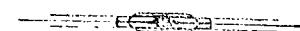
עבדתו בחג השבועות

א) וזה כי הניע החנן השבעות הקדוש, או מטה יחסר טילין לתאר על הכתב את נдол עבדתו של רבינו הקדוש זי"ע, וכל החסידים לרבות מאות אשר זכו להסתופף או בצל קדשו, כאשר ראו דבריקתו ועבדתו של רבינו זיל שכחו מטה שיט עוז עניין אחר בהאי עולם חוץ מזאת, ורבינו זיל הכנים בס' כ"ב יראת שמים בית'ם והשיב "הלוויי רבוי הלוויי" ואו תיכף אחר הפסח בשגען הר' א"י הניל לבתיהם, התהיל לעסק במפורר אחד ומיום ליום החל וגדל עד שנעשה עשיר גדול, ועוד הרבה עניינים כאלה ה' או אצל רבינו זיל זי"ע:

ב) באשר קרא רבינו זיל את השירה בשבועי של פסח בהתלהבות נдол כדרכו בקדוש

ז) דרבון בקדוש של רבינו זיל ליל' תיכף אחר תפלת טעריב אל הסדר, וה' מהרו לאכול האפיקומן דוקא קודב האזות, החצי הראשון של הסדר בטובן ה' ממש וכן ארוך והניע עד קרוב להוצאות לילה, ולכן בעת האכילה ה' מטהר עד מאה, עד שטמש כל האכילה התתמשך רק איזה רגעים כדי שיספיק עוד הותן לאכול האפיקומן קודם חצota, ואחיך החצי הסדר השני ה' במתינות רב והתensus בטה ובמה שעוטה:

ה) הארבע כסות ה' מהדר רבינו זיל לשחות כל הcomes בנשיטה אחת, וכן ה' מהדר וטورو כל בני ביתו לעשות כן, בשעת אמרת ההלל על הכהן ה' מטהר דומה בתואר פלאק ד' צבאות, ברכת אכילת מצה ה' בריקון בשטחה וחוזה והתלהבות נдол וקולות לאין שיעור, זי"ע:

ליל שביעי של פסח

א) ישיבת רבינו זצ"ל על שלוחנו הטהור אף אמרתו הדברי תורה, או ביל' שבועי של פסח, עוד המתקנות וההתערורות לא משמע החסידים היישים אשר עודנים חיים אתנו לאורך ימים, ומולתם בפייהם שהלוויי יוכו עוד למתיקות והתערורות כוה בביות הגואל צדק בב'א, וה' גודע או לרבים וכן שליטים, שהليل הוזאת ה' מטהר לפעול אצל רבינו זיל לזכות לישועה ועשירות, וה' כמה פעמים שדרש רבינו זיל בעצמו מטה הסידורים שה' או בלילה הוו מסתופפים בצל קדשו שישאלו מניינו להוציא בעשרות:

שמעתי שהנגיד החסיד המנוח ר' אברהם יצחק ע"ה טליפנה ה' פעם אחת בזילין אצל רבינו זיל בימיהם האחרונים של פסח, ובאמצע הלילה של שביעי של פסח וכבר ה' אחר השולחן, הלך רבינו זיל דרך הבית הדרש הקטן שלו וראה את הראי' הנ"ל, ושאלו בלשון קדשו "אברהם יצחק רוזה אתה בית'ם" והשיב "הלוויי רבוי הלוויי" ואו תיכף אחר הפסח בשגען הר' א"י הניל לבתיהם, התהיל לעסק במפורר אחד ומיום ליום החל וגדל עד שנעשה עשיר גדול, ועוד הרבה עניינים כאלה ה' או אצל רבינו זיל זי"ע:

ב) באשר קרא רבינו זיל את השירה בשבועי של פסח בהתלהבות נдол כדרכו בקדוש

והכי רחבה לתאר את נדולת רבינו ויל' במצות צדקה בכלל וכמעט בסתור בפרט, כי מטש כל אשר לו ה' טפור לצדקה:
 ב') אין ידוע ומפורסם לרבים, שבכל יום והוא בא אל רבינו ויל' הרבה מועות מאד שנפסק גיד אחד ר' לבנרגנו והדם ה' שותת עד מאד גם על הספר תורה ע"ה והוא ציל לא הרוניש כלל בהדבר ההורא, והי' קורא הלהא עד שנגמר העשרה הדברות, וכל הרואה זאת או ה' יוצא נפשו או מפחד ומורה, כי חשבו ח' זו מה יה' סודה, אבל קוי ה' ייחלו כה, ורבינו ויל' חתפלל או לפני העטוד גם תפלת טוסף עד נטירא וכן נהג שלחנו הקדוש, וכל עבודתו עבדות הקודש בכל החג השבועות זהה בגין טפעריא ולא הווק ח' זו כלל, והי' גם ולפלא:

ו) בכלל הי' כהו נדול בשנותיו אל הבצע, וגם בויה היו הכל מכירים נודול התפשטות שלו מהרנש הגשמי, ראשית כל, כל המועות של נחותת לא לך ולא גנע בהם כלל רק הי' נשאר טונה על השולחן תמיד, [ו]המשיטים לקחווה אה' ב' בכל يوم וויס], ובਮועות של כסף שהי' על שולחנו הי' דרכו בקדוש שהטה רבינו בכל יום וויס, ויל' בימי הקדוש והריה בהם, ואו הי' הרבה כסף שלא רצחה לקחתו לנטריו ויל' את ראשיו הקדוש והריה בהם, ואט ער בעט טעמי שונים שהכסף הזה בא מצד סנוף חילול ונמ' לא גנע בהם, ואט ער בעט טעמי שונים והריה פשליך אותו הכסף החוצה, שבת, וכסף הזה בא מצד סנוף דברים רעים אחרים וכדרמה והי' פשליך אותו הכסף החוצה, והכסף הנשאר שני, נבחר בעניינו הקדושים, את זה לך בידי הקדושים וננתנו תיכף למצוות צדקה, והי' לו בעיר יוכלו אנשים רבים עניינים שהי' רבינו וציל גנותיהם להם מועות שבע, לכל חד וחוד בעומס שעורא דילוי, והי' לו על זה שלוחים מיוחדים שהי' שלוח על ידם המועות הצדקה להענין הנ'ל:

שמעת' טידידי החטיד ר' שלמה בעאטום ני' (סופר בבית כי' א' טפעריא הקדוש וצ'ל) שנם הוא הי' לו המשרה הזאת על שכמו זמן רב, ובכלל שכוע שלח על ידו מועות הצדקה להענין עירו המכובדים, והעיר שבמשך הטעון הי' שכוע שלח על ידו סכומים רבים:

ז) לארין ישראל הקדושה תוכב' א הי' שלוח הרבה אלפיים רוא' לשנה עבר עניין אי', וביחוד שלח נם כסף חוק בפני עצמו בכל רבע שנה לבני תורה הקדוש והטהור הרב ר' משה למלולוב זצלה'ה זיע'א, שהי' בנו ה' חביבים מאד אצל רבינו, ה' ק' זצלה'ה:

שמעת' מפי כי' אבא מאיר אדרמ'ר ה'ג'ה'ק שליט'א, שפעם אתת בא איש אחד מהסידי זוכליין שקי' בארץ ישראל, והביאו אותו מכתב כתוב בידי הרב הנגאון המפורסם ר' מאיר אורבאך וצ'ל, [אבד'ק קאליש בעל ש'oit אמר' בינה ואו הי' אבד'ק ירושלים עה'ק תוכב' א] לב'ק רבינו ה' ק' זצ'ל, כתוב בתולונה על טה שלוח כל כך הרבה מועות לבני הרה'ק ר' משה ויל' הנ'ל, וככתב שאלא הטה רק כאחד עניין ארין ישראל ומהו היתרון להם משאר אנסים אלה מהה

ביכולת לתארו על הנלון, ובפרטות קרייתו העשרה הדברות בהמת' שלו, שקריםם רבינו ויל' בקהל חזב' להכת' אש, עד שאירוע פעם אתת שקרא בחזקה כל כך שנפסק גיד אחד ר' לבנרגנו והדם ה' שותת עד מאד גם על הספר תורה ע"ה והוא ציל לא הרוניש כלל בהדבר ההורא, והי' קורא הלהא עד שנגמר העשרה הדברות, וכל הרואה זאת או ה' יוצא נפשו או מפחד ומורה, כי חשבו ח' זו מה יה' סודה, אבל קוי ה' ייחלו כה, ורבינו ויל' חתפלל או לפני העטוד גם תפלת טוסף עד נטירא וכן נהג שלחנו הקדוש, וכל עבודתו עבדות הקודש בכל החג השבועות זהה בגין טפעריא ולא הווק ח' זו כלל, והי' גם ולפלא:

בין המצרים וט' באב

רבינו ויל' בימי המצרים הי' מלא דאגה תמיד ובפרט בכווא יומ' ט' באב התנהנוו הי' מאד באבל נדול ותמד בט' באב הי' רבינו ה' ק' זצ'ל סנוור ומונג' בחררו הקדוש פעת ער בעט למתה'ת אחר הצות, ואו יצא מחררו, וכאשר נכנמו אנשים לחדרו שם, מצאו את המקום אשר ישב עלי' על הארץ היה מלאה טם מהבכיות והדמעות שפנק כל אותן הלילה:

טו' באב

חמשה עשר באב, גם או הי' ניכר יומ' טוב נדול אצל רבינו וצ'ל, והי' א' חמשה עשר בתשנת' וחודשו נדולה, ואו הי' מטהיל למלוד בין מנהה לעריב השיעור קבוע ליטוד הסדרש: (עיין למטה בפרק צדקה נדלות מערך נדלו בתורה ד' כ' ה' ע'ב):

מערכת 1

עובדתו במצות צדקה נדלות צדקה פוזונו בכלל ושנותיו אל הבצע בפרט

א) כבר נודע ומפורסם לרבים וכן שלמים, את נדול צדקה פוזונו של רבינו ה' ק' זצ'ל במדח נדישה כל כך, עד שלאה כל עט סופר ה'י נדולה והבי

מ' עוד קיוס כס' יכול מל' נליון כס' כל רבינו ויל' בט' ימלו' מתייכס נולא נמרלא' דס סקס, כס' מ' כס' נמל' נמי מולטו פ' כל כי' מclin ה' לומoid לג'ק קליט'ם.

הרבינו ה' זיל ה' ורכו בקדוש בכל ערב יום החפורים אחר סעודת הטפסתקה, לילך בפרוץ כביחמ"ד בתוך העולם אנה ואנה, ובתוך הלאו ה' מחלק פערות הרבה לאנשים הענימ' שעשו שם, בוטן התוא ה' יכול לחלק כסף הרבה שחי' לו מהפדרונים הרבים בערב יהכ"פ כירע:

ו' **מצורך** הנחתת ביתו, ה' רבינו זיל דרכו בקדוש מתחת רק מיעוט טן התמיעם, אף כי צרכי ביתו ה' מרווחים, כי ביתו ה' פתוח לרוחה כונду, ונתקיים שם בכית רבינו זיל אמר חיל וייה עניינים בני ביתך, אעפ"כ נתן להם רק טעת נקיות, וכשביל זה זונתו הרבעית הצדיקת ע"ה [ואהר פטירתה] נם בתו היהת הזרקה ע"ה עג סבלו דחקות גדוול בהנחהת הבית, כי הצדקה והפיזור שה' בכית רבינו זיל לעניינים תמייד הד', لأنן טבפר, וכאשר רבינו זיל לא נתן לצרכי הבית רק טעת, لكن חוכרחו לקחת הכל בהקפה, כי להנתzel לפני אנשים ג'כ' מספק להם המעת שהוא נתן להם לא רצוי, וגם להנתzel לפני אנשים אחרים ג'כ' לא רצוי, כי אויל יודע ואת לרביון זיל וייה' למורת רוחו התהוו, [כי לא ה'] דרכו בקדוש אועלם להנתzel לפני בויד], ונם האנשים המתוקרים לרביון זיל לא ידעו כלל מהדרחות הנדוול אשר סוכלים ב'ב' של רבינו זיל, רק זאת ידעו שבכל יומם ויום באים אנשים למאות וננותנים פדרונים רבים וא'כ כלום חסר בבית המלך, ואף כי ידעו בטוב שצדקה פורנו של רבינו זיל رب ה'א, אעפ"כ השבו שעכ"פ זונתו ביתו נתן הוא זיל ברחבה, [לו ידעו ואת האנשים המתוקרים תהדרות הנדוול אשר סוכלים הבני בית, או בטח כבר לא ה' חסר כלום, כי הרבה גדויל נבורי פולין היו מהטסטופים בצל הקדש של רבינו זיל]:

ו' **ובכל** כל הדברים אשר ה' גונע לצרכי הבית העצמי [ולת הדברים אשר ה' גונעים לדבר מזוהה] ה' פטש בדוחק גדוול, גם לבנו היהודי והחביב לו הוא איז החדש מרין זיל] וגומ לבתו היהת ה'ה, לא ה' להם תמיד רק מלובש אחד לחול ומלבושים אחד להחליף בשבת קדש, ולא ה' יכולם להבין אי' שרבינו זיל את הכסף הרב אשר הובא אליו לפדרונים מאנשיים למאות בכל יום ויום, ובאשר באו לפני רבינו זיל עניינים בני טובים. אין לשער את הביגוד שכיביך אותן ונתן להם מעות הרביה ביד רחבה, ועיקר נתינת הצדקה של רבינו זיל ה' מת בסתור, וזאת ה' לרביון זיל עכודה קדשה מיוודה, שה' דרכו בקדושת להרבה אנשיים צדקה אף שלא ידעו מתי הם מקבלים:

עב) ה'יא כלדיקט למפורמת לדקמת ומכתמת מלה מרים ברכה ע"ס ס"י פ"ג
ננה ימורה לרביון ה' זיל ותקלה לטולמה ולם קטלירס ה'מ' ניס ר'יל ו'ס' זיל
נמר.

המה מבילים הזמנים בעלי שם דבר', ורבינו זיל בקוראו המכתח הזה ענה ואמר כי ליטים יתרבר להנאון ר' מאיר הניל האמת':
וזיהי אחר ומן קצר גסע הנגיד חחסיד ר' ליב קושטערק ע"ה לאה'ק הובכ"א, וה' ג'כ' אצל הגאנון ר'ט זיל הניל, כאשר ידע הגאנון זיל את ר' ליב הניל, והכיר בו שהוא מהסידי זיל לילן בקש מאתו שבנטיעתו חורה לחוץ לארכן יודיעעהו ויתן לו מכתח לרבינו זיל, ובעת קבלו המכתח מאת הגאנון זיל הניל, אמר לו שתוכן מכתחו הוא מכתח חרטה, כאשר כי כתוב בזמן מוקדם לרביון זיל טיבילן מדוע שולח ב'ב' הרבה בסוף לבני הרה'ק מלעלוב זיל, لكن מהחרט עתה ומבקש מהרבי מוכילן סליחה על זה, כי באמת טוב עוזה בזה ששולח מועות הרבה לבני הרה'ק מלעלוב הניל:

ושאלו הר' ליב קושטערק ילמדנו כבוד גאנונו בתהלה Mai קסבר ולבסוף Mai קסבר, והשיב לו הגאנון זיל כי אשר איזה שכובות אחר שכתח המכתח הראשון ראה בחולם זקן אחד שאמר לו, הייחנן איז מלאץ לך לכתוב מכתבים לצידקים ובו דברת סרה על בנין הקדושים של הרבי ר' משיחלי טילעלוב זיל והшиб הגאנון הניל בחולם הלא רואה אני בהם כמה חסרוןות, ואמר לו חזקן זאת הוא בעבר שאין לך מדת עונה ואם תבוא למדת עונה או תראה בהם כל טני פועלות, כי על ארץ ישראל כתיב והגה טובה הארץ מאד מאד, ור'יל בעת שהאדם הוא בעצמו בכח' מארוד הו שפל רוח או רואה הכל חטווב בארץ זאנו רואה שם שם רע חי', ויקץ הגאנון והגה חלום ונזכר עצמו על המכתח שכתח לפני רבינו זיל, ואו הבין תיקף כי בעבר זה בא לו החלום ההוא, ואו השירוש בלבו מדת עונה, ומני או והלא רואה בהם כל טני מעולות, וכן מתחרט על המכתח הראשון, ולוואת הוא כותב עתה שנית ומתחרט על הראשונות, ור' לייב הניל לך המכתח מטנו, ובבאו לפני רבינו זיל עם המכתח, כאשר קראו רבינו זיל ענה ואמר להר' לייב הניל, הלא מאור אמרתי שליטים יתרבר האמת להרב ר' מאיר וכן הזה עב):

ובאו לפני רבינו זיל עניינים בני טובים. אין לשער את הביגוד שכיביך אותן ונתן להם מעות הרביה ביד רחבה, ועיקר נתינת הצדקה של רבינו זיל ה' מת בסתור, וזאת ה' לרביון זיל עכודה קדשה מיוודה, שה' דרכו בקדושת להרבה אנשיים צדקה אף שלא ידעו מתי הם מקבלים:
רבינו

עב) הימה כלדייקס נני סקווטס קרני ר' מטהיל זיל, כי מלוייס פמיד לרביון זיל כל מספרי קבלת שער קוו נופסיס דהיליך טונכ"י וכו' יקרוי מלוייס חחין לירק, ושער מלוייס לטיס כה' נכית כי' חכ' איזמור סליטעל קרכס מספרי קבלת יקרים, חכל כטוכן טילס כח' ידי קדושים כל גלדייקס נני קדרוך קרני ר' מטהיל זיל'ה'ק, זאלאים ממש קבלת קדושים ה'יל זיל זיל:

פעם אחת היה נקרא רביינו זל לער אוניאווע על סנדקאות, ובבוא רביינו זל שמה התאספו אליו אנשים לאלוים מכל פינות וסביבות בבקשתם ופדיונות لأنן שיעור, ורביינו זל היה שם נ' יטיט, וכאשר באו הביתה היבאו המטבחים לעצם מהנסעה הזאת הרבה מאות רוז'ק, ורביינו זל בא לבתו וככיתו לא נמצא רק שטונה עשר רוז'ק בלבד, כולן נבהלו ונשתוממוquia הכסף הרוב שהובא שם לרביינו הלא בטח היה לו איזה אלף רוז'ק, ולא ידע שום איש מה לדון בו כל, עד שאחר איזה זמן נודע הדבר שבאו אז לפניו איזה אנשי, ושפכו לפניו כמים לבם שיש להם בנות שהניעו למירקן ואין להם בטה להשIAN, או לך רביינו זל את כל אשר יש לו וחולק להם ולא השאיר לעצמו רק המעת הניל:

(ח) סיפר לי ידידי החסיד ר' שמואל אברהם ויונטר גז' טווארייש, ששטע מאביו הרב החסיד ר' ישראלי זל סופר סת' מקאלוייש, שבעם אחת לטחרת יום הכהנים, כאשר בא אל הקודש פניתה לקחת ברכת הפרידה טאת רביינו זל לנטווע הביתה, אמר לו רביינו זל רצוני שתכתבו לי פרשיות תפילין דרש'י מד') והшиб תיקף ואמר רבינו הגני, אז אמר לו רביינו זל הלא אין לי עוד כסף לשלם לך, ועל זה השיב ר' ישראל הניל רבינו וכי צדיק אני לכסף אכתוב וזאת היא משכורתה שהרבינו יניהם התפילין שאני כתבתי, אך רביינו זל לא רצה בשום אופן, ואמר הרוי זל והני אכתוב וכאשר יהי בסך לרביינו זל אז יתן לך

אך

עד ובאשר מליה לרביינו זל ומאר לו טיזין לחטיכם כפלטיית, הקהה מהו רביינו זל הכהנים קילו (ה) טיקעל עעל ערמא טיקעל לכתיכם ספלטייט קיכע ניכקל מהר הפלג וכחוכ כל' הפסק יונמור חוסט מוד קודס הפלג מונחה (כ) סיינור לחט עלמא מזוס גרכיה חי, וויי קממעו פליי' קני' לחט רביינו זל, מיל' מהר זומס ערלא זומס הפלשיות טוד קודס מונחה זוחט הולך פלא, האל לאסמל מזוס גרכיה זוחט קוו דרכ' לארך נלמי הפלשיות לי לכבב עלי כי גו'ר חמי, ואס רביינו זולא זוחט כדוקה חמי נלמי הפלשיות לי לכבב עלי כי גו'ר חמי, ואס יושיב חלוי לחט נכו [חו' כ' אדר מ' מיל' זולא זולא] בעט הכהנה, ואו אלהар טמע קרי' זרבול סופר זל, או נמייננה דעתו מעט, ונעט והמר חס בכם זו טעט נכו קקדוט הילוי מה חי מקלל עלי לכתוב, וכן קוה, למחמת מהר הפלגה כל' קרי' סופר למקה וטכל, וטכ' וכחכ' הפלשיות בקיוטה ופטכליה, וחקי קקדוט מיל' זולא זולא ישב נילו, והוא יטכ' וכחכ' הפלשיות כל' קיס עד זמן המנחה, וו' קס וכח' גפני רביינו זל ומאר לו הפלשיות, ורביינו זל סס לחטיכם בקיוטה ופטכליה, וחקי קקדוט מיל' זולא זולא מהו, ומאר בלען קדרו' הו וו' חייו לין הכנער ריין, ומיכף נכן לו לחט קמי רוז'ק לאל סנטיעו זל:

וזהיר יטכלל סופר זל גליחו מהה פיי רביינו זל, מהר להלכcis מחסדים לך מהדו קמה, כי ממא חיין יודע היה מכל עליו כל קיס פאול, כי ממא יטכ' כל קיס וכחכ'

אך רביינו זל השיב לו אויל לא יודע לי בסוף היום ואעכבר חיו על לא תלין, לבן אל חטע היום הביתה ותחכה פה עד כי יומין ד', לי מעת כסף או אקרוא אותו ותכתבו לוי, והרי יצא מאת רביינו זל בפליה גדולה, אך יוכל היה אתר יהוכ'פ' שהרי או בזיכין יותר מאלף איש, והיום אין לו לרביינו זל אף איזה רויך לתת בעד הפרשיות, ולא ידע שכבר חילק רביינו זל כל הכסף הרוב לזכקה לעניינים כהניל, והי אחר איזה שעות נקרה הרוי זל לבוא לחדר רביינו זל, ואמר לו רביינו זל כי בה' כבר יש לו ח' רוז'ק שהחמה נקיים [ע' למלחה] שלאם بعد הפרשיות, لكن יומין את עצמו לטהר בוקר לכתוב הפרשיות:

טיעון ר' יונטר גז' טווארייש

מערכת ז

נודל השתקוקות רביינו זל

לשאוב טיobar מיטים באר מיטים של צדיקי אמת שבדורו זי'ע
ובבואר כאן היטב מכמה עניינים נבואה ורומים, שהי'
לרביינו זל אצל כפה וכמה צדיקים נודלים וקדושים עליון
אשר היה' בדור רביינו זל, דור דעה זי'ע:

(א) זהנה כבר ידוע להזכיר בספר הזה, מה שנתרבר לטעלת, **שרביינו הקדוש זל**,
היא" שואב דברי אלקים חיים, טפי באר מיטים חיים, של חותן זקנו האיסכבא
קדישא, לו דומי' תhalbת, גדול מרבן שטו, הרבי ר' פישל' זכללה' זי'ע
טער טטריקוב, ואותו הקדוש החזק רביינו זל תמיד לרבו טובקה בתורת
החסידות של רביינו הגדול והקדוש הביעש'ט זי'ע, כי אמר רביינו זל שהוא
הקדוש זל' הראה לו הדרך האמית, אך לילך בדורן סוללה ואורה ישר וגנון
בדרך החסידות, אשר נטע והשריש העיר וקידיש מן שמי' נחית להאר לארץ
ולזרום לדoor דורות, הוא רביינו שבנול'ה הביעש'ט זי'ע ועכ'יא, ולאדר'יא'
הסבא קדישא הניל החזק רביינו זל להרבי השנין אחר הביעש'ט זי'ע.
כי רבו הוא חותן זקנו האיסכבא קדישא, הי' תלטז טובקה להאשל הגדול
רבשה'ג

ונחכ' כל' קרנט טום דנכל סנטולס, רק אל פקלף' וסלהוים טיעו וכל' מהצטווין, קין זל
כי ה' הס כת קדוטה דרכינו זל נליוך טיכת נכו קדוט [ס' חי' מיל' זיל' היל], פום
ספמיסה לו ורק נפח וכומס אטפיטו עליו רוח טסלה צויה כל טיס. – ספפלין הילו
קי' לוכס רביינו זל חיון טניש קודס גטלהוקטו – וסיום סמה גיד קיק מאי' מונטיר
געניך טליתם:

ובשבה"ג הרביה ר' בעיר צללהה ויע המגיד הנגיד ממעדיתן נבנ'ם
שהי תלמיד טובחק נושא כל חמתו של רבינו הב羞ת ויע:

רבינו זיל, אטר על רבו חותן זקנו הסבא קדישא ויע שהוא מסכתא כלולה
כך שלם מכל הטסחות, שככל מה שהיה רוצחים היו יכולים להשין ולנקות
אל הס' הרביה ר' פישלי ויע, כי הי' בכת' או ר' שהוא כולל כל
האורות, אשר לאו ילו כולם בקטן וכגדול ליהנות טווי האור, עצם השיטים
טוחר:

ח תמיות זדקתו של הסבא קדישא ויע, הכה שורש ונמל פרי עמוק עמו
בלב טהור של רבינו זיל כלכך, עד אשר אהורי הפתלקות של הס'ק
יע לא הי' רבינו זיל [אף שהי' אז עוד צער ליטים בחור ר' בשנים מאור לא
הניע עדין לבך מצוה שלו, אבל כבר ידוע לרבים וכן שליטים שרבינו הי' כבר
או עילוי נдол ובגדר השלמות, ובתכלית יוזעה והכרה בכל דבר הנגע לראת
שיטים האטיטית] יכול לטזואו נוחם לנפשו הטהורה ולטזואו לו מקום היותו לרווח
נפשו השוקקה, שיבת שורש בלבו כמו שהי' לו אצל הס'ק זיע, ואם כי נסע איז
לכמה צדיקים, אך עוד לא מצא מרגוע לנפשו השוקקה והגמאות בדרך השית'
אשר לטד אצל הס'ק ויע:

ד) זיהוי אהורי כי בא רבינו זיל מעיד פלאזק, שלמד שם כשנה תמיות אצל רבינו
ואלוף נعرو הנאון הצדיק המפזרס מהר' ל' הריף זיל מפלאצק, ונם
אחריו שbow טuir שלמד שם אצל הנאון הצדיק הרטיל בעל וית רענן
זיל, או לרווח נפשו השוקקה בחסידות רבינו הבש"ט ויע הי' נסע
סעת לעת לאיזה צדיק שבדור ההוא, לראות לו מקום אי'קשר נפשו ורונו
בהתרבוקות רוחא ברוחא בצדיק הדור ליהנות טווי או ר' הקדושה והטהרה של
החסידות האטיטית:

ה) רבינו זיל, נתקיים בו "גנתי ומצאי תאמן" כי אהורי החיפוש ובדיקה הימב
הימב למזוא דרך החסידות, שיהי לו ערך ושיבות לדרכי החסידות של
הס'ק הרביה ר' פישלי ויע, מצא זאת אצל חכם הרים הגה'ק הרביה ר'
בונם צללהה ויע טuir פריש-סחא, ואמר רבינו זיל תמיד כי בו הקדוש
בצא דרכים הרבה ומדרונות פררכי חותן זקנו ורבו הס'ק הרביה ר' פישלי ויע עס'
רבינו

יע) ידוע ומפורסם לכל כי ר' הרביה ר' בונם זיע, כי מלחמת מליל מנומס ו
קדושים כס'ק הרביה ר' פישלי ויע, וכי חוטב עלמו מחשלי סלריוקוב:

ו רבינו זיל הי' שלשה פעמים בצל הקדוש, של רבינו הק' הרביה ר' בונם
זיע, פעם אחת הי' אצלו בעיר קדרשו פרישיסחה, ושתי פעמים הסתופט
בצל קדרשו בעית שהי' הרביה ר' בונם זיע בעירות אחרות, ונסע רבינו זיל
ב███ אצלו להתחבש טווי תורתו וקדושתו, ואחת טבי' פעמים הניל' הי' בעית שהי'
רביה ר' בונם זיע בעיר ווישנראד, ואו נסע רבינו זיל אליו בפקון ט):
אכן רבינו זיל לא הספיק להיות אצל הקדוש הזה רק שלשה פעמים בהיותו
עדנו בחור, כי אחר חתונתו כבר הי' נטלך הרביה ר' בונם זיע
סעלא דין ט):

ו עוד החזיר רבינו זיל לרבו ומרו בכטה עניינים את הקדוש עלין רביה יעקל'י
וזיל מעיר בערזין, בנו של הס'ק הרביה ר' פישלי ויע עין בטילאים
אות יהוד'יא), וגם אחר צאת רבינו זיל מהתפקיד, ופנש עצמו עם הרה'ק הרביה ר'
נחת'י

טו) אז גויסנרטל פ'י הרביה ר' בונם זיע עס סחריר קליין דיל', ומלהו רכינט
דיל' וס'י מודל ברכיס גבוסיס וויאיס, ושייך סדריכו קקרוט ט): זו מסתירה לנו הי' הי'
הקדוש זיע מפליטמקה, וסיפר רבינו זיל כמה פעמים מיל' לו רוס'ק היל' הרביה ר' בונם
זיע, והם חד ספר רבינו זיל סעטה טבי' יוצב סס' קוויסנאל הרביה ר' בונם זיל
נדורה קראן, אלו הי' הנקדים לפניו צלעקה טטערוי רוס'ק חפסו ליחס יסורי חד'
נאצחו לחוט פלטוטטונען וויאו זומו נמנטור עד יוס' קמחרת, ולמהרתו יוצ'קן פער קמחות
לחחו נברטום קמנטלה ר'יל, וככיב הרד'ב זיע, מ'ס' קרעט פ'יל' ר' זעליג זיל טבי' זיל
יטריה' [כחות קדר'ב זיע כי' טל' הא' רבינו זיל, כי' קרכ' ר' זעליג זיל טבי' זיל
סכו'וט טס' קרי' סמאסלא טבי' לו מוסחריס עטמס], וככני רבינו זיל וכן קמי' כל
כטימות טסי' חז'ב'ב זיע לפליה, חיל' כי קרכ' ר' זעליג זיל סיל'ו טפא
גמ'ר לוי'יטס, וויא' נטлом קלו' טליך מיזח' לאמ'ו סיכ'ו' קוויסנאל, פ'יל' ג'יכ' ימ'ר
ישן ר'ב' וויא' נט' ק' יוכ'לו מיל'ן קיל' לומ' קיט'ו' קנייל' ולו' וס' פ'ר עט' לנט'וט מה'
לט'יטו' היל' נט'יק גו'ר וויס', סיל' עט'רנו' רגע'ס קרכ' ר' זעליג זיל, כי' גס טו'
נכח'ו כי' הרביה ר' בונם זיע קאנו' גויסנרטל נסע לאס' לקל' פ'י קליד' ק'ק' כי' סו'
ויל' ג'י' מחסידי פיטסחן, רק חזר ססת'ק'ות קדר'ב ר' פ'יל' זיע כי' מסטוקע'
כל' קקרוט טל' הרביה ר' מאירל' מאפטא זיע געל או' לשמים] הרביה ר' בונם זיע
וחיכ' בג'קו' וויא' סל'ות להר'ב זיע, פ'ק' פ'ל'ו' חיק' ליל' לטוכת סיכ'ו' ק'יל', וכן
טס' נמ'ץ זון מונען צל' חורס' בימ' טס' סיכ'ו' ק'יל', והר'ב זיע קאן לו' ייק' כת':
עו) רבינו זיל פ'חיק' עט'ו כל' ימי' להל'ו' הרביה ר' בונם זיע, ופ'טס' להט'
כל' מוכ' ספ'ר'יס לב'ת סמ'ר'ס דרבינו זיל בז'ילין, וס'י לו' למכו' גס ס'ק' ק'ול'
בונם צללהה זיע, בעית צו'ת עכבר ר'ב' זיל ליר' צ'יט מדרטו' ור'ה' למ'
ט'יטס' ק'יל', וט'ה'ו מ'ה' ט' יט' לו' למכו' וט'יט' למ' ק'יט' ק'יל', מ'ר' ק'יט' למ' ר'ב' זיל
ול' למ' ק'ס'ק' ק'ול' שמחה חמיכ'וט' גדר'ל' וט'יט' לו' נט'יט' כס'פ', וויא' זוס' ק'ס'ק' ק'ל'ן
ג'כ'נ'טי מ'ה' ס'ק'מ'י' ק'ס'ק' ק'ס' מ'מו'ר' ור'ב' ס'ל' זיע, ו'ק'ק' עמו' ק'ס'ק' ק'ל'ן
קד'�, ומ'ה' וט'ה'ו למ' !! ק'ס'ק' ק'ס' מ'ל' צ'ול'נו' ק'ט'�ו', ב'ין' ק'ס'ק' ק'ל'ן

להב

צידוק מה פעל

אש

נחמי^(ט) וצללה^(ו) מעיר בעכיווען הצער של היהודו הך' מפרשימא זיעע, מא נתקשר רבינו זיל טאוד לנסוע להקדוש לעליון הרבי ר' ישראאל מרוזין זיל יי"ע און השיטים ה', שלא אסתיע לי' מילתא:

ומעשה שחי' כך הי', כאשר יצא רבינו זיל לחפש מהתפיסה בעיר לונטשין^(ז) הי' או שבות שם בשיק הרה'ק ר' נחמי זיל הנ'ל, ובא הרה'ק לכל את פni רבינו זיל בצעתו חופשי, וחתה אחד השיטים, באו לידי דיבור טאת הרב הקדוש הרה'ק הרבי ר'י מרוזין זיל, או רבינו זיל עדט טיקומו ואטר אם כן מנדולת הרה'ק הרבי ר'י מרוזין זיל, הוא הנני גוטע לפאדנורייא, שכבר או הי' דר שם הקדוש ישראאל מרוזין וכפי שאני רואה אמצעה דורך הסבא קד' ש א זיע מנטראיקוב עט):

ומני או והלאה הי' לדרבינו זיל השיטוקות נדוול לנסוע אל הקדוש הרבי מרוזין זיל, והcin את עצמו כמה וכמה פעמים לנסוע, אבל בכל פעם שחcin רבינו זיל את עצמו לנסוע וכבר הי' מוכן, אתילד זיל אונסא ועיכבים שונים והשבית לו הנסעה, ועל ידי זאת נתנבר אצל רבינו זיל החש והשתוקקות ביותר, ורצה להתגבור על כל העוכבים ולנסוע, אבל כפי הנראה בעלי טן השיטים עכבותו ולא נתנווה לעשות נסעה הללו למרות ההשתוקקות העזומה שחי' לו זיל:

פעם אחת צוח רבינו זיל לעושי רצונו להcin עבוזו ענלה והתחיל לנסוע לפאדנורייע, וכבר נסע איזה ימים עם איזה טאנשי שלוטין, ובאמ הורן פנעו בחכורת ערלים אקרים אשר הלכו מהשדה וכלייהם בידיהם, וכשהר ראו את הענלה אשר ישב עליו^(ט) רבינו זיל עם אנשיו רצו לקראתם להכחות חין, וכל הקשות שהציעו לפניהם הי' ללא יוועל, רק התה האקרים באחת להפיק זטטס הרע, אך בזאת נאותה להם אם יהפקו את הענלה חורה ולא יסעו להלאה אז יונחו אותם ולא יעשו להם טואמה, ובכן היו טוכרחים לזרור לביהם, ורבינו זיל אמר על זה כי לא דבר פשוט הוא והי' מזה מלא צער וענג'ן וחיר הביתה:

יזה

רבינו זיל חמץ לו רהרבי ר' נחמי זיעע, כי חסר כסחלקות מוקן זט^(ט) וכטנו קרטיס הרבי ר' פישלי זיעע כנכל כי' קיל כלס לדיקס ולען מלען חרסטום מלהל^(ט) גה דלה^(ט) קיל הסבא קדרישא זיעע, ונס גה דרכיס דרכו זיל, זיל קה הרבי ר' בונם זיעע, סס למד ליזס עלייס חדיס סלע לינדא קיל הסבא קדרישא זיעע בטטרוקין גנס נוניס כי' טיכות דרכ הרוריב זיעע למד כמה עלייס בענונה כתה, וכפי טהוט קסיק קרטיס ר' יעקליב בערזינער זיעע למד כמה עלייס בענונה כתה, וכפי טהוט מלהליס למת הקדוש ישראאל מרוזין קחוב לקל מלען מוטס ונס גאנז גען זיל שיכום לדרכו זיך מוקן זקיי סטנו קדריש זיעע:

וזיהו אך עבר שבב ומhn מה, או חור רבינו זיל למלא השיטוקתו הרבה ושוב צוח להעיר ולהcin להנסעה כל הצורך כדבעי, וכאשר הי' הכל מוכן נסע רבינו זיל לסאדנורייע ואתו יחד כמה אנשים חסידים פאנשי שלומן, ויהי בדרך במלון או עדלו רבינו זיל להתפלל את תפלה הזכה, ובתפלת שט'ע האריך רבינו זיל לעמוד זין ארוך מאד הרבה יותר מכפי הרגלו תמיד, וכל אנשיו אשר הי' אותו התפלאו והחלו עד בוש ולא ידעו לעשות עצה בנפשם, רק במחשבתם הי' חשבים מה זה וועל מה זה:

ורבינו זיל הי' עומד בתפלת העמידה הזה, ישר בלי שם תנעה קללה ובלי זוי כל שהוא כדרכו בקודש חתיד, [כמובא לעיל במערכת העבודה] אך שעמה עדכ נך שעות הרבה יותר מכפי הרגלו בקדש, ולגנת אליו יראו מפני

ויהי כי עמדו האנשים נבהלים ומשותטים כל כה, פתאום שטעו קול בכיה התפרק טאת רבינו זיל בוכה פאין הפוגות, והתה האנשים בטעט נפשים מגודל הפתה כי דאו והבינו כי לא דבר פשוט הוא ומה היום טויטים, אך אחר כמה רגעים חזר לו רבינו זיל מתפלתו, והיכף אחר נמר כל התפללה צוח לאנשיו שיפקדו להבעג'ן שירחות הענלה להcin הנסעה, אך לא לסאדנורייע כי אם חורה לבתו; והדיבורים האלה יצאו מפה קדוש רבינו זיל בגיןות רבות ועינוי הקדושים היו כחות מהבכי, ואנשיו שחיו אותו בשטעם את פקידת רבינו זיל נבהלו ונשותמו טאו, הותבן שאחר גיונות רבות אשר יגע רבינו זיל לערד נסעה לסאדנורייע, ועל אחר כל המנויות שי' לו, ונם זה כבר פעם שנית באם חורך וכבר נסעו מרחק רב מביתם, ויתר מהצוי דרך כבר נסעו, ופתאום באין זכר משנה רבינו את טענו, אך היכרו והבינו כי לא דבר פשוט הוא, ובפרט ברואם תפלתו הארכיה ובכיותו, אך בכל השותטוטות לדעת מה זה ועל מה זה, לא יכול להרהייב עוז בನפש לשאול פי' רבינו זיל לתניד להם פשר דבר, מהמת מורה רכם שי' על פניהם תמיד:

וכאשר התלחשו האנשים בינויהם ודברו זה להה באוניהם לדעת סיבת הדבר, וכל אחד ואחד אמר על זה סברה אחרת כדרבן של בני אדם, או לא יכול עוד להתפקיד, ואחד מהטקורבים ביתור של רבינו זיל חניר עוז בנפשו ולא הביט על כל אשר לפני, ונשנ' לפני רבינו זיל ואמר ילטדו רבינו מה זה כי נסם יכיבינו טפח, ואו השיב רבינו זיל כי לפה. הידוע לכט נפשי ולבי צמאים ושותטוקים לנסוע לאותו צדיק וקדוש לסאדנורייע, כי אותו ראייתי צדיק בדור אתה, וכל המנויות שי' עד כה הלא ידעתם, ועל כל אלה לא הבטתי מרב

תשוקתי להיות אצל הצדיק הדור:

וועת בעמודי שם'ע נאמר לי כי הרבי מרוזין לא יאריך ימים ח'ז' מפני שאני נסע אליו, כי בטה אשר אך אכזב לפני תיכף חייתי מתקשר בו בקשר אמיין

אמץ, שכן יראתי שלא אהיה אני הורט זהה מזד שאטרו היל אין טלאות נונצ'ה בחברתך אף כמלא נימא, ואם אכע נאכוא אלין, אולי מזד התקשרות וההתנדפת האמתי שיחי' בינוינו, ואולי קיימת לי שעתה בעניין הנגנת, יודחה חיז' הוא הקודש פנוי, ולכן הני מוכחה לנסוע חורה לבתיה, למן הוא הקדוש יש-אל יאריך ימים על מטלתו בקרוב כל ישראל:

ומאו לא עלה עוד בדעת רביינו זיל לעורך נסעה לasadignoriיע, וייה בעבור זאת איזה שנים, והקדויש ישראל מרוזין שבקן חמי וatkaper בתדר קפואר לה עולטים בדמי ימי דיל, וכאשר הנגע השטועה לאוני רביינו זיל בכח עליו תטרורית ואמר עתה שאף שלא היהתי בסידוריא גיב לא האריך הקדוש ישראל ייטם, איז' למה לא היהתי, וכל הענן אשר נאמר לי אן, הי' פעשה בע"ד ר"ל להמנע טרי' הטוב הצפון בסידוריא, והלוואי שלא הבטתי על זה והיהתי אצל הרבי טרי' ייז' ועכ'יא :

רביינו זיל הי' דרכו בקדוש, בכל עת שזכיר הצדיקים תלמידיו הוב ש"ט וית' הי' מסבב תמיד להזכיר ולזכר מגילות הרבי מרוזין זי'ע, ותשי' כאשר זכר טנו זיל נתלהב ביהود התלהבות דקדשה:

רביינו היך זיל, הי' יקר אצלו מאד אף השם רוזין, וכי אף אחד ההסתלקות הקדוש ישראל מרוזין זי'ע, הי' מבחב תמיד בחכמת תורה טי שבא אצלו והוא הי' אצל הרזינער זיל, וכן בני הקדוש טריון זא חביבים מאד אצל רביינו זיל זי'ע ועכ'יא:

פעם אחת בעת שנלכה הקדוש עלין הרבי ר' אברהם יעקב זיללה מסידוריא לתיפה ריל והי' שם ומtan רב, ובאשר נודע ואת לרביינו זיל הצעיר עליו טאה, ופעם אחת הי' אצל רביינו זיל משולח טבאות ארין ישראל הי' מופלג נдол ורביינו זיל כבדיו טאה, ותחת אחד השיטים בא לידי הדיבר טישיבת הקדוש טפאדיגורייא הנק' במאסר ריל, ושאל השדר'ה הנק' מדוע רביעי איינו עשה לו טובה, והшиб רביינו זיל ובוי תה נוכל לעשות אחר שאין יוזע ט שאמן, והשדר'ה הנק' קיבל על עצמו להודיע שם אמו של הרה'ק ראי' המז' זיל, ואחר איזה שכונות בא השדר'ה עם ידיעה ברורה, וכותב על מתקא זא הקדוש הנק' ושם אמו ומכר ואת לרביינו זיל, ואחר כי קרא רביינו זיל החפץ ענה ואמר כי מקוה להשית' שבקרוב ימצא פתח מבוא לשועתו, וכך היה שבאש השכוע מצאו העוסקים שפה بعد חפייתו מבוא לחוץ את הרה'ק ראי' טפאג נפשו ויצא להפשי עט():

כאשא

טט) נדרע ומפומס לרצעים לוך צפלה ציל כתוסקים למיפצת סרסק ר' sadignoriיא למלאו המכוון לצלומו פצע, ומטעס המכוס המכט' צו:

שנאר בא לרביינו זיל מנכדי צדוק הדור הולכים בדרך ואמתי של רבינו הקדוש הב羞ט' ותלמודיו הקדושים זי'ע, הי' מכבדם לאין שיעור, והי' שגה אליהם לכרם בכל עז, ולטלא משאלותם בכל פרטיך דבר, עד שצאו ממנה זיל שביעי רצוןணודע:

שכם אחת בא אל רביינו זיל אחד מנכדי רבינו הקדוש המניד' זיללה'ה מקאוניטץ' זי'ע, וייה תיכפ' כאשר בא לפני הדר קדרו של אוטו אם זיל פוצע, ואותו צדוק המניד' היך טקאניטין, והאיש הנק' נשאר עמד נבהל השגחתם כי רביינו זיל לא ראה מעילם את הזיש הזה ולא ידע את שיחו כלל, זיל נאפר לו רביינו זיל כי ראה בלילה החוא את פני המניד' הקדוש מקאוניטץ', זיל הוא כי בוא יבוא לפניו אחד מנכדי, ולכן כאשר הוא בא לפני חברו בו נציג פניו שהוא דומה לתואר פניו הקדושים של המניד' הקדוש פ), ורביתו זיל ביבודו טaadן מאוד:

רביינו זיל החוק נ'כ ליטרו ורבו, גם את הקדוש עליון נורא מאד הר' נחום זיללה'ה מטשערנאוביל'() בעל הכה'ק מאור עיניים, נורע ומפורסם זאת לרבים וכן שלמים:

מערכת ח

גדולה רביינו הקדוש זיל זי'ע במדרנית רוח הקדוש.

נרטיןן (סוף מס' סטטה, ע"ז כ' ע"ב, שקלים פ'ג) ר' פנחס בן יאיר אומר רזיות מביאה לירוי נקיות ונקיות מביאה לירוי טהרה ומתרה מביאה לידי פרישות ופרישות מביאה לידי קדושה וקדושה מביאה לידי ענוה וענוה מביאה לידי יראת חטא ויראת חטא מביאה לידי חפירות וחפירות מביאה לידי רוח

() וכן אמרו זו סמסודיס טיטיסים טכליו וכלו עוד לוכם קמניד' קדושים זי'ע, פלע'ן על ננבר פה טולטו ממש נדופה לו: () אטנס מלכט נולך דכינו זיל בסכת מק'ע סי' ככבר קדושים מוכרין זי'ע געלאס טעלין, זיל נאכ' כלעל החקוק דכינו זיל הא קדושים זהה לרבע כוועל' מיטעס ננבלג הילו ולמור סי'ט, ד' יינע נסכו כי סיר כי לילטע וככיתו לבודען, עי' מערכת ענני רופאים והמל' סמרק זיל צ'ען צ'ען:

יתירתה ורוהה כי, כאשר יבוא ר' אריה במערכת הרדריפת, ונחעה עי"ז לעלות במעלה השמינות רהיא יראת חטא, והקשו כל המפרשים Mai רבתה ואית אחר כל המעלוות הקודמות, ולוי נראה שחתא בכך הוא לשון הסרך כמו והייתי אני ובן שלמה החטאים כנורע, והיינו שיראת רוממותו ית"ש טוטלת לעליו תמיד שחיללה לא יתי' שם חסרון במורתו כדרך שאמרו ר' יומא פ"ז ע"א) ואהבת את ר' אלקיך שיהא שם שיטים מתהרב על ר' ידק שיהא קראו כו' וראה משאו ומתנו עם הבריות בנהת מה הבריות אומרים עליו אשרי אביו שלמדו תורה כי רוא כמה נאים דרכיו כטה מתקנים מעשו כו' עי"ש, וכי עוד בריבינו זיל בתיקון דרכיו ומעשי, אשר יראת רוממות השית' הי' חופף על פניו תмир והי' מודרך בכל מדרתו ומעשיו שייה' בתיקון השלימות בלי' שם חטא וחסרון, אשר בצדך אמרו עליו כל רואו ומכריו עוד בילדותו אשרי אביו כו', ועלה ונעטלה על ידו והלידנה התשיעית דהיא חסידות בכ"ל כפירוש הרין ז"ל שכ' מעשו לשם שמים, ובפרט תורה החסידות של ריבינו הצעשת ז"ע שי' בוה בתכלית השלימות כל ימי, מנערתו ועד זקנותו לא מש טמנה, ולפי נירסת הנגרא תורה מכיה לראי ורויות כו' שתורה היא מעלה הראשונה, בוראי נכוון טאוד איך שוכנה ריבינו ז"ל עלילות על כל מעלוות הטולט הקדוש הזה, כי ידוע לכל וכבר מבואר כאן לטעללה בפניהם, איך שרבינו זיל עוד בקטנותו ממש, זולת שי' גולד טיד בתוחה גולד והי' מפורסת תיכוף לעילוי אך נט התתרתו בתורה הי' להפליא טאוד כי לא נח ולא שקט טהנות בתחיק כל היום וכל הלילה, וזה הי' בקטנותו ממש, בגודלו עלי' אחת כתה וכמה, וזאת בעת המקום והותן להאריך בביור שינוי הנירשות בבריתא הואת]:

וננהה אחר שוכנה ריבינו זיל לכ"א אין להתפלאות עוד כלל וכלל, על שוכנה עוד ריבינו זיל לחיות קומה שלמה מכל העשר טרידנות הנפלאות הנ"ל, עד שוכנה לעלות נם אל מדינה העשירות דהוא רוח הקודש, אםנס אל' החשוב קראו נכבב, כי נסתהים בכךן כל שבאה דטרן ריבינו זיל, בנפלאות אשר ראו אצל רבינו זיל במדינה רוח הקודש, כי תרע שרבינו זיל מנערתו ועד הסתקלוות יותר מחמש שנים נספהו אליו רבים וכן כון שלמים ישראלי' למלעם דרך ר' ועבorthו תיש', וכאשר הריחו את ריח געם קרשתו, ווי תפארת נדרלה, ביטם הרבים האלו' מציעו לפניהם אחר את בקשתו, הן בימי דישמיא והן בימי דעלמא הי' עלי' ישראל הדרות, ומכל פנת העולות נהרו לאפי' ישראל לדרוש בעצתו, ולקבב' עליהם טרונה, מזריק גווע והקבב' מקיים את נרתagi, ואם כן הוא הדבר, צא ולמר אשר ריבינו זיל שיטש ברוח הקודש כל ימי כנורע ומפורסם, בכ' אפסים, אשר בכל משך ימי היו הקדושים כמה אלים ועשורת אלפים לאין סופר, הרבריט הגפלאים במדינה רוח הקודש אשר ראו הרבה אנעים אין רבינו

רוזח הקודשכו, עי"ש קצת חילופי נרסאות במקומות הנ"ל, והנה רבינו זיל, הוא ידוע וטפורסם לרבים וכן שלמים שהי' כרכא דכלה בית, וכל המדרגות שטונה התנה האלקי רבי פנחס בן יאיר כאן, אשר הוא סולם מועז ארצה וראשו מניע השטימה, בכל השליבות הסולם, עד שנגע שלבה בתה שליבת, עד שוכה לעלות על כל השליבות הסולם, עד שנגע לעמוד על ראש הסולם היה אשר וראשו מניע השטימה, שהוא רוח הקודש רוח ראיות מאתר דאייר קודש עילאה, בראיתא בויה' בכתה דוכתי, עד שוכה ריבינו זיל להיות נלי עמיקתא וטסורתא, ונחרוא עמיה שרא, לידע מה שבגזרת עירין פתגמא ומאמדר קדישן שאלתה:

הנת המדרגה הראשונה הוא ורויות שע' פי פרישיז זיל ורוי להשמר עצמו שלא תבוא עכירה לידו, ועל פי פירוש הרין זיל ורוי ומחר במנאי בט' וריאן מקריטין לטוצאות, והנה כי אשר זכו להכיר את ריבינו זיל מילדותו, כולט העירו נאמנה שי' עיר מקטעתו מס' זרין שלם בכל שתי הפלורות, ומזה בא ריבינו זיל למדינה השניה דהיא זיהירות כפירוש המפרשים, כשהוא דבר שאינו הנן לידו הי' והו, שלא פ羞תoga ומיטלא עי' בא לדי' מדינה ה' נקיות שי' ריבינו זיל נקי מן כל חטא שבולם כפירוש', ומזה עלה על מדינה הרבעית שהוא מחרה, והוא כפירוש היט' זיל מהרת המחבשה, וכי עוד בריבינו זיל במדינה זו אשר עוד בילדותו וכבה לטהר את מהשבותיו אשר כל רואו או הבינו בו את בעבורו בדורש בתרות מהשבותין, ואמרו זרע ברך ר' הו, ומזה עלה ריבינו זיל על מדינה החמשית שהיא כי זרע ברך ר' הו, ומזה עלה ריבינו זיל על מדינה המותר, כמו אף דבר המותר, כטו שי' ריבינו זיל פרישות כפירוש' להחמיר על עצמו אף מדינה ריבינו זיל המדיד מפרק ומחייב על עצמו בכל מיני חומרות, ואחר זה מתעלת ריבינו זיל פועלות על מדינה הששית שהיא קדושה, כפירוש היט' הדוא פרישות יתרה להתקדרש אפי' מהצידין לנפו בנין תעניות וסנופים, וריבינו זיל הי' ידוע לרבים עוד מילדותו את גודל הסיגנופים והתעניות והפרישות יתרה שנὴג בעצמו, עד שרואו וכן תמהו אין ביכולה בוי', ובפרט לרפה אוניס בריבינו זיל לסנק' עצמו כל כף, ולפירוש מכל העוגני עוה' א' המותרים ואף הכרחיתים כטהור, ומזה מתעלת אח'כ לבוא לדי' מירה השביעית שהוא עגונת, כפירוש היט' דמתוך שהוא עגונת העולם בא לדי' עגונה, וכי עוד בריבינו זיל שי' ממש בווי' אצלו כל עגונת עוה' וכי אשר עגונה, וכי יעדון יונידון חסדים יישו'ים ונאמנים שעינם ראו ולא ור', שרבינו זיל עירון יונידון חסדים יישו'ים ונאמנים שעינם ראו ולא ור', שרבינו זיל היכיו לריבינו זיל שעלה על מדינה השביעית שהיא עגונה כניל, כי מ' כטחו עגונת שלא השניהם על הרדריפות שי' לו למרבה, ולא מרדתו כלל מלחק' בדרכו הקדוצה טליתו לו בעבודת השית', והבל מהזע עשנתו ואיתירתה

להב

צדיק מה פעל

אש

אש

רבניו ייל, אשר תלהה כל יד סופר לחרוט אותם על הגלויין, ומזה שאשר השכחה מזו'ם בעולם, ורבינו ייל כבר על השטיטה וה יותר מחמשים שנה, וגם כמעט כל הדור ההוא של רבניו ייל שבקו חיים לכל חי, אבל לטען יספרו לדoor אחרון בנים يولדו ויראו נפלאות ה', אשר השית' על ידי שליחו הוא העתיק הדור, ולטען ידרשו כל ישראל כי זאת שהטיכנה תיש' ה', שורה על רבינו ייל ורות הקודש הופיעה בתורה, ובבעורוה כל יטיו במשמעותו האל' עלי יידי ינית רבינו ה'ק' ייל בתורה, ובבעורוה כל יטיו במשמעותו ממש, ובכל ארבעים ושמונה דברים שהתורה נקנית בהן במו שננו חכמים ייל (בפ' זאבות), הכל קיים רבינו ייל דברים כתובין, ועוד נסף על זה מסורת הנפש בכל פרטיה דבר תורה ועכוודה, וכן זכה רבינו ייל לעלות על הפטום עד השלמות כל העשרה מדנות שחשב התנא רבבי, וכשה להיות בעצמו סולם מוצב ארץ וראשו מניע דשטייה להיות צדיק טושל ביראת אלקים, כמו שאמרו חכמי הקב'ה נור והצדיק מבטל, וכן טניו יראו וכן אלמדיו לעשות לעבור את ד' ולחגנות בתורתו הקדושה באהבה ויראה ובכלב שלם, ועל ידי זה נוכה כווננו לבוא לקיום הבריתא הנ'ל, כדי לוכת לרבות השוב הצפון והגנו בתחה'ק, ועל ידי זה נוכה לביאת הנואל צדק וקיים אז מאה'כ וה' עונייך רוזאות את טרייך: אמן ואמן :

זהנה כאשר תלהה לא לית'ש, אשר עודנה חיים אנתנו לאורך יטס ושיטס איזה מהחסרים ישישים, טהורם ונם פרושים, אשר בעיניהם ראו את החדשושים, אצל המופלא שבאנשים, נבן לחשים, הלא הוא כ'ק' רבינו הוקן מזובליין זוללחה זיע'א, והם יוזעים לנאמני רוח טפש ומכסים טפחים, אכן קבלנו מהם איזה עניינים כתפה מן הים הנדי' מטה שראו בעיניהם אצל רבינו ייל טמודנות רוח הקודש שהי' בקרפו ואיזנים לעין הקורא חביב, לטען ילכבר, נס כל איש נכוב, אשר יקרא בצדך, וחוק כל ברך, בתורתינו הקדושה והרמה על כל רטמים, וגם בקיום את ד' אלקין תירא לרובות תלמידיו חכמים, ובעור התולה הארץ על בליטה, נכוו אל מערכת רוח הקודש פנימה:

ג.

שמעתי מה קדוש אבא מר' כ'ק אדמור' הנה'ק שליט'א, כי בעת שנפער אמו היא זקנתי הרבנית הצדיקת ט' שרה חינקא זכרה לברכה, לעיד ווארשא

להב

צדיק מה פעל

ווארשא על שמחת תנאים עם אח'י אשר נתקשר בקשר החיתון גם עם בן אח'י הרה'צ' ר' מאירל זצ"ל מעיר ביילא הנדולה, או בשבאתה תורה, קרא אותה חביר הקדוש הווא רבינו ייל, ונכנסה לדורש פנימה, ושאל אותה על כל פרט ופרט טחת שה' שם על התנאים, מי ומי היו מהותונים, וכן דרש אותה בצלותם, וכן נס סבל אשר ואחד מהם, והוא הצריכה לספר לפניו מכל דבר ודבר בפרטות, וכן נס סבל אשר דברה שמה בעיד ווארשא על התנאים, וה' זאת לפלאה גדולה בעיניה, כי מה לושאלות האלה, ומה לו לידע את התשובות האלה מה שהשיבה לפני הדורת קדשו, ובפרט כי ידעה והכירה היטב את כ'ק חמ'י רבינו ייל שביל דיבור ודבר שיצא מפי קדשו ה'י הכל במדה ובเทศל ובמנין בגודע וטפורס :

ויראי כאשר עומדת וטכפרת כסדר מכל אחד ואחד, והণעה לספר מכבוד אבי זקנוי הרב החסיד המופלן הנביר הטפורס ר' דוב בעריש אורובאך זיל, כי ה' נ'ב חתן אחיה הרה'צ' ר' מאירל זצ"ל הניל מביאלא בן לאביה הרב הגאון הצדיק ר' חיים צביו'צ'אל אבדיק ואויבוכאכט, או התהיל רבינו ייל להציג לפני על איז' הר'ר בעריש זיל הניל שאלות הרבה יותר מכפי אשר שלל על יתר התהותונים, ושאל אותה ג'ב אם כבר יש לו בנים וכחנה וכחנה, והיא באשר הוכרחה להשיב על כל שאלות רבינו ייל, השיבה ג'ב על זה לפיתומה כי נס זונגו בת אח'י הרה'צ' ר' מאירל זצ"ל הניל היתה שמה על התנאים, ביחס עם בתם ילדה קטנה בערך בת שנה אחת, ושאל רבינו ייל מה שמה של הילדה הזאת והשיבה, ושוב שאל אותה רבינו ייל ומה היא בעיניך ערך הילדה הזאת, והוא עומדת ומשתוממת בזירות על השאלה הזאת, אבל מפני הבהיר הוכרחה להסביר, ישבה וכי מה ד' לי להזכיר שמה אם נראה הילדה הזאת בעיני ומה נפ'ט אצל ישבה וכי מה ד' לי להזכיר שמה אם נראה הילדה הזאת הי' כל העניין הזאת לחקור מילדה קטינה כזאת :

ואז השיב לה רבינו ייל בזה הלשון ליטים יבואו בודאי יהיה לך נפ'ט ברצות ד' לדעת ערכיה ומהותה של הילדה הזאת, וכן כפל ושולש דבריו הקדושים הללו, ובזה נגמר הדיבור של רבינו ייל וייתר לא שאל אותה ופערה לשולם, והוא כאשר יצאה מחרדר קדרשו של רבינו ייל ספירה את כל הפליאה הזאת לבעלת הקדוש הוא ב'ק איז' מר'ן ה'ק' זצ'לה'ה, וגם בעיניו הקודשים הי' כל העניין הזאת

לפליאה נשגבנה, אבל הוא זצ"ל שמר את הדבר:

ואחרי עברו שנה תקופה מההעשה הזאת, נולד לאבי זקנוי מר'ן הקדוש זצ'לה'ה בן, והוא בכבוד קדשות אבא מאירי אדמור' שליט'א, ואחר הביר מצוחה שלו נעשה קשר החיתון בין כ'ק איז' אדמור' מר'ן זצ"ל עם חתן ניסו הווא זקנוי הר'ר דוב בעריש זיל מביאלא, היינו שאבוי אדמור' שליט'א' נעשה חתן זקנוי ה'יר בערוש הניל אבי הילדה הניל שהוא אפי' הרבענויות הצדיקת שתהי' לאויט'א :

ואתה הקורא הכת וראה גודל רוח הקדוש של רבינו ה'ק' זיל זי'ע. שעוד שנים רבות מקודם נתנה לו שהילדה הזאת אשר ראתה זקנתי הרבנית הצדיקת

הצדיקת

פני החוץ, לשם בינויו רבה בימים קרים ובפעולות הרבה עלה בידם לעורום ולשוב אל חיותם, ובין האנשים האלה היו נ'ב' איזה יהודים אשר חכו שם על מסילה אשר תעבור שמה לפנות הבוקר, וישבו שם בחדר הבופע לחום את עצם, ומונדיל הכח העשן של הנהלים אשר נתפשט בחניתת הנעלמו האנשיים, וללא התמהמו אנשיים הללו לחתם להם עיר או זו היו נשרים מתיים ר'יל, ואך חסר נдол מן השיטים הי' שבאו האנשיים האלה בחג'ל:

ובא'ש'ן האנשיים האלה שלוחיו ר宾ינו ז'יל גמדו את עכודתם ברופאות האנשיים הג'ל, עשו את שליחותם ולקחו שם שכר והלבו חורה לבית ר宾ינו ז'יל, וכי באשר באו שמה, כבר מזאו את חדר ר宾ינו ז'יל סגור ומסוגר, ואין דורך ואין שכך שום שכר בעולם, אז ראו והבינו כי כל מגנת ורצון קדשו של ר宾ינו ז'יל שילכו להביה שכר, הי' רק למען להציג את ישראל טטיה ר'יל, כי ראה ברוח הקודש הסבנה הנдолה אשר מרחפת עליהם בטוקום זהה אשר נמציא שם שכר לקנות, והשתמש ר宾ינו ז'יל ברוח הקודש למען הציג את ישראל בחג'ל, ויע' עבי'א:

ג.

שטעתי טבאה וכמה חסדים ישיים ונאמנים, וכולם מתנבאים בסגנון אחד, שוברים עוד הענן הנפלא ביום ברור, שבש'ק (פ' תולות) בשנת תרלי'ת, בכא ר宾ינו ז'יל לבית המירוש להחפלה תפלה שחירות כדרכו בקודש, וכי הניע לקדוש דרבנן אחר הכריות דרכי ישמעאל, בדרבי'ק [ע'ין טברת עבדה דף נד:]], נשנה זו טאור פני ר宾ינו ז'יל מאור והתחילה להagation מואוד, וכל העט העומדים בעורה בכלל והחסידים המקורבים בפרט אשר ידעו היטיב כי כל תנוועתו שיברו הדלת ונכנסו לתוך חדר הבופע פנימה, ותיכף בכו'ם שמה הרני'ו במתהם דפיקת ריח רע מאד מעשן הנחלים, ובאשר חי' שם חושך ואופל ולא ראו שם שום איש התחלו לדפק ולצעק, ואו הקיען לקולם השומר אשר ישב מוחץ להחריר והה ובא אל החדר, וראה ומצא אותן זרים בבית ונם הוא הרני'ש תיכף הריהם מאוד על זה, אבל איינו רואה החטבות הוות שיחי' במדינה הזאת רק מן הצד חזק למדינה, וכן כפל את דבריו הקוזחים האלה כמה פעמים, ומיד הלקמן העמוד ולא הפלל או עוד בצבור, ונסגר את עצמו בחדר קדשו ולא הי' נכס אליו כל היום ש'ק שום איש, אך בשלש עזודות זו ישב בסוד ישרים ודרה כדרכו בקדוש תמרה, ותיכף אחר ש'ק נתודע בעולם אבשכת הזה נפער לה' עוה'ב במקומו הרופא מהוין לפדרינה הגדיק הקדוש הטהורם הר' יעקב דור ציל מאטצ'יז'או:

הздיק זברה לברכה שמה אצל בת אחיה, וראה באספקלריא של רוח הקודש שתה'י זאת לאשה עבר נבדו אשר יולד, אחר עבר שנה תטימת, זיע'א פ'ג:

ב.

פעם אחת הי' ר宾ינו הק' ז'יל על סנדקאות בעיר שלידייווע סטוק לעיר אלעקסאנדראווע, ותו' נשאר שמה עד למחרטו, וייה' באמצעות הלילה פתח ר宾ינו ז'יל את הדלת מהדרג, ואמר אל האנשים אשר ישבו בחדר החיצון בלשון הקודש, איך שהוא צמא מאד ויביאו לו תיכף שכר לשותות לזרות צמאונן, אך תיכף ומיד, והנה בשנים קדמוניות לא הי' בנקל כל כך להשיג שכר בכל פעם אך תיכף ומיד, ובפרט בעיר קטנה, ولكن לא ידעו לשית עזה בנפשם למלאות רצון באמצעות הלילה, ובפרט בעיר קטנה, כי ידעו ר宾ינו ז'יל שבודאי יש לו עין גדול בזו שמחפש שכר דיקא לזרות צמאונן, וכאשר ידעו לנוכח כי בעיר הזאת אין אפשרות בשום אופן להשיג שכר או לנוכח שני אנשים מהם יתר לחצר הפסילה בעיר אלעקסאנדראווע בחשיבות שכל החדר המטליה בטה ישינו שכר:

ויהי בכואם שם אל החדר המטליה, והלכו לבית הבופע, מצאו אותו סגור ומסוגר אין קול ואין עונת לקול קרי'אתם, ולנודל צערם חשבו בטע כי לא עלתה להם הדבר וכאשר באו כן ילכו חורה ריקן ללא שכר, אך כאשר אמרו זה לה מה נעשה לציוויל ר宾ינו ז'יל, הלא הוא יושב וטפחה בנודל צמאונו לקראת ביאתנו עם שכר, ولكن טבסו עצה בינויהם שבבל יתיאשו עדיין לדפק על הדלת בחזקת היד אויל' יקיען מי לcold דפיקתם, אבל הם דפקו כל כך בחזק היד עד אשר שיברו הדלת ונכנסו לתוך חדר הבופע פנימה, ותיכף בכו'ם שמה הרני'ו במתהם דפיקת ריח רע מאד מעשן הנחלים, ובאשר חי' שם חושך ואופל ולא ראו שם שום איש התחלו לדפק ולצעק, ואו הקיען לקולם השומר אשר ישב מוחץ להחריר והה ובא אל החדר, וראה ומצא אותן זרים בבית ונם הוא הרני'ש תיכף הריהם לא טוב ההוא מהנהלים וגנבהל ודלק את הנר:

ואן כאשר הופיע אורחה בבית, מצאו שם שוכנים איזה אנשים בשינה ותרדטה חוקה פאוד במעט בלי הרנש חיות, והתחלו לעורום משינתם, אך בלי תועלת כלל כי במעט כלת' חיותם ר'יל, ובעורות השומר לקחו את האנשים השוכנים, על פני

(פ') החתן על סטוקים כ'יל סי' ניסו סל הי' לרמ'ר ז'יל, וכן סטוק כל' הי' סטוק נטו סל הי' לרמ'ר מלין ז'יל, סטוק מיס לכ' יטראל מוד גלמי ימי, וכ'יא יטומיס קפניש ל'ע, ولكن חמפני נס ליפוי ז'יל כל' קר:

ד.

בעת שהחסיד החורף הגביר המפוזרם ר' אברם יהודה פיליפאchan זל מוארשא שהי' מחסידי זיכליין, הלה בחולן גודל ר' אליעזר רוביינשטיין זל מוארשא לעיר זיכליין לרביינו זל החסיד המופלג ר' אליעזר רוביינשטיין זל מוארשא לעיר זיכליין לרביינו זל להזכירו לפניו לטובה להתפלל בעדו שיתרפא מחליה, כי הי' עוד איש צעיר ליטים, ונמ' נכבד ומקובל גודל אצל רביינו זכיל', והחסיד הר' אליעזר הניל בא לויילין בעבר ש'ק, ותיקף מסר הדבר להמשטש בקדוש הר' יעקב זל שהוא הוא שלותו וגיטו של הר' אברם יודל הניל, ותיקף חנינו זק' של הקודש פנימה, והר' אליעזר מסר הפיטה לאפני רביינו זל, והшибו אותו כי כבר אין לו יכולת לנסוע חורה על ש'ק, لكن אחר ש'ק בעת לקחת ברכת הפרידה מלפנינו יוציאו יותן לו סגולה עברו גיטו החוללה הניל, ונמ' ציווה אותו לרביינו זל שיזכי לפניו את החוללה בלילה ש'ק באמצעות השולחן כנהוג:

ובמנ' כן שפר החסיד ר' אליעזר זל את פקודת רביינו זכיל' להזכיר החוללה הניל באמצעות השולחן, והי' המנהג בויכליין בעת שהי' צרייך מי להזכיר מה לפני רביינו זל באמצעות השולחן, והוא מצוים להעמידין עבורי, ומיטילא כבר נוכר שמו לפניו לבדוק קדרשו זכיל', וכן עשה החסיד ר' אליעזר הניל, שזכה להמשטש בקדוש הר' יעקב הניל להעמידין עבורי השולחן הטהור עברו החוללה גיטו כדי שיזוכירו לפני רביינו זכיל':

ויהי מז' ברגע הראשונה כאשר העמיד המשב'ק הין על השולחן, ואמר שהוא מעמיד עברו החוללה אברם יהודא בן יוטל מוארשא, רמו רביינו זל בידיו הקדושים להסתיר בקבוק יין זהה טעל השולחן, והמשב'ק שהכיר דרכו בקדוש של רביינו זל, כבר ידע מזה שלא טוב הוא עם החוללה, ומתוך הי' לבכו דוח מהה, כי כבר ידע והכיר את רטויותיו ותנוונותיו של רביינו זל, אך כל החטובים והעומדים אצל השולחן אשר לא יידעו بعد מי הוא מיטילא לא שמו לבם לרבר הזה, ונמ' החסיד ר' אליעזר הניל הצער מADOW בראו זאת, אך震פ'כ לא תחרנס מזה מה ב'ח' לחשוב שלא טוב הוא עברו עניין החוללה ב'כ, כי לא הי' מורגנאל עדרין אצל רביינו זל לדעת מה דמחיי רביינו זל במחוג:

ובעבור הש'ק תיכף אחר ההבדלה, בקש השליה הניל את המשב'ק להכניתו אל הקודש פנימה לקחת ברכת הפרידה ונמ' להשיג אצל רביינו זל הסנוליה עברו גיטו החוללה הניל, אך המשב'ק ר' יעקב הניל שהבחן מפקודת רביינו זל להכיר הין טעל השולחן שלא טוב הדבר, בגין עין את הר' אליעזר באמצעות שוננות שלא יכנם רק יסע תיכף לביתה, אך הר' אליעזר הניל שהי' או אברך חסיד חריף לא שם לבו כלל לדבורי המשטש הניל, והפיצר בו שאעפ'כ יכנינו לרביינו זל, והמשב'ק לנורל הפשרצו הכניגון, יהיו ברגע גווא אל הקודש פנימה, הוושיט לו

לו תיכף רביינו זל את ידו הקדוצה ואמר לו בדברים האלה נסע לחיים ולשלום, ותראה שיכתבו לי טשלוט הבנים מניך:

ויאנו גם הר' אליעזר הניל הרנייש נ'כ' שלא טוב הדבר ונסע לבתו בשברון לב ר'ל, וכי בבאו הביתה נודע לו תיכף שניתנו החוללה זל כבר שבך חיים לכל ישראל עוד תיכף תחלת ליל ש'ק, ובעה כי ישך רביינו זל או על שולחנו הטהור כבר לא הי' החוללה בחיים חיותו, ואכן נודע לו הדבר מה שרביינו זל רמו להטיר היין טעל שולחנו כי רוח הקודש הופיע על רביינו זל לדעת ולראות מרחוק זיע'א:

ה.

בעת שהי' רביינו זל נר בעיר אעורקוב טשנת תרייב עד שנת תרטיז, הי' שם באעורקוב איש אחד שהיה לו מסחר יין, ובכל ש'ק שלח בקבוק יין טוב לרביינו זל על קידוש היום, ורביינו זל מחתת רב נдолתו וקדושתו היו שם באעורקוב נס כת אנשים מנדדים ל', (הטה האנשים הרעים בנסיבות המובאים בפרק צדיק מה פועל מערכת רבים השיב מעון עין שם):

והנה הרשעים האלו חשבו מoitות רשות ומצוא, כי הכא לטמא פותחים ל', והלכו להסוחר יין הניל, ושחו אמת הפטרת שלו במעות הרבה כי הפטרת הי' נער חסר בינה, ופעלו אצל שבעת שיתן לו אדונו הסוחר בקבוק יין טוב להוביל אותו לרביינו זל על ש'ק לקידוש, או יהילפהו טוב ברע, ותורתה זה יכח בקבוק יין נסך שהי' אצל הסוחר הניל, עברו האינס יהודים, והי' שיתן לו אדונו ישאיר ביתה ותמותה וזה יביא לרביינו זל היין נסך הניל, והפטרת הפטשות הוה מחתת חממדת הפטמון שעירורה את עניינו נתפתח להם לעשות דבר הרע הזה ר'ל:

ויהי היום ערב ש'ק בעת גותנו הסוחר בקבוק יין להוביל לרביינו זכיל', התחבא והחליף היין הזה לבקבוק יין נסך כאשר יעכו אותו הרשעים הניל, ואחד מן הרשעים הילך בלטם ש'ק לעמוד אחריו החלון אשר בבית לרביינו זל, לראות בעת אשר ישחה לרביינו זל חזו היין הזה, ואו ימצא ידיים להחציא לעו על רביינו זל רח'ל ולרודפו אשר זה כל מנחת הרשעים האלה, וכאשר החולנות שכبية לרביינו זל היי נבותות מן הארץ מעת הי' מוכחה להכיא כל' נבואה לטען לעטוד עליו:

שוויל להבitem בהחולון בעת כי יקדש רביינו קודוש הום: והנה אחר הפתלה בלילה שבת קודש, זרבינו זל בא לשולחנו הטהור ואחר אלו עליכם יותר הדברים קודם הקידוש כדרכו בקדוש, ובמשב'ק מוג את הכם לקידוש בין הוה, כי לא ידע המשב'ק משום דבר, והרשות הלו עמד אצל החלון וראה ושם בלבו כי עוד מעט יצא זטמו הרע לפועל:

אמנם כאשר אך פשוט רביינו זל את ידו הקדושים ולקח הבום מיר הנונן הי' הכם מורת טואד בידיו, וכרגע רץ לרביינו זל עם הכם בידו למוקום אשר עמדת

פעם אחת בא לפניו ריבינו ה'ק' וצ"ל איש בעל-טניה כת"ם, וה' נראה לאיש תח' הנדול וירא שטמים, ותכרוך כתבים בידיו מכל גודלי הומן, אשר כולם יעדון ונידון עליו את ה'וד חפארתו במלאכת הנגה", וכי הוא טופגן גודל באופנתנו וכי ימצא שניאות בס"ת אשר כבר קראו בהם שנים רבות, עם כל זה הוא יירא שטמים ואיש כשר טאווד, והבעל טני' הזה בקש מריבינו זיל נ"כ שיתן לו להניה הסית' שלו, וכן נס אחר שנומר מלאכתו הקודש, רוזחה שריבינו זיל נ"כ יתן לו כתוב ישר חזודהה עליו שבקי הוא במלאכת הקודש ההוא כתוב שנתנו לו כל גודלי הומן, וזאתaea עיקר בקשו שותן לו ריבינו זיל להניה סית' שלו, וכאשר נמר דבריו בקשתו תיכף ענה לו ריבינו זיל לא וגם ברכו תיכף בברכת הפרידה:

אכן האיש המניה הניל לא נח ולא שקט, וכאשר הלק' מטה ריבינו זיל בפתח נפשו, ומספר כל זה לאחד מושבי בית"ד של ריבינו זיל והוא השומע לבעל המניה שיתנצל עצמו בויה לפני בנו של ריבינו זיל והוא הקדוש זקני טרן וצ"ל אפשר הוא יהיו מלין בעדו אצל אביו ריבינו זיל, וכן עשה הבעל טני' ובא לפני אדטוי'ר וצ"ל, והרבה והפער בו בבקשתו שיפעל אצל אביו ריבינו זיל שיתנו לו הסית' להני', למען זאת תחי' לו לעד שלא נדחה חיז' מטה ריבינו זיל, ובאמ' לא ישג טפונו זיל הסית' להניה, או יגוע לו הפסד גודל לא לבך בעיר ייכלן עיר ריבינו זיל, אך גם בעיירות הסביבות כי יתודעו שריבינו זיל לא רצה ליתן לו להניה הסית' שלו:

ויהי כי הפער הבעל מניה כ"כ אצל טרן א"ז וצ"ל, טילא טרן וצ"ל בקשו ונכנס אל הקודש פנימה לאביו ריבינו זיל, ודרבר טוב על האיש ההוא וכי הוא אומן גודל בויה כאשר מעידין עליו כל גודלי הומן שעיניהם פקוחות לו ומציא שניות בס"תים, נס אחריו אשר בבר הניהו הרבה בעלי טניהים וכבר קראו בהם שנים רבות ואחר אשר נמר טרן וצ"ל בדבריו מליוצתו بعد האיש הבעל סניה לפניו אביו ריבינו זיל, השיב לו ריבינו זיל בלשון קדשו בני יקורי וכי מה הר"ר ליפטאן על האכסניה שלו ולקח את המניה להראות ולהניה היטב המניה לי להכitem אל מראהו ואף על הכתבי מליציות אשר בידין, וכי יוכל לטסור הפית' של' להניה לאיש כוה אשר איננו נראה לי לכלום, אך למלאות משאלותיך הנני יטסור לו הסית' להניה בתנאי אם תבטיח לי שבעת אשר ינוהה הפית' לא תווינו פטנו אף רגעא חדא, ובאופן זה דוקא אתן לו להניה, זקני טרן וצ"ל הבטיח הפליהה גדלה בעיניו יותר ועל ידי החלישת דעת הנדול שהי' לו התחליל לפשוף

של ריבינו זיל:

ובו ביום לכה זקני טרן וצ"ל הסית' של ריבינו זיל ללבתו, לשם צוה את המניה לעסוק במלאכתו, וגם טרן וצ"ל לא מש מתוק אולה ביתו כל העת אשר עלי פ"י הדין, ואו ראה בחוש כי ריבינו זיל תיכף אשר לקח את המניה במשוש ידיו הקדושים, הרנייש תיכף ברות קדרשו שיש חטרון בהמנילה, חטרון אשר המניה אינה בשורה על פ"י הדין, והחוורה לו זוע"א ועכ"י:

שם קערת שופcin וشفק שמה המכום יין הוה, וצוה תיכף להביא לו יין אחר נס כוס אחר, וכל העם העומדים שם בעורת ריבינו זיל השותומו מאד כי לא יכול להבין ולדעת מה זה וועל מה זה, ותיכף הביאו לריבינו זיל כוס ויין אחרים לקידוש, וזה האיש הרשע אשר עמד אחורי החילון לראות מה תא בסופו, ובראו את כל אשר נעשה בבית ריבינו זיל נרתע ונודען ורצה לבנותה מהטוקום הזה, כי ראה כי כלתה אליו הרעה ר'ל, אך מחתה הפהח והבהלה שנפלה עליו שכח שעמדו על איזה דבר ענובה מעל הארץ:

ויהי כאשר פשט את רגלו לברוח נפל על הארץ ושבר את רגלו, וצעק בקהל גודל עד באו אנשים אתריו הקול לראות מה ואת, וראו כי שכוב איש על הארץ וצוקע בקהל, ושאלו אותו מי הביאו הלו, ומונדל היסורים אשר באו עליו התהזה וסיפר להם את כל אשר עשה זומם לעשות, ותיכף הבינו וראו בחוש את רוח קדשו של ריבינו זיל, אשר מן השמים הודיעו לו להצליח לדבר איסור וגתקאים ט לא יאונה לצדיק און:

ג

הרב הנאון החטיד הטופלן מוה"ר אליעזר ליפטאן זיל דומ"ץ דק"ק אוערכן בגבאו פעם לחרות ד' להסתופף בצל הקודש של טרן ריבינו הקדוש זיל הביא אותו מנהה דורון לריבינו זיל מונילת אסתה אשר כתוב בעצמו בכתב ידו טפס' ויהי כאשר רך לזכה ריבינו זיל בידיו ה'ק' תיכף נתן לו ריבינו זיל את המניה בחורה ליד הרהנה"ח ר' ליפטאן זיל, ואמר כי הוא לא יקרה במנילה הוה, ורבוג הנאה"ח ר' ליפטאן זיל הצטער מוה מאוד אחר טרחתו הנדולה אשר טרת בו מהן שטרו ורבו הוא ריבינו זיל יקרה בהמנילה אשר נכתב בידין, ולכטוף לא שעיה ריבינו זיל כלל לטחנתו, ויצא מבית ריבינו זיל בפתח נפש עד מואוד, והלן הר"ר ליפטאן על האכסניה שלו ולקח את המניה להראות ולהניה היטב המניה אם אך כשרה היא, ואף כי בבר הניה אותה בכיתו היטב טאוד, אעפ"כ עכ"יו ברואו כי ריבינו זיל אינו רוצה לחתת מטנו חשב אולי צריכים עוד להניהה, ועין בה היטב הדק והניהה אבל גם עתה לא מצא בה שום חסרון או יתרה, וуд הפליהה גדלה בעיניו יותר ועל ידי החלישת דעת הנדול שהי' לו התחליל לפשוף בט羞יו מדוע בא לו כל זאת:

ויהי אך הוא עומד ומשתאה, נפל בדעתו עוד הפעם להניה כליל הדינים השינויים בכתיבת מונילת אסתה, ומצא שהרוחחים אשר בין העשרה בני המן אין על פ"י הדין, ואו ראה בחוש כי ריבינו זיל תיכף אשר לקח את המניה במשוש ידיו הקדושים, הרנייש תיכף ברות קדרשו שיש חטרון בהמנילה, חטרון אשר המניה אינה בשורה על פ"י הדין, והחוורה לו זוע"א ועכ"י:

פנימה וסיפר לריבינו זיל שהו מתקבל על עצמו להביא לריבינו זיל הדמים כשריטים פשוט וטהודרים כאות נפשו הטהורה, לריבינו זיל נח דעתו, וה' שבע רצון טות ריבינו זיל הלא לא זאת הי' מוגתני לבד להגיה ס"ת הזאת, רק עיקר מגמתי לטען להשיג כתוב תעודה מأت לריבינו שהגהתי את הס"ת שלן, והшиб לו לריבינו הק', זיל איך יש לי לכתוב שאתה אוטן גדוֹל במלאת הקודש, ומניין אני יודע זאת אם הנחת ומצתת מה או ידעתי עד היכן עולחה אוטונתך, אבל עכשו כי לא מצאת כלום מנין אני יודע, ותיכף בירך לריבינו זיל את האיש בברכת הפרידה וכותב

בעצמו יטצאו לו הדמים מהודרים:

ובאשר עמד כל כך נכוּך ברעינו, הביט בו השורה ואמר לו הלא רואה אני אך שהנץ טצער מאוד על זה, لكن הנני לאמיר לך שהשרה של הכפר הסטוק לכאנ נט צללו גדרים הדמים בהגן שלו, ואשלחה אליו אויל יטצא עוד אגלו לקנות, כי כפי הנראה לא נודע לרבים שם בנן שלו גדרים הדמים, וכן עשה השורה ושלח תיקף שליח מיוחד לשכינו, וה' יצחק הניל, המתין בבית השורה הוא עד כי יבא השלית חורה, וכעבור ומן בא השלית חורה ובידו הרבה כדי הדמים יטם ומהודרים מאוד לשפתת לך ה' יצחק הניל, ושלם להשליח במתיב כספו ולחת הדמים והליך לבתו בשתחה הרבה, וכאוור הבוקר לך לו ה' יצחק שליח מיוחד ושליח הדמים על ידו אל לריבינו זיל לויילין, ואין קע לשפתת ה' יצחק הניל בחושבו איך חנרגל שפתת לריבינו זיל בהשינו הדמים הטהודרים האלה אשר עוד תנידל תפארתם בעיני המהדרין מן הטהודין לעשות המצוה בהידור לריבינו זיל:

יהי אך בא השליך לויילין ובידי הדמים בירן, או כל אחד ואחד טהרוים הדמים היפים האלה הי' מתאטץ להיות הטברר טוב לריבינו זיל שליח ר' יצחק הניל הדמים יטם כאות נפש לריבינו זיל, וכשטוע לריבינו זיל נ"כ שם ושבע רצון טוה:

אבל כאשר בא השליך אל הקודש פנימה לפני לריבינו זיל וטסר הדמים אל ריבינו זיל, ויוחי אך כי שם עיניו הקדושים עליהם אמר תיקף בלשונו הקודש אני לא אברך על הדמים האלו, כי רואה אני עליהם צורת שתי וערב ר' זיל, ותיכף צוה לריבינו זיל להוציא את הדמים האלו מתחם ביתו וכן נעשה:

והשליח געשה נכהל ומשתוטט מאוד על המראה הו, שאחרי כל הטרחות הרבות אשר געשה להשין אלו הדמים, ואחריו כל זאת לא יברך עליהם, ובפרט לבירר מהם איזה הדמים בשרים עברו לריבינו זיל, אבל גם זאת לא הועיל כי אף כי לא ימצא בשנה זואת הדמים אחרים לראים לברכה, ומה מאוד יגדל הצער של ר' יצחק הניל כאשר יתודע מזה אשר פל טרחתו הי' לממן ולאפס, והשליחלקח ברכבת הפריה מרביבנו זיל ונגע לבתו, ולדאכון גפשו הוכרת לספר כל המאורע למזוא הדמים כשרים, ובוי לריבינו זיל מצער על זה מאוד, וכך אשר שמע זאת הנביר הנכבד טוהיר יצחק ושפוקאויטץ ע"ה טuir אוזרקהו מונדל הצער שיש לריבינו זיל על זה, נזכר את עצמו כי בכפר הסטוק לעיר אוירוקוב נמצא אבל השורה דשם הדמים יטם בהגן שלו, ותיכף במושאי יהכפ' נכנס אל הקודש פניהם

וה' תיקף בחווה'ט טוכות, לך לו ר' יצחק הניל ענלה וגפע בטכון להכפר אשר

דד

הס' שלו שנייה ולא מצא שם אף שנייה אחת, ותיכף שילם לו לריבינו זיל כדער ותיכף בטענו הנוגנה אך הבעל מניה עמד עוד לפני לריבינו זיל, וביקש מאת ריבינו זיל הלא לא זאת הי' מוגתני לבד להגיה ס"ת הזאת, רק עיקר מגמתי לטען להשיג כתוב תעודה מأت לריבינו שהגהתי את הס"ת שלן, והшиб לו לריבינו הק', זיל איך יש לי לכתוב שאתה אוטן גדוֹל במלאת הקודש, ומניין אני יודע זאת אם הנחת ומצתת מה או ידעתי עד היכן עולחה אוטונתך, אבל עכשו כי לא מצאת כלום מנין אני יודע, ותיכף בירך לריבינו זיל את האיש בברכת הפרידה וכותב תעודה לא נתן לו:

זההו מניה גסע הלהה, ויהי כעבורי איזה יטם נשמע בין החיים מדברים שנתנה קلون וזה הבעל מניה ברובים בעיר לא רחוכה טעיר וילין ניכ' בא ותיאר את עצמו בתואר אומן גדוֹל במלאת הקודש הזאת ותכרייך הבהירם בירן, ונתנו לו ס"ת להגיה וה' בעסקו בס"ת אחת אשר הניה וראה כי אין בו שום שנייה, והוא ריצה להראות גדוֹל אומנותו שמוצה בשניות, וכאשר איש לא חי' אותו בבית בשעת עסקו במלאתו, לך לו ומחק גורע והותיר אותן רענן להראות כי מזא שנייות, ובתוכו כדי רשותו אשר הרשייע לעשרות מעשים רעים כאלה, אז פתאום בא אחד להבית אשר הוא יושב וס"ת בידו, ומזא אותו בראשתו אשר עשה בטהigkeit אותיות התורה ונמנלה קلون לעין כל, וכאשר באה השמואה לוקני טון זיל כבר לא הי' לחדות בעינו, אחר כי ראה שאכיו הקודש לריבינו זיל לא הניה אותו האיש לעסוק בהס' שלו בעצם כל שומר ורוח הקודש הי'

שורה על אכיו לריבינו זיל ויע"א:

תל.

פעם אחת הי' בימי לריבינו זיל שנה אחת אשר הי' קשה למצוא הדמים כשרים למצוות הד' מינים בחן הסוכות, כי כל ההדים אשר הובאו למדינת פולין היו יבשים מאוד ונפסלן, וכן נס בויילין לא הי' יכולת למצוא הדמים יטם ומהודרים, כי אף שנקנה או במקוון הרבה הרים למצוא שען שייה' היכולת לבירר מהם איזה הדמים בשרים עברו לריבינו זיל, אבל גם זאת לא הועיל כי אף

בד אחד כראוי לא נמצא, לריבינו זיל הצעיר מאוד מוה: והנה ביום הקודש יהכפ' שהתאספו בויילין רבים ושלטנים להסתות בצל הקודש לריבינו הק', זיל, כבר נשמע ונדרב ואת בין החסידים איך קשה למצוא הדמים כשרים, ובוי לריבינו זיל מצער על זה מאוד, וכך אשר שמע זאת הנביר הנכבד טוהיר יצחק ושפוקאויטץ ע"ה טuir אוזרקהו מונדל הצער שיש לריבינו זיל על זה, נזכר את עצמו כי בכפר הסטוק לעיר אוירוקוב נמצא אבל השורה דשם הדמים יטם בהגן שלו, ותיכף במושאי יהכפ' נכנס אל הקודש פניהם

להב

צדיק מה פע

אש

דר שם השורה שנלקחו מטנו החדים הללו, ובכואו לשם ויערים לדבר לפני אשרה דשם דבר אשר הוא וכיה להשיג הדרים יפים הנדים בנן שלו, אשר לא ראה מועלם הדרים יפים כמותם, לכן אותה נפשו לראות המקום אשר גדים שמה הדרים כאלה שאין דוגמתם בכל העולם, וכאשר השירה הללו שמע מכבר את שמו הטוב של ר' יצחק הניל נעה לבקשו ומלא את שאלתו, והלך עמו לחצירו להראות לו המקום אשר גדים שם הדרים, והוא בכוام אל המקום שם, נשא ר' יצחק הניל את עיניו, וראה כי המקום אשר גדים שם הדרים הוא מקום בית הקברות של עכובם, אשר שם הי' להשרה מקום מיותר שהקוצה לקברות משפחתו, ומוכן שהמקום הזה הי' מלא מצורות שוי' וכדומה, ואז ראה בחוש כי אין להרהור אחר רבו הוא ר宾ינו הק' זיל כי עונים פקחות לו ורות הקודש שורה עלי, וברא' בעלמא קנה לראות ברוחה'ק שהדרים באים ממוקר לא טהור, וד' רגלי חסידי ישמר ויעיא:

ט.

בעת אשר הרבני החפץ המופלג מוה'ר שלום פיליפיאן נ"ז פואראש, הי' צריין לעוד לנורל היוזע, או נסעה אותו ל Yoklin לעורר רחמים עליו שייעזוז ליטמן נורלו, ובאמ' הדרך דברה האשח, כי אין להתייחס, דבר אשר יבואו לשлом חורה מוקלן לבותם לווארשא, או מן הנכון להשתמח על קבר הצדיק הנאן הנдол ר' לבוש חריף זכללה'ה מפלאץק זי'ע, אשר מנוחתו כבוד בווארשא כנדוע, וכי בעלה הוא הי' מן המסייעים בהדפסת הספרה'ק של הנה'ע מוחר'ל זיל והכטיח

לעשות טובה למ' שעוסקים בהדפסת ספריו:

זירוי כאשר באו ל Yoklin ובאו לבית ר宾ינו הק' זיל, וה'יר שלום ע"ה הניח הפיקתא לפני ר宾ינו זיל, תיכף פתח ר宾ינו זיל את פיו הקדוש ואמר אלהם מה איכפת אם הולכים להשתמח על קבר הנה'ע מהר'ל חריף זיל, וככל דבריו הקדושים האלו פעמיים, וה'יר שלום ואמו נשוטמו למשמע אונם ונסונו אחר מחתם אימת ר宾ינו זיל, שראו בעלי שרביינו זיל יודע ברוח הקודש מה שדיברו ביניהם על אם הדרכ:

י.

על חופה זקי כ'ק טרן הק' זכללה'ה, שהיתה ביום ועש'ק, וכאשר כבר ישבו החתן והמחותנים על השלחן בהקבלת פנים, וכבר נעשו כל ההכנות לכת אל החופה, אך ר宾ינו הק' זיל נתעככ עצמו והוכרתו להמתין, אבל לא גודע מה עכבה

להב

צדיק מה פע

אש

עכבה זו מה טيبة והי' להם לפלא וחידוש גדול, עד שלא יוכל עוד להתחזק והרהייבו עמו בנפשם ושאלו את ר宾ינו זיל, הלא הכל כבר מוכן ונם הוא ערב שפה קודש למה אינם הולכים אל החופה, והשיב ר宾ינו זיל כי מהכה הוא על הרוב הנאן הצדיק ר' ישע'י זצ"ל טער איניאווע, ואחריו כי יבואו הוא אז נלך אל החופה, נשוטמו כולם למשמע אונם הלא הנה'ע ר' ישע'י זצ"ל איננו כלל בזילין, ואמר אחד מהמחותנים לר宾ינו זיל ט' יודע אם יבוא כלל על ההתונה, ונם עד מתי מהכה לו הלא הוא כבר ערב ש'ק אחר החזות ואם עד כה לא בא בטח עוד לא יבוא, ובפרט מי יודיע אם נסע מבויתו לנוטרו:

ונגזה ר宾ינו זיל ואמר רואה אני כי איןנו בביתו ונם על הדרכ ראיינו אותם היום, ופליאה לי על מה שעדרין לא בא ולכן עוד מהכה עלי, וכל העולם בשפעם דברי ר宾ינו זיל נשוטמו על זה, אבל כעבור עוד זמן מעש, והנה ענלה עברה לפני בית ר宾ינו זיל, והנאן הצדיק ר' ישע'י זצ"ל בתוכה וקפק טמנה ובא לפניו ר宾ינו זיל ותיכף החל ר宾ינו זיל אל החופה:

וזא באו כולם לפניו הצדיק ר' ישע'י זצ"ל, ושאלו את פיו מדויע עיבב את עצמו טלובא עד כה ולמה לא בא מוקדם, הלא בסבתו עיבב ר宾ינו זיל את עצמו מלככת אל החופה, והה'צ' ר' ישע'י זצ"ל בשמעו ואת הצעער טואוד אשר בעבורו נתעככ ר宾ינו זיל בכnil, וסביר כי באמת בבר נסע טבתו והי' יכול לבוא ל Yoklin עוד בומן טוקdem, וכי בן הי' דעתו, אך אופן הענלה נשבר עלי הדרכ והי' מוכרת לחכות וטן רב עד כי יתקנו האופן ונשתחה הדבר עד עתה, ור宾ינו זיל לו נגלו כל תעלומות, יודיע שאינו בביתו ונם ידע שהוא על אם הדרכ לבוא זילינה, ופוד' ד' ליראו זי'ע:

יא.

עם הנה'ק מופת הדור ה' ישע'יל' טושקט זכללה'ה האבד'ק פראנא זי'ע הי' לו לר宾ינו זיל אהבה וידידות נדולה מואוד, ובכל עת שפנסו זה בוה המתיש סוד בינויהם:

ובעת כי חלה הנה'ק ר' ישע'יל' זצ"ל, אשר מאותה חולי שבק חיים לכל ישראל והוא חלך לג'ע זי'ע, או באו כל צדי' הדור לבקרו ולשאול בשלוטו, ונם ר宾ינו זיל בא לבקר את ידיוו הנדול ולהפטוק סוד עמו כدرכם בקורס זי'ע:

ויהי אzo שם, כי בא איזה רבי וקדוש לבקר את הנה'ק ר' ישע'יל' או לקחו המשמשים את הכסא אשר ישב עליו הנה'ק זצ"ל, כי לא רצוי ליתן לישב שום אדם על כסא הרה'ק זצ"ל, וככסא קדרשו הי' תמיד מקום עמידתו סטוך לטנתו של הנאן הקדוש זצ"ל, ולכן תמיד בעת אשר באו הטעמישים שלו ולקחו הבסה

רגלו על המרכבה תיכף נסן אחוריו ויצו להביא מיד טרכבה אחרת ישב עליו ונסע לדרך, וכל העם אשר עמדו מסביב לא ידעו ולא הבינו פשר הדבר, מודיע רבינו זיל לא רצתה לישב על הטרכבה אשר עטפה עבورو וחכתה עלו כל החיים, וכן הבעל ענלה אף כי חי שיכור לא רצתה שיטע רבינו זיל על ענלה אחרת, אחריו כי הוא עמד וחכח עליו הרבה שעות כל כך, ובכן הה吉利 לדרכו אחורי המרכבה שנסע רבינו זיל עלי, אבל לא הספיק למסוע רק פסיעות נזהרות נפלו המרכבות ארצתה ונשברה כל המרכבה, אז ראו והבינו כל העם כי שם ה' נקרא על רבינו זיל רוח הקודש מופיע לעלו לדע כל הנסתורות, ובכח רוח הקודש אשר בקרבו ניצול מהסכמה אשר היהת מהחפת עליו, והאנשי רשות אשר זוטרו לעשות ככה יראו לנפשם כי ראו כי כלתא אליהם הרעה כי אכן נודע הדבר, וברחו שלא יודע מי וכי המתה, אבל לא הוועיל להם, כי כאשר הבעה ג' הפיג את יינו ושבל דעתו אז התודה ברבים מ' המתה הרשעים האלו אשר נתנו לו בטכון לשעות לטען יכולו לעשות הרעה הזאת, ונתגלה קלונם לעין כל, ועי' רבינו זיל נתקדר שם שטחים רבים, כי ראו שה' אותו רוח הקודש בקרבו:

יב.

פעם אחת בא לפניו רבינו הקדוש זיל איש אחד בתתנצלות גדולה איך שבאה עליו צרה רבה מאד ריל אשר אין בכח אנושי לסובלה ריל, והוא דבר כל ליל שבת קודש, כאשר בא יבוא העת לעשות קידוש היום, אז נופלת עליו תרדמת גדולה ויישן, ואן היכולת בשום אופן להקיצו מתרדמתו עד אור היום, ובפעם הראושונה שבאה עליו הצרה החיה חשבו אנשי ביתו ענתעלף ריל, וקרוואו אליו רופאים ועשו לו כתה תחלولات להקיצו ולהשיבו רוחו אבל הכל ה' לא הוועיל, ומואז זה משך זמן שהצירה הזאת ריל באהו אליו בכל ליל שבת קודש ואין חכמת עזה ואין תבונה לננד זה, ויבכה האיש הזה פניו רבינו זיל להושיע לו מצרתו בבח קדושתו כי ה' האיש הזה תם וישראל אלקים והצירה הזאת גנעה:

ובאשר שמע רבינו זיל את קול בכיתו ודבריו התנצלות, ענה ואמר לו רבינו ה' זיל מה אוכל לעשות לך הלא פגמת והלلت את השבת קודש, ולבן מדחה כנגד מדחה באהו אליך הצרה הזאת שלא תוכל לקדש קדשות השבת בקדשות היום, וכאשר השבת קודש בעצמו מעונייש לך על אשר פגמת בכבוזו ובקדושתו מה חי לעמוד ננד בכדור קדשו:

ובשMOV האיש את תשובה רבינו זיל, וויכיר לבוכות טרוריהם לפני הדר קדשו: זיל, ואמר כי באמת לא ידע מואטה וכי הוא שומר תמיד השבת שודש כהלהו בכל פרטיו ודקדוקיו, וכי יקר הוא בעניין כבוד השבת בכל ובעرت:

אך

חכsea ממש, וזה כבר ידע והכיר הקדוש ר' ישע'ilio וציל שבא אליו איה צדיק הדור לבקרו, ושאל את משמשיו בקדש מי הוא הבא אצלי: ויהי כבאו רבינו זיל שמה לבקרו, שלח מקודם להניד להניד זיל כי הוא בא אליו, לקיים טאמר חול' (פסחים קי'ב ע"א) אל יכנס תוך בית חבירו פתאום, וכשהמשים שבא רבוי לבם לבקרו, הפכו לקחתה שם כסא קדשו כמנוגם, אז שאל הגה'ק זיל מ' מהנדלים יבוא הנה, והשיבו לו כי היובליגער רבוי שלח לאמר כי בא בא הנה לבקר את רבינו, אז בשטו' הנה'ק את שם היובליגער רבוי צוה תיכף למשמשים שבלי'ר'הבו בנטפש חיליה להסיר כסא קדשו מעל מטהו, כי רצונו דוקא שישב הצדיק הזה על כסאו:

ובבואה רבינו זיל לבית הקדוש ר' זיל ה' לו שמחה גדולה אותו, וכאשר ישב שם רבינו זיל אך רגעים אחדים תיכף נתן הנה'ק זיל צו שיצאו כל האנשים שהוא שמה, וכן הלכו כולם ונשארו רוק רבינו זיל והניד זיל, ואו התנצל הנה'ק זיל לפניו רבינו זיל על חוליו אשר חלה ומרגניש בעצמו חולשת הנוף למאוד, ואח'ב החיע הנה'ק זיל לפניו רבינו זיל שרצון קדשו הוא שאחריו ישב רבינו זיל על הכסא הרבנות בפראנא, כי אין מבל'ידי'ו שירגניש מהם הידידות כל כך כמו עם רבינו זיל, ועוד כי מכיר וידע את דרכי רבינו זיל כי קודש המתה, אך רבינו זיל סירב בזה ואמר כי טומו ונימוקו עמו בטה שאינו מתרצה להו, וישבו שמה יחד הרבה שעות רצופות במעט כל היום, ונדברו יראי:

ה' איש אל רעהו וימתיקו סוד יהדי' סוד ה' לרואי': ויהי בהפרד רבינו זיל מאת הנה'ק ר' זיל, הפסיק הנה'ק זיל ברבינו זיל שיזווה ברכותו הקדושה עליו שיוכה עוד הפעם לראות עצמו עם רבינו זיל, אך רבינו זיל ברך אותו רק בכלל ברכות רפואה שלימה ויצא ממנו בעצב מאוד, וכבר ה' נעדר מהברת פניו ה' שמצב הנה'ק ר' זיל לא טוב הוא:

ויהי או אנשים חוטאים בנפשותם, אשר עמדו מחוץ וראו את כל הכבוד הנдол הזה שעשה הקדוש ר' זיל לרבינו זיל, או קנאת אש ורזה אכלתם ועיניהם הטרומות לא יכולו לראות בכבוד הצדיק הזה רבינו זיל, וידטו בנפש החוטאת שלתם לחשוב מזימות רשות להרע לרבינו זיל ח'ן, והלכו אל הבעל ענלה אשר הכה שם עם המרכבה על רבינו זיל לנסוע חורה אל הבית אשר התאכسن שמה, ונתנו לו לשותה הרבה רהבה יש עד שנשתבר ולא ידע כלום, והמה הלכו ופתחו את מסתורות האופנים של המרכבה, בכדי שבעת כי ישב רבינו זיל בהטרכבה ויתחיל למסוע או יפל'ו מרכבות הענלה והוא געשה מה שעשה ח'ן, והרשעים הללו עמדו מרוחק לראות מה יהיה בסופת ולא ידע שום איש טמחשכטם הרע אשר חשבו אנשי רשות האלה לעשות רעה כאות, כי כטיל לא יבין ובעד לא ידע כי רבינו זיל הוא האיש אשר רוח אלקים בו, וה' את רגeli' חסדי'ו ישמרו:

ויהי כי יצא רבינו זיל מאת הקדוש ר' זיל, והלך לישב על המרכבה, ואך שם רגלו

אך ריבינו זיל השיב לו עוד הפעם, הלא השתי לי לך שرك מחתת חילול שבת אשר חלلت בא לך העונש המר הזה, ותיכף ברכו בברכת הפרידה, והאיש יצא מלפני ריבינו זיל בפחו נפש ושבירת הלב בכפלים, כי לא ואת שלא עשה לו ריבינו זיל על טוביה להחשע לו מערתו הנוראה, עוד גסף צרה על צורתו, כי החיל ריבינו זיל על שפטו עכירה חמורה בחילול שבת, אשר יודע בטח בעצמו שלא פגע ולא גנע בוה טעולם, ונגע בשברון לב נדול בביתוג, וסיפר לכל בני ביתו כל אשר עבר עליו בזוכין, וכי ריבינו זיל ראה עליו עון חילול שיק אשר יודע בעצמו שמנוקה הוא מעון הזה, וכן אנסי ביתו בשםם זאת נבהלו ונשתומטו כי ידעו כולם שנחפור הוא, וכי הוא וזה מוד שפטת שבת קודש כאחד היראים את דבר ה':

ואז קם אחד מבניו הנדולים ואמר יסלח לי אבי על אשר הרחבתי עמו בנפשי להגיד כי דברי הרב ה' מוכלין לא דבריהם ריקום הם כי רוח הקודש שורה עליו ונהורא עט', שרא וידע נם מה שבחשוכה, וסיפר מעשה שהיה כך ה', שפעם אחת בלילה שבת קודש באצצע הלילה הקיען אכינו משנתו והי' צמא מואוד לטמים, וירד מהמתה לקחת לו מים לשותה, וכאשר הי' הוושך בהביתה, וכאשר מתוך שנית העומקה שכחה לנמרי שבת או ודלק את הנר בואפלקי, למען לראות לקחת לו מעת פים ושתה ואח'יך כבגה את הנר והלק חורה למפטחו ויישן, ובבוקר לא ידע כלל ונשכח ממנו כל העניין לנמרי מה שעשה בלילה, והוא ראה את כל אשר נעשה, אך כדי שלא לבייש את אכינו לא רצה להזכירו בשעת מעשה כי ידע שבשננה עשוה כל זאת, ונם בבוקר לא רצה להזכירו מחתת דרך ארץ שלא לבייש את אכינו, ובפרט שכבר אחר המעשה הוא ובmeth לא יארע לו יותר שננה היהיא, ולמן העלים הדבר בקרבו, אך עתה שהכל גלי לפניו הרב ה' מוכלין ברוח הקודש מוכרת בגלות:

ט אוili על ידי זה יתמצא תרופה למחלה זו ר' :

וזיהי כשותע האיש את הדבר הזה ויצא מפי בנו חביבו המכבדו והמקיריו, או אף כי הוא עצמו לא ידע ולא זכר כלל טוה, אבל האמן לדבורי בנו יודע כי רק דבר אמת בפיו, ותיכף שם פטמי חורה לויילין, ובבאו לפניו ריבינו זיל וסיפר לפניו את כל אשר סיפר בנו הנני, אז אמר לו ריבינו זיל כי הצד הוא את דברי אתה מתקש כל כך גנדי, אך האיש השיב להאדון בהחלה נפורה כמו כן כננו, וכי אין יציר שאייש ישכח מכל וכל בקדושת שבת קודש אשר כל היהירות תלוי בה [ווכור ושמור בדיבור אחד נאמרו, זכור הוא בפה, ושמור זה לא כלב, שלא יסית דעתו מהשבת קודש כל יום השבת, וככם שצצזהה על זכירה בפה, אך הוא מצווה על שמירה בכלכ], ואתה כאשר שלא שמרת השבת קודש בלבך והסחת דעתך טנוו, וכן ראה מה שנרתת שבאה לך חילול שבת נדול כותה, ולמן השבת קודש תובע את עלבונו מטך ועבור זה באה עלך הצרחת הזאת ויל'

פדה במדה שאינך יכול לקדים השבת :

וזהיאו זהה כשותע הדברים האלה הומיף לזכות תמרורים לפניו ובינו ז' שיתן לו תשובה על זה, ונם יעשה לו טוביה לו תרופה מהווע טערת, או אמר לו ריבינו זיל תדע שאין לך תרופה רק באם יעבור

יעבור עלייך איזה נסיוון משטרת שבת קודש ותעמדו בנסיוון, ואו יתרפים השבת קודש טעלבונו ותוכף יסיר מטך השית את צרכך, ורבינו זיל ברכו בברכת הפרידה ופטרו לשלום:

זה איש ההוא נסע לבתו בהתחוקות הלב מעט, והאטמן כד' ובעכדו ריבינו זיל, וקיבול על עצמו באחבה לעמוד בנסיוון בשטרת שבת קודש איך שיחי', כי ראה כי דבר ה' בפי ריבינו זיל, והאטמן לב שלם שכאותן זהה יהי' רפואתו: והנחת איש ההוא חי' פרנסתו שהחזק ויהי שער מאת שורה אינו יהודי, והתרפנס מזוה בשפע ובכבוד גדול, והי' וזה חheid לעבוד בחരיחים רק בששת ימי המעשה, ובשבת קודש שבת טמאלכתו מכל וכל, ולא חפס טעולם שום היתרים על ידי אינו יהודי ועל ידי שטר מכירה, כי הי' נורא בشرط שבת קודש כהכלתו בכל פרטיו, אך כאשר בא עליו החול התהוא ר' ל' ירד מטה נתדלל מאד ר' :

ויהיו הימים והאיש ההוא יושב בתוך ביתו, ועדין צרכו לא טרה ממנה עור, בא אליו שליח לקרווא אותו לבוא לפני האדון בעל הריחסים והלך אל האדון לזרע מה ואת, ואמר לו האדון כי בעדו עת להנידר הריחסים ביוטר מאשר הי' עד הימים הות, וכאשר התנאי שהי' לו עמו עד עתה ששבתה שבת קודש לא יוכל בעת להתקיים, בעבור כי החפס מיום המנוחה בכל שבוע ניע יותר מהויה של כל שעת ימי המעשה, ויצא שכרו בהפכו, [כי שכרי הריחסים הי' להאדון מכל סכום תבואה שטחן, וכאשר הי' שוכת שבת קודש טמילא לא הי' יכול לטחון האדון כי' הרבה בשבועו], וכן רצונו שמהוים והלהאה כאשר יונטר הרחbat והתחמושת הריחסים יקבל על עצמו לחת על שפטו לעבוד שבת קודש נ' :

ויהי כשותע האיש את דברי האדון, נזכר עצמו בדברי ריבינו זיל וראה בחוש שברב החלו להראות לו מן השיטם התגוזיות הישועה מצטרתו, וכן חשב תיקף ומיד להאדון בפה מלא אין רוץ בחומר שבום אופן לעבוד שבת קודש, אף שידע שריריה לו טוה הון רב :

ואנו החל האדון לדבר על לבנו, הלא אצלכם היהודים יש עצות לעשות שטר מכירה, באופן שתוכל אתה לנונה ביום שבת קודש ולי לא גינע הפסדר, ולמת אתה מתקש כל כך גנדי, אך האיש השיב להאדון בהחלה נפורה כמו כן עתה לא יעבוד בשיק ואין רצונו בשום היתרים שבועלם, אך זאת ידע האדון שלא בן הוא הדבר כי משטרת שבת לא גינע חילולה שום הפסדר והזיק לשום איש, אבל האדון לא תרצה בשום אופן שבועלם, ונתן לו וטן שתי הרושים או להתחליל לעבוד בישבת קודש או להזיר לו חריקיות:

ובאשר נשלם הזמן הקצוב ההוא, שלח האדון לשלול את האיש אם כבר הוסכם בעדו לעבוד שבת קודש, והшиб לו האיש כבראשונה אין אצלו שום שניוי ויעבור עליו מה והוא לא יעבוד בשיק, ואו פקר עליו האדון לצתת תיכף מהריחסים, ובכן יצא האיש דההוא מהריחסים נקי לנמרי מנכסי, ולא הי' לו מעט בטה

במה להתחילה לעשות איזה מכהר אחר, ולכן התחילה הלחץ וזה הרחק לשורר בכיתו בכך לחתם ליתן לפיו הטף, גם המחללה לא סרה עדין טענו או, ולא הי' יכול עוד להתחמק ונemu שוב לויכלון בספר הכל לפני ריבינו ז"ל ולשפוך לפניו מר שיש להושע מכל צורותיו:

ואז השיב לו ריבינו ז"ל תדע, כי הרופאה והישועה יבואו לך ביחד ועוד טעם ותווע כבל, כי עמדת בנסינך וכבר נתפאים הש"ק מעלבונו, וטעתה חכי כמעט רגע וסורה טמך הנגע החיא ויחד עם זה תועש בפרנסתך, ובקרוב עוד ייקש האדון שתכח את הרוחיות בחורה וייטיב עמך עוד יותר מוקדם, והאיש הוא נטע לביתו בהרחבת הדעת מעט, כי ידע בכירור והאטין שכרכת ריבינו ז"ל לא תשוכן ריקם ובקרוב הימים תתקיים:

ויהי כאשר האיש הוא יצא מהרוחיות בפקודת האדון, אז תיכף הרחיב האדון את הרוחיות ועשה גודלה הרבה מאד ממקדם, והשבריר אותה לאיש אהו בתנאי שייעמוד גם בשבת קודש, וכן hi שהרוחיות לא שבתה מאו בשבת קודש ואך מה עשה השית', כי תיכף מעת ההוא החלו להתחנות היזמות ומשונות בהרוחיות אשר ממש היו לפליאה בעני כל, כי בכל יום ויום hi הייזק אחר טשונה אשר לא עלה כלל על לב שום אדם, ولكن זאת הייתה הסבה שהיזdon שם אל לבו שבטה באים עליו כל הצרות וההזיקות ההמתה, בעבור הרע שעשה היהוי הזה שנירשו ממש וכייפה את פרנסתו, וכן בזמנ מועט אחרי אשר בא האיש ההוא חורה מזיכלן פעם האחרונה, שלח לאחריו האדון, ואמר לו כאשר הוא רואה שהאיש החדש ששבר אצלו הרוחיות אינו מצלחה אצל, וכן עלי זה יש לו הרבה היזמות שוננות אשר לא יכול כלל לשערם מראש, וכן אבקש לך אתה בחורה את הרוחיות עליך, ושאל אותו האיש ההוא אבל מה יהיה בעניין שפירת השבת קודש, והשיב לו האדון כבר אין אני אומר לך שום דעתה בזה, כי אחרי ההזיקות שנות שהי' לי עתה שלא בדרך הטבע, אמרתי ה' עמך נבור החיל ובכטב בעיניך עשת ותיכף עשה האיש ההוא בן וחור להרוחיות, והצלחה האירה לו עוד יתר מתקומות והי' לו פרנסה בשפע גדול, וכן מחלתו הングיל ר' לר' סרה מאגו תיכף והור בריא אולם כבראשונה, ונתקיים בו דבר ה' אשר בפי ריבינו הקדוש ז"ל שפרנסת ורפואה יבואו לו ביחד, כי שתי שליחות אלה נעשים גם על ידי מלאך אחד, הוא ריבינו ז"ל אשר במלאך ד' צבאות הוא זיע"א:

יג

סiffer החסיד המופלג ר' נחמן בוקי ע"ה, אשר hi נקרא ר' נחמן קאלאישער, כי hi לוי ריע אהוב בענורי, איש אחד ת"ח ויר"ש, והתראה עמו תמיד, ומפני דבריו יחד פעם אחת בטילו יחד בנן החסידות וכל אחד ואחד סiffer לחבירו נפלאות מרבו

ריבנו ז"ל, כל אחד ואחד רואה תמיד את הרוח הקודש שורה עליו ואין דבר נעלם טענו:

ויהי כשטוע חבריו הגל' את דבריו חבריו ר' נחמן אמר לו גם אני אחפוץ לראות את אם יש לרבך רוח הקודש כאשר אברת, והנה כאשר יודע אני בעצמי כי פנטמי בדבר אחד ושום איש לא ידע מזה וולתי, לכן נסע שניינו יחד לויכלון, ואם רבך יגישי בזה או אודע כי רוח הקודש דובר בו, אמן הר' נחמן ע"ה לא תפעל מרבך חבריו כלום, כי ידע בברורו הוטב כי בדברים האלה הם טן הרכרים הקטנים והרגילים בויכלון דבר יום ביום, וכי ריבינו ז"ל רואה באספקלריה הפטירה של קודש על מצחיו כל אחד ואחד מה שנעשה מנעוריו, ולכן השיב ר' נחמן ע"ה לחבריו שטوب הדבר בעניין, ונגביל זמן ואנו נסע שניינו יחד לויכלון, ותראה כי האמת בפינו שרביבנו הקדוש יש לו רוח הקודש, וכן הוה בזמן לא כביד נסעו שנייהם ייחדיו ר' נחמן וחבירו לויכלון:

ובאשך באו לויכלון, באו שניהם יחד אל הקודש פנימה לקחת שלום מטה ריבינו ז"ל בתוכך כל הבאים, וריבינו לא אמר להם או כלל דבר קטן או גדול, ויהי בצעתם מאה ריבינו ז"ל בא האיש בטעה לחבריו ר' נחמן ע"ה אמר עתה אי' הרוח הקודש אשר אמור שיש לרבן, הלא לא אמר לי דבר, וענה לו ר' נחמן כי אין ראה מזה אף כי לא אמר לך טאומה עפ"כ הנסי מחוק באמונתי יודיעתי מני או שרכי הקדוש רואה הכל ברוח קדשו, ומה שלא אמר לך דבר אין ראי' כי הלא עדין ישנק פה ותהי' אצל ריבינו עוד הפעם לקבל ברכת הפירדה ואנו נוכחת את כל, אבל האיש ההוא לא רצה עוד להטאות און לשטווע בקהל דברנו, ורצה תיכף לנסוע לדרכו, ולא להתראות עוד לפניו ריבינו ז"ל אף לקבל מטהו ברכות הפירדה בנחוג, כי הי' לו עוד תרעומת על ר' נחמן על מה שהחבירו הנה:

אבל בימיים הקדומים לא הי' מסילות הברזל מצ"י, כמו עתה בזמנינו והי' צריך האיש ההוא להחות עד הלילה ורק אז ישיג מסילה לנסוע, וכן התעכב עצמוני בכניסה'ך וריבינו ז"ל עד הערב, ובין כך הגיע זמי המנוחה, וריבינו ז"ל בא לבית סדרשו להתפלל מנוחה כדרכו בדורש, ותיכף אחר המנוחה התחליל ריבינו ז"ל לסתוד הסדרש רבה בפנוי קהל עדת החסידים כדרכו בדורש דבר יום ביום, וטמיאת נשאר נס האיש ההוא בכניסה'ך בעת הלימוד של המדרש מרביבנו ז"ל כי עדין הי' זמן להגסיעה שלו:

והנה ריבינו ז"ל הסביר או דברי המדרש הקדוש שלמד אג, בעניין ביתן אנשים לצדיקים, והמה מלאים פניטים וחטאיהם, ועוד מעיזים בנפשם לאמור, אהרי כי הצדיק אינו יודע ואינו מרניש כלל את ארבו אשר בקרבו, כי אילו ידע מה ש憾זדקין אינו יודע ואינו מרניש כלל את ארבו אשר בקרבו, כי הצדיק רואה על מצחם כל אשר עשו נס טגורייהם, אך מחתמת הרחמננות שלא לביישם אינו אוטר מהם כלל, ובדרך העברות מדבר

דבר על כל שישבו מדרך הרע, אכן כאשר החוטא אינו שם אל לכו את הרבים, אשר הצדיק מדבר וטרמו לו שיבוב ויתקן את פגתו שפנס, ואומר בלבו כי לא עליו כיוון ורימו הצדיק, והרהור גורם הרהור לחשוב ולהרהר עוד שהצדיק הוא איש פשוט ככל אנשים, ואני יודע כלום, אז כבר טוהר הצדיק לומר בפירוש החוטא שכוחה וכזאת עשה לטען להחווים למוטב, וזאת כיון דוד מלך ע"ה בספר תהילים (טומר נ' כי) אלה עשית והתרשת דמתה היה איה' בטון אוכיתך ואערבה לעניין, ככלומר אלה עשית הצדיק אומר לך שעשית רע שנקרא בחוי' אלה אליהך ישראל, והחרשתין, ככלומר וב עבר שעשית הרע דמתה היה איה' בטורן, ככלומר מהריש ואינו אומר לך בענין השם שפנס האיש הניל, והכל הציב יד או חושב אתה שאני איש פשוט כטוק ואני יודע את פגנתיך אשר בקורבן, וכן אוכיתך ואערבה לעניין, ככלומר אז לא יכול עוד הצדיק להתחמק ומוכיחו ומעירין לננד עניין לומר עשית ופנמת הכל והלא:

ושוב התחל רビינו ז"ל אז לפרט ולומר שיש אנשים שעושים כאז וכאז, והשב כתה וכטה חטאיהם, וביאר ופירש על כל חטא וחתא איה פנס עושא בחטא זה ואיה בחטא זה כי' והשב גם התקונים תיקון זה על חטא זה ותיקון חטא זה בזה ופירש גם הפנס התקונים האיש הניל, והכל הציב יד בזה בהדרש רבה הקדוש שלמד אז:

ויהי כשטוע האיש ההוא ונם חבירו החסיד ר' נחמן ע"ה את דבריו הקדושים של רビינו ז"ל האל, תيقף ידענו שניות על מי נאמרו ונרטו הדרורים הק' האלו ומתנוול הפתח נטש לבם בקרובם כטים, מיד פנה האיש ההוא לחבירו ר' נחמן ע"ה והתחל לחתתרמר בבכי לפניו, על אשר עד הנה זם לחשב מחשבות זרות ולהרהר אחר רビינו הקדוש, עתה הלא רואה בעינוי ושמע באזניו שריבינו ז"ל ועוד ברוח הקדוש אשר שורה עליו, את כל הענטים אשר פנס וחשב לו בפרוטרוט ואת הכל ערך לננד עניין, עתה נשבר לבו לריסים, ורואה בתקנת נפשו להשר לועת עתה בויכליין, ולבקש מאת רビינו ז"ל תיקון על חטאנו ופנינו ולהורות לו דרך התשובה:

אבל שברון לבו של האיש ההוא הי' גROL מאוד, עד שי' בוש וירא לנשת אל הקדוש ולבקש סליחה מאה רビינו ז"ל על אשר הרהור אחריו אך החסיד ר' נחמן נ' ב' החטוע על שהפציר את האיש לנשוע עמו לזיכליין, אחר רואו שחבירו ההוא שלא צער ואיין לאל ידו לזוקן, אך עפ"כ מצא ה'ר נחמן עוד למצוא נחמה פלש חבירו הניל, ואמר אלו לחה אתה יידי נופל בעצמך כל כך, הלא תדע כי דרך הקדוש של רビינו ז"ל שבתקום נדולתו שם אתה מוצא מדת רחמנותו, על כל אדם בכלל, ועל הרוצה בתשובה שליטה בפרט להטzie'a לו תרופה וטoor לתקון כל פגמי, ובמקום שבعلي תשונה עמדין אין אדריקם גמורים יוכלים לעמוד אמור הויל, וראה תראה כי רビינו הקדוש עוד יאהב אותן ויקרכוב בכל עת, אחרי רואו

כי רוצה אתה בתשוכה בלבד ונפש חפיצתך, ושנינו יחד נכנם לבית ריבינו ואהיה בתוטבי נפשך לךך אל הדקדש פנימה:

בן הרבה לדבר החביר ר' נחמן ע"ה על רב חבירו הניל והיה את לבו בכל עז, ובאו בן שנייהם יחד לפני ריבינו ז"ל, ובאשר באו לפני הדרת קדשו קיבלם כסבר פנים יפות, ולא דבר ריבינו ז"ל שום דברי קשה לאחיש הוה, כי ראה ברוח קדשו שכבר מתחרט האיש ההוא נבר על חטאיהם, ובירך אותו בברכות שהשי"ת יירחו ויאיר לו דרך האמת לשוב בתשובה שלטה לפניו ית"ש וחיווקו פואר בדברים של חיבה נדרכו בקדוש, וכן הנה שהאיש ההוא שב בתשובה אלילתו, ונעשה אח"ב אדה השלם בתכלית השלימות, על ידי הרוח הקדש אשר שרה על ריבינו ז"ל ויע"ז עב"י:

יד.

ריבינו ז"ל מעולם לא הי' חפץ בשום פעם להיות בש"ק בשם עיר חוץ לבתו, [ולות בעיר ואראשא הי' בעמ' א'], ובטעתו טעמו ונימוקו עמו, ומפני כבוריון, ואף אם הי' באיה עיר איזה ימים וביקשוהו להיות נשאר שמה בשבת קדש הי' מונע את עצמו, ולא העוילו אצל שום בקשות והצעות ונסע לבתו על

שיך, ודרכו בקדוש ההוא הי' גודע ומפורסם לכל חסידי זיבליין:

פעם אחת איזו נפשות החסידים בעיר לאדו להות זוכים, שריבינו ז"ל ישוב עכ"פ שבת קורש אחד שטה, והפצירו על זה כתה פעעים בריבינו ז"ל תלאות להם חפצים ותשוקתם זואת, אבל ריבינו ז"ל סירב ולא טילא לעולם את

טבוקשם :

וזננה הקירה ד' להם מקרה טהור, כי אחד מהחסידי זיכליין אשר בעיר לאדו, עשה שטחת ברית טילה והברית הי' בערב שבת קדש, וזאת היהת לחסידי זיכליין בלבד לטשב נפש, כי השכו לנכון אשר עתה יתמלא טבוקשם ותשוקתם שריבינו הק' ישבות אצלם בשבת קדש, כאשר ידעו כי ריבינו ז"ל אם מכברים אותו במצות סנדקאות, או אהוב מצות לא ישבע מנות ואינו מברב ונוסף אף גמרחים:

ובาง'ר ידעו גם זאת, שריבינו ז"ל הן דרכו בקדוש שבזום ערבית שבת קדש אחר שעיה י"א אינו גומע מהזע להעיר אף פסיעה אחת, אף אם יהי' היום יותר ארוך בתקופת תחמו, שכן חבירו כולם על ר' בעריל הניל, ופקודתו שישע לאוירקוב [כי או הי' ריבינו ז"ל בעיר אוירקוב בטורא לעיל] לכבד את ריבינו הק' ז"ל בהסנדקאות, וחשובו כולם לנכון שיאירכו בהבריות טילה ובהפסעודה אחר שעיה י"א ואו בהברחות ישאר ריבינו ז"ל על שבת קדש אצלם בלבד בלאדו, והבעל הברית הניל

זיהו ביום החתמי שלמחורתו יהי' הברית טילה הניל, בא ריבינו הך' זכיל לאזרע על הברית טילה, וריבינו זיל עמד או בבית ואלצטן רחוב סלאנא, והבית כי' טלא אנסים קיבל פניו הקדושים,omid בלילה נתן ריבינו זיל צו ווירוז שרווע את עצם לעשות הברית טילה תיכף בבוקר למתחרת, כדי שיוכל לנסוע קודם שעה הי' :

ובבוקר השכם באו כל האנסים אנשי חסידי וככלין, אל הבית אשר הי' שם הברית טילה, וכולם כאחד הקדימו ומון המורי שעות שלחת, ויהי כי הייע השעה מקודם שהי' צרייך להיות הברית כאשר צוה ריבינו זיל עוד בלילה, פתח ריבינו זיל את הדלת מתרד קרשו, ושאל למה עדין אין נוכנים להברית, או גנש עלי החסידים בלארז, כאשר ידעו שבודאי ריבינו זיל יעמוד עצמו עיל זה, וכן עלי החסידים בלארז, כאשר ידעו שבודאי ריבינו זיל עיל המורה שעות שלחו עדיין שעה ששית, פקדתו שיבטה לריבינו כל אשר ידורש מטנו, ומה שייה' אה' ביהה, ובין הבטח לריבינו זיל שירונו את עצמו בכל כהו וויראה שנימר הברית והסודרה עוד :

עוד שעה אחת שהיתה כבר שעה עשרית, [אבל לפי מורי השעות של החסידים שהראו לריבינו זיל לניל הי'] רק שעה שביעית] צוה ריבינו זיל בטגענו שיעשו תיכף הברית, וכן הוה וריבינו זיל נכסם אל הברית, ואה' צוה ריבינו זיל להביא לו תיכף לרוחץ את ידיו הקדושים וכן געשה, ומיהר מאד גהטעודה, ובמשך איזה ומון טוועט כבר הי' ריבינו זיל אומר תורה על השולחן הקדוש כדרכו בקדוש, ובירך תיכף ברכת המטון וצוה לרחות המרכבה לנסוע, והכל היה במתהROTות נפלהה:

או גנשו אלו החסידים ולקחו המורי שעות שליהם, והראו לו ואמרו ריבינו הלא עתה היא קודם שעה שמינית ועוד יש לריבינו שעות כמה שעה הי' א', או הביט אליהם ריבינו זיל בפניהם שוחקות, והшиб, אותו אין יכולם לרטות, בפרט בעניינו ומני השעות בויה אני יודע בה' במקוון נס על הרגעים, ולקח הציצית בידיו הקדושים ואמר במקוון כמה השעה, ונתקעלו כולם מאור :

זיהו כאשר ראה ריבינו זיל שהטה נתקעלו כל כה, או סיפר לפניהם בלשון קדשו, שבחיותו עוד נער קפן בעיר לובייש הי' בא בכל שנה על שבת קודש לעיר לובייש הקדוש הטפורהם בעולם הרבי ר' שמעון זכיל פער ירושלאו, והי' דרכו בקדש שככל יום היו מביאים אליו גערום קטנים בני ז' ח' ט' שנים, שאמר הברכות השחר, והוא ריבינו זיל הי' או רק בן ששה שנים היל נ' ב' פעם להקדוש לניל, ויהי' טאו כי ראה אותו הקדוש לניל זי' בפעם הראשון, טאו צוה הרה'ק הניל להביאו תמיד בין הנערום וכן הוה :

ובפעם האחרון בהיות הקדוש לניל בלובייש, או אחר הברכות קרא את ריבינו זיל לחדר פיזודה, ואמר לו הוה שבע רצון טאו מהויך אצל לישע ביום עש'ק אחר שעה הי'א, כי אחר הברית גודיע לריבינו את השעה המדויקת באמת, ואם כי ריבינו הך' יראה ויתודע אחר כך שקר עשינו בנטשנא ניכ' לא יאשם אותנו חילחה ולא יקפיד ח'ז' עליינו כי כבר אטרו חכזיל (ניר' כי ע'ב) גדולה עבירה לשמה במצוה שלא לשמה, ולא יגעה לנו עברו וזה שום עונש ח'ז'

הnil השיב להם אדרבא, כי עמך מאר בזה שקרה ד' לפני שוכה שרביבנו זיל זיה' אצלו על הברית טילה וכוכב בסנדקאות, כי מתי יוכל הזכות לה אם לא עתה: ובבוא הבה' ב' הניל לא עירוב וכיבד את ריבינו זיל בסנדקאות, ואטר לפני שוכה שברית יהי' ביום ז' ערבע ש'ק, אמר לו ריבינו זיל הלא ידרע תדע כי ביום ע'ק קודש אחר שעה י'א אינני גומע עוד, لكن אם תבטיח לי שאה' עוד ביכלותי לנסוע מלארז חורה עוד קודם שעה י'א בערב ש'ק או הני מוקן לנסוע אצלך על הברית טילה, והבעל הברית דימתה בנפשו שלעת עתה יבטיח ואה' טה שיה' זיה', וריבינו זיל יהיו מוכרת להשאר בלארז על שבת קודש, כי כן פקדו עלי החסידים בלארז, כאשר ידעו שבודאי ריבינו זיל יעמוד עצמו עיל זה, וכן עלי החסידים דיזילן, אשר בויה הפיקו כל רצונם והשתוקקתם לראות פני לריבינו הך' בערים לארו, ולא עוד אלא שיזכו נ'ב' לריבינו ישבות אצלם לשנת קודש :

אך כאשר סיפר להם לריבינו זיל דרש מאותו במפנהו להבטיח לו שירו עצמן, וויהר מאד בברית המילה ובהסודות מצות, כדי שייה' לו ביכולת לנסוע מלארז עוד קודם השעה הי'א קודם הצעדים, או בסתת ענן פניהם והיה להם זאת לטורת רוח טאהר, בידעם כי דבר לריבינו זיל אין להשב וכל פעלם יהי' לאין ושמחתם לאפס :

או געשה אסיפה בין החסידים וישבו עצם בחכורה לחשב ולטבם עזה ותחכלה, איך לעזר את ריבינו הקדוש בפ'אדו על שבת קודש, וזה אומר כה וזה אמר כה, עד שבאו להחלטה כואת, דנהה כאשר ידוע לכל לריבינו הקדוש אינו גושא אצל שום מורה שעות בשום פעם, מפני שהוא כל' מתבאות, וכן צרכיהם להראות שכל אחד ואחד מהם יירוך את המורה שעות שלו בעש'ק ביום הברית טילה באיזה שעות קודם, כי בטח לריבינו הך' יצוה לעשות הברית תיכף בבוקר בשעה שביעית, לבן כל אחד יירוך או את המורה שעות שלו על נ' שעות לאהו וכשיה' באת שעה שעיריות בובקר, יירכו כל המורי שעות על שעה שביעית, ובאופן זה נאחר את הברית עד אחר שעה י'א, ואו בהכרח ישאר לריבינו זיל בלארז בשבת קודש, כי ריבינו הך' לא ישנה בשום אופן את דרכו בקדש שלא לישע ביום עש'ק אחר שעה הי'א, כי אחר הברית גודיע לריבינו את השעה המדויקת באמת, ואם כי ריבינו הך' יראה ויתודע אחר כך שקר עשינו בנטשנא ניכ' לא יאשם אותנו חילחה ולא יקפיד ח'ז' עליינו כי כבר אטרו חכזיל (ניר' כי ע'ב) גדולה עבירה לשמה במצוה שלא לשמה, ולא יגעה לנו עברו וזה שום עונש ח'ז' ויהי

אליו בשאלתו ואמר לו האם בעיר טושבן ליטעטוטסק יש חברות כמו חברה הנקמת כלת או חברה ביקור חולים, והשיב מ' שטואל ליב חן, ושוב שאל אותו ר宾ינו ז"ל איזה יסוד להם להוכיח החברות האלו מען יש להם כסף לותה, והשיב מ' שטואל ליב ואמר כי הנbatis מכל החברות הולכים עם קופסאות בכל שבוע לפחות נדירות מבני העיר, או אשר ר宾ינו ה'ק, זצ"ל אלין, שמע כאשר תבאו לביתך תלך אצל נכאי חברה אחת, ותבקש מטנו שירשה לך לילך פעמים במקומו לקבץ הנדירות לטובת חברה, «והי» קופסהחת קופסה», ובלשון המדוברת אמר ר宾ינו ז"ל וועט זיין «אביבס פאר אביבס», וכך הוות, כאשר עמד אל הנורול וככה בגנול מפש חזע לדרכן המבע:

ראה גודל הרוח הקדושathy שורה על ר宾ינו הקדוש ו"ע, אף שם' שטואל ליב הניל הלך בעצת הרב ר' אברם ז"ל הניל, ולא סייר כלום לפני ר宾ינו ז"ל מכל המאורע שאירע לו באוהל הקדוש, רק ברוח קדשו ידע הכל וכי שחרה^ה קרבוי ר' פישלי זצ"ל ו"ע, אמר לו שב恰恰לט יהא מוכרת לילך עם ביקם בניל, ור宾ינו הקדוש זצלה^ה הפתיק זאת על ביקם של צדקה, [כי כן במקומות האלו קורין על קופסה של צדקה ביקם ביזוע] זכותו יגן עלינו ועבי'א:

טז.

פעם אחת הי' ור宾ינו הקדוש זצ'ל בעיר פאדעטביין, והאכנסיא שלוי הי' מוכנת אצל אחד מנכבדי העיר מוהיר שטען וואלטאן [שהי' מחסידיו זיכלן], וכאשר בא ר宾ינו ז"ל העירה נסעו ישר להביטה של ר' שטען הניל, ויהי כאשר בא ר宾ינו ז"ל סמוך לפתח הבית והנition ידיו הקדושים על המטוזה, אמר תיכף כי לא יכנס להביטה הוה כי מרגניש בו ריח טינות ר'ל, והכעה^ה הבן נטפל מאד מדבר הוה, כי הי' איש ירא אלקיור, ולא הרוגש בעצמו כלום ח'ז' בדבר כות, אך ר宾ינו ז"ל אמר עוד הפעם שעדגוניש שם מינות ר'ל ולא יכנס, ויהי כי ראו שר宾ינו ז"ל עמד בחוץ ואני נכנס ונעים אופן, אז נגשו אנשים אל ר宾ינו ה'ק, זצ'ל ובקשו אותו שייאמר בעצמו מה זאת וידעו מה לעשות בותה, אז השיב ר宾ינו זצ'ל אפשר יש בכח ספרי מינות ר'ק, אבל טו"ה שטען הניל אמר שהי' אין כואת בביתי תלייה, ואמר לו ר宾ינו ז"ל אעפ"כ לך בדוק ונכנס וחפש ובדק ולא מצא: אז צוה ר宾ינו זצ'ל לאחד מהאגנישים התקורבים אלין, שנם הוה ייך הביטה ויחפש בין הספרים, וילך וחפש ומצא החומשיים עם הביאור של התמן היודע ט"ז, ובא החוזה וסיפר זאת לר宾ינו זצ"ל, אז אמר ר宾ינו ז"ל כי אתה יכול היהות שלא יהיה יכול ליכנס להביטה, וצוה להוציאם מן הבית ואח'ב נכסם, והענין הי' שוה ה' שטען הניל קנה, זה ומן לא כביר קני' ספרים הרבה ביזה, ובתוכם הי' גם החומשיים האלו, אבל לא רבים ייכנע לדעת מי הוא הבעל הביאור הוה אשר הוא טז.

ר宾ינו הקדוש זצ'ל או, ובשיטים ר宾ינו ז"ל את הסיפור הזה, תיכף ברכבת הדריה וישב על הרכבה ונסע לדרכו לביתו על ש"ק ולא נשאר בלאדו:

טז.

הנה בעיר ליטעטוטסק הי' בחור אחד בשטו שטואל ליב, והי' מנהגו אשר בכל ערב ש"ק, הלק רגנו לעיר סטראיקוב להדליק נרות בתוך האוהל הקדוש של טרן קה'ק סבא קדישא הרבוי ר' פישלי ז"ע, ונשאר תמיד בש"ק שם בסטריקוב ואחר ש"ק חור לבתו, והי' בחור ההוא מחייב במצבו זו ומן ארוך: זי'הי כי הגיעו ומנו של החבור מ', שטואל ליב הניל לעמוד לזכות בגנול, ובעת ההוא כאשר בא לסטראיקוב בעש"ק והדליק נרות באוהל הקדוש, אז התיצב להתפלל ואמר תחלים באוהל ה'ק, לעור רחמים על ישועתו הוה, ויהי כי הרבה להתפלל, אז מחתת עייפות הדרכ וטראבו הרכבות והתפללה, נפלה עליו תרדמה ויישן שם באוהל הקדוש, ונדמה לו בחולם שראו את הסבא קדישא הרבוי ר' פישלי ו"ע, והוא מפי תחנותיו לפניו שייעור רחמים עליו שניצל זוכה בגנול, והרבוי ר' פישלי טשב' לו, «אם איז פערפאלען די מוטט ניין מיט דיביקם», וויאן, נפל עללו פרד נдол מהחלום הלא טוב הוה, ובפרט שהלם לו זאת בעומדו באוהל הקדוש הוה בעצמו, ויהי אחר ש"ק ומ' שטואל ליב ההוא חור לבתו עזוב רוח טaad:

ובעיר לאדו הי' בית ההוא, איש אחד ת"ח ומקובל הנקרא בשם ר' אברם אוזערקאווער ז"ל [אחד מנכבדי חסידי זיכלן] והיר אברם הניל הי' לו בחברותא אנשים שלמדו עמהה תפיד, ונמ' מ' שטואל ליב הניל הי' נ'ב' דרכו לבוא פעמים הרבה לאדו להרב ר' אברם הניל ללמד אצלו בחברותא, ויהי כי חור או סטראיקוב בשברון לבו מהחלום הניל, לא חור לבתו ליטעטוטסק, רק סבא דרכו לאדו לבית הרב ר' אברם הניל, וספר לפניו כל המתואר שהי' לו בסטריקוב ואת החלום שהלם לו שם באוהל הקדוש כהnil:

ובשםע הרב ר' אברם ז"ל את דברי הפלא ההוא, הבין כי לא דבר ריק הוא ויש בו ממש, אז השיב לו לא איש בעל דברים אנסי בדבר נдол ופלא כוה, רק עצמי אטונה ואן עזה אחרה בזה רק לסתוע לר宾ינו הקדוש בויכלון, רק ואוכל ליעז לך שביל בספר לר宾ינו ה'ק, תחלה שום דבר מטה שאירע לך באוהל הקדוש, רק תבאו לפניו בתוך הבאים ותזכיר את עצך לפניו כנהונג, אך כאשר תראה ותכיר שם בעני ר宾ינו הקדוש עניין לא דבר קטן הו, כפי אשר חביר מתשכחו הקדושה אלקיך, רק או תוכל בספר לפניו את החלום אשר חלמת בהאהול הקדוש, ואם תלך בדרך אשר אני מייעץ או חלילה דרך בעז'ה':

ומזו'ה שטואל הניל נסע לוויכלון, ובא לפני ר宾ינו ה'ק, זצ'ל בתוך הבאים ומבר לו הפיטה קא כנהונג, וכאשר הביט ר宾ינו ה'ק, בהפיתקה שלה, או תיכף פנה

פין וטוחר מטה נדולי ישראל בנווע, ולכון לא ידע היר שמעון טוה כל לאַן
הרבניש, ולכון שלח רבינו הק', זצ"ל איש מבין לבודק ובדק ומצא בנויל, ראה כספה
נדלה קדושת רבינו זל והרות הקודש שרתעה עליו זיע"א:

לרייך ולאבל סעודת יו"ט, והכל בוריות וכטירות נдол כי כבר פנה הום:
בז' צי נסרך הסעורה או תיכף התפלל מעריב ועשה הכללה, וזכה לרחות המרכבה
שלו, פ"ז) ואמר שהו גouse לטטריקוב על האול הקדוש של הסבא קדריאן
אצ"ז ר' פישל זיע", ותיכף טיד געשה טצונג, והי גouse הו ובנו ייחדו הו א"ז
בז' אדטורי זצלה"ה והטשב"ק, וכולט נושאנו ביכתו מלא פחד ודאגה על הדבר
הצראנו ההוא, כי ראו בחוש כי לא דבר פשוט הוא, ובכלין עינים עמדו ותכו על

ביאת רבינו הק', זצ"ל בחורה:

בז' אצ'ר בא רבינו זצ"ל לטטריקוב, או תיכף בכור אחר התפללה חלק על האול
הקדוש, והי עמד שם כתה שעוט ולא דרי מדבר בלום, כי אם ראו אותו
זצ"ז שם וכל נפו הי מתגעגע בחזרה נдолה, והי כפי הנראה לעינים שרבני זל
זאג'ע עצמו ונושא ונונן בדבר קשה מאוד, ואח"ב כאשר הי' כבר אחר הצ'י הום
יצא רבינו הק', טאת האול הק', בפנים גהבות טעת:

בז' אצ'ר יצא רבינו הק', זצ"ל מאט הבית ההוים, אמר לבנו ייחדו א"ז כי אדטומי' ישרים ועדה בסעודה ג', והטשב"ק הניל מילא את בקשתו ונגש אל רבינו זל
והזכיר לפניו את זה, או הראה רבינו הק', זצ"ל ביזו הקדושה ורטו שכבר אין
לחוד וכי הוא כבר אחר הלידת, והטשב"ק ר' הניל שכבר ידע והזכיר היטב מה
דמוי זל' רבינו במחוגן, מסר את הבשורה הטובה הו ל', אליעור חיים הניל
הצחים נוירה רעה על היולדות שבשנה ההואת, והתחלתי להפץיר בתפללה לבטל
התזורה, אך לא ענייתי אף בחומר השערה, ומתחמת גודל הצער יצאי טבית המתדרש
זהירות, שכבר ח' און לפעול בז'ה, ואו מטש יצאה נפשי אונד הצער, או נפל
הצ'יל שכבר ח' און לפעול בז'ה, ואו מטש יצאה נפשי זיע' יובל לעוזר לי לתפלותין,
גנ'תוי שחווון זקי הוא הסבא קדריאן הרביה ר' פישל זיע' יובל לעוזר לי לתפלותין,
ואצ'ר ראייתי שכבר הוא השעה מטאורת על הום, באתי הורה לבייט'ד ועשתי

הкопות זל' עד שהניע הלילה ונסעתי לפקה:

אנ' כאשר באתי הנה לאול הקדוש והתחלתי לעשות ולפעיל, או ראייתי כי הדבר
קשה טואוד טואוד ועשתי מה שעשית ועם כל זה לא מעלהי, אבל לא נתיאשתי
היא' והרבותי בתפללה ובעתירה, עד שוביית לשטוע שאטרו לי טן השם הנת
סילחנעל עוד כי להאנשים המסתופפים בצלך לא יאוננה להם שם שם רע ח'ז':
אנ' כאשר ראייתי שכבר שעריו רוחמים פתוחים התחלתי לצעק מה תה' עם כל
הכל ישראל, וכי באתי הנה רק בשבייל יהודים הקרובים אליו, ולכון התחלתי
שוב

(ג') רבינו זל' קי' לו מלככה (קלהט) מיטולה עכוו לנטימטו, ולג' סי' לטול טום
זע' גנסט עלי' נלי סמכמוני, כי קי' קומל' רבינו זל' כי סמץ' לקלעט צלו' קראט ני' גנטט,
ויגנטט, והרנכייס עטיקון וווען עיין זפאי טומן.

פין וטוחר מטה נדולי ישראל בנווע, ולכון לא ידע היר שמעון טוה כל לאַן
הרבניש, ולכון שלח רבינו הק', זצ"ל איש מבין לבודק ובדק ומצא בנויל, ראה כספה
נדלה קדושת רבינו זל והרות הקודש שרתעה עליו זיע"א:

ז'.

סיפר יודיע'ן החסיד הייש המופלג היר אליעור חיים ריעכערט ני' מפה לאון
שברדי' היה עובדא, שבחוותו פעם בראש השנה בזיכילן בצל רבינו הקודש
זצ"ל, ואו בשבת תשובה קיבל טעלענראטער מביתו שאשתו היא מקשה לילד ריל
ונכנים תיכף לבייט רבינו זל להוציאה, וביריך אותו רבינו זל בברכה כורט
בקודש, ויהי ביום ש'ק בעודה שלישית בעת רעווא דרעוון השיג שוב טעללענראטער
 שאשתו היא בסכנת נפשות ריל וההוראים טפחים מואוד, ואו ביריך ר' אליעור ה
אליעור הים הניל מאט הטשב"ק ר' יעקב זל שניש אל הקודש רבינו זל להוציא
את אשתו, כי בא לו טיג' שטטש סכנת נפשות היא, ורבינו זל ישב או בסוד
ישראל ועדה בסעודה ג', והטשב"ק הניל מילא את בקשתו ונגש אל רבינו זל
והזכיר לפניו את זה, או הראה רבינו הק', זצ"ל ביזו הקדושה ורטו שכבר אין
לחוד וכי הוא כבר אחר הלידת, והטשב"ק ר' הניל שכבר ידע והזכיר היטב מה
דמוי זל' רבינו במחוגן, מסר את הבשורה הטובה הו ל', אליעור חיים הניל
ונטיישה דעתו:

ויהי אחר הבדלה גנש היר אליעור חיים ני' לפני א"ז אדטומי' טרין זצ"ל זיע'
וביקשו אהרי רואו כי רבינו זל כבר יודע שבביתו ב"ה כבר באה היישעה
וכי כבר ילדה אשתו, لكن אותה נפשו לדעת האם וכבר או נקיבה הוא, או השיב לה
א"ז אדטומי' טרין זצ"ל צrisk אתה לדעת כי בטח היא נקיבה, כי אם ה' זכר בטח
אמר, וכן הוה שאחר שעה באה ט'ג' מביתו כי בעת רעווא דרעוון המטילה אשטו
נקיבה והסכנה עברה ביה:

נקיבה והסכנה עברה ביה:

ז'.

פעם אחת ביום שטחת תורה אחר תפלה שחירות, נכנים רבינו הק', זצ"ל לחוד
קדשו ושחה שם ומון רב, והעולם חכו עליו עד בוש שיבוא רבינו זל וחוזה
לבית המתדרש לעשות הקפות, וכן עברו שעה ושתים ושלש ורבינו זל עדיין לא
גראה בבייחט', וכל העולם הבינו כי לא דבר ריק הוא אבל לא יכול' בין פא'ז
הדבר, ויהי אחר כמה שעות בא רבינו הק', לבית מדרשו, אבל בעזבון רוח נדול
אה' שפוך על פניו היק', וכל החטאים כטעת יצאה נפשם פחה, כי טה לעוצב ווועז
כהה

רביינו ז"ל, וכיahi אה"כ באשר עמדו החסידים לפני רביינו ז"ל, באו לידי שיח אודות עניין חניל, אמר רביינו ז"ל כי ראה או באוטו היום השורד הצדיק הניל מנהרגתו בעולם העליון, لكن הבין כי לא דבר פשוט הוא:

כג.

פעם אחת החלך הרה"ח ר' הירש ליב ז"ל מפלאלקץ'(ז) לויילין, עם עוד חסיד אחד על היטים האחרוניים של חנ הפטוכות, ובאמ' הדרך בא אליו אמר אבוי אחד והראה להם דן נдол לפכו, ומה השיבו כאשר אין גesus עתה הביתה רק לעיר אדרת لكن אין רוצים לknתו, וכיahi כאשר הפיצר בהם האיכר טאוד, שלא לדרcum, או החלך האיכר אחריהם וביקש מהם שייתנו לו חז' ר' ז'ב ונ'ב לא רצוי, אבל האיכר הפיצר בהם כל כך עד שנתן להם הדג בעוד איזה נדולים, ומהם לקחו הדג ושמו אותו באמצעותיהם והלכו להלאה:

ויהי כי באו קרוב לויילין, רואו מרחוק את אחד מן המשטחים בדורש של רביינו ז"ל נושא לקראותם ברכבה, וכיahi כראות המשטח אותו לסתות לסתות על טרככטו ומה הינו שמהם מוה כי כבר הוא רגלויהם עיפויים לכלת, ואבל אותו המשב'ק מה זה את באמצעותיהם דבר לח כל כך, והשיבו לו בשפה רפה כלום, אך הוא הפיצר בהם טאוד, ואמרו לו דן ולא סיפרו לו איך שקנאו אותו כי הי' להם זאת לעניין קטן אשר אין כדי לדבר טوة, וכיahi אך כי שמע המשב'ק את שם דן צחכו פניו מרוב השמחה, וסיפר להם כי כל מטרת נסיעתו הוא בשבייל זה, כי בעת אין בנמצא בעיר זילין דנים לknות ע"י יויט אף בדים יקרים, ולכן הוא נושא בסביבות העיר זה כל היום לחפש דנים לknות, אבל עדין לא מצא אף' כסא דחרבנה, והוא שרי בצער כתובן, וכעת מה נדלה שמתהו במצאו אצלם דן נдол כל כך, וגם אצלם נדלה שמתהו לאין שיעור בשטעם ואת, כי ראו בחוש שהותם להם מן השטחים לhabיא לרביינו ז"ל דגים על החג שמיני עצרת, וכבר ידעו שהוא בעניין רביינו ז"ל עניין נдол, והם יוכה אותם השית' לשמה בו נפש רביינו ז"ל הקדושה, וכן כבר הי' להם גם הרגע ארכות, ובכלין עיניהם צפו הרגע שיבואו לפני רביינו ז"ל בדין הזה:

ויהי בכוואם לויילין ותיקף נכנס היר' הירש ליב ז"ל לפני רביינו ז"ל וקבל שלום ובישר לו הבשורה הטובה ההוא, ותיקף אמר לו רביינו ז"ל הא 'HIRSH LIB' איבער אפער נילדיין האנדעלט מען זיך ארים צו דאטווונן אנשמה פון אצידיק פון אונס האנט ארכות, וואס טיסטי אוזו ווען ער וויל דיר ניכט פערקייפען פאר וויפיל ד'

(ז) דיווא קלס'ה ל' סילט ל'ק ט' עוד מחסידי כסיל קידיש' לרבי ר' פיטל ז'עט
קמונכ געליל (ז'ק ז'עט) קמנקה כל הגויה עט צני הכהנים קשי' היל כסיק ז'עט.

שוב להפיצר بعد הכלל ישראל ולא געניתי, והקשתי על כל השערום הירודעים ל' ואא פעלתי אך זאת שכט טי שיבוא ויזכיר עצמו לפניו, לו לא אוננה שם רע ח'ג, וסימ' רביינו ה'ק, וצ'ל תדרעו כי אם אחרתי חיללה יומ' א' לבוא הנה על האותל הקדוש או כבר לא הי' ביכולתי לפעול כלום ח'ז':

ואז'ב נסע רביינו ה'ק, וצ'ל הביתה בחתימות הדעת טעפ', וכן היה שבבנהה הזאת הי' ר' ז' לא טוב עם הולדות, והרבה אלפי נאבדו בעזה' ר'יל, וכל טי שבא לפני רביינו ה'ק, וצ'ל להזכיר לא נגעה בו הרעה כלל וניצול בוכות רביינו ה'ק ז'עט'(א):

יט.

שמערת' מפי הנגיד החסיד ר' נפתלי ע'ה שסיפר לו אבוי החסיד הפטולג ר' ז' ואבל ז'ה שה' שיב שלרביינו ז'ל שעל חברה מלחה שלו הי' רביינו ז'ל סוד ישירות ז' ז' פנדק בעיר אודקוב, ועל סעודת ברית טילה שלו ישיב רביינו ז'ל בסוד ישירות ז' ז' ז' וה' מונח סידור על השולחן, ובאמצע הסעודה לך' רביינו ז'ל את הסידור ופתחו, ז' ז' בטקס שכתוב בו ציוק הדין, ובאותו הרגע נשתנו פניו של' רביינו ה'ק, וצ'ל גורה עוצב נטשכה עליין, ותיקף צוחה להכיא לפנוי טים אחرونים ובירך ברהט'ז' ונסע לבתו לויילין, ויהי אחר שני ימים נחלמה אמו היולדת ושבקה חיים לכל חי, ואו היבינו כולם את מה שה' להם לפליאה, שרביינו הפסיק את השולחן ובירך ברהט'ז' ומיהר לנסוע לבתו, כי רביינו ז'ל ראה ברוח'ק את כל זאת ז'עט'(ב):

ב.

פעם אחת בא רביינו ה'ק לבית מדרשו, וראה כי ישבו חסידים יחד בכבוד מרעים והו שמחים טאוד, ואבל רביינו ז'ל שמחה זו מה היא עשו, או קם איזה טהם והшиб כי ביום הזה הוא יומא דהילולא של' צדיק נдол אחד, ואו השיב להם רביינו ה'ק, וצ'ל בפנים עצובות, הוא [מורה על הצדיק הניל שיום הילולא דילין] יש לו אכזרע יאהרד-ציטט' ואתא שטחים, ורביינו ז'ל חור לחדר קדשו והניח אותן יושבים טבולים ועצבים, ותיקף ברכו ברהט'ז' ולא נמרו הסעודה, אך פשר דבריו קדרו של' רביינו ז'ל לא הבינו, ויהי אחרי שבבוקות אחדים נודע להם שאחד טנכדי הצדיק הניל התהוויל להתנהג בדרך לא ישר ר'יל, ואו היבינו את דבריו קדרו של' רביינו

(א) זאת צפטעי מפי ס'ק היל' מלכי גאנז'ק הילמויר טלית'ה, עטטע וויל מעד כ'ק לאנו מל'ן הרטויז'ה ה'ק ז'ללה'ה ז'עט.

זאת עיר לאלה כדי לקיים דבריו רבניו ז"ל לנסוע מיד, וכן הוה כי תיכף קרה לו ענלה שנמעה לאדרוג, והשווה עצמו עם הביג'ן ונסע כך כל הלילה: ובכונך בעלות השחר הי' כבר נסע על הדרכן החולך טעיר ונערו לעיר לאדרוג, וממחמת עייפות הדרכן נרדם ר' אהרן הירש על המרכבה, ובין כך הקץ שצפת מכת ענלה אחת שבאה לנרגם, וטחנת חפרון השנתה הצע"ג הוכו העגלות ירדו והוברת להתגלגלן, אך מעתה כבר יכול לילך על טקתו בעולם העליון, וכן ובליל טמיות עטרת צוה רבניו ז"ל להביא לפניו את ראש הרן הזה, והוא ברגע בו אמר רבניו ז"ל הא דא אנדיק נדול אך בדבר קטן הי' מתעקש, ועל העולם הי' או הענן הזה לפלא, כי רבניו ז"ל הי' מדבר כי' מה dred הזה ומזהירות שהי' מנולן בו אך את שם הצדייק לא אמר, אמן לבנו יהירדו הוא א"ז כי אדוטויר טרן זוקל הי' פגלה אז גם את שם הצדייק התהוא וסוד זה ליראוין:

זה האופה האינו יהורי החיב לו הפקום הנдолן בnal:

ותיכף הבין ר' אהרן הירש את אשר לפניו, כי ראה והכיר כי זה האופה הוא בורוח, וכל אשר לו לך אותו כדי להשתמט מבעלי חבות של, ומיד קפץ רג'ה בעל העגלה ועמד את עצמו לפניו, ואמר לו עמדו כי לא אניה אוטך עד צור תחזר לי המנייע מטך, ופחד ואימה נדולה נפלת על האופה הניל, ותיכף חוציא וביניהם הי' אחד ושם ר' אהרן הירש ע"ה, והוא הי' לו מטהר של קמה שהאותם קנו אצלו, והוא לו אופחה אחד בלאדו אינו יהורי שלקה מטנו קמה بعد סכום נדול והי' משתמט מטנו משלכם הובו באומרו אללו לך ושוב הים ותחר, ויהי בעמ' קבלת השלום הוביר עפטו ר' אהרן הירש הניל לפני רבניו ה' ז"ל, שייעור ה השית' ויהפוך לב האופה הא"י הניל שייחור לו הפקום הנдол שחייב לו:

אשר לו עמו ונם סכום רב הי' אתו], ואח"כ הניתן לו להאופה לישע לדרכו:

ואנו הבין ר' אהרן הירש הניל כוונת רבניו ה' ז"ל בפקודתו שיעם הביתה תיכף, למען יספיק עוד לפנוס בהאופה הזה להשיג החוב הנдол שלו מטנו, כי עתה יוכל להניע חורה לויילין מען הפיק רצונו וממנתו להיות בשכת קודש גצל הקודש של רבניו ז"ל, וכן עשה ושבר לו מרכבה מיוודה ונסע חורה לויילין גצל ש"ק, ורבינו ז"ל בראשו פעם שניית נתן לו שלות ולא דבר אליו כלום, והוא ר' אהרן הירש הניל סיפור המעשה זו פ' בין החסידים ונחתלאו מהרוה'ק שורה:

על רבניו ה' ז"ל:

כג.

סיפור החסיד המנוח ר' בון-האלעטמן ע"ה טעיר דוואהרט, שם בדוואהרט הי' איש נכבד היה ר' י"א מפורסם ונם נביר נדול, ולן בת אחת שהיתה כמת

(ג) שטענתי זלח מכותם הטורים למינן טקי' גלגו, זגמה קו בלהמו טיק ימ' בס' גלגו, כייל זילין וילו כל צטיניכס גאנ'ל.

די ווילסט', וכששען הר' הירש לובז'ל דבריו רבניו ז"ל ראה בחוש את רוח קדשו, כי לא ידע שהוא עדרין שם איש מה שהי' לו העניין עם האבר עד שקנה אותו אצלו ובנהן': ובליל טמיות עטרת צוה רבניו ז"ל להביא לפניו את ראש הרן הזה, והוא ברגע בו אמר רבניו ז"ל הא דא אנדיק נדול אך בדבר קטן הי' מתעקש, ועל ירדו והוברת להתגלגלן, אך מעתה כבר יכול לילך על טקתו בעולם העליון, וכן העולם הי' או הענן הזה לפלא, כי רבניו ז"ל הי' מדבר כי' מה dred הזה ומזהירות שהי' מנולן בו אך את שם הצדייק לא אמר, אמן לבנו יהירדו הוא א"ז כי אדוטויר טרן זוקל הי' פגלה אז גם את שם הצדייק התהוא וסוד זה ליראוין:

כב.

פעם אחת בא לווילין על ש"ק איזה חסידי זילין טuir לאדרוג, ובאו עוד בלאו, ו' עש'ק זוננסו תיכף אל הקודש פנימה לקלל שלום מאת רבניו ה' ז"ל ובליל וביניהם הי' אחד ושם ר' אהרן הירש ע"ה, והוא הי' לו מטהר של קמה שהאותם קנו אצלו, והוא לו אופחה אחד בלאדו אינו יהורי שלקה מטנו קמה بعد סכום נדול והי' משתמט מטנו משלכם הובו באומרו אללו לך ושוב הים ותחר, ויהי בעמ' קבלת השלום הוביר עפטו ר' אהרן הירש הניל לפני רבניו ה' ז"ל, שייעור ה השית' ויהפוך לב האופה הא"י הניל שייחור לו הפקום הנдол שחייב לו:

ר' אהרן הירש הניל שייחור לו הפקום הנдол שחייב לו: פשט רבניו ז"ל את ידו הקדושה אל ויהי כי שמע רבניו ז"ל את ההבראה הזאת, וברכת הפרידה ואמר לו נסע תיכף לביתך, ותיכף פסק רבניו ז"ל מלדבר אתה, ודיבר עם אנשים אחרים הנכנים לרבינו ז"ל.

ול' אהרן הירש הניל הוכחה לאצת מפני רבניו ז"ל לחדר החיצון, וכאשר ר' אהן האנשיים מלאדו שכאו עמו יחד שר' אהרן הירש הניל עומד מבוהל ומשתווף שאלנו אותו טה זה, והשיב להם שרבינו ז"ל פקדו לנסוע תיכף לביתו בלי עיכוג אהרי שכל מנטחו וחפזו להיות ש"ק בצל הקודש של רבניו ז"ל, ולא ידע על מה עאה בנפשו בדעת מה לעשות בעת, ובפרט שנפשו יצאה מפהח כי מי יודע על ט ריק הוא, וגם מי יודע מה נשמע ביבו בלאדו כי למה פקד עליו לנסוע וקי' היביטה, אכן חבריו יעוזו שלא יחשוב מתחשבות כל כך ויעשה רק בפקודת רבניו ה' עליו ויסע תיכף לביתה, ובאשר יעשה בפי ציוו רבניו או ייד הכל לטובה:

וכא'שר בשנים קדמוניות הי' המרכבת קיטור טוועטם, ולא הי' בהיכולות לנסע בכל פעם שרצו לגסוע, ור' אהרן הירש הניל הי' צרייך לחוכות ומן וג' עד שישיג המטילה, אבל כאשר דבר רבניו ז"ל ופקודתו, הקדושה הי' חוק על לנסוע תיכף, لكن טיד הי' טהילך לעיר לבקש לו איזה מרכבה העוברת ט' דין.

וכשה שנים אחר התונתה ולא כתה עדין לבנים, ובעם אחת באה אל' אשה אחת ואמרה לה, כי יודעת מסנולה אחת לאשה עקרה שתפקידה, כי באבנים הנדולים אשר פוצצים אותם לעשות מהם מטילות (שאטשי), ויצאים לפעמים מהם אבן קטן ביצה, ואם שוחקים האבן הקטנה הוו ומכשלים זאת במים, והמים האלו הם סגולה בדוקה ומנוסה עבר עקרות לשתותם, ובתו הניל הסכימה לות, והאשה הניל הביאה לה את האבן הקטנה הניל بعد מחיר דמים יקרים, ושחקה ובישלה ואח' שתחה החטים הזואת, ואחר עברו מן מה נתעכברה, ותיהם כל העיר על המעשה הזה את כי

כבר היהת לאחר יושב עני כל:

ואחר עברו איזה חדשים, התחללה להרניש בעצם מועל חולשת והלכה לרופאים, והם אמרו כי כן הוא שהיא מעוברת רק היא בסכנה נדולה עד כלות ימי עיורה, ומה נס הלידה בעצם הסכנה עוד נדולה ביותר, והוא קרוב לדאי שקשת מאד מאד שתעבור בשלום כל העת הזאת הניל, והאשה הוויה בשטעה מהרופאים את מה גורלה התעצבה מאד אל לבה, ובכתה תמרורים לפני אביה הנביר התה וסירה לפניו כל אשר אמרו עליו הרופאים:

ומישמע אב' זאת נמס לבו כמים טנדול הפחד, ותיקף שלח שלית אחרי החסיד ר' בונם הניל לקראותו אליו, ואמר לו בונם יידיין יען כי ידעתי כי מהסדי זיכלי אתה, וגם הנך מקורב טמה, [ר' בונם הוה הי'] אחוי המשמש בדורש החסיד המפורסם ר' יעקב זיל], והנה לבתי קרה בן ובן והרופאים אומרים שהוא בסכנה נדולה ריל, לבן נפשי בשאלתי שאtan לך פיתקא ותסן נא להרבי מילין להזכיר את בית שתעbor עלי' ההרין לשולם ותלד זרע של קייטה, ואף שהייתי נסוע בעצמי אך לא הייתי עוד שמה וקsha עלי נסעה בו בפעם הראשון, ובתחלת סירב ר' בונם עיה כי מה לו להפיקע את אחרים יפקיע הוא את עצמו, אך כאשר הפיצר הניל בר' בונם מאד, וגם כי האיש הווה נכביד בעירו ובבעל בטמי תורה ונדולה, גתר לבקשו ולכך מטנו הפיתקא ונסע לויכלן:

ויהי אך כי בא הר' בונם הניל לפני רבינו הק' זיל, לא דיבר מטאטה רק הניח הפיתקא לפני הדר קדשו זיל' ובה הי' כתוב לאטר לאטר, שהאה שחת רוח הואת היא מעוברת, ויהי רעו שתلد בנקל, כי הרופאים טפהדים שהרונה זיל' רוחה הוא בסכנה נדולה, ויהי אך קרא רבינו זיל את הפיתקא ההוא, השיב תיקף, מה הוא הרושה איה חssh סכנת לידה יש כאן וכי טעverbת היא עם או דאר נישט טעהר ווי אין אי געשפט' וסיטים רבינו זיל בוח הלשון שטוטים והבליטים אין כאן לנטרו שום בית מיחסו لكن מה הטה מריעשים כל כך, ובכתובה זו יצא ר' בונם עיה הניל מבית רבינו זיל, והכיר שרבני הקדוש זיל' מדבר כאן ברוח קדוש אשר שורה עליו, אך את פשר הדבר לא הי' יכול עדין להבין מה הוא הענן, אשר רבינו זיל מכתיש כל העניין ואוטר שאינה מעוברת כלל:

ויהי בכוא היר בונם עיה תורה לדודארת בתשובה ההיא, כבר נדוע לו שבחייטים האלו שה' הוא בויכלן, הובר שטה שככל וכל לא הי' האשה מעוברת שהרב כהו

זהו כי האשה הניל הורית על הדבר שלקחה הסנולה הניל האבן בדמota ביצה הניל, וזאת הביאו לוי' טעות וכאשר סייר היר בונם הניל את תשובה רבינו זיל לפניו שלחו נבהלו ונשתומטו, כי ראו כי רוח הקדוש דבר בו ואין גלום מנגד עיניו הקודושים ורואה כל דבר כמו באפסקלריא המAIRה זיל' ועכ' א' :

כד.

עם אחת במאצע ליל יהוכ'פ, כי איש אחד מהחסידים ישב ולוטד בביימת' ר' של רבינו הק' זיל בויכלן, ופתחו במאצע הליטוד נפל עליו טרה שחורה גדולה ר' זיל ולא מצא מנוח לנפשו, והלך והתנצל זאת לפניו אחד טירדיין שיבש נ'כ או בביימת' ר' זיל ולמד, ויין חבריו ויאמר עצמי שנכון לפניו שתזוכיר את עצמן לפניו רבינו הקדוש, אבל כאשר אז לא הי' האפשרות בשום אופן לבוא לפני המלך מלכי רבנן רבינו זיל, כי מוכרת לחבות עד כי יאר השחר, כאשר רבינו זיל יבוא לביהם' ר' זיל או כדרכו בקדוש וינש אלו ליהזכיר את עצמו:

ויהי בן כאשר בא רבינו זיל לבית המדרש, נשאלו הבעל בדברים ההוא וחכיד את עצמו לפניו, או השיב לו רבינו הק' אל תירא ואלפחד כי בעוזי הרע ילק לו והטוב ישאר, ורבינו זיל הלק אל מקומו אשר עמד שם, והחסיד ההוא נשאר עומד במקומו נבוך ומשתומט יותר מכתה כי הכיר מתשובות רבינו זיל שהדבר לא פשוט הוא כ'ב', ומטפס יצאה נפשו מפה' :

ואין אחר תפלה שחרית כאשר גנש רבינו זיל לкриיאת התורה דחק האיש ההוא את עצמו בין האנשים ובא לפניו רבינו זיל, והזכיר את עצמו עוד הפעם, ואו תיכף הראה לו רבינו פנים של שטחה ורומו לו בידו הקדושה כי ביה הכל כבר עבר, ונתיישבה דעתו מטעם, אך הי' עותד ומצעה שיעבור היום הקדוש, לטען להתוודע מה הי' ומה הנעשה אותו, כי הבין מתשובות רבינו זיל פעמים שלא דבר ריק הו' :

ויהי אחורי יהוכ'פ כאשר בא הביתה גודע לו כי במאצע ליל יהוכ'פ השינה אשתו בלווטשטיין ר' זיל והי' סכנת נפשות ר' זיל, וכן התensus הדבר ר' זיל איה שעות עד הבוקר ואו הוטב לה, וכאשר אמר לו רבינו זיל אחר החזות היום בעת קרי'ת שכבר הכל עבר, אז כבר הוטב לה לנטרו:

כה.

פעם אחת בלילה ראשון דראש השנה, בעת אטרת לדור מטור, כאשר הניע רבינו זיל לפסקוק נקי כפים ובר לבב, החל לחזר ולשנות התיבות האלו כמה וכמה

פעמים, עד שהתחילה לשאוג בקולו קולות התיבות נקי כפים, ורץ הנה והנה בן העולם וצעק נקי כפים ולא גנבי" ממה פעמים עד שנפל פחד גדול על כל החסידות וכן ה' רץ ושותן ונן רב עד שבעמץ החז' העולם ברחו מבית המדרש החוצה מהצ' הפהחר, וудין לא נח מלעוז נקי כפים ולא גנבי, עד שראה שאיש אחד יאנ' מביהט'ה, או חור רבינו ייל אל העמוד ונמר' כל מזמור וכל התפלה, והרעש הדשריש רבינו זיל, עשה רושם גדול על כל החסידים שבזילין, כי מה הרושם רבש' זיל דוקא בפסקוק זה, ומה זה שצעק בכ' וכסיים ולא גנבי וה' וזה לפלא גדול בעץ כל, אך כולם הביטו על האיש האחרון שיצא מביהט'ה, שאנו נח רבינו זיל והז אל העמוד, והבינו שבשלו ה' הרעש הנדול הזה, אך מי חכם וידע ויבין את פש'

הדבר הפלא ההוא:

ויה' במוצאו ראש השנה אכן נודע הדבר, כי האיש חילא אחרון הניל ה' מסחר עם אחד אינו יהודי והוא ה' חייב להאיינו היהודי סכום מעות, וזה אצלו يوم קורם ערב ראש השנה ושילם לו לאה' את החוב, והא' נתן לו צד' קבלה על זה, ואחר כי עבר קובל הכתוב קבלה לעצמותו והכסף ה' עוד טמון כל השולחן, או היל' הא' לחדר אחר לזרוכו, ולא שהה האיש היהודי זה ולקה נט' הכסף חורה אל' צלחתו ופנה והיל' לו טרם שבא הא' חורה לחדר הזה, וכי' קרוב ה' הדרך לויילין נסע לויילין למפען להיות שם בר'ה, ואחריו כי יצא היהודי הניל טביה האינו ישראלי ראה הא' לפניו הנעשה אותו ותיכף שלח שלוח' לחפשו ולתפשו אך לא מצאו בבתו כי ה' בזילין, אבל רבינו זיל אשר דוץ' שקרים ופועל און לא יוכל לננד עינוי הקדושים, לבן בעת שניע לאמרות הפצע נקי כפים ובר לבב הרגינש זאת ברוח קדרו שיש בבית מדרשו פועל און נט' ולבן שאג בכ' נקי כפים ולא גנבי ולא נח עד שיצא הגנב הניל מבית מדרשו הקדר'ו: ויה' במוצאיו ראש השנה היהודי הזה נסע לבתו, ואו תעפו אותו השוטרים נט' הגניבה ונלקח למאסר, ושלח שליח לויילין לרביבנו זיל לעשות לו טובת, כי ראה רבינו זיל יודע הכל ברוח קדש, ואו נודע לכל באר הימיב את חורע' שהחריש רבינו זיל בליל ר'ה מהן'ל:

אמנם רבינו זיל אמר כי יראה תיכף להודות ולהשיב הגניבה לבעליו, אך השלה' הציע לפני רבינו זיל שאם יודה וישיב את המעות, שיוכל לגטוח מוה טפאנ' גדול ויישג כמה שנים תפיסה ר'יל بعد הדבר הזה, ועל זה השיב רבינו זיל הא' מצינו בתורה הקדושה שבعد גניבה משלמים כל ולפעמים ארבעה וחמשה אב' תפיסה ר'יל بعد גניבה לא מצינו, ولكن יחוור הגניבה ולא יירא מפני תפיסה כלל' אך בתנאי שיחור תיכף, וכך הוה וכאשר הודה והחויר תיכף נקרה אליו דרו'(פ'':)

איש

איש אחד שהיה טהורם במדינת פולין לת'ה ובעל צדקה ועשיר גדול מחסידי זילין, והוא ה' לו עסק גדול בשותפות עם ניסו, אשר היו מוכרים בין רב להוות כל משך ימי השבוע בעיר ווארשה לניהל העסק, ומנהגיהם ה' כל היום היו עוסקים בטהרה, ובכללה כאשר נהנו מטרדת העסק ה' להם שיעור קבוע למלמד בתורת ה' :

פעם אחת קרה אשר זה הנביר הת'ה לא בא בלילה חורה לבית הטלון, וניטו המטען עליו עד בוש, וכבר ה' אחר חנות הלילה ולא בא או חלך ניטו לישן כי חשב שניים הנביר נסע לו הביתה לצורך איזה עניין שטעם פתאותם, אך באחר האיר השחר בא לבית הטלון שליח אחד עם מכתב כתוב מטה הנביר הניל' לניטו, שטבקש ממנו באשר כי נלכד לתפיסה ר'יל בלילה החורא, ואין חbos שתר' עצמו מבית האסורים, لكن מבקשו שרירות להשתדר תיכף להוציאו משם לחפשי, ר'ה כי קראו ניטו הפטכת' הזה ונתקבלה סופה, או ר'ץ תיכף לבית האסורים והשתדר עבורי והוציאו משם, אך ניטו טרם הוציאו את הנביר מבית האסורים נודע לו שמה כי הנביר נתפס לתפיסה בבית הטיטראות, וה' לו ואת פ'לא וחוירש נודע על ניטו הנביר, כי מה לכהן בבית הקברות, כי הלא הוא ת'ה וחסיד מפרוסם ורוחק עניין סונג'ה כות' בטחוי' קשא, אך חשב בלבו האם לא יאמר לו ניטו הנביר בעצמו טאות מקום נתפס, או יחש ולא ישאל אותו למען שלא לבישו כי בכודו רב ה' הוא:

ויה' כי הוציאו חפשי, או סיפר לו ניטו הנביר בעצמו בתמיות את אשר עבר עליו, כי בהילכו על פניו החוץ בא לפני עני אחד בבקשת ליתן לו דבר פה, ונינש אל' עשיית' אחת ברוחם לראות המטבח מה שטוציא' מצלחתו ליתן לנו, פהאום עבר שם שומר אחד והעליל עליו לאמר כי חפץ לעשות שם איזה דבר ננד' הפטשלת, ותיכף פקד עליו ללבת אותו והושיבו בטהרה, כן ספר הנביר הניל אל ניטו כמפת' לפי חוטו:

וכאשר ראה ניטו שהוא מעלים ממנה ואינו רוצה להניד לו האמת מאייה מקומ' נתפס, או שלא לבישו לא אמר לו דבר ועשה עצמו באלו מקל' מאנ' התירוץ הזה, ויה' אחרי עבר איזה זונ' לא כביר נתהווא להם איזה דבר קשח בספקהם, ולא ידעו לטכם עצה בנפשם, או אמרו איש אל' אחיו ה' ר' דראים אנחנו כי לא נשווה בעדעתינו מה לעשות בעניין הקשה הזה, لكن אין רק לנסוע לויילין ונשאל את פ' רבינו. דק', וכאשר יגוזר אויר איש האלקיים בן געה, וחונבל בינהם לנסוע יחד על שכת קודש' ולבואה שמה עוד ביום ה', פט) כדי שבחד' א/orach

(פ') כן כי' מכני מסידי. זילין על פ' רוכ,kos נסעו על פ' קידימו לנוט' פט' ניט' פ' למן לסייע לאל' נסוע גמוד' כל רבינו זיל' זעט'

(פ') עידנים קיים חלי'ם מסדים נסומים יט'ים' סוכלים מוד' למ' קרע' נט' טכלעים רכני' זיל' נט' ר'ס' בגפסוק סני'ל וכל' כסיפוך סקוק'.

אכן הנגיד הניל עדין כיחד את האמת מנiso הניל, והתנצל לפניו על אשר היל בלבית התיאטראות וטאנ בא לו לבודא למקום הרע הזה, כי היל שם לחפש שואחד אינו יהודי לבקש טנו טובה עבור איה פדיון שבויום, ואמרו לו שכעת ימצעו אותו השר בבית התיאטראות, ולכנן הי' מוכירה לילך לשם לטען טובת איש ישראל:

אך ניסו אמר לו לפה לי לשטו טנק כל התנצלות הזאת, כי אני לא שאלתיך כלל על מה ולמה הלאה, כי הבין מתוכחת ריבינו זיל בליטוד המדרש הניל שמו עתה אינו מדבר ניסו הנגיד דברים של אמת, ואו אמר הנגיד אל ניסו, ומה העשה עתה ואיך אשא פנוי לבוא לפנינו ריבינו הקדוש היל הוא טרגיש וידוע הכל, אבל ניסו יושם השיב לו היל אין לך עצה, וכי אתה רוצה שלא להראות יותר לפניו ריבינו, היל יש לנו עסוק לשאול את ריבינו ובין כך תצטרכ לבודא לפנוי הדר קדרון, שכן נכוון לפניך שתכוא תיכף לפנינו ותקבל על עצמן יחי' מה שיחי', וכן עשו והלכו בתוך שאר הכאים לקחת שלום, וריבינו זיל לא דיבר או עטם כלל, וכן יצא הנגיד הניל מאת ריבינו זיל בהנחת הדעת טעם, וכן עבר ליל ש'ק אצל השלחן וכן ביום ש'ק על השולחן גם אוי הי' ניחא דעתיה' דהנגיד הניל, כי לא ניכר כלל אצל ריבינו שום שניינו כלפי הנגיד הניל רק כמו החריגת תמיד:

אך בחשולחן בעת שלש סעודות כאשר אמר ריבינו הקדוש המתאר הק' כדרבו בקורס, או הרנייש הנגיד בדרכיו ריבינו זיל כתו שוחכין מטנו חתיכות בשאר באיזומל ר'ל על המעשה הרע שעשה מהnil וטפש כתו שנעשה לבו חיל בקרבו: וביום א' ניכנו יחד הנגיד וניסו הניל להציג לפנוי ריבינו הק' את שאלתם על העסוק אשר באו, וגם אוי דיבר ריבינו זיל עטם בעלי היכר שום שניינו, והשיב להם כהונן על כל פרטיו שלאלתם, ואח'כ בירך אותם ברכבת הפרידה, ואו רטו ניסו של הנגיד להנגיד שילך כי לא נכוון לפניך לעמוד עוד יותר וידי לפניך כי אינו טדרך אליך בדבר זהה בפניך, אך הנגיד רצה שקדם פרידתו יצתק עצמו לפנוי ריבינו זיל על המעשה הרע מהnil אשר עשה, ורוצה להראות ש'י' מוכרת זהה: ולבן טרם יצא שם התהילה לדבר לפנוי ריבינו זיל בתנצלות ואמר כי רואה אני שכ'ק הרבי ידע את אשר עשיתי והלכתי למקומות הטמא הזה, אך ידע כי' ריבינו שהלכתי שטה לטען מזות פדיון שבויום וככ'יל, ואו קם ריבינו הק' זיל מכסאו ולקח את הפיתקה שלו עם הפדיון וורק בפניו, והתחילה לנצח דובר שקרים לא יוכל לננד עני, עוד אתה מתרץ עצמן שעשית עבירה לשטה לטען המזותה, שקר שקר לא די שאין אני מיסיר אותך על פניך עוד באת לומר שקרים לפנוי, אוטי רוצה אתה לרמותאות בדרכיו שקר, לך מכאן לא תומס' ראות פנוי, עשית מעשה רע ועוד אתה צידיק בעניין, ונעשה רעש נдол והקלות גשטו טבחוין, ואו התחלת הנגיד הניל לבכות טאו, והתחנן לפני ריבינו זיל שיאבה לקחת הפיתקה שלו בחוזה, אבל ריבינו זיל לא רצה בשום אופן, עד שבא בנו יהודו הוא כי' קוני מאן זיל והמלין טוב בעדו והתחנן עבورو לפנוי אבוי ריבינו זיל, או נענה ריבינו זיל ולקר הביתה:

אורחות יוכו להיות בלילה ושב'ק בשעה ליטוד המדרש רבה של ריבינו הק' זיל בבית מדרשו, כדרכו בקדוש תטיר, וכן עשו ונסעו יחד ביום ה' לויילין, ובאו שטה בתחילת ליל ערב ש'ק:

וכאשר באו לבית ריבינו הק' זיל, ניכנו לבית המדרש וכבר מצאו לדיבינו זיל שהיה בקדוש לא ידעו רק תיכף כאשר באו שמעו, שריבינו זיל מתחילה לשיטת על הפסוק (משלי י' א') המובא שם בהמדרשה, לתאה יבקש נפרד בכל תושיה יתגלו, והחל איז ריבינו זיל לשיטה בעניין התאות רעות הנמצא בסוגי האנשים, זהה תאה' כזאת ולהזהה בזאת תאה' כזו לזכות לבתי תיאטראות, והתחילה לבאר העון הנגדל הזה עד היכן מניע הפנים מעון הזה ובמה הוא פוגם, והתחילה ריבינו זיל לומר כי יש איש אשר בשם ת'ח' וחסיד יכונה, וגם בו בוער אש היצר ומפתחה אותו לכת לבתי תיאטראות, וחושב כי לא יתגלה קלונו, ובזה נראה כי כבר נפרד הוא מתיות האלקות, ומה עושה הקב'ה שנטמון החטא ההוא מובא לבני האסורים, ועל ידי זה נודע להאנשים אשר סביביו מהתאמתו אשר חטא:

ופירש איז ריבינו הקדוש ז'ע את הפסוק הניל לתאה יבקש נפרד, ככלומר אם הנפרד מהשי' יבקש למלאות תאהו או בכל תושיה כלומר אפי' איז הוא בקי בכל התורה שנקרה תושי', יתגלו, וחושב שב'ל יודע חטאו אשר חטא ככלומרAuf'ic' יתגלו ככלומר קלונו מתגלה לרביהם ובזה סיים ריבינו זיל או את לימוד המדרש היל:

ויהי כשמטו האיש הנגיד הניל הדברים הזוכים להבות אש היוצאים מפה קרויש ריבינו זיל, ושאלו הי' מטרתו של השיח הקדוש הזה וכי לא נעלם הדבר הרע שעשה מנגד ריבינו זיל, אז נמס לבבו בימים ובכמעט יצאה נשמו טפח, וחשב בחיאך אנפין יבוא לפנוי ריבינו זיל אחר כי רואה ריבינו זיל ברוח הקדוש את כל אשר עשה, ואו גנש אל ניסו הניל בפח' נפש, ואמר לו אהובי ניסי היל ידעת זהה שנחפטתי או במסדר לא הי' מטעם שאמתרתיך, אך נתפסתי מטמון בית התיאטראות, והנני לאמיר לך הסיבה כי כאשר ישכתי שמה הי' נושאים שם פירות למכור, וקנית לי איזה פרי ואשר חפצתי לאכול ולברך הלבשת הכבוע, צוה תיכף לאסני במאסר, ואו השיב השר המדינה וראה שהלבשתי בפניו הכבוע, צוה תיכף לאסני במאסר, ואו השיב לו ניסוג, תדע שידעתי נס ידעת תיכף או כי הלבשתי להוציאן מבית האסורים, גודעתני אצל הכותב מהתיפה שגלחת טביה התיאטראות להתפיסה, אך כאשר ראייתי שבוש אתה מהניד לי, נס אני עשו עצמי כאלו אני יודע כדי שלא לבייש אותך:

אכן

5) וגם ניכר מיל רמה לפניו זיל הום, כי סכינס נסית כמורע טיס כספתן אל מטל מעלי, וריבינו זיל סי' יוכן פcio למולח קלונג.

באוצרקוב, וחור פניו וראה שידידו ר' ולטן פישער ע"ה [נ"כ מהחסדי זיכלון] קורא אתו, והח' אללו ושאלו הר' לאן אתה גסע, והשיב לו כי גוטע על שבת קודש ליבלון, או אמר לו הר' ולטן אבקש נא אתך שם אותי תוכיר בדורש פנימה, כי מרגש אני בעצמי שאיני כ"כ בקונ' הבריאות, וחבטה לוי הרט'ל הניל' שיזכרו:

לטובה לפני רבינו ה'ק' וצ'יל:

והי כי בא הרט'ל ליבלון, נתהוה שם גשם גדול והנשам ירד כל כך עליו עד שנעשה כלולו לח וטרוטב, וכאשר בא על האכסניה שלו הי' מוכרת להחלף פלבושו ונמס להנפש מעט משורת הדורך, ומן להיות הנשים, ושזה בעין וזה איזה צערת ואו הלא לקבל שלום, ויוזי כי בא אל הקודש פנימה וקיבל שלום מאת רבינו זיל, ונמס הוכחיר לפני רבינו זיל את הר' הניל' ואמר כי הר' הניל' ביקש רבינו זיל, ונמס הוכחיר לפני רבינו זיל את בריאותו, או גענה אלו רבינו זיל הוכחיר צערתו כי איינו מרגש את עצמו כל כך בבריאותו, פיל' בהקדפה מעט ואמר לו בעית שהי' לך להוכיח חוליה שיש בו סכנה ר'יל הלאת לך להנפשה על כמה שעות ולא באת להוכיח אותו עד בה וכי הצעאות מעש אחד עליון בבטי תימרות, ורבינו זיל הרגש ואת חיכוף ברוח הקודש ויע' :

וכשמדו הרט'ל הניל' את דבריו רבינו זיל שמכנה את הר' ולטן להחוליה שיש בו סכנה, געשה נבהל ומשתומם, הלא הוא בעצמו אמר לו רק שאינו מרגיש את עצמו כ"כ בבריאותו, ולא עוד אלא שבעצמו ראה אותו היום ישב אל החלון ומדבר אליו כאחד האדם, ולכנן הצעיר עצמו הרט'ל הניל' רדכרי רבינו זיל כי שי יודע מהנהשע אצל, אך רבינו זיל אמר לו כי בעית ציבוא אלו אחר שיק לקלבר ברכבת הפרידה יוכיר את הר' הניל' עוד הפעם, ואו יתעלו עבورو איזה סנוולת, ומזה נזה דעת' הרט'ל הניל' מעת, כי עכ'פ' הביר מדברי רבינו זיל שהר' הוא בחיים חיותו:

ויהי אחרי שיק עשה כן והוכיח אותו ורבינו זיל נתן לו סנotta, ואמר לו תאמיר לו בששי שיוחר עוד הפעם שלא לעשות ברכבת בנילוי הראש, ונתבלה האס' טזה כי הכיר היטב את הר' הניל' שהוא ירא שיטים, ואיך יתכן שיעשה הטע כזה, אך כאשר בא הרט'ל חורה לבתו גודע לו כי אחר נסיעתו או פלאו רוקב, תיכף נחלה הר', ולטן הניל' ונתעלף ובקושי נдол הקינו אותו, ועדוננו באוצרקוב, תיכף נחלה הר', ולטן הניל' ונתעלף ובקושי נдол הקינו אותו, וחולה פאוד עד שחרופאים מסופקים בו אם יחי' מחול'יו וו', וההוא הלא תיכף וצוה יעשות לו הסנוולה שזכה רבינו ה'ק' וצ'יל, אך לטסור לו הדברים שזכה רבינו ה'ק' וצ'יל לאמר לו, לא היה עדין באפשרות, מחתמת כי הרופאים לא נתנו:

לטום איש לכגון אליו, ונמס שלא הי' עדין הר' דעתו פישובת עליו כלל: בגין אחר עשות הסנוולה של רבינו זיל, התחלו לראות בו משעה לשעה שנייה נרול לטובה, עד שבמשך איזה ימים כבר הי' ניכר בו הטבה גטורה שהחל לדבר, וה'י כבר נgenesים אלו אנשים, ואו גם הרט'ל הניל' נgenes אליו, ומספר לו את כל תhalbכות נסיעתו ליבלון, וכל דבריו רבינו זיל שהרגניש תיכף ברוח קדשו טמפלתו:

הפיתקה בחורה וברכו ברכבת הפרידה, אך מאו והלאה כבר הבית עליו ריבינו זיל בהקפתה, והרבאים עתיקין:

כ'.

דרכו בקודש של רבינו הקודש זיל, בשלש סעודות בש'ק לא הי' שום איש מוסר זמירות כי אם רבינו זיל בעצמו, ומירתו הי' בש'ק בזיכלון סנן גדול וטוב ויר'ש, או הי' ערבים על שומעיהם, ואם קרה שהי' בש'ק בזיכלון סנן גדול וטוב ויר'ש, או הי' רבינו זיל מזכה לו זומר הזומר צור חסוד, ופעם אחת בא על ש'ק ליבלון סנן גדול פוארטא, ורבינו זיל בדרבו בקודש צווזו לומר יצוחנו וננו, ובאשר התהilih לו זעיר עליון רבינו זיל לא, לא, לא וההningון, כי אם בניגון אחר, וה'י מוכרת מהתחליל נאל מהתחליל בניגון אחר, ואח'כ' הודה המן בעצמו שלמד את עצמו וההningון נאל אחד שמן נגן בבטי תימרות, ורבינו זיל הרגש ואת חיכוף ברוח הקודש ויע' :

כט.

פעם אחת בא ליבלון איש עשר נכבד טזיה עיר, והיה נראה לאיש מבוכד גדול, ונכנס לבית רבינו ה'ק' זיל, ויוזי כי החל לדבר מעט, הי' רבינו זיל חיכוף משיב לו בטהירות גדול וברך אותו ברכבת הפרידה, אך האיש רצה לדבר עוד, או קם רבינו זיל טכסא בכבודו ואטר לו, הלא כבר השבתי לך ולווה אותו תיכף עד הפתחה, והוא עודנו מדבר, אבל רבינו זיל דחחו בדברים במחריות עד שהחלק עט להפתחה החיצונית, ואמר לו נסע לשולם נסע לשולם, וכאשר חזר רבינו זיל רחץ ידיו הקדושים, ואמר אווי אווי כמה גדול הריח הרע של ניאוף ר'יל מהאיש הות אווי לא יכולתי למבול, אווי מה רצתה אטני, כי אלו לא יצא גתעלפת מטהריה הרע ר'יל (ט'):

כט.

סיפר החסיד המנוח ר' משה ליב ליבראך זיל מעיר אוצרקוב, שפעם אחת בנסע ליבלון והלא ברחוב העיר לבוא להענלה, קראווה מן חלון אחד שבאוצרקוב

(ט') זאת שמתי מחסיד סמאנ'ק לי טלה בעתקום כי טעם נמעם טעמו צען צען ניל' וכרכינו זיל סי' דמקו כטולא,

סמחתו הגדולה ר'יל, ונעם טסר לו פקורת רבינו זצ"ל אליו בוחירת הברכה בכיסויו
והראש כניל:

ובשםו הרizo הניל את דבריו רבינו זצ"ל הנאמרים לו על ידי ידיו הניל,
נתפעל מאד ואמר מאין נודע ואת לרבניו וכי דבר החוא בלחוי הקב"ה
נעלם מעין כל, אך מי יכול להעיר את גדלו של רבינו הקדוש אשר ברוח
הקדוש ששורה עליו ראה וידע הכל, וסיפר או הרizo הניל דהטעשה שהי' כך
ח'י, כי פעם ישב במושב שרין, וכטובן הוכחה לישב עמהם זמן מה בנילו
ראש, ובין כך אחו צמאן גודל והוכחה לטזוות להביא לו צלחות טים
ושתה, אבל מחתה טרדתו שכח שושב בנילו ראנש, ובירך שחכל בנילו ראש,
ודבר זה קרה לו איזה ימים קורם שנחלה ר'יל, וזאת דגוניש רבינו זצ"ל ברוח קדשו
ז"ע:

.ג.

החסיד המופלג ר' משה ע"ה מעיר לאדו, היה מסחרו עם קאנטערבאנה,
והי' לו תמיד צער וענגן כי הרבה פעמים תפנוו שוטרים וטוה הי' לו
היותם רבות ונגולות, והזכיר עצמו פעם אחת לפני רבינו הק' זצ"ל שצרך
לשועה, ואנו נתן לו רבינו זצ"ל חלה אחת מ"ב חולות שלו של שבת, וצוה לו
שהחללה הזאת תהי' עדטו תמיד בעת אשר יסע לניל מטה, וכן הי' מתנהג בטה
וכמה חדשים ולא ארע לו שום דבר מחשש חלילה, וזאת הרוחה הרבה טעות, אך
בשנהיע חן הפסח הי' מוכחה לשורוף את החללה הזאת:

וירוי אחרי חן הפסח והי' צרייך לנסוע לקנות מוחזה וכנה או סחורה بعد כסף
הרבת, והנה באם הדרך הי' עיר אחת שם היה מניה תמיד הפסחה
שקנה בעת היותו על הורן, וכן או בא ליהיר הו להניא שמה הסחורה שקנתה,
ופתאות שמע קול מדבר אליו חיים משה אל תנין שמה הסחורה, ובנה דאשו
לאחריו לראות טי הוא המדבר אליו, אבל ראה כי אין איש, או חשב כי רק
דטין בעלמא הוא, ולקה הסחורה ורצה להניא שמה במקום הטיעוד לו טאו ומקdet.
ושמע עוד הפעם הקול הניל, ונומ או לא שם לבו אל הקול ההיא, כי גם בפעם
זהיא חשב שرك דטיאן בעלמא הוא, ונתקרב להביטה שם הי' מקום הנחתיו, אך
באשר כבר קרוב הי' להביטה ההוא, או הרנייש כי מושכים אותו בטלבושו ונומ
או שמע בפעם השלישית הקול ההוא שקרהו בשמו וסבואה שאל ינוה שם הסחורה
ובהניל, ואנו כבר שם אל לבו שאינו דטיאן [בעלמא כחושבו בתחילת, והילך והניא
הפסחה במקום אחר, ולא עברה שעה אחת, ושוטרים באו לעשות חיפוש (צעויזויע)]
בטיקום הראשון אשר hei רגיל להניא שמה, אבל לא מצאו שם מאומה, או חבן,
כי אלו לא שמע להקל או hei לו הפסד גודל ונוסף על זה עוד הי' ניינש

ליישב בתפיסה ר'יל, ואנו הוכיח כי לא דבר פשוט הוא, ושם אל לבו לחזור להבini
פער דבר :

ולבן תיכף שם פעמי רגלו לובוא לובילן ולהזיע זאת לפני רבינו זצ"ל, ולשםו
מה שיאמר רבינו זצ"ל על והענין הפלא, אמן כאשר בא אל רבינו
זצ"ל ולא הספיק לעמוד לפניו ברגע, תיכף נתן לו רבינו זצ"ל שלום, ואמר לו הא
חיום משה אוזי ועדון אוים די הינטיגע חסידים טניליבט ניכט פריהער בי' פען
מווע ריסען בי' די איביצע, ואו הבין כי גושע טן השיטים רק על ידי כהו
הנדול של רבינו הקדוש בגודל רוח הקדוש שבו, ובתו הגדול יעסוד לנו
ועכ"א:

.א.

שמעתינו טפי ידי' החסיד המופלג ר' אליעזר ריבכערט נ"ג, איך שבידי' הזה
עובדא, בעת שעמד על המטבח לוכות בגורל, או ביום שעמד הוא כי
הוא מטש יהודי אחד בין כמה מאות אינים יהודים שעמדו נ"ג או על המטבח
והי אין בא בתוכם התחלו להתרנות בו וזרקו אותו פאחד לחבירו עד שקרעו
בגדיו וראה את עצמו או בסכנה גדולה שלא יעשה לו מעשה ח'י, כי אז הי
כהפקרים ומתי תבע דמו ח'י מהם, ונומ לצעקן הי' ורא כי הוא אחד בין הרבה
מאות א', ובתאות בא אחד מהראשים היושבים טבפניהם ולקח אותו מטה
הפון הזה והכניסו בפנים, וכי שטה עד עברו כל הבדיקה ואו יצא טאב בשלום
בלי שם הזוק, והי' בעיניו לפלא וראה כי טן השיטים נשלה להצלו:

ובכ' שאר בא אחר זה לובילן, סיירו לו החסידים היושבים כי באוטו הווע שקרה
לו הניל, בא רבינו זצ"ל לבית המדרש ואמר אליעזר אברהם גרשון
רייכט טיך בי' די יוביצע וואס איז מיט עהム דארט, וישאל אותם באיזה שעה בא
רבינו ואמר זאת, ואמר לו, והי' טפונ טפש באויה שעה שי' שם או
בהתבנה נ' :

.ב.

איש אחד hei' בזילן אשר hei' הולך וחושב בלבו שכ' הענין של הריבוקים ר'יל
הוא רק ענן של טשונעה ר'יל, והי' כופר בלבו בענין התדבקות וויחין
ר'יל

(ג) גם hei' קמפנייהם ממייסדים יביסיס וויחמנים hei' לו בזילן נעס נוע
לכינוי זי'ע לנוקמץ, וטמינו מפ'יך דנרים פג'יל:

זההמה החוקרים האלו הילכו מבית המדרש בחשאי, וחפשו בספרים מכפה חוקרים קדטונים ואחרוניים בכל כחם, ולא מצאו בשם ספר מן המאמר הק' שאמר רבינו זצ"ל לא מני' ולא מקצתי', והוא כבר נתועד בטוב כי אין זאת רק רוחם שלקים הדבר רבינו זצ"ל, ונדרשו ידו הוכח בתוהיק הוא למללה משבע אוניות, וביום המחרת נכנסו החוקרים האלו לקבל ברכת הפירדה, או תיכף עונגה פלטם ורבינו זצ"ל ואמר להם בלשון קדשו "הא גועיכט אין נישט געפינגען אברער וווײַטער ניכט בענגליבט":

ערבת ט

המופתים הנוראים אשר הרא
דביגנו הקדוש ז"ע על פני TABLE.

פתח דבר

גרסינן בנט (ברכות כ' ע"א) אל ר' לבוי מאי שנא ראשונים דארחויש להו ניסא וט"ש אנן דלא מתרחיש לנו ניסא כו' אמר לי קמאי הו קא טמרי נפשיוו אקדושת השם כו' עיישי באורך, ולכארה הלא ירווע דכל טרתוו של השיות הם טרה במדה, כתו שאמרו חיל סותה ח' ע"ב), ובירוע טאמרו הקדוש של רבינו הקדוש הבעש"ט וא"ל יוזע, על מהא"כ ה' צלך רהשית מתנהג עם האדם כתו הצל שנראהו עשוה הכל כי מה שהאדים עושים, כן כי שמתנהג האדם מלטטה כן מתנהגן עמו מלטטה אם לטוב ואם ליטוב, ולפ"ז מאי עניין כה הנשים והטופטים לעניין טסירה נפש על קדושת השם, ומפה טרה במדה יש כאן :

הקדושים הללו יכולם ספר גדו בפני עצמו אשר אין כאן מקום:

ר' ל, אך מלבדו לפומא לא נלי את מחשבותיו האלו, ופעם אחת בעת יש רבינו זצ"ל בלמוד המדרש בבית מדרשו, קרה אז פעם ההוא שכל שיחותיו הקדושים על המדרש היו כל כך בחשאי אשר אפילו האנשיים אשר עמדו סמוך אצל רבינו זצ"ל הוכרזו לחמות אוניהם הימב לשטוע ההגנה היוצאת מפני כבוד קדושתו זי"ע, והענין של המדרש ה"י או מוסר בולו על ענן כי לא יודח ממנו גחת, והי' רבינו זצ"ל הולך וחושב במאמרו הקדוש כל מי שהוא מהן הנהו, ושם בבריחם ז"כ היו יושבים אז דיבוקים ר' ל, וכן מקומות ההוא שם היו יושבים הי' רוחק הרבה מקומות יישבת רבינו זצ"ל, ולא הי' שום הבנה על פי הטענו אין שהמה יוכל לשטוע אז שיחותיו הקדושים של רבינו זצ"ל, ומפתאותם גם אחד מהדיבוקים ושאנ בקול בזה הלשון "רבי האם אני נ"כ תחת הסוג כי לא יודה טמו גחת", ואו באפסצע הדיבור הקדוש פנה רבינו זצ"ל אל האיש הניל', והי' אומר בלבו שזה הוא רק עניין של משונעת ר' ל, ואמר אל האיש הוה, הא זה הוא משונעת? ואו ראה האיש ההוא כי רבינו זצ"ל יודע ברוח הקדש את מחשבותיו הלא טהורות, ומני או והלאה כבר האמין האיש ההוא שהדבר הזה הוא עניין התרבכותכו, כי אם הי' משונע פשוט לא הי' באפשרות כלל שיישמע בפרק רב כוה את דבריו רבינו זצ"ל, כי אפילו אותן שעמדו סמוך אצל רבינו זצ"ל נ"כ לא הי' באפשרות לשטוע ביום ההוא, מטעם שדייר רבינו זצ"ל בלחש כל כך עד שאפי' הפטוכים היו מוכרים להרין ראש וכנהל:

1

פעם אתה באו לבית רビינו זצ"ל אנשי חוקרים נדולים וטופורסטים, לטען לשטו עיפוי ריבינו זצ"ל טאמר בדברי תורה, ובאו במקומו על שבת קורש, כי ידוע כי או נשמע מפי ריבינו זצ"ל טאמרים גבורים, ובעה שלוש טענות, כאשר אמר ריבינו זצ"ל את טאמר תורה קדשו בחתריפות ועטיפות, והוכנו רצוף אהבת אמונה ה' בחקרות נפלאות, או החוקרים האלה שמעו וכן תמהו מהכח הנפלא של ריבינו זצ"ל בתורתו ה'ך, ואחר ההבדלה דבריו החוקרים אחד אל חבריו, ואמרו זה לזה כי לא יוכל להיות שבדור הזה יימצא בו'ך יהי טוי שייה' לזרף מעצמו טאמר נדול ועמוק כזה, אין זה כי אם שנמצא המתאמר זהה כולם בספר מחקר קדמון והוא לוקחו ממש, אבל גם זאת הורו בפיהם זה לזה, שהוא נ'כ דבר גדול למעלתה מן הטבע, כי אם אפילו ראה את המתאמר באיזה ספר קדמון, או נ'כ מוחו של ריבינו זצ"ל גדול הוא למאוד לאומרו כפיו

זהותה

הו. כטבבא געיגל (ךט כיו' פ"ח) צבעת ספוי דיבוקיס זאקלון סי' מלוה רבינו אלען גוועס לסיטם בעיכסם"ד צבעת לימור קמנדרק מעיינט.

להב

צדיק מה פעל

א'ז

אך כאשר העירני השית' לפדר כאן מעדכנת סופתים אזהרים מלאפים שנעשו על ידי רביינו הק' הוקן זיל זיע, אשר צל בעשיות על ידי גודל טסורת נפשו על קדושת שמו יה' בכל פרט ופרט מתחורה ועבורה, אשר כבר נתברר למלחה מעת מודול קדושתו עונדרתו הרבה והענומה למעלתה מן המכוב והשנה שכל האנויש, ואין אין

הゾרָן להכפילם הם דרישות:

אמנם כאשר מן הידוע ונודר ונשרש בכל ל' איש ישראל ומתוך עניינה של תורה מה הוא, דכל התורה זו שבכתב והן שבבעל פה הכתירה לנו בכל דור ודור איש מפי איש עדר למשער'ה טפי הנכורה ית'ש, דהיא נצחוה בכל דור ובכל נש' ומן, והכי נקרא שמה תורה שתורה ומורה דרך ובדרכו מודת שתנהג בהן האדם כל ימי חייו בכל דור ובכל עת ובכל ומן, ואלה הנשים והמוספות, אשר פועלן רבותינו התנאים והאמוראים הקדושים, ונכתבו בתלמוד ובמדרשים ובזהק' המקורשים, לא לבך על עצם יצאו אלא על הכלל כל ישראל כולם יצאו, להורות לנו דרך השית' ועבורה הקדושה, אשר בכל דור ודור עד סוף כל הדורות, כאשר הצדיקים אשר המה ג'נו למאורות, אם יעכוו במסורת נפשם על קדושת השית', ועל יורי זה לא יוכו למדרגת פעולת נשים ומוספות לפעלה מן הטבע, או החוכה עליינו נם כן לכותבם על הספר למשמרת, בלשונם הוחב והאררת, כמו שעשו אבותינו ורבינו הקדושים, שנכתבו בהם כל הנשים והמוספות והנפלוותנו וכחובות, והכתב מסchio ואומר (תהלים ק'ה נ') שיחו בכל נפלוותינו ונו' וכרו נפלוותנו אשר עשה מופתו ונו', וככתוב (איוב ל'ז) עמוד והחובון נפלוות אל, וכגהנה רבות אין מספר שהחוירתו תורה על זה, לטען הספר לדור אחרון יבואו ויינדו דרך אל, והלכה מפורשת בשיט' (מנילה נ' ע"ב) דמקרה מנילה עדיף אף מתחורה ועבורה משום פרוטמי נסא עי"ש ובכתה דובתי, והכתבנו ז'ל תקנו בחונכה ופורט לבך שעשה נסם לאבותינו ביטים ההם בזמן הזה, היינו שבטו שעשה ביטים ההם על יורי הצדיקים, וכן נשים נם בזמנ הזה על יורי הצדיק הדור, וכMOVEDותה שכ'ב בסה'ק:

ומכל זה יבין המבחן וביר דעת, איך ראוי לפרק הנשים והמוספות של הצדיקים בכל העולם, והוא יסוד מוסד לאומנת תורהינו הקדושה, ובפרט לאומנת נסי תחיית המתים ולנסי הנואלה שליטה שחחי' על יורי ביתא הנואל דרך במתינה, כי אם רואים שאין מן המכוב טהשית לעשות לנו נשים ומוספות גודלים, על יורי שלוחיו האזריקום זומפרום נפשם על קדושת השם, ומהו ילמדו בעצם ק'זו ב'ב' של ק'ז' בנואלה העתירה להיות ב'ב, שהבטיחנו השית' על יורי נביאו הקדושים, שבודאי יקיים לנו כמו

להב

צדיק מה פעל

א'ז

גנ' 18

נתנו שהבנההו, ואם מהארון, הנלות בעזה'ר יטום רביהם כ'ב, הלא גם במנזרים ההארון הנלהה יותר כסאות שנה ונתקשו בעבדות כ'ב, עד צ'ב' פ' ה' המבע כמעט מן המכוב הי' לשיט אומן בלה' שינאלן, ואעפ'כ עשה השית' לנו נשים ומוספות גודלים ונאלטו ממש ביד רמה, וכן יה' בנואלה העתירה ב'ב, והאות הבורר לזה שחרי גם בנזחתיו לא שבענו ה' ועומת נשים גודלים על יורי הצדיקים:

ואם כי יש כוה להרחבת הריבור מפני סדרים וספרים הקדושים, אבל כבר אמרנו שאין כאן המוקם, אבל עכ' עתיק עיטה לאותות רבותינו גאנינו קרוינו גאניט, והוא לשין הוה ב' אריבינו הרוב'ם הקדוש ו'ל (במאמר היהדות הביגיט) הטעפת פירורה בעקי' ויצאה מן הרה כ' ו' וכמש'ג' לטען ספר שטי' בכל הארץ', המוספות גנדוליט הבתומי' בכל תורה עד שחתמתה בהם נביות הנבאים וחידוש העולם כי שהפלאות היו בעניינים נמנעים בכב' כ' עכליה', ובספר הקדושים חוכת הלביבה (שער הבחינה פ'ה) וזה לשינוי הקדושים, התורה המכונה לנטה' נביא' ע' והראות האותות על ידו ושנות המנגינות והראות המוספות הנוראים כדי להאטן כבורה יתברך ובנוביא' בו' עכליה', ובסה'ק העקרים (במאמר ד' פרק כ'ב) וזה לשינוי הק', שיעיק' דROLE א' התוויה ושרש' אל האמתה, שהוא בטה' פאמונת ההשנהה, הוא שהשיות טבריה הטעפת תחתה בפ' רג'ן' האטען'ים בו' וגוצ'א והבקצת צדוקים בו', שהטעע' טירנה ע' פי הצדוקים כפי מה שירצ'ו כ'ר'ו, שראי' וטהוב לפרסס שהבכע' פשעיר' יסורה לעשת' רג'ן' שיברו תורה ומתקיימי מצויה כ' עי'יש באורה', ורבינו הא' נאן' ז'ל, וכמ' בא הכתב בעין יעקב הנגנה פ'ב) וזה לשינוי הקדושים, בי הקב'ה עשה אחות' ומראות על יורי הצדוקים נפי' שריא' עשה' על יורי הנבאים, ומראת את הצדוקים מראות נוראות כורך' שהוא מראה אה' גאניבאים כי התקנת' יש לעול'ם ברכירים הלו' כ' עי'יש, וכוה דעת' לנבן נקל, שטן הזרק' והברחה לפרסס את המוספות הנוראים עגניות על יורי הצדוקים הקדושים שבישראל':

כל זה הביאנו ליחס'ו לע' הנליין ולחקריו על טובות הרבים, איזה נרנים אחרים טני אלפ'ים מוספות ניראי', שיבו' לראות בעיניהם אל'ים ישראל' אצל זקנינו רבינו הוקן זיל ז'ע, ואם אביה' לפרש'ם הלו' טחול יוביון, כי הלא רבינו הק' ז'ל ניל' עדות ישראל' יותר בבחושים ש'ה, טערותו ועד הסתלקותו נבנ'יט, לא פסק' רג'ני איזשיס' באדר'ין' בז'ב'ה' האר'ין', כל'או אל רבינו הק' ז'יל' לאשפיך טר' ש'הם לפני הדר' קדשא, שיפעל' בהפלתו הוכחה ישועה עבורה, וכמה עקרות נפקדו, וכמה חילום' נתרפאו, וכמה ניראות מתבל'ו, וכמה ענייט' נתשגר, וכמה ש'ב'ים נפדו, וה'ל' על יורי תפילתו הקוז'חות של רבינו הקדוש ז'ל, והבז'ותם רב'ו אצל רבינו ז'ל כל' עד שכבר האנשים ז'ב'ק'רים, הכו'ו מתשיכת רבינו ז'ל גם אפי' מתנוועת'ו או טרפי'ו

אף שירודים את רכונות ומתחכו נס לסדרה בו, או ין שכך עלה ביטנו, אלנו דואב לראות איך שצורים בראשת, את האפורוחים שעדרין לא נפתחו עיניהם לראות האור תורה, אשר אין כאן מקום להאריך הדיבור בונה, אטרכו להציג לעיניהם את הדברים הנוראים האמתיים הללו ובזה נבוא אל בית המערצת הקורש פנימה:

. . .

פ' ע אחת קנה הנגיד הטפורס בעולם ריה ליב קושטערק ע"ה, חצר (גיט) גדרול חרש וטפואר סמיך לעיר בערשון, ועשה שם חנותה הבית, והוthin את רבו הוא רבינו הק', וצ'יל לבוא שמה לפאר את שטחתו, ולהאנזיל עליו את ברכתו, חז' כי נודע בסביבות החצר ההוא שהנגיד הנדבן עשה שטחת חנותה הבית נאפסו שמה טאות עניים לקל נדבות הנונות מטה הנגיד נ' (ה) הניל', ובפרט אשר התפשטה השטועה אשר רבינו זיל יבוא על ראש שטחתו, או נאספו שמה כל חזורי וככלון אשר בכל סביבותיה, ווולת זה היו באים הרבה טאות אנשים אשר רץ לקבל את פניו רבינו הק', וצ'יל, ולקבל טענו את ברכתו הטהורה, וה' שם התאפסות קה' גודל טישראל:

ובעיר טאמשוב הסטוכה נ' (ב' להכפר ההוא, ה' שם איש אחד אשר ה' חוללה טכבר וזה י' שנים בטහלה הפאראליווש ר'יל', וה' איש פשוט בעל מלאכת שער ה' טטרנס בכבודו, ואח'ב' כאשר נחלה ר'יל ירד טטה עד אשר הנרת לאכל נדבות ר'יל', ובביתו כבר ה' במה בנים שהניעו לפירון, ולא ה' שייטמל עטנן, ולא עוד אלא שחי' להם לטפל עם אביהם החולה תמיד, אשר

לא ה' יכולות לטssh בשום אבר ר'יל', וולת הדיבור שה' לו עוד: ויז'ו כאשר נשטע בעיר טאמשוב, שהרבי מזיכין בא יבוא להכפר הסטוכ' ורביהם מכני העיר רצימ' לשם, או ה' טבקש החולה הניל' מבני לווביל אותו ג'ב' שפה, כי שם יוכל נדבה הנונה טאת הנגיד הנדבן ר' ליב קושטערק אדון הכפר, הוא עוד אלא שם יוכל לזכות לקבל ברכה טאת רבינו זיל שיוושע עוד ברפואה, אבל הבנים טענו אלו לאטר היתכן ה' לא שטה מתאפסו קה' רב טעדת ישראל בכלל הסביבות, ואיך יהיה מבו' להוביל אותו על פניו דוחק המתן הרהוא, וגדרם כי צריכים להוביל אותו בענלה, איך האיש החולה הפציר בהם מואוד ובכח לפני

(ג') דוא' נגניל ר' לי לא' ק' נדבן ק' נדבן ז' י' פטום לרוחה, ולוקט שרוי מפה כי' לון סייל, כי' נדבל יוס חמיר כי' ענייס למלוק' נולוק' טולחין, וככלמת כי' יונע פגניל יונפה סממת מלעם פגימת, זו קלספ' מומך דמה במא' מילוק' ענייס.

טראמייחוי הק', אם זה חי או כו', וכן בכל' מני בקשות אם זה נשען או כי, וכל' יומ' ויום באו אנשיים למתאות והיו מופתים בכל' יומ' לאן שיעור, בענינים שונים, ורובם כבולים כבר נשתחוו כי יותר מהמשים שנה שנטבקש רבינו זיל בישוכה של מעלה זי'ע:

ואם אמרתי לחזרות ע' הכתוב את כל' התעש אשר עוד ידוע וככל'נו טפי אנשיים, אשר בידיהם היה עובדא במופתים נוראים שחי', לחם אצל רבינו זיל, או לא יכולם במה וכמה גלויות, ואין לאל ידינו להדרפים טה' כ' טה' כי' עוד לפניו במה ובמה ענייס במערכות שנותן מכ'ק רבינו זיל זיל להציגם לפניו הקורא, אשר נראים לנו נוחים לוכתם בהם את ישראל, וכן בראנו רק טעת מוה המעת מן המופתים הנוראים שראו המאי דעובדא אצל רבינו הקדוש זי'ע, והטה מבראו אותן לנו בחוויתן וכצורתן, ואויהם כתבנו עלי' הנל'ין ואטרכו אם כי מצעריהם המה, אבל ותהי גפש' ונפשות הקוראים אותן בכל' נכו' ובצורך אמר' פיהם:

ה' אמת שקבלנו מה שאמר פעם רבינו הקדוש הוקן זיל', אחר שנודע לו שטנפחים ממנו טופתים, אטר בלשון קרשו 'טמה אין טפפחים טמני המופת הנדרול' היה מה שראיהם ממנו טופת' — כי כל' בייתי לועלם היה העירך רק להחויר הנפודים תחת כנפי השכינה, — אך מה אני יכול לעשות בני העולם המתה כהה, שאינם רוצים עד שנוחנים להם מה במו לקטני רעת ערכאה'ק:

ובן נס אצלו'נו חסידי זוכלי' השואבים מהבאדר מים חיים, אשר חזר לנו רבינו הקדוש זיל' זי'ע, אין התפעלות כל' מהטופתים שהראה רבינו זיל, כי שם בוילן אצל רבינו הק', וצ'יל התחה זאת נחשב לרבים קל'ים ופושטיטים, והעיקר לנו לזכור ולכתוב על' זה לובנו את גדרתו של רבינו זיל בתורה ובכברורה בקדושה ובטהרה, ובמשמעות נפשו על' קדושת שמו יה', לקשר את ישראל לאביהם שבשבטים בכל' עת ובכל' רגע נורע וככ'יל': אכן כבר הוכיחנו לטעללה מן התורה שבכתר ושבבעל פה, שהחובבה על' עליים לספר ביציאת המופתים על פניו התכל, ע' קדשי הזריקים הממוסרים נפשם על' קדושת שמו יה', ופרשטי' נסא ערי' להכנים אמונה אומנת אומן כל'ב' כל' האנשים מישראל, ונפרט בעיטים הלאלו בעוזיר אשר רבço התועים ומהטעים את לבות נערין בני ישראל, עברדי בהפקירא ניהוא להו, וילא להו שביוח' להו פרטוי להו, ובגניל' האות מפון או כבוד עושים עצם בשכחה'את אלקם,

אש

צדיק מה פיל

אש

לפניהם בנו בבבלי רבתה, עד שהברוחו נמלאות בקשתה, ולקחו הענלה שלו שתוובוילו
אותו עליה תמיד והובילו אותו לשם למקום השתחחה:

ובבונאים אמרו שמה מצאו דוחק מאנשים כל כך, עד שלא היה שום טבוא לבוא
להכита אף לאות את פניו רבינו ז"ל, אך כאשר שמעו כן מדברים
ואומרים, שאחר הפעודה ילק רבינו ז"ל לשield בחנן הנדרול והטפואר שב, או בירש
חזהלה הניל לבנו שיבולתו בחענלה סטוק לפתח הנן, כי אז היה בעת הסעודה,
וכל העולם עיניהם רק אל החבית אשר רבינו ז"ל שם, אך אצל מקום פתח הנן עדיין
לא היה דוחק מאנשים, ولكن היה ביכולת הבנים למלא בקשת אביהם החולה
וזובילו אותו שפתה, ואחר זה ביקש עוד מבני שיקחו אותו מזענלה ולהניחו על
הארון, כי שם היה בטוח כי אף שיתה דוחק נדול, ישימו כולם אל לבם לרחת
על חזהלה כוה בלי שם מישוש אברים ר'יל, ולא ידרשו עלו ולא ינתכו אותו
עמוקומו, ועל ידי זה היה היכולת בידו לשפוך טר שיזו, ולהזכיר עצמו בעת
שרビינו ז"ל יעבור דרך שם בוגינו להנן, והבנים טלאו בקשת אביהם והניחו
אותו ממש על הארץ סטוק אצל פתח הנן:

וירזי אחורי הסעודה הילך רבינו ז"ל וטשמשיו להנן על צפן מה, ובכובאו לפני הפתח,
והחוללה הניל והוארו התחליל לבבות תמרורים ולצעוק רבי הקדוש הביטו אל
טר מצבי ונדרלי שהוא ייב שנים, שהגנו טוטל כך חוללה בלי שם מישוש אברים
ר'יל ונתדרדרתי עד ככר לחתם, ויהר נא הרבי הקדוש עלי ועל ב'ב ויבורכני כי
אורשע ברפואה, ותגביר ר' ליב קושטערק ע"ה ברוראו את אות הצעיר טאוד והי'
לו לטורת רוח נדול ולעוצב נפש, כי הוא לא רצה להניח שם איש לעזר את רבינו
ז"ל, בעת בוואו אליו לפאר את שמתחו לו¹⁰⁾, וכן לחק מטבח גדולה וחגונה מכיסו
ונתן להחוללה הניל, וכן בקיש את רבינו החדש ז"ל שיברך את החולה הפדרוכא
ההוא ר'יל, וכולם חשבו שרビינו ז"ל יtan את ברכתו לו וילך הלהה לדרכו להנן;
ז"ל רבינו ז"ל לא כדריכינו דרכו בקדוש זיעע, כי בזיאו את העני הטרוכא הזה
ר'יל, נכרטו רהמי עלי ועמד את עצמו סטוק לו ושאל לו מה שטו ושם אמרו
והחוללה השיב תיכף על זה בשכיעת רצון, ואו פנה לרביינו הקדוש ז"ע את עצמו
לבל העוטרים סביבו ואמר בלשון קדרו, "הלא ידוע לכל כי כל נקורה ואות אizer
נמצא בתורה שבכתב ושבבעל זה יש להם מקום ותכלית עד סוף כל הדורות, ואף
אם לפעמים שמאנו בדבריו היל' הקדושים איזה סיופר, אל יהשוב האדם כי הוא רק
סיטפור בעלמא, רק צרייכים לידע האמת הבהיר שנכתב זאת זוכרון בספר לתכלית
נרצה מואוד נעללה לדoor דורות, וכן הטיפור שטפסרת הגרא (ברבותה ה' ע"ב) בעניין
דרוי ביקר ל' חייא בר אבא שהי' חוללה ר'יל ויהוב לי' יהוה ואוקטיה עי'יש עיר בדעת

בתח

10) הנגיד כנודע ר' ליג סטוק ע"ה, כלבר ט' מלויין כטולס נלדקה פרזונו, כי כי'
מלויין ניל גמלת סכלנותו, וכי' זול ט' הילן חילגה סוס פני עני ומוקלף לך מה
סובל ממנו כל געל צבוקסן, וכן עטס קע טקי' טקח פמדוכס טס ליל' למולט כוונן, גם
ויבך הלו טס קנטום חילג, רק נון לו נדנס בונגה וגולדן.

בטע אינה רק טיפור בעלמא לידע מה שקרה או רק הוא נזכה לדור דורים, ותכלית
וה טפורה לנו הנתרא הקדושה הסיפורים, בכדי לידע שאם יארע עם לאדם
ישראל אשר יצטרך לקום מחולין, ולא יהיה שם עצה וטבוא להו, על זה נתנו
חכז'ל סגולת לקחת את החולה בידו ולאוקטיה מחלו' עבדה:

ובגמרא אומר רבינו ז"ל את הדברים האלה, או תיכף לך בידו הק, את יד החולה
ר'יל הכוונה כך על הארץ, ואמר לו בוא עמי יחד אל הנן, והחוללה ההוא
נתחזק ברגע וקס על עמדו והילך עם רבינו הק, ז'יל לחזק הנן כאחד האדם, ומיד
צוח עליו רבינו הק, ז'יל שתיכף יכע שם לבתו ולא יראה בפני האנשים בעת
זהו, ורבינו ז'יל תhor תיכף מהן לבתו:

כמה סודות:

ב.

איש אחד היה בעיר ולאטשוב, אשר היה שמחו באנטערבעגן, ופעם אחת חפסו
אותו השוטרים ולקחו מטו הסוחרה, והוא בעצם נמלט מיד וחלק בחבאה
לעיר אחרת, וכן הילך העיר לעיר גוללה ומטולטל ר'יל יותר מחייב, ובכיתו
היתה תאגיה ואנניה כי השוטרים היו מפחדים אותו בכוונו בכל יום ויום ליטען
לחותפו בבית האסורים ר'יל, והידיעה שהשיג תמיד מביותיו כדי שידע שלא יוכל לבוא
הביתה כי בוגנו הוא:

וירזי אשר הילך כך בנידונו מעיר לעיר, וכבר לא היה בידו לפורתה אפי' פורתה
חרה, וכן הודמן שהגיע לעיר לובייטש ביום הכי קרוביים לראש השנה,
ונפל או עוצב גדול לבבו שתחילה לנקר במו מה היה התכלית ומתי היה' הקץ
לצורך, הוא גוללה ומטולטל באין פרומה בצלחתו, ובכיתו הינה את אשתו ובנו
רعين גם צמאים, ואין מי שייעמוד לעורתו, וכן עתה הימים הנוראים מטמטשים
ובאים, וטצד טבעו לא היה' בכחו לפשט ידו ולבקש נדבה טמי, כי מסזה הבועה
וותה מתווה על פניו ולא נסה באלה, וטה' יעשה בהחטים הטובים המניעים,
ווחתמר טאוד בבבלי' ווונן ר'יל:

ואז בא ברזוננו, כי בעיר הסטוקה לובייטש הוא עיר וככלון, אשר שם יש רבוי
ומתאСПים שם אלו הרבה טאות אנשי על היטים הנוראים, או גם הוא יילך
שפתה על הימים הנוראים, ובין החסידים שפה ימצא גם הוא טוקם לטלאות ד'
מחסרו

לנודל טרירויות לבו לא ה' ביכולתו לחת אומן בלבד בלבו לדרבריהם, כי הלא הוא הודה באර חיטט לעז היידיעות שהשיג פביתה, כי טפש בוגפשו הו' לבוא אף על רגע אחד לביתו וכגון', אבל כל החסידים שידעו היטיב את גוליה טדרנת רבינו ז', לא נחן ולא שקטנו ודברו על לבו, עד שהתחילה להבחין מעט שאין לו אלא לקים דברי רבינו ז', אך החתיל להתנצל לפניהם שיש לו עיכוב לקיים פקדות רבינו ז' ולボה שאין לו על הוצאה הדרך, ואו תיכף קבצאו החסידים ביניהם אויה ר' ז' וגנתנו לו ונגע היכף שם לבתו:

ויזה' בנגעו בדרכך, ה' לבו מלא עצב ויגונן ופחר, כי היה נדטה בעיניו שנouse לטהיר את עצמו בידי השוטרים להובילו לבית האסורים ר' ז', אבל אעפ' בדברי החסידים אלו בהבטחה שפקודת רבינו ז' הוא ודאי לטובתו, המכ שורש טוב בלבבו וחיזק את עצמו בכל היכולת, אך כאשר ידע כי ביתו ריקן בגין לחם לפני הטע ויטי הג הסוכות ממשמשים ובאים, לנן התישיב בדעתו שלא להוציאו כל הכסף שהשיג אצל החסידים על הנסעה, רק מתחזה יה' על הוצאה הדרך, וחצי הדרך ילק רגלי, ועי' יושאר לו מחיצת הכסף על לחם אויה יטם לבני ביתו, וכן הלק אויה פרסאות רגלי עד שבא לעיר ולאטשוב באטצע הלילה שלפני ערב חן הסוכות, עיף ויגע מטרוחה הדרך וטבענן רוח כנ'ל:

ויזה' כי בא לבתו ודפק על הדלת, ושאללה אשתו מי הוא הדופק והшиб שהוא בעליה, ופתחה לו והתחילה לבכות השוטרים ואמרה לו מה עשית שבאת הלא בנפשך הוא, כי מאזו שברחת הפסחו אותן יום ונעם הרבה פעמים אף בלילה, וזה חדש יטם אשר פסקו רגנס מלבואה הנהנה, אבל זה שני יטם שעברו התחילה שוב השוטרים לבוא הנה להחפש אותן כמה פעמים ביום, ולא עוד אלא שבאים במרמה ואומרים כי ראש השוטרים מבקש אותן לבוא לפני לדבר אתך ללוון ולאכול ולשתות, ופתח את פיו ואמר רבי הלא ירוע לכמ כי פיקוח נפש מטש אצל לבתו, כי תיכף. ישימו אותו במשער חיליה ברגע שאבואה, ורזה עוד להתנצל בדברים, אך רבינו הקדוש ז' לא הגיחו לנטר דבורי, ואמר אני מצוה אותך בכל תוקף שתסע תיכף הביתה ובירך אותו ברכת הפרידה, והוא יצא מטה רבינו ז' בעוצב ויגונן גדוול טואוד ואמר אל לבו איך ילק עתה לבקש לו מקום הנזול הזה, אחר שאין לו מקום שנותה אחרת, וכך אין שכא' פ' מקום למלון ולאכול ולשתות, ופתח את פיו ואמר רבי הלא ירוע לכמ כי פיקוח נפש מטש אצל לבתו, כי תיכף. ישימו אותו במשער חיליה ברגע שאבואה, ורזה עוד להתנצל בדברים, אך רבינו הקדוש ז' לא הגיחו לנטר דבורי, ואמר אני מצוה אותך בכל תוקף שתסע תיכף הביתה ובירך אותו ברכת הפרידה, והוא יצא מטה רבינו ז' בעוצב ויגונן גדוול טואוד ואמר אל לבו איך ילק עתה לבקש לו מקום הנזול הזה, אחר שאין לו מקום שנותה אחרת, וכך אין שכא' פ' מקום

ליישן מעט וצוה לעורו טרם שאיר השחר:

ויזה' כאשר עזרו הוו, והו' כבר טבן ללבת לדרכו, שמעו פתאום קול דפק בחדרת, וכאשר פתחו תיכף נכנסו שוטרי העיר, ומואוד גדלה שמחותם במצאים את האיש אשר הטה מבקעים, והמה איש והאשה והבנים במעט נקעלו מלחמת רוב הצער והפחד, אך כבר לא ה' באפשרות להטיל מטה, אטנטם השוטרים דברו על נכם שאין לךחים אותו לבית האסורים חיליה, רק ראש השוטרים מבקש אותו שיבוא ללבנו בביתו, ונתן להם צו שבבל ילבו טבלודו, אבל מלחמת מרירות לכם פן לבכם להאטין להם, והוא אויש באין עזה הלק עטמה, אטנטם בדרכך ראה והכיר כי

מחסרו ביטים הקדושים האלו באיזה אופן שייהו, וכן עשה ובא לויילין שני יטש קודם ר'יה:

ויזה' בערב ראש השנה אשר כבר התאספו שמה עולם נדול, ראה רבים וכן שלמים דוחקים עצם לבנו אל הקדש פנימה לקביל שלום מאת רבינו הק' ז'יל, ולהזכיר את עצם בפיקאות לפני הדר קדשו שיוכו בדיון ביזטא זדינה כדרך החסידים, או עלה בלבבו שטם הוא יה' כאחד מהם, וכותב לעצמו פיקא והזכיר בה את פצבו הרע ומר ושיחום ד' עלי' להוציאו מסנרג נפשו ואחר לזרותיו די, ואח' בדחק את עצמו בין החסידים ובא אל הקדש פנימה, ומסר את הפיקאה לפני רבינו ז'יל ונם בעל פה התתרטר לפני הדר קדשו מטצבו הרע ר' ז', ורבינו ז'יל נתן ברכתו עליו שהשיות יוציאו בקרוב מן המיצר לרוחה, ויצא מלפני רבינו ז'יל וכן עבר עליו כל ימי הנוראים הוותו בזילין בין החסידים בלי שם מחסור, כדון החסידים שטננים ומרקבים לכל אדם:

ויזה' למחור יום הכהורות, או פתאום פתח רבינו ז'יל את דלת חדרו הקירוש, ושאל אותה היהודי טuir ולאטשוב וזזה להביאהו לפני תיכף, והוא הקול חורן בין העולם, כי הרבי טבקש את היהודי מולאטשוב עד שהגע הקול אל האיש הזה, ומפנה אל המשב'ק שהוא הכהן תיכף אל הקדש פנימה, וכאשר ראה רבינו הק' ז'יל את היהודי והמשב'ק הכניחסו תיכף אל הקדש פנימה, ומפנה ראה רבינו הק' ז'יל את היהודי טולאטשוב עמד לפני, או פשוט את ידו הקדשה ואמר לו נסע הביתה לשולחן: זה אריש הזה נשאר עמוד ומטשות על הדבר, וריעוניו התחליו להרהר אליו רבינו ז'יל, וכי מה שאכפת לי לרביבו עוד מתעכב בין העולם הנזול הזה, אחר שאין לו מקום שנותה אחרת, וכך אין שכא' פ' מקום למלון ולאכול ולשתות, ופתח את פיו ואמר רבי הלא ירוע לכמ כי פיקוח נפש מטש אצל לבתו, כי תיכף. ישימו אותו במשער חיליה ברגע שאבואה, ורזה עוד להתנצל בדברים, אך רבינו הקדוש ז' לא הגיחו לנטר דבורי, ואמר אני מצוה אותך בכל תוקף שתסע תיכף הביתה ובירך אותו ברכת הפרידה, והוא יצא מטה רבינו ז' בעוצב ויגונן גדוול טואוד ואמר אל לבו איך ילק עתה לבקש לו מקום הנזול הזה, אחר שאין לו מקום שנותה אחרת, וכך אין שכא' פ' מקום

ויזה' אך יצא מטה פנ' רבינו ז'יל, גנשו אלו הרבה חסידים ושאלו אותו על הדבר אשר בעבורו ה' נקרא לעופר לפנ' רבינו ז'יל, ואו סיפר להם במו נפשו את כל עניינו מהחלון ועד כליה, וגם הגיד לפניהם מה שהזכיר עצמו לפני ר'יה, וששפך לפניו כל מר שייה, ועתה אינו יודע הענין מה שפתאום קרא לו רבינו, ופקד עליו בכל תוקף שתיכף בלי עקוב יסע לבתו והוא מש פקו נפש כנ'ל:

ובשםם החסידים פמנו פקדת רבינו ז'יל עלי', או תיכף ענו ואטטו אליו, תדע שכ' תחתה מה פה כלום, רק עשה כאשר צדק רבינו ויהי אלקים עפה, כי בטח הוא לאטובתך, لكن בלב תתקען חיליה בגדנד דברי רבינו, אך האיש ההוא לנודל

כى לא כאסיר הטע מנהלים אותו, רק כאשר פשט ונח דעתה מעט, אטנס לא הי' יכול להבין כלל כי אחרי שעשה דבר חמור כזה, ואיך הטע מנהנים אותו כי' בטו עם איש פשוט שלא חטא כלל, אבל אעפ"כ הפחד לא סר טנוויל, כי הלא הוא עתה בידי השוטרים אשר מבוכים אותו לידי שער השוטרים, ומיה יודע מה יעשה לו, וגם זאת הי' לפלאה בעיניו על שאיןם מבוכים אותו לחצר בית האסורים רק לבית דירתו של שער השוטרים, וככה הילך האיש עטם כל הדרך בפחד מהול מעת בבטחון:

וזיהי כי בא למעונו של השער השוטרים, הודיעו להשר כי כבר הביאו אליו את האיש המבוקש לנו, ואז תיכף קראו השער אליו והוא השער שכוב במטחו נונח מיסורים ר'יל, ושאל את האיש אליה הייתה היהת כל כך זמן רב, ולמה עשית לי בזאת שברחת מכאן, והשיב האיש כי רוא היה שתפקידו אותו בבית האסורים, ואז התайл השער לבכות ושאל את האיש, האם יש לך איזה רבי בטשחון, שוה שני ימים שבא אלו בלילה וטקל בו ידו ומבה אותו במצח רצח, וצעק עליו שיראה להתחפש להורי ונמ לחשור לו המשורה ואם לאו ימתו אותו, והראה לו כתה פצעים על ידיו וכבר שוכב במטחו שני ימים ביסטרון ר'יל, וזה שני ימים שלחתי אחריך כמה פעמים ולא חפצתי לבוא אליו, ولكن שלחתי אחריך בפעם האחרון טרם עלות החזרה, כי חשבתי לנכון שאו בטה ימצו אוחך וכן הנה נא על שננות תוי וראה שבב' יבוא עוד אליו רבי הוה להבות אותו:

ואז סיפר האיש ההוא להשר כל הענן שהי' לו בוה אצל ריבינו זיל ביבילון ואת אשר פקד עליו בהן'ל, וכאשר ציר צורת ריבינו הק' זיל לפני השער, ויתמה השער וצעק הלא הוא מטש הרבי שבא אליו להבותי, ותיכף נתן לו השער החופש, ונמ החבלות הסחרות שלקה סתו החור לו בשלימות, ויבקש מאוד שיטע תיכף להרבי להודיע אותו שקיים את מצותו ופקודתו, והאיש ההוא יצא טאת השער שטח וטוב לב וחבלות הסחרות בידו, ובכיתו געשה אורחה ושמחה ושונג, ותיכף אחר הסוכות גסע האיש ההוא לוכליין, ובשמחה רבה סייר בפני ריבינו הק' זיל את כל המאורע לו ונתן תודה להשיית, והשר ההוא פני או והלאה הרבה להטיב עם היהודים הבאים אליו, והטובה ההו שנעשה לאיש יהורי ההוא על ידי כמה קדושתו של ריבינו הק' זיל, לא רק על האיש הוה לבדו יצתה, אלא רק נם על כל היהודים יצתה וכובג'ל, זכות ריבינו זיל יגן علينا ועל כל ישראל אתן:

ג.

הרוב הנאנן חסידא ופרישא המפורטם הריד אלסנדר סענדייר הכהן זיל טערן איגאוע, שהי' מחשובי חסידי זוכליין, פעם אחת קרה לו שנגדל לו בשערותיו קליעת שער הגקררא (קאלטאן), וצערו מאד והשתמש ברופאים, ודם אמרו כי סכנה לו

לו להניח נdal אצלם, וציוו לחתוך הקליעה הזאת מטהו, אך אחר כי עשה כן והניח לחתכו, יצא הרוב זיל מדעתו ונעשה טטרוף ר'יל, ושלחו שליח לרביין הק' זיל להזכירו מפני הדר קדשו, ונתן לו ריבינו הק' זיל איזה סגולה והותב לו ושב לאיתנו:

זיהי אחר איזה שנים, שב התחללה נdal הקליעה הזאת בשערותיו במקדמם, וכבר יראו לנפשם לחתכו, וקראו לרופא ואמר שעתה כבר אינם רשאים לחתכו כולם, כי אם יחתכו אותו כולם או שוב יצא מדעתו ר'יל, ואם יניחו אותו יובל להתנדל ולהגעה נ'כ לידי סכנה, ועל ידי זה יוכל למותفاتאים ח'ז, וכן בלהר כל יכול לטכם עצה בזה, וכששטוו姿ota מרווח העיר נבהלו מואר, ושהלו מכמתה רופאים טומחים מופרומים, וכולם הספיקו לדבורי רופא העיר, וענו ואמרו כי בכלל סכנה מרחת עליו, ואינם יכולים להבטיח שישאר בחיות עוד מן כביר, וגם פקדו עליו שלא יניחו אותו לבדו בביתו כי בכל רגע ורגע יכול הדבר לבוא ח'ז, והם אינם יודעים שם מoor ותרופה לנפשו:

ובאשר שמעו בני ביתו הבשורה הרעה הזאת ר'יל, או בטעש יצאה נפש הרוב זיל ונפש בני ביתו ובינו הרבענים זיל טפחה, ורצו לשולח שליח ליתר מוכליין להזכירו לפני ריבינו הק' זיל, אבל הרה'ג ר' סענדייר זיל אמר כי הבהיר בו יותר מבלוזה, והוא בעצמו יسع אל ריבינו זיל מכמה טעמיים, ועם אחד מהם שרצונו עוד לראות את רבו הקדוש ריבינו זיל, בעוד חיים חיתו, ובאשר יראו להניח לו לישע לבדו, וגם מחתת נdal מרירות ג'בם, החליטו שיטע אותו ייחד בנו הרה'ג הצדיק ר' ישע' הכהן זיל:

ובבואם לפני ריבינו הקדוש זיל, או הניח הרה'ג ר' סענדייר זיל את הפתיקא לפני כבוד קדושת ריבינו זיל, ושפק לפניו את מיריות לבו שככל ההור בלשון הרופאים אמרו לו נואה ח'ז וכובג'ל, או בשם ריבינו הק' זיל, ההויר בלשון קדשו את דברי הרוב ר' סענדייר זיל בשם הרופאים, ואמר ריבינו הק' בזה הלשון, הרופאים אמרו לו נואה הא ח'ז ואם יחתכו יצא מדעתו ואם לאו יהא עוד גרווע ח'ז' ואו קם ריבינו הק' זיל מסכאו וקרא יעקב, [זהו משפטו בדורות הרה'ג ר' יעקב ע'ה] והטבר'ק ר' יעקב בא לפני הדר קדשו, או אחר ריבינו זיל יעקב הכא לי מספרים, ותיכף הביא ר' יעקב המסתירים לפני ריבינו זיל, וריבינו אנטו לו יעקב חתוך עם המסתירים הקאלטן של ר' סענדייר, והטבר'ק עשה תיכף כאשר גצטו, וברגע כבר לא הי' ניכר כלל הקאלטן על ראשו של הרוב ר' סענדייר זיל, ונעשה כאחד האדים, וכן אחרי חיים הרוב ר' סענדייר זיל או שתי שבות בזוכליין, לא הי' נראה בו שום השתנות תליה בבריאותו, והיה את' כמה

ל) הוא ככל'ג כלודיק למפלסטן ג'לודיקו זומטודו ר' יטמי' סכךן זיל ג'יל ג'יל ג'יל כל רבי' יטמי' מילוחען, ולו גם כי' עדין כלאנאי' ר' יטמי' זיל מסתוקף מהט זיל ג'יל ג'יל ריבינו הק' זיל, רק כי' מסתוקף ניל קוווטן כל רבי' קראוס מילוק זיל, ומיל סטולקום סרבי' קראוס מילוק זיל, לו נטסה דזוק ריבינו זיל וכסתוקף פמיד נילו ניל קראוס זיל.

כמה שנים ולא ידע עוד כלל מזה, ואף הקאלטן לא חזר בו עוד כלל וכלל, וזה ברייא אחד הארים:

.7.

הגביר החסיד הנכבד טו"ה ליב קושטעראך ע"ה בעת שהיה כבר זקן ושבע ימים נחלה על מחלות הטיפוס ר'יל, ומתהלך כבדה או טרוד מואוד עד שחופאים אמרו לו גואה חי, וכבר תקפה עלו מחלתו עד שהחפיכים מלדבר ר'יל גומם כבר לא חי בישוב דעתו כלל ר'יל, ואשתו זונה השני לא נשניתה על כל זאת ולא נתיאשה, וציווה לרשות המרכבה ונסעה תיכף לויילן, ובכואה לפני ר'יבינו זצ"ל התחללה לבכחות תמרורים מאין הפונוט, כי היא הייתה עודנה צעריה ליטים, ור'יבינו זצ"ל השיב לה אל תכבי כי בעלה עוד חי יהיה וילוד עוד תלדות עטף, וזיהה לחתה לה סגולה עברו בעלה הנайл להניהם על ר'אשו והוא שטעה את דברי ר'יבינו זצ"ל ונסעה הביתה בכתהן ואטונה שיעזר השית' כהבטחת ר'יבינו זצ"ל, כי ירצה שדברי ר'יבינו ה'ק' זיל אחר לא ישובו ריקם:

ספוקן למיטה בעלה ר'יל הנайл, כי חי ממש ספוקן לדגימות האחרונים ר'יל, אך היא לא הביטה על שום דבר רק עשתה תיקף הסגולה כאשר צוה ר'יבינו זצ"ל, אף כי החברא קדישא לא רצז להניהם להעשות הסגולה ולהងית אותה על בעלה החוללה, כי אמרו שכבר אין רשאים לנגע בו, אך כאשר ירצו שהסגולה חייה על פקיות ר'יבינו זצ"ל מזילן, והוכרזו לבטל את דעתם, ולא יכולו יותר בזאת חורה הביתה, כבר פנעה שם את אנשי החכירה קדישא עומדים ר'יל, אך היא לא הביטה על שום דבר רק עשתה תיקף הסגולה כאשר צוה ר'יבינו זצ"ל, אף כי החברא קדישא לא רצז להניהם להעשות הסגולה ולהងית אותה על בעלה החוללה, כי אמרו שכבר אין רשאים לנגע בו, אך כאשר ירצו שהסגולה חייה על פקיות ר'יבינו זצ"ל מזילן, והוכרזו לבטל את דעתם, ולא יכולו

לרווח עוז בנפשם לטנווע אותה מזה:

ויהי כאשר הנימה הסגולה על ראשו, והי להשתומות כל העותרים שמה, נתהווה השתנות נдол בחוללה הנайл, ומטע קרנע אחים כמו שמחפיכים דבר הצד זה לצד אחר, כן נתהפק ברגע אחד תואר פניו ר'יל בחוללה הנайл לטובה כמו ממות לחיים, ופתח תיקף את עיניו, והתהיל לדבר ומעט מעת החל לשוב לביראותו, עד שבשיטך זמן קצר שב לאיתנו כמקדם, וח' אח'ק עוד כמה שנים, וגם הוליך אח'ק עוד בנימ' כאשר גור אמר קדיש ר'יבינו זצ"ל, והי אמר קדיש ר'יבינו זצ"ל שאן עוד לעשות עמו שום דבר כי כבר גומס הוא ר'יל, אך אבוי קדישא שאן עוד שברון לבו ר'יל לא הביט על דבריהם ועשה לנו המגולה כבר אמרו הדרבר ההוא לפליאה ולטופת בעניי כל הרואים והיהודים:

.8.

שמעתי מפי ידיג החטיד המטולג ר' אליעזר חיים ר'וייכערט שיחוי, שהוא בעצם הי'

חי' בטעד ההוא, בעת היותו בחג הפוך בויילן בצל הקודש של רבינו זצ"ל, ואו הי' ג"כ אחד מהחסידים הנודלים ה"ה הרה"ג הצדיק ר' משה זצ"ל אקאנאוסקי והי' ביום שביעי של פסח, בעת כי ישב רבינו זצ"ל על שולחנו הטהרו בסוד ישרים ועדה, פתחו ר'ען גען בין בין העולם, שהרה'ג צ'ר' משה אעורקאווער למ) הנайл נתעלף ואין יכולם להקיצו בשום אופן, והוא הרב ר'ט זצ"ל חי' או כבר זקן בן שטנים שניה, ונגשו אל השולחן הטהרו להזכירו לפני רבינו זצ"ל, ור'יבינו זצ"ל השיב את ברכתו בשפה רפה, וכן נשתהה עוד זמן טה והרשות בין העולם נתרנאל מאוד כי לא הוטב כלל, והיוו מתרטט ר'יל טרנע לרגע ועוד מעט ואיננו חיליה, אז נגשו אל ר'יבינו זצ"ל עוד ועוד הפעם, ואמרו לו כי ממש פיקוח נפש הוא ואין מועל לו שום עזה ותחבולה:

ואו' קם ר'יבינו זצ"ל מכסא קדשו והלך אל החדר החיצון, אשר שם שכב הרה'ג צ'ר' משה הנайл, והחדר ההוא חי' מלא אנשים, וניגש ר'יבינו זצ"ל ליטים, ור'יבינו זצ"ל השיב לה אל תכבי כי בעלה עוד חי יהיה וילוד עוד תלדות עטף, וזיהה לחתה לה סגולה עברו בעלה הנайл להניהם על ר'אשו והוא שטעה את דברי ר'יבינו זצ"ל ונסעה הביתה בכתהן ואטונה שיעזר השית' כהבטחת ר'יבינו זצ"ל, כי ירצה שדברי ר'יבינו ה'ק' זיל אחר לא יצא ר'יבינו זצ"ל מהדר ההוא וחזור לשולחנו הטהרו, והרה'ג הצדיק ר' משה זצ"ל יצא ר'יבינו זצ"ל מחדר ההוא וחזור לשולחנו הטהרו, והרה'ג הצדיק ר' משה זצ"ל שב לאיתנו כמקדם, ותי' עוד אח'ק איזה שנים:

.9.

טיפר יידי הוקר שיב הנגיד החטיד מוה' ר' יעקב פערלאויז מעיר קאליש, שביד' היה עובדא, בהיותו עוד בן ח' שנים או הלה בחולי שיש בה סכנה ר'יל, והחוליה נתמשך אצלו זמן רב עד מאוד, ובבר אמרו הרופאים עליו גואה ר'יל, עד שהנינו כבר לשעות אהרוןות ר'יל, וחברא קרישא כבר ישבו אצלן או נכם אבוי הר' יצחק שנרא ע"ה אל הקודש פנימה לפני ר'יבינו זצ"ל ובכחת בקהל ובקש מלפני הדר קדשו זצ"ל לעורר רחמים בעד בנו יהודה, ואו' צוות ר'יבינו זצ"ל לעשות לו סגולה, אבל בעת עשיית הסגולה כבר אמרו החברת קדישא שאין עוד לעשות עמו שום דבר כי כבר גומס הוא ר'יל, אך אבוי קדישא ר'יל שברון לבו ר'יל לא הביט על דבריהם ועשה לנו המגולה כאשר ע"ה מהטמת גודל שברון לבו ר'יל לא הביט על דבריהם ועשה לנו המגולה כאשר אמר ר'יבינו זצ"ל, ותיכף כאשר גמר הסגולה נהפט תואר פניו לטובה ופתח את עיניו

(מ) בן כי' קרכ'ל צפי מחסידיים בויילן, כי קרכ'ל זצ"ל הסוכ'ה כי' דל נחלוקה, ווועו קרכ'ל ר'ים זצ"ל כי' מוד מחסידי סט'ק כלכ' ר' פיטל' זע' מסט'יקס כמושליך, ווועו קרכ'ל ר'ים זצ"ל כי' מוד מחסידי סט'ק כלכ' ר' פיטל' זע' מסט'יקס. כמו כן גם פט' ו' ט' נט'ולויס.

בדודו, ומפני ש כבר שילם לו כל המניין, ור' דוד הניל' חשב מתחילה שהשרה עוזה עמו צחוק, וכי דבר אליו ר' דוד הניל' עוד הפעם אודות המתוות או יצא השරודה עלייו בקהל ובעוות וצעק עליו שרוצה טנו שני פעמים מועלות, ותיכף צוח למשתויה לזרקו החוצה וכן הוה, ור' דוד בא אל ביתו בצעיר יונון נдол לע' ולא לדע לשית עצה בנפשו, ובפרט כי ידע שר' לב קושטערק יתבע ממנו המתוות בצדק ובאמת. כי הוא סיביל עליו אחריות כל דבר וכחגיג'ל:

מגוזל שברון לבו נסע לויילין לשופך מר שיחו לפני רבו רבינו הקדוש זצ"ג, והוא כי בא אל הקודש פנימה ומספר לפני הדר קדשו את כל צורות לבו, על הכל טאין יקח לשלם לר' ליב הניל את אשר מניע לו בעדק, ואו השיב לו רבינו הק' וציל אל' תורה ואל תראג כלום כי עוד ישלם השורה ההוא בטעמי, ואמר רבינו זיל בלשון קדשו בווה הלשון "עד ווועט ווינגען אין צילין":

אָז נגע הָרֶ' דוד הַגְּלִיל לכיתו בהתיישבות הדעת וכבבוחון בנודל אמונהו ברבו אקדוש, שדבריו במתה לא ישובו ריקם ושיעור לו השית' בקרוב, אך אחר' ליב חניל הָרֶ' נוגש בו מואוד שיתן לו הכהף بعد הסחרה, והוכחה להודות לו האמת, ומספר לפניו כל העניין, או עם עליו הָרֶ' ליב מואוד, בטענה כי הוא ישות אנטשי' שנתן להשורה הסחרה בלבד שטר וכלה עדים, ולכן הוא עתה מן הצוקין ואינם נגעין, ולכן נשׁ בָּרֶ' ליב מואוד כי זה כל הוננו ונום טה שלוה מאחרים בניל:

לכָן حتiyaש בעצמו הר' ליב הניל' ונסע בעצמו אל השורה החוֹא כי חשב. אז לישא את פניו ויחoir לו את הכסף, והוא כי בא הר' ליב בעצמו אליו. אז יעיכף בשורה את ר' ליב הניל' צוה למשרתיו לזרקו ולנרטו מחריזו, ולא נגיחו אף לבוא אליו, וישב שם בפח' נפש ובעוצב גדול, והתחילה שוב מחדש את הכותב ר' דוד הניל', והוא ר' דוד נסע עוד הפעם לזיכlein ובכח מאד פניו רביינו זיל על טר גורלו, ורבינו זיל השיב לו הלא כבר אמרתי לך שהשורה מהו אוד יגביה ויטנו ואל מדרן בלילה:

יז"ז אחר איה שבועות, נתהוה שזה הר', ליב הניל נסע לדרכו ועבר דרך הכהר ההוא, ופתאום שטע מארחיו קול קורא אליו בשם קושטערק קושטערק, תחזרו את פניו וראה שהקרוא אותו הוא השරה אשר חייב לו הכהר הניל, ואו הלאך אליו והוא הכניסו לבתו וקיבלו בסבר פנים יפות, והחל לבכחות לפניו וסיפר פניו איך שזה איזה זמן שנגטרע ר' לאשתו ובנו עבו אותו לאנחות, והוא בדד שבצער ויגונן וכבר מואם בחווין, ובתוך בכיתו שא' אותו כטה אני חייב לך או השיב לו ר' ליב הסכום, ותיכף הלאך להקאמע שלו ולקח שם כסף ומנה לו בככיה נдолה כל הסכום אשר הרי חייב לו, והair ליב לkeh לו הכסף והלאך לו שמח טוב לב, ובצאתו נודר עצמו את אשר אמר לו הכותב ר' דוד טאג, שרבו מוכליין האבטיח לו שהשרה הניל וועט זייןין אין ציילון, והair או' הדברים האלה קלים עניינו ולא שם לבו כי לא האמין בזאת, ועתה ראה ונכח כי דבריו ריבינו זיל

עינויו, ומעת רפתה בטנו המתלה, ולא ארכו הרים עד שקם טמטהו בריא
אולם באחד האדים;

1

הנה הנגיד האידיר החסיד הנדבן הנדוֹל המטפורס ר' ליב קושטערק ע'ה נט' בתחלה כאשר החחיל למחור בארץ ולא הי' עודנו בגדר גניזה, או לא היה לו רק מעת כף מסלו ונם מעת כספ' מה שלוה מאות איזה אונשים, ובזה הכסף קנה לו איזה עיר קטן, ולכך לו ליטופר בהיער את איש אחד ממכיריו ושמו ר' דוד וארטטסקי ע'ה [שחי' מחסידי יבלון], וכל האחריות מכל העיר הוה הכל קיבל עליו וה' דוד הנילן:

¶ עם זאת מכר הר' דוד הניל עצים מהעיר بعد סכום רב כטעת מחצית העיר כולם, לשורה אחד עשר גודל, ולקח ממנו דמי קידמה ושלוח לו הפטורה, וכל הקינה היה נעשה בלי שום כתוב ובלוי עדים כלל, כי הר' דוד הניל החזיק את הפטורה לאיש מהימן, וכאשר כבר שלח לו לשורה כל העצים אשר קנה, או חלק אלו ר' דוד שילם לו بعد הפטורה, אבל השורה הווה עשה את עצמו באלו לא ידע.

(ט) הנביר חמיט' כר' ליב קוטמץ ביגל, פום טה כל ימו מהשייד' אלילן, וכל הפטירות וכחצפה סגולה עקי' לו עד טקי' נחכק להגדול בגנאיו טרמל מדינה פולין ציימיס לטס, הכל שיה מפורסם קדריך רכינו פרלום זיל זיין, כנודע ומטוסס בכל שטנס, ובימוד זכה כר' ליב הביגל לנפלהות גדורות ומופחים טורחים הללו רכינו זיל חצר מטה מס' מוכחים ונוכחים ניכרין בספר פון' כואה, כסם וכלה, ואחר פטירת רכינו פקדות זילגאַס זימאָה, כסטעוףך כר' ליב הביגל נבל פקידות כל בנו יקידו פום חי' לדמודיך פקדות מון זילגאַס מיזילן הממליג מקושים חכו רכינו זיל זיין, וגנני נלטס פה לחט מודומו סטומויו של הגנאיו חמיט' כר' ליב קוטמץ ביגל זיל, ומוש נכללה גודל ורלה חלקיים האכל טי' נקרנו, מה אשר קבלתי מנכדו ידיך נטפי חמיס' כייטים האמוניג ורלה הילקיס מוכרי' הילינוער חייס' טי', בז' בגניער חמיס' המפלוסס מוש'ל חיליקס גראן ריעכערט זיל, חון חמיט' כר' ליב קוטמץ זיל, והו לי' לב הביגל לנעה זקנמו ומכסה טיענו מרליהו ריל, ונטו לו פעולות רנות ולם הוציאו לבו, ופעס מהה כל דמה האכל זוקן עוד טהטטל ערלו טכחו נחת לו רפוחה חחה ווילן גלחות בעניין, והוחכ' הו טה כבד מטוסס למומה דרפלוחו, וכלהך קליישו זוקט לטזוי זקנו כר' ליב הביגל סטיבן מיר בפה מל, הלא מוקטן אני בכדריך הגדול וכקדוטס מויילן, ולו סי' מכו ורלען פטליין ייט' מלן קקדוטה לפטול טכחו ליטוחי טהחולן נלהו, בטח כי' פעל זוקט עכווין רכינו פקדות מויילן, וכן כיוון שחין מנכו נזה מלן קקדוטה, כי' הילך חיליה וטהחכח' זבדר רפונה האכל כנוי נרכז ולל לאנטחס חילם ברכ' מילן פרטיך מסקדוזה ולן כהדי לאטהר כנוי נרכז ולל לאנטחס חילם ברכ' מילן בלמי טסוא, עיג'ר, וכז' טמע כר' חי' קילנער חייס' ביגל טמאט ביגל מפי זקנו פיר' ליב הביגל

שע עי הוצאות בחרה לבתו, ואף לשלים بعد המלון לינת לילה אין לו, ובכՐענות הדעניםгалו מחול בחתוקות דבריו ר宾ו וצ'ל, שכוב על משכבו עד שתקפת עליון השינה וישן עד הבוקר:

ובבוקר אחר התפללה החל החוצה בבטחון בהשיות על דבריו ר宾ו וצ'ל, אף שלא ידע כלל לאן הוא חולך, רק החל על פניו החוץ, והוא כאשר החל כך נכוון ברענות, פתאום שמע קול קורא אליו מאחורי צענישק קושטערק, וחזר את ראשו וראה שררה אחד אשר עמד עמו פעמיים עומד וקורא אליו, וקרב אליו ואו סיפר לו השורה, איך שבא לידי בחר נдол וועופר להרוויח בו הרבה, אך בעבור שכבר ערד והווען לו דרכו גאנזע תיכף חוץ למدينة, لكن און ביכולתו לקבל עליון המסתור הזה, ולכן אם כי לו טי ממכיריו שיעשה המסתור הזה, או הי' שבע רצון, כי יודע ברור שיש ריות נдол בטסחר הזה, ובין כך שאלה שררה את ר' ליב הניל אוליאנה הוא בעצמו לעשות המסתור הזה, ואו חשב ר' ליב בלבו האם יודע שררה מה מטבחו גאנזע יושב ומשתומם בעזבון נдол, כי ראה שעוד טעם יתודע לעני ואבן גם לשחרפה ולדרזין, חיז' טאמיטת החובות אך לעי' לא ידע מוה שום איז כבר הוא בווארשא איזה ייטים וכבר עשה כמה טסטרים נדולים, וכל הטען אשר הביא אותו כבר החוצה בהמסתורים, ואין לו עוד בעת כספ' אותו לעשות עוד מסחר:

ויהי בשטווע שררה את דבריו ר' ליב, או השיב לו תדע מפי כי זאת לא יהי לך לפוקה, כי כמה כמף הדורש כתעת להמסתור הנдол הזה אני אתן לך בהלאה כי חפצי דיקא שעסוק הזה יעשה דוקא אחד ממכיר, ואוטך אני פכיר יסוחר נכבד כי כבר מהרנו יחד, וכן עשה אתה המסתור הזה, וכן לא הוציאתי עתה לנסוע חוץ למدينة או היהתי בעצמי עוזה ואת:

ואנו הלאו תיכף יחד לבאנק, והשררה לך מה שטם כספ' סכום רב ונתן ביד הרא' ליב, ואחר זה הלאו חמתה יחד לשורה אחר שהי' לו יעד נдол למכוח, וקונה ר' ליב אצלו העיר וננתן בטוחות אל ושררה הראשון על העיר. זהה על הכספי שלוה אצלו:

אהיך בא ר' ליב אל העיר הזה, והתחילה להטבב מטנו עצים וחרוית הרבה טעות, ואנו ראה ר' ליב בחוש כתה נדליה ברכת ר宾ו וצ'ל, ועד כתה נдол כה רוח הקודש שבו ששלחו לווארשא, וראה ר宾ו וצ'ל ברוח הקודש שאמ הוא המבואר והפתח לישועתו ולஹותו, והשפיע טוה העיר הי' ביל קץ וביל הגליל שלא ידע טבלום רק ראה עמד לפני נגיד נכבד ר' ליב קושטערק הלו ותיכף בזאתו טעם, הי' הפין טואד לטלאות פקדות ר宾ו וצ'ל ולנסוע מז' להוארשא, כי האפַּען באפוניה שליטה כי הפקודה היהיא לאזבונו הי' אך כיסו הי' ריק ולא הי' לו אף על הוציאת לעיר וווארשא, ועל מרכבותו הי' שלא אפשר לנסוע מרחק רב כל כך, ועל הטסילת הבהיר לא הי' לו מעות הובאת הדריך, ואנו נגש אל אחד טקופת בית ר宾ו וצ'ל ושמחו ר' שמואל לאסטאן עי' ואמר לו כי בדרך פקחה נשאר בגין במס הדריך עני באזותו שעיה ביל כספו וככ' צאבו לא רצה להניד לו כמנגן לבן יאה נא ללוות לו שלשה רוי'ב, והרי' גניל שלא ידע טבלום רק ראה עמד לפני נגיד נכבד ר' ליב קושטערק הלו לו הן, רוי'ב בחפין, לבו מבונן, ובזה נמע הר' ליב לווארשא, והנה בעיר ווארשא, בבר הי' ליב ר' ליב ר' ליב ר' ליב ר' אבסניא שלו שי' מכירות איז טבאיתו תמיד לשפט, והליך שפה והתפלל ערבית ואכל תה והלך לינן עי' מטהו הפוונת לו, ובשבבו על משכובו עלי משכובו רעוני עלי לבו מלוקה הלא כבר כב' פקדות ר宾ו וצ'ל לנסוע לווארשא וכבר הוא פה, ומה הי' הלאה, וכבר אין ט

חיים וקיימים, שכן הי' ממש שבכח וממנה את הכסף, ולכן תיכף הודיעו בעז' להבותב שלו ר' דוד גאנזע שבר השיג את כספו ונצעו שניהם יחד מיר להזחיב' בכל קדרו של ר宾ו וצ'ל, ומני זו נתקשר בקשר אמץ בין חסידי ובלין והי' ח' תמיר דברים נפלוואט אצל ר宾ו הקירוש וגאל:

ח.

הגה הנביר החזיד ר' ליב קושטערק עי' בעת שא' הי' עדיין טפורהס עז' כל כך בעולט לנבד איזה, גם אז ניהל עפקים נדולים וכבר חישב את עצמו לנכיר ובכלל עמי, או פגע אתה עשה לעצמו חשבון כליל מעסקי, וזה לא טוב הדבר כי בכלל כב' אבד את כל אשר היה לו ויצא נקי מנכסיו, וזה עוד גאנזע עוז נשאר בעל חוב גדול, ובועלם הי' ידוע לנגיד ובבעל הען, ונשאר יושב ומשתומם בעזבון נдол, כי ראה שעוד טעם יתודע לעני ואבן גם לשחרפה ולדרזין, חיז' טאמיטת החובות אך לעי' לא ידע מוה שום איז וולתו:

ואז תיכף רתם את מרבצחו ונגע לויכין, ובא לפנ' ר宾ו וצ'ל, ובכח תטרויס לפניו הדר קדרו, וסיפר לפניו כל לכו שטצובו ברע טואד ריל, וזה כעמוץ ר宾ו וצ'ל את תומתו וויסדת לכו שאינו בוכה כל כך על עצמו, רק עי' בכירתו אלא זיכרה הי' להשתיט הון אחרים, אז השיב לו ר宾ו וצ'ל אם כן הוא הדבר נסע לווארשא, ונחפעל הי' ליב הניל מתשיבת ר宾ו וצ'ל, וחשב בלבו הלא מה הי' אב יפע לווארשא, אך תיכף היוק ר' ליב את עצמו, כי כבר יז' שאין להרדר אחר דבריו ר宾ו הק', וצ'ל וכל דבריו ר宾ו קודשים, ואו לך ברכיה הדרידה מאת ר宾ו וצ'ל ויצא מהדר קדרו:

ותיכף בזאתו טעם, הי' הפין טואד לטלאות פקדות ר宾ו וצ'ל ולנסוע מז' להוארשא, כי האפַּען באפוניה שליטה כי הפקודה היהיא לאזבונו הי' אך כיסו הי' ריק ולא הי' לו אף על הוציאת לעיר וווארשא, ועל מרכבותו הי' שלא אפשר מרחק רב כל כך, ועל הטסילת הבהיר לא הי' לו מעות הובאת הדריך, ואנו נגש אל אחד טקופת בית ר宾ו וצ'ל ושמחו ר' שמואל לאסטאן עי' ואמר לו כי בדרך פקחה נשאר בגין במס הדריך עני באזותו שעיה ביל כספו וככ' צאבו לא רצה להניד לו כמנגן לבן יאה נא ללוות לו שלשה רוי'ב, והרי' גניל שלא ידע טבלום רק ראה עמד לפני נגיד נכבד ר' ליב קושטערק הלו לו הן, רוי'ב בחפין, לבו מבונן, ובזה נמע הר' ליב לווארשא, והנה בעיר ווארשא, בבר הי' ליב ר' ליב ר' ליב ר' אבסניא שלו שי' מכירות איז טבאיתו תמיד לשפט, והליך שפה והתפלל ערבית ואכל תה והלך לינן עי' מטהו הפוונת לו, ובשבבו על משכובו עלי משכובו רעוני עלי לבו מלוקה הלא כבר כב' פקדות ר宾ו וצ'ל לנסוע לווארשא וכבר הוא פה, ומה הי' הלאה, וכבר אין ט

ט

פעם אחת בעת כבר הי' הר' ליב קושטערק ע"ה חניל, נגיד נдол וטפרעם בשטו בכל המדינה, או קרה שעשה מפחר אחד אשר היישר ברור שירוח בו הרבה, אך עתה העסוק הזה עם שורה אחד בלי שם עדות ורואה רק בינם לבין עצם, והנה כאשר השורה הלו הי' שונא ישראל נдол, لكن לא אסתהיע טילהא לטוב כי השורה לא מילא את תנאיו שהיתה ר' ליב עמו, ונתחוה מזה שנם ר' ליב לא הי' יכולת למלא את תנאיו אשר הי' צריך להיות מצדון, או חלך השורה הלו ומשר וצת לערכאות, והעמד עדות שקר להעליל על ר' ליב לפען שיאבך על ידי זה הון רב, ואם הי' שסתמי מילטה להשורה חניל, או הי'

ירוד ר' ליב חניל מנכסיו והי' אבד כל הונו ורכשו חלילו:
ויהי כי-node לו ל' ליב חניל שהבשורה לא טובה זאת, מסע לווילין
שהתנצל לפני רבו הקדוש רבינו זצ"ל, ובבאו לפני רבינו זצ"ל סיפר לפני
את כל לבבו, ושפרק מר שיחו לפני הדורת קדשו איך שהשורה הלו העמיד עדות
שרירים עליון, ولو אין שם ראי' ועדים להביא להצדיק עצמו בהרכאות, ועל פי
הטבע אין לו שם מכוא שיזכה בהמשפט, וכן ידע רבינו את הסכנה הנדולה
הפרהפת על ראשו ועל כל ביתו הפתח לרווחה לעגנים כnode, ורבינו זצ"ל הצעיר
מאוד טענן זה:

ואח"ב קם רבינו זצ"ל מכסה חדש והשיב לו להר' ליב ע"ה, הלא ידוע
שהקב"ה הוא חוק כלל, ואמר בלשון לע"ז, ס'או דאך אבער בעויפט
או השית' או שטארקער פאר אללעם', ואח"ב בירך אותו בברכתו
הטהורה שיצא לאור משפטו ויוכח בדי, ופרק עלו שיראה להודיעו את יום
המשפט:

וهر' ליב חניל מסע לבתו, וכאשר נתודע לר' ליב את יום המונבל להטפה,
נתן תיכף ידיעה לווילין להודיע ואת לפני רבינו זצ"ל, ויהי כאשר בא
יום המשפט, ראו את רבינו זצ"ל הולך בחדר קדשו אנחה חפוש ברועוני
הקדושים, וככה החל בחרדר קדשו אנחה וחשך איזה שעotta, ואח"ב עמד
את עצמו ואמר בוה הלשון באגחה נדולה, ווי לשכינאת בגלוותא רבש"ע וואס זאל
בען טהון או יידין זענען אווי בשפל המצב או די שכינה היק מזו זיך טהרבש

זיין אין א זעלכע טמאים מילעדר או זיי זאלען ארוייס זאגען ליב קושטערק
וינגראי ספראווע", וכאשר אמר רבינו זצ"ל את הדברים האלה עמדו שם
כמה אנשים ושמעו זאת מפי קדשו, אבל לא ידוע ולא הבינו על מה ירומן
הדייבורים האלה היוזאים מפה קדשו:

ויהי אחר ב' שעotta בא טעלגענראמעפ' שר' ליב קושטערק וכח במשפטו,
ולמחרת בא הר' ליב חניל בעצמו לווילין וסיפר שהמעסה שהיה כן היה,
שהשורה חניל הופמיד כל הגדים שקרים שלו וכולם נשבעו והודיעו לרעתו של

ר

ר' ליב חניל, עד שהסניגור שלו גשתק: לא היה לו מה למלר סגנוויא עליון, כי ראה ונוכח שהכל אבד ח'ז', אך אח"ב קם מעתום השופט ואמר בקהל רם, ליב קושטערק ווינגריאל ספראווע", והנה האנשים אשר עמדו ביום שלפניו אצל רבינו זצ"ל, כאשר שמעו הדברים האלה מפני ר' ליב, ראו שמש מכוונים הדברים, שאמר רבינו זצ"ל ביום שלפניו בעית שח' המשפט שליב קושטערק ווינגריאל ספראווע רביינו זצ"ל זיע"א:
וראה כמה נдол כה קדושתו של רבינו זצ"ל זיע"א:

ג

שמעתי מידידי הגניד החסיד ר' אהרן נ"י מאנאוויטן, שבאה אליו אשא א'
ויטירה לו שאביה היה לו ענון נפלא אצל רבינו הק' זיל, אביה הי'
דר בעיר קאליש, ועשה לו מפחים חנות נдол מן טיני ברול כל המינים הנזרכים
לבני בתים וכבודה, והצלחת מואוד ונעשה עשיר, פעם אותה בא א' אחד ועשה
פטוק לו נ'כ' חנות כזה עוד באופן יותר נдол, והסיג את נבולו כי לך ממנו כל
הקנים בהווילו להם את התקומות, עד שבמבחן וטן קוצר ירד אביה מנכסיו ולא ידע
לשיט עצה בנפשו והתעצב מואוד, והנה אמו של אביה הייתהasha נдолה במעשה
כיה' לה הקלים בין שרי המלוכה, ופעלה הרבה פעמים אצל טבות שביל ישראל,
ונם בעית שהי' לו לרביינו זיל רדיות וישב בטאסר ר'יל, [עיין לקטן] נם היה היה
או טן המשתדלים לטרחו ופעלהו אצל להוציא את רבינו זיל טן בטאסר חפשי':
ויהי כאשר ראתה האשא בצרת בנה חניל שירד מטה על ידי הא' שהמג
את נבולו, אמרה לבנה הלא הרבי טוילין הוא בעל טופת נдол ואצלו
מושעים הרבה, שטע לעצמי ונסע אליו ותזכיר עצמן לפניו, ונם תאמץ
לפניו שאותה בני ומשורת הדין צריך הוא לעמוד ליטינק, כי בטע מכך יוכור את הטע
שפערלי בחשתדלות עכורו, וכן עשה בעצת אמו ונסע לווילין:

ובבאו לפני רבינו זצ"ל, תיאר את עצמו מוקדם שהוא בן האשא אשר היה
בן המשתדלים לטובות חפשיותו, ושאל לו רבינו זיל ומה שאלה, או
התחיל לבכורות והצעיע לפני רבינו זצ"ל את כל מר לבו, כי כבר ברוכו ד' בעשור
ועתה בא א' וטגע נבולו ולכך ממנו כל הקוניים, ואם ישחה הדבר עוד י闷 מה
באופן זה יהא טובייה לאנטיר את חנותו ויצא נקי מנכסיו ח'ז':
ואנו בירך אותו רבינו זיל בברכתו הטהורה שייעור לו השית' בישועה,
ובסוף דבריו אמר לו אל תדאג, כי בעוחית וועט מען נאך קויפין
געיגל אין דין געוועלב זו פערקלאנין זיין געוועלב' בעדה'ק, והנה האש
זהות אף כי לא היה ביכולתו להבין פירוש דבריו רבינו זצ"ל, כי איז
יתכן כואת שהמשוגג נבולו יצטרך לכנוט אצל מפמרות, ועוד להסיג באלו
הטפירות את חנותו, אך אעפ'ב' יצא שאת רבינו זיל במשמעות נפש עזע
בכמזהן

וכאשר שהנטיעה הייתה עם האספילה הבהיר אשר עוברת דרך עיר יבלין, עליה ברעוינו לרדת בזילון, למען להיות עם ניטו החולה אצל רビינו זיל, אולי בכח קדושתו יעלה אורוכה למחלתו, וגם בחדוא אורה ואיך יוכל להיות בפורים בצל הקודש של רביינו זיל, כי היה אז ביום כולם יוסתנית אסתר:

ויהי בכוام ליזילין, ניחם על הדבר ורוח הרטה הי' דפק לבבבו ומה עתה כזאת, לנסוע עם חולה מסוכן כוה ריל לעיר אחרית וורה להם, וכי יודע מה טמלה להסגר ולהתומות את התנות של הא' הנ'ל, עד שיבוא אנטיסטיע סאנטיארבען, לדרש ולחקור אם כן הוא, והיה אחר שכבר נחתם החנות בא הצעה'ב הא', וראה שחתמו מאת הטמלה רק מבחן, והרלוות שמכפנים שכחו למונר, וירא ויפחד שלא יתרוץ שמה גנובים לנוב את הסחות, וכן נתן מעות אל השומר הבית לקנות טטרות גדלות, למען להסיג כל החורים והסדקם שלא יוכל הגנבים להתרץ שפה, וכן לקח השומר הבית ממנה את הבס'ג ונכנים לתנות היהודי הניל הסטיך לknות של המסמרות, והיהודי הנ'ל עוד לא ידע אונחטם מאת הטמלה חנות של המסיג גבולו הא' חני', התפלא מאד, אך יבוא השומר הבית התוא שיטה חנות נдол של כל מני ברול בפל כפלים טחנות וקינה אצלם שאט, ואהה היהודי הניל ווכת, כי נתקיים דברי רביינו זיל בכל פרט ופרט, וכי דבריו רביינו זיל הם כארום וותמים שמאירים את דבריהם ומשלים את דבריהם, כמו שאמרו חז'ל, וכן דבר הי' שהנתנות של המסיג נובל געשה לאפס ואין, והיהודי הניל שוב האירה אליו שמש ההצלה וחור להיות עשיר בתנותו מוקדם, בברכת רביינו הק' ויע'א:

רבנן זומן רביינו זיל ומסדר הפיטה לא לפני הדר קדשו, או השיב لهم רביינו זיל בזה הלשון: אך זאלט מיר נאהר ניט צירודערין דעם פורים חס ושלום בא עמו לפני אריה ביום מחר אחר התפללה, ובזה יצאו טאת פני רביינו זיל בתקופה מעט, כי כפי הנשמע מדבריו קדשו של רביינו מסמרות, ושאל אותו סיבת הדבר, וסיפר לו את כל אשר געשה שטה, או ראה היהודי הניל ווכת, כי נתקיים דברי רביינו זיל בכל פרט ופרט, וכי דבריו רביינו זיל הם כארום וותמים שמאירים את דבריהם ומשלים את דבריהם, כמו שאמרו חז'ל, וכן דבר הי' שהנתנות של המסיג נובל געשה לאפס ואין, והיהודי הניל שוב האירה אליו שמש ההצלה וחור להיות עשיר בתנותו מוקדם, בברכת רביינו הק' ויע'א:

אבן לא ניקה האיש החוא באוטו היום מצער וענמת נפש הרבה מאד ר'ל, כי נתהווה ביום החוא כמה פעמים בהחולת השנתנות ללא טוב ר'ל, והי' נדטה בכל רגע ורגע שח'ז'ו כבר הניע קזו ר'ל, ועתה הוא ייחידי עמו בעיר ורוח והתעצב טאוד אל לבו ביום התענית אסתר זהה, וגם בכל ר'ל פורים הי' מוכרח להיות ניעור בהאנסニア אצל מטה החולה, כי ירא בכל רגע ורגע בהניל, כי בכל נעשה מצב החולה ר'ל גרווע מאוד מאוד, וכבר דפק לבבו רוח הנזחם והחרטה על אשר נשאר עמו בזילון, אך עופ'כ חייק את עצמו בכל כתה כי בטח דברי רביינו זיל לא ישובי ניטו של איש אחד שי' דר בעיר פאודעכין איש הזה חלה ר'ל על מחלה הריאה, והרופאים ציווהו לנסוע עמו למעראן בייטי החורף, וכן הי' והאיש הניל נסע עם ניטו למעראן והי' שם אויה חדשים, אבל הטמלה הניל ר'ל לא הרפתחו רק התגנברה עליו טוים ליום טאוד מאוד, עד שאמרדו לו הרופאים הלא רואים אלו כי כבר מטהו נואש, ולמה לך להיות עם חולה שוכן כוה במרחקים נסע עמו הבית, והדבר הזה נגע אל לבבו מאוד והצער הרבה, כי ניטו החולה הניל כבר הי' איש טופטל בזילון, וכן לא סיפר לנו ר'ל ניטו החולה מכל מה שאמרו עליו הרופאים, רק אמר לו בשם הרופאים שכבר יכול לנפטר בביתה, בין עשו ונסעו כפקודתו הקודשה:

ויביט'

בבמוחו ישועה, ונסע בדרךו הביתה לשומר את הדבר שיצא מפי קדשו של רבינו זיל:

ויהי אחר אויה שבזועות יצא קול בעיר קאליש, שלכל בנין אשר לוקחים טין מהטורות ברול אצל החנות הא' הנ'ל, מתוך חלאות רעים ר'ל באותם הבטים, וכן במקרה השטעה החיה נט אצל הטמלה, בא תיכף פקיד מהטמלה להסגר ולהתומות את התנות של הא' הנ'ל, עד שיבוא אנטיסטיע סאנטיארבען, לדרש ולחקור אם כן הוא, והחתמו את התנות, והיה אחר שכבר נחתם החנות בא הצעה'ב הא', וראה שחתמו מאת הטמלה רק מבחן, והרלוות שמכפנים שכחו למונר, וירא ויפחד שלא יתרוץ שמה גנובים לנוב את הסחות, וכן נתן מעות אל השומר הבית לקנות טטרות גדלות, למען להסיג כל החורים והסדקם שלא יוכל הגנבים להתרץ שפה, וכן לקח השומר הבית ממנה את הבס'ג ונכנים לתנות היהודי הניל הסטיך לknות של המסמרות, והיהודי הנ'ל עוד לא ידע אונחטם מאת הטמלה חנות של המסיג גבולו הא' חני', התפלא מאד, אך יבוא השומר הבית התוא שיטה חנות נдол של כל מני ברול בפל כפלים טחנות וקינה אצלם שאט, ואהה היהודי הניל ווכת, כי נתקיים דברי רביינו זיל בכל פרט ופרט, וכי דבריו רביינו זיל הם כארום וותמים שמאירים את דבריהם ומשלים את דבריהם, כמו שאמרו חז'ל, וכן דבר הי' שהנתנות של המסיג נובל געשה לאפס ואין, והיהודי הניל שוב האירה אליו שמש ההצלה וחור להיות עשיר בתנותו מוקדם, בברכת רביינו הק' ויע'א:

ג'א.

ניטו של איש אחד שי' דר בעיר פאודעכין איש הזה חלה ר'ל על מחלה הריאה, והרופאים ציווהו לנסוע עמו למעראן בייטי החורף, וכן הי' והאיש הניל נסע עם ניטו למעראן והי' שם אויה חדשים, אבל הטמלה הניל ר'ל לא הרפתחו רק התגנברה עליו טוים ליום טאוד מאוד, עד שאמרדו לו הרופאים הלא רואים אלו כי כבר מטהו נואש, ולמה לך להיות עם חולה שוכן כוה במרחקים נסע עמו הבית, והדבר הזה נגע אל לבבו מאוד והצער הרבה, כי ניטו החולה הניל כבר הי' איש טופטל בזילון, וכן לא סיפר לנו ר'ל ניטו החולה מכל מה שאמרו עליו הרופאים, רק אמר לו בשם הרופאים שכבר יכול לנפטר בביתה, בין עשו ונסעו לבitem:

ובבאים:

את דבריו, רק אמר סתם שטכבר את ריבינו זצ"ל בסנדקאות, חשב ריבינו זצ"ל כרגע שהברירא יחי' ליום המחרת, ולכן השיב ריבינו זצ"ל טוב הדבר אכין את עצמי שאחיה' טוכן לנסוע למחר אייה' על הברירא, ואו השיב הבעל הברית רבי הלא הברית טילה הוא עוד היום הזה, ואו נתפעל ריבינו זצ"ל, ואמר לו היתכו כי כבר עברו ב' חלקי היום ועתה באת אליו לנסוע אליך על סנדקאות ולמה חיכת עד עתה, והי' ריבינו זצ"ל בהקפה עליון על שאיתר מצוה הנדולה הוא כל כך, והבעל ברית התנצל עצמו לפני ריבינו זצ"ל שאינו לו. משפט בערכאות היום הזה ורבינו זצ"ל נחעכב עד כה, ועוד באתחלאות שנותן כאלו:

וריבינו זצ"ל כאשר ראה שהשעות עוברות צוחה תיכף ומיד לרשותם את ארכבותן ונemu תומי' להכפר וכל ההכנות הקדושות שלו עשה ריבינו זצ"ל על הדרך, למען כאשר יבוא שמה' הי' תיכף מוכן לעשותות הברית טילה בעוד היום גדול, ובבואם אל בית הברית מיליה כבר מצאו שמה' האנשים והטוהר שחכו על

ריבינו זצ"ל והבעל ברית:

וירחי כי רצוי להביא את הילד למולו, נגע איש אחד שהיה טלעד אצל הבעל הברית הכהני ההוא, ולחש באוני ריבינו זצ"ל כי יש לו סור ודבר סתר לספר לנו, אז תיכף יצא ריבינו זצ"ל עם האיש ההוא לחדר אחר ואמר לו ספר נא לי, ואמר הטלעד אל ריבינו זצ"ל, כי אף שמתחייב בונפשו הוא, כי הבה"ב הבעל ברית אמר לו שיעשה בו מעשה אם יספר, אעפ"כ דבר שנגע לסכנות נפש ישראל לא יוכל לקבל על עצמו לשוטוק טזה, והתחליל לספר לפני ריבינו זצ"ל:

ידע כבוד קדושתו כי כל הסבה שבא הבעל ברית לכבד את כבוד קדושתו בסנדקאות בומן מאוחר כל כך הוא דבריהם בנוגן, כי לבעל הברית זהה כבר מתוך ר' שני בנים מחתמת טילה, לכן עתה כאשר נולד לו זה הבן השלישי נעשה שכובה נדלה כי אמרתי להם אסור לפולו לעת עתה, והאיש הבהיר הזה אף שאיש פשות הוא, אך מנודל תמיותו לא יכול להבין בלבבונו, איך ינולד בן אשר לו ערלה ולא יעשה כאשר צייתה התורה הקדושה, וכןן כל השמונה ימים שקיים וטרוי כרת מה לעשות אם לשטוף אליו אם לא, וגם עוד היום בבורק לא פסקה השקלא וטריא ההוא כי אני והוא עמדנו זה בגדנו זה, והוא אמר לטלול ואני אמרתי לא, ופתחאום נפל בדעתו ובදעת אשתו היולדת שיטע להביא את כבוד קדושתו על הברית טילה, ומה בטוחים שוכות כבוד קדושתו יעדור להם ויהי' אך טוב, ואו אמרתי להם שאף אם כבוד קדושתו יתודע טהה נ'ב' יהיה טנע את עצמו ויאמר כתורה שאין רשאים למולו, או קם הבעל ברית בחזקה והשביע על כל אחד וכף חזות נכוות.

ואחר שלא לספר כלל לבוגר קדושתו טזה, וכל אחד ירא ויתחר מהבעל הברית ההוא כי הוא איש אביר ונבר אלים טאה, ולבן הוכרחו כולם להבטיח לו שלא יטפו כלל טזה, וגם אני הוכרחתי להבטיח לו שלא אספר טזה כלל, ובזה גמע לכבוד קדושתו, ועתה אך את ד' אני ירא ולא אוכל להתaffle, וטוכרת אני

וריבינו הק' זיל היה או טלא חדותה ה' מעונו, וזכה להביא לפניו הקערת' כספ' ק') עם הכה' שעלו, ותיקף הובא ואת לפניו, ולקח ריבינו ז'י' מטה הבאה בכיסו הרכה ונתרם בתוך הקערת' עד שנעשה מלאת, ואח' נ' לקח יי"ש חוק שאור ושפק לתוך הקערת' נ'ב' הרבה טאה, עיר שנעשה הקערת' כספ' מלאת על כל גודות', ואו קרא ריבינו הקדוש זיל את החוללה לפניו, ואמר לו פתח פיך והוא פתח את פיו, ורבינו ז'יל לקח הכה' בידו ותחב' לתוך הקערת' ונתן לתוך פיו של החוללה זצ'ו לאכול, והתחול ריבינו הק' למנות על כל כף וכף שנתן לתוך החוללה, וכן ה' אומר אחת אהת אהת וחתת ושתיים אהת ושלש עד שהניע לאחת ושביע, ואו שוב התחליל ריבינו ז'יל למנות מחדש כמו כן, עד שההורק בכל הכל' והכל' נתון בפי החוללה, ובלע הכל' מחדש ריבינו ז'יל, ונעשה החוללה ההוא שיבר ממש על ידי זה, [כ' אף איש בריא אולם, אם יוביל מה שה' בקערה ההיא נ'ב' ה' משתרב], וכ'ש חוללה מסוכן כזה ר'ל:

ואחר זה לקח ריבינו הק' זיל את החוללה בידו הקדושה והניחה על טחת קム) בנו ייחדו הוא איז טרן אדטoir הקדוש זצללה'ה, ורבינו זיל היל טאטו ולקח עצמו לעכדרתו הקדושה, עכדרת הקדוש בפירושים כדרכו בקדוש, והחוללה הנ'יל ה' שוכב על הטעמה וישן נ'ב' וטן הרבה עיר איזה שעotta בלילה וויקק, ורבינו ז'יל ישב עדין עוד בסעודות פורים כנהוגן, והחוללה כאשר הוקץ הרגניש את עצמו לבריה חדשה, ולא ה' עוד וורק ליחות טפיו כאשר טקדם, והיל נאחד האדם והי' לפלא ולטופת בעיניו כל רואי, וכי טמות נתנו לבתו בריא אולם וכיอาท' שנים רבות והשיא את בניו וכחה עוד לוקנה ביר'א:

ב'

פעם אחת ביום הקי', וכבר ה' איזה שעotta אחר חצי היום, בא איש אחד טכבר א' לכבד את ריבינו ז'יל במצות סנדקאות קמ'), שהברית טילה צרי' עוד להיות ביום ההוא, אבל כאשר האיש ההוא סתום ולא פירש את

ק') ריבינו ז'יל מכל מידי רק נסקרים סגי', ורכנס פלחות נכסה נס' נסקרים קמ') כי נמוד קדשו של ריבינו ז'יל כי פומרות תמיר סתי מפיות, לחם עכוו ומלח פבורי נכוות קדושים מכאן לדמייר חי' זיל, טסי' יסכים פמוי סס טר חלות קלילה ונמלות פלימה קמו ניכס לעכדרת סכולין יט', [עין לעיל מערכת מנוגה דע' נג']. קמ') נודע לכל כי לס פיי מכנד מי לה לכינוי פק', זיל נמלות סנדקאות, זו מל' ספלי' גל' יטושן לו למלאה רכח כו', וס' נספח לכינוי זיל בוא קע' מלתקן גודל,

אני למספר את כל זה לפניו ה'וד קדושתו, כי ידעתו שטמש סכנת נפש טישראל
זה הוא ואסור לטולו על פי התוה'ק:

זיהו בשטווע ריבינו הקדוש זצ"ל את הדברים האלו נתרגש טאד, כי הדברים
האלה עשו בריבינו זצ"ל רושם מכל צד, ותיכף הילץ מתחו את הטלית שהי' בכר
לבוש בו ויוצא השדה, ואז היה עוד ערך שעה אחת קודם שקיעת החמתה, וריבינו
זצ"ל הילך בהשורה אנפה ואנה בתהלהבות ודביבות נдол, וככה הי' הולך ערך ני
רביעי שעה עד שלא היו יותר מרבע שעה אחת עד שקיעת החמתה, ואז בא ריבינו
זצ"ל בחורה להביטה ולבקש הטלית וזכה להביא את הילד ופרק לטולו וכך והת
זה' ניכרת השטחה על פני ריבינו זצ"ל, ותיכף אח"ב נסע הביתה:

ואמר אז ריבינו זצ"ל, כי כאשר שמע שנגען לסכנת נפשות ואין רשאי לטולו
מצד הדין, הצעיר טוה מאה, אך כאשר סיפר לו המלמד הנ"ל כל
הסיפור הנ"ל והחטויות של הבעג' ברית שטוכן אף לסכן את בנו בכדי שלא
יהיא לו בן ערל חיז', או מצאתי מבוא ופתח לבוא בטענה לפני יתריך שטו, אם
שהיה לי בזה עובדא גדולה ולא דבר נקל אעפ"כ בה' נענתי פן השיטים, והנני
בטוח שהי' בכל טוב עכדרה'ק, וכך היה שלא אינה חיללה שם רע חיז'ו להילך
ונתנדל בראיא אולם כאחד האדם, ומני אז והלאה לא הי' שום רע בבית האיש
הנ"ל:

יג.

הנה הנביר החסיד ר' יצחק רוזפקאווייטש ע"ה מעיר אוזרקוב, היה פעמי' אהת חולת
טסוכן ר'יל עד שהגען לשעריו מות ר'יל, ואז לא היה ריבינו זצ"ל בזיכרין
שנסע על ברית מילה, ובנטישתו חזרה מהברית מילה הי' נסע דרך עיר אוזרקוב,
ווייה כי באה השטעה שריבינו זצ"ל יעבר דרך עיר אוזרקוב ונמ' ילי' שם בלילה
ההיא, או תיכף יצא קרובוי הר' יצחק ע"ה הנ"ל מחוץ ל徇יר, כדי להזכיר תיכף
את החולת לפניו ריבינו זצ"ל, ולחסידי זיכלן הי' וזה מאי' רוחה רוח כל ביאת
ריבינו זצ"ל עתה לאוזרקוב, מהמת שהוא כולם עתה מלאי צער ויגון טמלח'ת הר'
 יצחק הנ"ל שנטה לטוטה, וזה כבר כל היום עומדים עליו הח'ק עם נרות וכבר לא
הי' בדעתנו לע'ק(ן):

ויהי

קן) כי מילך כי' חמיכ' כר' יŁמק כי' ל'טראק' בכלל בטייל' טראק' זיכלן
כפרען, כי כו' כי' מופרסס לנכיר וחסיד וידבן גROL, וכוכ' לנטישות טו' מיכרכ'ו של
זקינטו בסכל קדיש' רבדי' כי' פישלי זיל' זיט' מטטרקוב, והוא כי' מן חמיסרים אריהונס
היל' ריבינו זצ"ל זיכלן, וו'ק' סאי' כר' יŁמק ע'יח' לו ככר צ'ו צאניס קרכ' זטנטש
טנא, ערפ'יך כי' כל חמיסרי זיכלן מליחס' נער מולד, ונפרט קילטך דיבינו זיל' ליטו'ט
גמכוון גשי' כט' נעם כי' יגוע כר' יŁמק סניל.

זיהו כי באו והוברו לפני ריבינו זצ"ל את ר' יצחק הנ"ל שנחה פתאום והוא
בסכנת גדולה ר'יל עד כי נטה לטוטה, אז השיב ריבינו זצ"ל אם כן הוא
אלך ואראגא, והילך ריבינו זצ"ל תיכף בבית ר' יצחק הנ"ל וטצא את הח'ק כבר
עומדים שם וחדליך גנות, אז פקר ריבינו זצ"ל שיצאו הח'ק טשם, וזכה לעשות
סגולת להחוללה, ויהי אחר איזה רגעים נעשה שניי לטובה, ופתח את עיניו
והתחל לדבר, ונתקפל מעד ברואו את רבו הקדוש ריבינו זצ"ל עמד בכתו,
ואז אמר לו ריבינו זצ"ל, אל תדרגן ציריך אתה עוד להוליד בן זבר' קד', ואז בירך
אותו ריבינו זצ"ל בברכת רפואה שליטה ויצא טשם ותיכף נסע ריבינו זצ"ל הלאה
לורכו, וכן היה שהוא הר' יצחק הנ"ל עמד טחלו'ו בראיא כאחד האדם, ועוד גאליך
בן זבר', ויהי אח'ב עוד ערך חמץ עשרה שנים:

יד.

בשיק אחר צג השבועות, בשנת תרצ"ג, בא בית מדרכו של ב'ק אבא
טאורי אדמור'r הנה'ק שליט'א, איש זקן בן שמונים שנה, ושאלו
אותו מהין הוא והшиб שהוא טער קאליש, וסיפר מה שבדר' הו' ועכדא,
שהוא נולד סומא ר'יל בעניין, וכבר הי' בן ששה שנים ולא זכה לראות
אור העטש, וגם לא פועלו ולא הוועלו לו כל מני' רפאות שהיו הרופאים נתנים
לו, ואז נסע אביו ר' חיים ע'ה פוקלן, ולכך גם אותו עמו, וכbowasm לפניו
ריבינו זצ"ל והוביר לפניו הדר קדרשו איך שבנו הילד הנוכחי נולד סומא וכבר הו'
בן ששה שנים ובכח מادر, וגם הוא הילד בעצמו בכיה תמרורים לפניו ריבינו זצ"ל,
ואז השיב ריבינו זצ"ל שאלו ידאג כי בעוחיה'ת יהא עוד כאחד האדם ויראה על
עניין, והוסיף לו אז ריבינו זצ"ל עוד שם אחד על שטן, וברבו זוכה לעשות לו
בכיתו פגולה, ויהי בכוואם הביתה, ויעש לו הסגולת באשר צוה ריבינו זצ"ל,
ותכף פתח את עיניו והתחל לראות כאחד האדם, וסימ' חזק'ן הנ"ל כי כבר הגיע
בשנה הזאת לשנת השמונים ואינו ציריך עוד ביה' לבתי עינים ורואה בטוב מני'
או, וסיפר כל זה בפני קהל ועדת, ואביו הי' אח'ב טן חמורי זיכלן חסיד, תשפ'
ישוחסף לו ריבינו זצ"ל והוא שם יזוקאל ואבג' שמו ר' חי' ר' חי' ט' ח'ק קפ':

ב'יר

(ק) כי כל' יŁמק כי' לו ננן דל'ם ר'יל אול' פ'ו'ן ב'ן וככל ניינ' זכי' לא
נק' לחיכ'.
(ק) שטלאכברע כי' שטנק מפינומ', ולען כי' נקלחו נפי' מל' פ'ו'ס פ'ל'ס
פ'לו יק'ס'ינ'ס' ז'קל'ינ'ען.

פָּנָן.

בעיר וילצין, הי' דר אינו יהודי אחד עשיר נדול, יפתח לו הנות מכל מני סחרורה, והי' טוריוד הטתקח מכל הסחרורות והי' מוכר הכל בועל, ועל ירי וה הפשיך אצלו כל יושבי העיר שבאים אצלו לקניות, וקמה על ירי זה כמעט כל סוחרי העיר שלא הי' בכח למכור בועל כל כך ונתרללו טאור, ואו באו איזה סוחרי ישראלי לפני רבני זצ"ל שיתפלל עברות שלא יוכל הא"ז הניל קפקח את פרנסתם, ורבינו זצ"ל בשטעו את דבריו האנשטי האומללים האלה, השיב להם בלשון קדרשו, ורבינו זצ"ל בשטעו את דבריו האנשטי האומללים האלה, והמה לא יכול הבין כלל את תשובה רבני זצ"ל:

ויהי בזאתם שעת פניהם רבני זצ"ל או קרא רבני זצ"ל את משפטו הר' יעקב ע"ה, ואמר לו שבעת כי יוזמן בחוץ בעה ויחילכו לראות האינו יהורי הרשות הזה ולהראותו נס אלוי, או יהי' זאת גבן טאר לפניו, ויהי אחריו איזה יטם באשר הילך רבני זצ"ל להתקווה, נשח המשביך ר' יעקב הנ"ל ולהש לרבינו זצ"ל ואמר רבי כאן הולך העREL הרשות והוא אשר הרבי פקד עליו להראותו, או אמר רבינו זצ"ל אף שאסור להמתכל בפני אדם רשע, אעפ"כ לטעמך יישראל אין בוזה צד מיהוש, ותיכף הביש בפני הועל בהבטחה מלמעלה לטעה: אמר להמשביך ר' יעקב בזה הלשון "נו נו ער וועש שוון יודין קיין שלעכטס ניכט טוונן", ויהי באוטו היום נחלה העREL הניל פתאות ר'יל ונטול לשבוב ליעג, והי' מחלתו נמשכת וטן רב וועל יידי וזה בטל טהרו למורי, וליהודים הוויה אורה, כי כל הסוחרים אשר העREL זהה קיפח והוויק את פרנסתם, נתנו שכ והודיה להשיית על נודל חסדו, וכולם ידעו שהי' הכל על ידי זה קדשו ותפלתו של רבני הקדוש זצ"ל, שהזכירו אותו לפניו בתניל'ן:

פעם אחת בא איש אחד לפניו רבני זצ"ל עם בנו ילד בן חמיש שנים, והתנצל לפניו רבני זצ"ל איך שבנו הוה צולע על ירכיו ר'יל ואינו יכול להלוד בשאר אنسמים, ומperf לפני רבני זצ"ל כי כבר עברו עליו הרפתקאות בעזר נידול בנימ ר'יל, כי אשתו אייה בנים, ובכל פעם בלילה לטעה: אמר לשבוב ליעג, ומיור עוד לפניו רבני זצ"ל שאשתו הילדה מספרת לו תמיד, שוראית אל אע"ה, ומperf עוד לפניו רבני זצ"ל שאשתו הילדה מספרת לו תמיד, ומכח בידו על הילדה הנולד ומתיו ר'יל, וכן הי' אצלו השנות הדבר התר הוה ר'יל פעוטים:

וזו נסע אל הנה"ק מופחד בעל הסה"ק תפארת שלמה הרב טראדאטסק זצ"ל זי"ע, והתנצל לפניו שאשתו מעוברת כתת והוא על פרקה וירא בתניל'ן, וננתן

ככל קמיהל היה [רכינו זוקן זילען] לפטיטו ועמך טוב חול לרעטעו, لكن וככלך הי' הילאה היו מון או הנטלא נטוהי טעל יוכל לטמוד יומא, וסיטודיס סטומליס כטמץ ועם ילו מלח מון זילע נטקטן וככטומן, וויא היל זון מאה טען מון זילע מperfנסות יטREL, וטומרי טיסודיס טוב שחלו למכונת מומכו ממדך וקפח כמס פס'ל לאהאנל לפני ממלון מוקס רכינו סק' זילע טוֹן בנו ייחדו ומילדיו כרעל כרפי' דהנכו הילך מילך קומו ישב נעל כס' קדרון ה"ז מון פקידות זיליל"ה, ופערנו לפני סדר קדרו זילע, באנר סגולטנער גלווי הומו לדיק חכוי סוד רכינו סק' זילע, וגאנטס פפלויה היכם יומו הרכעת מועל נמלין, וויאס וסכמה טסק ליסודים, ועהס חמלר רכינו זילע עלה סטמימה, ואלטע ככ'ל טוב כליס רלהז ומתחול טיב לענטום טיקוועס, היל' בזון סוד טרכני קק' גאנטס מקומו יגמור למ' הילג כתל הילג רכינו זילע גאנטס יטקודס פמו יטכיך נרכינס, ולו טפיך לטס לי' זילע מון זילע גאנטס. פדין נמיכס היל ככ'

כ"י אך פלן נודל סי' טכטט ככ'ל סי' מולא וכי מוצככ במתה עד ליל ארבעה ככ'ל ממתחו וככ'ל, וכקומו חילך לת רצטטו כמקלט, וסמל טוב למחלול מהילום למינן נקפת פינכת יטREL, וועל ביזו וטכטט כטREL נטונט מטיליך מטיליך כמס מperfנסות יטREL, וטומרי טיסודיס טוב שחלו למכונת מומכו ממדך וקפח כמס פס'ל לאהאנל לפני ממלון מוקס רכינו סק' זילע טוֹן בנו ייחדו ומילדיו כרעל כרפי' דהנכו הילך מילך קומו ישב נעל כס' קדרון ה"ז מון פקידות זיליל"ה, ופערנו לפני סדר קדרו זילע, באנר סגולטנער גלווי הומו לדיק חכוי סוד רכינו סק' זילע, וגאנטס פפלויה היכם יומו הרכעת מועל נמלין, וויאס וסכמה טסק ליסודים, ועהס חמלר רכינו זילע עלה סטמימה, ואלטע ככ'ל טוב כליס רלהז ומתחול טיב לענטום טיקוועס, היל' בזון סוד טרכני קק' גאנטס מקומו יגמור למ' הילג כתל הילג רכינו זילע גאנטס יטקודס פמו יטכיך נרכינס, ולו טפיך לטס לי' זילע מון זילע גאנטס. פדין נמיכס היל ככ'

בגון ולפעול אצל השיתות רפואת עברור אשתקך, והלא אתם משוקעים במאכלהות שברחות ושותיות יין נסך ר'יל, ואם תבטיח שטחים והלאה תמי', גוזר של לא לאכבל שפנולות אסורת ושם דבר אייסור או תרפאה אשתקך פחולי זו, וגם סגולה נתן לו רבבי הק' טויכלן זצ'יל, ובכואוי הביתה וסיפרתי כל הניל בביתך, או תיכף קבלנו קלינו שנרי גוזר מהוים והלאה שלא לאכבל ושלא לשחות שום דבר אייסור, גם קניתי את הסגולה שצוה הרבי זצ'יל וממד דתפעלי שאמרו לי כי יוכלים לומר הדבר להפנולות בערך מחרת חטשה פעניג, אעפ'יך ללחתי ועשיתו הסגולה, לאשכנז גוזר אשתי לאשתי הסגולה הרגישה כי רוח חדש בקרבה ולא עברו נ' הרים באשר עשתה מטיטחה כאחד האדם בריא אלומ, סיים אותו וכן את דברין, ואמר יס' עד טקמה מטיטחה גוזר חיים הניל, הלא ידע כ' כי כבר עברו מאה חטשה וועשרים שנח שער אליעזר חיים הניל, וודענה בריאה ביה, ומני אן גוזרים אנו במאכלות דרבנן אשתי וקינה באה בימים ועודנה בריאה ביה, ומני אן גוזרים אנו במאכלות דרבנן והאיש האכבני הוקן ההוא לא ידע כלל שטדר עס איש אקרוב נдол בויילן אצל ריבינו זצ'יל זיע'א:

יח.

הזה החפץ הטנווה טוח'ר פישל ע'ה ר'יכמן מעיר איניעווע, הי' לו בת אחת שהשיאה לבעה בעודנה צעריה ליטים, ותיכף אחר החתונה מת בעלה ר'יל, ששב ליטים טוועטם השיאה הריב' הניל' שניית לבעל, וגם הבעל השני היה שת ר'יל מילך לא רצחה עוד שום איש לבוא עפה בקשר החיתון כיוון שהיה לה דין קטלנית ר'יל, וגער אביה ר' פישל הניל הי' נдол עד מאד כי כבר היהת לאחר יאוש שתנשא עוד לבעל:

אלן כאשר היה הר' פישל הניל איש אפיד ובבעל שפע נдол, הפץ לפאר סכום רב להאיש אשר ימחוץ לישא את בתו לאשה, ולסבכה זו ונצע לטקומות שנות לחפש לו איש כוה שלא יחשש לחשש הניל, והנה בעיר אווערכוב. הי' אז ש היה חופש ישבה עם תלמידים בחוויה חמד, ואליו בא ר' פישל הניל הדצע לפניו שיש לו בת צעריה ורוצח עבורה בעל בן תורה, ולכן יברך לו איזה שבאייה והשנתה הCESSOT, והשיב לו הוקן שיוכל להראות לו כי נס הוא בעצט נ'ב גוזר לאכול רוק כשר, והליך עמו להראות לו, ובדרך הילכו ספרר לו הסכתה שבאייה אותו להיות והיר במאכלות האסונות, אחרי שבמה שנות טקדמת דנא חולתה אשתו במחלה בכיבידה ר'יל' של עצמות נחפרקו זה מות, וכל הרופאים אומרים לה גואש חי'ו, וכבר הי' יט' ספרות ר'יל:

ויהי היום גודע לו שבמדינת פולין יש עיר קטנה אחת ושפתה זיכלן ושותה יט' רבבי איש אלקים קדוש בעל טופת נдол, ولكن גסע לוויכלן לבקש את הרבי לרפאות את אשתו:

ונתן לו בעל החפאתה שלטה זצ'יל סגולה לעשוותה בעת כי תלד אשתו, וכן עט כל יום ויום מיום שנולד נפקי שהפקדו הרה'יק הניל זצ'יל, והוא בלילה שקורות הברית טילה, שוב ראתה היולדת תואר דמות הילד הבא להטית את בנה הניל, והתחילה היולדת לצעוק, והוא ראתה היולדת כי אין לאל הדמות הניל לעאות מאומה אך אחו ברג'ל הילד הנולד כל הלילה, והוא כארה היום ראו לסתה לבכם שלידם הנולד חי'יה, והבן נטטו אותו בבריתו של אברהם אבינו ע'יה, אך נאש עבר ומון מה ובנו הילד התחליל להלך והוא כי נשאר הילד צולע על יrico, ואו כבר הנה'ין בעל התה'ש זצ'יל עללה השטיטה, והנה זה החמש שנים עברו כך בצד יונון, וכאש נאסר לו כי אצל הרבי מוויכלן גושעים אנשים רבים لكن בא עתה עם בנו הילד לפני ריבינו זיל, וכאשר שבבות חפלת הקדוש מהרבי מראנדאנסק זי'ע ניצל בנו הזאת מותות לחיים, שכן בא עתה לפני ריבינו זצ'יל להתפלל בעדו שי'ר' בראיא כאש האדם ולא יה' עוד צולע על יrico:

ובאש'ר שמע ריבינו זצ'יל את כל דבריו התנצלותו של האיש ההוא, נענה ואמר 'הלו ידוע כי דרכנו בדרך עבירות הש' וنم דרך עבודתו הק' של הק' בצע' החפאתה שלטה הוא על אופן אחד, لكن אין טן הרاوي והוישר שננייה את סופת של הקדוש הזה באמצעות ולהשairoו בלי נמר', ותיכף לך ריבינו הק' זצ'יל את המטפסת שלו והעבירה בטחה פעמים על ירך הילד הניל, וגם נתן לו סגולה, וזה כאשר בא האיש הזה עם בנו הביתת התחליל מיד להלך כאחד האדים, ושוב לא' הי' ניכר שי' פעם צולע על יrico:

יג.

שמעת'י מיד'ין הicker החפץ ר' איזיור חיים נ'י ר'יכערט טפה לאודג, שבאייה פעם במדינת אשכנז במקומות הרחצה עיר ר'ינגרטן, הילך בעיר לחפש לו מקום שהוא מתחת השנתה בשירות שיכל שם לטעום מטה, ו עבר על אייה אכסניה וראה שם ישב איש יהודי זקן, ושאל אותו אי' יש מקום כאן לטעום פה שי'יה' בהשנתה הCESSOT, והשיב לו הוקן שיוכל להראות לו כי נס הוא בעצט נ'ב גוזר לאכול רוק כשר, והליך עמו להראות לו, ובדרך הילכו ספרר לו הסכתה שבאייה אותו להיות והיר במאכלות האסונות, אחרי שבמה שנות טקדמת דנא חולתה אשתו במחלה בכיבידה ר'יל' של עצמות נחפרקו זה מות, וכל הרופאים

ובבוואו לפני הרבי טויכלן, אמר לו ריבינו זצ'יל, וכי מה אוכל לעשות לך טובות

וכמובן הבוחר את הדברים האלה פעמיים לבו מאוד, כי החיתון הזה כבר לקח את לבו, וחשב כי כבר מצא פנינה ומרנוו לנפשו, אבל יצא לבו מפתח מחשש Kaplenitz ר'ך, ולכן חשב לו הבוחר ההוא כי בnidon זה ישאל את רבו הרה'ן הנ'ל. ויהי כי שאל את רבו הנ'ל, או גם הרב הוה הצער טאוד כי מצד אחד השידון פוב מאד בשבייל הבוחר ההוא, כי יבואו ויכנס לבית הנון בתורה ויראה ונוסף על זה בית מלא השפעה והוא ילו מנוחה להנות בתורתה ה', אבל מצד אחר אין יכול להתרבע בדבר הוא לא סכן נפש מישראל ח'ג, אך מתוך שבוקודם הי' הדבר כבר קרוב בכ' מצד שנייהם וכן לא רצחה עוד לשנות את טעמה, ואמר להבחור הטבור הנ'ל תדע כי דבר כוח צוריך ישוב גדוול ושאלת חכם, ואני מזכיר בדור הזה לטשוך עליו בשאלת דבר גדול כוח כי אם הרבי מווילן [הוא רבינו ז'ל] ואף אמגבי האיש הטבור ר' פישל הנ'ל הוא מחייביו זיכרין, עפ'כ אני יודע כי הרבי מווילן האמת נר לנבלו, ואף כי אני אינני ממן המסתופים בצל קדרשו, עפ'כ יודע אני כי לפני כסא קדשו חנף ונניעה לא יבואו, וכן לך לאיש אלקים או הגני בטוח שלא יאונה לך שם דבר רע חייו, וכן לך בעצתי ונסע תיכף לויילן:

וזיהי כבאו הבוחר הנ'ל לויילן, ונכנס אל הקודש פנימה והציג לפני רבינו ז'ל את כל העניין הנ'ל, או תיכף השיב לו רבינו ז'ל כי יעשה השידוך הזה, רק פודם החתונה יבוא עוד הפעם לפניינו והוא יאמר לו דבר מה, ודברו רבי רבינו ז'ל שעשו בו רושם לטובה ותיכף נתיישבה דעתו וחזר לעיר אוזרקבונג מר את השידוך ההוא:

וכאשר קרב ומן המונבל של יום החתונה, אז שטר פקדתו הקדושה של רבינו ז'ל ונסע לויילן, והזוכר עטמו לפני רבינו ז'ל ט' הו ועל מה בא, ואמר לו רבינו ז'ל שיוחר אחר החופה בשובו מחוץ הביתה, או יכנס דרכ' החלון ולא יכנס הביתה דרך הפתה, וכך הוה החתן שמר מצות רבינו ז'ל ועשה כמו שפקד עליו דאחר שבו מהחופה נכנס הביתה דרך החלון לתהונן כל עניינו הרואים, ותליית שלא נגע בו כלל שם רע ח'ג, והוא עודנו תליית חיים עמנו איש זקן ושיבת. [כל זה מסר לי אותן באות יידי מה'ר חנוך העניך ואלדטאן נ'י בנו של הנ'ל טרי דעוברה]:

מערכת י

התנדותנו, של רבינו ז'ל לרופאים.

פתח דבר

גרסינן (כרכות ס' סע'א) דא"ר אחא הנכנים להקיז רם אומר ירמ"י ארקי ישיה עסק זה לי לרפואה ותרפאני כי אל רופא נאמן אתה ורפואי לך אמרת לפוי שאין דרכן של בני אדם לרפאות אלא שנחנו, (פריש"י ז'ל, קלוטר לא הי' לךם לעסוק ברפאות אלא לבקשرحمות), אמר אבי לא לטא אינש הבי' דתני דבר ר' ישמעאל ורופא ירפא מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות עצה'ק, והנה התז' (ויר' ט' טל'ו) פירש דבר אחא ואבוי לא פליני אלא בהאי לישנא לפוי שאין דרכן כו', דרב Achא צריך לסייע בהאי לישנא לתרץ עצמו ע"ט שעוסק ברפאות ע"פ הטעבע, דהא בשבייל שהליך אחר מנתה בניא ע"פ שאינו מצוה, ולאי כי' בין שתורתה הסכימה הוה והוא יתחה לך את דעתו הקדושה זה אן לאו, ואם יאמר לך ברוח קדשו אין אמרת אח'ר מתני' מצוה לשאר בני ארים, ואבוי דרשך רשר בני ארים לא לטא הבי' כי' אבל אדם זכאי אינו צריך לך, ואדרבא צריך דוקא רפואה ע"ז שיטים עכדרה'ק:

ונ'ל ביאור דבריו הקדושים, שאבוי טורה לרב Achא שארם זכאי באמת יאמר נס האוי לישנא לפוי שאין דרכן כו', ומתקבר למורן בן רהרי ירוש דאלו ואלו דברי אלקיים חיים, וכמו שאמרו חז'יל (חגינה נ' ע"ב) הלאו אוסרין והלאו מתרין כו' כולם נתנו טרואה אחר כו' מפני ארון כל המעשימים ברוך הוא כו' עי'יש, וכמו שכתב רשי' ז'ל (בתבות נ'ז ע"א) כי תרי אמרו כי' כל חד אמר הבי' מיטהבר טעם אין כאן שקר כל חד וחדר סברא דיריה אמר כו', ואיכא ליטמר אלו ואלו דברי אלקיים חיים בסם, זטני רשייך האי טעם ואוימנן דשיך האי טעם, שהטעעם מתרחק מפי שנייו הדברים בשינוי טעם עכלה'ק:

ויש' אומר סמכון לרבי רבינו הפט' ז'ל, לישנא דרב Achא אמר לא ליטמא איש הבי', ולמה נקט דוקא מלח אינש ולמה לא אמר לא לטא ארים, אך מובן, דרנה יוזע מהכז'יך דד' מדרגות ייש' אדם איש נבר אנוש, ואנש הוארה על פחות המדרינה כנודע, וזה לא למא אינש הבי', שפלחות המדרינה או הסכתה התורה ורופא ירפא מצוה לפוי שדרכו בבן, אבל ר'א נקט שאין דרכן אל' בני אדם לרפאות, הינו ט' שהוא בבחוי' אדם במדרינה נדולה אין דרכו לרפאות ע"פ הטעבע, אלא שנחנו שאר עלמא כך של'ה הניעו למדרנת בח' ארים, ונמצא לפוי זה יש' ליטר דאלו ואלו דברי אלקיים חיים, ולא פליני כלל, רק רב Achא מדבר מבני ארים במדרנה נדולה, אבוי מדבר מרווח דעתא, והוא שפודיק לישנא דרב Achא דאמר לא ליטא

ובכל נפשו ובכל מאוריו כרבינו הוקן הקדוש ז"ע כמבואר כאן אף קצדו בכפפיו זה, ואמס אין אין להפליא כל בטה שרבינו וצ"ל התנnder לרובאים כלל והרחקו אותם נבגינו הקדוש בפרט, כאשר יבואר להן במערכת ההוא, כי מה חלק לרופאים בכית רצון השם, כלשונו החדש של אדרנוינו הרטב"ן ז"ל כהנ"ל: ויז"ע וארכינו הרטב"ן ז"ל הוא טריאשי המקובלם האתניות כת הקדרוניות ויז"ע וארכינו הרטב"ן ז"ל הוא טריאשי מקובלם האתניות כת הקדרוניות ריבנו האדרוי'יל ויל, אשר עליה העיר ותתקד יסורהיו איש אלקים רבינו האדרוי'יל ביריע לירעם ואכטיל בות, והנה רבינו הקדוש ז"ל ז"ע, נס הוא הי' סראשי המקובלים הנודלים סטוק לומינגו, כמו שיראה המתין אף קצחו בהחמת האמת הוחת הנשאר לנו בברכה טעת מהרבה הנרופים בספר הקדוש הזה, אם כן לו רבינו הקדוש ז"ל העוז והגבורה לילך בשיטתו ז"ל ראש מקובלי הקדרוניות הרטב"ן ז"ל, ולחתוך יהודתו בספר החכתה ז"ל שידר הרטב"ן ברוח קדשו וחבק כן בפ' בחוקתי כהנ"ל, — ובזה נכוו אל בית המعتقد הקדוש פנימה:

ב' כל ימי חיינו, רבינו הקדוש ז"ל ז"ע לא נתבקר טעולם משום רופא, וגם לא ראו קורות ביתו של רבינו ז"ל שם רופא, ואם קרה חלילה איה חוליה ריל לאגד אנשי ביתו נאה קודש, אז לא הגנית להשתמש כלל בשום רפואה מרופאים, גם נעריך ייכלון הי' שם בימי רבינו ז"ל איש אחד ירא אלקים, והי' נקרא אשה בפני כל בשם טבker קמ), והי' אם קרה ת"ו איה חוליה לאחד אנשי ביתו אן גקרה וזה האיש הטבker לביתו הקדוש, ואם אמר זה הטבker שהוא דבר קטן או ז"ל רבינו ז"ל שבע רצון מות, [ולסיבת זה קרא אותו שישמעו טנקו רבינו ז"ל כהנ"ל] נזכר הי' וזה הטבker יודע ומבחן לוטר תמיד שהו אין כאן שום בית מיטה, כי היה יודע שבבדורים אלו ישא חן בעיני רבינו ז"ל:
ובב"ל^ט הי' רבינו ז"ל אנדנד תמיד לכל דרכי הרופאים, והי' מרגלא בפטומי^ט הקדוש שאינם יודעים, וגם הרפאות שהמתה נותנים הם הכל ורייך, ופריש רבינו ז"ל כהה בדורן הצחות, טאמר הכתוב, אשר פיהם דיברו שוא וימינם יטין שקר.^ט
שנא על הרופאים שטה שאוטרים בפייהם היא שוא, וגם מה שכותבים רפואיים ביד יטינם הוא נ"כ שקר:

בצחער הי' רבינו ז"ל אי שבע רצון, מרופאים המפתחדים על החלוים ביותר, ומזה נס מרופאים שאומרים על חוליה ישראל גואש הי', ודיבורו שלא צאנן כהה הי' גונע מוד בעיני רבינו וצ"ל, ואמר איך יכולם אנשים טמא שפתים חזץ ולפסוק על גוף טישראל שכבר אין לו תקנה הי', ואיך יוכלתם לננד בכivel שער-השיית וננד קדושיו חכמינו ז"ל, ואין זה רק שיגנות ואפיקוריות ריל, ואם בא פעם

(ט) וכטובן נס כי יודע זה סמכי גמالي מחייבים בטולו היכן כלופיט.

איןש המכ רלכארה אידיות הלשון הוה לטנה לי, והוה לי' לומר בקייזר ולוא היא כמו שטומרגל והה לשון בשים בכמה דוכתי, אלא ווראי ראייה לא לא פלוני כל על רב אחא, אלא פירוש טויתא ררב אחא קאתי, רהאט הוא כמו שאומר רב אחא, רק איןש פחה הטרינה הוא לא לימת הבוי, אטנס הרו"ף ושאר פוסקים לא הביאו לשון זה לפ' שאין דרכן כי' לפי שפסקות הוא לכל רובה וטלטאו ווירק:

אמנם כל עיר עניין רופאות הרופאים הוו פלונגה דרבוותא ז"ל, כי דעת התום, (ביבק פ"ה ע"א) ומה שאמרו חוליה ורפא ירפא שנתנה רשות לרופא לרופאות, הוא בכל מני חוליה אף בפנויים, די רפא רק על חוליה היונית כמו מלה בירוי אדם וכדומה זו הי' די לכתוב רק ורפא בלבד, ומלה ירפא למתה לי, אלא לא אשמעין אפי' בחוליה בירוי שיטים נ"כ שרי ואינו נראה בסותר נירת הקב"ה עכראה, ומדלא חילקו בין היונים לפנויים משמע להדריא דלשיטם אפי' בפנויים שרי, אבל דעת האבן עורה ז"ל (פ' טשפטים ב"א י"ט) דשריו רק המכות והפציעים שיראו מבחן ולא בחוליה שהוא בפנוי עי"ש באורך, ויש לוטר נ"כ דלא פלני, רק התום טירוי מרובה דעלמא והאבן עורה ז"ל טירוי מנדורי הטרינה, ווירק:

אבן דעת הרטב"ן ז"ל (פ' בתקתו כ"ז י"א) שם חוליות זה היונים והן פנויים, אין לאוד הדרוש וועשה רצון הש"ת לדרוש ברופאים כלל ובכל, וכחוב שם בלשון קרש, ומזה חלק לרופאים בבית עשי רצון השם כי, והטשל להם תרעה דלא פוחה לאטא כי', וזה היא כוונתם באמרים ורפא ירפא מכאן שנתנה רשות לרופא לרופאות, לא אטרו שנתנה רשות לחולה להתרפאות, אלא בין שחלה החולה ובא להתרפאות כי נהג ברפאות, והוא לא הור מעדרה השם ושהליך בחיים אין לרופא לאסור עצמו ברפאותו כי' שכבר נהג, ועכ' האנשים הניצים שהבו וה את והאבן אוanganף יש על המכחה תשളוי הרפואה כי התורה לא תסנק עכ"ל הקדוש והטהור עי"ש באורך:

היווצה מכל והDSL שיטות בדבר, (א) דעת התום, ובן דעת הרטב"ן ז"ל (פיהם פרק ד' רפסחים), רפא ירפא מכאן שנתנה רשות כי' קאי על כל מני חוליות, וזה לפסק הלכה לרובא דעלמא קטני הטרינה, עי"ש בפורט"ש ויש לרבר בזה, אך מפני יראת הארכיות הוכרחנו ל'קצר, (ב') שיטת האבן עורה ז"ל דמליך בין חוליה היונית לפנוי, הנם שהוא לנדווי הטרינה, אבל ננד שיטת הרטב"ן היא רק מדה בינוינה לבינוינה, (ג') דעת הרטב"ן ז"ל הניל שהוא לנדווי הטרינה ממש, ואין כאן עד טקס להאריך בזה:

וא"כ טו לנו עוד נדל המעלת הטרינה שעזה רצון השם ותכרך, וכל פט וככל

טמנו אביו ורבניו זיל נם בלילה שני ניב ליתן לו הכל לאכול ולשתות בבלי הראשן, כמו שלא הי' חולה כלל:

ויהי מחרת ביום שני דחג הפסק נברה עליו המחלה כל כך ר'יל, עד שטמש פסק הדופק לדפק בקרבו, והי' סכנת נפשות טפש, וכל האנשים הבחים שטה וראו את מצבו צעקו ורעשו שלא טוב הוא, ונם אשת מREN זצ"ל הי' זקנתי הרבענית הבדיקה זכרה לברכה ברואה מצב בעלה יצאה נפשה טפחה, ורצתה ונכנסה לחדר חטיה הקדוש רבניו זיל וצעקה בקהל בוכיה איך שבעה הקדוש כבר שכוב בלי דפק ר'יל [וכטובן לא הי' אצלו שם רופא כלל וכחניין]

וכאשר שטע רבניו זיל את הדברים האלה, או נש אל החלון ופניו הק' אל החוץ, והי' עומד כך זען מה בלי שם דברו רק עוקם טאור בראינוו הקדושים, ויהי אחר כמה רגעים נשמע קולו הקדוש מדבר ואוטר רבניו של עולם די נוייסט דאך ווי שועהר עהר איז מיר אנטקוטטן אין וואס עהר איז וייסטו די כביבול' אין איך וויס אנטסעל, אף על פי כן פין אין איך טיך יעצת גאנרטש נאtar למטען. בכבוד שטך עשה די ברויכטט דאך עהם בכיכול איז' דיעעלט', ואחר' בדפק רבניו זיל את פני קדשו ואמר כי בעוח'ת הי' איך טוב:

ויהי אחר איזה רגעים התחל ליהיע והדפק החלשוב לדפק בקרבו, ופעם לבעם הי' ניכר ההטבה ביתר, איך הי' עדין חולש מאד והי' טונח כי' כל ימי משך החג הפסק בהטטה, ולא הי' עוד בכתו אף להגביה את ידיו מהטה נודל חולשת גופה, ואף בחויטים האהורים של פסק לא הי' עדין ביכולתו להגביה את עצמו עכ'פ' אף לישב בהטטה, ויהי ביום שביעי של פסק קורם קריית התורה, לקח רבניו זיל שליח מבית המדרש ושלח לבתו לאמר לבנו הוא הקדוש מREN זצ'ל, שהוא מצוה עליו לבוא ורבעה לבית המדרש לקריית התורה לטטע השירה, זאת היה עני השליה לפלאה נודלה, כי הי' ידוע לכל שאין עוד שום טבואה עצלו אף להגביה את גופו הקדוש ולישב את עצמו בהטטה, איך הי' עוד היכולת אגלו אף לירד מהטהה ולהלוך עוד מביתו להבית המדרש אשר עומד בהחצר, אך חזקה שליח עשה שליחותו, ובפרט אחרי כי הטשלח הוא רבניו הקדוש זצ'ל, חלק לחדר כי' איז מREN זצ'ל, ואמר לו הרבי צוה שיבוא בכדו לבית המדרש לשטוע קריית השירה, וכרגע התגנסה מREN הקדוש זצ'ל כארוי וקפץ בהטטה, ובקושי חזקנו אותו כי בטעט שנפל על הארץ, והלבישו והובילו איזה אנשים לבית המדרש הנודל אשר בהחצר, ושטע קריית התורה, וכן בעטדו שפה הרגינש בכל רגע ורגע תיזוק בכתותיו, עד שכבר התחוק בעצמו ועתד בלי משען, ויהי אחר נטר התפללה לא שב עוד להטיטה רק כמאו וכטקדט ישב אצל השילוח הטהור של אביו רבניו זיל ויעז:

וسيפר כמה פעמים כבוד קדשות איז מREN אדטוי זצ'ל, שאו כאשר בא הצלים בפקודת אביו רבניו זיל שי' לבית המדרש, טפש לא הרגינש בעגנו איז מREN זצ'ל שהחוללה ההגביה בו ביותר וכי נבר החום עליו, אף עפ'כ לא טנע

עם טי לפני רבניו זיל אשר לו חולה ר'יל בתוך ביתו, וסיפור לפני הדר קדשו שהרופא אומר שאין לו תקופה חיללה, או נטלhab פניו קדרו מאוד ואומר שתוק, רבניו של עולם הוא מנהיג העולם והוא כביכול המוחץ והמרפא לכל תחולאייכי:

ב) רבניו זיל לא הניה מעולם אף להעמיד פאקען להילדים הקטנים אשר בכיתו הקדוש, ושטעהטי שפי בכבוד קדשות אבא מאורי הגה'ק אדרטוי' שליט'א, שלא הניה זקנינו הק' הוא רבניו זיל לו וכן לאחיו הוא זודי הרה'צ ר' מנחים יודוי' שליט'א להעמיד להם פאקען, בדרך שטעהטידן העולם להילדים הקטנים, ומחתמת זה נתהווה להם הטלהלה הביבהזה את ר'יל:

וזהו בכבוד קדשות אבי אדרטוי' שליט'א הי' או ילד בן שני שנים, ואחיו הוא דור' הרה'צ רט'י' שליט'א הניל' הי' או בן ו' שנים, והמחללה הניל' ר'יל נתרבה אצלם כל כך עד שהי' סכנת נפשות, ולא עוד אלא שלא הניה רבניו זיל לקרווא שם רופא לנכדיו הילדים הקטנים הניל', והי' זאת ביום שלפני ערב ראש השנה, ונעשה רעש גדול בין העולם אשר כבר בא על ר'יה לויילין, וכולם ראו שבכל רגע המחללה ר'יל מתנברת והולכת ולא נעשה עטם שם דבר רפואה, ואטם הצדקת היא זקנתי הרבענית זכרה לברכה, בראותה את המצב של בניה, רצתה לחדר קדרו של חמיה רבניו זיל ובכתה תמרורים, ובקשה מלפנוי לעורר רחטים بعد בניית החולים, והצעיה לפניו את המצב לא טוב, או הילך רבניו זיל לחדר קדרו להחדר אשר הילדים החולים שכבו שמה, ובא אצלם והרכין את רחמי הקדוש על פניהם במשך איזה רגעים, ואו המק את פניו הקדושים ואמר זקנתי ע'ה בלשון קדרו, אם לא תרעשי כל כך או הנני מבטיח לך שבעויה'ת הי' זקנוי הילדים בבית המדרש איזה בראש השנה בעת תקיעת שופר', וכן הוה שבראש השנה בעת התקיעות הובאו הילדים לבית המדרש, כי כבר המחללה חלהה והלבה לה והותב להם הרבה מאד:

ג) פעם אחת קודם ימי חן הפסק, נחלה בנו ייחדו ותלפיזו חביבו הי' איז מREN זצ'להה, ובכפי הפטינים של המחללה אמרו המבינים שהוא מחללה הטיפום ר'יל, ויהי בלילה ראשונה של פסק בעוט הסדר, או לא הבית רבניו זיל וזה כלום ונמן לבנו החוללה מREN זצ'ל לשחות הארבע כסותין, וכל העניים אחיזים אל הסדר מצה וטדור וכל מנהיגי ישראל תורה נתן לו לאוכל, ואיז מREN הקדוש זיל מחתת גודל אומנותו ודרבקתו בקדשות אבי'ו רבניו זיל, הי' מקבל הכל באחבה ואוכל ושותה כאלו הי' בריא אולם, ואף שבאים המתרת הי' מרגיש איז מREN זצ'ל שהחוללה ההגביה בו ביותר וכי נבר החום עליו, אף עפ'כ לא טנע

אצלו שום רופא, ועד עתה נעלם מעתנו לנטריו מה הייתה הסחלה אצלו וצ'יל, עיין שם ותמצוא דברים נפלאים בו:

הנה נציג כאן סיפורו נפלא ומלא, אף כי יש לו שיבות להצעינו במעשה טופתיים, כי הוא סופת גורא מأت רビינו ה'ק' וצ'יל, אעפ' פנוי שבו נמצאו עניין מהתנדבות רビינו ז'יל אל הרופאים, لكن קנה כאן מקומו ונענו לנו:

ו שמעתי מידי הנגיד החטוי ר' אהרן נ' מאגאוייט טעיר ולאלצלאוועק, מה שקרה לאושת אביו המנוח ר' ישראל יוקף ע'ה טuir ליפנא, שאביו ע'ה הוביל פעם אחת שחורה טuir לפנה לאיזה עיר הסטוכה על ידי בעל ענלה אינו יהודי, והוא בעצמו הי' צרייך להתחטה שם איזה ייטים, והבעל ענלה חור עוד באותו היום לעיר ליפנא, ובכואו חורה נכנים ל'ביהם ודרש מאמו שלם לו שכר החובל, והוא כי ראה שהבע'ן חפק אצל לחת השבר פעם שניית, כי השבה שודאי כבר שלם לו בעלה, لكن השיבה לו כי יחכה על שכרו עד בוא בעלה חורה מהדרך, והבע'ן טען שארוך לו הוון לחכות כל כך כי יעכט בהדרך איזה ייטים, لكن רצונו דוקא שהוא תשלם לו תיקף, והוא לא חפצה בשום אופן לחת לו, יופן הביע'ן ויצא שם ריקם:

ואחר איזה שנות בא הבע'ן חורה לביתה עם אבר' אחד, ואו שאל האבר את אמו האם אמרת שפניע לו להבע'ן כסף טמנה, והשיבה לו כי אפשר טניע לו רק כאשר יבוא בעלה מהדרך או ישיג בטח, ואו אמר לה האבר אמרת אם תנתן לו תיקף ומיד הכסף המניע, והשיבה לא, ואמר לה האבר ראה אם לא תנתן תיקף או תחרתך, וג'ב' השיבה לו לא אתן, או לך האבר דבר א' והעbor על פניה ויצא הוא והבע'ן עמו:

ויהי באותו הלילה השינה האשה הנ' חום רב ר'יל והתחללה להרניש כאבם גדולים באבר' ר'יל, והוא בכוורת נתגברה הפתלה כל כך עד שלא הי' מקום בכל נופה שלא תכאב לה ר'יל, ולא הי' יכולת לינע בה כל ובלל, שם נגע בח איזה אבר או עשתה צעקות וקולות מרוב הכאב ר'יל, וקראו לרופאים ונתנו תרופות אבל לא הועיל לה שום דבר להקל טמלהה ר'יל:

ובאשר בא בעלה חורה מהדרך וראה את מצב אשתו, לא ידע מה לעשות עצה בנפשו, כי לא הועילו שום תחכחות להקל מה מטכוב', והיסורים הי' גדולים כל כך עד שלא היה יכולת אף להפחמה מטוקום, מה ש庆幸 שכל איזה נגעה בה הי' מנדייל היסורים אצליה עד שאור ר'יל, וכן הניחו אותה במטצע שהי' נטש בחבלים, ובתקרכה קבעו יתר גדור אשר ממש היו מושכים החבלם, וכן היו עושים בעת שחפזו להניח אותה מטוקום למוקם, וככה המתמשך ומן רב, וככל הונן ורכשו

שום כה שהיה יכולת בידו להכיר רגלו מהטפה, אך פקודה אביו רביינו הקדוש ז'יל נבר עליו כל כך עד ששכח לנטריו את חולשותו וקפץ סטטו בתניל:

ה) ידווע וטפורהם לכל הרואים ומוכרים את בבוד קדושת רביינו ז'יל שבל יטיח היו הקדושים עד חצי שנה קודם הסתלקותו, לא היה נראה בו הקדוש בשום פעם השתנות בבריאותו, בטענה כי רביינו הקדוש ז'יל חוץ טקדשות גודלת עצמו גם מברכתו של חותן ומני הסבאה קייא חובי ר' פישלי ז'יל ז'יל מסטריקוב [עיין לטעללה דף י' ע"א]:

וזאת הי' לפלייה נשגב בעיני כל הרואים את רביינו ה'ק' זצלה'ה, בשעת עבודתנו הקדושה בתפלתו הובת, אשר מפש נתקינה בו טטר הכתוב כל עצמותיו תאפרנה ה' פ' כבוכה, כי עבודתו ה'ק' הי' כ' ב' בינוות אבריו ונדייו הקדושים, עד שהראויים חשבו מפש שהוא כלות הנפש, ואחר נמר עבודתו חשבו שאבד כל כתה הנופניות, ומה נדלת אז פליית עני הרואים והעומדים שמה שתיכף חור לאוינו הראsson וגעשה ברוי' חדש, ושוב התגבר אברי וחור לעבודתו הלאה נגבור עשה חיל, וה' באמת למללה מכח אנושי אשר אי אפשר להאר זאת בכתב, וילאו כל שבתיהם להביע את גודלו בעבודתו, אף שנמהה פעמים איזה שניינו קצת בוגנו בשעת עבודתנו, אבל הוא רביינו הקדוש לא הבית ולא השניה כלל וככל על זה, [עיין לטעללה בטערכת עבודה] וחור לעבודתו כבראשונה :

א' פעם אהת ביום צום נידל', בשנת תרט'ז' בברker, אמר רביינו ז'יל כי מרגנש בעצמו שיש לו חום רב ואינו יודע מה ואת, [וכמוון לרופא לא הניח לקראו אליו וכחנ'ל] וגם הי' ניכר בפנוי קדשו שיש לו חום נידול ר'יל, וייה אח'ב הניח רביינו ז'יל את עצמו על מטהו ויישן וכאשר ישן ומן מה ויקץ ונמל פסוק [תהלים] לחוך פיו הקדוש ואטר תשלה רוחך יבראן ותחדש פני האדמה, ותיכף אטר רביינו ז'יל כי בטח יהי' התהדרות בשנה ההיא לטובות ישראל קפ], כי ר'ית של תשלה רוחך יבראן [תחדש הוא בתרי'ו מספר השנה ההיא]

ונם אמר רביינו ז'יל אז, כי כבר בה' שב לאיתנו הראשון, כי בעת שישן או קצת כהנ'ג', בא אליו בחלום הקדוש מטשרנאנבל בעל הסחה'ק טoor עינים ז'יל ונתן לו כף שركחת, ויהי' כאשר בלע זאת הרניש תיכף בחלים הטבה בבריאותו וכן הוא ב'ה, ואמר רביינו ז'יל שאין פלא אצלו שבא הקדוש בעל מאור עינים אצלו, כי הוא הקדוש הוא רבי שלג, [עיין לטעללה בטערכת השתוקותו לעדרקי הדור דף ע'], ואף בחצי השנה האחרון ל'יטי היין, שאו הי' הפעם הראשון אצלו השנה השתנות בבריאות רביינו ז'יל, [עיין לקטן] אעפ' ב' לא הניח לקרואו אצלו

קט) וכן, כי נאכטס פטייל נקלחו רכוול לכל פלאטסios חכל נקללו נסנא סולא פלאטסios נקלחו ליוציא.

ורכושו הלאן לטעון, כי כל מה שהוא לו הוציא על רופאים ורופאות אשר לא יועילו ונם לא הי' עוד יוכלו לעסוק במוסחון, אחורי כי הי' לו בבעיטה חוליה נдол כל כך ר' ל' אשר בכל רגע ורגע הייתה טסוכנת, וגם ילד קטן הי' לו או בן שנה והוא הר' אחרן הנ'ל, ולא הי' שי לטפל בו בלבד והוא קע לצרתו ר' ל' :

וזיהי כי החטבה מחלתה זמן הרבה, או אמרו כל הרופאים נואש לחיה ר' ל' ואמרו כי אף אם יסרו ממנה המכאובים נ'כ לא תוכל לחיות עוד, עין כי שunkt כל עת הזאת נחלשו אבריה כל כך עד שאין בה אבר שלא יהיה לו חוליה בפני עצמו מוחמת המחללה הכללית שלה ר' ל', והמחלה הזאת התפשטה אצל ומן שרכבה עד קרוב לשנה, והוא רואים בחוש שיטום ליום עובדים אותה בחותה, עד שכבר היה מילפה פעמים שהחשבו שמתקרב קצה ר' ל', והח'ק היו יושבים יוצאת באוטו רגע געשה שינוי שפתחה עיניה, אבל לא הותק לה טזה כלל, וכדבר הזה נשנה אצלה הרבה פעמים, והרופאים נ'כ גלו כבר ולא רצו עוד לתת לה שם רפואי, כי ראו שהבל לחנים ולא يول ומה בצע להם להפוך עוד מטען עניין, וגם בושו ונכלמו להרים ראשיהם שחכרתו להודות שלא יכולם לעמוד על עניין מחללה ההוא כל' וכל' לדעת מה זאת ועל מה זאת :

ויהיו בעת הזאת קרה טקרה לא טוביה בעיר ליפנא, כי ילד א' עמד על חלון גבואה ונפל על הארץ ונעשה רعش נдол בעיר, והרבה אנשים ונשים נמו לקול הצקה והרעש, ונקרה תיכף רופא להילד, ובאשר בא הרופא וראה את קול הרעש הנדרול הזה מהמן אנשים ונשים שכאו למקום הנפילת, או אמר להאנשים העטרים סביבו מה תרעשו כל כך, ולמה אין אתם מרעישים על האש האולנית אשת ר' ישראל יוסף שתמota מהרה, כי זה זמן שטוטלה על ערשות דוי ואין שם תרופה לטחלתה, ואם עוד תזה מוטלת כ'ב' במכאוביה או כל משפחחה יאבדו טן העולם חלילה כי כבר הניחו וועבו כל בחותיהם עבורה, לבן תראו להריעש בתפלות שבואה הקע לחיה ואו יהא עכ'פ' משפחחה ניצולים כך צעק הרופא :

והנה בין האנשים שעמדו אז באצטדיון ההוא ושתמעו את דבריו הרופא, עמד אחד אשר עוד באותו היום נסע ליזבלין להזכיר איזה עניין שלו לפניו ר宾ו ז'ל, ובכובאו לזכליין או קורם שנכנס לריבינו ז'ל נכס מקודם לבית החיזון לקחת לו טים לשחות, ואו ראתה אותו הצדקת טרת ברכה וכרכה לברכה בתו של ר宾ו ז'ל וכאשר ביקש ממנו מים ונתנה له, או שאלה אותו מאי הוא, והשיב לה מן עיר ליפנא, וכאשר החולנית הנ'ל הייתה בטו של אחד מהסידי ז'ילון וה' ידועה לה טוב הרבר והוא לאחד יאוש לנטרו באין שם תקווה, ושאלת אותו היהכן לודר כן על

על נפש כיראל, והשיך לה שלא טלבו הוויזיא הדברים האלה רק ביום שמעו כן טרופאה העיר, שאמר לו ולכל אנשי העיר שראו לרחים על כל משפחתה שלא יאבדו, וכן יתפללו עליו שתחות טהר ר' ל', ואם לאו יאבדו עמה כל המשפחה, וכבר נחלה כולם מזור הצער והגינה עטה :

ובשעתה הזריקת הזאת את הספר המר הוות ר' ל', התעכבה פאוור אל להה לשטוף דברים כאלו, הכותים במדרונות הרבה לוטר לבקש על נפש מישראל שתחות ר' ל', וכן עללה בלבה לכנות בעיטה לקודש פנימה בית אביה הקדוש ובינו ז'ל לספר לפניו הדברים האלה, ולהזכיר החולנית שירדה עוד הש'ת עליות, וכאשר באתה לפני אביו ר宾ו ז'ל, וספרה לפניו כל אשר שטעה טאת האיש הנ'ל מעיר לפניה בשם הרופא מכם שאמר כניל על נפש טישראל :

ובשמעו ר宾ו ז'ל את הדברים האלה הנ'ל, צהה תיכף להביא לפניו את האיש מליפנא לשטוף מטנו בעצמו, ובאשר בא האיש לפני הרדרך, צהה עליו ר宾ו ז'ל שיחור וספר לפניו כל דבר שורש מה שטוע מפי הרופא מליפנא, והאיש ההוא עמד בחורדה נдолה כי לא ידע מה זאת, וכי כל ביאתו לבאן הי' עברו עצמו, ועתה נשאל אודות עניין זה, אך מפני פקדות ר宾ו ז'ל הוכחה לשנות ולחוור כל דבר ודבר שאמור הרופא הנ'ל, שצרכבים להתפלל שחולנית הנ'ל התמות בעבור יאנן עוד אופן שתחיה' וככנייל :

ובאשר גמר האיש את דבריו, אז נתלהב פניו קדרו של ר宾ו ז'ל כלבב אש, וكم שבסא קדרו, והתחליל לרוץ במרוצה רבה על פניו חדר קדרו ברצואה ושוב, ושאא' בקהל ואמר בלשון קדרו, "ריבינו של עולם אועלכע נודריגע קי" טילעל' זאלען אב פסקני יודישע נפשות זענען וי' דען די פנהינס פון די וועלט, די ריבינו של עולם בית דאס' דער פנינה העולם, ועוד — דער דקטער זאנט או ז' וועט ניכט ייון געיניד אונד ניכט ליעבען, — איך זאנ זוקרא את ענטו בשטו הקדרוש ושמ אטנו או ז' וועט זיין געיניד אונז ז' וועט לעבען" :

וזהאריש הנ'ל ברוח מהתר קדרו של ר宾ו ז'ל מרוב הפחד והאימה שנמל עליו מהמת השאנות והקளות של ר宾ו ז'ל, וריבינו ז'ל עדיין לא נח ולא שקט וחל' עור בחדרו הקדוש ברצואה ושוב בטה פעמים, ושין ושליש את דבריו הקדושים

ק) ל'בוארה יס' לפיען גדרבי רכינו ז'ל קהילג, מדרכי אר' ז'ל (נדיס' ייט' ז'ק' מ' פ' 16) טמאנ ז'ל פעריס סל'יך לבקץ רחוייס על קומולס טימוטה כנין טאלטעל פהלה נחלו' כרכ'ה ולו' חפ'ר לו' ט'ימ'ן קלומריין (כחותם ק'ר) קומט' ז'בי רכ'י טנקה מל רכ'י טינט'ו טענ'ויס כוי' עיי'א, אך י'ל דלקט' זרבני טהני דונול'ה: מאנ'ה ובקומקס כיר'ווע, עני' גמאלט'ן נחמי'ן כתוכות סס מה זכוכה כהו' כוונ' גדרול' ט'יע'א, אכן רכ'י טנקה מל דרי'ק בלטונו קדרויס ומול' חונכלע יולדינע מילען כו', וסיעו טהנול'ה חי' נס' מיטראל' חזונ'ה כנודם, וכוגם קרי' ז'ל סטמאנק סס' לדי' קכ'י טמקי' דבי' רכ'י וקס' יטראל' חזונ'ה הילג', וריבינו ז'ל ירע' זרכ' גונ'ר' ודר'ק מוטל נירלמ' גלאק'ס סס', וו'ק' ז' קלמי' ז'ילמי'ל.

שמעו לנכון את דבריו הניל', אבל שמתה הייתה גודלה למאוד כי ראו עין בעין
טפש כי נדולים חסדי ה' וגופלוותיו:
והי כי נשמע הקול בחוץ ותهام כל העיר, והבית געשה מלא פאנשים ונשים,
שכלם באו לראות את הנם והפלא הנדול, והודו לד' כי לעולם חסדו,
האיש השליח לטוב נם הוא כאשר שמע הנם בא ברוחה תיכף והוא פתר להם
את תודתם ופליאותם, וכיפור לפניהם כל אשר ה' לו ביום אתול בעיר זיכרון אצל
רביינו הקדוש זצ"ל, ואו ראו והכירו והודו ושבחו לשמו יתרך ויתעללה, שעשה נם
ופלא גדול כזה על ידי שליחו האיש אלקם קדוש רביינו זל:

ונם רופא העיר, בא תיכף שמעו את הרעם הנדול בעיר מהנס הנדול הזה, לראות
אם אמת נכון הדבר שatat ד', וייה כי ראה בעיניו כי מטה ד' היה זה
ונפלאת היא בעינויו, והודה בפה מלא ואמר עתה רואה אני כי יש אלקם בארכ' וכי
השנהו יתברך משוטחת בכל', לעשרה נמלאות נדולות לבדו כי לעולם חסדו, ונדולים
טעה צדיקים שלחוי ית'ש לנעט', ואמר הרופא או כי מטה רואה בעיניו איברים
חרשים אצלך, אך חולושים המת וצוה לשתור אותה ולעננה במأكلים טובים, ולא
עלמה שחי שבועות והאשה היא נראתה בחוץ בריאה כאחד האדם, וכאלל לא
נעשה עמה דבר, וחיתה אח'ז' הרבה שנים ווכתה להוביל לחופה את בנה ר'
אהרן הניל' כאשר גור אמר רביינו הקדוש וכותנו הנדול יעדוד לנו ולכל
ישראל אמן:

מערכת יא

טפיית רביינו זל לטידונית אשכנזי

א) בעת שיצאה הנזירה טאת טלכות רוסיא על המלבושים יהודות, וכי שה' רוצת
להלך לבושים טלכות מלבי' רבנן הי' מוכרת להיות לו כתוב רשות
על זה מעת הפטשללה, וכותב רשות כזה הי' משניים רק בשנת תרי'א, ומואו ולהלאה
הי' קשה להשיג רשות כזה, ומי שלא הי' לו כתוב רשות כזה עוד משנה הניל', או
וולת שלא הי' רשאי לילך בלבושים רכבות, נס הי' מוכרת לקצץ פיאוטו ואם לאו
הי' משלם כספ' ענושים כנודע, ורביינו זל כטוכן הי' לו עוד כתוב רשות כזה
כמה משנת תרי'א, אבל בנו יהידו הוא אז אדרטיר מラン הקדוש שה' או עוד בחור
רך בשנים לא הי' היוכלה עוד להשיג עכשו רשות כזה, ואח'כ' כאשר נתנדל או לא
חשינו עוד הרשון, ולכן התחלת הפטשללה לרופאו שיקצע את פיאוטו כלו ונם
להסיט מאטו הבנדי' רכבות, וכטובן הי' זאת בעיניהם הקדושים לחמותות שבחרומות,
ושלח רביינו זל שליח מיוחד לעיר ווארשה להשתדר אצל השער המדינה להשיג
מנודל צערם והיאוש שה' להם מכבר לא שמו לבם כלל לדברי האיש הניל', ולא
וכאשר

הקדושים הניל', עד שאח'כ' נה וישב על כסא קדשא, ושאלiah האיש מליפניא,
ותיכף הובא האיש חורה לחדר קדשו, והוא אמר לו רבינו זל נסע תיכף חביתה
ותלך ישר תיכף בבייתך לבית החולנית הניל', ותאמר בוה הלשון, אף כי הרופא
אמר שבת חזה צבל תהי' בבריאות אבל, שמואל אבא טויכלן אומד כי תחיה ונם
תהייה בבריאות ועוד תוכחה להשייא בנך, (שהיה או ילד קפנו בן שנה ובנ'יל'),
ובכן תאמר בזה הלשון דוקא בלו' שום שניין, ולא תספר מקודם ואת לשם איש
רק בבית... ההוא שחולנית שכבת:

וזה איש ההוא נסע הביתה, ובכובאו לא הלק' לבתו רק יאר לבית החולנית, ושם
פנע אנשים מהחברה קדושה שישבו שם כי חשבו שכבר קרובה האשה
ליציאת נשטחה ר'ל, והוא אמר בטכון הדברים הניל' טפש בפקודת רביינו זל עליו
והלך לביתו, ונס בלילה ההיא שוב ראו החיק כי געשה שניין אצל החולנית, וכמו
שכבר הי' כן הרבה פעמים כניל', וכך חלכו להם לביתם, ונשאר בבית החולנית
רק איזה אנשים מהמשטר של חברה הולמים שהיה שמה ונם בעלה, ובלילה
נדומו קצת:

וירוי בהקיצ'ת תמהו מאד, כי לא שמעו שוב קול אනחות שאותה כאשר כבר
הווגנו לשטו ממנה תמיד, וחשבו שחי' כבר יצאה נשטחה חיללה, והוא
גנשו להבイト בפניה וראו כי ישינה היא כאחד האדם, ונתפלאו מאד על הדבר
שללא דורגנו לראות ממנה כוותה זה ומן רב, אך הטה לא חפזו עוד להניה עצם
ליישן בחורה אחריו כי ראו השענות כוותה, ובכלוין עינים קיוו לאור עמוד השחר,
חשחר עליה והוא עדין ישינה, וכן הותה ישינה ומן רב איזה שעות על

ובהקיצ'ה הטה ראו וכן תמהגו כי ישבה את עצמה על הפטה כאחד האדם,
שזאת כבר לא היתה ביכולתה לעשות מהרגע ראשונה שלhma ל"ע,
והטה טרנשימים ומתחפאים על הדבר ולא האשינו לעצם כי האמת הוא מה שראים
בעיניהם מפס', או שאלהו אותה אם טרנשת איזה CAB בונפה חי', והשיבה שאינה
טרנשת שום CAB עוד חיללה, אך שהיא חולשת כה, ואמרה לבעליה שיתן מטבח
לצדקה, יען כי בלילה היא ראתה בחלים שבא להביטה איזה איש מלובש בתואר רב'
ואמר לה תן דן דבר לצדקה ותזהה בשלימות הכרויות, והשיבה מאין לי כספ' הלא
חוללה היא ומן אורך כל כך, ובכל הבית נתדלדל עד מאד, או אמר לה הרב
אפיקו אם רק חבטה ליתן טה לצדקה נ' טוב ואיך צריך לתת תיכף, והוא
הבטיחה תיכף, יותר אינה זוכרת, אך זאת מרנשת בעצמה שהוא בריה
חרשה:

ואז געשה רעש גדול בהבית, והקהל שמחה חרעותם נשטע על פני החוצה, אך
הטה לא ידעו על נובן לפחות הדבר מאין באה זאת היישועה הפתאומית,
ואם כי האיש הניל' אמר הדיבורים האלה הניל' בלילה ההיא וכחן'ג, אך הטה
מנודל צערם והיאוש שה' להם מכבר לא שמו לבם כלל לדברי האיש הניל', ולא
שמעו

ד) בעת שחי רビינו ז"ל מתנוור בהכפר במדינת אשכנז, או בערב חנ השבועות ה' כMOVן לא היה אצל רビינו ז"ל עולם נדול, כאשר הרגל להיות בביתו ביזילין, כי מודר הוא קשה או לעבור את הנבול, ובוקשי באו איזה אנשים, וכי בערב חנ השבועות ראו שבין האנשים שהיה אין בנמצא איש כהן, וה' ואחת לפרט רוח של רビינו ז"ל, כי היתכן שלא יהי לו כהן לדוכן בית הכהן, ובכל פעם ופעם בא רビינו ז"ל לשאל אם כבר בא איזה כהן, ובין כך עבר שם איזה טפוליין המתנדוד ממקום למקום, וכאשר שמע שיש רביה בהכפר היה בא לאן להוות שמה בחן השבעות הוה, ונעשה מזה שמחה נדולה בין אנשי רビינו ז"ל, ותיק נכס המשב"ק אל הקודש פנימה ומופיע לפני רビינו ז"ל בשטחה שכבר

ובו שבא איש כהן לאן, וזכה רビינו ז"ל להכינתו תיכף אצלו ונתן לו שלום: וירא אך יצא האיש טאת פני רビינו ז"ל, קרא רビינו ז"ל תיכף את המשב"ק ואטר לו ראה שהוא שייחי לי בחן לדוכן על החן, או השיב המשב"ק רבי, הלא זה האיש אשר יצא כרגע מטה פני רビינו הוה כהן, והשיב לו רビינו ז"ל מי אמר לך שאתה חי ז"ה הוא אינו כהן לנטריו ואין לו שייכות כלל להכהנה, והמשב"ק נתפעל מודר בחן, חי ז"ה האיש האורת הזה, סיפר מעצמו לפי תומו בלי שם שאלת ובל שום טהרה כי הלא האיש שנזכרין פה כהן, והמשב"ק יצא טאת פני רビינו ז"ל בעקב נדול ידיעה מקודם שנזכרין פה כהן, והמשב"ק ז"ל שהדבר גונע לו מודר שייחי לי בחן לדוכן, ועל בחן מודר, כי הכיר בריבינו ז"ל שהדבר גונע לו מודר שייחי לי בחן לדוכן, ובודאי ראה האורת הוה כבר לא שם לבו כי ידע היטב שעוני רビינו ז"ל פקחות, ובוודאי ראה ברוח קדשו שאינו בחן:

אך טאן יבוא עתה בחן אחר, וכבר בטעט פנה הים ועוד טעם וה'ו' מטשטש ובא וכחן איננה, וכי עוד רגעים אחדים לכנית הי' בא איש אחד וכחן הוא מהמדי יוכלן, אשר בהתחבא גנב את עצמו מעבר להגבול לבא שמה להיות אצל רビינו ז"ל, ותיק רצוי בשטחה ובשרו לריבינו ז"ל כי בא כהן וכי גם ריבינו פכירו היטב, כי עוד מכמה שנים קודם העיר עליון ריבינו ז"ל בעצם שהוא וכל משפטו

המה טורע דאהרון בחנה ורא:

וירא טמחרת בעת הדוכן בשעה ב' הכהנים האלו על הדוכן והתחילה גבר הברכת, או הבחן האורת הנ'ל נשתק ובשות אופן לא היה יכולתו לעשות הברכה ולא בירך כלל ברכות כהנים, והאורח בעצמו נתפעל ונתרנס טה ולא ידע מה ליזון בדבר הוה, כי אחר התפללה כבר ה' יכולת לברך, אבל אנשי ריבינו ז"ל כבר נחלה דעתם מה, והבינו שריבינו ז"ל עשה לו כל זאת, ובודאי יודע ריבינו ז"ל ברוח קדשו מה שעווה, אם כי לא בא על עטוק דעת קדשו ז"ל:

ה) והנה תיכף כאשר באה הידיעה אל ריבינו ז"ל שכבר עליה בירוי השדרין להציג הדוכאונו עברו בנו המביב איז טון הקדוש וצללהה, והבשרורה מובה הואת

ובאשר הרדייפות מהטמלה היו גדרות בעניין זה, ומוי שלא רצה להפסיק פאות בנדי רכבות ולקצץ פיאותיו, ה' צירק להחביא את עצמו בחדרי חדרים תמיד ושם היו מתחשים אותו תמיד, והחדרות להציג הרישון ה' מן הקשות שבקשות והתעכובות ומן רב, לכן בין כך נסע ריבינו ז"ל עם בנו יהידו כ"ק א"ז אדמור ז"ל לעיר אלעקסאנדראווע הסמוכה לעיר זילינין, ושם ה' הנbold של מדינת אשכנז בגודע, ושם נסע ריבינו ה' ז"ל עם בנו יהידו ועם עוד איזה אנשים אשר ליה עמו להכפר הראשון אשר ה' מעבר להגבול ושיך למדינת אשכנז, למטען להיות שפה עם בנו ק"ה) הקדוש ז"ל, עד כי יפעלו השדרלים להציג הרישון בעדו:

ב) והנה עניין החדרות זו היא התמ"ך ערך ג' חדש ויתר, עד שעלה ביה השדרלים להציג הרישון (הדוואלוני), וכל ימי משך הזמן ההוא התעכוב ריבינו ז"ל בכפר ההייא במדינת אשכנז, ובמשך העת ההייא חל חג השבעות, והנה מי שי' מבר אף מעט דמעט את תוכנת נשף דקדושה של ריבינו ז"ל, ה' יכול לתאר את עצמו, איך ה' נושא בעוני ריבינו ה' ז"ל להיות עת משך ג' חדשים בכפר אשר במדינת אשכנז, ובפרט עוד ביום ה' הג השבעות:

אך סוד ה' לרائي, ולא עוד אלא, כי שם מצא לו ריבינו ז"ל מקום לזרות עצמוני להשליט דבר ד', אשר עבר בקרבו כלhab אש לעשות נפשות לד' ולהחוירם תחת כנפי השכינה, כאשר אמר ריבינו ז"ל על עצמו שככל עיקר ביאתו לעוז' ה' הוא להשב נדוח ישראל לד', [עין למלعلا דף ג', וכן נדוע שאו ה' במדינת אשכנז הרבה נפשות כאלו, וריבינו ז"ל פעל בהם שפעל, והוא לנו כמה עניינים אשר פועל ועם ריבינו ה' ז"ל במשך ימי שבתו בהכפר ההייא:

ג) ריבינו ז"ל אמר על פרדינט אשכנז שהיצה'ר כבר פעל בהם כל כך, עד שתחפה כבר חוטאים נם בלתי עצמו, שכבר הפתה יודעים כי' היטב לחטא, עד שבאמת כבר היצח'ר אינו בא אליהם, כי אין לו עוד שום צורך לבוא אצלם: במא נדול בחן של הצדיקים האמתיים שבכבוד הרתקה דרוכנן, מה מה נולים לטרחקים, לטען להישאר נקיים מכל סיג ופנמו, אף טמה שהוחירו חול בטור הרתקה ואכטיל בויה:

בעת

ק"ה) וסיבת פ"כ פ"כ פ"כ פ"ק ז"ל נ"כ ס"י נומפ טמו, לך סכו ז"ל געטמו ג' ס"י נ"ק מ"ה, כה"ל, פ"ו כי יLOW כלכלי מ"ס טנול ה' מ"ן הקודש לאכזיו ריבינו ז"ל ס"כ לאכזיו ריבינו ז"ל עליון מ"ה מעינו ספוקן ומ"ה ז"ז מ"ה פמי, ולדכלייס טפיקן, עין גמלק כ' ממילום ה' מ"ן סקוקן זיללט, זולם ולח' ס"י נסיעם ריבינו ז"ל מעונייס גחליס אנט קלטו מלטה לפן, וסוד ה' לילו.

שמערתי מידי התחסיד היר' שלמה פרדכי ני' בעאמום, שבצעטו ראה פעם אחד שכא אחד לזכילין שי' טן חסידי יוכילין, וביחוד היר' האיש הזה הוא אחד מהבי' נכבדי הנבירים החסידים דפולין טופלן בתורה ומפורסת גדוֹלָה, אבל באחת הי' צבעו ולא הי' תוכו כברון, ואנו כשנכנם אל הקודש מניטה עמד ר宾ו זיל קדיש, או עמד לו ר宾ו זיל על מקומו. עמק ברעינוו הקורושים ושהה שם ארזה וטן, ואח' אמר שבחתא טבא ונכנים לחדר קדשו, ובטעמיא ש'ק אמר ר宾ו זיל שאחדרי כי ראה את בן השתדלן הנ'ל אומר קדיש, הebin כי אכיו כבר שבך חיים לכל חי, ולכן רצה להחווק לו טוביה, עברו הטוב אשר עשה עמו בשתיים (א) כי על ידי שהשיג הרשyon הדוכאוונו לא יצטרך עוד בנו הקדוש להחביב עצמו עם לבושו (ב) שלא יצטרך עוד לישב יותר מעבר להגבול בטדיינט אשכנו, ולכן עמד מעת על מקומו לפועל עבורי טובה בעולם העליון להראות לו מקום מנוחה שם כראוי לו:

ג

שמערתי מכמה וכמה אנשים המידים נאמני רוח, ובראשם ב'ק אבא פארוי אדרטור' הגה'ק שליט'א, ששמע מפי ב'ק אביו טר' הקדוש זי'ע'. שפעם אחת בא לזכילין איש אחד שע'י מחסידי יוכילין, והוא הי' נ'כ מנכבדי אנשים בכל המדינה בפולין וספורם בשם טוב, אבל ר宾ו זיל כאשר ידע ברוח קדשו את הכל וכל רוז לא נעלם טאתו, הכריר את האיש הזה שהוא נ'כ בשני חצי צורות פנימי וחיצון וכחגבל, ואנו ר宾ו זיל נתן פקודה להטמשים בקדש שבלהכנינו ר宾ו זיל, טעולם לא יכול לראות את פניו, כי אחרי שעבד בו כל כך שנים רבות לטמעו להביאו לתכלית השלימות ולא הועיל בו כלום, لكن אין לו עוד לבוא לפניו ישראל, ושם תראה אפס קצחו טעננים שקרה לפני ר宾ו זיל, שברבך שע'י גונע תורה ועבדה לא הבית פני איש, יהי' מי שיהי הי' אומר לו האמת בפנוי, ואפילו להאנשים היוטר נכבדים וטקורבים אליו, ולא עוד אלא שבעת שראה ר宾ו זיל כי כבר לא יועיל תוכחתו וטסרו להביאו לתכלית השלימות, או לא הי' טנחו עוד לבוא לפניו, ומה גם שלא הרשו עוד שיקרה בשם מסתוף בצל קדשו, ואוthon האנשים הצבעים במלכושים שאיןם שליהם ואן תוכם כברם, הי' ר宾ו זיל מבקש מהם שלא יבואו עוד אליו, יהי' מי שיהי', וכאות היו הרבה אנשים נכבדים שר宾ו זיל נתן צו עליהם שלא יבואו אליו עוד כנורע:

הוות באה אל ר宾ו זיל ביום ה'ב שלח אז ביום ה', ואו תיקף לטחרת בעש'ק השם חור ר宾ו זיל לבתו, והנה השתדלן הוה זכה מה הרביה, כי שמעתי טפי חסיד נאמן שע'י פעם אחת בויכלון בש'ק אצל ר宾ו זיל, ובאותו השיק הי' נ'כ :

בנו של אותו השתדלן הנ'ל:

ויהי אחר התפללה של ליל ש'ק ראה ר宾ו זיל שהכן הוה של השתדלן הנ'ל אומת קדיש, או עמד לו ר宾ו זיל על מקומו. עמק ברעינוו הקורושים ושהה שם ארזה וטן, ואח' אמר שבחתא טבא ונכנים לחדר קדשו, ובטעמיא ש'ק אמר ר宾ו זיל שאחדרי כי ראה את בן השתדלן הנ'ל אומר קדיש, הebin כי אכיו כבר שבך חיים לכל חי, ולכן רצה להחווק לו טוביה, עברו הטוב אשר עשה עמו בשתיים (א) כי על ידי שהשיג הרשyon הדוכאוונו לא יצטרך עוד בנו הקדוש להחביב עצמו עם לבושו (ב) שלא יצטרך עוד לישב יותר מעבר להגבול בטדיינט אשכנו, ולכן עמד מעת על מקומו לפועל עבורי טובה בעולם העליון להראות לו מקום מנוחה שם כראוי לו:

מערכת יב

אין פשא פנים לפני ר宾ו זיל.

א.

ר宾ו זיל, טעולם לא נשא פנים איש שבעוזם, בכל דבר אשר היה גונע אף לנקודה אחת של התהוו'ק, ובכנון דא לא נשא פנים אף להכי גודלי ישראל, ושם תראה אפס קצחו טעננים שקרה לפני ר宾ו זיל, שברבך שע'י גונע תורה ועבדה לא הבית פני איש, יהי' מי שיהי הי' אומר לו האמת בפנוי, ואפילו להאנשים היוטר נכבדים וטקורבים אליו, ולא עוד אלא שבעת שראה ר宾ו זיל כי כבר לא יועיל תוכחתו וטסרו להביאו לתכלית השלימות, או לא הי' טנחו עוד לבוא לפניו, ומה גם שלא הרשו עוד שיקרה בשם מסתוף בצל קדשו, ואוthon האנשים הצבעים במלכושים שאיןם שליהם ואן תוכם כברם, הי' ר宾ו זיל מבקש מהם שלא יבואו עוד אליו, יהי' מי שיהי', וכאות היו הרבה אנשים נכבדים שר宾ו זיל נתן צו עליהם שלא יבואו אליו עוד כנורע:

להב

ב.

פעם אחת בא ריבינו ה' זל לבית מדרשו ליליטוד המדרש בדרכו בקדוש, ופני קדשו תי' מתלהב כלחב אש, ופתח המדרש והתחילה לומר شيء רפואי קדוש, והחל לדבר טענן העובי רצונו יתברך והסביר אותו על מדינת רוסיה בדרכי חירופים וגידופים על הקיסר ניקאלי הראשון שה' טולק אן, ואמר עלי ריבינו זל שות הוא המננד הבי גודל להשיות ודיננו בmittah, וקרא בקהל גודל ריבינו זל מוקב שם ה' מות יומת, ואטר ריבינו זל או נקב ר' ר' ניקאלי 'בן' קאמפינע, ומוקב שם ה' מות יומת, ואטר ריבינו זל או נקב ר' ר' ניקאלי 'בן' קאמפינע, ואמר הוא ה' הנקב שם ה' לנין מות יומת, וכן בפל ושילש את דבריו הקדושים בהתלהבות דקדושה, וסימן בעניין זה את המדרש והתפלל מעריב וחור לחדור קדשו, ולא עברו טאו שני ימים ובאה השמועה בין החיים שמת זה הרשות הנ'ל, וזה ה' בשנת תדי'ן בן יה' תדר שיאבדו כל אויבך ה' אמן;

ג.

פעם אחת ביום ר' ר' נפל או يوم נינוטיא של הקיסר רוסיה, והוא טוכרחים או בכל בתיה תפלה יעשה לו מי שבירך ולערוך הנונן תשועה, וכן באנו נ'כ שוטרי העיר ל'בית המדרש של ריבינו זל והוא הונט הנונן תשועה, וזה היה אחר קראות התורה, וכל אשר עמדו שמה ראו שאצל ריבינו זל היה זה את לא למורת רוח בלבד, אלא שה' נגע לו ממש עד נפשו לברך בבית מדרשו איש אשר שנוא לו מאוד, וניכר שה' הדבר הזה מבלבלו לריבינו זל מאד מאד, והחל לחדר קדשו עיין פרק צדיק מה פעל טערכת בעודה בר'ה], או זמן רב יותר מכפי הרגלו עיין פרק צדיק מה פעל טערכת בעודה בר'ה], ובכowa ריבינו זל חורה לבית מדרשו, והוא רואים בו טעם השתנות גודל בוין או רג' ריבינו זל הקדושים בשינוי גודל מכפי הדרך הקודש שלו, והוא ה' אל הבימה לקחת את עצמו לתקיעת שופר, אבל עד אזיה זמן ולא היה מתחיל שום דבר, וכל פניו הקדושים בשינוי גודל מכפי הדרך הקודש שלו, והוא ה' אל הבימה לקחת רוסיה, עיין לקמן בפרק ט', אעפ'כ אח'כ ג'כ לא ספר מעבודתו ומדרנו בקדוש, ובפטמי דרש ברבים להיות מננד במדינתם, ולכנן ראייה להציג באנן איזה עניינים מועיר מעניינים הנדרלים והרבים שה' בזה אצל ריבינו זל

איך שה' בעור בקרוב הקדוש ההוא שנאה נזולה אל מדינת רוסיה;

ריבינו

פרק ח

התנוגדות ריבינו זל למדינת רוסיה
ונמייתו ומייתו בידי הפלגנים הטיר

א.

ידוע ומפורסם ה' או לבל, וגם עד תליית עוננס אתנו כמה זקנים וישירים, אשר זוכרים ברורimately ועומד לנגד עיניהם, את גודל שנאותו של ריבינו זל למדינת רוסיה, אשר אי אפשר לתאר על הנילין את כל הפרטים מהשנהה שהראה ריבינו זל להמתלה הזה טריסטא, וכי שלא ה' מסיבה שה' מיסב נם ריבינו זל אי אפשר כלל לשער כזאת, כי לא ה' מסיבה שה' מיסב נם ריבינו זל בצד ישרים ועדת, אשר לא ה' מדבר ריבינו זל בפני קהל ועדת טרה בטומי עיל מדינת רוסיה, ותודה ה' ריבינו זל משותק רק לשטוע טפתת מדינת רוסיה;

וسبית הדבר שנאת ריבינו זל להם, ה' בעבור הרדיות שרדפו מWOOD את ישראל בכלל, ועל דבר שרדפו את הקדוש אלקים תפארת. ישראל מרוין זגללה'ה ז'ע, ולקחווה אל המאסר בגודל, והקדוש הזה מרווין ז'ע ה' מקודש לקדושים בעני ריבינו ז'ע [הבט וראה בפרק ז', צדיק מה פעל]:

ויעיר הדרה ה' אוואר ריבינו זל, כי המפלצת רוסיה היא מננד לישעת ישראל הטקווה להם בגב'א:

ריבינו זל לא הביט על שום דבר ולא נת فعل טשם עניין ה' מה שהי' ובכל דבר שה' נגע לעבודתו הקדושה ה' טומך נפשו הקדושה בלי טום יראה טשם דבר זולת השית', כמו שטובה למללה בספר ההורא טעם מועיד ביגלי פח' ובכיסוי מפחדים, וכן היה בדבר שנאותו למדינת רוסיה ה' נ'כ ריבינו זל מראה שנאותו לעין כל בלי שום יראה ופחד כל, הגם אה' או טובל מלשנות ונואר במאסר בביה האסורים בתואר בגודל וטסית למזרד במדינת רוסיה, עיין לקמן בפרק ט', אעפ'כ אח'כ ג'כ לא ספר מעבודתו ומדרנו בקדוש, ובפטמי דרש ברבים להיות מננד במדינתם, ולכנן ראייה להציג באנן איזה עניינים מועיר מעניינים הנדרלים והרבים שה' בזה אצל ריבינו זל

טעם

לهم השכר שיוכו עוד לטולכה קודם היושעה כלית לכל בני ישראל. בביות טיש צדקינו ב"ב, והי' כל כך מתענין בוה עד שדרש תמיד טובת פולין בפני קהל וудה, וכאשר גלו וידעו שדרך הקודש של ربינו זצ"ל ה' בכל דבר אשר ה' נגע לעבודתו הקדושה ה' במשמעות נפשו טפש, בן ה' נ"כ בדבר הות, אף כי ידוע לכל שהדבר ההוא לשיע ולדבר بعد טובת הפולנאים ה' איסוף חטור מצד הטמפלת רוסיא והי' נגע מטה לסקנת נשות, כי או ה' חותמים שקמו הפאווסטאנציגס ורצו לשחרר עצם מעול רוסיא אשר בגוילה העמים עליהם, והנה האורבים מצוים ה' או לאורוב על כל פנה ועל כל הנח אשר יצא מפי איזה איש, אשר ה' ננד הטמפלת רוסיא ולעויד הפולנאים, אעפ"כ רבינו ה' זיל לא השניה כלל ע"ז, והי' דרש בפומבי לכל שנוכן לשיע בכל האפשרות בירח הפולנאים, ואף כי היה ידוע שריבינו זצ"ל כבר סבל הרבה מות, כי רודף השינויו ומצאו בוה דרך נגן לפניהם ולהושיבחו בטאמר התפיסה (ע"ז) [קמן] אעפ"כ רבינו זיל החיק בדרך לדורש بعد טובת עם פוליען בורבו;

ג.

קבלתי טכמה חסידים שטענו שעוד ווכרים היטב מה שטענו מטה, קדשו רבינו זצ"ל שאמր שודע לנכון שקדום ביתא משה זרקין זקם עט שייען לתחי', ויה' מדינה בפני עצמה ברשותה, ועתה עינינו הראות שנתקיימו דברי רבינו זיל ממש עד ביתא נואץ בב"א:

פרק ט

צדיק מצאה נחלין.

הרדיות יהיה לו לריבינו הקדוש זצ"ל
בתחלת נשיאותו ותפארתו על ישראל.

פתח דבר

טרם נבוא להמשין עין הקורא לעמוד על הפרק הבהיר, נקדם טמפלת רוסיא, וודר אמר רבינו זצ"ל שבנו לטعلاה שחי' רבינו זצ"ל שנואה נдол פל לדתו עלי, כבר משחו ה' אלקיט שמן שעון מהבירgor, גנטקיט בז טאנדר הבטוב (תהליט פ"ה), ויחאו המלך יפרק כי מהן אדרוניך והשתחוו לו,

רבינו זיל ברוב חזזה וניל, ומטש ה' רואים בזה נס גדול מן השמיים, שלאו איננו לריבינו זצ"ל שם דבר ע"ג הלהלה בזה, אף שהוא כל דבריו הקדושים בפרסום נдол ורב, וע"א:

[שפטעתי כל זאת טכמה חסידים ישישים ונאמנים
שבעצםם וכו' לראות ולשםע כל תג"ל]:

ד.

פעם אותה עברו דרך עיר ויכולן מהנה נדולה של אנשי צבא, ועמדו את עצם שם על ותן רב, ואו הראש המנה הילך בעיד לבקש לו מקום לדoor בו באוון היטים, ובתוך הכתים שבא השר ההוא לבורד לו דירה אשר יאות עברו, בא נ"כ לבית רבינו זיל, והילך שמה מחרד לחדר עד שבא לחדר קדרשו של רבינו זיל ביתה עם שר העיר, ולא ה' שום איש עומד לנדרם כי איטם ומחדם ה' מוטל על כל, וכאשר באו לחדר קדרשו של רבינו זיל, ורבינו זיל ישב או על כסא קדרשו והרים את ראשו הקדוש, וראה לפניו את השרים הניל בעוד איזה אנשי צבא, או עמד מכסא קדרשו ואמר להם מה אתם רוצים, או אמר הראש הנדרוד שבא לאות לו דירה לדור בו ביטים שישתחה בעיר ההיא, ואו שאל אותו רבינו זיל בוה הלשון ט' אתה, והשיב לו השר כדרך תשוכות אנשי צבא שהוא עבד לאדרון המדינה הקיסר הנדרוד, או דבר רבינו זיל אלו קשות בקהל גדול ואמר לו אתה עבד לבשר ודם אשר חיים הוא כאן ולמהר בקביר, ואני עבד לאל חי וקיים תמרה, ואיך אתה רוזה מטני שאני אצא מחדרי ואטסור אותו לך, הדברים האלו יצאו כל כך מפי רבינו זצ"ל בהתלהות אש קודש, עד שנפל פחד גדול על השר הצבא ההוא, והשיב בדרך ארץ הלא רק הצערוי הדבר ההוא לפני ואם אין זאת ברצון בכורו או אין לי שם דבר ועננה אלי, וביקש מריבינו זצ"ל שימחול לו, ויצא פאת רבינו זיל בפחד ואימה נדולה והילך אל בית אחר לחפש לו דירה:

ג.

רבינו הקדוש זצ"ל ה' תמיד מתענין בוה שטמפלת פולין תקים לתחז' וישינו את טמפלתם בחורה, כאשר כבר בתבנו לטعلاה שחי' רבינו זצ"ל שנואה נдол ידע שיש זכות נдол למדינת פולין אצל הש"ת, בעבור שקיבלו והכנסו את ישראל בזרועות פתוותה אשר הנירושים טמפלית אשכנו ומשאר מדינות, لكن אונע להם

תודען קידושי כראות הוקן הנכתר את הנער ההוא [הוּא רַבִּינוּ הַקָּדוֹשׁ]. קרא אותו אלו בקריאת לשין חבה, והלך עמו אל החצר, ובבואם להחצר שפין הוקן כה וכלה וירא כי אין איש, אשר ישמע את הדברים אשר ידבר עם הילד הוא רבינו זצ"י, או פנה את עצמו אל רבינו זצ"ל ואמר לו הדامت שאתה בן יהוד" שיברבינו זצ"ל הן, או אמר לו הוקן הנכתר בזה תלשון, "שטע אחה בני יהודי, הן הרית אללו מרטומים על הראש תיבות טשנמך שטומאל אבא בן יוטל תדע כי עתיד עלייך להיות רדייפות רבות גבורות, אבל אל תחרגש ואל תתפעל מטהם כלום ואל תירא מישום דבר ני כל הרדייפות יהיה לך מעשה בעיל דבר גראובירך מהדרך הקדושים אשר

פוד כלהה טס נכהל לנטרכק פמו מההו, ולו כזין ר' מרדכי גדר', כי דנד ספער וסוד יט לו להוטו הווקן לדנד היל כתילוי, ולכן ניטסף צו יומל האתוקות ומחק לכתוע ולדעט מש זהה, היל כל כהיל כזין טהס פה ימץך למיליס יטמור טהו הווקן מלבדר, נך סס אל שערמה פvio וועטה ערלמו כהילו הוקן מסס ווילך יונכט טהו מן הסלה, למטען יטוכז הווקן כי כהיל פהו היליגו סס ווימיל לדרב, וכך פהו סקעריס וטמן פטילמו סס מן קלה, וווקן כי ראה סהין סס הייס סחחיל לדנד היל דכינו זיל' קדרביס המוכרים לומטל בפניהם. וכוה צהמץב שמע פכל באלר קוינט ואדעריס כהילס סקערוטיס הילר יולו מפי הווקן כיו כל כה' צהמצלתאות מהם. עד טעל יידי זה האתומות גמתקון קדרביס סיטוב צלכנו גס הוה, אף כי לא כי לו עור הנטה בענויות כהילס כי נס פה כי זו ריק נמל דין ייבש טנא. ונס למ כי לו עדין בינס לרבנן על צוריו גבעומו קיטוב טמורות וטרכיס בליל.

ואחר גמר הכריכים סהלה נטלה חותם סזון מעינוי ונה נרלהeward כבית יהופת
כלל, והו ננד כו' [ר' מרדכי גדל'] אל רכינו קק זיל וטהלו להמל לו מי כו'
טווט כזון טריבר פמו, אבל רכינו זיל דחפו ולע רלה כזון הוון להמל לו.
ויהי לח'ך כלב נמנל רכינו זיל ונעטה תלודס בגדור טנקיס. וממו ספוג
החל לארים נצחן פרטמן, והוא כו' [ר' מרדכי גדל'] החל להבן מעת רבנה הכריכים
טהלו פיל', אך פסר סדרב ליל ידע מרין כלל, אך בלכו סי' הכר מעט קשור וונוק
רכינו זיל כתפקידם מיוחדת. ועל ר'יה הראזון טפטו נערן צלהונגו לנטה והופך
כלל הקורס רכינו זיל [ענין למפלגה דבצ'ה]. והוא סי' נס כו' מן הגוטסים ונש' ח'
מדין לא כי יכול להבן פסר רכב לחוטו כו' ככני.

האמנים חמיכ' כל'ס' כהלו כדיותם טומם טל רבעיו זיל', זו רלה כח'ום כי סדרנאים היל'ו מפי הומו כזקן זה כמה שנים לפניט, כולם נמק'ימו ממן, רק או' ראה ונוכת שלחו הוקן למ' סי' חייט פטוט וכי לדיין נספער ומג'יד עמידות סי', וזה שטרר כל חומת קמונחה לפפי קחטדים, אבל כולם לא ידע מס לדון בו לס' כל'מה להליחתו כו' מנין, וכל'ו אילו לארכ'יך פועו בנטפס לנו'ו ולנטפה היל' רבעיו זיל' הא למם צד'ר צפי ר' מרדי גדל' כבל'.

שדרשו חויל (בר"ד ריש פ' ל"ט) על אע"ה, ומראש ומקדם הודיעו לנו לרבענו ז"ל מן השיטים של ניריות הוא נצץ, ולאילנא רבבנא יתעכיד ונפוהו יתפשטו ברומו ועטמך, ורעותי יתעכיד מן קדם אלקא ואוכנוא דיו בשםיא וארעה, וקדמותיה יהא מתחון כל תרעא ותרעה, ושפר ארין בוגותיה זו ולורעא:

רבניו ה'ק' וצ'ל בעודנו טלאי כבר תשעה שנים, ננלה אליו ז肯 אחר מהצדיקים הנוסתרים, אשר הניר והודיע לרבניו ה'ק' וצ'ל שטוכן הוא לסכול רדיפות במשך ימי חייו הקדושים, ולכן בא אליו להגין לו טראש ומקרתת דנא, שיקבע ואת בלבו הטהור כייד שלא תמומם לעולם, שלא יתפעל ולא יופל בלבו כלל וככל, וורכו של איש נדו וקדוש כטוחו לככוש את הכל, ווקים בו אמר הכתוב (תהלים ל"ט) "יום לה' והתחולל לו", וכמו שדרשו חז'ל (גיטין ז ע"א) דום לה' והוא יפיכם לך חלדים חלדים השכם והערב עליהם לבית המורשת והן כלים מלאיהם, והמעשה הנפלאה שהי', או בוה' בר היה:

אלא בעת היהות רכינו הקדוש וצ"ל מליא כבר ט' שנים כהנ"ג, לך קיד' אותו אביו הרב ר' זעלגן ז"ל אהון, עם אחה ערבי פסח לבית האופה לאפייה מצוחה כמנרג ישראל תורה, ושם בין העוסקים באפייה המצוות הי' עומד איש ז肯 ושבה מרואה הי' דומה למלאך ד' נצאות, והי' ניכ' מתעתק עצמו באפייה המצוות מצוחה, אבל שם איש מהאגניש שעוי שם לא הכיר אותן, ואלו לאלו שואלים, כי הוא הוקן העולה בין המועלים:

קיד'ם כטיטור זה מריטן ומד גמירות. זכייה לנטומט נטמא מלחמת זון וטיכס
ק' ק' כל כטיטור זה מריטן ומד גמירות. זכייה לנטומט נטמא מלחמת זון וטיכס
ק' מלחמת וויזה שנים. כלום כו' ר' מרדיי גדרלי' טיק מפיר ליביגטש טהו' בטלהו' אלה
ט' מהו' דמנת'ם סלטן הכרוי, עתה שדיבר חזוןן כידיק הנסתר אל רג'ינו' רק' אלל'
ט' מהו' דמנת'ם סלטן הכרוי, עתה שדיבר חזוןן כידיק הנסתר אל רג'ינו' רק' אלל'
ט' כבד'ים קהיל'ה פמכו'ה'ים למעל'ה צפנ'ים, ווי' מרדיי גדרלי' הינ'ל' סיפר זעם' כטבש
ט' פנ'י' ק'ל' טdem חסיד'ים בס' יומו בעניר טמരיקוב זנא' הימת טלס' טבק' חיש' לט' ולל'
ט' טרכ'ל.

ויראלן. וכך סיפר ר' מרדכי נדלוי פ"ה בכיל טהרה ר' גודל מרניינו רק ציל
פרק ז' ה' ב' פנים. וגם כו ווכיו הכהפללו לו כמי מונוליס לוציאיט כניהם מהפה.
טהפלן הרב ר' שטיגן זיל עס נבו רכינו זייל. ונמנת פפח בכיל המהפסטו כל
מההפסט נבאים מהפה הפה נחכומו מחר עניות קהופה להפום צימר מלות מלוא
זהו ווהיכו נחוכס. והוא צעלומו לרעה גיב' חומו חזקן הנממר וגיב' מטה טליין מי כו
וחיות כו, אך כהבר רחה שלום חזקן קרכ' בימור לח הנמר השטילו. וכך רכיט
זיל סכ' נקרלה כן בילדומו נקס כתליין כונערן. נתם מפיר חומו. ולכן טלה נלט
ולך חמורייכס צלחת למן לדעת מה כו טסקו זל חומו חזקן עס כנמר השטילו. ועל
זוי לא יכון נודע לו גיב' מי הווע חומו כו. אך כלעך פרנישט חזקן סכו סולך חמורייכס. הוא לך זה תילד סטילו ומחט
פוז

ההוא, ולבך האותות והטופחים אשר ראו אצל רבינו הקדוש זיל בכל יום יומם חסיד, שהוא ממש לעלה מן כת החבען בן בדור קטן והוא בדבר גדול והכל להטיב לישראל, ולבך מה שבכל דבר מצוה קלה בכחורתה, כולם ראו אצל רבינו זיל איך שעשה אותם מטה במשמעות נשא לקיים מוצאות בראו ית'ש, וכן כל הרוחה את רבינו הקדוש בתפלתו ובכבודתו ובכבודו תורה, או תיכף הביאו זה:

לידי הרהור תשובה ושב ורפא לו:

אמנם כל זאת האמורה למ�לה הי' הכל נחשב לדבר קטן אצל רבינו הק', זיל, לעומת הענודה הרמה והקדושה שהי', אל רבינו הק', זיל להחויר הנשומות הנזחות לאכיהם שבשים ית'ש, להחוירם לוטוב, להכינם תחת בנפי השכינה ית', ולהשריש בכלכם אמונה שליטה בר' ית'ש ובתורתו הקדושה, ובויתר הי' עבדות ובניו זיל להכנייע את האנשים המתפרים בעדעתם ר'יל, אשר כל הויום בהבי ספקות באמונת ד', ותורתו הקדושה חז', ועוד מתחבשים בטליות שוכלים קודש, ולבכם מלאים שורש פורה ראש ולענה, ועל כל זה מסר רבינו הקדוש זיל את נפשו ממש, והחויר בכחו הקדוש כתה אלף נפשות ישראל ועשה מהם צורות שלימות, ולבך וזה הי' רבינו הק', זיל פועל, אף בלבבות אנשים שהי' כבר לבכם נפרד מן התורה הקדושה, והוא פושעים בפרהסיא ר'יל בעבורם ר'יל על כל התורה כולה, אמנים רבינו הק', זיל בכת קדושתו הראשון בכלכם כייד שלא תמות, את כת התורה והרואה, עד שהוכרחו לעזוב את דרכם הרעה ושבו לד', ית'ש באמות ובלבב שלם, עד שנعوا לבעיי תשובה גמורים קיל), כמו שידעו ומperfsum זאת, שכל עובר, אשר רק זהה לבוא אל רבינו הק', זוכה לראות ולהינות מואר פנין, או תיכף נכנם בו הרהור תשובה, ולא יצא טעם הכל בעינו הקדושים באבצ'אלריא של קדש הטארה, יידע והרגניש גם מחשבות אשר חשבו בני האדם אליוין:

עד שב ורפא לו:
 ב) ובשתחוויל להoir פנוי המורה, ורוחות המשט ואורו של רבינו הקדוש זיל
 החל להתנוצץ בעולם, והשפתו הק' נבראה בכל יום יומם, וטבל הסביבות באו לראות ולהראות להכנייע את עצם לפנוי רבינו הקדוש זיל לסתור דרך

קיד') וכן יול מפורק מפה קדום רכינו זיל כמה וכמו פעמים, טכל ציוןו לעולס זהה, סוף רק לכזמי ה' חסיטים כיפורדים אל חכיתס צבאים ים', והוא לנו פ' זיל ריפויו כיכ' פ' זכמו (עצות צפולס פלוי יקי', נשלר מער טס מנדר נדר' בין צי' טרולל, אך מן כסמים רופיס ח'ופו, וככט'יך יט' לו לחיצה כוס ללחוס מגרו וטול לכאיתו לכאיתו לחה ממסכמו הק', כי ירכ' פלא יזחל טור צפולס מ' טיקמען חליין לנו מס'יט לארופס, וכל רופיו כמה טולמי היל עכלה'ק.

פעם טכל כנגן המופלטס מלכ'יס זיל חם רבינו הק', זיל כי ג' יכול להכין ח'יך מללה צדי כארופיס לרודף חם כ'יך, טנא לו רכינו זיל דוד חמ'יס ככ' רימ' נקסטולמי טריס רופוי חנס כלמר נלחמת ח'ין להס כמה לרודפי ח'יך מה פלאס, מהמם שמרכיך פחד נפי קיינו בעכוור קמולחים חומי טליי יה' מה דרכ' פ' ז' וככן בטונם צה.

תרוך, וכן אל התפעל משום איש שבעלם רק תדרוך בדרכ' האמת, והנהן חטר על פי האמת, וטבקון אל יונת ר'ית אמת, ואמת הוא דבר נצחי, וכל הרופים אוחק יפל לפניךבקש ויבושו מפניך, והוורר שהרבאים האלו יהיו הקדושים על זה לבך או טוב לך, ותתנדל למי גודל נשתקך הקדושה אשר בן חכם בעבודה בברחותך או שלם תהוה':
 ואחרי כי נטר אותו דזון התפרק את דיבוריו הקדושים. או הלק' לו ול' נראה עוד בין האנשים הניל בית האופה ונם לא בכל העיר ההוא:

מקדי אר'ש שופר זיך שנלקח רבינו הקדוש זיל לטאסר ההפיטה ר'יל, הגני לחרר מעט לפני הקורא, סובת הדבר שנתגנול למסור את רבינו זיל להמשלה.

א) הנה כבר ידוע מאיד נאמר בהם' הק', עד כה, מפרשת נדלות וקדשות רבינו הק', זיל בתורה ובעבודה, שהי' בהתלהכות אש קודש עד אין חק, אשר ילאה בח השבל של שם ביזד להקור ולהבין אחד מבני אלף, מהכח שהראה רבינו זיל בהתלהבות של כל פרט דבר ודבר תורה ובעבודה, טלבך אשר עניי כל רואיו ומוציאדיו היו מישרים הרוח הקדוש אשר הי' שורה על רבינו הק', זיל, כי לפני הדוד קדשו והוד גודלו היה נגלה כל דבר, וראה הכל בעינו הקדושים באבצ'אלריא של קדש הטארה, יידע והרגניש גם מחשבות אשר חשבו בני האדם אליוין:

ונודע וטפומס לכל מי אשר הי' לו רק שייבות עם הבית נאה קודש של כבוד קדושת רבינו הק', זיל טני אונ, אשר באם רק חזה רבינו הקדוש את פנוי אדם לפניו, או תיכף ראה נס את מעשיו שיעשה מיטו הולו עד היזה ההוא

וכט'יך ליידר זיל כי יודע מוס וכי חכיו קדוק רכינו זיל סופר לו ככר מוס, וזה מכתו כלום טהומת וכילדק כפי ביטח ר' מדרכי נדל'י גניל מנק חום צחום, אלה כל זו לנדר סטמאנתי ופי סקק ויסים רמיג נ'יה כל'ל, ולכתי ניכ' לנטומע כל זום מפה קדום הטל' מלרי טג'יך לדרמ'יל טלית'. סטמאנ מפה קדום חכוי לדרמ'יל מון זיל ז'יט טכ'יך סי' סטמאנ מומך.

ק'יג) פעם לחתם פ' מטה טהומר רכינו הק', זיל ג'ויס חמה, טהומס צו טפבר טכיה ר'יל צוינטס ולח' ר'יט בס' לח' משולס יונדרס צוא, וכלה'ס ה'או פמד נכוון ומטומס כן לפנוי רכינו זיל, זו נעה להו רכינו זיל, כל'ם חרץ לי סטמאנס ה'כל כמה חמ'ת גנלו וויסה'פ'יס צויל'ו ז'ק'ה'ס נטולס על קמי, זו הפל' מה טמאנס טל מטכ'ס סכ'נו מוננס טכ'ה'ק.

דשות לישראל הנולים לבוא לשכנת הארץ, וקיבולם בזרועות פתיחות וננתנו להרים קרן התורה והחסידות, עד שכל רבותינו בעלי השלחן ערוך וכל רבותינו בעלי החסידות נגנ"מ, הכל מטעי ישראל אשר במדינת פולין יצאו בגודע והקמת קרן טמפלת פולין הלא תלוי במפלת וירידת טמפלת רוסיה כידוע: זה בבחיה, וזה לעותה וה קטו האנשים בני בליעל אנשי רשות, מלובישים בטליתות שאינם עלהם ואש קנאתם אבלתם, ברואמ כי ביאותו של אותו צידיק הקדוש והטהדור רבינו ז"ל, עשה רושם גדול בכל העיר זיכרון בין בכל העיריות הפטוכות ושתפו הילך למרחוק, וכן באשר ראו את גדו ותפארתו בעבודתו הקדושה, ובפרט בדבר רם ונשא כוה אשר מוסר נפשו הקדושה לשרש וולקר פחד ומורא כל, או הרושים האלה בנפשותם אשר חתרו תמיד למזויא עלילה על רבינו ז"ל, שצאו להם זאת די וטפוק להלשן להטפלת הרושים על רבינו ז"ל ולהציגו לפניהם בתואר מנדר להטפלת, וכן עשו זרעים האלה כייר ולוין אנסות מראים עצם במדקדקים בכל המצוות, ואף הקלות מראים עצם שהמה עליהם כחמורות, ופנימיות לבכם מלאים מהשבות אරירות, צאפיקורסות ומיניות המפרות, מכל סוני תאורת היוצר הטימות וקרירות, יוחנו על פי החריות, חייו לשונם שלחו בהציק לירוט:

בי הנה האנשים האלו יראו לנפשם, פן יתגלה קלונם ברבים יודיעו את כל תוכות לבכם, ברואמ כי אין נסתיר מנגד עני רבינו ז"ל, ומשנאי ד', שנא וועבה נחכח אצל רבינו ז"ל כל העושים מעשה ומטר ושבחים שבר כפינחן, ולכן החלו אותן האנשים לחשוב מהשבות רשות ולעוזל עלילות בטימות זו השבון, ובדו שקרים מלבים והתהילו לדבר בפני העם סרה ורכילות על רבינו ה' ז"ל,

בכדי לבכללו בעבודתו ה' ולהפריעו מדיקות השית': אבל כאשר ראו האנשים הרעים האלה, שכל ואת אין מועלם להם, אין בהם יכולת להחדיל ולהסתיר את רבינו ז"ל מדרכו הקדושים בתורה ועובדת, או אחזו דרכם כגבב החותר בטהורתו ליה נפש בעליך, וחפשו דרך ומכואה איך להתפרק לנמיין טן שנאים הנדול הווען רע', והוציאו את מהשבות הרע טבה אל הפעול, להעליל ולהלשן על רבינו ה' ז"ל לפני המטפלת, והטה ברשעתם עמדו וצופה רשות לצידיק לטצואו בו איזה עלילה:

ובאש נדוע להם כי רבינו ז"ל ברום דרכיו הקדושים איננו אוהב למטפלת מלכות רוסיא קפונ), ועוד יותר ה' רבינו ז"ל טן האנשים אשר תנעותם הי' להרמת קרן טמפלת טולבה פולין, כי בכל פעם ופעם שהי' רבינו ז"ל בין טסבת עם ה' מדבר מעניות האלו, ה' מראה את שנאותו למטפלת רוסיא לעין כל, והרי מטהפל תמיד שירום קרן פולין בחורה על מטפלתם ועל טפלכתם, וכך ה' מרגנלא תמיד בפי קודש רבינו ז"ל, שביאת משיח צדיקינו ביב תלוי בזה שטפוקם פולין לחזור למטפלתם, בשבר שננתנו רשות

קמו) וידעו כי גרכטיס פלגו, כולם למדו לו ממו מימת מלמס רק כמיומן מטונות ר'יל, והוא פ' לייקווט כספ' ימ' כי כולם לר'ו זקנ'ס טוכע מלכוו כל גדריך [עיין לקמן]. מהן קדושים הילקיס מפלחת יראל זייפ מאוין, ויקר פ' מילו קדושים זרכני מרוץ זוקל הצע רבעו קדושים ז"ל, [ה' סליחנות מיו' ה' פ' קדושים מילו קדושים פ' נטול' זק'] וס' רע געני רבינו ז"ל על ה' פ' גטעו לרעה ולקומו מהפיכס ר'יל למ' קדושים הילקיס מרוץ זייפ ניל.

דשות לישראלי הנולים לבוא לשכנת הארץ, וקיבולם בזרועות פתיחות וננתנו להרים קרן התורה והחסידות, עד שכל רבותינו בעלי השלחן ערוך וכל רבותינו בעלי החסידות נגנ"מ, הכל מטעי ישראל אשר במדינת פולין יצאו בגודע והקמת קרן טמפלת פולין הלא תלוי במפלת וירידת טמפלת רוסיה כידוע: זה בבחיה, וזה לעותה וה קטו האנשים בני בליעל אנשי רשות, מלובישים בטליתות שאינם עלהם ואש קנאתם אבלתם, ברואמ כי ביאותו של אותו צידיק הקדוש והטהדור רבינו ז"ל, עשה רושם גדול בכל העיר זיכרון בין בכל העיריות הפטוכות ושתפו הילך למרחוק, וכן באשר ראו את גדו ותפארתו בעבודתו הקדושה, ובפרט בדבר רם ונשא כוה אשר מוסר נפשו הקדושה לשרש וולקר פחד ומורא כל, או הרושים האלה בנפשותם אשר חתרו תמיד למזויא עלילה על רבינו ז"ל, שצאו להם זאת די וטפוק להלשן להטפלת הרושים על רבינו ז"ל ולהציגו לפניהם בתואר מנדר להטפלת, וכן עשו זרעים האלה כייר ולוין אנסות מראים עצם במדקדקים בכל המצוות, ואף הקלות מראים עצם שהמה עליהם כחמורות, ופנימיות לבכם מלאים מהשבות ארירות, צאפיקורסות ומיניות המפרות, מכל סוני תאורת היוצר הטימות וקרירות, יוחנו על פי החריות, חייו לשונם שלחו בהציק לירוט: בי הנה האנשים האלו יראו לנפשם, פן יתגלה קלונם ברבים יודיעו את כל תוכות לבכם, ברואמ כי אין נסתיר מנגד עני רבינו ז"ל, ומשנאי ד', שנא וועבה נחכח אצל רבינו ז"ל כל העושים מעשה ומטר ושבחים שבר כפינחן, ולכן החלו אותן האנשים לחשוב מהשבות רשות ולעוזל עלילות בטימות זו השבון, ובדו שקרים מלבים והתהילו לדבר בפני העם סרה ורכילות על רבינו ה' ז"ל, בכדי לבכללו בעבודתו ה' ולהפריעו מדיקות השית': אבל כאשר ראו האנשים הרעים האלה, שכל ואת אין מועלם להם, אין בהם יכולת להחדיל ולהסתיר את רבינו ז"ל מדרכו הקדושים בתורה ועובדת, או אחזו דרכם כגבב החותר בטהורתו ליה נפש בעליך, וחפשו דרך ומכואה איך להתפרק לנמיין טן שנאים הנדול הווען רע', והוציאו את מהשבות הרע טבה אל הפעול, להעליל ולהלשן על רבינו ה' ז"ל לפני המטפלת, והטה ברשעתם עמדו וצופה רשות לצידיק לטצואו בו איזה עלילה: ובאש נדוע להם כי רבינו ז"ל ברום דרכיו הקדושים איננו אוהב למטפלת מלכות רוסיא קפונ), ועוד יותר ה' רבינו ז"ל טן האנשים אשר תנעותם הי' להרמת קרן טמפלת טולבה פולין, כי בכל פעם ופעם שהי' רבינו ז"ל בין טסבת עם ה' מדבר מעניות האלו, ה' מראה את שנאותו למטפלת רוסיא לעין כל, והרי מטהפל תמיד שירום קרן פולין בחורה על מטפלתם ועל טפלכתם, וכך ה' מרגנלא תמיד בפי קודש רבינו ז"ל, שביאת משיח צדיקינו ביב תלוי בזה שטפוקם פולין לחזור למטפלתם, בשבר שננתנו רשות

קמו) וידעו כי גרכטיס פלגו, כולם למדו לו ממו מימת מלמס רק כמיומן מטונות ר'יל, והוא פ' לייקווט כספ' ימ' כי כולם לר'ו זקנ'ס טוכע מלכוו כל גדריך [עיין לקמן]. מהן קדושים הילקיס מפלחת יראל זייפ מאוין, ויקר פ' מילו קדושים זרכני מרוץ זוקל הצע רבעו קדושים ז"ל, [ה' סליחנות מיו' ה' פ' קדושים מילו קדושים פ' נטול' זק'] וס' רע געני רבינו ז"ל על ה' פ' גטעו לרעה ולקומו מהפיכס ר'יל למ' קדושים הילקיס מרוץ זייפ ניל.

תודולות אשר בעיר לונדון, אך זאת עשה הרראש הצבאי, כי מהמת החשובות אשר ה' בעניינו תפארת תואר פני ר宾נו זיל, נתן לו לר宾נו זיל ענלה מיזוחה בלבד, ואל האנשיים אשר אותו ניב ענלה מיזוחה קפ), והשימורה מהאנשי צבא ה' נודלה טאווד אבלצד שלא יכול להשתטט שם אחד מהם:

ובעת נסע ר宾נו הק' זיל על הענלה, ונודע לו כי הנסעה תהיה לעיר לונדון דרך העיר קוטנהן, פנה את עצמו להראש הצבאי שירשה אותו נתן הרראש דרך קוטנהן לירד מהענלה ולוילך להשתטח על קבר הצדיק וקדושים ר' בעריש חסיד קפ) זיל, והרראש הצבאי הבתית לו شيئا לוייך על הבהיה' בקוטנהן כפי בקשתו:

וכן היה בבואם לעיר קוטנהן, הרראה הצבאי את ר宾נו זיל, לו לבדוק בלי שום איש אחר עמו לילך על הבהיה' רק על רגעים אחדים, בליות הרראש, הצבאי ואיזה אנשי הצבאי עמו לשוטרו למן שלא יברח מהם בהחכאה, וככבודו ר宾נו הק' זיל על הבהיה' בכור הsharp ביום א', ועודין לא נראת עוד שום איש בארץ אז, רק השמש שומר ביה' לבד, וה' נבהל ותשומם לראות מהatoms שאנשי צבא מובלאים את הרבי מובילין וצללהה:

ר宾נו זיל, עד אז לא ה' מעולם על קבר זקנו הקדוש החוא קפל) ה' ניל זיל ידוע כי מי שבא בפעם הראשון על קבר הצדיק הקדוש ר', בעריש חסיד קוטנהן זיל, אי אפשר שירע לילך בעצמו ישר להקרר ההוא בלי שאלת, כי הקבר ההוא הוא בשיפולי ההר, ונמ אין שום מצחה עומד על קבר איש אלקים ההוא, רק אבן קטן עם איזה אותיות רשות עליה, אבל ר宾נו זיל הילך ישר אל

ברזל להובלים להתקפה ר'יל, והרראש הצבאי קרא לוה בראשונה את ר宾נו זיל:

אך כאשר משפט ר宾נו זיל את ידיו הקדושים לשום עליהם הכהבי ברזל, נפל פרח גדול על השר הרראש ההוא, וירא לנשח עוד להשים הכהבים על ידי ר宾נו זיל ונסוג תיכף אחריו, ואחר כי כבר היו בידי כולם השלשלאות של ברזל, האנשיים אשר ה'ו שמה, או נחדר ביה' ר宾נו זיל ופנה את עצמו אל הרראש והוא נתן הרראש פקודה שיצאו כולם מהבait וישבו על הענלה אשר מוכנים עבורם לחובלים להטستر, או גענה ר宾נו זיל ופנה את עצמו אל הרראש ואמר לו, הילא ידעת כי שכת הים ובשבת קודש לא נצא מתחום בכל אופן שהוא, וכאשר שהראש ההוא נתקבל ונשתומם מאוד פנת פנוי ר宾נו זיל, כי ראה את תוארו בתואר מלאך אלקים ונמ טעוף בטלבושי nisi לבנים בדורכו בדורש הכל א', או שינה הרראש את טעמו, ואמר כי יעשה זאת למען ויחכה פת עד מוש'ק, ואו יובילם להטستر ר'יל:

אבל במשטר ה'ו כולם נם בכל יום הש'ק, כי האנשי זבא לא עזבו עוד הבית אשר ה'ו שטה ר宾נו זיל וכל אנשיו כל יום הש'ק, ונמ לא הניתנו עוד שום איש ליכנס שפה:

ונם האנשי זבא ענו מאוד את כל האנשיים הנמצאים בבית ר宾נו זיל בעניהם קשים כל הש'ק, אך בר宾נו זיל בעצמו לא נגע ויראו מלנשח אליו, וכל זאת ה' בעצת האנשיים הרשעים המושרים האללה הבודדים בתורת ד' ובמשה עבדו, משה שפיר אמרת' ה'וא ר宾נו הק' זיל, אשר כל כוונותם הרשעה ה' להרע לו למן להחרילו ולהפריעו מעבודת ה', וטפילה האטה יכול להשתאר ברשותם בגין מנגלה את רשותם הטמונה בקרבתם, ולא ידע מי כי מכת הצבועים

וילאה כל עט סופר לתאר הרעש והבכויות והיללות שהיו או בבית ר宾נו זיל, כי לא ה' ביכולת לפנות למי שיעשה איזה דבר למעניהם ויבוא לעורתם כי אין יוצא ואין בא, ומבחן נ'כ לא ידעו כלום מה ואתה שאנשי זבא נכבו על בית ר宾נו זיל, ושום איש מבחוץ לא יידע מה זה ועל מה זה, ולא עללה על דעת שום איש שננטזא בעיר ויכלן אנשים רשותם כאלו לענות نفس צדיק וקדוש בר宾נו זיל:

ובמוצאי ש'ק חיכף הובילו האנשי זבא את ר宾נו זיל וכל אנשיו על הענלה למשטר, ואו נודע להם כי מובלאים אותם אל הטستر להתקפה הנדרלה

סתובון ה'ז ר宾נו קוז'ק זיל, וכאס חממות מוחדרת שחתמו עליו ה' סנטיאגרין פלוסיס, שחקרו וחפשו לכל הכהבים ס'ל או א' למ' נמל' כס' היה ונזכר ק'ק' זיל פיק'ם עס' הענן ה'ז נמל' כס' זיל, וכאס חממות מוחדרת שחתמו עליו ה' סנטיאגרין פלוסיס, שחקרו וחפשו לכל הכהבים ס'ל או א' למ' נמל' כס' היה ונזכר ק'ק' זיל

אל הקבר של זקנו הררי'ב זיל בלי שום טראחד
רבעים אחדים, ואח'ב הלא אל הקבר של הגאון ה-
זצ'ל אבדיק קוטנא כןו, ונום כן עמד שם א-
אל בענלה

וקודם שיבש את עצמו על הענלה, אמר רביינו הקדוש זצלהה אל אנשיו
שישבו על הענלה השני, כי מWOOD ניתן שטחה בלבד, כי גענה ב"ה
בתפלתו שפוך על קבר החסיד וקנו זצ"ל, שבלי יהי' בטמאר ומן ארוך חילתה,
וכי נ"כ יוציא ד' משפטו לאור וינצח את שונאיו, כי כן אמר לו וקנו החסיד
קדוש זצ"ל, ונם על הקבר הנה"צ הרמ"א זיל אברך' קוטנא זצ"ל שמעו כן;
ומטעיר קיטנא נסעו שוטרי הצבא עם רבינו זצ"ל ואנשיו ישר לעיר לונטשין,
ובכואם לעיר לונטשין ניתנו כולם כמאסר התפיסה בטנקז אשר אסרו
בונגו פלחות אכזרים צפ:

ויהי כאשר הובא ריבינו זצ"ל ואנשיו להחפיסה, נעשה רעש גדול בעיר לונטשין, והשומואה נפוצה בכל העיר כי הובא הרב טויילן עם הפסידים להחפיסה ותהום כל העיר, ואו הי' בעיר לונטשין רב ואב"ד הנאן המפורסם ר' איצק אורבאך זצ"ל בעל ס' דברי חיים, בן הנאן הצדיק המפורסם בקש"ת ר' חיים זצ"ל אורבאך בעל ס' דברי משפט, אך כולם לא יכלו לדעת האשמה אשר נשאטו

הרבי מוכילין עם האנשיים אשר הובאו יהוד עמו לבית האסורים :
 וביום צאת רביינו וצ"ל מוכילין לבוא אל מאסר התפיסה, או נ"כ גסעו איזה
 אנשיים מוכילין ללונטשיז להיות עופדרים שמה על המשטר, כדי להורע
 על מה ולמה נאשם רביינו וצ"ל, ונמ' לעשות כל מה שהוא ביכולתם למען להוציא
 את רביינו וצ"ל ממסגר אסיר, ומיד כאשר באו האנשים האלה ללונטשיז החלו
 להשתקדל, בסטיות נכבדיו ויקרי העיר ובראשם הרב הגאון האב"ר דשם הגיל
 וצ"ל, אבל כל ימי השבעו הראשונה לא פעלו כלל כי הכל די' בסודיו סודות,
 כי השרי מטשליה זשם השיבו להם כי קודם אשר יעמוד רביינו וצ"ל על חורישה
 דראושנה אין להם רשות כל' להניד ולדבר טמפרטת הביאוandan למאסר התפיסה:
 וייה

נלו' בכו'ו ה'נו' ר'ב'יו ז'ל נכטומת. ומחר לו כלו' כה'ר י'ול'יס ל'ל'ר צ'ז' כ'נו'
מ'קן, וסוד כ' ל'ר'חו' ז'ע'ם.
כה'ר כ' ר'ב'יו ז'ג' מ'ה'ר לו ט'כ'ה'ט'ל נ'כ'ס. ט'ל כ'כ'יח' ו'ג'ג'א' ס'י
ס'פ'ג'ו'וט' כ'כ'ג'ל' ס'י ז'ט'מ'ת ר'ל'ו'נו' ל'ט'ל' ה'י' מ'ק'ס' כ'נו'ו' ט'ל' כ'ק'כ' ז'ק'נו' ק'ל'ד'יק
ז'ג'ל', ה'ך' מ'יכ'ק' ד'ל'ס' מ'ר'ח'וק' ה'ג'ר' ג'ד'ו'ל' מ'ה'ל' כ'מ'ק'ס' ה'מ'ה'ר' ה'כ'ן' כ'י' ק'ס' ל'פ'ן' כ'ה'נו'
ה'טו'ו'ג' ו'מ'ה'ל' כ'ל' כ'ק' ז'ק'נו' כ'ק'רו'ו'ס' כ'ה'ס'י' ז'ג'ל', ו'כ'ל' ל'ס'ס' ו'מו'ל'ו'.
כה'ר כ' ר'ב'יו ז'ל' ה'מ'ז'וק'נו' ל'ז'ו'יק' ג'ר'ו'ל' מ'ה'ל' ו'כ'פ'ר'ט' כ'י' ט'ה' ס'ג'ג'י' ג' ה'ר'מ'י' ז'ל'
ו'ה'כ'ל' מ'ל'מ'יר' מ'ה'מ'ן ז'ק'נו' מ'ר'ן ס'ס'כ'ו' ק'ל'יט'ו' כ'ל'ב'יו' ר' פ'ס'ל' ז'ע' מ'ס'ט'ר'יק'ו'ן
ו'ה'כ'ג' מ'ז'ו'ו'מ'ד'ט' ס'י' ב'י'ק'ס' ז'ע'ם. [ע'ין ל'פ'ל' פ'ר'ק' ג'ר'יך' יו'ל' מ'מו'פ'ק'ו'ן].

זידוי ואת מטעם כי נם הרשעים המוסרים נתנו הרbatch טעות שותד להאריך ומן
החקירה הראשונה, למען להנדייל על ידי זה האשמה בעני אקורייבי ובינו
וציל, ועל ידו זה תרפינה ידיהם ולא יעלה בידיהם כלום לעשות לטובתו;
אבל נם דודתו של ר宾נו הэк', זיציל, הוא האשה מורת ביילא קכט', וכורחה לברכה
באה לעיר לננטשיין וצ'זרו כספה בירוח ופורה טפונן רב, עד כי בחודש פניא
דמעלי שבתא אבן נודע לה הדבר על מה נאשם ר宾נו זיציל, וזה גורע לה טאת
סופרי לשכת בית הסוהר כי האשמה היא שר宾נו זיציל, ועד עומד בראש
הפאוכטאנצעס, ומטרתו היא להפיץ בעם היישראלי את הדערוון להיות בוגדים
בمطلות רוסיא לטען להוציא מירם מדינת פולין ולהחוירה ליד הפלינים;
ויהי כמשמעות האשמה הנוראה הזאת שנאשם בה ר宾נו זיציל, נחשכו
עיניהם ולא ידעו אננה לפנות ומה לעשות בה, אבל אין עת להחשות בדבר
בזרא ביה, זידוי כי באצטי סבב בלגנץאי או אבנץ גאנזל בז'ז'יבר, זיציל
בעזר דביהו קבצנו לא דיזל אונס דהטדרלאז בענזה בלה אנד דיזילד דא דזקון
עראי שטחים יצאו הפקוודות לכל המדרינה, הוא העיר ואורשה, ואשכז טובל לצטומה
ישועה, למצוא מכוא לפועל להוציא את ר宾נו זיציל ממאסר, ולכן תיכף באוטו
אל שיק, נסע אויש אחד שתדלן עם דודתו של ר宾נו זיציל וכספה מלא בידה
לעור ואורשה בשבייל פיקוח נפש ר宾נו זיל;

בבואם לוארשא, התחילה להשתדר בכל עוג, והכל הי' בסוד למען יוכלו
לבצע הדבר בכח טוב, ותיכף נלו עלייהם אנשים גדולים ונכבדים
צעיר וואראשא, ועוזרו להם לעשות חיל למחר לפועל לטובות שטורו רבינו צצ'יל, אבל
בעצם הדבר לא יכולו תיכף לעשות טאומה, בעבור כי בלשכת ראש בית הפסהדר
שם, לא הי' עוד שם ידיעה מהחקירה ודורישה שנעשה מרביבנו זצ'ל טעיר המתחו
אפטגנא, אבל זאת פעלנו שנשלחה תיכף פקודה מואראשא לקומנא עיר המתו של
יונטשיך, שתיכף וטיד יעשן הדורישה ותקירה הראשונה יודיעו תיכף לשם
שורש כל דבר:

ררבינו וצ"ל בעת קייחתו הַלְוָנְטְשִׁיךְ, ידע כי עוד ביום בוואו ללוונטשיך נסעד מוכליין ניב אונשים מיויחדים עם דודתו הנ"ל להשתדל למובתנו. אמתنم בתשך כל ימי השבוע הראשוון לא ידע מהם כלום מה שפעלן בויה, ולא גורע לו עוד לרביבנו וצ"ל על מה נאשם ולמה הביאווהו לטאסר, ולכון החשתדל רביבנו וצ"ל אצל שופרי בית חמאנר לשאול את האונשים שטבוח עתשדרלים עבורי, קדעת טה זאת ועל מה זאת, ובאשר באהה השאללה והבקשה לאוני המשדרלים הנ"ל, או בהכרח ההו טוכרחים למלאות דעתן צידק רביבנו צ"ל ולהגידעה מה שנגידע להם, אף שהי' ואת לטרות חפצם להודיע לרביבנו

בג') **היא** הילך כחויה לא רכיבת זמל צויכלן ונחנה לו כל נרכו. מין למפלגה.

ומקוננו באה תיכף יודיעה לונטשיין שהשר הנבואה בווארשה נתן צו להוציא
תיכף להורות את ר宾ו זצ"ל:
והנה בשכת השליishi שישב ר宾ו זל במאפר בעיר לונטשיין, וזה הי' פ' וישב
בימי החנוכה, אז לעת המנחה נקרא ר宾ו זל ונמ אנשי הנאים אותו
לשכת התפיסה, ושר התפיסה קרא לפני ר宾ו זל את הפסיק אשר יצא מה
שר הנדרול בווארשה שזו להוציא את ר宾ו זל ואנשו להורות כן), ולבסוף
קרא הרשות שכתב כי גם על זה יצא הפסיק, כי כאשר הטלשיין הלשינו אותו
חנן בדבר חטור כזה אשר נחשב בין חייבי מיתות ריל, ואם ח' לא וכח דין
הי' חייב טיתה ח', ולכן עתה כאשר נהפק הוא שנתברר שאין שם אשמה על
ר宾ו זל בזה, או יכולת בוד ר宾ו זל לדון את המלשינים בדיון עדרים וטמן
ולתבע עליהם את עלבונו, ולהתבע מטה המתשלה להסביר להם הרע אשר יטמן
לעתותלו, אך בתנאי שר宾ו זל יתבע ואת בעצמו כי כן הוא בדיןיהם:
ואחרי כי שטעה ר宾ו זל את קול הקיראה ההוא מהשר התפיסה שהוא יוצא
לחפשי, או תיכף בירך ברכת הטוב ומטיב בראו על בשורה טובעה שעשה
לו השית נסים והוציא את משפטו לאור, ועל דבר אשר הציע השר בית המשפט
מת ר宾ו זל שיביע את עלבונו להסביר לשונו את נפולם הרע אשר יטמן
לעתותלו, על זה השיב ר宾ו זל בדברים האלה:
מיום עטדי על דעתו בקשי מת השית', שלא יאונה שם רע ח' על שם אדם,
ואף כי אتابע עוד ח' כזאת על שם בן אדם, וחכ'ל אמרו כל טי שחכינו
געש על ידו אין טכניתו אותו במחייבו של הקביה שנאמר לא יגוך רע, אכן
אם רואים לפעים שנענש איזה איש בסבב עשותו רע לאיזה איש החף ונקי
משמעותו, זאת הוא טעם שהקביה בכivel תובע את עלבונו, אבל לא מצד שהוא
טבקש ואת טלפנו ח', כי חילתה לו מעות דבר זהה (קמ):
ואחר כי גמר ר宾ו זל את הדברים האלה, אז אמר לו שר התפיסה שיכל
למצאת

נדול ונפפל מחכם, ולכן מרוג סחפהלוין לנו תיכף פקדום פטולינו חפץ, כי
נحمل כל הסכומים כסוף הרכبة קפוץ ענור חפות רכינו זל, לה קוילו כלום
לפעס קדרה, רק מטען לקלכ קדר וסומן להפקי לסתומת למ רכינו זל כל סכונית
וחתקירה קרולטנה, ולוחם פורי לו לסקה הרכבה, הן געלס שטינן כי' כמו טמלר
רכינו זל, סחיקע גדריתם ומקריה קרולטנה יספיק עט סטיטים טוילו חוטו
לחפץ, וככא צערב טכ' קודץ קלחמן כלכל חמד מהלניטיס הפל כי' עמו
נמלסר, והוא פחסיד ר' טירט קהנט זל, רבי עד מתי נט' פה חסוכ', לו עכו
לו רכינו זל חלק יק' קלוט זוק, וכן ט'ה.
כך) ר宾ו זל שמע זמת מלחת קר תפיסס כל' טום קחפהלוין כלל, וסוס
ניאס גפינו ק' כמה טמספריס לפניו דרכ' חסר טמע מוכך.
קמ) עיין ל�ון [פרק מי קלון סי' ושר במלמן] מוש טולר רכינו זל בפין
פירוש פטומכיס ומדרך הרכן ומרים במקה וגוי וטליק מטה עכיו מלוד וגוי.

לרבינו זצ'ל בשורה רעה בזאת ריל, שמאנשים אותו בתור בונד בטלבות,
ובפרט כי ידעו שיכולים לבוא אנשים רצעים להיעיד שבעצם שטעו טפה
קדוש ר宾ו זצ'ל דברים חרופים ונודפים על מטשלת רוסיא, וכמו שהי' באמת
דרכו בקדושים כנ' כהניל', ולא עוד שתמיד דבר טוב על האוסטאנסעס שטוב
הטה עושים מה שלוחמים ננד מטשלת רוסיא להוציא מדינת פולין מדם, כי רדק
לפולין מניע המלוכה ובגהניל', וכבר ידעו נ' רב שרבינו זצ'ל יודע וטבין עד הימן
הדברים מניעים באשטה נוראה בזאת, וכן הודיעו לו נ' רב שבסעו שתדרנים עם
דודתו הניל' לווארשה להשתדל לטובתו:

וירזי בטעו ר宾ו זצ'ל את דברי האנשים האלה הנאנרים לו על ידי שליח,
זווה לשלוח לאמר לכל האנשים העומדים בהזין, שב' ידאנן חיליה
כלום, כי בעור השית' כאשר אך יעד על החקירה והזרישה הראשונה, ישבע
עליה עד כי ייחסבו מיד כי אין לו שוט חלק בזה כלל, וכי נאשם בהונם, ותקומו
חוקה כי יצא בעוריה"ת לאור משפטו ויצא לחירות (קמ):

וכן היה, כאשר באה הפוקודה טער ווארשה לונטשיין להעמיד את ר宾ו זל
לדרישה וזרישה בטහירות האבירות, או תיכף הוכא ר宾ו זצ'ל אל
שר השטרטים להקור אותו, וכך עבד שם איזה שעotta רצופות על החקירה, והצר
העמיד לבני ר宾ו זצ'ל שאלות הרבות, אבל על בולט השיב ר宾ו זצ'ל בחכתה
נפלאה עד כי השר ההוא נהפעל מואר מהבמותו הנדרלה של ר宾ו זצ'ל, וכאשר
גנתרה כל החקירה וזרישה או הוליכו את הוליכו את ר宾ו זצ'ל בחורה למוקם מושבבו
במאפר, וכל עין החקירה נכתב ונחתם ונשלחה תיכף לווארשה לבית המשפט
הנבואה, כי כן הי' הפוקודה מוארשה להזרישה ומטשלות כתוב החקירה:
וירזי בכוא כתוב החקירה ההוא לווארשה, או תיכף ומיד שלח שיר בית המשפט
הנבואה פקודה למהו קומנא, להוציא את ר宾ו זצ'ל להיזה תיכף (קמ).
תקומנה

(קמ) כל' עיי סיטות רכינו ק' ואיל בזונסר, סי' חמ"ד מלון שמחה ווען,
כח ספיז קהיל'יך לבר סי' עטו ייחר שאיה, וכן ענד לך פונטונו נקודס בזונסר
כלל כמו נכייהו כל' דוס סי'י נקודה, כי נכ'יך ססודר פון נגע צו סי' רענש
ח'י ולען כפיזו ח'ויה כלל מענוגות נקודה, כי קן זר ביה ססודר רה'ה ח'וי
ה'יך פאנז'ו וירחו מליגט צו ברכ'יך זיל ח'ן דרכ'ך קל, וכן קרכ'ה נ'יך להכין
לרכ'ינו זל לרכ'ו לפלס, וכן סרכ'ה לו לכו אלי'ו סה'נ'ס ה'ך ה'ו נ'ה'ס'ר
להרפלל עמו בס'יך געדרה, ונס להכין ח'לו'ו ה'כל טל ג' צוזהו ז'יך רק לקידוד
ככ'חו לו מ' ורכ' (ווערט). כי אין לא רה' רכינו זל מטעס זכל דרכ'יס פונ'הו לו
ט'י שיטר עכ'יס, וככ'ין רכ'ינו זל לחצ'יך ח'ו גל'ן קרטו גל'ן סי' ח'יך לו כלל
ז'ולס', מכל ה'ויך לו לטונטו רס מוקס לטזול, ועל זה כי' לירט לטבול במי
קמ) כמושבן ליטע ר'ה' גער הנבואה מוארה'יך היה חז'וכות רכינו ק' זל'ל

ט'ק'ין בחכמו גטומה, לו רה' לפניו וככ'ר ט'ק'ין סג'ס'ר נ'ה'ס'ר פאנז'ס'ר ג'ול

לצאת הוא ואנשיו לשלום כי חפשי הוא לנמרי מן האשם אשר נאשם ורבינו ז"ל
ובכל אנשיו אשר אותו יצאו מן התפיסה להירות:
ובכאשר נודע בעיר לונטשין שריבינו ז"ל יצא להירוה, הי' שנון ושמחה וכל בני
העיר צהלים ושמחים, ואנשי נשים וטף התאספו סביב התפיסה לראות
את ריבינו ז"ל שוכה לנס גדול לטעה מן החבע בצעתו תפיסה:
ובתוך האנשים הננספים הי' נ"כ הנאן הגדול ר' איצק אווערבאך ז"ל האבדק
לונטשין לראות את פניו ריבינו ז"ל בצעתו חפשי כןט:

ויהיו אך דרך הרהצה'ק טוהרין ז"ל עלי טפachen התדר והתחיל כבר לשמע מה
שריבינו ז"ל מדבר, או הפסוק ריבינו ז"ל מענינו אשר אמר, ופתח ואמר דוד
חטך ע"ה אמר (תהלים ק"ט) ואדברה בעדותיך גנד מלכים ולא אבוש, וב��יאור
בזה כך הוא ואדבר בעדותיך כלומר נדבר הלהה בדברי תורה אפי' גנד מלכים
מלכי רבנן, כלומר אף שבא עתה הנה רבנן, אעפ"כ ולא אכosh ונדבר הלהה,
וכאשר גמר ריבינו ז"ל את הדברים האלה, או חור אל העניין אשר עדפ' שם בדברי
תורהו הקדושה, והנה כל העם אשר עמד שטה הרגשו בדברי קדרשו של ריבינו
ז"ל שבא ברגע הזה אויה רב בינויהם, אבל כאשר עדין לא דלק שם שום נר לא
יכלו להכיר ולהבין על טו ירמוון דברי ריבינו ז"ל, והי' הדבר זה לפלאה גודלה
בינויהם, אמנם הרב הצדיק הקדוש הרביה ר' נחמייל ז"ל בעת השלח סעודות,
האנשים אשר היו אצל הרביה ר' נחמייל ז"ל נתנו קדרשו של ריבינו ז"ל מער
בעכיווע, בנו של היהורי הקדוש משיסחא ז"ל ויע'：
באיזו הש'ק הי' בעיר לונטשין הרב הצדיק הרביה ר' נחמייל ז"ל מער
האנשים אשר היו אצל הרביה ר' נחמייל ז"ל בעת השלח סעודות, כולם טהרו
את עצם טאוד לצאת טמן, והוא הקדוש טוהרין ז"ל חטפל טאוד
ושאל אותם מה זה מהרתם לצאת, או ענו ואמרו לו כי מטהרים ליקל לראות את
הרבי סוכילין שהי' נתפס בפה עם אנשיו כמה שבאות, עברו שהלשינו עליו אנשי
בליעל מהרורי ריב והביאו מה למאמר, אשר כבר נאמר גואש ח"ז להוציאו חפשין,
ומטא ד' הדיחת זאת נפלאות היא בעינינו, שצצ' בוז הרוגע לחרות עולם, ולן
אחים הצטמאן והחישק לילך לראות ולקבל פני איש אלקים ההוא שעשה השית' עשה
חסד חוץ לדרכ' הטבע:

ויהי בשפטו הרהצה'ק טוהרין ז"ל את הדברים האלה, או נס הוא הקדוש טווח
את עצמו, והי' טקצר מאד בישיבתו בעת שלש סעודות, ותיכף כי בא הזמן
חטפל טעריב ועשה הבדלה, והליך נ"כ הבית האביד ז"ל מקום אשר ריבנ
ז"ל ישב שם:

קכט) כי כו' זיל זיל כי מסמול זימר פו וכח נרול טבור חמוף רכינו זיל,
ואגס פקמל טיעס יכליס להגוי לרנינו זיל נסמאפיס כל קדרויס סגוליס זיל
כי פול זיל נמור רג' קטי' זיל פה. ורכט

ובכאשר בא הרהצה'ק טוהרין ז"ל בטoxic להבית, ראה מסביב אנשי הרבה
מאוד כי, עד אשר אין שום טבוא להיכנס שטה פרוב ודחק אנשי
טבוניות, וכאשר בבית שישב ריבינו ז"ל או בשלש סעודות לא דלק עוד שום
גר קל), ולכן חשב הרהצה'ק טוהרין ז"ל בדעתו הקדושה, שעתה היא שעת
הקשר להתחות על קנקנו של ריבינו ז"ל לראות מה טיבו, ובכן ידוחוק את עצמו
אל החדר אשר יושב שם ריבינו ז"ל ויראה פדיבוריו אשר מדבר על שולחנו מה
הוא ומה טבו:

ובן עשה הרהצה'ק טוהרין ז"ל, ודחק את עצמו באין רואים לחדר ריבינו ז"ל
וריבינו ז"ל אמר או את דברי תורתו הק', וכל העם עמדו צופים בלי שום
פתחון מה בהחוור החוא:

ויהי אך דרך הרהצה'ק טוהרין ז"ל עלי טפachen התדר והתחיל כבר לשמע מה
שריבינו ז"ל מדבר, או הפסוק ריבינו ז"ל מענינו אשר אמר, ופתח ואמר דוד
חטך ע"ה אמר (תהלים ק"ט) ואדברה בעדותיך גנד מלכים ולא אבוש, ובﬁיאור
בזה如此 הוא ואדבר בעדותיך כלומר נדבר הלהה בדברי תורה אפי' גנד מלכים
מלכי רבנן, כלומר אף שבא עתה הנה רבנן, אעפ"כ ולא אכosh ונדבר הלהה,
וכאשר גמר ריבינו ז"ל את הדברים האלה, או חור אל העניין אשר עדפ' שם בדברי
תורהו הקדושה, והנה כל העם אשר עמד שטה הרגשו בדברי קדרשו של ריבינו
ז"ל שבא ברגע הזה אויה רב בינויהם, אבל כאשר עדין לא דלק שם שום נר לא
יכלו להכיר ולהבין על טו ירמוון דברי ריבינו ז"ל, והי' הדבר זה לפלאה גודלה
בינויהם, אמנם הרב הצדיק הקדוש הרביה ר' נחמייל ז"ל בעת השלח סעודות,
האנשים אשר היו אצל הרביה ר' נחמייל ז"ל נתנו קדרשו של ריבינו ז"ל מער
בעכיווע, בנו של היהורי הקדוש משיסחא ז"ל ויע'：
באיזו הש'ק הי' בעיר לונטשין הרב הצדיק הרביה ר' נחמייל ז"ל מער
האנשים אשר היו אצל הרביה ר' נחמייל ז"ל בעת השלח סעודות, כולם טהרו
את עצם טאוד לצאת טמן, והוא הקדוש טוהרין ז"ל חטפל טאוד
ושאל אותם מה זה מהרתם לצאת, או ענו ואמרו לו כי מטהרים ליקל לראות את
הרבי סוכילין שהי' נתפס בפה עם אנשיו כמה שבאות, עברו שהלשינו עליו אנשי
בליעל מהרורי ריב והביאו מה למאמר, אשר כבר נאמר גואש ח"ז להוציאו חפשין,
ומטא ד' הדיחת זאת נפלאות היא בעינינו, שצצ' בוז הרוגע לחרות עולם, ולן
אחים הצטמאן והחישק לילך לראות ולקבל פני איש אלקים ההוא שעשה השית' עשה
חסד חוץ לדרכ' הטבע:

ואז תיכף כי בירך ריבינו ז"ל ברכת המזון והודיק הנר, ראו כולם,
כי נס הצעה'ק הרביה ר' נחמייל בעכווע אשר שבת בש'ק הזה בערים,
גם הוא הקדוש ז"ל בא בצל קורת ריבינו ז"ל ולא ידעו תחלה מה
תיכף:

קכט) כן נס מלמו רכינו ק' זיל פה. פל' נבדך מ' גמונ'ק מוד
ברכמיז', נס' כי ס' ככר כמה שטעם כללה.

קכט) כי סרכט'ק מוכרי זיל חומר לטלטן טכל ירמייז' זיל
לטס חיט' כי נס פה קלן, נכדי צוילן נדרהום מקודס ולפיכך מטוטן זיל רכיש
זיל.

ויתריכך נאמר או לריבינו ז"ל כי הרב ר' נחתילי בנו של היהודי הקדוש עמד שטה, אף כי לא היה, ואת הדשות אצל ריבינו ז"ל כל כך כי הרגש תיבך בכוואו וכחניל, ויתריכך עמד ריבינו ז"ל מכסאו לנגד הרה"ק טוהר"ג ז"ל וגזה מיר להביא עוד כסא עבור הרה"ק טחד"ג ז"ל:

ויהי אך עשה ריבינו ז"ל הבדלה, נכנס ריבינו ז"ל עם הרה"ק טוהר"ג ז"ל לחרדר מיהוחה, ואו נדברו יראי ה' שניהם יהודים איש אל רעהו:

וחחת אחד השיחים, התנצל ריבינו ז"ל טאוד על הדבר הרע הזה, שעשו לו האנשו רשות רוע טעללים אנשים צבעים כי מפורו אותו עד שהביאוהו לתפיסה, אף שלא יכולו לננו בו חי, אבל חלישת הדעת הרבה ה' לו מות, או פתח הצדיק הקדוש טוהר"ג ז"ל פיז הצדיק ריבינו ז"ל והארה אhabתם בינהם ז"ל צערاء אנרא, טני, ובוי השיב לו ריבינו ז"ל, הלא זה כמו משנה פירושת הווא שאתם אומרים לפום צערاء אנרא והרה"ק טוהר"ג ז"ל השותם ברגע להבין כוונת ריבינו ז"ל בזה, אך ריבינו ז"ל סיים תיקף דבריו קדשו ואמר שהוא משנה אפורה (בסוף פרק ה' דabort.) בן הא אמר לפום צערاء אנרא, וזהו כי שני ההיין הוא י"ד והינו שכן הי"ד אמר לפום צערاء אנרא ונתלהבו פני קדשו של הרה"ק טוהר"ג ז"ל מדברי ריבינו ז"ל שיצאו מפי קדשו טני ובי:

ומתוך שהות השratio קדש האלה, כבר הביר הקדוש הרב ר' נחמייל ז"ל את גדולת וקדשות ריבינו ז"ל, קלב) עד שישב בד"א טאוד לפני ריבינו ז"ל, בני כל רב זאי נזול היהודי הקדוש ז"ע יושב בדרך ארץ כל כך לפני ריבינו ז"ל:

ומידיו דברת שוד או יתד יראי ר' איש אל ריבינו ז"ל את הרה"ק טוהר"ג אם עוד זכר עניינים קדושים מאת אביו היהודי הקדוש ז"ע, ואו סייר הרה"ק טוהר"ג ז"ל בNEY ריבינו ז"ל ד' בטה זברים נפלאים מאביו היהודי הקדוש ז"ע, ואח"כ שאל אותו ריבינו ז"ל אם עודנו בעת טמתופף בצל וקדש טאייה צדיק פנדיקי הדור, או קם הרה"ק טוהר"ג ז"ע על רגלו הקדושים ואברה בהתלהבות קדשו כי בעת טמתופף בצל הקדשה והטהרה של טרן הקדוש אלקים או ר' ישראל טרוון ז"ע, ואו בקשו ריבינו ז"ל לספר לפניו מה מנהלות וקדשות הרבי טרוון ז"ע, ואו פתיח הרה"ק טורי"ג ז"ל את פיז ה'ק). והח'ל לדבר נפלאות גדורותן רבו ה'ק טרוון ז"ע ומכמה עניינים שונים, ורבינו ז"ל בלע את דיבוריו

ה'ק'

קלב) כי בכיר קרניש זרכ"ק מוטרי ז"ל נת גדולות רכינו פק' אל. נפת שכו כל קורתו ממולמו סק' הכלל על צפ' וזכרה כערוף ונוי וכככל, הכל מסכי מתח שחותמי סק' סכלי ביזמ' מה גדורתו ז"ע, וככל פcin' זו כל'יק הכרז' ר' נחמייל ז"ל העין טט על ריבינו ז"ל קרנות זרכ' נט. שטומרים עליו נט לישקו למלאכה וליד עמו מד לחיו.

ה'ק' כביבורת חזנה בקיין, עד שבכל פעם אמר ריבינו ז"ל להרה"ק טוהר"ג ז"ל שטבקשו לדבר ולספר הלהאה, עד שנארך הדרוברים ה'ק' של הרה"ק טוהר"ג ז"ל וזללהה זמן ארוך, ורבינו ז"ל חטה אוניו הקדושים, לשמעו אל כל דבר והנה שיצא מפי קדשו של הרה"ק טוהר"ג ז"ל מעת האור ישראל וקדשו טרוון ז"ע, ולא השם עצמו מלשםו אף דבר שנראה למראות עין לעניין קל, עד כי הניע הרה"ק הר'ג ז"ל לספר דבר אחד טרוון, או אמר לו ריבינו ז"ל בעהובע רבי ד' די כי כבר הנסי רישינער חסיד קלב):

ויהי כי נגמר השיטה רפואי קדשו בין ריבינו ז"ל ובין הצדיק הקדוש הרב ר' נחמייל ז"ל, או בירכו ואיז' בברכת הפרידה, אך הרה"ק הר'ג ז"ל אמר אל ריבינו ז"ל כי קשה לו פרידתו פעיל ריבינו ז"ל, וכן נשארה אהבתם בינהם ז"ל תמיד, ומאו מידי שנה בשנה כתוב הרה"ק הר'ג ז"ל מכובח מכתב לריבינו ה'ק' ז"ל קודם ר'יה שטבקש מריבינו ז"ל שיזבورو בתפילהותיו הקדושים ביטים הקדושים קלב):

והנה תוכף ביום המחרות يوم א' עזוב ריבינו ז"ל עיר לננטשיין ונסע לביתו נאות קדש עיר זילין, ותוכף בבוא ריבינו ז"ל לבתו נשלחו ידיעות לכל חסידי זילין בכל טקומות מושבותיהם, לבשר הבשורה הטובה הנדולה היא, שריבינו ז"ל יצא חפשי טן התפיסה וניצל מהסכנה אשר ה'י טרחת עליון, וחסידי זילין צחאים ושמהים והודו ושבתו לה' ית' אשර הziel את ריבינו ז"ל טכף כל אויבו ומיד המתשללה ויוננו ויאמרו נרhamך ה' וחותקנו:

ובכל מקום אשר הניתה הבשורה הטובה מהנס הנגדל ה'ז, הייתה אורחה ושותן ושותה ויקר, ובפרט בעיר זילין מקום טבן קדשו של ריבינו ז"ל ה'י יומם והיום של שטחה ותודתו, וכל אנשי העיר באו לך פנוי אויר זיו ריבינו ז"ל והודו לד' על נודל חסדו ית' ש, אבל פני האנשים הרשעים הכהוגדים חפון, כי הופרעת עצם הרשעה כי עין בעין ראו כי ריבינו ז"ל ד' עמו והלכה במתו בכל מקום, ואין עוד בידייהם שם יכולת לעשות דבר מה להרע לריבינו ז"ל, כי כבר ניטול עלשות היותר הרע להלשתן את ריבינו ז"ל לפניהם המטעלה ולהכחידו ח'י טן העולם לנמרי ח'י, אבל ונחפוך הוא שנהבך האבל לשושן בעד ריבינו ז"ל וניצל חז'ן לדרך התבע: ומה הרשעים הללו הכהוגדים בה', ובתורתו הקדושה, ורבינו ז"ל עבדנו נאמנו, אשר עובד את הח'י בمسئירת נפשו הקדושה, הטה נשארו בכוורת פנים טאור נט

קלב) עיין למילה פרק לרי' מה פטול מערכת ספקוקות אל לדיין כרוכ' קדש' (קדש' זבב' קלח'נו קוווט' טרכ'ק' בטיכ'ב כל מילה קרכ' קדש' קדש' פרכ' ר' חמיל' זיל'ל, זו אחרי ר'ס' מקב' מלכ' ליל'יט' סק', זיל'ל למפו' עטנו נפה' פטור רחמים עלי' להל'ו מודיעס' קאס', טרכ'ק' פיט' נימיס' קקדוטיס' פטר'יך' לדוכנו' נחכ'ב' זס' זמן ככ'ר' זילין' בטט' סק' ניג'ה זט' טין' נפרק נמ' לרי', מ' נמ' ציר' קט' פטוק' מטמאכ' פקרוט' פטוק'.

נמ בעינו עצם, ועל הכל נתבהלו ונשאו חיים בפחד נдол, כי מורה על ראהם שלא יאשמו מצד הטענה בעד האשמה אשר הלשינו את רבינו זיל בחגנו (כלא):

ועוד ביותר שעת ווע, כי השפעתו הקדושה נברא עד מאוד, ובכל מקום אשר שמעו החטוף הולך ומגיע, נסחפו אנשים רבים ושלמים ת'ח ויראי השם ית' תחת דגלו וצלו צל הקדוש של רבינו זיל, ובכל יום ויום באו לרבינו זיל אנשים הרבה ליינות טמן עזה ותושי, וטיקנות הרבה נתעוררו התערורות רב להתקשר בנפש הצדיק הקדוש רבינו זיל, ולהחסות בגלו הקדש צלא דמהינטא קרייא:

ובפרט אנשים חסידים ת'ח וירא', שרצו והשתוקקו מאריך ליינות מזיו גווע החסידות, וייה אך שמעו את שם הטוב של רבינו זיל, זאת נדולת גדור קדשו או באו להסתופף בצלו ולשאוב מבארו באדר פיט חיים:

ובבר גלו וטפומס לרבים, כי כל מי שוכח לבוא אך פעם אחת לבית רבינו זיל, כבר נעשה דבוק בו ובקדשותו, עד כי לא יכול עוד להפריד מאותו זיל, אחורי כי כה השפעת קדשו וציל נבר על האיש אשר בא לפניו, עד כי הי' תקשר אליו בקשר אמיתי וחוק, ובפרט אנשים ת'ח הי' להם מזקם ומקור קדוש ביוטר להתקשר אל רבינו זיל כי נדלה השנחות בקדשות רבינו זיל יותר טלאר אנשים כטובן:

ויהי כי אך בא רבינו זיל חורה מהתפיסה, אמר בפה קדשו כי עתה רואה בחוש שנטקיימה נבאותו של האיש הצדיק הנטהר, אשר אמר אליו בילדותו שיהי לו רידיפות אבל ינצח את רודפי, וכן הוה בעוריה', ובפרט עתה אשר כבר עברה נס הרדייה הנדויה שרדפו אותו כי' עד שאחביוואו לחתיפה, וגם זאת עבר איב' כבר אין לו לירא פכלום, ומעתה כבר יכול לבצע מהשבתו הקדושה אשר סבר שבעל היהודים לקרכם תחת גנפי השכינה ולהראות לעין העולם יכול את מה אלקי ת'ח, אשר על זה נשלח לוות העולם בטעמם קדשו המבויא למעלה זוע'א:

והנה הزادים את רבינו זיל, ברום כי לא עלה בידם ידי רשות כלום טמיות הרשות אשר וטמו לעשות, בהוחיכם את רבינו זיל בתפיסה וייצא בשלום אף בוגם לטעלה מן הטבע, ולא עוד אלא שטווים ליום מתחפש ומתנדל שמו של רבינו זיל בעולם, והשפעתו הקדשה נבראה לטרחקים, אז נבראה גם אש הקנאה בקרכם יצרם הרע בער בעצמותיהם עד טאוור, וצופה רשות לצדק לבקש תחכויות וטימות רשות

רשע על רבינו הקדש זיל, ובבוחן זה לעומת זה ונור' כאשר מתביבת הקדשה, כן לעופת זה מתגבור עצמו גם כה הקלייפה, כן לא נחן ולא שקטו הרשעים הזרודפים האלה מכת הקלייפה, עד שטצאו להם איה דבר לרודוף בו את רבינו הקדש זיל, אבל הרשעים האלו צללו בם אדים ואף חרם לא העלו בידם, ומעשה שהי' כך זיל:

בעיר זילין הי' להם לאנשים הרשעים האלה בונפיא רעה טαιזה אונשים, אשר תheid היר' מוחשבות טוחם ולכם ריק למזוא איה מזוא איך לילול ולפנונו בכבוד הצדיק הקדוש רבינו זיל, ופעם אחת נפל בדעתם לעשות מעשה רע בעינוי הפקום ובעינוי הכריות, והיינו לנגבו את התפילין של רבינו הקדש זיל בחשיין ולנגבו שם הפרשיות ולטופרם שוב כטבראונה, ואח' ייחכו עד אשר ילכש רבינו זיל התפילין, ואו יגאו להראות לעין כל שרבענו זיל פניהם תפילין בלי פרשיות חיללה, ולאשר כי יידעו הרשעים האלה שבכל לילה קודש עלות השחר, או רבינו זיל הולך למוקה עם משפטו ומשתחה שמה ומון רב, ואו נשאר חדר קדשו באון שם שום איש, ولكن יהי אז שעת הכושר לעשות המעשה הרעה הזאת, וכשיעלה הדבר הרע הוה בידם, או כבר יהי להם די סיפוק להראות לעין כל חי' כי העולם טועם ברבענו זיל, ועל יורי וזה פטילא תקתן השפעתו של רבינו זיל חיללה בעולם:

וזאת אשר עשו אספת וכנסת הרשעים האלה, שלקחו כל אחד מחבריו רשע בטוחו תקיעת כף רשות לבלי לננות לשום איש טוימת הרשות ההיא, וחתימיו בוניהם שעוד באותו הלילה יהא געשה ונגטר העובדא הרעה הזאת, ובוניהם הי' בחור אחד שהטה הרשעים לא נתנו בו אוטן כל כך שיימוד בדרכו ולא יגלה, لكن דרישו טמן שהוא ישבע על זה שבועה חטורה, ובתחלה לא רצתה אך הכו אותו מכיה רביה עד שהוכרה לעשות רצונם הרע ולישבע בשבועה חטורה שלא יגלה, ואח' ברורו מתוכם שני אנשים שהטה夷'ו העשה:

אמנם כאשר בכיר ידוע ונלו, שמפני רבינו הקדש זיל לא נעלם שום דבר והרנייש הכל ברוח קדשו, ولكن או בלילה ההוא מרט שחלץ רבינו זיל להמקות, הילך מקורם להחדר החיצון והקוץ את זוג' הרבענית הצדיקות וכורה לברכות, ואמר לה כי לא יכול היום לлечת להמקות, והרבענית זיל נתבהלה פאוד סדר דבר זה ושאלחה מה ואת, והשיב לה רבינו זיל כי מארבים על התפילין של, لكن אם תקום ותבטח לי בכל העת שאשתכח בהתקופה בל תלם עיניך מהתפילין של, או אלך אל המקות, וכטובן היא שטבה את פקודת רבינו זיל, וקמה תיכף טשטחה ועטדה את עצמה בצד התפילין ושמורה כך בכל העת שהי' רבינו זיל בהמקות:

ויהי כי ראו הרשעים שרבענו זיל הילך להמקות, או תיכף באו ספוך לבית רבינו זיל ורצו ליכנס, אבל הרנייש טיד שאיש אחד עומד נייר בחדר קדשו של רבינו זיל, או פטילא הבינו כי לא הוצלה להם הדבר הרע אשר וטמו קרי חטויות כנתקא, ולן ידעו נס זולת טרכינו זיל לטולס לנו יטכט צוים וככני-

על רבבו ריבינו זיל, או הבין כי לא דבר פשוט הוא, ולכנן עשה את עצמו כאלו לא ידע והשיב להשר מה לו עסק להרבי מוכליין, והשיב השיר כי השיג החונת מוארשא לעשות חקירה ודרישה על הרבי החוזה, ומובן שהר' ליב אמר לו והנה הבהיר ההניל שהרי מוכרת ליישבע שבועה חטורה שלא לננות טוימת הרשות והניל, בכואו הביתה לא ה' יכול לשון בשום אופן, כי הדבר ההוא גנע אל לבו טואר, והוא ה' נ' ב' בר דעת וחבין עד כמה יכול להיות מניע שישיב לווארשא כי כבר חקר ולא מצא שום דבר שיתאים להמסירה היהיא, ומפני חשיבותה ה' ר' ליב הניל קיבל אשר המתו את דבריו, והשיב תיכף לווארשא בדבריו ה' ר' ליב, ולולא שפנש השיר את ה' ר' ליב או ט' יודע מה שהיה טישיב, וכי מיד אחר זה אחזו ר' ליב נמכון את דרכו לוילן לטען לספר לפני ב'ק ריבינו זיל את אשר ה' לו בקינגן:

ויהי בכואו לוילן ה' ביום ר' ר' וטצא את ריבינו זיל יושב בסעודת ר' ר' בסוד ישרים ועדת, וככובן מהמת ד' לא סיפר כלום רק המתין אחר גמר השלחן, ובעת השלחן אמר ריבינו זיל דברי תורה על הפסוק (תהלים ק"ז) "הלו את ד' כל גוים שבחווחו כל האותים כי נבר עליינו חסדו וגנו", ודקדק ריבינו זיל הלא על זה אנו צייכים להזרות ולא הם נמכון, אך יובן דבריו בא על אדם דבר שיכל ח'יו לשלוט בו הרע מצד האיזה, או לפעמים עושה ה' חפה נдол כוה עם האיש הרשעים הניל למין שלא להניח התפלין [כפי הבהיר הניל חשב שבתחם הפיקו הרשעים את מטבח], וכן רע במחירות עד שנשאר באין אוננס ונשימתו היתה קצחה, וכאשר בא כמוץ לבית ריבינו זיל, או מצא את ריבינו זיל חור מן המkoa לביתה, והוא נש כלתו אל מטבחו, והוא שבר לדבר אליו רבי ורזה לדבר הלאה, אבל ריבינו זיל קדם והפיק לו מטבחו, ואמר לו בטע על דבר התפלין כתאת אליו, והשיב הבוחר בן בן, רבי [זעט משותם בהתקפות נдолה מאין יודע הרבי טווה], אבל ריבינו זיל אמר לו כבר ידעתি כבר ידעת, וריבינו זיל גננס לחדר חדש, ואו הלבלה לה שם הרבנית הצידיק וכרה לברכה שעמדת אם לשטור עד בוא ריבינו זיל, וספרה לפניו שראתה מהחлон אניות הילכיות أنها זינה סטוך להבית, ונעם הרגניתה שטסטחים פאור אל הבית, אמן ריבינו

פרק יוד

הוי זהיר בנחלתך.

איך שהוא צריך להיות זהיר בנחלתך
של ריבינו זיל שלא יהיה נכהה.

פתח דבר

טרם נושא לטענתה הואה פניתה, מן הנבן לכאර מנט אל עני הקורא את סחוותו של ריבינו זיל בענין הזה:

הן

לעשות ולהלכו ליבותם חופשי ראנץ, ונעם הרבנית זכרה לברכה, ראהה מהחлон שטסטחים אנסים אננה ואנה סטוך לביתה בעט שאין דרכן של בני אדם ללכת אז בהחות:

זה הבהיר הניל שהרי מוכרת ליישבע שבועה חטורה שלא לננות טוימת הרשות הניל, בכואו הביתה לא ה' יכול לשון בשום אופן, כי הדבר ההוא גנע אל לבו טואר, והוא ה' נ' ב' בר דעת וחבין עד כמה יכול להיות מניע החילול השם שיוכל לסתות מדבר החוזה, ולאחרן בדעתו מה לעשות, כי הרוי נשבע שבועה חטורה, ואם שלא לננות הרוי יהי הילול השם, וכך הוי טשטחים ריעוניין כל הלילה, ולא ה' יכול לשון אף רגע אחת מצערו ויוננו, עד שהחליט בדעתו שבדאי הדבר שיעבור על השבואה ולא יחולל שם טיטים ברבים ח'ין, ולא עוד עינם כבוד תורתו של ריבינו זיל תחולל הרבה שכבודו הוא כבוד התורה, אף שהבהיר החוזה ה' פאותן הנוטים אל האנשים הרודפים הניל,

עופ'ב כאשר התוישב בדעתו ראה והכיר האמת לאמתו:
ובא'ז'ר הבהיר בדעתו לננות הדבר, או קפין מתאות מעל טטהטו ולבעש טלבושוי בחפזון ורץ במרקזה לבתיהם ריבינו זיל להניד לו את אשר עשו לו הרשעים הניל למין שלא להניח התפלין [כפי הבהיר הניל חשב שבתחם הפיקו הרשעים את מטבח], וכך רע במחירות עד שנשאר באין אוננס ונשימתו היתה קצחה, וכאשר בא כמוץ לבית ריבינו זיל, או מצא את ריבינו זיל חור מן המkoa לביתה, והוא נש כלתו אל מטבחו, והוא שבר לדבר אליו רבי ורזה לדבר הלאה, אבל ריבינו זיל קדם והפיק לו מטבחו, ואמר לו בטע על דבר התפלין כתאת אליו, והשיב הבוחר בן בן, רבי [זעט משותם בהתקפות נдолה מאין יודע הרבי טווה], אבל ריבינו זיל אמר לו כבר ידעתה כבר ידעת, וריבינו זיל גננס לחדר חדש, ואו הלבלה לה שם הרבנית הצידיק וכרה לברכה שעמדת אם לשטור עד בוא ריבינו זיל, וספרה לפניו שראתה מהחلون אניות הילכיות أنها זינה סטוך להבית, ונעם הרגניתה שטסטחים פאור אל הבית, אמן ריבינו

ה'ק, זיל לך לו לעובודתו הקדושה בדרכו בקדושים:

ואנצ'ר התפללה שלח ריבינו זיל לקרוא את הבוחר הניל, וכאשר בא הבוחר אל הקידש פניתה, אמר לו ריבינו זיל בלשון קדרשו אף שטצעמי נורעתי פזה ב' והוניצ'לתי מהרע אשר זטטו עלי, אך אתה עכ'פ' חפצת לפי דעתך להציג אותו מזאת ונעם מהילול השם, لكن בשוכר וזה הנני טכטיה לך שבועה' יהו לך בנימ' בני תורה, וכן הנה שבל בניו הם בני תורה, ז'ע' ועכ'יא:

ה'ק, זיל לך לו לעובודתו הקדושה בדרכו בקדושים:

פעם אחת נסע הגביר הטפורהם ר' ליב קושמערקע ע'ה בדרכ ועבר דרך עיר קומנא, וע'פ' האזין בנטecho השיר המתו זדברו בינהם כי הכיבו זה את זה, חזצלו האם מכיר את הרבי מוכליין, ובטענו ה' ר' ליב הניל כי השיר המתו שואל על

לְהַבָּב

הוּא וְהִרְבֵּר בְּנַחֲלָתָן

אָשׁ

הן זאת ידוע ומפורסם לכל אשר זכו להכיר ולראות ולהוו אצל רביינו הקדוש ז"ל, שהוא ז"ל הרי רחוק מארוד טענן וה' שיענש מי על ריר חיין, כי תמיד טrangle בפומי' דרבינו הקדוש מאמר ח"ל (שבה קמ"ט ע"ז) כל מי שהבירו נגעש על ידו אין סכניין אותו במחיצתו של הקב"ה שנאמר נם ענוש לצדיק לא טב וננו' ואמר רבינו הקדוש ז"ל על זה שתפיה הוא בעניין ע"ל מי שהובע עלבוינו אצל השית', כי זה תורה שתופס עצמו בכח' איזה ישות, וא"כ הוא גנות ומרת גנות הלא דבר מנונה הוא כ"ד הקדרושים:

וזהנה הלא גלו וידוע כלל, שבעת שיצא רבינו הקדוש ז"ל מהמאסר געין למעלה, יצא או הפסק דין מעת המטולה שיש לו הרשות להכובע לדין את הטופרים שהעללו עליו דבר שקר, יוכל לקיים בהם דין הומה לעשו להם מה שומטו לעשות לו, ועל זה ענה רבינו ז"ל לש"ר השופטים, וכי אוכל אני להכובע דבר כזה להעניש אנשים חיין, אני רחוק מעין כזה, ואדרבא תמיד אוי מבקש מהשיות שלא יענש שום איש על די, ולא עוד אלא ידוע מאמור ה' נס ענוש לצדיק לא טב וגנו' עכ"ד הקדרושים:

אמנם עם כל זאת ידענו מהרבה והרבבה עניינים, אשר מי שהיה נגע בעכבריו של רבינו הקדוש והטהורה ז"ל, או היה לרביבנו ז"ל הליישת הדעת, הרי נגעש ח"ז כנראה ומפורסם, וכאשר עוד תליית ערדנו חיים אנחנו אנשי הסידים נאמנים, אשר עיניהם חזו ולא זר מהרבה אנשים, אשר לא זההו בנחלתו של רבינו הק' ז"ל נכו ריל בבמה עונשים ל"ע:

וכי ישאל השואל מדעת איך יתכן בזאת, הלא רבינו הקדוש ז"ל בעצמו היה פנدر לוה וכחניל, ולא עוד אלא שנלי וידוע לפניו כל אשר זכו ליהנות מואר פניו הק', שרביבנו ז"ל הי' מקפיד מאד על אותן האנשים, שהביאו לפניו איזה דברה ע"ל מי שפגע בכבריו הקדוש ודבר סרה עליו חיליה, אף שאותן האנשים היה כוונתם נאמנה, שקבעו קנאת כבוד תורה וקדושתו העצומה של רבינו ז"ל, וא"כ הייך הי' יכול להיות אל אנשים שיכבו בנחלתו הק', ננד רצון רבינו הק' ז"ל בעצמו:

זהנה בזאת יורה צמאנו השואל ברעת להבון נינה, על רבינו הקדוש ז"ל נשא התולדה הוו, אחורי שה' בו מרת הרחמנות באמת על צד השליטות, וכל ימי חייו הקדרושים, הקדרושים רק בשבייל שבות ישראל, והוא ז"ל בעצמו הי' מרוחק בתכלויות הריחוק מכל עניין עזה', ומסר תמיד גוףנו ונפשו כלו بعد כל איש ישראלי אשר הוא צדיק לישועה ורחמים, ואלפים ורבבות ישראל הוא נושאים בכל מיני ישועות על ידי הפלותיו האכות והבהרות בטעירות נשוא עליהם, והיאך יתכן דבר שיגער בו אותן אריך להישב תמיד לכל איש אשר בשם ישראל יכונה, יכשל בו, שענשו ח"ז

והו ויר בנהלתן

לְהַבָּב

חו ע"ל ידו מי שנגע חלילה בכבריו הקדושים ז"ל אמתה, חלילה וחם להשוכב אף רגע אף' בהרהור בעלמא כן על אותו צדיק וקדוש רבינו ז"ל, יתרובין ווישתתקון וויתאלטן השפטים הרוברים על צדיק עתק כו': אך האמת יירה דרכו, ואותב אמרת לא ישבע אמרת, כי רבינו הק' ז"ל מנורל עכברתו עוד מילודתו בתורה ובעברה בוגנלה ובנטה, והכל בטסירות נפש מטש לד', והרי פרוש מכל וכל מעוני נשמיות עולם הזה, וכנה לתבלית הדבקות כד', והשין על ירי התפשטות הנשמיות שלו למרגרות הרוחניות, וכל רוז לא אנים לוי, וכדרך שטובה בסה"ק בשם רבינו הקדוש הבושים זצ"ל ז"ע על מה שנאמר 'לא ישגוחו משני הגוף', דרבינו הקדושים אנסים המשוקעים בענייני הנפוניים והם משני הנפוניים, המת דהינו ואותם אנסים המשוקעים בענייני הנפוניים והם משני הנפוניים, המת לא יכול להשין את השית' ולכוא לרי השנות רוחניות, רק אותם הצדיקים שהמה מפשיים מתם הנפוניים ואינם מושנים השנות נפוניים, המת משניהם והנה רבינו הק' ז"ל שנלי ידוע לכל נdal הפשטתו מנשימות מכל עניין עזה', הוא אשר השין השנות אלקות, וכאשר פגע ונגע ט' בכבוד גדורתו וקדושתו, או לפעמים הbau הקב"ה ביקריה בכח' פ"סיד, רהקב"ה גנבה דיל', וכדרבי חיל' שנופל בנהיגם, וויעין בואה'ק פ' בשלח ר' פ"סיד, רהקב"ה חובע בקירותון של צדיקים יתיר על דלי' עי' באורך ותמצא מוקור לרביבנו הנ"ל העונש בא לטובות האיש שира נקי לעולם הנצחי, כי הפלם ומואנו טשפט ביר ד', אבל צדיק מוגבל ביראת אלקים, כאשר נזכר כבר בהסתה' הזה שרביבנו הק' ז"ל אמר על עצמו, ככל עיקר ביראתו לעזה' הוא לתקין את הנשומות הנדרחות לוכם ולהיבאים נקי לתקורת הקדוש, لكن המיד הופיע נהרה על פניו רבינו הקדוש ז"ל בגין מרת הרחמנות על כל נפש טוישאל, והוא הקדוש ז"ל אשר ירע להשתמש במרות הרחמנות בכל מקום לפי השנתו הנדרלה והנסנה, ואין אתנו יודע עד מה ומכם' לשין אף' אחת מני אלף טבונות רבינו הקדוש ומרעתו דעת עליון ז"ל ז"ע :

ובר מן דין שטעי מפני כבוד הרב הנאן האי חסיד המפורסם ה"ר משה אהרן הכהן ז"ל ט"ז בעיר ליפנה, שמספר שפעם אותה הי' עומר לפנירבו רבינו הקדוש ז"ל בוכליין, בטעוד כמה אנשים טיקרי חסידי זוכליין, ובו או ליריו שוח קדושים מעין הזה, ובכאר או רבינו ז"ל לפניו הענן איך שכתה פעמים כא הרבר שנענש אנסים ר'ל ע"ש שפunning ח"ז בכבוד הצדיקים, אף אטנם שהצדיקים בעצםains חוכמים חילאה את עלבונם, והארץ בדברי קדשו, ובתוכן דבריו הקדושים ביאר רבינו הק' ז"ל הפסוקים (בטדריך יב"א): 'ותדבר מרים ואחרון במשה על אורות האשיה' וגוט', והאיש משה עני מואר מכל האדם אשר על פניו האדסמה ויאמר ה' מתאות' וגוט', יופן אחרון אל טרים והנה מצורעת' וגוט', והנה הרקוק טבואר, מה עני של והאייש

ר' יואל זיל קלע), שבחיותו עוד צער לימים והי' דר בעיר ל'וביטש שטע פעם אחת מאיש אחד שפער פיו לבלי חק ודיבר סרה על רבני קקווש זיל, והצטער ר' יואל זיל הניל מה פאוד, והי' קשה לו לסבול נודל העער אשר הי' לו מזה, שהעיז האיש הזה כל כך לבנות מלכו דברים שקרים ולדבר על ציק עתק בנאות ובות, וכאשר לכו היה הומה פאוד לא הי' ביכולתו להתחזק ונסע תיכף לויילן, ובא אל הקודש פנימה והודיע את צערו לפני רבני הקודש זיל, איז שקר בואת וכואת דבר האיש מלובייטש על בבוד קדושתו, ואן אאל אותו רבני זיל, ולמה סיפרת זאת לפני ומה אתה רוזחה זהה, והшиб הר'. אלא הניל, רב, לבו כואב לי פאוד על זה ואין ביכולתי לשקט ולונת, עד שית', אוט מופת שביל עלה עוד על לב האיש הזה לבנות שקרים מלכו ולדבר על כבוד

קדושתו:

אן ענה לו רבני זיל בלעון קדשו יואל מה אתה רוזחה פטני, וכי רוזחה אתה להכוב לא טוב על בר ישראל, הרף טמני לא זה הדרך שי' ואין דרכך בכך:

אן ר' יואל ההוא מצד שי' אברך לא גות בו רתיחה דמי גערונג, וחולשת דעתו הי' נдол פאוד, עד שלא הי' יכול לעצור ברוחו בשום אופן וזעתקש והפזר, וטען לפני רבני הק' זיל, שאם יחשת בדבר זה או יהי' חיז' כבוד התורה למרטס תחת רגלי' אנשים כאלה, וטען כבוד התורה הקדושה יעשה רבני זיל איזה דבר שי' לאות לבני טרי, להחסים פי' דובר הקדושים, וטען לא יפיצה מי עוד פיו לבודות כבוד התה'ק ולושא'ה' הק' בדרכיס שקרים, ובעבור ר' יואל כל כך ולא הי' רוזחה לו רגלו טבויות רבני, בזווים וכבדים, וכאשר הפזר ר' יואל כל כך ולא הי' רוזחה דיבור לא טוב על האיש המתוציא או פעל שנזרקה מפה קדוש רבני זיל איזה דבר לא טוב על האיש המתוציא דיביה הניל, ובזה נחה מעט דעתו של ר' יואל הנזכר:

ובבזא ר' יואל לכיתו ערעה לוביטש, כבר שמע שהאיש הניל אשר דבר שקי וסורה על רבני זיל, נעהלף פתאום ומת בטיחה משונה ר' זיל ושבק חיים לכל חץ, וחר' יואל ראה בחוש, איז וכמה גודלים וחותמים דיבורים הקדושים היוציאים מפה קדוש רבני זיל, וכי הוא הצדיק המושל ביראת אלקים, וכל היוצא מפי קדשו יעשה, ונעם כל אנשי לוביטש ידעו זאת, כי שמעו באוניהם את אשר הרגנן האיש הזה לפעור פה בעלי נובל ולבודות שקרים על רבני זיל, כן ראו והכינו לב לוד עוד להקל ולפנו בעבודת התה'ק והצדיקים כי קוביה תובע והנה

ביקריוו:

קלע) הוא קרי יואל זיל פניל, סי' צנו בל פרט אנטון קלוק ר' מזק אחילעטוסקי זיל מעיר חוצ'קוב, חתן קאנון כגדל קדריך למפורסס ר' חייס חומראטזקי זיל אכרייך לנטטץ' געל ס' דכרי מפטע, והוא כי מגול שמס' כל רבני קדרוק זיל זיע. [עמין לעיל מחולם פרק חמ' לדיק].

והאיש משה עניו פאוד וגנו, להפסיק כאן באמצעות הדברים והעסក שרבראו טרייט ואהרן ורבך השוית אליהם. ואמר על זה רבני זיל דהענן הו, דהנתן לפעמים רואים שטי' שטדבר סרה על הצדיק או שמצערו וועשה לו רעה חיז' או סייר הווע נגע בעונשן חיז' אל' רידטה הרואה לאטך שהוא מסדר הצדיק הצעע עלבונו מהשיות להעניש אה' המציגר, חיללה לומר כן דהרי כתיב נס ענוש לזריך לא טוב, ואטרו זיל (ברכות ז' ע"א) לאו אוראה ארעה לטעבר הци ורחתיו על כל טעישו כתיב. אך הענן הו דהנתן ירעד כי הכליה עכורת האזיך להיות חמיר עילהת בעבודתו טעה פטרינה לטרינה, כי ריטה בעינוי תחידר שהוא פמעט בעבודה לפי הכרתו ורטמות השוית' בבל פעם יותר, ולכן מהאטץ בכ' פעם יותר בעבורת השוית', והנה ידוע כי בעית השנדיך יושב במנוחה שליטה בלי הליחת הדעת, או הוא עובד את ר' בעבורת התה' ונדולה והמה הולכים מטרינה לטרינה עד למעללה ראש, וטיטלא יש לו כביבול להשיות' נהת רוח מה שאמור ונעשה רצוניו יה', אכן כאשר בא אחד ומרבר עליו סרה ומצערו וטחליש את דעתו, או מביא בוה להזיך היליש דעת ובוה נורט שיפסיק ברגע מעבודתו טהמת היליש דעתו, ונעשה ברגע בכחוי' עודט בעבודתו, וכאשר רואים בשיטים כזאת נעשה חקירה על זאת מאין בא וזה שהצדיק נפל ברגע מכחוי' הולך לכחוי' עמד ונחפר מטנו באחורי רגע הנהת רוח בשיטים בכיכול, ובאיום וגדרעים על זה שבא זאת מהמת שוה האיש היליש דעת הצדיק ובבעבור זה עמד ברגע מעבודתו הגדולה והקדושה: لكن תיכף נורטים עונש עליו: וזוזה' הענן הי' באן ג'כ', ותרבר מריטס ואהרן במשה עני' ומזה ידי זה והאיש משה עני' פאוד וגנו, כלומר שההתה'ק טרומות לנו שעיל' יידי זה בא משרע'ה לשכלות והליחת דעת, ועל יורי כך התהילו בשם'ם להזכיר פאן בא ואה, ואו והנה מרים מצורעת בשילג, עד באן דבריו הקדושים, וווק' ותבין:

ועתה נבו אל בית המערכות פנימה ונערין איזה עניינים אשר קרה אצל רבני הקווש זיל, אשר מנע את עצמו פאוד טארה, שלא יהא גאנש חיז' טי על יורי, ואעפ'יך הקדיב'ה הבע בוקירה וכל טי שלא הי' והיר בנחלתו נגען ר' זיל.

* * * * *

א.

שמערתי פידיד נפשי החסיד המופלן הר' יעקב טובי אקאנאנזקי
שי'ר' טער ווואריא, שטעמ מפה זקינו החסיד גאנז
ר'

זהן כמוציא יהכ"פ נכנטו איזה אנשים שמקורבי רבינו ה' ז'ל, וטענו לפני רבינו ז'ל ואמרנו, רבינו עד טתו אתם מחשימים, ועוד מתי נהיה סובלים כל כך, וטה יהי התכליות וכי איש עות פנים כזה י Hin לעשות מעשה רע כזאת, ולבד מה שלא ירא מאט רבינו אלא גם מקהל אנשים רבים לטאות אינו ירא כלל ואנו אנוה לרביבנו לילכת לטקota, ובעת עוד שראה שאהנו לי שטוחה ולא עשינו ולא גענו בו לרעה, אז ידאי כבר יהי קל בעינו לעשות הלאה מעשים רעים כאלה:

אך רבינו ה' ז'ל ענה ואמר להם, מה לכם להחערב בדברים כאלו, ומאיiacתת לכם דבר הזה אבל החסידים הטקוריים האלה לא התישבה דעתם כזה, והטה התחלו להפזר ברביבנו ז'ל שיפול שלא להשנות עוד עות כזה לפניו לבדוק קדשו ויל, ואו אמר להם רבינו ז'ל, מה אתם מרושים כל כך הללו תדרשו כי האיש הזה כבר יניח אותו לילך להטקה, הדבר יצא טפי קדשו והאנשים ה'ן יצאו מפני רבינו ז'ע'א:

וזננה האיש העונות פנים הנ'יל ה'י איש שעיר ובנה לו בית חדש, ובבר ה' נגמר, ובין יהכ"פ לחג הסוכות החל הוא להביא את חפיזו לטעונו בכיתו החדש, ובבליל ערב סוכות נכנס כולם לבתו הזה ובא לדור שפה לנMRI, יהי ערב סוכות בבורק ויצא לעשות צרכיו בחצרו שמה, ו עבר ומן רב שלא שב באשר בא רבינו הקדוש ז'ל להטקה ורצה לירד להרים לטבול, או עד שם בחמים איש אחד מתושבי עיר יוכין ויזוע לעות פנים נдол קלן) ולא רצה בשום אופן לעלות מהמים, ואו היו הימקה כתמה טאות אנשים מהחסידים שבאו להסתופף בכל קודש רבינו ז'ל על יהכ"פ, [כידוע שביכלון ה' תניד ביהכ"פ ערך י'ב מאות אנשים שבאו או להסתופף אצל רבינו ז'ל], ונגשו אליו הרבה אנשים ורצו להוציאו מהימקה בחזקה, אך רבינו ז'ל לא נתן לעות עמו שם דבר ולגנווע בו לרעה:

ואו לבש רבינו ז'ל את מלבשו בהורה ויצא מהימקה, והלך אל הנהר העיר וטבל את עצו שמה לכבוד יום הקדוש, ובעת זאת רבינו ז'ל או מהימקה, אמר אל האנשים אשר אתו, מה לכם חדשות שאמר האיש ההוא שלא יעל, הלא אין זה האיטר טן החדש, כי כבר דtan ואבירט נ'ב אמרו לה'ללה:

והדבר הור ההור שהיעו האיש הזה כל כך ננד כבוד קדושת רבינו ז'ל, עשה רעש ורושם נдол בכל העיר יוכין בכלל ובין החסידים שבאו מהימקה אחריות כפרט, וכל יום הקדוש ה' דבר זה שה בין החסידים מהימקה של האיש נ'ג', ולהיפך מן מדת הצלנות של רבינו הקדוש ז'ל:

ל'בן) ידוע לנו נמנוג ה'ם דס כל'יס כסומה ומפעמי, לך ל' נונג נפרם ה'ם קמו מצוט לנוד נכו ופסחאנו למינן.

ולבן כמוציא יהכ"פ נכנטו איזה אנשים שמקורבי רבינו ה' ז'ל, וטענו לפני רבינו ז'ל ואמרנו, רבינו עד טתו אתם מחשימים, ועוד מתי נהיה סובלים כל כך, וטה יהי התכליות וכי איש עות פנים כזה Hin לעשות מעשה רע כזאת, ולבד מה שלא ירא מאט רבינו אלא גם מקהל אנשים רבים לטאות אינו ירא כלל ואנו אנוה לרביבנו לילכת לטקota, ובעת עוד שראה שאהנו לי שטוחה ולא עשינו ולא גענו בו לרעה, אז ידאי כבר יהי קל בעינו לעשות הלאה מעשים רעים כאלה:

אך רבינו ה' ז'ל ענה ואמר להם, מה לכם להחערב בדברים כאלו, ומאיiacתת לכם דבר הזה אבל החסידים הטקוריים האלה לא התישבה דעתם כזה, והטה התחלו להפזר ברביבנו ז'ל שיפול שלא להשנות עוד עות כזה לפניו לבדוק קדשו ויל, ואו אמר להם רבינו ז'ל, מה אתם מרושים כל כך הללו תדרשו כי האיש הזה כבר יניח אותו לילך להטקה, הדבר יצא טפי

קדשו והאנשים ה'ן יצאו מפני רבינו ז'ע'א:

וזננה האיש העונות פנים הנ'יל ה'י איש שעיר ובנה לו בית חדש, ובבר ה' נגמר, ובין יהכ"פ לחג הסוכות החל הוא להביא את חפיזו לטעונו בכיתו החדש, ובבליל ערב סוכות נכנס כולם לבתו הזה ובא לדור שפה לנMRI, יהי ערב סוכות בבורק ויצא לעשות צרכיו בחצרו שמה, ו עבר ומן רב שלא שב באשר בא רבינו הקדוש ז'ל להטקה ורצה לירד להרים לטבול, או עד שם בחמים איש אחד מתושבי עיר יוכין ויזוע לעות פנים נдол קלן) ולא רצה בשום אופן לעלות מהמים, ואו היו הימקה כתמה טאות אנשים מהחסידים שבאו להסתופף בכל קודש רבינו ז'ל על יהכ"פ, [כידוע שביכלון ה' תניד ביהכ"פ ערך י'ב מאות אנשים שבאו או להסתופף אצל רבינו ז'ל], ונגשו אליו הרבה אנשים ורצו להוציאו מהימקה בחזקה, אך רבינו ז'ל לא נתן לעות עמו שם דבר ולגנווע בו לרעה:

ואו לבש רבינו ז'ל את מלבשו בהורה ויצא מהימקה, והלך אל הנהר העיר וטבל את עצו שמה לכבוד יום הקדוש, ובעת זאת רבינו ז'ל או מהימקה, אמר אל האנשים אשר אתו, מה לכם חדשות שאמר האיש ההוא שלא יעל, הלא אין זה האיטר טן החדש, כי כבר דtan ואבירט נ'ב אמרו לה'ללה:

והדבר הור ההור שהיעו האיש הזה כל כך ננד כבוד קדושת רבינו ז'ל, עשה רעש ורושם נдол בכל העיר יוכין בכלל ובין החסידים שבאו מהימקה אחריות כפרט, וכל יום הקדוש ה' דבר זה שה בין החסידים מהימקה של האיש נ'ג', ולהיפך מן מדת הצלנות של רבינו הקדוש ז'ל:

א'ז'ן אחורי איזה שעות מהעכדא הרעה הזאת, נחלה פתאות ר'ל בנו של אותו האיש בחולי טפוכן ל'ע ונעשה רעש נдол וקראו לרופאים, אבל הטה הרופאים אמרו לו נואש ר'ל, כי הניע עד שעריו מות ר'ל, ואו כולם הבירוי נט

1

רבינו זל hy נוהג בכל שנה ושנה, בין ר'יה ל'וחכ'פ', שלח שליח מיוחד לעיר וואראשא לקנות הארכיע מינימ על חן הפטוכות, ותמיד פיזור השילוחبعد חד' מינימ עבורי רבינו זל' עשות הרbeta, למען יהיו מהודרים שבטהדורים, כי רבינו זל' כטומו hy, בכל מצווה טן המהדרין שבטהדורין, ובפרט בהארבעה מינימ שכתבההמורה בפירוש ולקחתם לךם פרי עץ הדור:

בכלום ווהפסיד את החמשה רוי'כ, ופעם ה' יכול ליהוות שיטשו'ך אדם אתרוג בגנול
בכה כל איש בגנול, פעם ה' יכול ליהוות שיטשו'ך אדם אתרוג בגנול שאינו שווה
כל המשכה ה' מתייריו חטשה רוי'כ לשלם בטוקדם, וה' הדבר תלי בפי אשר
על דבר טוב, ונם לא נתנו או הרשות לבורר שום איש בעצמו אתרוג בין
בית החולמים היהודי הנזכר או בשם הקודש, והתיקון הזה ה' או כדין שילך הריות
לשום אדם פרט ל תBOR | עם הד' מינימ', רק כל הזכות ל תBOR | עליהם מסרו'ו' לנגבי'
לKENOT ה' טינימ', ואו ה' השגה ראשונה שמנחלי עדת ווארשא לא הרשו

זיהויו כאשר בא ר' יעקב ע"ה לווארשו וגתוודע מזה, החל תיכף לבית ההקדש
ושילם بعد החטבה א', ועלה בידו אחרונג אשר לא חי ראיו כל להביאו
על שולחן מלכים מלבי רבנן הוא רבינו ז"ל למצות ד' טנין, וכן שלם
ויטש פעם ב' ונ' עד עשרים פעמיים. ומכל העשרים אחרונים לא מצא אף
אחד מהם שהיה נראה בעני רבינו ז"ל לקחתו למצות ד' טנין, והצטער
הטשב"ק ר' יעקב ע"ה מאוד, ולא ידע לשיטת עצה בנפשו איך להשיג עכ"פ
אמרנו אמר ציירין, רבוי עבור רבינו ז"ל:

ומרובה צערו הרהיב עמו בנפשו, ופנה את עצמו אל אחד מראשי הוועד ההקדש אשר עמד שמה, וסיפר לו שהוא שליח מיוחד מאות רבני הקדוש מוכילין להביאו לו אתרוג הדר, וכבר הוציא על זה פאה רויב' בהשכת הנורל, ולא זכה בגנול לטצואן אף לאחר מהעשרים האתרוגים להיות הדר ורואי עבור רבני זיל, ועיב' מבקש טמני צטובן ליתן לו טעות כמה שירצה אך שיתן לו אתרוג הדר ורואי עבור רבני מוכילין :

אבל ראש ההוד ובה כהאר הי' או טופרדו מואוד, ולא ידע אף מה שמדוברים אליו
הшиб אליו בלבושן עותת לא יהפוך הרבי טויכלון את ראשי, ובלבושן
המודרבת, ואל פיר דער זיכליגנער רבי ניכט דעתם קאפע פערדררייען', והרה'ת'
ר' יעקב ע'יה הילך מטנו בחורי אף ובצער גדוֹג, כי איך יעלה אל ריבינו הקדוש
ואתרונג הדר אין בירדו להביא לפניו, ואו עלה בטעחובתו כי נסעה עוד הפעם לשיט
بعد הנROLה אותה, אולי זכות ריבינו תעטוד לו הפעם למשוך אתרונג הדר בראווי,
ב' ז'ק

ונם הוא בעצם שבו תליו האשם בצרתו הוא ר'יל, כי פנים בכבוד קדושת רבינו ר'יל, והבוקר אור רען תיכף אותו האיש אל' רבינו ז"ל וחליך מגעלו ובא אל הקודש פנימה וקיבל נזיפה, והודוה שהוא הבעל עובדא בישא הגיל, וככה ויתחנן לפני רבינו ה'ק ז"ל שיטחול ל', ואנו נענה לו רבינו ז"ל ואמר לו שיטחול ל', ונם נתן לו סגולה עבור בנו החולה ר'יל ותיכף החוטב לו ויקם על רגלו ויחי, והאיש ההוא נעשה אח'ב מהסרי זוכלי גנוזע :

5

פעם אחת בהיות רビינו הקדוש זל' בעיר פאדרעטמייז', ואו עבר איש אחד עזות פנוי טלפני החלון אשר רビינו זל' הי' שוכן שטה, ורפק בהחלון דרכ' עזות, ובכשו אנשים צאת החוצה ולשלם לו נטולו כראוי, או לא נתן להם ריבינו זל' בשום אופן לעשות לו שום דבר, ואמר להם מה אתם רוצים פמננו הלא שכור הוא, והמה לא הבינו את כוונת רビינו זל' בזה, אך לא עברו ימים מועטים וכבר געשה האיש ההוא מפורסם לשיכור ר'יל, ופלא היה שככל ימי חייו של האיש ההוא, בכל פעם שראו אותו אף בבוקר השכם הי' כבר שכור, וכך עבר כל ישי חייו באשכירות ר'יל.

1

בעיר זילען קרה פעם אחת גניבת גדולה, והרי שיחה בפי הבריות על איש אחד אשר עליו ה' החשד שהוא הנגבי, אבל ראי' ברורה עליו לא ה', וכמה פעמים שביבשו מטנו להזדוות ולהחזר ולא רציה להזדוות, והרי לו עוד טענות על מה שדברים עליו כי הלא איש כשר הוא, וכאשר הגיע הדבר אל אוזני רבינו הקדוש ויל', ה' ניכר מדבריו הקדושים כי באחת החשד ההוא הוא הנגבי, או לקחו אלי' אנשים לפועל אצלו להזיווג הנכבה אשר נגב אבל לא הוועיל כלום, ואו באו לפנינו רבינו ה' זיל' וספרו לפניו שאין רוצחה בשום אופן להזרות על הנכבה, או אטר להם רבינו ה' זיל' ובכל את דבריו הקדושים, הוא יודעה בעצמו בספק כל ימי חייו, ולא עברו ימים אחדים ונזהלה ר' זיל' וזה האיש על ראשן, ותיקף הזרה על הנכבה, ולא עוד אלא נס אחר שהוחטב לה, נשרר לו עוד רושם גדול מטהלתו ר' זיל', שתמיד ה' מגענע בראשו בלי הפסק, והגענע ה' בתנועה ארוכת והרי' נראה כמו שמודה על דבר שצואלים אותן ובן ה' לו חמיהוש הזה ר' זיל' כל ימי חייו, ומולם ידעו והבינו שבא לו וצת' מדברי רבינו הקדוש זיל' שאמר שיזודה כל ימיו ובחגיג' ובד בונה באמונו:

וכך היה בזה הפעם הוציא אתרוג הדר ונאה שאין נבראות, ונענאה שמה ומונע להן ולחק האתרוג הזה עם שאר האתרוגים, וגם קנה לולבים והדים נאים ונגע חזהה ליבילין בשטחה רבה וברב תודה להשיית:

ובבזאו ליבילין מסר תיקף האתרוגים ייד רבינו זיל, ואנו שאל לו רבינו זיל שספר לו כל השלחנות נטייתו, ולא בקושי את הכל יספר לו, וכן עשה הרה"ה ר' יעקב ע"ה וסיפר לפניו רבינו זיל כל התולבות הנימעה וכיפר נ"כ איך שכבר הוציא על ידו נורל עשרים אתרוגים, והצטער ע"ז שלא מצא אתרוג הדר כראוי, והזכיר לפנות אל ראש הדוד ש"ז לו אתרוג הדר עברו רבינו بعد כמה טעות שירצחה, והשיבו לו, ואל פר דער זיבלינגר רבי ניט דעם קאפע פערדריען, וכשמע רבינו זיל את הדברים האלה הי' ניכר בפניו קדריו ש"ז לו הלישת הרעת מות, וענה זאטר להמשמע ר' יעקב זיל מה אמר לך שלא אהפוך את ראיו האם יש לו ראש שני אהפוך אותו, ואמר רבינו זיל בלשון העודברת, האט ער דען אקאפע או איזק זאל עהム פערדריעהען, ותיקף יצא המשביך ר' יעקב ע"ה מנת פני רבינו זיל, וואת הי' כיום א' לפני ערבע יהוכפ', והיוובכע עבר וכל הענן הזה בטעט כבר נשכח מלבד ר' יעקב ע"ה הניה, ולא עשה בו שום רושם אפילו פרוב טרדהו:

וידעו פטורת יהוכפ' הובא ליבילין איש אחד מוארשא שהי' משגנע ריל, כי כן הי' או בוטן רבינו הקדוש זיל יי"ע על כל צרה שלא הבוא בירושאל ריצו ליבילין אצל הדר קדרו שפטזיא להם תרופה, וזה כי קרב הרה"ה המיגש בקדוש ר' יעקב ע"ה וראה את פני האיש המשגנע ההוא, הביר בו תיקף שהוא הוא האיש ראש הוועד מההקדש בווארשה, אשר אליו פנה בעבור האתרוג بعد רבינו זיל והשיב לו כהניל, ותרכף הביר את עצמו מדייבוריו של רבינו הקדוש זיל שאמיר על האיש הזה שעבד עליי. האם יש לו ראש שני אהפוך אותו: זה גנט הדבש שבא עם המשגנע היל, אל רבינו זיל, סיפר להיזר יעקב הניל, כי שני ימים קודם יהבג' בא הטשגע הזה לבתו מביתו הוהקדש שם מקום טבירות האתרוגים, והוא מרנסי הוועד דעם, ותיקף כשהבא לבתו נראה על פניו עצם וכעס גדול עד מאד ולא דיבר עם שום איש מאנשי ביתו כלל מרובי עצבונו ובצעב, וכי בך בשעת אהבות, ואחר זה ההל להראות סבני טשגעת ריל שהתחילה לדבר הרבה דברות בלוי דעת, ואחר איזה שעوت הי' כבר ריל כאחד הטשגעיות, וכל עיקר דבריו ריל הי' בלשון זה ואל טיר דער זיבלינגר רבי ניכט דעהם קאפע פערדריען, ונעשה ריעש גנזול בבודו ולא ידע טז מאין באה לו הצרה הזאת, אבל באשר שטטו מטנו הרבה הדרבה פעמיים הדיבורים האלה יוצאים טונך פיג', הבינו כי לא דבר ריק הוא התהיישבו אנשי ביתו לנטו עטו ליבילין לרבינו זיל להטיגו לו טור והרופה:

וזנגה המשביך ר' יעקב זיל בשבע עזאת, סיפר להאיש שבא עטו מה זונזק טאנט

מאותו עברו רבינו פזילין, וכמה שהסביר אליו המשגנע ר'יל בלשון הדר, ויאמר וכו' וכן בזים הכנינו את המשגנע הגיל לפני פניהם, והאץ' המביאו אכן גודע הדבר:

ובן בזים הכנינו את המשגנע הגיל לפני פניהם רבינו זיל ובכח טאו, וסיפר לפני רבינו זיל, אז נש פיתקה לפני רבינו זיל ובכח טאו, ומוכר בווארשה וכי יש לו ב"ב וטפל תולס בו וסבנה שחתונגע הזה הוא איש מכובד בווארשה וכי יש לו ב"ב וטפל תולס בו וסבנה גודלה מרווחת עליהם טמלחו ריל, וביקש מטה רבינו זיל שיטחול לו על החטא אשר חפט בלי דעתה בדברים בלתי הנוגנים גנד כבוד קדושתו:

ואין בשטוף רבינו זיל הרבריט האלה, ונמ האיש המשגנע ר'יל עוטד כך בהדר קדרו ומדבר דיבורים בלי דעת ר'יל, או ענה רבינו זיל ואמר בלשון קדריאן הלא אמרו חזיל הך' דזוקב'ה מתקן הריטה מהטבה עצמה, והלך אל התיבה אשר האתרוג הדר הוא טונה שמה ולכך האתרוג הדר הוא לאו להאיש המשגנע, ואו תיקף ומיד גהפק לאיש אחר וחול מלדבר עוד דברים בטשגען, ורבינו זיל ברכו ברופואה שלמה, ותיקף שב האיש לדעתו ונגע לבתו בריא אולם במרקם:

...
...
...

אחרי שהצנו בספר הקדוש הזה טעת מתחלבות רבינו זיל
טום הולגו, אשורי يولתו והורתו עד יומ פטירתו, מהאי עלה
לחיז' עולם הבא, הנם לא פרשנו טפה אחת טמה שידענו שהי' הארט
הנadol בענקים ורבינו זיל אך כבר ידוע כי תפости מעוט ורפости כדי
להקל על עין הקורא שיבול בקהל לראות מדולתו של רבינו הקדוש זיל
ז"ע, ועתה אמרנו נ"כ שנבען נס ואת לפנינו להצין לפני הקוראים
נטע גאנטינ, את אשר עבר על רבינו הך' והנורא ביטים האחרוגים,
קדום שנטבקש בישיבה של מעלה כאחד מן ההאנטינ, ואקאה כי
הקוראים יטצאו בדברים האלה טופר השבל ונוחות לאיסטן ונשטטן,
בראותם את הדברים הנבלאים ורטים, שעברו על נдол ההבטים, ציק
תפיטים, גוטר את הכרטיטים, כרמ' בית ישראל שנפרצת, נדד יעשה לו
מחיצה, הוא רבינו זיל נдол האבר ואורך הניגעה, עד צבא ביטים,
ואתקטר בחד קטורה לחו עולבים, ואסקן לו היין לעילומים:

סדר הסתלקות של רבינו התקה'ז' זיל'ע.

א) ביום אסרו חג דסוכות שנת תרל"ט, או בעית שיצא רבינו הקדוש זיל מהסתוכה בעשית היה רצון, [כי בן נהג רבינו הך' זיל שלא היה כלל ביום שני עזרת בהsocה, ולכן נכנס ביום אסרו חג לומר היה רצון ולהפניר פון הרכבת, בן הי' דרכו בקדוש תמד], אמר או רבינו זיל אל האנשיטים אשר אותו בז הלשון, תדעוו כי בכל התפלות ובכל העבודות שעבדנו בזגזה הזאת ביטים הקדושים
לא חי' לנו שם עיכובים בה' אבל שטחו לא חי' אף בחות השערה:

רבינו

בפרט, ובין כל הפסדי זיכרין בכלל, ובפרט אצלם ניחדו המהלא מקום אבוי, הוא אז טרן ארטורי הקדוש זצ"ל, אשר נפשו חי' קשורה בנפש אבוי הקדוש ריבינו זצ"ל, והי' התנהנותו הווה לצער יונון גדול, כי ראה בעיניו הק' שהדברים ההטה בلتיהם פשוטים, בראו שיניגים גדולים כל כך אצל אבוי הק' ריבינו זל אשר רוחקים היו ממנה כל משך ימי חייו:

ואף בדיבוריו הקדושים לא הי' או ריבינו זל מדקדק בהם כמו שהיה רגיל לדקדק במשך כל ימי חיין, כי ידוע ונלווי הי' לכל שריבינו זל הי' תמיד נזהר טלהזיא איזה הנגה מפני הקדוש, אשר יש לו איזה הוראה לא טוביה אף על עצמן, ומחייב שיש טפוי נזול בווה להוציא טפוי הקדוש איזה הנגה או בכתב הטורה ללא טוב על אחרים חילתה כנודע קלט), ובעת כי למד ריבינו זל בספר, ובאות גענינימ שדברים מדברים לא טובים על ישראל, הי' רק משוטט עליהם בעיניו הקדושים בטහירות, ובמושיע החזיא הדברים מפני הקדוש, אבל לא כן הי' בעת האחרונה טפיו בשבט ואילך, שלא הקפיד כלל בווה וכבר החזיא כל דבר בדיור פיו הקדוש קמ':

ג) ב"ק וקנו מון זאללה"ה אמר אחר פטירת אבוי הק' ריבינו זל הטעם שהי' אבוי הקדוש ריבינו זל, מואס לנמריו מכל עיטות מאכלי עוז"ז בכל משך ריחן עדן העליון, ומילא לא הי' יכול עוד לסבול שום טעם ודריה מעניין עוז"ז חזע מה מה חי' גונע למצות השיתות כהנ"ל:

וכה

קלט) כדי לאוכל ניכן אך שפעס הנט מללה דיל' קרכ' חמץ' קמנומ' ד' יסונן זל מעיל קוליט מיקרי מסני זיכלון, סעלם פליט לילנו ריבינו זל לאוכל חומו, וככונו פט�� זיכלון כתכ פימתה עכו כחולה סכל' בנטקס מלכינו זל שיעור רחמים מלוי, וסיס כומכ גלען מל'ס פינען ימות לי', או טיק' קלטך קרכ' ריבינו זל ספתקו סטיח סטיך לאכלה ירעט פרע כי גרמא צוז לאחסן דל' טוב' ריל', וככבר הי' יכול לטעת טענו כלוס כי געניע לחמי צפתקה תיכט מיטס טלי', וזה ירעט וטערסט לרכיס. ובאי' המומן הי' כל התנהנות הלאו של ריבינו זל לאכלה קנטיך זלט'יך, אך ססיפר לנו כמה וכמה פעומים כי' הרכז' חרלמי' מון קדושים זילג'ה זיע', שפעס הנט מזין קלט) ואז חצנו כלום פכץ זב' ריבינו זל למיטנו קרלהון, כי זו צי' חודיס פל' אלל כלום. והז' אלל כל אודס כדי סכינעה, וכי' הז' צען ובמלה ניכת ריבינו זל פל' צמאנט'ו כדכער קמונע נקס סולצין קדושים זל. על כסוף כי' יס' כל'ץ מטל פלה צמאנט'ו כדכער קמונע נקס סולצין קדושים זל. על כסוף כי' יס' כל'ץ מטל מנט' מות וסומת ומלה הווטו טל' בטען, והי' שחרר זו כסופע לזרום נטינה ריע סטנס בכיריות ריבינו זל וכי' קמל זוב לאכלה. כי מרוג' טוב' טנעט' למטען המלוא זיניג'ן זב' ריבינו זל כל'ם קס' הרכז' זב' זל' וקס' הטע' ניא' זטומול' טערלט' זיניג'ן.

ג) רבינו הקדוש זל, ערך יותר מחצי שנה קודם הסתלקותו, היה נראה בו התנהנות בכלל בבריאותו, ולאחר חמשה עשר בשבט, בשנת תרל"ט, ריבינו זל חדל לנטריו לאכול כל פניו מאכלי שבoulos רך צוה בכל יום לבשל איזה כותים לחם בטים, ושתחה רך הטים, אטנט אין אנו יכולים לומר שהסבה היה בעבור שלא הי' ביכולתו לאכול, כי הרוי בתוך ומן הוהו הניל מיום טיז בשבט עד يوم הסתלקותו הי' ומנים שהאכילה גונע לדבר מצוה [כטו שתראה להלן] ואו הרי אוכל כמו הרגלו תמיד, ולכן נעלם מਆנו הסבה והטעם שהוא לריבינו זל בות, וגם לא הוועיל כלום שום בקשות ותחנונים על זה, אבל בעניין עבדתו הקדושה לא הי' ניכר נס או שום התנהנות, והוא הקדוש זצ"ל נס או מטנהנו הי' נוהג, אך הי' רואים שטימים ליום בחותוי כלים וננתעטם, והדבר הזה הי' לתונה ועצב גדול בין כל חסידי זיכלון, כי ידעו שריבינו זל ברוב קדושתו והסתגפותו בענייני עוז"ז, מ"ט לא פריש עצמו לנמרי טבל ובג', כי עכ"פ אכל וטעם פת פעם אחת בכל יום, ועתה טפיו בשבט ואילך היו שפירוש עצמו לנמרי טבל מני אכילה ושתייה כהנ"ל, או ניתוסף ועוצב בלבם כי הבינו שהלא דבר הוא:

אמנם בשבות וו"ט נס או הי' ריבינו גוטל את ידו ואבל, אבל רק בזאת פת לכבור שבת וו"ט וטעם הטעיטה, וכן פכל מאכלי שבת קודש, אעפ"כ בעבר פסה בסעודת הבוקר אבל חטין כנוהג וכדי שבעה קלם). וכן בלילות חן הפסה נהג עצמו כמו תמיד ואבל ושתחה הכל כדי שעירור המזוחה, אבל מני או שוב געשה בבראשונה ופסק לנטריו מהאכילה עד يوم הסתלקותו:

לפעמים דיבר אליו בנו יהודו וחביבו ותלמידו, הוא אז ארטורי מון הק' זצ"ל, וביקש מאכלי ריבינו זל שייחטול עליהם ויעננה את טעטו בויה ויטעם סידי, ואו השיב לו ריבינו זל בני חביבו הלאו ושתחה הכל כדי שעירור המזוחה, אבל מני או שוב למלאות רצונך הדתית עוזה, אך מה אוכל לעשות שאין אני יכול בשום אופן שבoulos לקחת בפי שום דבר נטטי, ומה אוכל לעשות כי אין ביכולתי לסבול שום דבר הנאה עילם הזה:

ואף אוירא דהאי עלמא לא הי' יכול ריבינו זל לסבול, כי טפיו בשבט ואילך פקר ריבינו זל לשתום כל החורים וסדרקים שבחולנות חdroו כדי שלא יכנם שם אויר בחרור קדשו, ומכ"ש שלא הרשה לפתח החולנות בשום פעם:

ובכפי המומן הי' כל התנהנות הלאו של ריבינו זל לצער ולתונה בבית ריבינו זל בפרט

קלט) ואז חצנו כלום פכץ זב' ריבינו זל למיטנו קרלהון, כי זו צי' חודיס פל' אלל כלום. והז' אלל כל אודס כדי סכינעה, וכי' הז' צען ובמלה ניכת ריבינו זל פל' צמאנט'ו כדכער קמונע נקס סולצין קדושים זל. על כסוף כי' יס' כל'ץ מטל פלה צמאנט'ו כדכער קמונע נקס סולצין קדושים זל. על כסוף כי' יס' כל'ץ מטל מנט' מות וסומת ומלה הווטו טל' בטען, והי' שחרר זו כסופע לזרום נטינה ריע סטנס בכיריות ריבינו זל וכי' קמל זוב לאכלה. כי מרוג' טוב' טנעט' למטען המלוא זיניג'ן זב' ריבינו זל כל'ם קס' הרכז' זב' זל' וקס' הטע' ניא' זטומול' טערלט' זיניג'ן.

ד) ובה התmeshר זמן רב יותר משה חדים, וכפנני מקשו הי' ג'ב גראת השתנותן גדול מכasher הי' אצלו תמיד, ביתוי חן השבעות זה אחרון הי' כל עבדותיו הקדושים בשינויים, עד שגמ האמירות האקדומות שלו הי' בנינו של אבל ותונה קמלה, ואין לשער אוק הי' נдол הצער והיגון של קחל עדת חזסידים שהוא או שכת רראו את השינוי הנдол הזה:

(ה) בערך שני חדשם קודם המתלקות ריבינו ז'ל, נתהה חזרות שנחלה ריבינו ריבינו ז'ל חולי הטעים ר'יל, והי' נגע לו עד מאריך, והתmeshך כך עד יום המתלקות, ומיטים ליום התגברת המתלה הווה ר'יל, ומובן וידוע שלא נקרא לבית ריבינו ז'ל שום רופא כל יתי חיין, [עיין פרק צדיק מה פעל מערבת התנדתו אל הרופאים], וכן גם או בימים האלה שנחלה ריבינו ז'ל, ג'ב לא נתן רשות לרוא אצלו שום רופא כלל, וכך בעצם הענין בכלל אין לנו שום ידיעה עד היום הזה סיבת מחלתו ההיא, כי בכלל לא אמר ריבינו ז'ל שכואב לו כלל, רק בטעמי ריבינו ז'ל שאמרו חול' בנת' (כתובות ק'ג ע"ב) מטה חול' טעמים, ובנム' (שבת ק"ח ע"ב) ואמר ר' יומי יהא שרוכן של צדיקים מיתתן בחולי טעמים, ותומ' שם מבאים טמරש (ברדר פרשה פ'ב) שהוא כדי לפרק אכילה מן המיעים להיות נקיים וטהורים כטלאכי השרת, ואם כי ריבינו ז'ל כבר לא אבל. כתה חדשים חוץ אשכחות וו'ט דבר מעט בחניל, אבל על זה אומר המדרש להיות נקיים וטהורים כטלאכי השרת והבן:

(ו) שני שבועות קודם המתלקות ריבינו ז'ל, או כבר נחלה ריבינו ז'ל כל כך עד שלא עובט את מטהו, וכל העם הי' כבר מרננים שטתקרב יום האחרון של ריבינו ז'ל, והי' או בעיר זילין קחל עדת חזסידים למרכה, ולכם הי' טלא כאב ודי ויום ולילה היו עומדים בתפללה בבית המדרש הנдол, ביתיה רצון שככשו התהותנים את העליונים, וריבינו ז'ל יושאר אצלם בחים, ולא עוד אלא שעכרים הי' כפול ומכפל, במה שלא הי' יכולת להם לידע שום יזיעה מה הוא חולשתו של ריבינו ז'ל, כי ריבינו ז'ל לא הרsha בשום אופן לקרוין לו רופא בחניל, וכך לרוב צערם ויגונם טיכסו עצה ביניהם שלא להשניה בזה על פקורת ריבינו ז'ל, ושלחו תיכף שליח לווארשא להביא שם רופא הבני מומחה הנдол משם, וכן הוה והרופא טומחה טווארשא בא לויילן, ואו בא הקרובים לריבינו ז'ל ובקש ממן

קעה) עד כסitos קה מל'ת יט להן, הלכים מפדים טזளיס טוח טינע קה סיגון כל סקלקומות קלטן טקמעו זו מל'ם רכינו ז'ל.

פטנט שיאבה למלאות עתרותם שירשה את הרופא לבוא אצלו לבקרו, אבל רכיבת ויל השיב להם לא, לא, כטה פעמים ולא הוועילו אצלו כל הבקשות: והררושף הנ'ל הי' ישב בחדר החיצון וחכה עד שיקראו אותו אל הקורט פנימה, ואו באו אליו לחדר החיצון ואטרו לו בחירוצים שונים שאין עתה שום שbow לאיבנו לריבינו ז'ל אך הטה מבקשים טמננו שיתן איזה עזה כדי לא לחשות ביקורי עדרין את החולה, ואעפ'כ אם עכ'פ' אראה את הדפק על החולה הי' ביכורתי לוטר דבר מה, וכאשר שטעו המקורבים זאת מפי הרופא, חשבו כי כאשר יעסדו הרבה אنسיות סביב הטה אשר לריבינו ז'ל שוכב עלי', ואו יעטידו שם נס את הרופא בינויהם, ובתוכו כך יתחוב הרופא את ידו לקחת את ידו הקדושה של ריבינו ז'ל לטען לראות עכ'פ' הדפק שלו אכן הוא, ויכול לעץ דבר מה, וכן עמדו הרבה אנסיות פביב הטה והרופא בא לתחוב ידו בין האנשים בחניל לראות הדפק: ויז'ו ברגע כי תחב הרופא את ידו ורצה לנגע בידי ריבינו הקדוש ז'ל, החל תיכף ריבינו ז'ל לצעק ט' והוא הטפא אשר רוצה לנגע בי, והרופא הוכרח לצאת טשם בידים ריקנות בלו' שום פעהלה כלל ונגע לדרכו בלי' שום ביקור כלל את ריבינו ז'ל וכל הוצאות המרבות שהוציאו על זה היו בכדי:

(ז) ריבינו ז'ל הי' שוכב במטחו כך במשך שני שבועות קודם המתלקות, והי' לו ביחוד אנסיות שיזהו מראה שהר' יצחק שנגא ז'ל אשר הר' האחרונה הי' ישב אצלו גימו ותחפיד המנוח טוח'ר יצחק שנגא ז'ל אשר הר' טפש את ריבינו ז'ל בימי הרופא, והוא הי' יודע וטכיר כל הרופתקאות דעדו על ריבינו ז'ל עוד טמי נערותנו, ואו כאשר ריבינו ז'ל הי' שוכב במטחו אמר אליו בכל רגע ורגע בוhalbן אוטשא פיוויל אתה זוכר זאת, זאת אתה זוכר, והזכיר לפניו כל היטים וחדשים שעברו בו כל משךימי חייו וכל מה דעדו עליו בחומניהם האל, וכטה פעמים אמר לו אתה זוכר את העכודה הווה שחי' באה לי בניק ועבודה זו באה אליו בקושי, וכן החזיר לפניו כל הענינים:

(ח) שמעתי מאח החמי נטפלן 'זרוש' המנוח ר' ליב' שזיב ז'ל לאספמאן טעיר זילא נלאוועק, שהוא בעצם עמד או בטעם אנסיות ובום לפני ריבינו ז'ל בשבע האחרונה של המתלקות ז'ע, ופעם אחת חור ריבינו ז'ל את ראש הקדוש אליהם ואמר להם בלטן שאלו בזה דלשן לא אדרע נין', והוא וכל האנשים לא הבינו כלל את תוכן שאלות קדרה, וכן ההוויר ריבינו ז'ק, ז'ל את שאלתו כטה פעמים, אבל לא ענה ט' מה כלום כי לא הבינו את השאלה ולא ידע מה להסביר:

וזהנחת ביום הטהרת, כאשר שטע ריבינו ז'ל אלה הקולות ובכויות וצעקות טהטאפעלים עלן.

עליו, או שאלו רבינו זיל מה המת מרעים כל כך, הלא אתמול בא אליו אחד וודיש טפניש שאסכים פטירתי טן העולם הזה, ואמרתי לו אחריו כי אנשי רכיבים מטושים בו צרך אני לשאול אותם אם גם הם מסכנים לוח או גם נם אנסי אסכים קמץ). ולכן שאלתי אתמול שיאמרו לי הן או לאו והם שתקו כולם וכהוראה דפייא לבן הוכרתי להסכים, עכדהק, ואו הבינו לטפרא את שאלת רבינו זיל וען לאו, אך החטיאו את השטרה ובבר ה' או אחר ההסכם:

(ב) ביום ה' קורם הסתלקות, פקד לבוא לפניו את בנו יחידו הוא איז'ס'יך טרן זיל עם כל בניו שיחיו לאו'יט שהו לו אן, וגם את בתו היתירה הבדיקה זברה לברכה ובירך את כולם בברכת מיוחדת קמן):

(ג) בלילה שבת קודש האחרון, קרא רבינו הק' זיל את בנו יחידו ותלמידיו הוא ס'יך איז'ס'מן הק' זיל, ואמר לו כי יכח כום יין ויקדש זויציא אותן, אבל טרן הק' זיל הרניש כאב לב מאור על הדבר הזה כי היתכן שהוא יקרש להוציא את אביו הק', והתחל למכות וביקש מאת אביו הקודש שהוא בעצם יקרש, והוא השיב לו אביו הק' רבינו זיל הלא בין כך מהיים ולהלא תקדש לפני העולם, لكن עשה נ'יך היום קידוש ונם אני אשמע. קמן):

(א) שמעתי פרודי הרה'צ בנש'ק ר' פנתם יידי' שליט'א שוכבר עוד שבليل ש'יך ההוא האחרון מתאום נשמע קול עצקה רבינו זיל, רבש'ע אתה יודע מהשכבות שעמידי אני מוכן בכל רגע ורגע אבל מה אוכל לעשות המת (והראה בינו הק' על טרבית אנשים שעמדו או שמה) איןם מניחים אותן:

(ב) בש'יך בגבור קרא רבינו זיל את הרה'צ ח'ק רבבי ישעיה הכהן זיל מאייניאנווע שיבא

(ג) איתא בספר חז"ל וועוד בספק זלמייקס ליכס נפנלייס מן המולס הוב שוד טמפנייס בעילס כנודען. קמן) ושמעתי גוף כי קח מלרי חרמוני קליטין פהו וכל פוד בעמדו זו פפי זוקטו קרכוט רכינו זיל וקידל ממענו למת ברכומו. קדר) וזה כבר סכינט סמוייט, כי זו מוטר רבינו קרכומ זיל לנוו יהאו ולטמייר הנטלה קודס למכוון בטולס הוב זיין.

шибא לפניו, וכאשר בא לפניו אדר לו רבינו זיל בוה הלשון ישיעיהו קמץ) אני מהירך שבٿיר שם דבר אימור שבערדי קמו, וכן עבר בל יומ הש'ק והיו רואים ברבינו זיל השתנות נдол טרנע לרגע, אבל רבינו הק' ה' שוכב במפטונו ושפתותו הק' היו מתנוועות בקדושה ובטהרה, אבל קולו הקירוש לא ישמע:

(ג) ידוע לכל ונם שמעתי אכטה אנשים חסדים ישיים, שבש'יך ההוא בעת רעו אדרעון היה עומדים איזה אנשים אוכבדים בחדר קדרו של רבינו זיל, והיו עיניהם רואות איז'ס'יך, רבינו זיל טשה ביוז הקדושה את הדיקונגה קדישא דיל'י ונם את פיאוטו הק', ואח'ב כיסה את ידו הק' בבטה יד הכתונת ושם ידו על עיניו הק', או הכרו תיכף וראו בחוש כי מתחלה יציאת נשפותה הקדושה [כמו שכאמת עשה כן אח'ב בלילה ברגע הסתלקותו כתוב להלן], ועשו רעש נдол בקהלות וצעקות מבוגר, ואו הסידר רבינו הק' זיל את ידו הקדושה ורטו להם למת המת טרעישים וצעק ומה אתם רוצים טמני קמו):

(ד) זיהוי תיכף במזאי ש'ק, ירד רבינו הקדוש זיל מפטונו וניקה את עצמו מאד, ואו חור אל מפטונו, וה' עני כל רואות בחוש שמכין את עצמו לדרכ לעלות בעולם העליאן, וה' גראה שהרגנים מתקרבים, וחדר קדשו הוה מלא

אנשים מנכדי החסדים:

הסתלקות של רבינו זיל ה' הפלא ופלא, וה' מש נראה בחוש לכל העומדים או שטה, שנפטר בנשיקה ממשל בינו תא מהלבא, يولאה כל עא סופר לחאר על הגlion מה שקבלתי בעצמי מפי חסדים מופנים גאנטני רוח מבטי דבר שעמדו או בעת גננו ארון הקודש:

שמעתי

(ה) קרי' קרי'>Hello רבינו זיל חמוד זהגדת כל כס'יטעטו. קמו) ידוע ס'יך לכל סטמיך כלט'ר סי' קרכ'ל ר' יט'ע' קרכ'ל זויכלן למסות ניל סקורע, כן ניל רבינו זיל וכן ח'יל ניל כי' מון כרכ'ל זיל מון זרמויר זיל או ניל דרכ' הנילך לאטלאט חכס, כי פוליס כל לילך ר'י קכל, זק' זק' זק' זק' זק' או ערפה ר'נגי'ו ס'ק' קרכ'ל זויכלן, וכן ניל ח'ב' ר'נגי'ו זיל זיון טמחיוקיס הווו לחולה ז'ק' צו ס'כ'יך ר'יל, זו וויל' ימיל' קרכ'ל ר' יט'ע' זנרט'ס פל' ז'ק' פנגוו. لكن קלח חוט וויסרוו מל' זס' וככ'ן. קמו) ואמר מ' זנו יקי'ו קול' כי' זקי' מון ק' זיל זה'כ'ו רבינו זיל כי' בר'ון קרכ'ו לאטלאט צעת מנקה פל' ז'ק' גנט' ר'ע'ו זרעוין, ה'ק' מפי קרכ'ע טעטו מיל' מ'זא.

(ט) שמעתי מפני ידיג החדר המופלג המפו ר' אליעזר חיים ריבכערט נ"י, שהוא בעצם הי' או בעת ההוא, והי' עומד נ"כ בקדוש פנימה בעת הסתלקות ובינוי זיל, ובעצם ראה ושמע, כי הי' או החדר הקדוש טלא אנסים ת'יך ויריש מרבאים, ולא הרהיב שום איש אף לפתח את פיו מחרדת הקדוש שנפל או על כל אחד ואחד, והשתיקה הי' נдолה או כל כך עד שטרוב הדרומי, שהי' שורת או בחדר הקדוש הי' יכולם לשמעו אף קול שריקת זוכב, אך פתאות נשמע קול דפקה בהחלונות מהחדר הקדוש, והאנשים שעמדו בחוץ סברו שופקים מבענין, והאנשים שעמדו שבפנים סברו שופקים טבחין, ובתחלה חשבו אותן שעמדו מבענין שאחד דפק בחלונות טבחין, אך כאשר נודע להם שכל החדר טלאה מאנשים לאלהם מהר שטה מקחת טקומות, וכי אין דבר פשוט הוא, ונוסף עליהם פחד ואימה נдолה על גורל הצער והינון שהי' לכל אחד ואחד:

(ט) גם זאת זכה לראות בעצם הר' אח' הניל', כי כמו שני רנעים קודם הסתלקות הוציא רבינו הקדוש זיל את ידו הקדושה מתחת המכסה ולקח את הדיווינה קדישא דיל', ונש את הפיאות הק' שלו והשווה אותם בידו הק', ולאחר זה לקח את ידו הקדושה ושם אותה על עיניו הקדשות בטו ביהוד דק"ש, וכך עלתה נשמטה הקדושה והטהורה השמימה בליל מוצאי שבת קדש פרשת נצבים וילך כ"ז ימים לחודש אלול א' דסlichot בשעה חצי י"ב שנת תרל"ט לפ"ק בעיר זיכין:

(ז) גם זאת הייתה לפליה בעני כל, כי ברגע היה שלטה נשמת רבינו זיל השטימה, נשברה פתאות רגלה את מהטמה הקדשה שכוב עלי' רבינו זיל ויע"א:

(ז) ידוע ומוכרם לכל, שבחר רבינו הקדוש זיל הי' תלוי על הכותל שני טורי שעות, ובאותה רגע שלטה נשטת הק' השטימה עמדו שניהם פתאות מלכת, ונש שטמי ברור שכבר הי' טזיאים אח' סכום רב לבני פלאכות לתקן את שני המורי שעות הללו, ולא הויל ונשארו בלי הילן עד עתה:

יכולים לשער קצת ההפסד הרוב שספדו ובבו ייללו בעת פילוקן של אותו זידק וקדוש רבינו זיל כל העולם בכל וחסידי זיכין בפרט, וליום השטימת א' האינו הובל רבינו זיל למנוחת עולמיים, ונגנו ארון הקדש בעירו

עד זיבילן, ובמשך הד' ימים האלה שהי' מיום סיוקו עד ראש השנה כבר הראו השפטיקו להקים אוחל קדוש על טkom מנחות רבינו הקדוש זיל, ועל המקום הקדוש הזה באים תמיד אנשים למרבה לשפוך שיחם לפועל להם ישועה בשם על ציון איש אלקים קדוש שהי' פועל ישועות לאלפים ורבבות בחיים חיותו, וכאשר אמרו חזיל (חולין ז' ע"ב) נדלים צדיקים בטיתן יותר מבהיהם, כי' שעטה בודאי יכולים לפעול כל אחד ישועה עצמו במקום הקדוש ההוא, ובפרט ביום דהילולא של רבינו הקדוש זיל כי' אלול טרבים לבוא על האוחל הקדוש דיל' וכותן הנגדל יעוזד לנו ועל כל ישראל:

(ט) ויהיו תיכף אחורי הומר העטרה עטרת תפארת הקדוש ישראל רבינו זיל, מעל קחל עם עדת ישראל חסידי זיכין, או מיד באו כל נדלו החටאים, ולקחו העטרה עטרת הקדוש וגנתנוו בראש בנו יחידו וחביבו ותלמידו אוטובק ברא ברע' דאנואה פלא טקיוטו הקדוש בתורה ויראת, הלא הוא איז ב'יך אדרמור' הרב' ר' משה נתנאאל זיל ויע', ומעט מנדולתו וקדושתו והודו ותפארתו הלא הם כתובים הדר לכל ישראל בספר הקדוש הזה בחילק שני, אשר יבוא איזה לפניו, אשר בזטן הב' קרוב יגא לאור עולם הבט שמה ותראה שאצל רבינו הקדוש זיל לא נאמר מיתה חי' שהנניה בן צדיק בטונו, וכן מה גענין אבטרי' רק פסוק חד דרכתי, יהא דעווא קדם אבוחן די בשטיאו וארעא, שוכות איז' רבינו הוקן הנאן והקדוש אלקי טרן הרב' ר' שמואל אבא זוקיל ויע', יעטוד לנו ולכל ישראל בכל ולהאנשים הקדושים ברוחם אלי' ודורותיהם עד היום הוה שטיחסים בשם הטעופים בצל הקדוש של חסידות שדרך לנו רבינו הקדוש זיל, וביחוד לורעא לרביינו זיל ורע קדוש מהצחים, השיט' יtan את שאלתם ובכל אשר יפנו זידrho יצליחו להוועש ביישועות טובות, עד נוכה לנואלה שליטה בטירה אמרן: